



کچی بەرپۆه بەری سیرک

نوسینی؛ یۆستاین گاردەر

وەرگێرانی لە دانیمارکیهوه؛ بەهرۆز حەسەن

«...من دەلیم ئیستا که زۆر پۆیشنووین _مەبەستم لەلایەنی
پۆشنبیریە _ بلیت کاتی ئەوه نەهاتیبت که پشویەکی کەلتوری
بچکۆله بدەین و بەهیمنی بیر لەو شتانە بکەینەوه که پێیان
کەشتووین، ئەو شتانە هەزمکەین که چوونەتە ناومانەوه؟».

"Johan E. Mellbye نوێتەری پەرلەمان"

"پارتی جوتیاران، رۆژی 2، May 1927"

«خۆبەستنهوه بە میدیای جیهانی و فێرکارە کەلتوریەکانهوه وەک
ئەوه وایە که پچ بنیته ناو جیهانیکی ترهوه، جیهانیکی
ئەفسوناویهوه، وەک ئەوه وایە که دیسانهوه هەنگاو بەرهو
هەقیقەت هەلبیتهوه،

سەردەمی خەونییین بەسەرچوو»

"Håvard Simense پارێزەر و پۆژنامەنوس و پەخنەگر"

"پۆژنامە یێواران، رۆژی 18، August 2001"

PDF4Kurd

دەقه کوردیه که پیشکەشه بە خوێتەرانی
گاردەر،

وه بەتایبەتی پیشکەشه بە هەموو نوسەران و
ئەوانە ی دەخوازن "بنوسن"، هیوادارم ئەم
پۆمانە سروشی نوێتان پچ ببهخشیت...
بەهرۆز حەسەن،



تابهته به پنگه پرتوک

می‌شکم جه‌نجاله، سهدان بیروکی نوئ به می‌شکمداد دین و ده‌چن،
به‌رده‌وامیش نه‌ندیشی دی دپته می‌شکمه‌وه.

ده‌کریت بتوانین تاراده‌یه‌ک ده‌ست به‌سهر بیرکردنه‌وه‌کانماندا بگرین،
به‌لام له‌وه ده‌چیت نه‌توانین به‌ته‌واوه‌تی بیرکردنه‌وه‌کانمان
بوه‌ستینین. چنده‌ها نه‌ندیشی داپ‌ژراوی پرنه‌شئی خوش له
می‌شکمه‌وه هه‌لده‌قولنن و ناتوانم بیانگرم، چونکه ههر خیرا بیروکی
نوئیان به‌دوادادیت و فهراموشده‌کرین. ناتوانم نه‌ندیشه‌کانم له
یه‌کتری جودابکه‌مه‌وه.

که‌م پیده‌که‌ویت بتوانم نه‌و شته‌م له‌یادبیت که‌که‌میک له‌وه‌ویه‌ر بیرم
لی‌کردوته‌وه، چونکه به‌رله‌وه‌ی فریابکه‌وم و بیر له‌ سروشیک بکه‌مه‌وه،
ده‌تویتته‌وه و ده‌گوریت، زورجاریش ده‌بیتته بیروکی‌یه‌کی باشتر. به‌لام
نه‌ویش سروشتیکی که‌مخایه‌نی هه‌یه و ناچارم هه‌ولیکی زور به‌م بو
نه‌وه‌ی له‌ناو بورکانی هه‌لچووی بیروکی نوئیه‌کانمدا زرگاریبکه‌م.

سهرله‌نوئ می‌شکم لیوانلیوه له‌ ده‌نگ. هه‌ستده‌که‌م بوومه‌ته لانه‌ی
ره‌وه‌یه‌ک پوخی توند مه‌زاج و خانه‌کانی می‌شکم به‌کارده‌هینن بو
نه‌وه‌ی پیکه‌وه قسه‌بکه‌ن. می‌شکم جیگای نه‌و هه‌مووه‌ی تیدا نابیتته‌وه و
ده‌بیت هه‌ندیکی لیوه بیتته ده‌روه. دیاره بریک نه‌ندیشی زیاده له
می‌شکمدایه و له‌به‌رئه‌وه ناچارم خوم به‌تالیکه‌مه‌وه. ناچارم
تاوانا‌واویک دانیشم و له‌ریگه‌ی قه‌لهم و کاغه‌زه‌وه بیروکی‌کانم
هه‌ل‌ریژم...

که‌ دوو سه‌عاتیک له‌مه‌ویه‌ر خه‌به‌رم بووه‌وه، دلنیا‌بووم که‌ وردترین و
پراوی‌پترین پیناسه‌ی ژیانم له‌لا گه‌لاله‌بووه. ئیستا که‌ هینده دلنیا نیم
له‌و پیناسه‌یه، به‌لام به‌هه‌رحال له‌ ده‌فته‌ری تی‌بینیه‌کانمدا جیگایه‌کی



تابهته به ینگه پرتوک

دهرنه خه، نهوا لهوانه به بوم بلوئیت چه ند حهفته به کی تریش لیره بمینمه وه، هه لیه ته پبیش نه وهی توره که به ته واوه تی چوارده ورم به ته نیت.

بینگومان دلّم به وه خۆشه که ههر هیج نه بیئت توانیم به سه لامه تی له پبیشانگای کتیبه که دا تیی بقوچینم. هه تا وه کو فرۆکه خانه که ش نه وان دوام که وتن، به لّام له وه ده چبیت نه یان تهوانیبیئت بزانتن سواری چ فرۆکه به یک بووم. له شاری "بۆلۆگنا" وه بلیتی به که مین فرۆکه م کری که لهو شاره وه دهرده چوو. «به لّام خۆ ههر هیج نه بیئت ده زانتن به ره و کوئ ده تانه و بیئت سه فه رکه ن؟» سه رم پاره شانند و له وه لّامدا وتم «ههر نه وه ندهم ده و بیئت که دورکه ومه وه، ده مه و بیئت سواری به که مین فرۆکه بجم و ته واو». نه و جا ناره ته که سه ری راوه شانند، دواتریش پبیکه نی و وتی «خه لکانی وه ک نیوه که من، به لّام بروام پبیکه ژماره تان زیاتر و زۆرت ده بیئت». کاتیکش بلیته که م وه رگرت وتی؛ «ناخر... به هه رحال هیوا ی پشوو به کی خۆشت بۆ ده خوازم! بینگومان شایانی پشوو به کی ناوهان».

خۆزگه ده یزانی، بریا ده یزانی که من شایانی چیم. بیست خوله کیک پاش نه وهی فرۆکه که م فری، فرۆکه به کی تر به ره و شاری "فرانکفورت" ده فری. من له ناو نه و فرۆکه به دا نه بووم. بینگومان مه زنه ی نه وه یان ده کرد که من به شه رمه زاری و ترسه وه به ره و "نۆسلۆ" بگه ریمه وه. به لّام که سیکی شه رمه زار شتیکی باش ناکات گه ر کورترترین ریگای مائه وه بگریته به ر.

گونجام داناوه بۆ نه و په نده پرمانا و پر حکیمه ته نوییه، گومانم نه به که نه اسانی ده توانم بگۆرمه وه به ناخواردنیکی نایابی نیواره، وه نه گه ر به شتوانم به که سیکی به ناوبانگی خاوه ن ناوی به فرۆشم، نه وا له وانه به بیخه نه ناو چاپی داها تووی وته به نرخه کانه وه.

سه رنه نجام وا بریارمدا که بجم به چی. له سه ر نه و شته ش که هه میشه ههر کردومه ده مه و بیئت به رده وامجم، به لّام له ئیستا به دوام ده مه و بیئت له سه ری بزیم، من پبویستیم به وه نیه به ناوبانگ بجم، نه گه رچی نه وه ش مه رجیکی گرنکه، به لّام له به رامبه ردا بواری نه وه م هیه که به کجار ده ولّمه نده م.

دلّم ته نگ ده بیئت که لاپه ره کانی ده فته ری یادا شته کۆنه که م هه لئه نده مه وه. نه و کۆپلانه ی سه ره وه به ک ده وای به کدا ده گه ری نه وه بۆ پۆزانی 10 و 12 ی مانگی 12 ی سالی 1971، نه و کاته ته مه نم 19 سال بوو. چه ند حه فته به یک له وه و به ر "ماریا" سه فه ریکرد بوو بۆ ستۆکھۆلم، سی چوار حه فته به یک بوو دوو گیانبوو. له سالانی دوا به دوا ی سه فه ره که شیه وه ته نها چه ند جار یکی که م بینیمه وه، به لّام ئیستا که 26 سالی په به قه چاوم پبئی نه که وتوو. نازانم له کوئ ده ژری، ته نانه ت نازانم هیشتام هه ر له ژیاندا به یان مردوو.

خۆزگه ئیستا که له کونیکه وه چاوی لیم ده بوو. ناچار بووم سه رله به یان به یک خۆم فری ده مه ناو فرۆکه به که وه و له هه موو شتیکی هه لیبیم. له دوا جاردا فشاری دهره وه م هینده ی فشاری ناوه وم وه ستایه وه، له ویدا بۆ به که مین جار هه ستم به هاوسه نگیه ک کرد. ئیستا که روونتر بیره که مه وه. نه گه ر هینده ناگداریم و خۆم زۆر



تایبته به ینگه پرتوک

پیموانیه کەسێک هەبێت لەم ناویدا کە ناوی "جالجالی کەسە" بێستبێت. لێرە تەنها هەر باس باسی لیمۆ و گەشتیاریه و خۆشبهختانەش ئیستاکە وەرزى ئەوانە نیه. تاکوتەرا گەشتیار دەبینم بەپێی پەتی بە قەرەغى ئاوه کەدا دەرۆن، بەلام هیشتام کاتی چوونه ناو ئاو نەهاتوو و لیمۆکانیش دەبێت چەند حەفتهیه کى تر بەدارەکانەوه بە ههلواسراوى بمێنەوه.

ژۆره کەم تەلهفونى تێدايه، بەلام هېچ براده رێکم نیه تا پارى خۆمى بۆ ههله رێژم. من له داوى سهفه ره کهى ماریاوه هېچ براده رێکم نهگر توه. له راستیشدا من کەسیکی دۆست پەرورەنیم و ناشکرێت وەک کەسیکی پێژدار ناو بیرییم، بەلام بەهەر حال ناسیاویکم هیه که حەزناکات مەرگی من بێنێت. ئەو بوو کە پێی وتم له "کۆریی دایلا سیرا"دا وتاریک بلأوکراوه توه و له وه دەچێت بقه ومیت. منیش بریارمدا سه ره به یانی پۆزی دواتر خۆم ونیکم و بۆی دەر بچم. له پێگامدا به رهو ئێره کاتیکی باشم له به رده ستدا بوو بۆ ئەوهی ئاو پێک له رابوو روى خۆم بده مه وه. مەگەر تەنها خۆم بە تەواوتی بزاتم کە چیم کردوو.

بریارمدا وه هه موو شتییک بخره مه روو. من بۆ ئەوه دهنوسم که له خۆم تێنگم، هه تا له تواناشدا بێت به و په رى راستگۆییه وه شته کان دهنوسم. ئەوهش مانای ئەوه نیه که من جێگای متمانه بچم. ئەو کەسه ی که بده مى خۆی ده لێت من به راست و دروستی دەر باره ی ژيانم دهنوسم، له زۆرینه ی حال ته کاندای هەر به رله وه ی نازایانه دست به سه فه ره که ی بکات، کەشتیه که ی نقومبووه.

لەم خوارانەوه لەسەر قەرەغ دەریایه ک ژۆریکم له ئوتیلێکی کۆندا به کرێ گرتوو. دانیشتوو و چاوم برپوه ته دەریاکه، قه لایه کی دێرین له سه ره ته پۆلکه یه کی به ردین ده بینم. ماسیگره کان و به له مه شینه کانیا ن ده بینم، هه ندیکیان هیشتام له به نده ره که دان و تۆره کانیا ن راده کێشه وه ناو به له مه کانیا نه وه، هه ندیکى تریشیا ن به خۆیا ن و به شه را وه که یانه وه به ره و شۆسته ی به نده ره که ملده نێن. زه وه یه که ی ژیر پێم به خشتی کاشی سیرامیک داپۆشراوه. قاچم سه رمایه تی، سن جوت گۆره وم له پێگر دووه، به لام ساردی و شیی کاشیه که هیشتام هەر ده یادت له قاچم. ئەگەر ماوه یه کی تر هه روا سارد بێت، ئەوا به تانی سه ر جیگا گه ره ره ک پاده کێشم، قه دیده که م و وه ک سه ری نێکی به ری ئ له ژیر مێزی نوسینه که دا دایده نێم.

من هه روا به رێکه وتێک له م شوینده گیرسامه وه. رێی تێده چوو یه که مین فرۆکه له "بۆلۆگنا" وه به ره و شاری له نده ن یا ن پاريس بفریایه، به لام له لایه کی تریشه وه ئەمه به نرخه بۆم که ئیستاکه له کاتی نوسیندا له سه ر مێزێکی نوسینی کۆن دانیشتوو که گه لئ سا ل له وه به ر نه رو یجیه کی تر له سه ری دانیشتوه و شتی له سه ر نوسیوه، ئەو ییش دۆره ولات و ئاواره بوو. ئیستاکه خۆم له یه کێک له و شاره ئەوروییا نه دا ده بینمه وه که ده ستپێشکه ربوون له به ره مه مێنانی کاغه زدا. ئیستاکه ش پاشما وه کانی شوینی کاغه ز دروستکر دنه کۆنه که وه ک مرواریه کی به رچا و له خواروی دۆلکه وه ما وه ته وه. بێگومان ده بێت سه ردان ئیکیا ن بکه م. به لام به شیوه یکی گشتی ده شی له ئوتیله که دا بمێنمه وه. ئەو ژۆره ی که گرتوو مه ناخواردنی به یانی و نیوه رۆ و ئیواره شی له گه لدا یه.



تايپه ته به پنگه ي پرتوگ

دهنگي هەر هه مووشيانم له سەر کاسيټه کان هه يه. منيش يهک به دواى يهک ژماره م خستو ته سەر کاسيټه کان، هەر له ژماره ي (1) وه هه تا ژماره ي (XXXVIII) رويشتوه. جگه له وهش پيپرستيگي زور به سه ليقه م بۆ دارشتوه و زور به ئاساني دهکرتي دهنگي که سيگي دياربکراو له ناو کاسيټه کاندان بدوزرئيه وه. من خۆم پيشيني ئه وه م کردبوو... که سانسکيش هه ن که به وه ده لئين فيلبازي، به لام دلنيام له وه ي به هؤي مقومقوکردن له سەر ئه و کاسيټه چکولانان به وه که يهک دوو سالي رابووردو توانيم به زيندووبي لمينمه وه. گومانيشم نيه که به هاي ئه و کاسيټه بچکوله بيونيانه له گه ل نوسيني ئه م تيبينيانه دا زور زياتر ده بئيت.

مه به ستم له وه نيه که نوسين و ئاشکراکردني ئه م نه ينيه تايپه تيانه م گهرانتی ئه وه م بده ني که به راشکاو ي بيم و بچم، ته نانه ت کاسيټه کاننیش ناتوانن جوړه گهرانتیه کی ئاوهام بده ني. وام له خه يالدايه ليژه وه به ره خواري ئه مريکا سه فه ربه کم يان رووبکه مه ولايتيگ له ولاته کاني رۆژه ه لات، به لام له کاتي ئيستاکه دا ته نها بير له دوورگه يه کی ناو ئوقيانوسي ئارام ده که مه وه. خۆ من له هه موو بازو وڅخنيکدا هەر دابراو و ته نيام، من هه ميشه هەر دوره پهرتريبووم، وای بۆده چم ژيانی ته نهايي له سەر دوورگه يه کی بچکوله ي ئوقيانوسي ئارامدا خۆشترتيگ بيټ له ژيانی ته نهايي ناو شارتيگي گه وه.

راسته سه ره نجام پياويگي ده له مه ندم ليژه ره چوو، به لام من ئه وه م به لاهه سه يرينه. له وانه يه له هه موو ميژوودا من يه که مين که سبووبم که به و کاره هه ستايم، به هه رحال دياره به و شيوه به رفراوانه ي که من کردوومه. بازاره که سنووري بۆ نه بوو و منيش به رده وام ده متواني که ره سه يان بخمه به رده ست. کاره که م نه ک ته نها ناياسايي نه بوو،

ئيستاکه ئاوه ليزه دانيشتووم و بيرده که مه وه، له م کاته دا پياويگي بچکوله به ژوره که دا ديټ و ده چيټ. وه ک ديژي و بالا ته نها يه ک مه تر ده بيټ، به لام له گه ل ئه وه شدا پياويگي ته واره و گه وريه. ئه و پياوه بچکوله يه چاکه ت و پانتولنيگي خۆله ميښي له به ردايه و جوتن پيلاوي چه رمي ره شي بريقه داري له پيدايه، کلاويگي لبا دی سه وز و قوچي له سه رکردوه. به ژوره که دا ده پروات و گۆچانه هه يزه رانه بچکوله که ي به ملاولادا راده وشينيټ. جارجاريگ به گۆچانه که ي ده ستي ئامژه م بۆ ده کات، مه به ستيښي له ويه که ده بيټ ده ست به گيړانه وه ي چيرو که کم بکه م.

ئه و پياوه بچکوله کلاو قوچه بوو که هانيدام هه موو ئه و شتانه بخمه روو که له يادمن.

بيگومان کاتيگ که يادوه ربه کانم ده که ويته به رده ستي خه لگي، ئه و کاته کوشتنم که ميگ قورستر ده بيټ. ئه گه ر ته نها خه لگي وه ک پسکه پسکنيگيش بلين چاپکردني يادوه ربه کانم نزيگ بوته وه، ئه و له و برپاويه دام به غيره تترين که سيښيان ترسي ليښينيښ. منيش لای خۆمه وه هه ولده دم ئه و جوړه پسکه پسکانه بلاوبکه مه وه، به لکو خيراتر ده ستيگه م به نوسين.

وه ک ئاگاداريه ک ده ليم من کۆمه لنيگ کاسيټي "ديکتافون" م به باشي له سندوقی بانگيکدا پاراستوه، ناشمه ويټ ناوی ئه و شوينه به يښم، به لام هه موو شته کانم به ريکوپيگي له شويني خۆياندايه. نزيگه ي سه د ده نگيگ له سەر ئه و کاسيټه بچکولانه تۆمارکردوه، هه مووشي هي ئه و که سانه ن که دانيان به وه دا ناوه که هؤيه کی باشيان پييه بۆ ئه وه ي بمکوژن. هه ندتيگان به ئاشکرا هه ره شه يان ليکردووم،



تايپەتە بە يىڭكى پەرتووك

بەكەمىن جار كە دايمىيان بۇ گىفتوگۇيەكى گرنگ بانگھېشكرد، ئەو كاتەبوو كە من لە باخچەى ساوايان بووم. مندالەكان سەرقالى بارىكردىن خۇيان بوون، منىش بەدرىزابى ئەو پېش نىوهرپۇيە ھەر دانىشتبووم و چاوم تېپىربوون. بەلام مەزاجم پەست و توند نەبوو. من چىژم لە تەماشاكردىن ئۇيانى پرلەچالاكى ئەو مندالانە دەبىنى. زۆربەى مندان پىيان خۇشە تەماشائى بەچكە پشيلە و تەبىرى كەنارى و "ھامستەر"² بكن، منىش پېم خۇشبوو، بەلام بەلامەو خۇشتربوو لە مندالەكان وردبمەو. جگەلەوھش من بەرپووم دەبردن، من برپارى ھەموو ئەو شتانەم دەدا كە دەيانكرد و دەيانوت. ئەوان خۇيان ئەوھىيان نەدەزانى، تەنانەت مامۇستاكەشمان پەى بەو نەدەبرد. ھەندئ جار تام لىدەھات، لەبەرئەو نەچارىبووم لە مائەو بەمامپەتەو و گوئ بۇ نرخی بۇرسەكان شلىكەم. ئەو پۇژانە باخچەى ساوايان بەتەواوتى خامۇشبوو و ھىچ شتىكى واى تىدا روونەدەدا، تەنھا ئەوئەندە نەبىت كە مندالەكان جلوبەرگى دەرەوھىيان لەبەردەكرد و داياندەكەندەو، لەبەريانەكرد و داياندەكەندەو. من بەخلىم پىنەدەبردن. وابدانم تەنانەت نانى نىوهرپۇشيان نەدەخوارد. تەنھا پۇژى يەكشەممان باوكم دەبىنى. پۇژىكىيان پىكەو پۇششتىن بۇ سىرك. زۇرم بەلاو خۇشبوو، بەلام كە ھاتمەو مائەو نەخشەى سىركىكى تايپەت بە خۇم داپشت، وە زۇرىش باشتىبوو لەو سىركەى كە لەگەل باوكما بىنىم. ئەو كاتە ھىشتام فىرى نوسىن نەبوو، بەلام سىركىكى ناياپى پرپەدلى خۇم لە مېشكدا خولقاند. ھىندە سەخت نەبوو. وپنەى سىركەكەى خۇم كېشا، تەنھا بە ھىلكارى

بەلكو لەسەرونەوھشەو بەجىكى زۇرىشم لىدەدا. بەدەرلەوھش بەشەى ژيانى خۇم پەيدا دەكرد و سالانەش وەك ھەموو پىشەبەكەى تر گەر پىويست بوایە باقى باجى خۇم لىدەدا. كارى مامەلە و ئالوگۇرپەكانم لەگەل مشتەرىەكانىشما شتىكى ناياساىى نەبوو، تەنھا ئەوئەندە بوو كە بوو مایەى شەرمەزاريان. من ھىندە دەزانم كە لەئىستا بەداوہ پىاويكى بى ئۇقرە و بى ئارام، بەو شىوہبەش لە زۇربەى خەلكى ھەژارتىم. بەلام شىوہى ژيانم بەلاو خۇشبوو و نەمدەويست ئەو ژيانەم بگۇرمەو بە ژيانى مامۇستايەك. نەشمەويست وەك نوسەرىك ژيانم بەسەربەرم. من ھەرگىز نەمتوانىوہ ژيانىكى تايپەت بۇيم.

پىاوہ بچكۇلەكە دەمشلەئىنەت. تەنھا رىگەش بۇ ئەوہى سەرنجى لەسەر لاپەرم ئەوہى كە خىراتر بنوسم. دەمەويت لەو شونپەوہ دەست پىكەم كە بىرمىدئەوہ.

"پىتەر" پچكۇلەى جالجالۇكە¹

من خۇم لەو بروايەدام كە سەردەمىكى مندالى ئاسودە و خۇشم بەسەربردىت، بەلام دايمك لەو بروايەدا نەبوو. ھىشتام بەرلەوہى لە قوتابخانەدا وەربىگرىم، ھەوالى ھەلسوكوتە ناكۇمەلايەتپەكانى منيان بەگۇپىدادا.

¹ ھاوكات ناوى گۇرانىەكى مندانانە و



تایبته به ینگه پرتوک

دایکم وهک نارپه زایی دهر پرتوک وتی؛ «که واته به لایه نی که مه وه هیج نه بیت دهرانی که کچی که هه به»

منیش بۆم پروونکرده وه و وتم؛ «به نی، به لام له و بروایه دابوو که خنکابیت، چونکه کچی به پرتو بهری سیرکه که له کاتدا که تمه منی سال و نیویک بووه، که وتوتته ناو روبا ری "ناکهرس" وه. له کاتدا ناوی "نانا لیس" بووه. دواتریش به پرتو بهری سیرکه که نه یه دهرانی که ماوه» دایکم به ته واوه تی سه ریسورما. له وه ده چوو باوه ر به چیرۆکه که نه کات، له بهرته وه وتم؛ «به لام خۆشبه ختانه ژنیکی فالگره وه له ناو ناوه سارده که دا رزگاری ده کات، له ژنه به ته نها له "نیودالن" دا له ناو که ره فانه یه کی په مهیدا ده ژیا. له و پرتو شه وه کچی به پرتو بهری سیرکه که له گهل له ژنه فالگره وه یه دا له ناو که ره فانه که دا ژیا نی به سه رده برد»

دایکم جگه ره یه کی بۆ داگیرساند. دیاریوو نا ئارامیوو، به خۆی و جلو بهرگه ته سه که ی بهر یه وه به هیواشی ده هات و ده چوو؛ «به راستی له که ره فانه یه که دا ده ژیا ن؟»

من سه رم بۆ له قاندا؛ «کچی بهر پرتو بهر هه ره له کاتی له دایک بوونی وه له که ره فانه یه کی سیرکا ده ژیا. له بهرته وه به لایه وه زور زور سه یرده بوو نه گه ره له پرتو کدا بیانگوا ستایه ته وه ناو یه کیک له نه پارتمانه کانی باله خانه مۆذیرنه کان. ژنه ی فالگره وه که نه یه دهرانی ناوی که که چیه، به لام به ناوی "په نینا مه نینا" وه بانگی ده کرد و له وه به داو شه وه له ناوه ی به سه ردا دا برا»

له ویدا دایکم پرسیا ریکی کرد و وتی؛ «نه ی چۆن گه راپیه وه بۆ ناو سیرکه که؟»

کیشانی خیمه و گه ورپه کانیشه وه نه وه ستام، به لکو وینه ی هه موو ناژهل و پاله وانه کانی سیرکه که شه کیشا. من وینه کیشانه که م به لاه و سه ختیوو، چونکه له و بواره دا هینده به هره مه ند نه یوو م، له بهرته وه زور بهر له وه ی ده ستیکه م به قوتا بخانه، وازم له وینه کیشان هینا.

له سه ر فه رشه گه وره که دانیشتیوو و به ناسته م ده جولا مه وه. دایکیشم زوو زوو ده یوت «نه وه تۆ بیر له چی ده که یته وه؟» منیش راست و دروست وه لام دایه وه و وتم «یاری سیرک ده که م» دواتریش له و وتی «نه ی بۆ یاریه کی تر نه که ی ن؟»

منیش وتم؛ «نه و کچی که خۆی به جولا نه که دا هه لواسیوو ناوی "په نینا مه نینا" یه. له و کچی بهر پرتو بهری سیرکه که یه. به لام هیج که سیگ له سیرکه که دا له راستیه نازانیت، خۆشی نازانیت، ته نانه ت بهر پرتو بهری سیرکه که ش بیئاگایه له راستیه»

دایکم به سه ر نه وه گوئی بۆ شلکردیوو م. ده نگی رادیۆکه ی کز کرد و منیش له سه ر قسه کانم به رده و امیوو م؛ «پرتو ک له پرتو ن له جولا نه که وه ده که ویته خواره وه و ملی ده شکیت. له وه ش دا وه مین نمایشی سیرکه که ده بیت له و شاره دا، چونکه له وه به دا وه هیج که سیگ نایه ویت بلیتی له و سیرکه بکرت. بهر پرتو بهری سیرکه که به سه ر له و که دا وه دا ده چه میته وه و زیره باریکه که ی ملی که که ده بیت. به زیره که وه چه واز پرتو هه لواسرا وه که له زهره ک دروستکرا وه و له ناویدا جانگالۆکه یه کی به بهر دیوو ی تیدا یه که تمه منی چه نده ها ملیون سال ده بیت. لیره شه وه بهر پرتو بهری سیرکه که له وه ی بۆ پروونده بیته وه که "په نینا مه نینا" کچی خۆیه تی، چونکه کاتی خۆی که له و که له دایک بووه، خۆی له و چه وازره ده گهن و بیۆینه یه ی بۆ کپروه»



تابه ته به پنگه پرتوک

له سهر پيانؤ سه وزه که مان ته پله کيکي جگه رهي ليبيو، دايکم جگه ره که ي تيدا کوژانده وه و دواتر وتي؛ «به لام چ پيويستي ده کرد ژنه فالگره وه که فيري هونه ري سيړکي بکات»

قسه که م پييري؛ «نه و کاته ي که "په نينا مه نينا" رويشت بؤ سيړکه که و تواناي خؤي نيشان دان، يه کسه ر وه ک کارمه نديکي سيړک دايانمه زران د. پاش ماوه يه کي که ميش هيئندي "تابوت و کؤستيلؤ" ناوبانگي ده کرد. به لام به رپوه به ري سيړکه که نه و کاته نه يده زاني که نه وه کچي خؤيه تي. نه گهر نه و راستيه ي بزانيبياه، نه و بيگومان نه يده هيئت نه و هه مو هونه ر پرمه رترسيانه نه نجامدات»
دايکم وتي؛ «وايزنم نيتر من دسته لده گرم. تاقه تي پياسه يه کي ناو باخچه که ت هه يه؟»

به لام من له سهر باسه که م به رده واميوم؛ «جگه له وه ش ژنه فالگره وه که له تويپه کريستاله که يدا نه وه شي بينيويو که "په نينا مه نينا" رويژيک له رويژان له سيړکه که دا ملي خؤي ده شکينيئت... هيچ که سيک ناتوانيئت به هيچ شيويه ک به رهننگاري بکات له به رده م پيشبديه که دا که هه ر بيئته دي. له به رنه وه ژنه فالگره وه که هه مو شته کاني کؤده کاته وه و ده گويزيئته وه بؤ سويد»

دايکم چوو شتيک له چيشخاننه که به نيئيئت. سه لکه که له رميکي گه وري به ده سته وه گرتيو و دهمي داپچريويو. به لايه ني که مه وه نه و سه لکه که له رمه له و تويپه کريستاله نه ده چوو؛

«نه ي بؤچي گواستيه وه بؤ سويد؟»

له وه وييش بيرم له وه ش کردبؤوه. له وه لامدا وتم؛ «بؤنه وه ي به رپوه به ري سيړکه که و ژنه فالگره وه وه که شه ر له سهر نه وه نه که ن که "په نينا مه نينا" له لاي کاميان بمينيئته وه، چونکه وه ک پيشيني

منيش له وه لامدا وتم؛ «که گه و ره بيو. نه مه يان تيگه يشتني ناسانه، که گه و ره بيو خؤي ده رويشت بؤ سيړک. سه ختيش نه بو بؤي، چونکه نه و کاته هيشتام ني فليج نه بو بيو!»

دايکم به رهننگاري قسه که مي کرد و وتي؛ «ئي خؤ نه و له بييري چوو بؤوه که کچي به رپوه به ري سيړکه که يه»
خه ريکبوو دست له چيريؤ که که م هه لنگرم. نه وه يه که م جار نه بوو که دايکم ناؤمي دم بکات، جار جاريک دايکم زؤر به ساکارانه بي ري ده کرد وه.

«ئي باسي نه وه مان کرد... من وتم نه و نه يده زاني که کچي به رپوه به ري سيړکه که يه و به رپوه به ري سيړکه که ش نه وه ي نه ده زاني. بيگومان کچه که ي خؤي نانا سيئته وه، چونکه له و کاته وه ي ته مه ني سال و نيويک بووه نه و چاوي پينه که وتوه»

له ويذا دايکم وايده زاني داده منيم و ناچارم بير له دواتري چيريؤ که که م بکه مه وه، به لام به هيچ جوريک پيويستم به بير کردنه وه نه بوو. له سهر گيړانه وه که م به رده واميوم؛ «هه مان نه و رويژي که ژنه فالگره وه که کچي به رپوه به ري سيړکه که ي له روباره که دا دره هينا، ته ماشاي تويپه کريستاله که ي کرد و پيشبيني نه وه ي کرد که نه و کچه بچکوله يه ده بيته پاله وانيکي سيړکي به ناوبانگ، به و شيويه ش رويژيک له رويژان خؤي به پيئي خؤي رووي له جيها ني سيړک کرد. هه مو نه و شتانه ي که فالگره وه يه کي راسته قينه له تويپه کريستاله که يدا ده بينيئ، کتومت دينه دي. هه رله به رنه وه ش بوو که ژنه فالگره وه که ناويکي تايبيته به سيړکي به کچه که به خشي، هه روا بؤدنيايش هه ندي هونه ري تايبيته به جؤلانه و پاله و انبازي فير کرد»



تابهته به پنگه پرتوک

پنگه نین هه ناسه ی بۆ نهدرابوو، جگه له وهش چهنده ها گالته بازی تری سترکه که شم له بهرده ستابوو که بیریان لیبکه مەهوه، وهک وتم خۆم بهرپرسیاری هه موو سترکه که بووم.

دایکم ئەوهی نهده زانی. وتی؛ «به لام خۆ "په نینا مه نینا" دایکی هه بوو!»

منیش له وه لامدا وتم له راستیدا وابزانم قیژاندم؛ «نه خیز، چونکه دایکی مردبوو!»

ئهوجا دهستمکرد به گریان، وابزانم یهک سهعاتی ره بهق گریام، دایکیشم، وهک هه میشه، دلنه وایی ددهامه وه. من چیرۆکه غه مگینه کهم نه یخستمه گریان، به لکو گریانه کهم له بهر نه وه بوو که له فهنتاسیای خۆم دهرتسام. به درله وهش له پیاوه بچکۆله کهش دهرتسام که گۆچانه حه یزه رانه که ی به دهسته وه بوو. له وه کاته دا که من چیرۆکه کهم ده گێڕایه وه، له سه ر سنووقه ئی زانیه که دانیشتیوو و تهماشای قه وانه کانی دایکی ده کرد. به لام دواتر به ژوره که دا دهات و ده چوو. تنها من ده مبینی.

یه که مین جار ئه وه پیاوه کلاو سه وزم له خوێکدا بینی. به لام له خه وه که هاته دهره وه و له وه کاته وه به دوامه وه یه. ئه وه له وه بره وایه شدا یه که ده سه لاتی به سه ر مندا هه بیئت.

فهنتاسی کردن هه ر ژور ئاسان بوو، وهک ئه وه وابوو که له سه ر سه هۆلایی ته نک سه مایه بیت، وهک ئه وه وابوو له سه ر نوکی په نجه له سه ر توێژالکی ناسک خۆت وهرچه رخی نیت و توێژاله کهش له سه ر ئاوایی یه کجار قوڵ بیئت. هه میشه له ژیر پروکه شه که شه وه شتیکی سارد و تاریک و نادیا ری لیبوو.

کردبوو ملی خۆی ده شکینیت و ئه وه کاته بیگومان پێویستی به که سه ئیک ده بیئت که ناگای لیبیت»

دایکم وهک پرسیاریک وتی؛ «باشه، ژنه فالگره وه که ده یزانی که به پرێوه بهری سترکه که باوکی که چه که یه؟»

«نه خیز، ئه وه کاته بۆی دهرکه وت که "په نینا مه نینا" چوو بۆ سترک. تنها ئه وه کاته له توپه کریستاله که یه دا ئه وه راستیه ی بینی که که چه که ریک له دوای مل شکانده که یه وه به باوکی شاد ده بیته وه، لیره شه وه ژنه فالگره وه که وای به باشزانی که ره فانه که ی بگوییژیته وه بۆ سوید. پینی باشبوو که "په نینا مه نینا" له دواجاردا به باوکی شاد ده بیته وه، به لام به لایه وه شتیکی خرابیوو که دوا یه ملی بشکایه بۆ ئه وه ی باوکی بێناسیا یه ته وه»

له وێدا نهده زانی به چ شیوه یهک به رده وای به چیرۆکه کهم بده م. نهک له بهر نه وه ی که سه ختیوو، به لکو به ییچه وانه وه، چهنده ها بواری جیاوازم له به رده ستدابوو. وتم؛ «دواتر "په نینا مه نینا" له سه ر کورسیه کی تاییهت به که مئه ندامان ژیان به سه رده بات و له سترکه که دا په شمه ک ده فرۆشیت. په شمه کیکی ژور تاییهتیه و هه موو ئه وانهش که له وه په شمه که ده خۆن له راده به در به گالته بازه کانی سترکه که پێده گهن، له پنگه نیندا خه ریکه هه ناسه یان سوار بیئت. که ره تیکیشیان به راستی کوریکی بچکۆله هه ناسه ی سوار ده بیئت. دواتر که دیته وه سه رخۆی ده لیت؛ "پنج خۆشیوو که هینده ژور به گالته بازه کان پنگه نیم، به لام ژورم به لاوه خۆشه بوو که هه ناسه م بۆ نهده را»

له راستیدا لیره دا ئه وه چیرۆکه ی که دهربا ره ی "په نینا مه نینا" بوو کۆتایی بیهات، چونکه دهستمکرد به باسکردنی ئه وه کورپی که له بهر



*

زور جار به‌ته‌تها له مائه‌وه ده‌بووم. دایکم تا پاشنیوه‌روانیکی دره‌نگ له خانه‌ی شاره‌وانی کاری ده‌کرد، هه‌ندئ جاریش سه‌ردانی براده‌ره‌کانی ده‌کرد. من خۆشم هیچ براده‌ریکم نه‌بوو، چونکه هه‌زمه‌کرد سه‌ره‌ستیم. ئه‌و شتانه‌ی که به‌ته‌تها ده‌متوانی بیانکه‌م، هینده زور بوون که به‌هیچ جوریک نه‌ده‌کرا به‌راوردیانکه‌م له‌گه‌ل ئه‌و شتانه‌ی که له‌گه‌ل خه‌لکانی ترده‌مکردن.

هه‌میشه وام پێخۆشبوو که ته‌نهاجم. له هه‌موو سه‌رده‌می مندا لیمدا ته‌نها چه‌ند جاریکی که‌مم بیرده‌که‌ویته‌وه که بێتاقه‌ت‌بووبم، هه‌موو ئه‌و جازانه‌ش له‌گه‌ل مندا لیککی هاوته‌مەنی خۆمدا بووم. بیرم‌دیت یاریکردن له‌گه‌ل‌یاندا سه‌خت بوو، یاریه‌ خاوه‌ خاوه‌کانیان بێزاریده‌کردم. هه‌ندئ جاریش ده‌موت «ده‌بیت به‌په‌له‌ بگه‌ریمه‌وه ماله‌وه، چونکه میوانم دیت»، به‌لام راستم نه‌ده‌کرد.

من هه‌رگیز ئه‌و پۆژم بیرناچیته‌وه که بۆ یه‌که‌مین جار کۆمه‌لێک کور له‌ ده‌رگا‌که‌یان داین و ده‌یانویست له‌گه‌ل‌یاندا یاریبکه‌م. جلوه‌هرگی پیسیان له‌به‌ردابوو، یه‌کێکیان چم به‌ لوتیدا هاتبووه‌ خواره‌وه، پرسیارێکیان لێکردم و وتیان «هه‌زده‌که‌یت له‌گه‌ل‌ماندا یاری "کاوبۆ و هه‌ندیه‌ سوره‌کان" بکه‌یت؟». درۆیه‌کم دۆزیه‌وه و وتم "سکم دیشی"، هه‌ندئ جاری تریش به‌س بۆ ئه‌وه‌ی له‌گه‌ل‌یاندا یاری نه‌که‌م، هۆکاری جوانترم بۆ ده‌هۆنینه‌وه. هیچ خۆشبه‌که‌م له‌ یاری "کاوبۆ و هه‌ندیه‌ سوره‌کان" نه‌ده‌بینی که له‌نێوان ته‌نافی جله‌کان و ماشینه‌کاندا ده‌یانکرد. من زور به‌شێوه‌یه‌کی باشت‌ر ئه‌و یاریه‌م له‌ فه‌نتاسی خۆمدا ده‌کرد؛ له‌وێدا چه‌نده‌ها ئه‌سپی جوان و ته‌وری هه‌ندیم هه‌بوو، چه‌نده‌ها تفه‌نگ و تیروکه‌وان و کاوبۆ و سه‌رۆک هۆز و پزیشکی

من هه‌رگیز به‌لامه‌وه سه‌خت نه‌بووه که فه‌نتاسی و هه‌قیقه‌ت له‌یه‌کتر جودابکه‌مه‌وه. به‌لکو گرفته‌که له‌وه‌دابوو که یاده‌وری فه‌نتاسی و یاده‌وری هه‌قیقه‌ت له‌یه‌کتر جیابکه‌مه‌وه. ئه‌وه‌ش شتیکی ته‌او جیاوازه. من هه‌میشه ده‌متوانی ئه‌و شتانه جودابکه‌مه‌وه که به‌پراستی ده‌مبینین و ئه‌و شتانه‌ش که به‌خه‌یاڵ و امده‌زانی ده‌یانبینیم، به‌لام به‌هه‌رحال له‌گه‌ل تێپه‌رپوونی کاتدا سه‌خته بۆم رووداوه. راسته‌قینه‌کان له‌و رووداوانه جودابکه‌مه‌وه که به‌خه‌یاڵ دام‌شستبوون. هێزی وه‌بیرها‌ت‌ن‌ه‌م له‌توانا‌یدا نیه ئه‌و شتانه‌ی که بینوو‌م و گویم لێبوون له‌و شتانه جودابکا‌ته‌وه که خۆم له‌خه‌یاڵی خۆمدا هه‌لمه‌سه‌ستبوون. من ته‌نها یه‌ک یاده‌وری هه‌یه و له‌وێدا ده‌بیت جیگای هه‌ردوو مۆرکه هه‌سته‌یه‌کانی رابووردو و فه‌نتاسیه کۆنه‌کانمی تیدا بێتیه‌وه. تیکه‌له‌ی ئه‌و دوو لایه‌نه‌ش ئه‌و شته پیکده‌هێنیت که پێی ده‌وتریت یاده‌وری. به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا هه‌ندئ جار ئه‌و دوو لایه‌نه تیکه‌ل‌ده‌که‌م، ئه‌و کاتانه هه‌سته‌ده‌که‌م خه‌تای یاده‌وریه‌ که لاوازه. لێره‌شه‌وه له‌ باشت‌رین حاله‌تدا ده‌رپه‌ینه‌کانم ورد ده‌رناچن. چونکه جار‌جاریک شتی‌کم وه‌ک تاقیکردنه‌وه‌یه‌کی پراستی بیردیتیه‌وه، هه‌رچه‌نده له هه‌قیقه‌تدا شتی‌ک بووه که به‌خه‌و بینومه، به‌لام هۆکه‌ی ده‌گه‌ریته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی که خاوه‌نی یاده‌وریه‌کی باشم. من هه‌میشه که یه‌کێک له‌و رووداوانه‌م بیرده‌که‌وه‌یته‌وه که ته‌نها له ناگایی مندا روویانداوه، هه‌سته‌ده‌که‌م سه‌رکه‌وتنی‌کم به‌سه‌ر یاده‌وری‌مدا به‌ده‌سته‌پێناوه.



تابهته به پنگه پرتوک

جادوگوهرم به کاردهیئا. دهمتوانی له ژوره کهدا بیان له
چیشتهخانه کهدا دابنیشم و بهیئ نهوهی بچولئیمهوه قهشهنگترین و
خوشرترین شهری نیوان هندیه سورهکان و کاوبوکان بهینمه بهرچاوم،
هممیشهش لایهنگری هندیه سورهکانیوم. نهمرکه تارادهیهکه هممو
لایهنهکان پشتگیری هندیه سورهکان دهکن، بهلام تازه درهنگه. هر
لهو کاتهوهی که تمهنم سچ چوار سالانوبو هزمدهکرد نهمریکهکان
بهرامبهریکی بهتوانایان ههبیئت. نهگر ههلوتهقه لای من نهبوایه،
لهوانیه نهمرکه تنهنهت یهک شوینی نارام و پرناسایش نهبوایه
که هندیه سورهکانی تیئا بژین.

*

کوپرهکان چهندهها جاریتریش هاتنهوه بلام. دهیانویست یاری
ههلماتین و جوو و فتیولئینان لهگه لدا بکه، پییانخویشبو پنگهوه
بهری سنجو بخرینه ناوقامیشی بوشهوه و فووی پیابکهین و بیگرینه
یهکتری، بهلام لهگه لئهوهشدا ههرزوو دستیان له بیزارکردنم
ههگرت و بهراکردن به پلکانهکاندا دهچوونه خوارهوه. هیئدهی
دیتهوه یادم له تمهنی ههشت نؤ سالیئا چیر هیچ کهسیک له
دهرگای نهدهدام بؤ نهوهی یاری لهگه لدا بکه. ههئدی جار لهپشت
پرده پهرهپهرهکهی چیشتهخانهکهوه لهسهر کورسیهک دادهنیشتم و
بهدریوه سهیری منداله هاوتهمهنهکانی خوم دکرد. وهک شتیکی
کاتی بهلامهوه خهمرهویئینوی، بهلام قهت ههستم نهدهکرد پیویستم
بهوه بیئت به جهسته لهگه لئاندام.
نهو شیوازی ژیانم لهگه ل تمهنی بالقوبونمدا شیرازی تیکچوو. لهو
کاتهوهی که تمهنم گهپشته دوانزه سال، زور شت ههبوون که
هزمدهکرد لهگه ل کچیکی هاوتهمهنی خومدا بیکم بهلاشمهوه
ناسایی بوو گر چهندهها سالیئش له خوم بهتمهنتربوایه.



تابهته به پنگه پرتووک

هه موو ئه وانه وهک یادوهی رووداویکی راسته قینه له میسکمدایه، من هیچ گومانیکم له وه نیه. ته له فونه ره شه که ی سهر میزه بچکوله که ی دالانه که بهردوام فریویده دام. جار جاریک هه روا له سهر کورسیه که داده نیشتم و هه ره له خۆمه وه ته له فونم بۆ به کییک ده کرد. زۆرینه ی جاره کان که پێش کاتژمیری چوار ته له فونم ده کرد، ئافره تیک ته له فونه که ی هه لده گرت، کاتیکش که ده که وتمه قسه کردن له گه لید، دهنگی خۆم لیده گۆپی و پرساری جیاوازم لیده کرد بۆ نمونه لیمده پرسی؛ "زوو زوو له گه ل میرده که تا ده خه ویت"، یاخود دموت "جگه له میرده که ته له گه ل که سی تریشدا ده خه ویت؟" یان خۆم وهک پراویژکاری به ره می "سابا دی لۆکس" پیده ناسانن. ئه و کاتانه شم ده ژمارد که له گه ل ئافره ته کاندایه قسمه ده کرد. زۆرینه ی جاره کان له چند چرکه به یه ک تینه ده پهری، به لām که ره تیکیان زیاتر له نیو سه عات له گه ل ئافره تیکدا قسمه مکرد، تائه و کاته ی تا قه تم هه بوو قسمه له گه لندا کرد. به لām خۆ ده بوا به سنوریکیشم بۆ خۆم دابنا به، له دوا جاردایه پرساریکی زۆر بئیشه رمانه م لیکرد و ناچارانه که وه ته بۆله بۆل و وتی؛ «ئه مه به که مین که ره ته که گویم له شتی وابیت». له ئلی خۆمدا وتم بیگومان گویت له شتی ئه وها نه بووه، به لām ئیدی ئه و ته له فونه که ی داخسه وه. من پیم وابوو که ئافره تیکه به خته وه ربوو بیت، چونکه بواری بۆ ره خسا که زیاتر له نیو سه عات له گه لندا قسه بکات.

تا و نا تا ویکیش چیرۆکی دوردریژم بۆ ئه و ئافره تانه ده هۆنیوه که قسمه له گه لیاندا ده کرد. بۆ نمونه دموت من ته مه نم ته نا هه وت ساله، به لām دایک و باوکم به پاپۆر سه فه ریانکردوه بۆ له ندهن و بۆ ماوه ی نۆ رۆژ ده بیت به ته ناها بیگوزهرینم. زیاتریش دموت؛

ماشینه کانیان بوونه وه و به په له ونیوون. به لām به کییک له شۆفیره کان که میک زیاتر مایه وه و هه ره سه یری ئه ملاولای خۆی ده کرد، هه ره ده وت له سه ره ته خته ی شانۆ به یه ک وه ستاوه، به لām ته ماشا که رانی نه ده بینی. له وانیه به یری له وه کرد بیته وه که ته نا خودا بتوانیت بیینیت. من دانیشتیووم له په ره که ی په رده که وه ته ماشامده کرد. پیکه نینم ده هات، قومیک شه ره به تی پرته قالم له په رداخه که ی خۆمدا خوارد وه، به لām پیاوه که هه ره له شوینی خۆیدا وه ستابوو. ئی خۆ هه ره هیچ نه بیت ده بیتوانی بجیت له ماشینه که یدا دابنیشیت و ئامیری ژماردن پاره که ی بکوژانایه ته وه.

ئه وه شم به لاهه خۆشبوو که ته له فونیکه م بۆ ته کسی و بیاننیرم بۆ شوینیکی تری شاره که. پیمخۆشبوو بیر له وه بکه مه وه که ته کسیه کان ده که ونه جو له و به شاره که دا ده خولینیه، هه ره چنده نه شمده توانی به چاوی خۆم بیانینم. من زۆر به روونی له میسکی خۆمدا ده مبینن، له و به روا به دام گه ره به راستیش بمینینایه هه ره ئه وه نده م پیمخۆشبوایه. هه ندئ جار ته له فونم بۆ ماشینی فریاگوزاری و ئاگرکوژینه وه شه ده کرد. به ک که ره تیش ته له فونم بۆ پۆلیس کرد و وتم پیاویکی مردووم له کینگه که دا بینوه. ناچاربووم ناوی خۆم و ناو نیشان و ناوی قوتابخانه که شمیان پیلیم. منیش به بی هیچ گرفتیک له خۆمه وه هه موویم بۆ هه لبه ستن. ده مزانی که ماشینی پۆلیسه که به ناچار ی ده بیت به لای با له خانه که ی ئیمه دا تیپه ریت، هه لبه ته بۆنه وه ی بگاته لای کینگه که. پاش هه شه خوله کی ریک ماشینیکی پۆلیس په یدا بوو، دوو خوله کیش به دوایدا ماشینیکی فریاگوزاری هات. ئه وانه هه موویان ماشینی من بوون.



تايپه ته به ينگى پەرتووک

باشم لە دەستداییت، لە پراستیدا هەستەم دەکرد شتیکی باشبوو کە ئەو هەر روویا، چونکە لەوە بەداوایە دەبوایە زۆر بەباشی بیرم لەوە بکردرایەتەو کە تەلەفون بۆ چ کەسیک بکەم. تارا دەیهک هەڵبژاردنی ئەو کەسانە کە دەمویست تەلەفونیان بۆ بکەم، وەک کردنی تەلەفونە کە بەلامەو هەخۆشبوو و چێژم لێدەبینی. ئیدی لەو کاتە بەداوایە ژمیریاری³ تەلەفونە کە مان چیتەر بە خێراییی نەدەخولایەوه.

من لە سەدا پەنجا دێنیام لەوێ کە کەرەتیکیان لەگەڵ "ئاینە گێردەھارسن"ی سەرۆک وەزیراندا قسەم کرد. بەلام ریشی تێدەچیت کە یادەریەکی فەنتاسیم بییت و هیچی تر. بەلام لە سەدا سەد دێنیام لەوێ کە تەلەفونم بۆ کارگە "ئۆزا" کرد، چونکە ساردیەکی "سۆلۆم" کرپیوو و تامیکی ترشای دەدا. بەتەواوەتی بیرم دیتەو، چونکە چەند رۆژیک دوایتر سنوکی ساردی "سۆلۆیان" بۆ هێنامە بەر دەرگا. بەدایکیشم وت کە ئەو سنووقە ساردیەم لە پێشپێکییە کدا بردۆتەو کە دووکاندارە کە سازی کردیوو. چەندەھا پرسیارای لیکردم، بەلام من پێمخۆشبوو، چونکە بەردەوام دەبوایە وەلامی پرسیارەکانیم بەدۆزیابەتەو. وایزانم دایکیشم ئەو جۆرە گفتوگۆیە زبیرەکانە پێمخۆشبوو. هەتاوەکو بەتەواوەتیش دێنیام نەبوو لەوێ کە راستی دەلێم، وازی لێنەهێنام.

کەرەتیکیشیان بەتەلەفون باسیکی سەرنجراکێشەرم لەگەڵ "نۆلوا"ی پاشادا سازدا. ریکەوتین پیکەو گەشتیکی تێروتەسەل بۆ ناوچەییەکی

یەخچالێکمان کرپوو و دایکم بپری کردوو لە خواردن بۆم، بەلام ناوێرم هیچ شتیکی دەرپهینیم و ببخۆم، چونکە دەترسم چەقۆ تیزەکان بەکارپهینیم و شوپێکی خۆم برینار بکەم. یان بە شێوەیەکی تر دەستم بەقسەکانم دەکرد و دەموت باوکم چوو بۆ راوێ قەتێ و دایکیشم نەخۆشە و لە جیگادا کەوتوو، هێندە نەخۆشە کە ناتوانیت قسەبکات. ئەوانیش لەپادەبەدەر دەستی یارمەتییان بۆ درێژدەکردم، هەلبەتە گەر تەنھا ناو و ناوونیشانی خۆم بەدایە بە ئافەرەتەکان. بەلام بیگومان نەمەدەویست ئەو زانیاریە تاییەتیانەیی خۆمیان بکەم بەر دەست. لەبەرئەو وام بەباشدەزانی بلێم پیاویکی بچکۆلە لە مائەکەماندایە و هەر وای بۆ خۆشی فریویدام کە تەلەفونتان بۆ بکەم. دەموت بالای تەنھا یەک مەترە و لەمسەرەو بۆ ئەوسەری مائەکە رادەکات. دوایتریش دەموت؛ «ئەگەر بەقسەیی ئەو نەکەم، بە گۆچانەکەیی لێم دەدات»

کەرەتیکیان دایکم لەسەر پارەیی تەلەفون کردی بە بۆلەبۆل. زۆر زۆر تۆرە بوو، منیش یەکسەر دانم بە کارەکەیی خۆمدا نا. وتم من پۆزانە تەلەفون بۆ بەدالە دەکەم بۆ ئەوێ بزانم کاتژمێر چەندە، هەرچەندە خۆشم ئەو دەزانم. پێشموت هەندێ جار شەش حەوت کەرەت لەسەر یەک تەلەفون بۆ کاتژمێر دەکەم، چونکە بێتاقەتم. بەشێوەیەکی خۆم نیشانی دایکمدا وەک ئەوێ کە نەزانم ئەو ئافەرەتەیی کاتژمێرە کە دەلێت، ئافەرەتێکی راستەقینە نیە. وتم ناخر ئەمویست قسەیی لەگەڵدا بکەم، بۆیە بەردەوام تەلەفونم بۆ دەکرد. یەکسەر دایکم بەخشیمی. من خۆشم لەو برۆایەدا بووم کە بمبەخشیت. لەو رۆژەو لەسەر ئەو ریکەوتین کە پۆزانە لە دووچار زیاتر تەلەفون نەکەم. من ئەو پیمانەم بردەسەر، تەنانەت پێشم وائەبوو کە شتیکی

³تەلەفونە کۆنەکان ژمیریاریکی تاییەتی هەبوو کە هەموو ئەو یەکانەیی دەژمارد کە بەکار دەهێنران.



تابهته به پنگه پرتوک

رؤژئیکیان کوره گه وره که ی پاشا هاته هؤلی سه ما ی کؤشکه وه و داوا ی لیکردین هه موو ئه و ناوه پاکبکهینه وه، چونکه ده یویست له و هؤله گه وره یه دا ئاهه نگیگ بؤ گه نجان سازیکات. کوره گه وره ی پاشا پانزه سال له من گه وره تریوو و پیرئیکی زؤری هه بیوو له لام، به لام فه رمانکردنی به سه ر پاشادا وه ک شتیک ی نا هه قانه ده هاته به رچاوم. هه ر هه یچ نه بیئت ئه و کاره ی شکاندن ی هه موو داب و نه ربیتکیوو. من و پاشاش نه مانویست ده موده ست قیتاره که لابه رین، له به رنه وه کور ی پاشا رؤیشت و پاش ماوه یه کی که م به خؤی و بتلیک مه شروبی "که فیر" وه⁴ گه راپه وه، بتله که ی گرت هه سک ه ی قیتاره که و وردوخاشبوو، شله ی "که فیر" ی ترش به سه ر هه موو ده زگا که دا بلاء یوو وه. دیمه نیکی سارد ی زستانه بالی به سه ر ئه و ناوه دا کیشا، به لام جیاواز تریوو له دیمه ن و بؤنی رؤژئیکی به کشه ممه ی سه ر کؤمه له گرده کانی "هولمنکؤلن". له و رؤژه وه ئیدی یاری قیتار له کؤشکا کؤتایی پیه ات.

*

وه ک وتم دایکم له شاره وانی کاریده کرد، هه رله به ر ئه و هویه زوو زوو بلیتی خؤرای ی شانؤگه ریان پیذه به خشی. هه میشه ش دوو بلیتی وه رده گرت، له کاتیکیشدا که دایک و باوکم چاره ی یه کتریان نه ده ویست، ناچار ده بووم من له گه لیدا برؤم. به و شیوه یه ش پیویستی نه ده کرد به داوا ی دابه نیکا د بگه ریئت که ناگای لیمیئت. من له وه و پییش زؤرم له و دابه نانه شه که ت و ماندوو کرد بوو.

به فراوی ریکبچه یین و خلیسکیئنه ی سه ر به فر بکه یین، له به رنه وه ی هه یچمان که سیکی و امان نه ده ناسی که هه زبکه یین له گه لیدا سه فه ریکی ئاوا بکه یین. له ته له فونه که دا پیی وتم که پاشا به ته ی شتیک ی ناخؤشه، دواتریش پرسیاریکی لیکردم و وتی "به بروای تؤ شتیک ی مندالانه ده که م ئه گه ر قیتاریکی کاره بایی به کجار گه وره بکریم و له هؤلی سه ما ی کؤشکا دابیننیم؟" منیش وتم؛ "هه تا بلئیت بیروکه یه کی باشه، به لام به مه رچیک ریگه م پییدریت که له دانانی قیتاره که دا به شداریم". په یمانیدا و وتی که واته ده بیئت قیتاریکی "میرکلین" بیئت، وه به لایه نی که مه وه ده بیئت چوار جار له قیتاره کاره باییه که ی "مؤزه خانه ی ته کنیکی" گه وره تر بیئت. من ده مزانی که پاشا زؤر زؤر له مؤزه خانه ی ته کنیکی ده وله مه ندره. ته نانه ت من خؤم خاوه نی مه کینه یه کی هه لم و سیئیکی میکانؤ بووم، به لام قیتاری "میرکلین" م نه بوو.

من له سه دا 99 دلنیام که هه موو ئه و به سه ره اته ی په یوه ندی به پاشا وه هه یه، یادوه ری که ی فه نتاسیی خؤمه. به لام ئه وه مانای ئه وه نابه خشیئت که راست نیه. ئه و قیتاره کاره باییه ی که من و پاشا چه نه هه فته یه یک داوا ی قسه کانمان له کؤشکه که دا دامانه زراند، هه روه کو مانگ و خؤر راسته قینه بوو. هه تا وه کو ئه مرؤکه ش وینه یه کی وردی شیوازی دانانی ده زگا که له به رچاوا دیه. تا نیستا که ش تونیلله کان و قه دیالی شاخه کان ده یینم، تاهم کاته ش شوینی گوپینی سه که کان و شوسته ی قیتاره کان به روونی له میشکمدایه. که ته واویووین نزیکه ی په نجا مه کینه ی قیتار راکیشانمان هه بوو، زؤریه ی هه ره زؤریشیان گؤپی پیوه بوو.

⁴خواردنه وه یه کی قه فقازیه له ترشاندنی شیر ی مانگا دیته به ره هه و



تابهته به ینگه پرتوک

شانۆگهریهکه ههر بهکجار پهپوتیش بوايه، نهو کاتهش ههر بهقازانجی من دهشکایهوه، چونکه لهپښای مائهوهدا بابهتیکی زورمان دهکوته بهردهست که تاوتویبان بکهین.

دایکم پښی ناخوشیوو که دموت شانۆگهریهکی خراپیوو، وازمان وای پښاشتریبوو که بلیم شانۆگهریهکی بیزارکهربوو.

زورجاریش که له شانۆگهریهکی یان له سینهما دهگهراپینهوه، له چیشتهخانهکهماندا دادهنیشتین و بهردهوامیمان به قسهکانمان دودا. دایکم مومی دادهگیرساند و هندی خواردنی خۆشی لیدهنا. بۆ نمونه خواردنی ههر زور ئاسایی وهک باستورمه و نان و خهپاری سوزکرآوی دادهنا، بهلام خۆشترین خواردن بهلای منهوه خواردنی "تهتار"⁵ بوو لهگهڵ زهردینیهی کال و "شقهله"دا⁶. بهپروای دایکم نهو کاته من هیشتام کاتی نهوهم نههاتیوو که بتوانم شقهله بخۆم، نیمه زور کهپرت باسی نهوهومان دهکرد، بهلام وازمان له ناخیدا زوری پښاخوشبوو که من چهزم لهو جوړه خواردنانهبوو. نهو بهس نهوهی پښاخۆشدهبوو که دموت شانۆگهریهکی خراپیوو، یان که دموت فلان یان فیسار دهرهینههر، دهرهینهریکی قوره.

من ههمیشه پرؤگرامهکانم بهوردی دهخویندهوه، چونکه بۆ من نوسرابوون، بیگومان ناوی ههمو نهکتهره گرنهگهکانیشم دوزانی. دایکم پښی وایوو لهتامم دهرکردیبت، چونکه دواتر فیتری ناوی نهو

ههمیشه که دهپویشتین بۆ شانۆگهریهکی جلوبهړگی یانایمان لهبهردهکرد. دایکم بهرلهوهی بریاربادت چ چاکهتیکی یان ماکیسهک لهبهریکات، زورینهی جارهکان نمایشیکی بچکولهی جلی مودهی بۆ دنوانم. دایکم پښیدهوتم پیاوه بچکولهکهی خۆم. من یارمهتیم دودا که چاکهته درپژهکهی دابکهنیت و لهشوینی جل ههلواسینهکهی شانۆ دودا به کارمهندهکه. شقارتهکهی له گیرفانی چاکهتهکهی مندابیوو و ههر منیش جگهرهم بۆ دادهگیرساند، له پشووهکانیشدا که لهگهڵ یهکینیدا سهرقالی قسهدهبوو، من دهچووم لهسهردها دهوهستام و خواردنهوهیهکم دهکری. کهپهتیکیان ویستم ساردیهکی "سؤلۆ" بۆ خۆم بکرم و پهرداخیک "سینزانۆس" بۆ دایکم، بهلام ئافهرتهی سهر بارهکه پهرداخه مهشروبهکهی دایکمی نهدامی، ههرچهنده دایکم تنها دوو مهتریکی لهولا میزی بارهکوه وهستاوو و یهک لهسهریهک چاوی لیدادهگرت. ئافهرتهی سهر بارهکه وتی "بۆم نیه مهشروبی "سینزانۆ" به منداڵ بفرۆشم"، دایکیشم ناچاروو تهشریف بهینیتته لای بارهکه و پهرداخهکهی وهبرگریت. دایکم تورهبوو. کهمبوون نهو مندالانهی که دههاتنه نهو شانۆگهریانه و دایکیشم دهیزانی که ئافهرتهی بارهکه زور بهباشی من دنهاسی.

نهو کاتانهش که له سینهما یان شانۆیهک دهگهراپینهوه، دهکهوتمه باسکردنی فیلمهکه یان شانۆگهریهکه و رای خۆم به دایکم دوت، پیتشم دوت به چ شپوهیهک دهکرا باشتریک بییت. ههندی جار راست و رهوان دموت شانۆگهریهکی خراپ بوو. قهت نهمدهوت شانۆگهریهکی بیزارکهربوو، چونکه بهپاستی ههرگیز لهشانۆدا بیتاقهت نهندهبووم. تهنانهت بینینی خراپترین شانۆگهریشم بهلاوه سهرنجراکښهربوو، ههر هیچ نهبت مروفی راستهقینه رۆلهکانیان دهبینی، نهگه

⁵گۆشتی گای بیچهوریه و زور به وردی له قیمهی دودن، دواتر به شپوهی ههمبهرگر دهیخهنه سهر پارچهیهک نان و به کالی دهخوریت و
⁶دهوهنیکه بهرهکهی له خهپاری بچکوله دهچیت و دهکریته ترشیات و



تابهتہ به ینگہی پرتوک

لهتہمتنی یانزه سالیڊا لهگهل دایکمد فیلمی "گلوپیهکانی شار"ی
 "شاپلن"م بیینی. نهو فیلمه گهره ی کردم. لهویڊا کاتیک که "کلایر
 برووم"م له پوئی سهماکهریکی بییهختی بالیتدا بیینی، بو یهکهمین
 جار بوم دهرکهوت که پریهدل حزم لهویه لهگهل کچیکدا تیکهلبم
 که بهتہمتن زور له خوم گهرهتر بیت. دووههم جاریش نهو کاتهبوو
 که "اندری هپبورن"تم بیینی که پوئی "نیلزای" له فیلمی "نافرته
 بی وینهکه"م"دا دهبیینی. دایکم بلیتی یهکهمین روژی نمایشکردنی
 فیلمهکهی له نهرویجدا پیبهخشرابوو.

من بهتابیهتی حزم له "شاپلن" بوو، وه بهتابیهتیش موسیقای
 فیلمهکهی، بهرله ههموو شتیکیش پارچه موسیقاکهی فیلمی
 "گلوپیهکانی شار"کهی. ههرچهنده رتمی سهرهتایی موسیقاکه
 هاوویننه رتمی سهرهتای کونسیرتی بیانوی "چایکوفسکی"بوو له
 پهیرهی موسیقی سهرهکی "B"دا. له میلودی "خنده"ی "سهردهمه
 مودیرنهکان"یشدا ههمان شتم دهبیینی؛ کتومت تنهنا گورانکاریهکی
 خراپ و بیتامی" پارچه موسیقایهکی فؤلکلوری پروسیبوو.
 جگهلوانهش گومانم له "شاپلن" دهرکد که ههنذیک بیرۆکهی موسیقی
 له "پوتشینی"هوه دزیبیت؛ بههرحال موسیقاکهی نهویش ههرهوک
 "پوتشینی" ههستزویینهریوو. بهلام له ههموو باریکدا لایهنیکی باشیه
 که "شاپلن" ریگه به خوی داوه سروشی له ناوازداهیینهرهکانی ترهوه
 بو بیت، چونکه من "چایکوفسکی" و "پوتشینی"شم خوشدوهیست،
 دایکیشم ههرهوها. کهرهتیکیشیان چووین بو نوپیرا و تهماشای
 نمایشی نوپیرای "نافرته پهپوله"مان کرد. ههلومدا نهگریم، بهلام
 زور سهختیوو بهلامهوه. من قورگم لهبهرئوهوه پرنهبوو له ههنسک که
 "پینکرتون" نافرته پهپولهکه بهجیدههیئیت، لهبهرئوهوش نهبوو که

کهسانهش بووم که دیکوری شانۆکانیان دهکیشا. بهلام نهو منی به
 پیاوه بچکولهکهی خوی دهزانی، کهواته بهراستی دهبوايه پیاوه
 بچکولهکهی نهو بومایه. جارجاریک نهگهر جیرهجیریکی کهم لهسهر
 شانۆکه رووبیدایه، خیرا بهچرپه ناوی یاریدهدهری دهرهینهرهکهم به
 گوئی دایکمد دهچرپاند.

کهرهتیکیان له شانۆگهری "خانهی بووکهکان"دا، ماکسیهکهی بهری
 "نورا" کهوته خوارهوه. ماکسیهکهی ریگ لهبهراچاوی "دکتور رانک"دا
 خزایه خوارهوه. ههردووکیان له ژورهکهدا بهتنهنا بوون، وه دواهمین
 قسهی "دکتور رانک"یش نهو حالته کومیدیهی دوپاتکردهوه که ریگ
 لهو بهشدا روویدا که "نورا" کراسهکهی لئ خزایه خوارهوه، پرسپاری
 لیکرد و وتی: «نهو نهو شته قهشهنگانهی تر چین که کهمیکی تر
 دهیانینیم؟» "نورا"ش لهوهلامدا وتی: «چاوتان به یهک تیزی تریش
 ناکهویت، چونکه نهوه کهسیکی دلپاک و میهرهبان نین». لهدوای
 نهوهوه خوی لهدهستی "دکتور رانک" پزگارکرد و یهکسهر کراسهکهی
 کهوته خوارهوه. منیش خوم بهلای دایکمد چهمانهوه و ناوی نهو
 کهسهم به گویدا چرپان که نهکی جلوهرگی شانۆکهی له
 نهستوابوو.

نیوارهیهکیان تادرهنگانینگ لهگهل دایکمد دانیشتیووین و ناوهروکی
 شانۆگهریهکمان تاوتوی دهرکد، نهو نیوارهیه پیموت که شیوهی
 دهموچاوی له "جاکلین کهنهدی" دهچیت. وایزانم پیی خوشیوو که وام
 پیوت، بهراستیش شتیک نهبوو که ههروا بو ستایش و مهاریی کردنی
 پییم وتبیت. لهبهراچاوی مندا تا رادهیهکی زور له "جاکلین کهنهدی"
 دهچوو.



تایبہ تہ بہ ینگہی پرتوک

"شہفہلہ" بیٲت، بہ لآم من خؤشم دان بہوہدا دنٲم کہ ہٲشتام بچکؤلہبووم بؤ ئہوہی سہرسامی مؤسیقای کلاسیکی بم، ہاوکات کہ مؤسیقاکہم بہ بہرترین دہنگ لٲدہدا، گوٲیہکم لہ لای قادرمہی سہر دالانہ کہ بوو، بؤئہوہی گوٲم لہ دہنگی پٲی دایکم بیٲ ئہ گہر بہ پلٲکانہکاندا سہر بکہوٲت، تاوناتاؤتیکیش پیاوہ بچکؤلہکہ لہ بہرہدم دہرگی دہرہوہدا گوٲ قولاخ دہوہستا، بؤ ئہوہی بزانیٲت کہس بہ پلٲکانہکاندا سہر دہکہوٲت یان نا.

لہ فہرہہنگیگی گشتیدا ہہندئ شتم دہرہارہی چایکؤفسکی خؤبندہوہ، چہند رؤٲٲکی کہم دوی ئہوہی بؤ یہکہمین جار سہمفؤنی "پاتٲتیکیو" پٲشکہشکرد، بہنہخؤشی کؤلٲرا مرد، ئہوہ گہورہ ترین شاکاری ژیانیبوو، پاش نمایشکردنی ئہوہ سہمفؤنیہ، چٲتر بہ لایہوہ گرنگ نہبوو کہ ناگاداری خؤی بیٲ ناوی پاکڑ بخواتہوہ، ئہوہ مؤسیقای ہٲمنکردنہوہی رؤحی کؤچکردوو خؤی نوسیہوہ و ئیدی ہٲچ تؤٲٲکی پٲنہما، ئہوہ لہم ژیانہدا تہاوبووہو، منیش کہ گوٲم بؤ دواہمین بہشی ئہوہ سہمفؤنیایہ شلدہکرد، تؤزٲک ہہستمدہکرد کہ ہٲچ شٲتک لہم ژیانہدا نہماوہتہوہ بؤ من.

من و دایکم ہہرگیز باسی مردنمان نہدہکرد، ہہرگیزیش باسی کچانم بؤ دایکم نہدہگٲرایہوہ، من ہہرہوک چؤن وریابووم و بہ دزیہوہ گوٲم لہ سہمفؤنی "پاتٲتیکیو" دہگرت، بہہہمان شٲوہش گؤفاریکی نیوہرپووتم لہ دایکم دہشاردہوہ.

تہمنم تہنہا حہوت سال بوو کہ فیلمی "لہ رؤژہلآتی بہہشتہوہ" مان ببینی، "جہمیس دیان" رؤلی "کال"ی دہببینی، دایکم خہریکبوو بہتہواوہتی تیکبچٲت کہ لہ کؤتایی فیلمہکہدا

نافرہتہکہ لہ کؤتایدا خؤی کوشت، من ہہرلہسہرہتای بہشی دووہمہوہ زانیم بہو چؤرہ کؤتایی دٲت، بہ لکو مؤسیقاکہ کاریٲٲکردم، ہہر لہ بہشی یہکہمہوہ خہریکبوو بمخاتہ گریان، رٲک لہو کاتہوہ دلم پربوو کہ "نافرہتہ پہپولہکہ" لہ گہل نافرہتہ گؤرانی بیژہکانی تردا بہرہوہ لوتکہی گردہکہ سہر دہکہوٲن، ئہوہ کاتہ تہمنم تہنہا دوانزہ سال بوو، بہ لآم تا ئٲستاکہش بہرپوونی وٲنہی ئہوہ نافرہتانہم لہ بہرچاودایہ کہ بہ خؤیان و چہترہ ہاوینیہ رہنگاورہنگہکانیانہوہ بہدہم گؤرانیہوہ لہ رٲگاہی "ناگاسکی"یہوہ سہر دہکہوٲن.

لہ مالئہوہ بہ قہوان وہ بہ دہنگی "جوسی بیؤرلین و فیکتؤریا دی لؤس ئہنجلیس" نؤٲٲرای "لا بؤہٲمہ" مان⁷ لٲدہدا، لہ بہشی چوارہمدا "میمی" نہخؤشہ و "موسٲتا" بہدوی خؤیدا رایدہکٲشٲت، دایکم ہہمیشہ لہو کاتہدا دہستی دہکرد بہ لوشکہلوشک، منیش دہچوومہ زورٲکی تر، بہ لآم دہرگاکہم دانہدہخست، حہزم نہدہکرد گوٲم لہ گریان دایکم بیٲت، بہ لآم پٲمخؤشبوو گوٲ بؤ مؤسیقاکہ شلبکہم، جارچارٲکیش منیش دلم تہنگدہبوو یہک و دوو فرمٲسکم بؤ ہہلدہرٲت.

ہہتاوہکو ئہوہ کاتہی "گلوٲہکانی شاری" شاپلن"م ببینی، چایکؤفسکی و پؤتشینی تہنہا دوو بلیمہتبوون کہ دہمناسین، زؤرجار ئہوہ کاتانہی کہ بہتہنہا لہ مالئہوہ دہبووم دواہمین بہشی سہمفؤنیای "پاتٲتیکیو"م لٲدہدا، بؤ من مایہی شہرمہزاریہکی زؤر دہبوو ئہ گہر دایکم پٲی بزانیبامایہ، ہٲندہ گہورہبووہووم کہ حہزم لہ خواردنی

⁷ یہ کٲکہ لہ نؤٲٲرا بہناوبانگہکانی پؤتشینی و



تابهته به پنگه پرتوک

يان ناخوش. من هيندهم دهزانی که نهو شتهی ههولمدهدا لهبیری خۆمی بهرمهوه، شتیکی سارد و رهقبوو. زیرهکانهش دهمتوانی هینده زور پالی پیوهبنیم که چیتتر نهو شتهم لهیادتهبوو که دهمویست لهبیری خۆمی بهرمهوه.

هیندهم له یادیوو که کتومت لهو کاتهدا چهند خهونیک پرنهینیم به پیاویکهوه دهبینی، که بهبالا پیک بهقهده خۆمبوو، بهلام پیاویکی تهواو و گهورهبوو، کلای لهسهردهکرد و گۆچانیکیشی بهدهستهوهبوو، لهپریکدا بهیانیهکیان بهرۆزی رووناک له ئاپارتمانکهماندا بنییم هاتوچۆی دهکرد. ههر نهو کاتهش هاته مالهکهمانهوه که باوگم گواستیهوه.

نهو کاته لهدلای خۆمدا دموت لهوانهیه کهسیک له ولاتی خهوندا ههبت و بیری نهو پیاوه بکات. چونکه رینیتیهچوو نهو پیاوه بچکولهیهش هاسهر و مندالی جیهیتنیت، یان لهوانهیه بههۆی رهفتاری خرابهوه لهو حکایهته دهکرابیتته دهرهوه که تیندیاوووه. بهلام خۆ پیندهچیت له نیوان دوو ههقیهتدا هاتوچۆیکردیت. من بیرم بۆ نهوه دهچوو که نهو پیاوه بچکولهیه ههموو شهویک لهگهله خهوتنی مندا، به خیرایی بگهپیتتهوه بۆ ولاتی خهون. نهوهم بهلاوه سهیر نهبوو، چونکه بهلایهنی کهمهوه خۆم له کاتی خهوتنمدا سهقهرمدهکرد بۆ ولاتی خهون. بهلام نهوهم بهلاوه سهیربوو که نهو پیاوه بچکولهیه بهرۆزی رووناک دهیتوانی له ئهپارتمانکهماندا بیت و بچیت و بیاسه بکات.

*

دهستگیرانهکهی "کال" ناچاربوو له باوکی "کال" بیاریتهوه بۆ نهوهی خۆشهویستی خۆی نیشانی کورپهکهی دات. دهستگیرانهکهی وتی؛ «نازاردهچیتزیت نهگهر بزانت کهس خۆشی ناوییت. نهو ههسته مرۆف دهکاته شتیکی بهد. خۆشهویستی خۆتانی نیشانیده. ههولبده! تکات لیدهکهم!»

باوکی "کال" بۆیه رقی له کورپهکهی بوو، چونکه وای ههستهکرد که کورپهکهی پشتگیری دایکی کردبیت، ههلهته نهو کورپهکهی و میردهکهی بهجیی هیشتبوو و ببوووه سۆزانیهکی بیههستی قهههبهخانهیهک. دواتر باوکی بهرلهمردنی فریای نهوهدهکهوویت که لهگهله کورپهکهی خۆیدا تهبا بییتتهوه. داوا له کورپهکهی دهکات که روخسهته به پهراستارهکه دات و به کورپهکهی دهلیت؛ «دهمهویت تۆ ئاگات لهمن بیت».

ههروهک نهوه وابوو که بلیت خۆشمدهوویت. باسکردنی نهو فیلمه بهلای دایکهوه سهختبوو. من نهوهنده تیدهگهیشتم که دایکم داوای له باوگم کرد که پرۆت و بهجیمان بهیلت. نهو کاته نهو شتانه هینده ئاسایی و باو نهبوو. هینده زور نهتههینی که دایک باوکی مندالیکی بچکوله له خانوهکهیاندای فریادته دهرهوه.

نهو ئیواریه بهرلهوهی بهخهوین، دایکم پینشیاری نهوهی کرد که باوگم بۆ نانخواردنی ئیوارهی بهکشمهه بانگ بکهین. من پینشیارهکهیم بهلاوه باش بوو، بهلام نهشبوو به هیج، زور پهروشینش نهبووم داوا له دایکم بکهم که تهلهفونی بۆ بکات و بانگی بکات.

ههروهک شتیکی خهوناسا و نادیار بیرمدیتتهوه بهرلهوهی باوگم بگۆزیتتهوه، شتیکی له مالهکهماندا روویدا. دهکریت بهبیتهوهی خودی خهویکمان بیربیتتهوه، هیندهمان بیتتهوهیاد که خهوهکهمان خۆش بووه



تایبەتە بە ینگە ی پەرتووک

لە بەرامبەر دا چوین بۆ شاری یاریبەگە ی کۆبناگن. من لەو بڕوایە دا بووم کە لەوە پێش شاری یاریم بینیبیت، بەلام شاری یاریبەگە ی کۆبناگن شتیکی تەواو جیاواز تر بوو لە شاری یاری "ئیفارس" ی ولاتی خۆمان. هەستە دە کرد گەشت یاریک و لە یهکیک لە ولاتانی دواکە وتوو هاتووم. لەدنی خۆمدا دەموت ئەگەر مندالانی دانیمارکی بێن بۆ نەروییج و سەردانی شاری یاری "ئیفارس" بکەن، ئاخر بە چ شتێوە یهک نەروییجیەکان ببینن، من نەمە دەوێرا بێر لەو بەگەمەوه.

باوکم باشتترین مەزاجی هەبوو. وایزەم نەختیک شانازی بەووه دە کرد کە توانی من بەریتە دەرەوی ولات و هیندە دورم خاتەوه لە دایکم. لە پاپۆرە کەدا هەر بەشێوی پیاویکی بەهیز و بەتوانا وتی؛ "بێگومان شتیکی باشە گەر دایکت چەند رۆژیک بۆ خۆی بەتەنها بێت". ئەوه راست نەبوو. من دنیابووم کە حەزی دە کرد لەگەلماندا بێت بۆ کۆبناگن، بەلام ئاشکرایە کە شتی وا بەهیچ جۆرێک نە دەکرا، چونکە باوکم دەمیکبوو پێش نیاری کردبوو کە تەنها خۆم و خۆی ئەو سەفەرە بکەین. وای بۆ دەچم کە لە ماوی سەفەرە کەماندا باوکم هەستیکرد کە من پێمخۆشتر دەبوو ئەگەر دایکیشم لەگەلماندا بەتانیە بۆ شاری یاریبەگە ی کۆبناگن. ئەو کاتە هەردوو کمان بەناو ئەو هەموو خەلکەدا دەرۆشیتین و باسی ئەو شتانەمان دە کرد کە دەمانببینن، یان ئەو شتانە ی کە بیرمان لێ دە کردنەوه. زۆر جار من و دایکم کتومت بێرمان لە هەمان شت دە کردوه. دەشمانتوانی لە کافیتیریایە ک دابنیشین و باسی خۆش خۆش دابمەز زینین.

باوکم گیرفانی پێپوو لە پارە ی دانیمارکی و دەبویست هەموو یاریەکان تاقیبکەنەوه؛ دەبویست سواری ماشینی کارەبایی و "فیتاری

لە پۆلە کەماندا جگە لە من هیچ کەسیکی تر دایک و باوکی لە یهکتەر جیا نەبووونەوه. بەلام باوکی یهکیک لە کچەکان کۆمۆنیستبوو، باوکی "هانس ئۆلاو" یش لە زیندا دا بوو.

من بەلامەوه ئاساییبوو کە دایک و باوکم جیا بووونەوه، چونکە زیاتر پێمخۆشبوو لە یهک کاتدا لەگەل "یەکیکیان" دایم. جگە لەوەش وایزەم ئەو دیاریانە ی کە دایک و باوکی من لە رۆژی جەژنی لە دایک بوونی مەسێحدا پێیان دە بەخشیم، گرانتربوون لەو دیاریانە ی کە مندالەکانی تر لە دایک و باوکیانەوه وەر یان دەگرت. من هەمیشە لەو جەژنەدا دوو دیاریم وەر دەگرت. دایک و باوکم نە یان دەتوانی پیکەوه دیاری ئەو جەژنەم بۆ بکەن، نە کە هەر نەوه نە دەش، بەلکو وایزەم پێش بکەن ئەو یان بوو کە کامیان دیاری جوانترم پێشکەش بکات. هەرگیز یش هیچ دیاریەکیان بۆ یهکتە نە دەکری.

باوکم لەگەل خۆیدا دەبیردم بۆ تەماشاکردنی راکردنی سەر بەفر و پێش بکەن خۆه لمانی سەر بەفر. ئەو شارەزاییەکی تەواوی لە پێش بکەن سەر بەفر و خەم لماندن ی پلە ی یاریزانەکاندا هەبوو. خەتای ئەو تێدا نیە کە دواتر من بووم بەو مرۆفە ی کە ئەمرۆکە هەم. لەسەر بەرزاییەکانی "هۆلمنکۆلن" بووین تەماشای ئەو سێ یاریزانە کەمان کرد کە هەر سێکیان ناوەکانیان بە پێتی "ت" دەستی پێ دە کرد؛ "تۆرالف ئینگان"، "تۆریوون ئیوگسیت" و "تۆرگیر برانتزیگ". ئەو کاتە هیشتام "واپرکۆلاس" پەیدا نەبوو بوو. ئاسان دەهاتە بەر چاو. لە پێش "واپرکۆلاس" یهوه بەیئ هیچ گرفتیک دە یان توانی لەسەر بەرزاییە بە بەفردا پۆشراوه کەوه خۆیانە لێ دەن.

لە تەمەنی هەست سالیدا لەگەل باوکمدا بە پاپۆرە کە ی دانیمارک بەرهو کۆبناگن رۆشیتین. تەنها یهک ئیوارە لەوئ مایەنەوه، بەلام



تابهته به پنگه ی پرتوک

که دم دهگه پیمهوه مالهوه و نایابترین شاری یاری دروستده که م. لهو کاته دا چیترو وینم ندهد کیشا، لهبرئهوه ناچاربووم تا نهو په پاری راده خۆم بگوشم و هه مو و رده کاریه کی شته کانم له یاد بیت. له دوا جادا توانیم وینه به کی پروپوری شاری یاری کۆبهاگن له میشکدا بخولقینم، به لام ناچاربووم سکچی شوینه کان له میشکدا بکینم، ناچاربووم هه هه مووی له بهر بکه م. به لامهوه سهختبوو سه رنجی ته واوه تیم به شته کان به خشم، چونکه تاواناویک ده بویه ته ماشای باوکم بگردایه و شتی کم پین بوتایه، هه تاوه کو نهو هه سته ی لا دروست نه بیت که من سه فهره که مانم به دل نیه. پیک پینسه وه ی شوینه که به جیبه یلین بوکیکی په روینم برده وه، پلنگیکی سووربوو. منیش به کچیکم به خشی که ده گریا، باوکم وایزانی له بهر میهره بانای پییده به خشم، چونکه نهو به هیچ جوریک نه یه دزانی که من هه زم له پلنگیکی سووری په روین نیه. نه گه ر دایکم منی بدیبا به که بوکیکی ناوا ده به مه وه، نهوا قاقای پیکه نینیکی خوی ناسایی لی به رزده بووه وه.

هیشتام هه ر له شاری یاری به که بووین که شوینی "قیتاریکی خیوم" بنیاننا، هه موو شتیکی تیدابوو، هه رله په یکه ره له رزۆ که کانه وه هه تا خیو و جنۆ که کان. به لام من له ناوه راستی تونیله که دا مرۆ فیککی راسته قینه شم دانا. کاربایه کی ناسایی پالتۆ له بهر بوو و کلاویکی له سه ردا بوو، جار جاریک هه لده سایه سه ری و گوێزه ریکی داده کرمان. به مه زنه ی من نهو هه لگانه ی که سواری "قیتاری خیوم" که بین و له نا کاودا له تونیله که دا چاویان به مرۆ فیککی راسته قینه بکه ویت، نهوا زیاتر ده ترسن و زه رنه قیان ده چیت. له هه ندئ شویندا له وا نه به بینینی مرۆ فیک هینده ی بینینی خیویک ترسناک بیت، به لایه نی که مه وه

خیو" و چه رخ و فه له که گه وره که ببین، گه ره کی بوو کورسی کورسی و خلیسکینه و "تونیلی خۆشه ویستی" ش تاقیبکه ی نه وه. راسته نهو کاته ته مه نم ته نها هه شت سالیوو، به لام له گه ل نه وه شدا شه رمم ده کرد له گه ل باوکدا به "تونیلی خۆشه ویستی" دا برۆم، جگه له وه ش بوئی ده می ده هات. قیزم له وه ده کرده وه که له گه ل باوکدا له به له میکی بچکۆله دا دانیشم و به تونیلکی پرله گوئی کاغز و په نگی پاستیلدا برۆم و گوئ بو چه هچه هه می ده ستردی بولبول بگرم. وایزانه نهویش که میک شه رمه زار بوو، به هه رحال به دریزایی نهو ریگایه ته نانه ت یه ک وشه شی له دم نه هاته ده ره وه. من له وه ده ترسام که له پریکدا باوه شم پیاباکت و باسی جوانی نهو ناوه م بو بکات و بلت "ئیره زور جوانه، وایه...؟ به راستی تۆش لهو بره وایه دا نیت پیته ره؟" له هه موو شتیک ناخۆشتر نه وه بوو که به ته واوه تی لهو بره وایه دا بووم که پیک په رویشی نهو بوو که بکات. ته نها نه وه نده بوو که نه یه دوه ویرا ده سته خاته سه رشانم، چونکه ده یزانی که من هه زم به وه نیه. له وا نه شه هه رله بهر نه وه بوو بیت که هه ردوو کمان بیده نگ بووین و هیچمان نه ده وت.

من زیاتر له بهر خاتری باوکم بوو که پارزیوووم هه موو یاریه کان تاقیبکه مه وه. ده نا له راستیدا من زیاتر خولیا ی نه وه بووم به شاری یاریه که دا بسورپیمه وه و بزانه چ شتیکی تیدایه. من بریارم دا بوو سه رنجی هه موو شتیک بده م، هه ر هه موو شتیک، ته نانه ت دوکانی یانسیبه بچکۆله کان و شوینی فرۆشتنی خواردنه سه فهریه کانیش. هه ر له یه که مین چرکه وه زانیم که دواتر به هوی سه ردا نه که مه وه ئیشیکی گه وره ده که ویته سه رشانم. سه روشیکی زۆرم بو هات. به شاری یاریه که دا هاتوچۆم ده کرد و ببیرم له وه ده کرده وه که پاش ماوه یه کی



تابهته به پنگه پهرتوگ

سەفەرەکه مان ناخۆشبوو. لەوانەش ناھەقیبەتت کە ھەموو سروشەکانم لەدوای سەفەرەکه مانەو بەسەر دایکدا شکایەو. ئەو زیاتر و زۆرتر بەخێلی بە باوکم دەبرد، چونکە ئەو منی برد بۆ کۆبناگن. پاش چەند رۆژنیکیش کە گەرامەو مائەو وتی؛ «شاری یاری مێشکی داگیرکردوویت». منیش لە وەلامدا وتم «لەوانەش بەرئەو بەیت کە لە ژيانیکی رابووردومدا خۆم شاریکی یاری گەورە بووم». دایکم بە دەم پیکەنینەو وتی؛ «مەبەستت لەو یە کە لە ژيانیکی رابووردو دا لە شاریکی یاری کارت کردبیت». سەرم بۆ راوشاند و جەختم لەسەر قسەکەم کردووە و وتم؛ «من خۆم لەو وپیش سەرتاپای شاریکی یاریبووم».

*

من بە مندالی تێھەندانی زۆرم خواردوو. دایک و باوکم لێیان نەدەدام. وامبزانم بە ھۆی جیاپونەو ھەکەیانەو بوو کە دەستیان بۆ درێژنەدەکردم، ھەرلەبەرئەو ھەش کە پیکەو لەژێر سەفەتیکدا نەدەژیان، ھەرگیز نەیان دەتوانی لەسەر سزادانی من تەبابن. دایکم سوور دەیزانی ئەگەر لەگەڵدا خراپ بێت، ئەو باوکم یەکەمین کەس دەبێت کە پێی بزانی. تاوناتووتیکیش تەلەفونم بۆ باوکم دەکرد و داوام لێدەکرد کە یەک دوو سەعاتیک درەنگتر بچەوم وەک لەو کاتە کە دایکم داينابوو بۆم. ئەو ھەمیشە پازى دەبوو، چونکە دەیزانی کە لە ھەمان کاتدا دلی من خۆش دەکات و دلی دایکیشمی پێ پەستەکرد، لەبەرئەو بێ سێ و دوو پازى دەبوو. دایکم پارەى دەدام، بەلام پێدەکەوت کە پێویستم بە پارەى تریش بوو، ئەو

لە تونیلی "قیناری خێو"دا بەو شێو یە دەبیت. خێو فەنتاسیایەکی پەتییە، وە ئەگەر لەناو فەنتاسیدا شتیکی راستەقینە دەریکەویت، ئەوا ھەرۆک ئەو ترسناک دەبیت کە شێو یەکی فەنتاسی لە ھەقیقەتدا دەریکەویت.

یەکەم جار کە لەدەرەو ی خەو نەکانمدا ئەو پیاو بەچکۆلە یەم بەخۆی و گۆچانە ھەیزەرانی کە یەو بیینی، زۆر ترسام، بەلام پاش ماو یەکی زۆرکەم راھاتم پێی. بێگومان ترسمان لێدەنیشیت ئەگەر لە پڕیکدا چەند پەرییەکی بەچکۆلە و جۆکە یەک لەدارستانیکدا بیینن، بەلام درەنگ یان زوو پێیان پادێین. ناچارین پێیان پابێین.

کە پەتیکیان لە خەونمدا جزدانیکم دۆزیووە چوار دۆلاری زیوینی تێدا بوو. ئەگەر ئەو کاتە کە خەبەرم بوووە پارەکەم لە دەستدا بوایە، ئەوا لە ترساندا دەتۆقام. ئەو کاتە ناچار دەبووم قەناعت بەخۆم بێم کە ھێشتام ھەر خەوتووم و دەبوایە ھەوڵم بدایە کە پەتیکێ تر لەخەو ھەلبسامایەتەو.

زۆرجار کە خەون دەبینن وا ھەستدەکەین کە بەخەبەری، بەلام کە ناخەوین بەتەواوەتی دەزانن کە بەخەبەری. من وەک تیزریەک دەموت ئەو پیاو بەچکۆلە یە گۆچانە کە یێیە لە شوینیکی ولاتی خەوندا خەوتوو و خەو بەووە دەبینیت کە لە شوینیکی راستەقینەدایە. من ھەر ئەو کاتە کە لە شاری یاریە کە بووم بە بالای لەو درێژتریکووم، لەو کاتەو ناوی "پیاو یەک مەتریە کە"م لێنا، چونکە بالای لە مەتریک تینە دەپەری.

من ھیچ شتیکم دەربارەى ئەو یاریانەى کە خۆم دامھێنا بوون بۆ باوکم نەگێراییو، چونکە من نەمدەویست گلەیی لێیکەم و بلێم



تايپتە بە يىڭەي پەرتوك

نەمپۇكە يېڭى دەلىن "پلاندانانى داھاتو". ھەرگىز تاقتەنى ئەومەنەبۇو كە خىشتەي چالاكىەكانى داھاتووم داپرېژم، چۈنكە لە ھەموو بارىكدا ھەمان ئەو كورانەم دەبىيىنەو و ھەموو كاتىكىش لەوناوودا كەسىكى گەورەي لىنەبۇو.

من لەچاۋ مندانانى ھاوتەمەنمدا زۇر زىرەكانەتر دەمتوانى باسى خۇم بەكم، لە گىرانەوہى چىرۇكىشدا من لەوان باشتىك بووم. من تەنانەت لەچاۋ زۇرىنەي ئەو مندانانەشدا كە سى چوار پۇل لە پېشمەو بوون، بەزمانىكى پاراوتر و ئاسانتر دەمتوانى بىرکردنەوكانم بخەمەپرو. لەسەر ئەوہش لىدانى باشم دەخوارد. ئەو كاتە ھەر زۇر كەم گىرنگيان بە نازادى پادەرىپىن دەدا. نىمە لە قوتابخانەدا شتىيان دەربارەي مافى مروڤ فىردەكردىن، بەلام ھەرگىز پېيان نەدەوتىن كە نازادى پادەرىپىن تەنانەت لەنىوان مندانانىشدا بېسنورە.

كەپتەتەكيان "راگنار" پالى پېوہ نام و سەرم بەر پاپەي تەنافىكى جلا وشكردنەوہ كەوت، زۇر خراپ سەرم برىنارىبوو. ھەر كە خويئەكەم بىنى بەسەرمدا ھاتە خواروہ، كەوتمە وتنى ھەموو ئەو شتانەي كە لە كاتى ئاسايىدا نەدەوتىرا بياندركىنم و تەنھا لاي خۇم دەمپېشتنەوہ. ھەندئ راستى ھەستىزويئەرم دەربارەي خىزانەكەيان ھەلرشت، بۇ نمونە وتم "باوكى" راگنار" ھەمىشە لەگەل خەنكى پېس و چەپەل و بىكاردا لەسەر كورسىەكانى سەر جادەكان مەشروب دەخواتەوہ"، بەلام لەویدا راگنار خۇي بۇ ھەلنەدام. بەلايەنى كەمەوہ خۇ دەيتوانى وەلام بەداتەوہ، بەلام ئەو نەيدەتوانى ھەروا بەناسانى بىروراي خۇي دەربېرېت، ھەروا وەستابوو و تەماشاي خويئەكەي

كاتانەش تەلەفونم بۇ باوكم دەكرد. باوكم قەت لىم توپە نەدەبوو. ئەو لە ھەفتەبەكدا تەنھا بەك پۇژ دەبىيىنم. ھەردوو كىشمان لەسەر ئەو تەباوويىن كە بەسېت.

كورەكانى قوتابخانە لىياندەدام، ئەو نەدەشى نەدەھىنا كە فشەشى پېوہ بەكن، چۈنكە من نە كوپىكى كەتەبووم و نە بەھىزىشبووم. ناويان نابووم "پېتەرە بچكۆلەي جالجالۇكە". ئەو كاتەي كە مندانترىك بووم كەپتەتەكيان لەگەل باوكمدا چوويىن بۇ مۇزەخانەي جىۋلۇجى، لەویدا پارچەبەك "زەرەك"م بىنى جالجالۇكەبەكەي بەبەردبووى تىدابوو كە تەمەنى دەگەپاپەوہ بۇ چەند ملېون سالىك لەمەوہەر، منىش دواتر باسى ئەو جالجالۇكەبەم لە پۇلەكەماندا گىراپەوہ. نىمە لەپۇلدا شتىك دەربارەي كارەبا فىرېوويىن، منىش بە قوتابىەكانم وت كە وشەي كارەبا لەوشەي يۇنانى بەرامبەر بە وشەي "زەرەك"ەوہ⁸ ھاتووہ. لەو پۇژەوہ ئىتر ناوي "پېتەرە بچكۆلەي جالجالۇكە"يان بەسەردا داپرېم.

راستە من بەلەش و لار بچكۆلەبووم، بەلام دەم درېژبوو. ھەر لەسەر ئەوہش تىھەلئانم دەخوارد. من بەتايبەتەش ئەو كاتانە زوو وەلام دەداپەوہ كە كەسىكى گەورە لە نىكەمەوہبويايە، يان ئەو كاتانەي كە خەرىكبوو خۇم ھەلدەدايە ناو پاسىكەوہ، يان ئەو وەختانەي كە خەرىكبوو دەچوومە ناو دالانى بىناكەمانەوہ. سروشى ئەو كاتەي كە تىاياد دەزىيام بەلامەوہ ھىندە بەھىزىبوو كە نەمدەتوانى لە بەك پۇژ دورتر بىرىكەمەوہ. من لەو شتەدا زىرەك نەبووم كە بەزمانى

⁸ لە راستىدا لە زمانى كوردىشدا وشەي 'كارەبا' و 'موروى كارەبا' بەرامبەر بە 'زەرەك' دادەنرېت و



تایبته به پنگی پرتووک

وامدهزانی خوینی سهر لهچاو خوینی تردا پهنگیکی نالتر و پروونتری هه بیته. بۆ که میگ چاوم له سهر دیمه نی خوینه که هه لگرت و تهماشای ناوه بریقهداره که سهر تهخته دی درگی ژیرزه مینه کهم کرد. به خه تیکی سه وزی گه وره لئی نوسرابوو "ژوری په ناگا"، ویستم ئەو دوو وشه به پیچه وانوهه بخوینمه وه، به لام پیتته سه وزه کان سهری گێژده کردم. له ناکاودا پیاوه یهک مه تریه کهم بینی، له سهری کۆلانکه وه به په له به ره پرووم ده هات. ئەو کاته من بالام بست و نیویک لهو دریزتر بوو. به چاویکی پرله ترسه وه تهماشایه کی کردم، به گۆچانه حه یزه رانه که ی ناماژهی بۆ سهرم کرد و به ده نگیکی بهرز وتی؛ «ئێ! ئەو ئیستا که چی لیکه یین؟»

شهرم ده کرد برۆمه وه ماله وه بۆ لای دایکم، چونکه ده مزانی که دایکم حهزی له بینی خوین نیه، به تایبته تیش خوینی من. به لام له هه مان کانتیشدا هیچ چاره یه کی ترم شک نه ده ببرد. هه رکه پیم خسته ئەودوو درگی ماله وه، خیرا دایکم دوو خاوی له سه ره وه پینچام، هه ر له عه رب ده چووم، دواتریش به ته کسه یه ک خۆمان گه یانده لای دکتۆریکی خه فیه، ئەویش حه وت ته هه لئێ له سه رمدا. دکتۆره که وتی "ئه مه گه وره ترین برینی ئەمرۆیه". ئینجا گه راینه وه بۆ ماله وه و شلکینه مان خوارد.

ئه وه یادوهریه کی راسته قه یینه. تانیستا کهش له سه ره و چاوی چه په مه وه و ریک لهو شوینه ی که قژم له سه ر ناوچه وانم کۆتایی هاتوه، شوین برینیکی دریز به سه ره مه وه یه. ئەوه ش ته نها شوین برینی له شم نیه، من دوو چاری چه نده ها "نیشانه ی تایبته تی" لهو جۆره بووم. به لام ئیستا که چیر ئه و "نیشانه تایبته تی" انه له پاسپۆرتی خه لکیدا ناوسن.

سه رمی ده کرد. دواتریش پیم وت "تۆ که سیکێ ترسنۆکی، چونکه ناویریت وه لامم بده یته وه، ئەوه ش له به ره ئه وه یه که هه موو ئەو شتانه ی که ده لیم راستین". هه ره ها وتم "که ره تیکیان چاوم لیبوو گو ی سه گی ده خوارد". به وه شه وه نه وه ستام، ئینجا وتم "دایکی میزیکێ گه وره ی منداڵ پاک کرد نه وه ی له ژوری دانیشته که یان داناه و ناچاره له ویدا پاک ی بکاته وه، چونکه میز و گو ده کات به خۆیدا. هه موو که سیکیش ده زانیته که تا ئیستا کهش دایکی دایبی ده کریت، هینده زۆریش ده کریت که نرخه که ی بۆ داده شکینن". خوین له سه ره مه وه فیچه ی ده کرد. چوار پینچ کور ی تریش وه ستابوون و به سه ره نجه وه تهماشایان ده کردم. ده ستم خسته سه ر سه رم و هه ستم کرد سه ر تپای سه رم ته ربووه. سه رمام بوو. ئینجا وتم "هه موو خه لکی گه ره که که ده زانن که باوکی "راگنار" وه ختی خۆی لادیی بووه". زیاتریش وتم "من ده زانم بۆچی باوکی رووی کردۆته شار". ئەوه نه یینیک بوو، وایز انم "راگنار" یش نه ییبستوو، به لام من له ویدا بریارمدا بیدرکینم. وتم "باوکی راگنار ناچار بوو بگۆیژیته وه بۆ ئوسلو، چونکه کاتی خۆی گرتیان، له سه ره ئه وه ش گیرا چونکه سواری مه ره کان بوو بوو. ئەوه نده سواری مه ره کان بوو بوو، زۆر به یان نه خۆشکه وتبوون، به راستی نه خۆشکه وتبوون و یه کیکیشیان مر دار بوو بووه. ئەو شتانه ش هینده زۆر رووناده ن، ته نانه ت له "هاده لان" یشدا زۆر ده گمه ن شتی وا رووده ات". هه ردوا به دوا ی ئەو به شه ی دواتر که له ده مم هاته ده ره وه، هه ر هه موویان رایان کرد. دلنیا نه بووم له به ر مه ره کانی "هاده لان" رایان کرد، یان له به ر خوینه که ی سه رم که فیچه ی ده کرد. به هه رحال له سه ر قیره که ی به ر ده مم گۆمیکێ خوین دروست بوو بوو. سه رم له وه ده سوپما که خوینی سه ر هینده خه ست و خۆل بیت، چونکه



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

یان ده‌مفرۆشت به پارچه‌یه‌ک شوکولاته یان ده‌مگۆرپه‌وه به ئاسکریمی‌ک.

به‌شپۆه‌یه‌کی ناسایی سێ چوار باب‌ه‌تی دارشتنیان ده‌داینێ که له نۆیاناندا یه‌کێکیان هه‌لبێژێرین و له‌سه‌ری بنوسین. بۆ نمونه کاتی‌ک که دارشتنێ‌کم ده‌رباره‌ی باب‌ه‌تی "وه‌ک حه‌کایه‌ت" ده‌هۆینه‌وه، هه‌زمه‌کرد وه‌لامی ئه‌و دارشتنه‌ش بده‌مه‌وه که ناوی "له‌و کاته‌دا که تاریکی داها‌ت" بوو، به‌لام بۆم نه‌بوو وه‌لامی دوو دارشتن بده‌مه‌وه، له‌به‌رئه‌وه ناچاربووم یه‌کێکیان به "تۆزه" یان "پاگنار" به‌شم.

یاریده‌دانی "تۆزه" و "پاگنار" ببریۆکه‌یه‌کی باشبوو، چونکه له‌وه‌به‌داوه شه‌ریان پێنه‌ده‌فرۆشتم. به‌پله‌ی یه‌که‌میش له‌به‌رئه‌وه نه‌بوو که سوپاسی ئیشه‌که‌م بکه‌ن، به‌لکو تارا‌ده‌یه‌ک له‌وه ده‌ترسان که من به‌هه‌موو پۆله‌که‌ بلی‌م که دارشتنه‌که‌یان ده‌نوسمه‌وه. من خۆم به‌هیچ جو‌ری‌ک له‌مامۆستا‌که‌مان نه‌ده‌ترسام که ئه‌و راستیه‌ی پێ بلی‌م. خه‌تای من نه‌بوو که هه‌ر قوتابیه‌ی ده‌بوابه‌ وه‌لامی یه‌ک دارشتنی ب‌دایه‌ته‌وه. منیش نه‌بووم که وه‌لامه‌کانی "تۆزه" و "پاگنار"م ده‌دایه‌ ده‌ستی مامۆستا. ئی ئه‌وان خۆیان دارشتنی خۆیان ده‌نوسیه‌وه. بێگومان هه‌ر واشبوو.

من هه‌رگیز وه‌لامه‌ زیاده‌کانم به‌ده‌ستمه‌وه نه‌ده‌گرت و ده‌رم نه‌ده‌خست، به‌لام هێدی هێدی هه‌ندێک له‌قوتابیان پۆله‌که‌ خۆیان ده‌ها‌تن بۆ لام و داوایان لێ‌ده‌کردم که بیانکره‌وه. منیش له‌گه‌لێاندا ده‌که‌وتمه‌ مامه‌له، هه‌میشه‌ش له‌سه‌ر پارچه‌ یان شوکولاته نه‌بوو، نه‌خێر... جاری وابوو له‌به‌رامبه‌ر "نیشاندانی ئازایه‌تی"دا ده‌مگۆرینه‌وه. مه‌رجیش نه‌بوو که شتیکی یه‌کجار گه‌وره‌ بیت، به‌لکو هه‌ر ئه‌وه‌نده به‌سیوو که له‌گه‌رمه‌ی وان‌ه‌ی ئیشی ده‌ستدا بوێرن یه‌ک

بێگومان دایکم ده‌یویست بزانی‌ت به‌چی وام لێها‌توه. منیش وتم له‌گه‌ل کو‌ریکی نه‌ناسیاودا شه‌رم کردوه، چونکه ده‌یوت باوکم سواری مه‌رده‌بیت. دایکم رهم‌عی تلیسایه‌وه و به‌زه‌یی به‌باوکدا ده‌ها‌ته‌وه. ئه‌و خۆشی زۆرجار زه‌می باوکمی ده‌کرد، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا سنووریکی بۆ خۆی دانا‌بوو. وایانم دایکم وه‌ک قاره‌مانێک منی ده‌بینی، که له‌سه‌ر شه‌ره‌فی باوکم شه‌رم کردبوو، چونکه وتی؛ «باش تێده‌گه‌م که توره‌بوویت، پێته‌ر. شتی ئاوها ناوتری‌ت». منیش له‌گه‌ل قسه‌کانیدا ته‌بابووم.

من قه‌ت قسه‌ی خه‌لکیم نه‌ده‌گێرایه‌وه. به‌لای من‌ه‌وه قسه‌ گێرپانه‌وه وه‌ک لاسایی کردنه‌وه‌ی روداویکی هه‌قیقی وابوو. من وه‌ک توره‌ها‌تی‌ک ده‌مبینی. قسه‌ هێنان و بردن و شه‌رفروشتن بۆ ئه‌و مندا‌لانه‌ باشبوو که نه‌یانه‌توانی به‌زمانی‌کی ره‌وان خۆیان باسی خۆیان بکه‌ن.

*

نه‌خته‌ نه‌خته ئه‌رکی ماله‌وه‌یان پێده‌داین، له‌و کاته‌وه ئیتر که‌متر تێهه‌لدانم ده‌خوارد. چونکه من یارمه‌تی مندا‌لانی تری پۆله‌که‌مانم ده‌دا و ئه‌رکی ماله‌وه‌یانم بۆ ده‌نوسینه‌وه. من هه‌رگیز له‌گه‌ل قوتابیان پۆله‌که‌مدا دانه‌ده‌نیشتم ئه‌رکی ماله‌وه‌ راپه‌رپێم، چونکه ئه‌وه به‌لامه‌وه شتیکی زۆر ناخۆشبوو، به‌ده‌رله‌وه‌ش له‌وه ده‌ترسام که بینه‌ها‌ورپیم. به‌لام زۆر که‌ره‌ت روویده‌دا له‌پێشدا ئه‌رکی ماله‌وه‌ی خۆم ته‌واوده‌کرد و داوتریش هه‌مان شتم دووجاری تر ده‌نوسیه‌وه. وه‌لامه‌ زیاده‌کانیشم یان به‌یه‌کی‌ک له‌قوتابیان پۆله‌که‌م ده‌به‌خشی،



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

نوه‌نده‌ی به‌سبوو که 97⁹ بهینیت، واته من ناچاربووم وه‌لامنکی بۆ بنوسمه‌وه که 7 بهینیت. وه نه‌گهر به‌کینکی تریش بیویستایه 7 بهینیت، ئه‌وا ئه‌وسا ده‌بوايه وه‌لامه‌که‌ی ئه‌ویش له هه‌مان ئاستدا بوايه، به‌لام بیگومان ده‌بوايه هه‌ندئ هه‌له‌ی ترم بخستایه‌ته وه‌لامه‌که‌یه‌وه.

زۆرجار وارپیده‌که‌وت که ده‌بوايه وه‌لامه‌کانم به‌شێوه‌یه‌ک بدایه‌ته‌وه که نمره‌ی 5 یان 6 بهینن. ته‌نانه‌ت له‌و ئاسته‌شدا بازارم هه‌بوو. من باش له‌وه تیده‌گه‌یشتم که "ئارنه" و "لیزبیت" تاقه‌تیان نه‌بوو راهینانه‌کانیان بنوسنه‌وه، چونکه هه‌رگیز له نمره‌ی 5 یان 6 زیاتریان وه‌رنه‌ده‌گرت، به‌لام من هه‌یج شتی‌کم له‌به‌رامبه‌ری ئه‌و وه‌لامه‌دا وه‌رنه‌ده‌گرت که ته‌نها نمره‌ی 5 بهینیت. بیگومان منیش ده‌بوايه سنووریک هه‌بوايه. من هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی که ریگام پی‌ده‌درا ئه‌و هه‌موو وه‌لامه‌ بده‌مه‌وه، هه‌ستم ده‌کرد هه‌قی خۆم به‌ زیاده‌وه وه‌رگرتوه. به‌تایه‌تیش چیژم له‌ تیشاخینیی ئه‌و هه‌موو هه‌له‌یه‌ ده‌کرد له راهینانه‌کاندا. من له‌ویدا دا‌هینانم زیاتر ده‌بینی وه‌ک له‌وه‌ی وه‌لامنکی بئ هه‌له‌ بنوسمه‌وه. له‌ویدا پی‌ویستیم به‌ فه‌نناسیای زیاتربوو.

ئهو کاتانه‌ی که به‌پاستی پی‌ویستیم به‌ پاره‌ده‌بوو و دایک و باوکیشم ئه‌وه نه‌بوون قسه‌یان له‌گه‌لدا بگریت، چونکه نه‌یانده‌ویست له‌ پارهی رۆژانه‌که‌م زیاتر بده‌ن، روویده‌دا که وه‌لامنیک بده‌مه‌وه که 10 یان 11 بهینیت. بیرمه که‌ره‌تیکیان راهیناننکی جوگرافیا ئه‌نجامدا که نمره‌ی 13 بهینیت. بۆ "هه‌یگه‌ بوو، ئه‌و کاته پی‌شبرکێیه‌کی سه‌ماکردن

دوو وشه‌ی قۆز و بیسه‌رمانه‌ بلین، یان زاتبکه‌ن تۆبه‌لنیک به‌فر بخه‌نه سه‌ر کورسی مامۆستا.

هه‌تاوه‌کو پۆله‌کانی دواتریش که گه‌وره‌تر بووبووین کۆمه‌کی قوتابیه‌کانی ترم ده‌کرد و ئه‌رکی ماله‌وه‌یانم ده‌نوسیه‌وه، من به‌کینیک له "نیشاندانی ئازایه‌تی" کورنکی پۆله‌که‌م بیردیته‌وه که ده‌بوايه ته‌ره‌قه‌ی سوخمه‌ی به‌کینیک له‌ کچه‌کانی پۆله‌که‌ی بگردایه‌ته‌وه. بیگومان ئه‌و کاته چه‌ند کچینکی که‌می پۆله‌که‌ گه‌یشته‌بوونه ئه‌وه‌ی سوخمه‌ به‌ستن، ئه‌وانه‌ش جوانترین کچی پۆله‌که‌ نه‌بوون. نه‌گه‌ر که‌سی‌کیش ئه‌و شته‌ی نه‌کردبایه‌ که‌له‌سه‌ری ریکه‌وتبووین، ئه‌وا ئه‌و کاته ده‌که‌وته "زۆنی مه‌ترسیه‌وه"، هه‌موو که‌سی‌کیش ئه‌وه‌ی ده‌زانای، چونکه له‌دواجاردا له‌وانه‌بوو که ناچارمکه‌ن هه‌موو شتی‌ک بۆ مامۆستا‌کان بگریه‌وه و بلیم «من ئه‌رکی ماله‌وه‌ی "نیوفین" یان "هانس ئولاف"م نوسیوه‌ته‌وه.

وه‌لامدانه‌وه‌ی ئه‌رکی ماله‌وه‌ ته‌نها وان‌ه‌ی زمانی نه‌رویی‌ی نه‌ده‌گرته‌وه، به‌لکو وه‌لامی وان‌ه‌ی جوگرافیا و ئایینی مه‌سیحی و میژووی شوینه‌کانی جیهان و ماتماتیکیشم پی‌شیارده‌کرد. ته‌نها ئه‌وه‌نده‌بوو که ده‌بوايه زۆر له وه‌لامه‌کانی خۆمه‌وه نزیک نه‌بوونایه. بۆ نمونه من به‌که‌مجار وه‌لامی پرسیاره‌کانی ماتماتیکیی خۆم به‌ بئ هه‌یج هه‌له‌یه‌ک ده‌دایه‌وه، دوا‌ی ئه‌وه‌ش وه‌لامدانه‌وه‌ی یه‌ک دوو راهینانی تر هه‌نده کاتینکی زۆری نه‌ده‌بردم، به‌لام ناچاربووم چه‌ند هه‌له‌یه‌کی گونجاوی تیبناختم. چونکه به‌هه‌یج جوړیک ریی تینه‌ده‌چوو که "تۆره" راهیناننکی بئ هه‌له‌ بداته‌وه ده‌ستی مامۆستا. "تۆره"

⁹ به‌رزترین نمره‌ی ئیره 13⁹ یه‌و



تایبته به ښکته پرتوک

د انښتوبو، دواتر "هنگه" دهستی کرد به خویندنه وه. "هنگه" کچیک بو له قوتابیانې پوله که مان که دهستیکی بالای له خویندنه وه دا هه بو به دهنگی بهرز، به لام له ویدا زور به دهنگیکی نزم ده خویندنه وه و ماموستا ناچار بو داوا لیکات که میک دهنگی بهرز بکاته وه. "هنگه" که میک دهنگی بو بهرز کرده وه، به لام که میک دواتر به شیکې په راند و ناچار بو سرله نوئ دستپیکاته وه. چنډ جاریک به لاچاو ته ماشایکرم، منیش یهک که رت به دزیه وه به پهنجه دوشاو مژهی دهستی چه پم وه لام دایه وه. له گهل ته او بوو نیشیدا ماموستا که مان چه پله یه کی بو لیدا، نهک له بهر نه وهی که به شیوه یه کی جوان خویندیه وه، به لکو له بهر باشی ناواختی وه لامه که ی بوو، نینجا منیش چه پله یه کی بو لیدا، له و کاته دا که "هنگه" له سر میزی ماموستا هاته خواره وه، پرسپاریکم له ماموستا کرد و وتم "هنگه کاتمان ماوه که هنگه" سه مایه کی "چاچاچا مان پیشکه شیکات؟" نه ویش به دم زرده خنه یه که وه وتی؛ "نه ویمان بو کاتیکی تر هله دهنگرین". له ویدا له وه د هچوو "هنگه" حهز بکات سرم لیکاته وه، به لام نه یویرا، و ایزانم له وه دترسا که له پریکا داستیه که ی ناشکرابکم و بلیم منی میهره بان وه لامه که یم نوسیوه ته وه، چونکه له و زور به گور سررقالی مه شکر دهنه که ی بوو بو پیشپرکتی سه ماکه ی. من قهت نه مده ویست شتیکی ناواها بکه م، چونکه "هنگه" بهر پیکوپیکې پاره ی خوی ددها. نه و له بهرامیه ری وه لامه که دا دوو کرؤن و نیوی دابوومی، به لام له گهل نه وه شدا هیشتام هه ر ناوارامیوو. نه و نه یده زانی که من چنده ها جاری تریش راهینانی قوتابیه کانی تری پوله که م نوسیوه ته وه. به راستی نه وه یه که مه یین جار نه بوو که دابنیشم گوی بو هونه ره بهرزه که ی خوم شلکه کم که به دهنگیکی بهرز له سر میزی ماموستا وه

له قوتابیانې سه مای "نوسه و فین" دا دهنگر درا، نه ویش به ته واوه تی سررقالی مه شکر دنی سه مای "سامبا" و "چا چا" بوو. کاتیکی نه و جوړه راهینانه یان ددهامی به نلقه ست یهک دوو هله ی بچوکم دهخسته ناو وه لامه کانی خومه وه، به و شیوه یه یش نمره ی 10م دهینا و نمره یه کی زیاترم له وه لامه که ی تر وه رنه دهنگر. له و کاتانه شدا ماموستا که مان شتیکی له م بابه ته ی له سه ر وه لامه که م دهنوسی؛ "له وه دده چیت که میک بی سه رنج بوو بیت، بیتهر؟" من پیکه نینم به و جوړه شتانه ده هات. هه ر له سه رته ی سالی شهسته کانه وه هه ندیک له ماموستا کان پهیره وی نه و شته یان دهنکر که دواتر ناوی "هه لسه نگاندننی تایبته تی فیرکردن" یان لینا. "هه لساندنیکې تایبته تی بوو که له سه ر وه لامیکې 10 نمره یی منیان دهنوسی" سه رنجت که م بووه، به لام نه گهر "لیزیبیت" هه مان نه و وه لامه ی منی بده یه ته وه، نه و نه و کاته ماموستا که مان له سه ری دهنوسی "پیروزبایت لیده که م لیزیبیت! ده ست خوش، تا بلنیت وه لامیکې بشت داوه ته وه". ماموستا که مان نه وه ی نه دهنزانی که من هه روا بو خوشی وه لامیکې ناته واوم داوه ته وه. نه و هینده ی نه دهنزانی که من گزیم له خوم کردوو بو نه وه ی نمره یه کی خراپ به نیم. دواتر ده بوايه "هنگه" به دهنگی بهرز له بهر چاوی پوله که دا وه لامه نایابه که ی وانه ی جوگرافیای بخویندایه ته وه. و ایزانم نه و چاوه روا نی نه وه نه بوو، به لام ماموستا که مان سوربو له سه رته وه ی یه کسه ر برواته سه ر میز و کورسیه که ی نه و ده ستبکات به خویندنه وه. خوشی چوو له جیگا که ی "هنگه" دا دابنیش، ریک له ته نیشتی منه وه بوو. من له سه ر میزی سیهه می ریزی ناوه راستدا دادهنیشتم، "هنگه" ش له لای راستمه وه دادهنیشتم، به لام له و کاته دا ماموستا که مان له شوینه که یدا



تابهته به ینگه پرتوک

ناو دارستانهکه". "هینگه" کچیکى بینهقل نهبوو، ئەو زۆر بەباشى دەبىزانى که من جارجارىک چەندە فئىلېزام، ئەوەندەشى دەزانى که من تەنھا لەبەر خاترى ئەو، ماشىننىکم لەگەل چەند کەسىکدا هەنگرت و گەباندەمە هۆلى کۆبونەهوى قوتابیان. لەلای "لیندەرئوتوکۆلن" هوه چوونە ناو کوخىکى دارىنى پچکۆلهوه که شۆينى ئامير کۆکردنەوهبوو. ئەوه يەکهەمىن جاربوو که لەگەل ئافرهتێكى رووتدا بېم. هەردووگمان تەمەنمان تەنھا چواردهسال بوو، بەلام لەشولارى ئەو بەتەواوەتى پيگەيشتبوو. دەست ليدانى ئەو لە هەموو ئەو شتانه خۆشتربوو که لە ژيانمدا دەستم ليدابوو.

هەندئ جار کۆمەکی مامۆستاکانیشم دەکرد. من بەردەوام پيئشنيارى بابەتى دارشتن و ئەركى مالهەوى خۆش خۆشم دەخستە بەردەستيان. يەك دوو جار يکيش پيئشنيارى خۆم پيشکەشى مامۆستای بىركارى کرد که راهيئانهکانى پۆلهکه بەشيۆهيهکى باشتەر داپرېژيئت. هەندئ جاريش داوام لە مامۆستا دەکرد که وردتر بابەتتيکمان بۆ روئبکاتەوه يان زياتر بچيئته قولايى ئەو بابەتهى که لە پۆلدا باسى دەکرد. بۆ نمونە ئەگەر باسى ميژووى ميسرمان بکردايه، ئەوا ئەو کاتە داوام لە مامۆستا که دەکرد که باسى 'بەردەکهى شارى پەشىد' مان¹⁰ بۆ بکات.

¹⁰لە شارى پەشىدى ميسردا لەسالى 1799دا بەردىکى بەنرخى کۆنيان دۆزبەوه. نوسراوى سەر ئەو بەردە دەگەرپيئتهوه بۆ سالى 196ى پيش زاین و بنچينهى زمانى ميسرى و يونانى کۆنى لەسەربووه، دواتر 'شامپۆلين' لەرپيگهى ئەو نوسراوانهوه لە سالى 1822دا کۆدى زمانى 'هيريگليفى' ميسرى پيکردەوه.

دەخوئىرايهوه. ئەوەش هەستىکى خرابى پيئنهدهبهخشم، بەپيچەوانهوه من چيژم ليدەبينى. من يارىدەدرىکى باشبووم. من بەرپرسارى هەموو پۆلهکهبووم.

دواتر لە قوتابخانەى ناوەندیادا من و "هینگه" لە هەمان پۆلدا بووین. کەرەتتيکيان لە پۆلى يەکدا گرەويکى خۆشمان کرد؛ مامۆستايەگمان هەبوو ناوى "لايلا نپيەن" بوو، پارەيهکى زۆرى لە يانسيدا بردبووه. بەو پارەيه فياتىکى نوئى مۆدېلى 500 پيکرى. من وتم کۆمەلکى لە کورپان بەناسانى دەتوانن ئەو سەيارە بچکۆلهيه بەرزبکەنەوه و لەدەرگا گەرەکهى قوتابخانەوه بپيئنه ژۆرهوه و لە هۆلى کۆبونەهوى قوتابياندا دايينين. "هینگه" پيئى خۆشبوو گەر شتتيکى وامان بکرايه، بەلام پيئى وانەبوو کەرپيئيهکى ئاوها گەرە بکەين. منيش بەهەلم زانى و وتم "ئەگەر لەم حەفتەيهدا فياتەکهى "لايلا" لە هۆلى کۆبونەهوى قوتابياندا بيبين، ئەوا دەبیت پەيمانم بەديت کە پياسەيهکى رۆمانسى ناو دارستانهکەم لەگەلدا بکەيت. وه ئەگەر نەمانتوانى ئەوا راهيئانى يەك مانگى بىركاريت لەسەر من دەبیت". پاش دوو رۆژ ماشينهکه لە هۆلهکهدا بوو. هەموو کارەکش لە ماوهى دە خولهکدا ئەنجامدار، رپک لە پشوو ناخواردندا هيئامان و دەمانزانى مامۆستاگان کۆبونەويان هەيه. بەدەر لەوەش فرييا کەوتين پارچە قوماشيکى شينى کال بەشيۆهى قردپلهيهک بە فياتە سورە بچکۆلهکهوه بيهستين، لەوه بەدواشوه بەراستى لە دياريهکى يانسىب دەچوو. بەرپوههرايهتى قوتابخانە هەرگيز بۆى دەرئەکەوت کە کى ئەو فیلە بچکۆلهيهى کردوو، بەلام "هینگه" ناچاربوو لەگەلندا پياسەيهکى ناو دارستانهکە بکات. بەهيچ شيۆهيهکيش خۆى لەو پەيمانە نەدزبەوه کە رپکەوتبووین لەسەر؛ "پياسەيهکى رۆمانسى



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

دیاریکراو تیدابوو، هه‌روهک "جیهانی هونه‌ر"، "جیهانی مؤیسقا"، "له‌شی مرؤف"، کتیبی "میژووی ئەده‌بیاتی جیهانی" یه‌که‌ی "فرانسبس بوول"، یان کتیبی "میژووی ئەده‌بیاتی نه‌روه‌یجی" یه‌که‌ی "بوول، پاشئ و وینسنس و هۆیم"، یان "فه‌ره‌نگی ره‌چه‌له‌کی وشه‌کانی زمانی نه‌رویجی و دانیمارکی" یه‌که‌ی "فالک و تۆرپ". ته‌مه‌نم دوانزه سالانبوو که دایکم کتیبی "چیرۆکی ژانم" ی "شارلی شاپلن" ی کړی. هه‌رچه‌نده کتیبیکی هینده‌ بابته‌ی نه‌بوو، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا وهک جۆره ئینسایکلۆپیدیایه‌ک وابوو بۆم. دایکم به‌رده‌وام پیی ده‌وتم "بیرت بیئت له‌پاش خویندنه‌وه هه‌موو کتیبه‌کان بخه‌یته‌وه شوینی خۆیان"، هه‌تا رۆژیکیان بریاریدا که بۆم نه‌بیئت له‌یه‌ک کاتدا له‌ چوار کتیب زیاتر له‌ ژوره‌که‌مدا دانیم. ئه‌و ده‌ویت "خۆ له‌ یه‌ک کاتدا ناتوانیت له‌ یه‌ک کتیب زیاتر بخوینیته‌وه، ئیتر ئه‌و هه‌مووه‌ت بۆچه‌ی؟". ئه‌و له‌وه‌ تینه‌ده‌گه‌یشت که من هه‌ندئ جار له‌ چه‌ند سه‌رچاوه‌یه‌کی جیاوازه‌وه بابته‌تیکم به‌راورد ده‌کرد. وایزانم دایکم هینده‌ گرنگی به‌ ره‌خه‌گرتن له‌ سه‌رچاوه‌کان نه‌ده‌دا.

پاش ئه‌وه‌ی مامۆستا که‌مان باسی پیخه‌مبه‌ره‌کانی ناینی مه‌سیحی بۆ کردین، داوام‌لیکرد له‌ لاپه‌ره‌ی پیخه‌مبه‌ر "ئیسایه‌" دا¹² ته‌ماشای به‌شی 7 و نایه‌تی ژماره 14 بکات. ویستم جیاوازی نیوان "کچیگی گه‌نج" و "کچیگ که‌ خاوه‌نی "کچیئی" خۆی بیئت بۆ هه‌موو پۆله‌که‌ روونبکاته‌وه، چونکه‌ وام مه‌زنه‌ ده‌کرد که مامۆستا که‌مان به‌لایه‌نی که‌مه‌وه هینده‌ بزانیئت که وشه‌ی "عیبری" به‌رامبه‌ر "کچیگ که‌ کچیئی خۆی له‌ده‌ست نه‌دایئت" له‌و نایه‌ته‌دا کتومت مانای "کچیگی گه‌نج"

به‌مامۆستا که‌م وت "نه‌گه‌ر ئه‌و به‌رده‌ نه‌بوايه ئه‌وا توێژره‌وه‌که‌مان نه‌یاندته‌وانی نوسراوی "هیرۆگلیفی" بخویننه‌وه، لی‌ره‌شه‌وه نه‌ده‌کرا بزانین خه‌لکی میسری کۆن به‌ چ شیوه‌یک بیریانکردۆته‌وه". یان ئه‌و کاته‌ی که مامۆستا باسی "کۆپرینگۆس" ی بۆ ده‌کردین، پرسیاوی زیاترم لیده‌کرد و ده‌مویست که‌میک ده‌رباره‌ی "کیپله‌ر" و "نیوتن" یشمان بۆ باسیکات، چونکه‌ وه‌ک ئاشکرايه "کۆپرینگۆس" له‌ هه‌موو بۆچوونه‌کانیدا راست نه‌بوو.

من هه‌ر له‌ ته‌مه‌نی 11_12 سالیه‌وه خوینه‌ریکی باشبووم. له‌ ماله‌وه هه‌ردوو "له‌کسیکۆن"¹¹ ی "سه‌له‌مۆسن" و "ئاشه‌هاو" مان هه‌بوو، هه‌ردووکیان له‌ دوو توئی 43 به‌ندا بوون. کردنه‌وه و خویندنه‌وه‌ی "ئینسایکلۆپیدیا" یه‌کیش به‌ته‌واوه‌تی که‌وتبووه سه‌ر وزه و تاقه‌تم. من له‌ سن باردای ته‌ماشای ئه‌و فه‌ره‌ه‌نگه‌ گشتیم ده‌کرد؛ کاتیگ که‌ پیویستیم به‌ بابته‌تیکی دیاریکراو بوو، زۆر جاریش په‌یوه‌ندی به‌ شتی که‌وه بوو که بۆ ماوه‌یه‌کی دوردریژ بیرم لیکردبووه، یان بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر به‌چه‌پ و به‌پاستدا هه‌ر ده‌مخوینده‌وه و پیویستیم به‌ فه‌ره‌ه‌نگیک بوو، یان جاری واهه‌بوو حه‌زمده‌کرد سه‌رتاپای به‌ندیکی فه‌ره‌ه‌نگه‌که‌ بخوینمه‌وه، بۆ نمونه‌ به‌ندی 12 ی "ئاشه‌هاو" هه‌ر له‌ "گفام" هه‌و تا "مادیرا"، یان به‌ندی "XVIII" "سه‌له‌مۆسن" له‌ "نۆرلانسباد" هه‌و تا "پیارله‌ئیه‌وه". به‌ده‌رله‌وانه‌ش له‌سه‌ر ره‌فه‌کانی کتیبخانه‌که‌ی زۆری دانیشتنیش دایکم چه‌نده‌ها کتیبی سه‌نجراکیشه‌ری تری دانابوو. من زیاتر شاکاره‌ گه‌وره‌کانم به‌لاوه‌ مه‌ستبوو، ئه‌و کتیبانه‌ی که‌ زانیاریه‌کی زۆری ده‌رباره‌ی بابته‌تیکی

¹² یه‌کیکه‌ له‌ پیخه‌مبه‌ره‌کان و

¹¹ فه‌ره‌ه‌نگی گشتی به‌ ورده‌کاری و وینه‌وه



تابهته به پنگه پرتوک

"جوهانس"¹⁴ مه سیج یو ماوهی سئ سال له ناو خه لکیدا چالاکبووه، به لآم به پیی سه رگوزشتهی سیانه کهی تر ته ناها یهک سال له ناو خه لکیدا بووه.

له وانهی زانیاری سیکیشدا به لای منه وه مایه ی شهرمه زاریبوو که ماموستا وشه ی "نه ندای نیرینه" ی پیاوی بو به شیک دیاریکراوی له ش به کارده هینا، به لایه نی که مه وه له و کاتانه دا که باسی جوتیوون و زوزی ده کرا. من دهموت وشه ی "نه ندای نیرینه" به ته واوه تی باوی نه ماوه، به تاییه تیش له باسه سیکیسه کاندا. ماموستاش پرسیاری لیده کردم و دهیوت «نه ی به پروای تو چ وشه یهک به کاربهینم؟» نه و که سیک کراوه بوو و جگه له وهش که سیک به خویو و بالای نریکه ی دوو مه تریک ده بوو. به لآم له و کاتهدا هیچ وه لایکی پیته بوو. منیش وه لای پرسیاره کهیم دایه وه و وتم؛ «نازانم، به لآم لایه نی که» هه لوبده وشه یهکی تر بدوزیته وه. به لآم با وشه یهکی لاتینی نه بیت.

من هه رگیز نه و جوړه ناموزگاریانه م له پلدا نه ده وت. چونکه به راستی حزم نه ده کرد که خوم به جوړیک پیشانی قوتابه کانی تر بدم که من زیره کتریک له وان، یان نه وه دربخم که هه ندئ جار له ماموستا کانیس زیره کتریکم. من هه میسه له حه وشه ی قوتابخانه دا قسم له گه ل ماموستا کاندا ده کرد، یان له کاتی هاتنه ژوره وه و چوسم دهره وه یاندا وه به یی هیچ مه رامیک بیروای خوم پیته وتن. نه وشم له به رنه وه نه ده کرد که خومیان لئ نریک بکه مه وه، له به رنه وهش نه بوو وای نیشانیدم که گرنگیه کی زیاد له راده

ده به خشیت!¹³ من له وه و پیس نه و باه ته م هه ر به ریکه وت له فه ره نگه گشتیه که ی "سه له مونسن" دا به رچا و که وتیوو. دواتریش به ماموستا که مانم وت "به لآم له وه ده چیت کاتی خوی "ماتیس" و "لوکاس" به شیوه یه کی ورد و بنچینه یی تیگسته عیبریه که بیان نه خویند بیته وه. له وانه یه ده قه وه رگیزدراوه یونانیه که بیان به لآوه به سه ووبیت. نه و ده قه ناوی "سیپتواجینتا" بوو، من پیکه نیلم به و ناوه ده هات. له به نه رته دا وشه ی "سیپتواجینتا" وشه یه کی لاتینی و واتا 70، کاتی خوی 70 ماموستای جوله که له ماوه ی 70 رژدا "په یمان نامه ی کون" یان وه رگیزدراوه سه ر زمانی یونانی، هه ر له به رنه وه شیوو که نه و ناوه یان به سه ر ده قه وه رگیزدراوه یونانیه که دا چه سپاند. من هه موو نه و شتانه م به ماموستا که مان وت.

ماموستا کان هه موو که ره تیک نه و شیوازه ی منیان به لآوه خو شنه بوو که باه ته ی زیاده م پی ده خسته سه ر وانه کانیان، هه رچه نده من ژور گرنگیم به وه ده دا که راستیان نه که مه وه، به تاییه تیش که هه ندئ جار به ته وای شتیکی هه له یان ده وت. هه رچه نده ماموستا که مان پیی له سه ر بیروای باوی کلئسه و په ره گرافی فیگردنی گشتی قوتابخانه دا ده گرت، به لآم له گه ل نه وشدا من ویرام هیرش بکه مه سه ر بیروباوه ری نایی دهر باره ی "مندالبون له کچی که وه"، چونکه به پروای من هه لیه ک روویداره له ده قه وه رگیزدراوه که ی "سیپتواجینتا" دا. جار جاریکش شتی هه ر ژور ناساییم ده وت، به لآم نه ییده هیتشت قسه بکه م، بو نمونه که ره تیک یان وتم به پیی گیزانه وه کانی

¹⁴ په کیکه له و چوار نوسه ره ی که کاتی خوی په یمان نامه ی نوئ یان نوسیه وه، سیانه که ی تریش ناویان "ماتیس" و "مارکوس" و "لوکاس" بوو و

¹³ هه لیه ته لیزه دا مه به ستی له مه ریهمی عه زاء ه و



تابەتە بە پىڭە پەرتووك

لەرپىڭە كەتالە جياوازەكانەو بەنەمايەكى ھاوبەشمان ھەبوو؛ لەرپىڭە راپۇرتە دورودرېژەكانى پېشېبىنكىردى كەش وھەواوہ كە لە ئىنستىتوتى كەشناسىيەو بىلادەكرايەو، لەرپىڭە گوڭگرتن بۇ تېيىنە وشك و برنگەكانى بۇرسە و بەرنامەى بەزم و خۇشپەكانى رۇژانى شەممان كە لە "ستۇدىو گەورەكانى مارېنلېوست" ھوہ بەخشەدەكرانەو، لەرپىڭە بەرنامەى رادىيۇ ۋەك "گۇنسېرتى داواكراو" و "راپۇرتى ھاتوچۇ رۇژانە" و "دىكى دىك دىكىنس" و "ترس و سامى شارى شيكاگو" ۋە. ھەموو ھوہ نەروېجىيەنى كە ھاوتەمەنى مەن ھەمان بەنەماى كەلتوربان ھەيە. ئىمە ۋەك "يەك" خىزانى گەورە وايويىن.

ھەموو شەممەيەك لەگەل بەرنامەى مەندالاندا پارچەيەك شوكولاتەى نيو كرۇن بابى و شوشەيەكى بېكۆلەى ساردى "سۇلو" يان پېدەداين، جگەلەوانەش يان پاكەتېك پىسكىتېيان دەداينى كە شېۋەى پېتەكانى لەسەربو، يان پاكەتېكى پېكۆلەى كىشمىش، يان كىسەيەك فستىقيان دەخستە بەردەممان. ھەندئ جارېش كىشمىش و فستىقيان دەداينى و ئىمەش تېكەلمان دەكردن. شېرىنى رۇژى شەممان ھەروەك خواردىنى نيوەروانى قوتابخانە شتېكى ديارىكراويوو. خواردىنى نيوەروانى قوتابخانە رەسمەيەكان پېكەھاتېبون لە شېرى چەور، ناننى رەق بە پەنېرى بزنەو، پارچەيەك ناننى ئاسايى و جگەرى كولاو و مەربا و سەندەويچېك. ھەندئ جار لەكاتى نانخوارندا دەكەوتە پىرسياركردىنى ئەوانى تر و دەمويست بزانم ئەوان لە رۇژى شەمماندا لەكاتى بەرنامەى مەندالاندا چى دەخۇن. بۇمەدركەوت كە ھەموويان كتومت ھەمان ھوہ شتانەيان دەخوارد كە مەن دەمخواردن. مەن بەلامەوہ ناخۇشبوو كە شېۋە پلانېكى ناديار لەنئوان داېكان و باوكاندا بوونى

دەبەخشەم بە ئەركى مالەو. تا رادىيەك بەپېچەوانەوہبوو، ھەندئ جار وامنىشانەدان كە كەمتر ھەزم لە ئەركى مالەوہبېت. ھەستەمەدەكرد بەو شېۋەيە خۇشترېك بېت. كەواتە لەوانەيە كتومت ھەر تەنھا لەبەر دلسۇزى بوويېت كە ئامۇڭگارېم دەكردن؟ نەخېر، ئەوہشيان نەبوو. مەن بۇيە تاوناتاۋېك ئامۇڭگارى باشم پېشكەشى مامۇستاكەن دەكرد، چونكە شېۋەى بەرپەرجدانەوہيانم بەلاوہ خۇشبوو. پېم خۇشبوو بيانېنم كە خۇيان دەنوئىن. خنەم بە بېنىنى لەنجەولارىبان دەھات.

*

مەن ھەموو ھەفتەيەك لەرپۇژى شەمماندا گوڭم بۇ بەرنامەى مەندالاندا شلدەكرد و لەو بارەيەشەوہ تەنھا مەندال نەبووم. ھەموو مەندالانى نەروېجى گوڭيان بۇ بەرنامەى مەندالانى شەممان دەگرت. مەن دواتر لە ئاكارىكى رەسمىدا خويىندەمەو كە لە نئوان سالانى 1950 و 1960لدا لەسەدا 98مى مەندالانى نەروېجى گوڭىرى ھوہ بەرنامەيەبوون. دەكرىت بلىن تا بلىت ھوہ بېنىنېكى كۇنسەرقاتىقى بوو. ئىمە لەو شتەدا دەژىيان كە تويزەرە كەلتورپەكان پېى دەلئىن "يەكبوونى كەلتورى". ھەموو مەندالېك كە نرخی خۇى بزانىبايە گوڭى بۇ "سامپا" و "رېگى بەرو شارى "ئارگا" شلدەكرد، گوڭى لە "كارلسن" و "فائونتلېرۇى بەگزا دەى بچوك" دەگرت. ھەمووان كىتېبەكانى "دىبىسى" و "پۇلسە ئافەرەتەكە" و "پېنچ كىتېبەكە" مان دەخويىندەو. ئىمە لەلايەن "لاورېتزر جۇھانس" و "نۇرېوون ئاينە" و ئالف پخېوس" و "ئانە كات فىستىلى" ھوہ پەروەردە كراين. جگەلەوہش ھەموومان



تابهتہ به ینگه په پرتوک

چوار تله فون په کسانبو به په یک کرؤن من هر له و کاته وه مرؤفیک بوم که هزم به که میک ریځو پیڅی ده کرد. زور به وریا بیسه وه دزیم له دایمک ده کرد، له و کاتاندا که ده ستم ده کرد به گیرانیدا، هه ولمده دا کلیل و پاره ئاسنه کان به ریه که نه که ون و زنگه بیان نه یهت. له و کاتاندا که پاره که کم لولده کرد، پیاوه په که مه تریه که له ته نیستمه وه ده وه ستا و ته ماشای ده کردم، به لام نه وه هیچی نه ده گپرایه وه. گهر کرؤنیک یان نیو کرؤنیه کی زیاده م پیویوه، نه و کاته ئاسانتریک ده متوانی شیرینی رؤژی شه ممانی پښه لبرتریم.

هه موو که سیک وه کو نیمه رادیوییه کی مؤدیرنی نه یوو. نیمه ده سته رداری رادیو کونه که مان بووین و رادیوییه کی تازه بابته "تانبیرگ هولدر" مان کړی. له زوری دانیشنندا چه ند رپه په که مان به دیواره که وه هئوسا پیوو که له داری ساج دروست کرابوو، رادیو که مان له سهر په کی که له رفته دانابوو، دوو بلنگو و ئاریلیکیشی پیوه بوو. به و شیوه به ش ده نگه کی زور له رادیو کونه کان خؤشتر بوو. له ژیر رفته رادیو که و گرامافونه که دا، هه موو قه وانه کانی دایکمان دانابوو. زور به بیان قه وانه کونه کانیوون، به لام کومه لیک قه وانی مؤدیرن و "گؤرانی تاک" خؤشی تیدابوو. هه موو که په تیک که بؤ به رنامه ی مندالانی رؤژی شه ممان کیسه په یک شیرینیم ده کړی، له ته نیشت په کی که له بلنگو کانه وه له سهر سندوقه ئیرانه په که داده نیشت و به ریز شیرینی و نوقله کانم له سهر رادیو که دادنا. وه نه گهر شیرینی زیاتریم هه یواپه، مه به ستم له و کاتانیه که پاره په کی زیاترم به کار به نیایه وه که له وه ی بؤم برابؤوه، به دزیه وه ریزیک بچکوله ی شوکولاته و جه لیم له سهر رفته قه وانه کانی خواره وه دادنا و له پش هه موو شنتیکشدا نه و ریزم ده خوارد.

هه بوو. دواتریش بؤم ده رکه وت که "په کیوونی که لتوری" چ کار به ریه کی قولی هه یه.

رپشه که وت که کرؤنیکیان ده داینی و خؤمان ده چوینه دوکانه که بؤ نه وه ی شیرینی رؤژی شه ممانی پیڅرین. بیگومان زور خؤشتر بوو له تیکه نه باوه که ی فستق و کشمیش و پسکیته که ی ماله وه. نه و کاته به کرؤنیک ده پارچه شوکلاته ی بچکوله مان پیده کړی. ته نانه ت به ده "نیوره" ش 15 شتی پیده کړدرا، ده مانتوانی "جهلی" په یک بیان دوو نوقول بیان نه عنایه کی شیرینمان پیڅرپایه، ده شمانتوانی دوو شوکلاته ی پیڅ "نیوره" یی بیان چوار بنیشتی پیڅرین. واته به کرؤنیک ده مانتوانی سږ پارچه شوکلاته ی بچکوله و دوو جهلی و دوو نوقول و نه عنایه کی شیرین و چوار شوکلاته ی پیڅ "نیوره" یی و چوار بنیشتی پیڅرین. ده شمانتوانی پسکیتیک 25 "نیوره" یی و شه به تیک 25 نوره یی پیڅرین و له گه لیشیدا بؤ نمونه داوی دوو پارچه شوکلاته ی بچکوله و دوو جهلی و نه عنایه کی شیرین بکه یین. من پاره که ی خؤم باش به کار ده هیئا و شتی زورم پیده کړی. به ده له وه ش جار جاریک دزیه کی بچکوله م له دایمک ده کرد، ده ستم ده کرد به گیرفانی پالنتو که پیدا و پاره ی ورده م ده دزی، به تابه تیش نه و کاتاننه زه هه م ده هیئا که له گه رماوه که ماندا خه ریکی پازانه وه ی خوی ده بوو، یان که پاش نیوه روان سه رخه ویکي ده شکاند، یان که له زوری دانیشنندا گوپی بؤ ئوپیرای "لا بؤهیمه" شلده کرت. من ویزداند نازاری نه ده دام که په یک دوو پاره ی ئاسم له دایمک ده دزی، چونکه ته نها له و کاتاندا ده ستم ده کرد به گیرانیدا که بؤ ماوه په یک تله فونم به کار نه هیئا بوو.

¹⁵ په یک کرؤن سده 'نیوره' یه و له جیغه ی فلسی کؤن داده نریت و



تابه تہ بہ ینگہی پرتوک

کاتیک له 60 خولک تپنه ده پیری. هه مووی بهرنامه ی به سوود و زانیاری باش باشیون. من سه رم له وه دسورما که له ماوه ی 60 خوله کدا چنده زور دتوانیت بلیت، به تابه تیش نه گهر ههستی ره خنه گرتنت هه بیت. من هه میشه نه وه هه ستم هه بوو، به لام به داخوه هه موو کاتیک "لاوریتز جوهانسن" نه وه هه سته ی نه بوو. ته نانه ت پیاویکی وهک "تالف پختیوسن" یش ده بوایه پرسپاری له خوی بگردایه و بیوتایه نه مندالانه چنده جار دابنیشن و گوی له وه بگرد که من دوو "نیوره" ییهک ده خمه ناو ده خپله که مه وه. "ولت دیزنی" ههستی ره خنه گرتنتی هه بوو، نه وه به ره ییه کی یه زدانی هه بوو و گهردرونی خوی نافه ریده کرد. به شیوه ییه کی گشتی من و "ولت دیزنی" چهندها شتی هاو به شمان له نیواندا هه بوو. کاتی خوی نه ویش، بهرله وه ی بیته خاوه نی "ولتی دیزنی" خوی، سروشی له شاری یاریه که ی کوبنا گنه وه هرگرتوو. من چهندها چیروکی خوشمه زه ی "نانه رسی مراوی" له لاهه بوو بوو، ویستیم بیاننیرم بو "ولت دیزنی"، به لام نه وه بابه ته هه رگیز نه بوو به هیچ.

پیشنیاری بهرنامه کانیشم نه نارد بو رادیوی نه رویجی. بیگومان نه گهر بمناردنایه نهوا کار به ده ستانی رادیو لئیان قبول نه کردم، به لام هه ستم ده کرد پئویستم به وه نه بیت که بو ماوه ی یهک سه عاتی ره به ق گوی بو بهرنامه ییهک بگرد که خوم له وه ویش له میسکمد دا هر شتیوو. به وه شیوه یه ش هه موو بیروکه نایابه کانم له لای خوم ده هیشته وه. هه موو که سیک بیروکه ی باشی بو نایه ت. باشترین نمونه ی نه وه ش له گه شه کردنی ته له فیزوئندا ده بی نریت.

گه وه کانیش بو بهر قاوه ی ریزی شه ممان شتیکیان بو خویان ده کپی. من له قوتابخانه دا له کاتی نانخوردنی نیوه پرواندا به باشی له وه بابه ته شم کولیبوو وه، هینه تیگه یه شتم که دایک و باوکانی تریش تاراده یه کی یه کجار زور هه مان نهو شتانه یان ده خوارد که له مالی نیمه دا ده خوران. گه وه کان جهلی میوه ی 25 "نیوره" یی گه وه یان ده خوارد، پارچه شوکلاته ی به تامی کونیاک و دوو جور مارکه ی شیرینی تابه تیان داده نا. نه گهر پیش نیوه پروانیش میوانیان به اتایه، نهوا سه مونی خری تازه و زه لاته ی نی تالییان ده خوارد، وه نه گهر بیانویستایه ههر زور باش بخون، نهوا سه مونی دریزیان ده کپی و پارچه ی گۆشتی گای سور وه کراو و زه لاته ی روییان و جگه ری ها پاوی فرن و گۆشتی رانی به رازی کولویان ده خسته سه ر پارچه ی سه مونی گه وه گه وه و ده یان خوارد.

دایکم واید زانی من بویه داده نیشتم و گوی بو بهرنامه ی مندالان شله که کم، چونکه به لامه وه خوشه، به لام نه یه زانی که من دانیشتیووم و نوعی بیر کردنه وه کانی خوم بووم. نهو پی به وه نه ده برد که من له سه ر سنووقه که دانیشتیووم و له وه راده میتم که به چ شیوه ییه که بهرنامه ی مندالان به شیوه ییه کی زور باشتر پیشکش بکریت. لهو کاته دا که هه موو شه ممانیک بهرنامه ییه کی رادیو سه رنجی هه موو مندالانی نه رویجی راده کیشا، هه ستم ده کرد ده کرا بی پایان نهو بهرنامه یه باشتر بکریت. من خوم له لایه ن خومه وه چه یکیک پیشنیاری بهرنامه ی نایابم دارشتیوو ههر له پیشبرکیی گو یگران و نوکته و چیروکی خیه کان وه هه تا چیروکی نازه لان و چیروکی راسته قینه و شانگه ری کورتی کومیدی و درامای تابه ت به رادیو، من ههر خوشم هه موویانم هونیبوو وه. کاتی هه موو به شه کانیشم ده ژمارد و هیچ



تایبته به ینگه پرتوک

تایبته و سهختیان لهسه ربیت، بهتایبته تیش نهو بهرنامه‌ی که بۆ مندالان و گه‌نجان پېشکەشده‌کریږن.

"ناینه گېرهاردسن" مروڤیکبوو که به‌کچار گه‌شېنبوو بهرامبه‌ر داهاتوو. جگه‌له‌وه‌ش که‌سیکی باشوو و خۆشه‌ختانه هېنده نه‌ژیا هه‌تا به‌چاوی خۆی به‌ره‌لایی که‌نالە ته‌له‌فیزۆنیه‌کان ببینیت. نه‌گه‌ر نه‌مروکه "ناینه گېرهاردسن" بژیا بایه، نه‌وا له‌چه‌ندین که‌نالێ جیاوازدا ده‌یتوانی یه‌کیک له‌م به‌رنامه‌هه‌لبېژێریت؛ کۆمه‌له‌یه‌کی بېپایانی "زنجیره‌ قۆره‌کانی نه‌لقه‌ ته‌له‌فیزۆنیه‌ دورودریژکان" و به‌رنامه‌ی "روداووه‌ پاسته‌قینه‌کانی ته‌له‌فیزۆن". هینده‌شی ده‌بینی که که‌نالە ته‌له‌فیزۆنیه‌کان چه‌نده‌ زیره‌کانه‌ له‌بوارێ چۆنایه‌تی به‌رنامه‌کانیاندا به‌ربه‌ره‌کانی یه‌کنتری ده‌کن، به‌تایبته‌تیش نه‌و به‌رنامه‌نی که‌ مندالان و گه‌نجان ته‌ماشایان ده‌کن. به‌چاوی خۆشی ده‌بینی که چه‌نده‌ زیره‌کانه‌ ده‌توانین نه‌و به‌رنامه‌هه‌لبېژێرین که به‌هایه‌کی تایبته‌یان هه‌یه‌ به‌لای نېمه‌وه‌.

وه‌ک وتم خۆمکرده‌ میوانی نه‌و دراوسیه‌مان که ته‌له‌فیزۆنیکی کرېبوو. من به‌ی هېچ شه‌رمکرديک خۆم بانگه‌شکرد. نه‌و کاته ته‌مه‌نم هه‌شت سال بوو، تازه‌ پشوی هاوین ته‌واوبووو و ده‌رچوو بوو بۆ پۆلی دوو. من ناچاربووم له‌ یه‌که‌مین چرکه‌وه‌ ناگام له‌و میدیایه‌ نۆییه‌ بېت.

دراوسیه‌مان مندالی نه‌بوو، منیش نه‌وه‌م به‌دلیوو. وابزانم ژنیشی نه‌بوو، به‌لایه‌نی که‌مه‌وه‌ من هه‌رگیز له‌گه‌ل هېچ نافرته‌تیکدا نه‌مه‌دیبینی، به‌لام سه‌گنکی گه‌وره‌ی "لابرادۆری" هه‌بوو و ناوی نابوو "قاندەمار". من که‌میک پېش نه‌وه‌ی یه‌که‌مین به‌رنامه‌ی ره‌سمی

نه‌و کاته‌ی که‌ بۆ یه‌که‌مین جار ته‌له‌فیزۆن له‌سالێ 1960دا یه‌که‌مین به‌رنامه‌ی ره‌سمی په‌خشکرده‌وه‌، من به‌میوانی چوممه‌ لای دراوسیه‌کمان و گویم بۆ وتاری سه‌روک وه‌زیران گرت، نه‌و وته‌یه‌کی به‌بۆنه‌ی کردنه‌وه‌ی ته‌له‌فیزۆنه‌وه‌ خۆینده‌وه‌. سه‌روک وه‌زیران "ناینه‌ گېرهاردسن" له‌ وتاره‌که‌یدا وتی "بېگومان خه‌لکانیکی زۆر نیگه‌رانی نه‌وه‌ن که ته‌له‌فیزۆن به‌شپوه‌یه‌کی خراپ بېته‌ ناو ژیا نی مندال و خیزانه‌وه‌. خه‌لکانیکی زۆر له‌وه‌ ده‌ترسن که ته‌ماشاکردنی ته‌له‌فیزۆن نه‌هینیت منداله‌کانیان وانه‌کانیان ناماده‌بکن، ږیگه‌ش له‌وه‌ بگریت که برۆنه‌ ده‌روه‌ و یاری بکن و هه‌وای پاک هه‌لمژن". دواتریش وتی "به‌لام وابزانم ته‌له‌فیزۆنیش هه‌روه‌کو رادیۆ وایه‌ بېگومان که شتیکی نوێ دیته‌ ئاروه‌، خه‌لکی ده‌یانه‌وێت زۆرتریڤ سویدی لئ ببینن". به‌لام "ناینه‌ گېرهاردسن" له‌و بره‌وايه‌دباوو که نه‌وه‌ شتیکی کاتی بېت و له‌گه‌ل تېپه‌رپوونی کاتدا خۆی بۆ خۆی به‌ره‌و باشت‌ر گۆرانکاری به‌سه‌ردا بېت، هه‌ربۆیه‌ وتی؛ "نېمه‌ هیدی هیدی فیری هه‌لبېژاردن و جیاکردنه‌وه‌ ده‌بین. ده‌بیت نه‌خته‌ نه‌خته‌ فیربېن و باشتریک نه‌و شتانه‌ هه‌لبېژێرین که به‌هایه‌کی تایبته‌تیمان پېده‌به‌خشن. ده‌بیت نه‌وه‌نده‌ فیربېن که نه‌گه‌ر به‌رنامه‌یه‌ک له‌ ته‌له‌فیزۆندا نیشاندا و به‌لامانه‌وه‌ گرنگ نه‌بوو، ته‌له‌فیزۆنه‌که‌مان بکوژینیه‌وه‌. ته‌نها نه‌و کاته ته‌له‌فیزۆن به‌پاستی خۆشی و سوود ده‌گه‌یه‌نیت". "گېرهاردسن" هیوای وابوو ته‌له‌فیزۆن رۆلکی نوێ له‌ فیرکردن و پۆشکرده‌وه‌ی خه‌لکیا ببینیت، بېیته‌ نامېریک و له‌ ږیگه‌یه‌وه‌ زانیاری پې بلاویکریته‌وه‌ بۆ ده‌روه‌ی ولات. نه‌و چاوه‌روانبوو ته‌له‌فیزۆن بېیته‌ کلیلی کردنه‌وه‌ی به‌های نوئی فیکری و پۆحی، جه‌ختی له‌سه‌ر گرنگی لایه‌نی چۆنیته‌ی به‌رنامه‌کانیش ده‌کرده‌وه‌ و ده‌یوت ده‌بیت مه‌رحی



تابهته به پنگه پرتوک

له‌وانه‌یه تۆ بته‌وئیت ئه‌وه بئینیت؟». منیش پُک مهبه‌ستم له‌وه بوو و وتم؛ «پیشیده‌جیت زۆر دل‌بان به‌وه خوشبیت».

له‌وه‌نده زیاتر فریا نه‌که‌وتین له‌سه‌ر ئه‌و باسه‌ برۆین، چونکه له‌وئیدا وته‌که‌ی "تاینه‌ گێرده‌هاردسن" ده‌ستپێک‌کرد. من و دراوسێکه‌مان پێکه‌وه چرکه‌ی یه‌که‌می جه‌ژنیکی نه‌ته‌وایه‌تیمان بینی. "قائده‌مار"یش به‌هێواشی به‌ره‌و چێشتخانه‌ رویشت و خۆی به‌شتیکی تره‌وه‌ خه‌ریک کرد.

هه‌رزوو ئه‌و میدیا نوێیه‌ بووه‌ شتیکی سه‌رنج‌پراکێشه‌ری به‌کجار گه‌وره‌. من پاش نزیکه‌ی سالیکی توانیم قه‌ناعه‌ت به‌ دایکم به‌ینم که ته‌له‌فیزۆنیک بکریتم، دوا ئه‌وه‌ش هێنده‌ی پێنه‌چوو چه‌نده‌ها و چه‌نده‌ها بیروۆکه‌ی نوێم بۆ به‌رنامه‌کان به‌خه‌یالدا ده‌هات. من هه‌یج یه‌کێک له‌ پێشینه‌اره‌کانم بۆ ته‌له‌فیزۆن نه‌نارد، به‌لام به‌رده‌وام ته‌له‌فونم بۆ ده‌کردن و رای خۆم له‌سه‌ر به‌رنامه‌کانیان پێپاده‌گه‌یاندن.

یه‌کێک له‌و بیروۆکانه‌ی که به‌خه‌یالدا هات ده‌رباره‌ی پرۆگرامیک بوو؛ ده‌بوایه‌ ده‌ که‌س به‌شداریان تیدا بکراوه‌ و هه‌موویان له‌ خا‌نوبه‌کی گه‌وره‌ی چۆلدا نیشته‌جێکرانایه‌. ده‌شباوه‌ له‌ جیهانی ده‌ره‌وه‌یان دا‌بهرین و ته‌نها ئه‌و کاته‌ پێگه‌یان پێده‌ن بێنه‌ ده‌ره‌وه‌ که‌ شتیکی ته‌واو نوێیان خۆلقانده‌یت، شتیکی واشبیت که‌ بۆ هه‌میشه‌ گرنگه‌یه‌کی تابه‌ته‌ی بۆ هه‌موو مرۆفکی سه‌ر زه‌وی هه‌بیت. ئه‌و شته‌ بۆ وێنه‌ ده‌کریتم به‌یاننامه‌یه‌کی نوێ و باشتی مافی مرۆفبیت، یان هۆنینه‌وه‌ی جوانترین چیرۆکی جیهان بێت، یان بۆ نمونه‌ پرۆفه‌کردنی هه‌زه‌لیترین شانۆگه‌ری جیهان بێت. ده‌بوایه‌ کاتیکی باش بخرایه‌ته‌

ته‌له‌فیزۆن په‌خشبکریتم خۆم گه‌یاند هه‌ مانی دراوسێکه‌مان، هه‌ر بۆنه‌وه‌ی فریابکه‌وم نه‌ختیک یاری له‌گه‌ئ "قائده‌مار"دا بکه‌م، چونکه ده‌زمانی دراوسێکه‌مان ئه‌وه‌ی پێخۆشبوو. پرسپاریکم له‌ دراوسێکه‌مان کرد و وتم "به‌بروای تۆ سه‌گ ده‌توانیت بیری‌کاته‌وه‌؟" ئه‌و هه‌یج گوما‌نیکی له‌وه‌ نه‌بوو که‌ ده‌توانن بیری‌که‌نه‌وه‌. ئه‌و ده‌یوت "من هه‌ر به‌چاوی قائده‌ماردا ده‌زانم که‌ خه‌و ده‌بینیت یان نا، ته‌نانه‌ت له‌ شیوه‌ی جۆلانی کلکیشیدا ئه‌وه‌ ده‌بینم". منیش وه‌لام دابه‌وه‌ و وتم؛ «وايه‌ به‌لام بیگومان یان خه‌و به‌ ئیسقانیکه‌وه‌ ده‌بینیت یان به‌ خواردنیکی تابه‌ته‌ی سه‌گه‌وه‌، له‌وانه‌شه‌ خه‌و به‌ گه‌مالێکه‌وه‌ ده‌بینیت، به‌لام پێم وانیه‌ سه‌گیک پتوانیت بۆ نمونه‌ خه‌و به‌ نه‌مایشی شانۆگه‌ریه‌که‌وه‌ ده‌بینیت». زیاتریش وتم "سه‌گ ناتوانیت قسه‌بکات، له‌به‌رئه‌وه‌ش له‌و پرۆایه‌دا نیم که‌ پتوانن خه‌و به‌ شتی گه‌وره‌ گه‌وره‌وه‌ ده‌بینن". دراوسێکه‌مان ده‌یوت قائده‌مار به‌ئاسانی ده‌توانیت ئه‌وه‌نده‌م تێگه‌یه‌نیت که‌ برسبه‌ته‌ی یان ده‌یه‌وئیت پیسی بکات، ده‌شیوت زۆر به‌ ئاسانیش ده‌ببینم که‌ دلی خۆشبیت یان که‌ دلته‌نگبیت یان که‌ بترسیت. به‌لام من له‌سه‌ر برۆاکه‌م سوربووم و وتم؛ «به‌لام له‌گه‌ئ ئه‌وه‌شدا ناتوانیت چیرۆک بگێریته‌وه‌، هێنده‌ فه‌نتاسی زۆریشی له‌ که‌له‌دا نیه‌ که‌ لیبهرژیت، هه‌ر له‌به‌رئه‌وه‌شه‌ که‌ ناتوانیت بگری». له‌و خاله‌دا دراوسێکه‌مان له‌گه‌لمدا ته‌بابوو. ئه‌و ده‌یوت راسته‌ من ناچارم له‌گه‌ئ قائده‌ماردا برۆمه‌ ده‌ره‌وه‌ و پیا‌سه‌ی پێکه‌م، بۆ ئه‌وه‌ی میز به‌ ژوره‌که‌دا نه‌کات، به‌لام خۆشه‌ختانه‌ له‌وه‌ ناترسم له‌ناکاودا وێنه‌ی "ئانده‌رسی مراوی" له‌سه‌ر دیواره‌کان بکیشیت یان سه‌رینی قه‌نه‌فه‌کان کۆبکاته‌وه‌ و شانۆیه‌کی ماله‌باجینه‌ی مندالانی پێدروستبکات. ئه‌و ده‌یوت «سه‌گ وه‌ک ئێمه‌ی مرۆف زۆربلی نین،



تایبته به ینگه پرتوک

تربوو، پهنه که لوتوریک تریش بوویت، بهئی، بگره له وانهیه شارستانیه کی تهوای جیاوازیش بوویت. من ئەم قسانه بۆ ئەوه ناکهم که بهرگری له خۆم بکهم، بهلام زۆر بهناسانی ئەو کاته هینده فەنتاسیم نەبوو که که لوتوری ئەمۆکهی تەلهفیزۆن بهینمه بهرچاوم. من له ماوهیهکی که مەدا دەفتەریکی یاداشتم به بیروکی باشی بهرنامه رهشکردهوه. بهلام بههیچ شیوهیهک مەزەنەم نەدەکرد که بهرنامهیهکی نوئی تەلهفیزۆنی له سەدان سەعاتی ناوها پیکهینریت که ده‌ریاره‌ی کۆمه‌لیک کچی دەم به‌خەندە و کوری دەستبازبیت. گومانیشم ههیه که قه‌یسەر یان ناپلیۆن هینده فەنتاسیان هه‌بوویت که توانیبیتیان مەزەنە‌ی قومبە‌له‌ی نوئی نیستاکه و چه‌کی ئەتۆمی بکەن. هەندئ جار له‌وانه‌یه‌ی زیره‌کانه‌ی بیت گەر چه‌ند داھیانیک بۆ داھاتوو هەلبگرین، خۆ چ پێویستدەکات هه‌موو بیروکه‌کانمان به‌یەک جار هەلبگرین.

*

له‌کاتی گه‌نجیشدا که‌سیکی زۆر ته‌نیا‌بووم. له‌گه‌ل تێبه‌ربوونی ته‌مه‌نیشدا زیاتر وزۆرت به‌ ته‌نیا‌ده‌بووم، به‌لام من ئەوهم پێخۆشیوو، چونکه‌ چێژم له‌و کاتانه‌ ده‌بینی که به‌ته‌نھا دادە‌نیشتم و به‌قولی بیرمه‌دکرده‌وه. ته‌مه‌نم زیادی کرد و له‌گه‌ل‌یشدا زیاتر که‌لکه‌له‌ی دارشتنی رووداوی سه‌ره‌کی ناو کتیب و فیلم و شانۆ له‌سه‌ریدام. من هەر له‌سه‌رده‌می مندالی و هه‌ره‌زه‌کاریمدا هینده تیبینیم نوسیبوووه که بۆ سەدان چیرۆک به‌کاربه‌ینریت. پرپوون له‌ بیروکی سه‌ره‌کی جیاوازی‌جیاوازی دارشتنی رۆمان و نوسینی تایبته‌ بۆ شانۆ و

به‌رده‌ستی به‌شداران رابزانم 100 پۆژیکم بۆ دانابوون. سه‌د پۆژ ماوه‌یه‌کی دوردریژه، ماوه‌یه‌کی باشه. به‌ده‌رله‌وه‌ش کاتیک که ده‌ کەس به‌شداریه‌مان پڕۆژه‌بکەن له‌ ماوه‌ی سه‌د پۆژدا، ئەوا ئەو کاته له‌ راستیدا باس له‌ هه‌زار پۆژ ده‌کەین، واته‌ نزیکه‌ی سێ ساڵ. گەر ده‌ کەس بیان‌ه‌وێت و مەبه‌ستیان بیت، ده‌توانن له‌ ماوه‌ی سه‌د پۆژدا زۆر شت‌بکەن. مەرجیکی سه‌ره‌کیش ئەوه‌ بوو که ده‌بوايه به‌شداران له‌ پێشدا فێری ئەوه‌ بن که هاریکاری به‌کتربکەن و بتوانن پیکه‌وه ئیشبکەن. هه‌رکاتیکش که فیکره‌یه‌کی گرتیان هه‌بوايه و بیانویستایه‌ به‌ مرۆفایه‌تی رابگه‌ینن، ئەوا بۆیان هه‌بوو تەله‌فون بۆ ده‌زگای تەله‌فیزۆن بکەن، ئەوساش یان "تیریک‌ئای" یان "رۆلف کێرکفۆگ" ده‌بوايه به‌خۆی و کامیرایه‌کی تەله‌فیزۆنیه‌وه خۆی بگه‌یاندايه‌ته‌ خانوه‌ گه‌ره‌که‌ و گوێی بۆ بیروکی به‌شداران بگرتایه، زۆر گرتگیوو که بیروکه‌که‌یان گرتگیه‌کی مه‌زنی بۆ مرۆفایه‌تی هه‌بیت. له‌و سه‌رده‌مدا باونه‌بوو بیست سی کامیرای جیاواز بۆ به‌رنامه‌یه‌کی به‌زم و خۆشی به‌کاربه‌ینن، له‌ راستیدا هه‌موو ده‌زگای تەله‌فیزۆن هینده کامیرای نه‌بوو ئەو کاته هیشتام نه‌وتمان له‌ ده‌ریاچه‌ی سه‌رودا نه‌دۆزیبۆوه. ئەو کاته که که‌سیک له‌به‌رده‌م کامیرادا ده‌وه‌ستا، باشتربوو گەر به‌راستی شتیکی پێبوايه. بێگومان هه‌مووان ئەوه‌یان نه‌بوو، به‌لام به‌لایه‌نی که‌مه‌وه وه‌ک لایه‌نیکی باشی ته‌ماشای ئەوه‌ ده‌کرا که شتیکت پێبیت که به‌ته‌وێت بیگه‌ینیت. ئەو کاته‌ش کورته‌ به‌رنامه‌ی بێمانا هه‌بوو و سالانه‌ش له‌گه‌ل قوتابخانه‌دا سه‌فه‌ری کۆبناگمان ده‌کرد، به‌لام به‌هیچ شیوه‌یه‌ک مەزەنە‌ی ئەوه‌ نه‌ده‌کرا که کورته‌ به‌رنامه‌یه‌کی بێمانا یان سه‌فه‌ریکی قوتابخانه‌ به‌ فیلم بگيریت که پتر له‌ سه‌د رۆژی پێبچیت. ئەو کاته سه‌رده‌میکی



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

ته‌نھا له‌به‌رنه‌وه‌ی که پراوی کردوون. خو دشیته پراوکه‌ریک بیته که گۆشخۆر نه‌بیته. هیچ ناته‌بابیه‌ک له‌وه‌دا نیه که پراوکه‌ریکی ده‌ستراست بیت و له‌همان کاتیشدا که‌سیکی گۆشت نه‌خۆربیت، هه‌ر بۆ نمونه به‌هۆی پارێزکردنه‌وه. چه‌نده‌ها ماسیگریش هه‌یه که بۆ ئاره‌زوو و وه‌ک وه‌رزشیک ماسی ده‌گرن به‌بێ ئه‌وه‌ی چه‌زیان له‌ ماسی بیته، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا به‌چه‌نده‌ها کاتمێر پاده‌وه‌ستن و قولاپه‌کانیان هه‌لده‌ده‌نه‌ ناو ئاوه‌کانه‌وه. ئه‌و که‌سانه ئه‌گه‌ر ماسیه‌کی گه‌وره بگرن، ئه‌وا یه‌کسه‌ر ده‌یبه‌خشنه ناسیاویک یان ده‌یده‌نه که‌سیک که به‌ریکه‌وت به‌و ناوه‌دا تێپه‌رده‌بیته. ماسیگری له‌و جۆره زۆرن و هه‌ره باشه‌کانیان زیاتریش ده‌رۆن؛ ئه‌وان قولاپه‌کانیان هه‌لده‌ده‌ن و ماسی ده‌گرن، دواتریش ماسیه‌کان ده‌خه‌نه‌وه ناو ئاوه‌که. خۆشه‌ختانه بۆ ماوه‌ی رۆژیکێ دووردریژ له‌به‌رنه‌وه ماسی ناگرن که یه‌ک دوو کرۆنیک له‌ مه‌سره‌فی مائه‌وه‌یان که‌مبکه‌نه‌وه. ئه‌و بیروکه ره‌وشته‌هرزه‌ی که له‌ پشت ئه‌م جۆره وه‌رزشی "گرتن و ئازادکردن"ی ماسیه‌وه هه‌یه، ئه‌وه‌یه که به‌های شته‌ گیراوه‌که به‌ هیچ جۆریک حسابی بۆناکرێت، هیچ جۆره حسابیک بۆ سوده‌رگرتن له‌و کاره ناکرێت. خه‌لکی بۆیه ماسی ده‌گرن، چونکه نه‌شئه‌یه‌کی خۆشیان پێده‌به‌خشیته. ماسیگرتن وه‌ک یاریه‌کی پڕ له‌فیئلبازی ده‌کریت و هه‌چی تر، وه‌ک هونه‌ریکی پڕه‌روشت به‌جێده‌هێنریت و ته‌واو. ئه‌م "پارالێل"ه "ئارنه‌ست یونگه‌ر"م بیرده‌خاته‌وه که کاتی خۆی له‌ به‌کێک له‌ یاداشته‌ جه‌نگیه‌کانیدا نوسیبووی؛ "پپۆیست ناکات خه‌فته بۆ بیروکه‌یه‌ک بخۆین که له‌ ده‌ستمان ده‌چیت، چونکه وه‌ک ئه‌وه وایه ماسیه‌ک له‌ قولاپه‌که‌مانه‌وه خۆی راته‌کێنیت و بچیته‌وه ناو قولابی ئاوه‌که، به‌لام رۆژیک دادیت که قه‌له‌وتر ده‌بیته و ده‌گه‌ریته‌وه لامان.

فیلم. هه‌رگیزیش هه‌ولمنه‌دا که خۆم نوسراویکی ته‌واوته‌ی بنوسم، وایزانم قه‌تیش به‌ خه‌یالمدا نه‌هات، من بۆم سه‌ختیوو له‌ناو ئه‌و هه‌موو بیروکه زۆره‌دا به‌یکه‌یان هه‌لبێژم و ده‌ستبه‌که‌م به‌ نوسینی رۆمانیک، ناخر کام دانه‌یه‌یانم هه‌لبێژاردایه‌؟
من هه‌میشه زیاده‌لپاده‌ سروشی نوسینی رۆمانیک له‌میشکدا‌بوو. کاتیک که بیرم له‌ تێبینی و سه‌رنجه‌کانم ده‌کرده‌وه، سروشیک زۆر به‌تینم بۆ ده‌هات و په‌یتا په‌یتا بیروکه‌ی نوێ ده‌هاته‌ میشکه‌وه و زنجیره‌ی بیرکردنه‌وه‌می ده‌پچراند، زۆریه‌ی جاره‌کانیش بیروکه تازه‌کانم زۆر باشتریک بوون له‌و بیروکه‌نایه‌ی که له‌ بنه‌په‌تدا ده‌مویست بیریان لێیکه‌مه‌وه. رۆمان نوس توانایه‌کی تابه‌ته‌ی هه‌یه و ده‌توانیت بۆ ماوه‌یه‌کی دووردریژ سه‌رنجی بخاته‌ سه‌ر یه‌ک چیرۆکی خه‌یالی، زۆرجاریش بۆ ماوه‌ی چه‌ند سالیک هه‌ر به‌رده‌وام بیر له‌و چیرۆکه خه‌یالیه‌ ده‌کاته‌وه. من ئه‌وه‌م وه‌ک شتیکی زۆر لاواز ده‌بینی، به‌لامه‌وه خه‌یالیک زۆری ده‌برد و توشی خه‌یال پلاوی ده‌کردم.
ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ئه‌و توانایه‌شم هه‌بوایه که بۆ ماوه‌یه‌کی هه‌ینده‌ دووردریژ میشکم هیمن و ئارام راگرتایه که بمتوانیبایه رۆمانیک بنوسم، ئه‌و کاته‌ش هه‌ر نه‌مه‌ده‌کرد. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی که بیروکه‌یه‌کم له‌ ده‌فته‌ری تێبینیه‌کانمدا یان له‌ یاداشته‌که‌مدا جیگایه‌کی داگیرده‌کرد، ئیدی هه‌ستم نه‌ده‌کرد هانده‌ریکی وام هه‌بیت که رۆمانیک بنوسم. من هه‌میشه ئه‌وه‌م به‌لاوه‌ گرتگ بوو که زۆرت‌رین بیروکه‌ کۆیکه‌مه‌وه و جیا‌یان بکه‌مه‌وه، دواتر ناوی کورته و پوخته‌ی کاره هونه‌ریه‌کانم له‌و بیروکه‌نه‌ دا. رهنه‌گ وه‌ک پراوکه‌ریک به‌راوردبکریم که زۆر چه‌زی له‌ راکردنی ئه‌و ئاژه‌لانه هه‌بیت که ده‌گه‌من، به‌لام پپۆیستی به‌وه نیه که به‌شداری که‌ولکردن و ئاماده‌کردن و خواردنی گۆشته‌که‌یان بیته،



تابهته به پنگه پرتوک

هه‌ل‌سوک‌وت ده‌کهن، زور خۆشتره له تېروانینی نه‌و که‌سانه‌ی که که‌میک گرنگی به خۆیان دده‌ن. نه‌و کاتانه‌ی که که‌میک خه‌لک له‌شونینکی دیاریکراودا پیکه‌وه کۆده‌بنه‌وه، په‌کسه‌ر ده‌توانم ئاماژه بۆ نه‌و که‌سانه‌ بکه‌م که زیاتر خۆیان درده‌خه‌ن. زور به‌ئاسانی ده‌بیزین، هه‌روه‌ک نه‌وه وایه تاوسیک ببینیت که کلکی کردبیته‌وه. من زیاتر چیژ له دوانی نه‌و که‌سانه‌دا ده‌بینم که که‌میک فشه‌که‌رن، و که‌متر تامه‌زرۆی قسه‌که‌ردنی ئاساییم له‌گه‌ل نه‌و که‌سانه‌دا که وشکن و که‌م تازور ته‌نها گرنگیه‌کی به‌ئه‌ده‌بانه بۆ خه‌لکانی تر داده‌نین. خه‌لکانیک که پێیان خۆشه‌ خۆیان دره‌خه‌ن هه‌میشه تانه‌وپه‌ری راده هه‌ولده‌ده‌ن که خۆشمه‌زه و قۆشمه‌بن. نه‌و که‌سانه ته‌مه‌ل نین. زورچارا نه‌وانه‌ن که ئاهه‌نگه‌ گه‌وره‌کان داده‌مه‌زرین.

جیگه‌ی داخه‌ که من خۆم هه‌رگیز که‌سیک نه‌بووم که پیم خۆشبووبیت خۆم دره‌بخه‌م. بېگومان نه‌وه‌ش به‌لای چوارده‌وره‌که‌مه‌وه شتیکی ناخۆشبووه، به‌لام من ناچاربووم خۆمی پێرابینم و رازیبم پیتی. هه‌رگیز پنگه‌م به‌ خۆم نه‌داوه که ئاهه‌نگیک بکه‌مه‌وه. هه‌لبه‌ته شیهو ژیانیکی ئاوها پيسکه‌بیه‌کی مهنزی پیه‌و دیاره، خۆشم دلنیام له‌وه، به‌لام من قه‌ت پیم خۆشنه‌بووه که له‌سه‌ر ده‌ستوری خه‌لکانی تر بپۆم. من نالیم که که‌سیکی زهره‌ک نیم، به‌لام نه‌وه‌شم پێ قبوول ناکریت که که‌سیکی تر بپیت و پیم بپیت "تۆ زهره‌کیت".

مه‌به‌ستم له‌وه‌یه هه‌رگیزوا هه‌رگیز نه‌مه‌د‌توانی له‌ریگه‌ی شتیکی وه‌ک نوسینه‌وه هه‌نده خۆمه‌دره‌بخه‌م و دواتر چاپی بکه‌م و نوڤیلێک یان رۆمانیکی کاتی پێشکه‌شبه‌کیم. به‌لامه‌وه وه‌ک نه‌وه وابوو که ناچاریم بچه‌ سه‌ر به‌رزاییه‌کی بچکۆله‌ بۆنه‌وه‌ی چه‌په‌م بۆ لیبده‌ن و سه‌ری بپۆم بۆ دانه‌وین. جگه له‌وه‌ش نوسینی رۆمان بۆته شتیکی هه‌ر زور

به‌لام نه‌گه‌ر له‌به‌رامبه‌ردا ماسیه‌که بگرین و پاک‌ی بکه‌بنه‌وه و بیه‌خینه ناو سه‌ته‌که‌مانه‌وه، نه‌وا بېگومان پنگه له‌ گه‌شه‌گرتنی ده‌گرین". کتومت هه‌مات شتی شتیش به‌سه‌ر بیه‌رۆکه‌ی رۆمانیکدا ده‌چه‌سپیت، چونکه یه‌ک که‌ره‌ت ده‌نوسریته‌وه و به‌شیه‌یه‌کی که‌م تازور پیک و پیک داده‌پێژریت، وه نه‌گه‌ر به‌ختیش یاری بپیت نه‌وا بلاوه‌بپته‌وه. له‌وانه‌یه ژیا‌نی که‌لتوری "گرتن"ی زور و "نازادکردن"ی که‌می پیه‌و دیاربیت.

به‌ده‌ر له‌وه هۆیه‌کی تریش ریگه‌ی گرتبووم و نه‌یده‌هیشت من رۆمانیک بیان هه‌روه‌ک ده‌لین "شتیک بنوسم". نوسین به‌لای منه‌وه شتیکی پیر ساخته‌کاری بوو. هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی که هه‌رزه‌کاربووم له‌وه ده‌ترسام که که‌سیکی ساخته‌م (موزه‌یه‌ف) لیده‌ربچیت، هه‌نده‌ی نه‌وه‌ش له‌وه ده‌ترسام که باوکم شتیکی له‌ تونیلی خۆشه‌ویسته‌یه‌که‌ی کۆبناگندا بپیت و توشی شه‌رممیکات و ناچاریم به‌شیه‌یه‌کی ده‌ستگردانه وه‌لامی بده‌مه‌وه. ته‌نها شتیکی که رقم لیبی بوو، نه‌و کاتانه‌بوو که ده‌ستیان به‌سه‌ر رومه‌ت و قۆمدا ده‌هینا، چونکه به‌لای منه‌وه سروشتی نه‌بوو و که به‌و شیه‌یه لیم نزیک ده‌بوونه‌وه نه‌مه‌د‌زان‌ی له‌به‌رامبه‌ردا به‌ چ شیه‌یه‌ک هه‌ل‌سوک‌وت بکه‌م.

من مه‌به‌ستم له‌وه نیه‌ بپیم له‌خۆباییبوون خاسیه‌تیکی خراپ بپیت، به‌پێچه‌وانه‌وه من که‌سیک خۆشه‌وه‌یت که‌خۆی دره‌بخات. خه‌لکانیک که به‌شیه‌یه‌کی ده‌ستگردانه ره‌فتارده‌که‌ن، هه‌میشه زیاد له‌راوه دلیان خۆشکردووم. من نه‌و که‌سانه‌م به‌لاوه مه‌به‌سته که له‌خۆیان بااییبوون، به‌لام به‌لای منه‌وه وردبوونه‌وه له‌و که‌سانه‌ی که به‌شیه‌یه‌کی ئاشکرا خۆیان خۆشه‌وه‌یت یان به‌شیه‌یه‌کی ناسروشتی



تابهته به پنگه پرتوک

شپوهش بېنېنی ئەو کەسانەى کە خۇيان دەردەخەن ماىەى خۇشحالىهەكى گەورەبوو بۆم، چونکە ئەوانىش هەروەک منداڵ ساویلکەن، منىش راست و دروست بەخلىم بەو ساویلکەبىهەيان دەبرد. بەشپوهەىکە دەژىن وەک ئەوەى سودىکىيان هەبىت، بەجۆرىک ژيان بەسەردەبەن وەک ئەوەى شتىکيان لەکىس بچىت. بەلام ئىمه له گەرد زياتر هىچ شتىكى تر نىن. لەبەرئەوه هىچ پىويست ناکات بەشپوهەىکە ناسروشتىانە هەلسوکەوتبکەين و خۇمان بنويىن. يان هەروەکو چۆن "مىفىستۆفېلس" لەو کاتەدا کە "فاوست" دەمرىت دەلى؛ "ئەگەر لە هەموو بارىکدا ئافەرىدەکراو بەرەو عەدەم بچىت، کەواتە نرخی ئافەرىدەى هەتاهەتايى دەبىت چى بىت!؟"

*

داىکم له ساى 1970دا کۆچى دواىى کرد. رىک پىش جەژنى لەداىک بوونى مەسىح بوو، من ئەو کاتە لە پۆلى شەشى ئامادەىى بووم. نەخۇشەىکەى لە پرىکدا لىيدا و ماوەى کەوتنىشى هەندەى نەخاىاند. لەپىشدا بۆ ماوەى مانگىک لە مالهەو کەوت و چارەسەرى وەرەدەگرت، دواترىش چەند حەفتەىکەى کەم لە خەستەخانە بۆى کەوت. لەماوەى ئەو چەند حەفتەىەى بەر لەمردنى، داىک و باوکم بەتەواوەتى ئاشتبووونەوه، لەراستىدا هەر پىش ئەوەى لە خەستەخانەش بىخەن. باوکم وتى "من ژيانى داىکتم تىکدا" و داىکىشم کتومت هەمان شتى دەربارەى باوکم پىوتم. ئەو وتى "من ژيانى باوکتم وىرانکرد". ئا بەو شپوهەى هەتا مرد خەرىکى لۆمە و زەمکردن بوون. تەنھا ئەوئەندەبوو لەو کاتەدا بەهىچ شپوهەىکە

ناساىى. ئەو کەسانەى کە ساویلکە و خۇشباوهرن رۆمان دەنوسن. خويىندەوەى رۆمان شتىكى ناساىهە، بەلام رۆژىک دادىت کە نوسىنى رۆمان هەندەى خويىندەوەى ئىستاکى رۆمان ناساىى بىت. من ئەو کاتەى فىلمى "گۆپهەکانى شار" لەگەل داىکدا بىنى، بۆمەدەرکەوت کە ژيان چەندە کورته. هەندە تىگەىشتم کە پاش ماوہەىکەى بەکجار کەم دەمرم، لە سەرتاپاى ژياندا وندەبم. من بەپىچەوانەى ئەو کەسانەوه کە خۇيان دەردەخەن، ئەو تواناىەم هەبوو کە زۆر بە قولى بىر لە ئاکامەکانى ئەو بىرۆکەىە بەکەمەوه. من بەناسانى دەمتوانى زۆر زۆر لە دواى مردنى خۇم شانۆبەىک يان هۆلىكى سىنەماى بپ لە خەلک بەئىمە بەرچاوم. هەموو کەسىک ئەو شپوه بىرکردنەوہەى پى قىول ناکرىت. خەلکانىكى زۆر بەشپوهەىک پەيوەستى چىزە هەستەکانيان کە ناتوان هەندە تىگەن کە جىهانىک بوونى هەىە. هەر لەبەرئەووش لە تواناىاندا نىه کە لە پىچەوانەکەشى تىگەن؛ هەندە نابىن کە رۆژىک لە رۆژان ئەم ژيانە کۆتايى بىدەت. بەلام لەراستىدا چەند ترپەىەکەى کەمى دل دەتوانىت بۆ هەتاهەتايە لە هەموو مرۆفاهەتىمان جودابکاتەوه. من هەرگىز هەولم نەداوه بەشپوهەىکەى دەستکرد سروشتى خۇم جوانبکەم و خۇم نىشانى خەلکانى تر بەدم، هىچ کاتىکىش لەبەردەم ئاويئەىکەدا دانەدەنىشتم بۆ ئەوەى خۇم پرازىمەوه. من بەسەردانىکى بچکۆلانە هاتومەتە ناو ئەم جىهانەوه. بەشپوهەىکەى تايهەتىش هەر بەهۆى بنەماى ئەم تىرواىنەوهبوو کە پىمخۆشبوو چاوم بەو کەسانە بەووت کە حەزەدەکەن خۇيان دەربخەن. دەکرىت قسەکردن لەگەل مندالاندا يان تەماشاکردنى کۆمىداىهەىکەى "هۆلبىرگ" يان "مۆلى" جۆرە هەمىنەىک بە مىشک بەخشن. بەهەمان



تابهته به پنگه پرتوک

بیگومان وتاریکی کاریگرم هلدپرشت. مهزندهم نهدهکرد که مردنی هینده کارم تئیکات. هر نهوندهم توانی لهسر کورسی کلئیساکه بهرزبمهوه و چهپکینگ گولی لهیادم مهکه¹⁶ لهسر تابوتهکهی دانیم. سهریکم بؤ باوکم و قهشکه دانهواند و ئهوانیش ههمان شیوه سهریان بؤ لهقاندمهوه. لهو کاتهدا که گهپامهوه شوینهکهی خوم، ههمان ئهوه پیاوه بچکولهیم بینیهوه که کلاوه سهوزه لبادهکهی لهسهردابوو. بهناوهراستی کلئیسکهدا هاتوچؤی دهکرد، بهپهستهیهوه دارگؤچانه حهیزهرانه باریکهکهی بهملاولادا بادهدا.

ئهو کاته من ههژده سالم پرکردبووهوه و باوکم پیی وابوو لهدوای مردنی دایکهمهوه له ناپارتمانکهیدا بمینمهوه و لهویدا زیانم بهسهربرم. لهدوای ئهوه کاتهوهش هیشتام هر حهفتهی کهرتهیک بهکتریمان دهبینی. بهلام له پایزی ئهوه سالهدا ههردووگمان لهسر ئهوه ریک کهوتین که مانگی یهک کهرته یهکتر بینین. لهوه دهروچوووبوین که بچینه تهماشاکردنی خلیسکینه و خوهلدانی سهربهفر و ئهوه جوره شتانه. ههچ کهرتهیکی تریش نهرویشینهوه بؤ ناو "نونیلی خۆشهویستی"یهکهی کۆبهاگن. باوکم لهسهره تهمهنی ههشتا سالیهوه مرد.

¹⁶لهو بۆنانهدا گولیکی تابهته دادنهین که ناوی لهیادم مهکهله، ههلبهته ئهوه ناوه له زۆرینه زمانهکاندا راستهوخؤ له وهگرپزانی ناوه لاتینییهکهیهوه وهگرپراوه "Myosotis scorpiodes"، گولیکه گهلهیهکی دوو لقی پچکوله و گولی شینی زور بچکوله دهگریت و ناوهراستهکهی زهرده و.

یهکتریان تاوانبار نهدهکرد، بهلکو راستهواست سهزرهنشستی خۆیان دهکرد. بهلای منیشهوه گهر لۆمهی یهکتریان بگردایه یان هی خۆیان، ههچ گرنگیهکی نهوو.

ناشتهکتهشی بهریک و پیکی بهرپوهچوو. باوکم وتهیهکی دروردریژی خۆیندهوه و تییدا باسی گهورهیی دایکی کرد وهک مرؤفیک. لهژایانی هاوبهشی ههردووکیانیشدا هاته سهر باسکردنی شتیک که ناوی نابوو "گوناحه گهورهکه". پاشانیش وتی "لهو ماوهیهی دواتردا توانیمان سهرلهنوئ یهکتیری بدۆزینهوه و له ههموو ناتهواویهکی یهکتیری ببورین". بهو شیوهیهش لهدواجاردا ئهوه پهیمانیهیان برده سهر که کاتی خؤی لهبهردم قهشکهدا بهیهکیان دابوو. رۆژانیکی خۆش و رۆژانیکی تالیان پیکهوه بهسهربردیوو، بهلام بهراستی تانهو کاتهی مردن لهیهکتیری جوداگردنهوه، یهکتریان خۆشیست.

وتهکانی باوکم راستی پیوه دیاروو و دوربوو له درؤ و دهلهسهوه، بهراستی ئهوه چهند حهفتهیهی بهرلهوهی دایکم بمریت، خۆشی دهویست. بهلام لهگهل ئهوهشدا بهپروای من درهنگوو بؤ ئهوه خۆشهویستییه وای بؤ دهچووم که ئهوه چهند حهفتهیهی کۆتایی ههرهوکو جارانی دوربوایه لئوهی باشتریکبوو. ئهوه کاتهش لهوانهیه ریک له دواي مردنی زیاتری خۆشبوویستایه. ئهوه کاته تهنها بهو شیوهیه نهدهبینرا که سهرنجی خهلکی بهلای خۆیدا رابکیشیت.

وادانرابوو که منیش چهند وشهیهک لهلای تابوتهکهی دایکهمهوه بلیم، بهلام نهمتوانی. ماتهمینیهکی قول گرتیوومی. من مردنی دایکم زیاتر پیئاخۆشبوو وهک له باوکم، ههر لهبهرئوهش بوو که زمانم کللیبووو و نهمتوانی ههچ شتیک بلیم. من یهکجار دئم تهنگوو و قسمه پینهبوو، دهنا ئهگهر مردنی دایکم زور پیئاخۆش نهبوایه، ئهوا



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

من زور به‌ناسانی له‌گه‌ل کچاندا ده‌که‌وتمه قسه‌کردن و زور که‌میش رو‌بیده‌دا که ره‌تمبکه‌نوه. له‌پیشاندا پیچ پیده‌که‌نین، به‌لام پاش نه‌وه‌ی مه‌رامی خۆم بۆ روند‌ه‌کردنه‌وه، چیتر به‌لایه‌نه‌وه سه‌یرنه‌بوو که بانگه‌پشی شانۆیه‌ک یان فیلمیکم ده‌کردن، هه‌رچه‌نده که هه‌رگیز له‌وه‌وپیشیش یه‌کتریمان نه‌بینیبوو. من به‌شۆبه‌یه‌کی تاییه‌تی بانگه‌پشتم ده‌کردن، هه‌ستیانده‌کرد که که‌سانئیکی هه‌لێژێردراون، له‌راستیشدا هه‌روابوو، چونکه من داوام له هه‌موو ئافره‌تیک نه‌ده‌کرد که ده‌مبینی.

کچه‌کان زور دئس‌دابوون به‌وه‌ی که من خانوی خۆم هه‌بوو. یه‌ک له‌دوای یه‌ک له‌گه‌لمدا بۆ خواردنی په‌نیر و خواردنه‌وه‌ی شه‌راب ده‌هاسته‌وه، یان بۆ خواردنه‌وه‌ی بیره و خواردنی هیلکه‌ی شه‌قاو و سو‌روه‌کراو. هه‌ندئ جار شه‌ویش له‌لام ده‌مانه‌وه، به‌لام زور به‌ده‌گه‌من ری‌ده‌که‌وت که هه‌مان کچ دوو که‌رته بیته‌ ماله‌که‌مه‌وه. نه‌گه‌ر به‌هیشتایه‌ چه‌ند جارێک به‌اتایه‌ته لام، نه‌وا دواتر له‌وانه‌یه توشی جو‌ره‌ نیگه‌رانی ببوایه‌ گه‌ر پیچبو‌تایه "نامه‌و‌یت هینده زوو زوو بتبینم". تا‌واناتاوێک هه‌ندیک هیوا و چاوه‌روانی له‌لای کچه‌کان دروستده‌بوو، به‌لام من نه‌مه‌توانی بۆیان به‌ینمه‌دی، ئیتر ناچارده‌بووم له‌رێگه‌ی گفتوگۆوه بۆیان رو‌نیکه‌مه‌وه. زور به‌ناسانی ده‌متوانی نه‌هێلم توشی نه‌و حاله‌ته‌ به‌م، به‌لام من هه‌میشه‌ ده‌متوانی به‌شۆبه‌یه‌کی رو‌ن و په‌وان بیرو‌پرای خۆم ده‌ریبم.

هیچ کچه‌کیش له‌سه‌رئه‌وه لیم زویر نه‌ده‌بوو که تنه‌ها بۆ یه‌ک شانۆگه‌ری بانگ ده‌کرد، یان بۆ یه‌ک ئیواره ده‌مویست له‌لام بیته‌، یان که رینگه‌م پیده‌دا تنه‌ها یه‌ک شه‌و له‌لام به‌مینتیه‌وه. من نه‌و کاتانه توشی گرفتده‌بووم که رینگه‌م به‌ کچه‌کده‌دا پینچ شه‌ش جار بیته‌ لام.

بیرم‌دیت له‌دوای مردنی دایکه‌مه‌وه له‌دلی خۆمدا ده‌موت؛ "نیستا که چیتر دایکم نام‌بینیت، نه‌ی که‌واته چ که‌سیک ته‌ماشام بکات؟"

ماریا

دایکه‌م له‌یادنه‌کرد و هه‌رگیزیش له‌ناو یاد‌وه‌ریه‌کانمدا ده‌رنانچیت، به‌لام له‌لایه‌کی تره‌وه پیچ‌خۆشبوو که به‌ته‌نها له‌ خانوه‌که‌دا بمینمه‌وه. که‌م که‌س هه‌بوو که هاوته‌مه‌نی من بیته و خانوی خۆی هه‌بیته.

بۆ ماوه‌یه‌کی که‌م هیچ که‌سیکم شک نه‌ده‌برد که له‌گه‌لیدا بروم بۆ سینه‌ما و شانۆ، نه‌وه‌ش مایه‌ی دلتنه‌نگیبوو بۆم، به‌لام هینده‌ی نه‌بیرد و که‌وتمه بانگ‌کردنی کچان. من شه‌رم له‌و جو‌ره‌ شتانه‌ نه‌ده‌کرد، به‌پێ هیچ گرفتیک هه‌ر له‌ حه‌وشه‌ی قوتابخانه‌دا رو‌م له‌ کچه‌کی نه‌ناسیاو ده‌کرد و ده‌موت "حه‌ز ده‌که‌یت پیکه‌وه بروین بۆ سینه‌ما، یان بۆ شانۆگه‌ریه‌ک؟". هه‌ندئ جار له‌ پاسه‌کاندا به‌ کچه‌یکم ده‌وت، یان له‌ بازاره‌کاندا، یان له‌ناوشاردا رو‌وم له‌ کچه‌یکم ده‌نا. من نه‌مه‌دو‌یست به‌ کچه‌کانی بۆله‌که‌م بلنم و زیاتر پیچ‌خۆشبوو نه‌و کچانه بانگه‌که‌م که نه‌مه‌ناسین. گه‌ر کچه‌کی بۆله‌که‌مانم بانگ‌کردایه، نه‌وا زور به‌ناسانی به‌هه‌له‌ لیم تیده‌گه‌یشت، منیش به‌لامه‌وه گرنجیوو که هه‌موو ئیواره‌که پیکه‌وه به‌رینه‌سه‌ر. راسته‌ من نه‌و کچه‌م نه‌ده‌ناسی که بانگ ده‌کرد، به‌لام هه‌میشه رو‌خساری ده‌ره‌وه‌ی شتیکی که‌می پیده‌وتم، تا‌پاده‌یه‌ک له‌رێگه‌ی رو‌اله‌تیه‌وه ده‌مزانی چ که‌سیکه و ده‌شمتوانی مه‌زه‌نه‌ی ته‌مه‌نی بکه‌م.



تابهته به پنگه‌ی په‌رتوک

کچیک خۆشبوایه و له هه‌موو نه‌و کچانه‌ی پېشوتر زیاتریک دلم پیاویدا بچواپه، نه‌و کاته وهک نه‌رککێکی گه‌وره‌ی سه‌رشانم هه‌ستمه‌کرد ده‌بیت زۆر به‌روونی پېی بلیم که هیج نه‌تیک و مه‌رامیک نه‌ی که تیگه‌لیم له‌گه‌لیدا و بېمه ده‌ستگیرانی. ده‌مبینی نه‌و قسانه‌م گاریگه‌ری تیده‌کردن، به‌لام هیج یه‌کێکیان له‌به‌ر نه‌و هۆیه ده‌رنه‌په‌پیه ده‌روهه. به‌په‌چه‌وانه‌وه له‌وه‌ده‌چوو که قسه‌ی راسته‌وخۆ و روون وایان لێبکات زیاتر حه‌ز له‌وه‌بکهن که شه‌و له‌لام بمانه‌وه. زۆربه‌ی جار نه‌و شتانه‌ی زیاتر سه‌رنجمان پاده‌کێشیت که چاوه‌پوان نین دوباره‌ ببنه‌وه، وهک له‌و شتانه‌ی که پیمانواپه‌ بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ دوباره‌ و سییاره‌ ده‌بنه‌وه.

مایه‌ی خۆشه‌ختیم بوو که نه‌و هه‌موو کچه‌ هه‌مه‌رنگه‌ ده‌هاتنه‌ میوانیم، چونکه هه‌ریه‌که‌یان سه‌رنجی ده‌چوو سه‌ر شتیکی جیاوازی ماله‌که‌م. هه‌ندێکیان ده‌چوونه‌ لای کتێبخانه‌که‌وه و نه‌و کتێبخانه‌یان پاده‌کێشا که مه‌به‌ستیانبوو. کچیکیان ناوی "ئیرینا" بوو، پیک بۆی دانیشته‌ و کتێبی "جیهانی هونه‌ر"ی خوینده‌وه، "پاندى"یش به‌ده‌نگی به‌رز ده‌ستیکرد به‌ خوینده‌وه‌ی کتێبه‌که‌ی "گارل ئیفانگ" که ده‌ریاره‌ی زانیاری سیکسی بوو. من که منداڵبووم نه‌و کتێبه‌م خوینده‌بووه‌ به‌لام چیتر باوی نه‌ما‌بوو له‌لام. یه‌کێک له‌ کچه‌کانی تریش یه‌کسه‌ر له‌سه‌ر پیاوێ سوژه‌که‌ دانیشته‌ و به‌زه‌حمه‌ت پارچه‌یه‌ک مۆسیقای "شوپان"ی ژهنی وا‌بزانم نه‌و کچه‌یانبوو که ناوی "رانفی" بوو. "تورید"یش به‌به‌کاره‌ینانی چه‌ند ئاوازیکی ساده‌ چه‌ندن گۆرانی فلیمی مۆسیقی "Hair" لیده‌دا. زیاتر له‌ نیوه‌ی هه‌موو نه‌و کچانه‌ی که ده‌هاتنه‌ ژوره‌وه‌ یه‌کسه‌ر قه‌وانکیان لیده‌دا. من

من نه‌و حاله‌ته‌م وهک پارادۆسیک ده‌بینی. به‌شێوه‌یه‌کی گه‌ستی نه‌و کچه‌ی که ته‌نها یه‌ک شه‌وه‌ له‌لام ده‌مایه‌وه، زۆر دلی به‌و ئیواره‌یه‌ خۆشه‌بوو که پنگه‌وه ده‌مانبرده‌ سه‌ر. کاتیکیش ده‌رۆشته‌ ده‌روهه، نه‌ده‌چوو به‌چه‌پ و راستدا بکه‌وێته‌ گێرانه‌وه‌ی به‌سه‌رهاته‌کانی نه‌و شه‌وه، چونکه زۆرینه‌یان شه‌رمیان له‌وه‌ ده‌کرد که ته‌نها یه‌ک شه‌وه‌ له‌لای که‌سیکی نه‌ناسیاو بمانه‌وه. به‌لام هه‌ر نه‌وه‌نده‌ی که چه‌ند جارێکی زۆر به‌شه‌وه‌ له‌لام بمانایه‌ته‌وه، ئیدی ده‌که‌وتنه‌ گله‌یی و دادووبیاد. ئینجا بۆ کچی براده‌ره‌کانیان ده‌گێراییه‌وه‌ و هه‌رزۆر به‌ناسانیش چاوه‌پروانی په‌په‌وه‌ندیه‌کی درێژ‌خایه‌نیان ده‌کرد.

من هه‌رگیز کچه‌کانم هه‌لنه‌ده‌خه‌لتاندم. هه‌تا نه‌رۆیشتیناپه‌ بۆ سینه‌ما بیان بۆ شانۆگه‌ریه‌ک، قه‌ت په‌یمانم نه‌ده‌دانئ که نانێک پنگه‌وه‌ بخۆین، هه‌تا نانی ئیواره‌مان نه‌خواردایه‌، په‌یمانم نه‌ده‌دانی که شه‌وه‌ له‌لام بمانه‌وه، هه‌رگیزیش نه‌و په‌یمانم نه‌ده‌دانئ که چه‌ند جارێکی تر بینه‌وه‌ لام. من به‌دلیکی فراوانه‌وه‌ دروود و ستایشی کچه‌کانم ده‌کرد، چونکه به‌راستی پیمخۆشبوو که ده‌هاتنه‌ لام، به‌لام هه‌رگیز واخۆم پیشان نه‌ده‌دان که حه‌زبکهم یان به‌شێوه‌یه‌ک له‌شێوه‌کان له‌توانامدا بیت که بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر له‌گه‌لیماندا بمانه‌وه. پێده‌که‌وت خاوه‌لیه‌ک یان فلچیه‌کی دان بده‌م به‌کچیک که بۆ یه‌کجار به‌کاری به‌هینیت، یه‌ک که‌ره‌تیش پێگه‌م به‌کچیکدا رۆبه‌ یابانیه‌ کۆنه‌که‌ی دایکم له‌به‌رکات، ئا له‌و کاتانه‌دا جارێک هه‌ر بۆنه‌وه‌ی زۆر به‌ته‌واوه‌تی و رونی تێیانگه‌یه‌نم، جه‌ختم له‌سه‌ر شتیک ده‌کرده‌وه‌ و پیم ده‌وتن "راسته‌ پیمخۆشه‌ که تۆ شه‌وه‌ له‌لام ده‌مبینه‌ته‌وه، به‌لام به‌پتووستی نازانم خه‌یالت بۆ هیج شتیکی تر بچیت، مه‌به‌ستم له‌وه‌یه‌ ته‌نها وهک شه‌ویکی خۆش ببینه‌ و ته‌واو". ئه‌گه‌ر هه‌ر زۆر دلێشم به‌



تابهته به پنگه پرتوک

له سهرده می مندالیمانوه به کتریمان دهناسی، واته تارادهیهک چپتر نهامندهتوانی تهنا له به رختاری یاری، یاری گه ورا نه پنگه وه بکهین. وایزانه پیاوه یهک مه تریه ککش وهک من دهیروانی. چونکه له ماوهی نهو سئ رۆژدهدا که "هینگه" له لام مایه وه زیاتریک پهستی پیوه دیاربوو وهک له رۆژانی ئاسایی. له ژوری دانیشن و چیشخاننه کهدا ههله به زیه وه و ریک له به رچاوی "هینگه" دا گۆچانه حهیزه رانه کهی بادهدا. سهیروبو به لامه وه که "هینگه" نهیده توانی ببینیته.

زۆربهی کچهکان پێیان خۆشیوو بچه بالکۆنه که وه. دایکم هه میسه خزمهتی گۆلهکانی بالکۆنه کهی دهکرد و دهیرازانده وه، منیش دلّم نه دههات له گه لّ یه که مین به هاردا له دوای مردنی دایکه وه پشنگوییان بخرم. له بهر نه وه له پێشدا هه موو گۆله وشکهکانی پارم هه لکه نه، ئینجا تا ئینجاننهکان بیگریته خۆلی نویم تیکردن و پرمکردن له پیاو. نه نجامه که شی له راده به دهر جوانوو، له وه و پێش ئینجاننهکان هه رگیز ناوها لێپاولیپ نه بوون له گۆله سهوسه و گۆلی لاله و گۆله زهغه ران، زۆربهی کچهکان سه رسامی کاره که مبوون و پێیانوابوو دهستیکی کارامه له بوا ری گۆل و سهوزیدا هه بیته. نه گهر ناوههوا خۆشیوابه، نهوا له بالکۆنه که داده نیشتین و په رداخیک "مارتینی" یان "دوو یونیت" مان ده خوارده وه و ته ماشای شارمان ده کرد.

بێگومان ناچاربووم به کچهکان بلیم بۆچی من به ته نها له و خانوهدا ده ژیا، هه ر به و بۆنه یه شه وه دۆلابی جلهکانی دایکم پێشانی هه ندیکیان ده دا. زۆریوون نهوانه ی دلّیان ده چوو به کراسیکدا، هه ندیکیشیان حه زیان له چاکه تیک یان پالتویهک بوو، منیش پیم ده به خشین. هه لبه ته له پێشدا ناچاربوون له به ری بکه ن، بۆنه وه ی

قهوانی "جۆن بهیز" و "جهیز جۆپلین" و "سیمۆن و گارفۆنکل و پیتتهر" و "پۆل و ماری" م هه بوو. کچیکی چاو شین و قز زهرد به دلّ و به گیان ده یویست گۆل له "کاریۆس" و "باکتۆس" یش بگریته، به لام هه تا وه کو نهو کاته ی له کۆتایی مانگی پینچدا "هینگه" م ببینه وه، هه یچ کچیکی حه زی له "چایکۆفسکی" و "پۆتشینی" نه بوو.

"هینگه" به شی مۆسیقای ته و او کرد بوو، پاش نه وه ی له سینهما فیلمی "هه لسه نگاندنی ئازابه تی" مان ببینی و گه راپنه وه بۆ ماله وه، یهک و دوو خۆی گه یانده پیاو نۆکه و هه موو کۆنسیرتی پیاو نۆی "په خمانینۆف"ی ژماره 2 پیه زیه ی مۆسیقی سه ره کی "C" لیدا. کۆنسیرته که ی پتر له نیو کانتریمیری خایاند، وه هه ر نهو کاته ی که که میک چوو ه ناو به شه خاوه که ی کۆنسیرته که وه، به ته و او ته ی له و پروایه دابوووم که خۆشم ده ویت، به لام هه ر که گه یسته رپتمه خیرا که ی کۆتایی کۆنسیرته که، هینده تیگه یستم که به پله ی یه که م سه رسامی پیاو نۆزه که نه بوو بووم به لکو مۆسیقا که فریویدا بووم. دواتریش که چووینه ژوری خه وه، به سه رهاتی دزینی فیاته سه ره که و رۆمانسی ناو کوخه دارینه که م هینایه وه یاد که ئامیریان تیدا ده پاراست، نه ویش دایه قاقای پیکه نین و خه ریکبوو هه ناسه ی سواریته. به لام ئیدی گه و ره بوو بوین و له سه رده می قوتابخانه ی ناوه ندیه وه به کتریمان نه ببینیوو.

"هینگه" بۆ ماوه ی سئ رۆژی ریک له گه لّمدا مایه وه، به لام که له چواره مین رۆژدا به ته و او ته ی بۆی ده رکه وت که ناتوانین ببینه ده سنگیرانی راسته قینه ی یه کتری، به چیی هیشتم و له و کاته شه وه هه یچ هه والیکیم نه ببسته وه. بێگومان من له وه تیده گه یستم. ئیمه هه ر



تایبەتە بە ینگە ی پەرتووک

دەموت "من لەسەردەمیکی باشدا لەدایکبووم". ھەر بۆ نمونە بیست سالیکی پێش ئەو سەردەمە، پیاویکی ھاوتەمەنی من بوی نەدەلوا ھێندە خۆشی لەوە ببینیت کە لە خانوویەکی سەربەخۆدا دەژی.

من ھەریش ئەوەی قۆنای ئامادەیی تەواوبەم، لەگەڵ ژمارەییکی زۆری کچانی شاردای تیکەل بووبووم، بەلام ھێشتام نەکەوتبوومە عەشقەو، ھەستەکرد بەتەمەنتەربم، من خۆم پێمابوو کە پێگەیشتووتربم لەو کچانەی کە لەگەڵیاندا بووم. ھەلبەتە لەویدا جۆرە دوالیزمیک بەناشکرا دەبینرا؛ بەھێچ جۆریک وەک جەستە ھەستە نەدەکرد کە لەوان گەر تەربم، بەلام خۆ ئافەرت تەنھا ھەر لەش نیە، بێگومان پیاویش ھەر تەنھا جەستە نیە. من دانیابووم لەوێ کە پۆزیک لەرۆژان کچیک دەناسم کە بەرۆح و بەگیان خۆشم بویت، وایزەم ھەرلەبەرئەو ھەش بوو کە بەتەنیا کەوتەمە پیاوەکردنی دورودریژ، خۆم بەخۆم دەوت "خۆ دەرنگ یان زوو ھەردەبیت بیدۆزم، وە ئەگەر کەسیکی بێت کە لە من بچیت، ئەوا لە دیسکۆیەکاندا یان شوینیکی تایبەت بە گەنجاندا نایبینمەو". زیاتر ریی تێدەچوو کە لەشوینیکی وەک "کیکوت" یان "بلانگفانسبرۆت"دا چاوم پێکەویت. لەپراستیشدا لەناوەراستی مانگی شەشدا لە "ئوللەفۆلسیتە"دا بینیم.

*

ئەو کاتە لە باخچەی ساوايان بووم، پێم خۆشبوو لە سوچیکدا دانیشم و تەماشای مندالانی تر بکەم کە یاریان دەکرد. بەلام دواتر مندالەکان بەتەمەنتەربووبوون، تارا دەیهک گەرەشبووبوون. منیش

بزانم بەبەریان دەبیت یان نا، ھەموو کەرەتیکیش تاقیکردنەوی جەکان وەک نمایشیکی بچکۆلەیی جلی مۆدە وایوو. ھەندئ جاریش لەکاتی چوونە دەرەوہ یاندا ھەریو خۆشی بەشێوہیەکی جادووناسا جوتن دەستکیش یان شالیکی یان جانتایەکی جوانی شانۆم دەخستە بەردەمیان. من ئەو کچەم زۆر بەدلیوو کە چاکەتە فەرۆوہ فارسیەکەم پێبەخشی. ناوی "چینگیس"بوو، لەو کاتەدا کە فەرۆوہکەم بۆ قەدکرد و خستە ناو زەرفیکی کاغەزی گەرۆوہ، فرمیسک بە ھەردوو چاوەکانیدا ھاتنە خواروہ، بەلام وایزەم لەپراستیدا دیاریەکەم نەپہەژاند. وایزەم پێیابوو کە من بۆیە ئەو چاکەتە فەرۆوہی پێدەبەخشم، چونکە دەمەوێت ببیتە دەستگیرانم، یان بەلایەنی کەمەوہ وەک دەرپرینیکی قولی خۆشەویستی دەبیینی بە ھەموو ماناکانیوہ، ھەر لەبەرئەو ھەش خیرا ناچاربووم دیسانوہ مەبەستی تەواوتی خۆمی بۆ رونیکەمەوہ. لەلایەکی تریشوہ بەباوکم وت ھەموو جەکانی دایکم بەیەکیک لە ریکخراوہ خیرخوازەکان بەخشی، ئەویش ھێچ لاریەکی لەو نەبوو وایزەم چاکەتە فەرۆوہکەمی لەیادکردبوو. بەلام لەپراستیدا زۆربەیی ھەرەزۆری جەکانم بە کچ بەخشی، ھەندئ لەو کچانەش یارمەتیاں دام و ئەو جل و بەرگانەیان بۆ جیاکردمەوہ کە بۆ فرێیان باشبوون. پاش شەش مانگیک ھێچ جلیکی دایکم لە مائەکەدا نەمایەوہ.

یەک دوو کەرەتیک لەدەرەوہدا بەرەووی کچیک لەو کچانە بوومەوہ کە شەویک لەلام مابوونەوہ و خۆیان لێ ھەلەئەکردم، بەلام ئۆسڵو پریوو لە کچ، لەبەرئەو ھێچ گرتنیکم لە دۆزینەوہی کچیکی نویدا نەبوو. بەشێوہیەکی گشتی لەسەرەتای سالەکانی ھەفتادا باونەبوو کە کچیک شەو لەلات بمینتەوہ. بیرمەیت ئەو کاتە لە دلی خۆمدا



تابهته به پنگه ی په پرتوک

ده جولا مهوه، ئاسانتر فہنتاسیا کانم بؤ دادہ ریژرا وەک لەو کاتانہی کہ لە ماښوہ لەسەر کورسیەک بؤی دادەنیشتم. "شیللەر" کاتی خۆی دەبوت "مرۆف ئەو کاتانہ سەر بەستہ کہ یاری دەکات، چونکہ بە پیتی یاسای تابیہتی خۆی ھەلسوکەوت دەکات". لەویدا لە خالیکی گرنگ دەدات، بەلام بیگومان دەکریت راستە و راست وینەکہ ھەلگێرینەوہ؛ من لەو کاتانہدا کہ بەسەر بەستی لە "ھاردەنگیرقیدا" دا پیاسەم دەکرد، ئاسانتریک دەمتوانی یاری لەگەڵ بێرکردنەوہ و بیریوگەکانمدا بکەم، وەک لەو کاتانہی ئەگەر ناچاربوومیہ بؤ ماوہی چەندین سەعات وەک زیندانیک لەنیوان چوار دیواری رەقوتەقدا ھاتوچۆم بکردایە. بەدەرلەوہش شتیکی تریش ھەبوو؛ پیاوہ یەک مەتر بەکہ تارادەییەکی زۆر بۆخۆی ھەر لە ماښوہ دەمایوہ. جار جاریک دەھاتە ناوشار، بەلام زۆر بەدەگمەن رێدەکەوت لە دارستانیکدا خۆی نیشانبدات، بیان لە "ھاردەنگیرقیدا" دا دەرکەویت.

لەو کاتانہدا کہ دەپۆیشتم بیریوگی پاکتر و بویرانەترم بەخەیاڵدا دەھات، لەوئیشوہ پوختە و کرۆکی نوسینەکانم بەسەردا دەرژا. لە ماښوہ کہ تەلۆکیک و پیپرستیکم بؤ سەرتاپای ئەو نوسینانەم پیکھینابوو کہ دەرگا وەک بەنجینەییکی رۆمان و کورنە رۆمان و شانۆگەری و فیلم بەکاربھینزین. باشتترین بیریوگەشم بەنامتری چاھکەم دەنوسیوہ و دواتر لاپەرەکانم لە مەلەفیکدا دادەنا. ھەرکاتیکیک شە دەمخستەنە مەلەفیکەوہ، ئیدی دەستم لێچەندەگرتن. زۆر بەدەگمەن رێدەکەوت کەرەتیکی تر دەریانبھینمەوہ و چاویکیان پێدا بخشیئمەوہ.

ھەتا ئەو کاتەش بەخەیاڵدا نەھات کہ دەستبەدەمە یەکیک لەو بیریوگانە و بیانکەمە نوسینیک. سەرھەلانی ئەو بیریوگە بنەرەتیانە

چیتر بەلامەوہ خۆشەبوو تەماشای یاری گەرەکان بکەم، بەتایبەتیش ئەو یارییە کہ پێیان دەوت "ناھەنگی قوتابیان". من زیاتر ئەو چالاکیانەم پێخۆشبوو کہ لە پێش کردنەوہی قوتابخانەدا روویان دەدا وەک لەو چالاکیانە ی لەپاش تەواو بوونی قوتابخانەدا لە بەردەستدا دەبوون. لەو حەفتانە ی داوای تاقیکردنەوہ کانماندا ھەروا بەناسانی وەکو پێشتر کچیکم دەستەدەکەوت کہ لەگەڵمدا بیت بؤ شاۆن و دواتر بیئە میوانیم، چونکہ چەندەھا چالاک ی جیاواز جیاواز لە شاردانە نەجام دەدرا.

ھەرلە بەرئەوہ تارادەییەک ھەموو رۆژیک دەچوو مە دەرەوہ و پیاسە ی دورودریژم لە ناوچە ی "نۆردمارک" دا دەکرد. بە قیتار تا "فینسە" دەچوو، پیاسەییەکی تیرۆتەسەلینیم لە "ھاردەنگیرقیدا" دا دەکرد، بەرەو "ئاورلاندسالدن" دا دەھاتمە خواروہ و دواتر بە قیتار لە "فلۆم" ھوہ دەگەرماوہ ماښوہ. چیژم لە سواریبوونی قیتار دەبینی، پێخۆشبوو تەماشای خەلکی ناو قیتار بکەم، بەلاشمەوہ خۆشبوو لەو کاتەدا کہ قیتارەکہ دەرپۆیشتم، بؤ خۆم دابنیشم و بێر لە شتی ھەمەرەنگ بکەمەوہ. قوتابخانەم تەواو کردبوو، پاش چەند حەفتەییەکیک شەھادەکەم وەردەگرت، دەمزانی لەوانە ی جومناستیکیدا نەمری 7 دەھینتم و سەرتاپای وانەکانی تریش 13. بیئیش و بیکاربووم، بؤ خۆم ھەر پیاسەم دەکرد و سواری قیتاردەبووم. باوکم دەبوا یە ھەتا 15 ی 9 کۆمەکی پارە ی بکردمایە.

ھەمیشە لەو کاتانہدا کہ لەدەرەوہ پیاسەمدەکرد، قەلەمیک و دەفتەریکی تیبینیم پێبوو. من بەتایبەتی زۆرم پێخۆشبوو لە کاتی رۆیشتندا بەقۆلی بێر لە شتی ھەمەرگ بکەمەوہ. ھەلبەتە من ھەمیشە ھەر بێرمدەکردوہ، بەلام ئەو کاتانہی لە سروشتدا



تابهته به پنگه پرتوک

هەر زۆر سەرسامبوو. لەچاویدا دەمبینی بەخیلی پێدەبردم، بەلام ستایشیکی زۆری بیرۆکهکەمی کرد. من بەهیچ شێوهیەک سەرم نەسورما، چونکە خۆم دەزمانی که ئەو تێبینیه بیرۆکهیهکی نایابی رۆمانیکە، لەلایهکی تریشەوه هیج سودیکم لە ستایشکردن وەرئەدەگرت، بەتایهتیش لە نوسەریکی گەنجی کەم ئەزمونی وەک ئەوهوه، دای ئەوه من بۆ ئەوه تێبینیهکەم نیشان ئەدا که ستایشم بکات. هەرلەبەرئەوه وتم «ئەگەر پارهی بتلە شەرابەکە بەدیت، تێبینیهکەمت پێدەبەخشم». واقیورما. منیش بۆم رونکردوه و وتم «ئێ خۆ تۆ خۆت نوسەریت، منیش پەیمانت دەدەمئێ که هەرگیزاو هەرگیز لەلای هیج کەسیک راستیهکە نادركینیم و بەکەس نائیم لە کوپوه بیرۆکهکی ئەو رۆمانەت وەرگرتوه. بەلام لەبەرامبەردا دەبیت پارهی شەرابەکە بەدیت و پەنجا کرۆنیکیش بەدیت بە خۆم». لەیانە 17دا بەو جۆرەبوو که دەبوایه لەپێشەوه پارهی شەرابەکەت بدایه، ئینجا بۆیان هەلەدەپچریت، لەبەرئەوه پارهی شەرابەکە دامهوه و لەسەروشیهوه سەد کرۆنیشی دامئ. لەو کاتەدا که پارەکەم لێوەرگرت، چاوم بە پیاوه یەک مەتریهکە کەوت. لە هۆلەکەدا بوو، توپە دیاربوو و لەنێوان میزەکانی قاومخانەکەدا دەخولایهوه. لەپەرێکدا روپکردە میزەکە ی ئیمه و بەگۆچانە حەیزەرانهکی دەستی هەپرەشە ی لێدەکردم.

ئەمرۆکە ئەو پیاوه گەنجە ی که چاویلکە ی "چۆن لیبۆن" ی لەچاودەکرد، بەکێکه لە نوسەرە بەناوبانگەکانی ولاتەکەمان و هیندە ناییت تەمەنی لە 50 سال تێپەری. لەو کاتەوه من چەند جارێکی تر بینیمهوه و ئیستاکەش لەسەدا دە ی قازانجی کتێبهکانی من وەریدەگرم. ئەوهوش شتیگە که تەنها من و ئەو دەیزانین.

بەلامهوه وەک ئارەزوویهک وابوو، تارپادەیهک هەروەک شتیکی ناتەواو بیان وەک شتیکی شاز دەمبینن. خەلکی وا هەیه پۆل بیان پارهی ئاسن کۆدەکنەوه، منیش بیرۆکهکانی خۆم کۆدەکردوه.

کەرەتێکیان کچیک لاپەرەکانی مەلەفیکێ هەلەدایهوه، لە کتێبخانەکە ی زوری کارکردنەکەدا دەریهینابوو و بەدەنگی بەرز هەندئ لەدێرەکانی دەخویندوه. من ریگەم بەو کچه ئەدا که شەو لەلام بمیئیتەوه، تەنها بیرە و هینکە ی سورەوکراوم دەرخوارددا و هیچی تر. لەو کاتەشەوه هەموو مەلەفەکان و پێرستەکانم لە دوو دۆلابی تۆکمە ی ژیر کتێبخانەکە ی زوری دانیشندا دانا و کلیم دان.

رۆژیکیان لە "ناورلاندسالن" دەوه دەهاتمه خواروه، لەو کاتەدا لەناکاوێکدا بیرۆکهیهکم بۆ هات. بیرۆکهیهکی تەواو نوویبوو بۆم، لەوهشەوه بۆم هات که ماوهیهک لەوهوبەر لە "یانە ی 7" دا نوسەریکی گەنج ناسی، ئەو تەنها چوار پینج سالیک لە خۆم گەورەتربوو. بتلیک شەرابم بۆ کرپیبوو و دەمانخواردوه، بەدریژایی ئەو ئیواریه پێکهوه قسەماندەکرد. راستە جوتیک چاویلکە ی نایابی "چۆن لیبۆن" ی لەچاودابوو، دونیایهک قژ و ریش بەسەروچاوه یوهبوو و چاکەت و پانتۆلیکی تیکەل و پێکهلی قەدیغە ی لەبەردابوو، بەلام لەگەل ئەوهشدا هەتا بلێیت وەک کەسیکی کرچ و کال دەهاتە بەرچاوم، دەبیت ئەوهندەش بلیم که بەلایهنی کەمهوه هیندە ی خەلکانی هاوتەمەنی خۆم کرچ و کال دیارنەبوو. تێبینیهکی خۆم پیشاندا که هەر ئەو رۆژە بەرله بینینی ئەو نوسیبووم یەخەتێکی ورد لە دوتوی سێ چوار لاپەرەیهکدا نوسیبوومهوه، بیرۆکهیهکی زۆرزانانه بوو و بۆ رۆمانیک دەشیا. ریگەم پێدا هەموو تیکستەکەم بخوینیتەوه،



تابهته به پنگه پرتوک

ترمدا خۆی راکیشا و بهو شیوه‌ی‌هش هه‌موویانی خسته شوینی گونجاوی خۆیان‌هوه.

ئه‌مڕۆکه ئه‌و بیاسه‌یه‌ی "ناورلاندس‌دال" م وه‌ک رۆژنیک دیته‌وه به‌رچا و که په‌یماننامه‌یه‌کم له‌گه‌ل شه‌یتاندا به‌ستبیت.

زۆرجار له‌کاتی پیاسه‌کردنی ناو سروشتدا بیرم له‌و هه‌موو سالانه‌ ده‌کرده‌وه که تیپه‌رپووبوون. شتیکیبوون که کۆتاییان پیه‌انبوو و ده‌بوایه له‌دوایانه‌وه شتیکی نوێ ده‌ستیپیه‌یکردایه. من ده‌مویست شوینیکم له‌ کۆمه‌لگادا هه‌بیت که شایانی ریزبیت و له‌ هه‌مان کاتیشدا نه‌ناسراویم.

هر له‌و سه‌رده‌مه‌وه نه‌مه‌توانی یادوه‌ری راسته‌قینه و یادوه‌ری فه‌نتاسیم جودایکه‌مه‌وه. ئه‌وه‌ش ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی که من توانایه‌کی تابه‌تیم هه‌بوو و ده‌متوانی یادوه‌ریه‌کی زیندوو له‌ ژیانی فه‌نتاسیای خۆمه‌وه له‌لای خۆم گه‌له‌به‌کم، هاوکاتیش ته‌نها یادوه‌ریه‌کی که‌می یه‌کجار ته‌ماویم له‌ ژیانی راسته‌قینه‌مه‌وه لایوو. ئه‌وه که‌مییک ده‌یترساندم، که‌مییک ده‌یشه‌ژاندم، به‌لام هر زۆر سانیی بلێین سه‌رده‌میکی مندالی پرتازارم هه‌بووه و هرله‌به‌رته‌وه‌شه که چه‌پاندووومه. دایکم له‌و برۆایه‌دابوو که من سه‌رده‌میکی مندالی ناخۆشم برده‌بیته‌سه‌ر، چونکه له‌وه زیاتری نه‌ده‌زانی، به‌لام خۆم پێم وایه سه‌رده‌میکی مندالی ده‌وله‌مه‌ندم به‌سه‌ربرده‌بیت.

بیرم‌دیت که‌ره‌تیکیان به‌سه‌ر شاره‌که‌دا فریم. هه‌موو ماله‌کانی خواره‌وم ده‌بینی و ده‌متوانی به‌ناره‌زوی خۆم مالیک هه‌لبێژم، به‌هێواشی لێی نزیکبمه‌وه و ته‌ماشای زوری دانیشتن و نوسته‌که‌ی

له "ناورلاندس‌دال"دا تاشه‌به‌ردیکی گه‌وره‌ی چالی لێیه پیه‌ی ده‌لین "قیته‌له‌یلفیت"، من ماوه‌یه‌کی دورودرێژ له‌ویدا بۆ خۆم وه‌ستاووم، هرله‌وه‌پێشدا بۆ یه‌که‌مین جار به‌خه‌یالدا هات که بیروکه زۆره‌کانم ده‌کریت بینه سه‌رچاوه‌ی ژیا‌نم. من شتیکم له‌لایوو که له‌لای خه‌لکانی تر به‌ناسانی ده‌ستنه‌ده‌که‌وت. که‌سیکیش نه‌بووم که له‌ خۆم با‌یی بووم، وه‌ نه‌شمده‌ویست ناویانگ ده‌ریکه‌م، به‌لام پیه‌ویستم به‌پاره‌بوو و تاقه‌تی ئه‌وم نه‌بوو ئیشیک له‌پشوی هاویندا بدۆزمه‌وه. جگه‌له‌وه‌ش له 15ی 9شه‌وه هیچ سه‌رچاوه‌یه‌کم نه‌بوو که‌له‌سه‌ری بژیم، چونکه باوکم زۆر به‌رونی پیه‌ی وتم له‌و رۆژه‌وه ئیتر به‌هیچ جوړنیک کۆمه‌کم ناکات. به‌لام، هه‌روه‌ک خۆی وتی، بیگومان ده‌ته‌وینت به‌رده‌وامی به‌ خویندن بده‌یت و هه‌موو خویندکارنیکیش بۆیان هه‌یه قه‌رزی خویندن وه‌ریگرن. باوکم نه‌یده‌زانی که من به‌هیچ جوړنیک نه‌مه‌توانی له‌سه‌ر پاره‌ی قه‌رزی خویندکاری بژیم، چونکه ئه‌و پاره‌یه ته‌نانه‌ت به‌شی مه‌سه‌رفی ئه‌و کچانه‌ی نه‌ده‌کرد که ده‌هاتنه‌ میوانیم. بێ له‌وه‌ش ئه‌گه‌ر پارم پینه‌بوایه، ئه‌وا نه‌مه‌توانی به‌ناره‌زوی خۆم شتیکم، من به‌هیچ شیوه‌یه‌ک چه‌زم له‌وه نه‌بوو.

من له "ناورلاندس‌دال"دا سروشیکم بۆ هات، سروشیکی که‌مخایه‌نیش بوو، هه‌میشه‌ سروش به‌و شیوه‌یه به‌ ناگایماندا تیپه‌رده‌بیت. من بۆیه ئه‌مه باسه‌که‌م چونکه به‌ته‌واوته‌ی ده‌زانم له‌ چ کاتیک و له‌ چ شوینیکی‌دابوو که بۆ یه‌که‌مین جار ئه‌و بیروکه‌یه‌م بۆ هات، ریک له‌و کاته‌دا بوو که وه‌ستاووم و ته‌ماشای "قیته‌له‌یلفیت"م ده‌کرد. بیرم‌دیت که بیروکه‌که‌م به‌لاوه‌ باشبوو، به‌لامه‌وه وه‌ک کۆله‌که‌یه‌ک وابوو، بیروکه‌یه‌ک بوو که‌وه‌ک سه‌قفیکی پته‌و به‌سه‌ر هه‌موو بیروکه‌کانی



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

زرنگیش_ بۆ ئه‌وه‌ی نه‌ینیه‌که‌ بدۆزیته‌وه‌، خوینه‌ریش ریک چیژ له‌وه‌ ده‌بینیت. ئه‌و که‌سه‌ی که‌ به‌دوای نه‌ینیه‌که‌دا ده‌گه‌ریت نه‌خته‌ نه‌خته‌ شته‌کانی بۆ روندبه‌یته‌وه‌ و ه‌یدی ه‌یدی له‌و رووداوه‌ نزیك ده‌بیته‌وه‌ که‌ به‌راستی روویداوه‌. به‌ده‌ره‌له‌وه‌ش ده‌بیت وایلیبکریت که‌ دوا‌ی جیشوینی هه‌له‌ بکه‌ویت، دوا‌ی جینیشانه‌ی ساخته‌ بکه‌ویت، به‌لام‌ دواتر که‌ ورده‌ ورده‌ وینه‌که‌ ئاشکراتر و پونتر ده‌بیته‌وه‌، خوینه‌ر هه‌سته‌دکات که‌ خۆشی به‌ئه‌نجام گه‌یشته‌وه‌؛ خوینه‌ران له‌و بروایه‌دا ده‌بن که‌ خۆشیان به‌شدار‌ی دۆزینه‌وه‌ی نه‌ینی رووداوه‌که‌ ده‌کهن.

من چنده‌ها شتیش له‌ ریگه‌ی خه‌ونه‌کانمه‌وه‌ فیربووم. پێیده‌چیت خه‌ون وه‌ک کتیییکی کراوه‌ وابیت. له‌و کاته‌دا دوو س‌ی دیمه‌نی خه‌ونم هه‌بوو که‌ به‌رده‌وام ده‌هاتنه‌وه‌ به‌رچاوم، چه‌ند که‌سایه‌تیه‌کی که‌میش له‌ خه‌ونه‌کانمدا هه‌بوون و تانانا‌تویک له‌ خه‌ونه‌کانمدا درده‌که‌وتن. من دلنیا‌بووم که‌ خه‌ونه‌کانم هه‌روا به‌رپه‌رچدانه‌وه‌ی ئه‌و شتانه‌ نه‌بوون که‌ له‌ جیهانی دره‌وه‌دا ده‌میین، به‌لکو به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ نمایشکردنی شتییکی نو‌ی بوون. ئه‌زمونیکی هه‌رزۆر نو‌ییوو بۆم و شتی لیوه‌ فیرده‌بووم، وه‌ هه‌تا ئه‌و کاته‌ی که‌ بوومه‌ ئه‌م مرۆف‌ه‌ی که‌ ئیستا‌که‌ هه‌م، به‌شدار‌ی پێگه‌یشتنمیان کردوه‌. به‌لام ئه‌ی خه‌ونه‌کانم له‌ کو‌یوه‌ ده‌هاتن؟ من به‌ته‌واوه‌تی نه‌مه‌دزانی خه‌ونه‌کان و سه‌فه‌ره‌ رۆحیه‌کانم به‌هۆی چیه‌وه‌ رووده‌دن، به‌هۆی ئه‌وه‌وه‌بوو که‌ من زۆر هه‌ستیاربووم به‌رامبه‌ر ئه‌و شتانه‌ی که‌ له‌ده‌ره‌وه‌را ده‌هاتن؟ یان نامیرییکی رۆخی وام هه‌بوو که‌ ده‌یتوانی تو‌یژال له‌دوا‌ی تو‌یژالی نه‌ینیه‌کانی قولایی ناخم بخو‌ینیته‌وه‌؟

چیتر خه‌ونم به‌و پیاوه‌ بچکۆله‌یه‌وه‌ نه‌ده‌بینی که‌ گۆچانه‌ حه‌یزه‌رانه‌که‌ی پێیوو، به‌لام به‌لامه‌وه‌ هه‌ر زۆر ئاسای بوو ئه‌گه‌ر له‌

بکه‌م. له‌ په‌نجه‌ره‌کانه‌وه‌ ته‌ماشای شیوه‌ی ژبانی ئه‌و خه‌له‌که‌ هه‌مه‌په‌نگه‌م ده‌کرد، به‌و شیوه‌یه‌ش ته‌نانه‌ت به‌ک نه‌ینیش نه‌بوو که‌ له‌من به‌شارد‌ریته‌وه‌. چاوم له‌ هه‌موو شتییکیوو، هه‌رله‌ شه‌روشه‌ره‌ هه‌مه‌ره‌نگه‌کانی ناو ماله‌کانه‌وه‌ هه‌تا چالاکیه‌ سیکسیه‌ هه‌ره‌ سه‌یروسه‌مه‌ره‌کانی خه‌لکی. هه‌رده‌توت له‌ چه‌ند مه‌یموونیکی ناو قه‌فه‌ز وردده‌بمه‌وه‌، هه‌ندئ جاریش شه‌رم له‌په‌گه‌زه‌که‌ی خۆم ده‌کرد. که‌په‌تیکیان ژن و پیاویکم بینی له‌سه‌ر فه‌رشییکی گه‌وره‌ی کولکن خه‌ریکی سیکسوون، له‌و کاته‌شدا کچییکی بچکۆله‌ی دوو س‌ی سالان له‌سه‌ر قه‌نه‌فه‌که‌ دانیشتیوو و ته‌ماشای ده‌کردن. ئه‌وه‌ شتییکی سروشتی نه‌بوو به‌لامه‌وه‌. که‌په‌تییکی تریش پیاویکم بینی له‌سه‌ر جیگایه‌کی خه‌وی گه‌وره‌ پالکه‌وتیوو و له‌یه‌ک کاتدا خه‌ریکی دوو ئافه‌رت بوو. رقم له‌وه‌ نه‌بوو، به‌لام بینی چه‌ند دیمه‌نیکی تر هه‌ژاندمی. جارییکیان دوو پیاوم بینی له‌سه‌ر پاره‌ شه‌ریکی گه‌وره‌یان بوو، منیش نه‌مه‌دته‌وانی هه‌یج شتیک بکه‌م. زۆر دلنیا‌نه‌بووم، به‌لام په‌کێکیان له‌ خانوه‌که‌وه‌ دره‌په‌ریه‌ دره‌وه‌ و ئه‌وی تریان که‌وتیوو و له‌وه‌ده‌چوو مردبیت.

بیگومان هه‌موو ئه‌وانه‌ یادوه‌ری فه‌نتاسیامن، به‌لام من شتییکی زۆر له‌و جۆره‌ فه‌نتاسیایانه‌وه‌ فیرده‌بووم، زۆرینه‌ی جاره‌کان پهبوون له‌ حیکمه‌ت. به‌شییکی زۆری ئه‌و بیرو‌وکانه‌ی که‌ بۆ رۆمانی پۆلیسی دامه‌درشتن، سه‌رچاوه‌یان له‌و سه‌فه‌ره‌ رۆحانیا‌نه‌وه‌ وه‌رده‌گرت. به‌شیوه‌یه‌کی گشتی رو‌داوی سه‌ره‌کی رۆمانییکی پۆلیسی ناوه‌رۆکیکی چری هه‌یه‌ و ده‌کریت له‌سه‌ر به‌ک لاپه‌ره‌ بنوس‌ریته‌وه‌. هونه‌ری نوسه‌ر کتومت له‌وه‌دایه‌ که‌ ئه‌و ناوه‌رۆکه‌ له‌ زانیاریه‌ دیاره‌کانی تر جودابکاته‌وه‌. پۆلیسه‌ نه‌ینیه‌که‌ پێویستی به‌ کاته‌ وه‌ هه‌روه‌ها



تایبته به پنگه پرتوک

دیالوگه کم ته او ده کرد ههر ریک بونه وهی کۆتایی پبیهینم. دارشتنی بیرکردنه وه کانم و نوسینه وه بیان ته نها چاره به کی به رده ستمیوو بۆ نه وهی خۆم له نازاری به رده وامی میشکی هاژاوم قورتار بکم.

جاری واهبوو مه شرویم به سهر میشکدا ده رزاندا، به لام له وسه ره وه وهک چیرۆکیک هه لده پزایه وه ده ره وه. هه رده توت نه و شله به ده بیته هه لم و گۆرانگاری به سه ردا دیت و ده بیته رۆحیکی پاک. راسته نه لکه وه که بره وی به فه نتاسیام ددا، به لام له هه مان کاتدا یارمه تی دهدام که که متریکی له فه نتاسیام بترسم. ماتۆرپکی له ناوه وه مدا ده خسته ئیش و هاوکاتیش هینده هیز و نازایه تی پنده به خسیم که به رگه ی ئیشکردنی ماتۆره که بگرم. رپده که وت میشکم پربیت له ده نگ، به لام هه رنه وه نده ی یه ک دوو په رداخم بۆ فرده کرد، ئیتر ده متوانی هه ر هه موویان بگرم.

هه موو کاتیکی که بۆ به یانیه که ی خه به رم ده بووه، تیبینه کانی دوینی ئیوارم بیرنه ده هاته وه که نوسیوو من، به تایبه تیش نه و شتانه م بیرنه ده هاته وه که به په شوکاوی له کۆتایدا له دای دوو بتل شه رابه وه نوسیوو منه وه. له به رنه وه به لامه وه خۆشبوو به یانیان به رۆبیکه وه بیهوده خۆم بکه م به ژوری کارکردنه که مدا و ته ماشایه کی سه ر میژی نوسینه که م بکه م. رپده که وت شتیکی سه رنجراکی شه ری له سه ربیت، جاری واش هه بوو کۆمه لیک تیبینیم به دیده کرد و بهیج چۆر یک بیرم نه ده هاته وه که من نوسیویمن، نه و کاتانه هه ستم ده کرد که ده کومینتیکی پرنهینیم له رپگه ی نوسینی نۆتوماتیکه وه پنگه ی شتبت.

جهسته به کی گۆشت و خوین ده کاته مالی خۆی. هه ر بۆ نمونه ده نگه که ی تر له وه لاما ده بیوت؛ نا، نا. مرۆف گیانداریکه و وه کو هه موو گیانداره کانی تر وایه. نه و شته ی که تو پپی ده لپیت پۆح، به شیوه یه که به سه تراوه ته وه به میشکه وه که به هیج چۆر یک ناتوانیت لپی جدا ببیته وه، میشکیش شتیکه که شیاوی هه لئه شانندنه و فه وتانه. بیان هه ره وه ک بودا له سه ره مه رگیدا وتی؛ ته مه نی بوونی هه موو شتیکی پیکهاته، که مخایه نه.

رپده که وت نه و چۆره دیالوگانه چه نده ها و چه نده ها لاپه ره ی گه وه ره بگرنه وه، به لام له گه ل نه وه شدا هه میشه هه ستیکی نایابم ده بوو که له میشکدا ده مهینانه ده ره وه. دواتریش، پاش نه وهی شتیکم ده نوسیوه، هینده ی پینه ده چوو پره ده بوومه وه له ده نگ و دیسانه وه ناچار بووم خۆم به تالیکه مه وه.

رپشه که وت نه و دیالوگانه ی که به شیوه یه که له شیوه کان سه رشانی منیان سوکده کرد، سه رچاوه بیان له ژبانی رۆزانه ی مرۆقه وه وه رگرتبت. بۆ نمونه یه کی که له ده نگه کان ده بیوت ئی، هه ر باشه وا هاتیه وه. باشه هه ر به لایه نی که مه وه نه ته نتوانی ته له فونیک بکه ییت و بلپیت دوا ده که وم؟ ئیدی ده نگه که ی تر وه لامی دده ایوه و ده بیوت؛ ئی خۆ من پیم وتیت له وانیه کۆبونه وه که مان دریزه بخایه نیت. نه و جا ده نگه که ی یه که م ده بوته وه؛ ناشیت بته ویت بلپیت که تانیستا که هه ر له کۆبونه وه بوویت، ها؟ کاتر مییر وا خه ریکه ده بیته دوازه! لیزه شه وه ئیدی ده که وتنه گه رمه ی شه ره وه.

من هه رگیز پبشوه خت بیرم له و سه ره تای وتوویرانه نه ده کرد وه که دواتر چیان لیده رده چیت و ده بنه چ پبشه که یه ک. به پبچه وانه وه، من کتومت بۆ نه وهی نه هینم توشی نه و حال ته بجم داده نیشتم و هه موو



تایبەتە بە ینگەى پەرتووک

ھیچ گومانئیکم لەو نەبوو کە لە ناکاویکدا لێم پەیدا ببیّت. لەدئى خۆمدا بەیەقینەو دەموت "لەوانەیه لەکۆلانەکەى دواتردا لەسەر شوێستەکە وەستابێت". من هەستم نەدەکرد زیادەپرۆبى بکەم، بەلام گومانیشم نەبوو کە ئەو لە شوێنیک لە شوێنەکاندا بوونی هەبوو.

*

من ئەو پاشنیوهرۆیهى مانگی شەش، لە "میتستون"ووە خۆم گەیاندىبوو "ئوللەفۆلسیته". کەم کەس هەبوو کە لە پرۆژیکى گەرمى مانگی شەشدا بپاسە لە "نۆردمارک"دا بکات، پیمواییت هەرلەبەر ئەو هۆیهبوو کە پرێک ئەو رۆژە زۆر چاوه‌روانبووم شتیکی تایبەت رووبادات. بەپێى هەتا "سینوگستوو" رۆیشتم بەئى ئەوەى هیچ کەسێک بپینم، بەو شۆیه‌یه‌ش بەختى ئەوهم زیاترێک بوو کە لەناکاودا ئەو ئافەرته بەرەوروم بێت. چونکە ئەگەر دارستانەکە پڕبوايه لە خەلگى، ئەوا لەوانەیه بەهیچ جوړیک چاومان بەیەکتى نەکەوتایه، یان بەلایەنى کەمەوه ئەو کاتە نەدەوستاین بۆ ئەوەى قسە لەگەڵ یەکتزیدا بکەین.

چوومه ناو قاوه‌خانه‌کەوه و پسیکتیک و پەرداخیک شەریەتم کرى، دواتر چوومه‌وه دەرەوه و لەسەر چیمەنەکە بۆى دانیشتم. کەمیک لەولاترەوه کچیک لەسەر کورسیەک دانیشتیوو، پانتۆلى کاووبۆ شین و فانیلەیه‌کى سورى لەبەردابوو، قژیکى رەش و لولى پپۆه‌بوو، ئیمە تەنها کەس بووین لەوناوهدا. ئەویش دانیشتیوو شتیکی دەخواردەوه، بەلام پاش نەختیک هەستایه سەرپێ و بەلەنجەولار بەرەوروم هات. بۆ ساتیک لەوه ترسام کە یەکنیک بێت لەو کچانەى کە لەوه‌وپیش شهو

وابزانم ئەو هیزه پالنه‌ره‌ی کە لەپشت فەنتاسیاکانمەوه بوو و لە هەمان کاتی‌دا وایلی‌دەکردم بەردەوام مەشروب بخۆمەوه، دەگەرپایه‌وه بۆ ئەوه‌ی کە من هەمیشه دەمویست شتیکی لەیادی‌کەم، بەلام لەراستی‌دا خۆ ئەو شتەم بیرم نەدەهاتەوه. من نەمدەزانى بۆچى ئەو هەموو وزه‌یه‌م بەکارده‌ینا بۆ ئەوه‌ی شتیکی لەیادی‌کەم، کە لە نەپه‌رتدا بیرم نەدەهاتەوه؟

تەنها ئەو کاتانە بۆ ماوه‌یه‌کى کەم پرۆم ئارامدەبوو کە بپاسەم لەناو سروشندا دەکرد یان کە کچیک دەهاتە میوانیم.

من بەرله‌وه‌ی بچمه قۇناغى ئاماده‌یى سەرسامى نەپنیه‌کانى سروشتیوو، جیهانم بەشۆیه‌یه‌کى خەیا‌ل‌وى و پیرجادوو دەبینى. لەدەفته‌رى یاداشته‌کانمدا نوسیویوم؛ تاراده‌یه‌ک لە هەموو شتیکی تیگە‌یشتوو. خۆدى جیهان تەنها شتیگە کە ناتوانم پەى پپۆه‌رم. شتیکی هەر زۆر پره، هیندە چره ناتوانم بەناویدا تیپه‌رم. من دەمیکە دەستم لە تیگە‌یشتنى جیهان هەلگرتوو. هەرئەوه‌شه کە بۆته پرێگ و ناهێلیت هەست بە حیکه‌تێکی سەرانسەرى و پراوپرێکەم.

لەلایه‌کى تریشه‌وه کەسێکی رۆمانسى بووم. قەت پرێگم بە خۆم نەدەدا بە کچیک بلێم "خۆشم‌دەوینت" ئەگەر لە دلم‌ه‌وه نەبوايه پیمواییت هەر لەبەرئەوه‌شبوو کە خۆم‌دەدا بەدەست ئەو هەموو کچانە‌وه. من هیندە تیگە‌یشتبووم کە پرۆژیک لە پرۆژان دەیمە ناشقیکی راستگۆ و بەئەمەک. ئەگەر بەو‌یستی خۆم بوايه، ئەوا حەزم‌دەکرد سەرتاپای هەموو ژبانم لە کوخیکی دارینی ناو دارستانیکدا لەگەڵ ئەو ئافەرته‌دا بەسەربرەم کە بەراستی خۆشم دەویست. بەلام دەبوايه لەپێشدا ئەو ئافەرته‌م ب‌دۆزبایه‌تەوه. لەو کاتانەدا کە بپاسەم‌دەکرد،



تابهته به پنگه پرتوک

برای چوکتریاندا ده ژيان. ماريا خۇى له سويد له داىک بووبو، به لام له کاتهدا داىک و باوکى له ئەلمانىادا ده ژيان. ئەو تابلييت که سيکى تاييه تيبو، به لام هه تاوه کو زياتر ده مناسى، زياتر و زورتر هه ستم ده کرد که له زور لايه نه وه له يه که ده چين. کچيکى قه شه نگبو، دلراکيش و خۇشمه شرب بوو، به لام هاوکاتيش که ميک له تواناکانى منى هه بوو و ده يتوانى خيرا بيته برادر و خه يالى له شتيکه وه بخاته سهر شتيکى تر. خاوه نى تيگه يشتيکى پوخت و نايابى فهنتاسييو و ههروه کو خۇشم که سيکبو که له پاده به دهر پېبوو له ئەنديشه و ويته و بيرۆکه. که سيکى نهرم و نيان و دلناسکيو، به لام تاوانا تاوکيش بي شه رمبو و هيج شتيکى ره چاونه ده کرد. ماريا يه که مين کهس بوو که له ژياندا بينيبيتم و هه ستيکى قولم به رامبهرى هه بوويتم، وه له هه مان کاتيشدا هه زيشم کرد بيتم و توانيبيشتم قسه ي له گه لدا بکه م. هه ر ده توت روچيکين و دابه شکراوين؛ من "تانيوس" بووم و ئەويش "تانيما"¹⁸ بوو .

هه ر زور به قولى که وتمه عشقه وه. يه که مين جارمبوو له ژياندا و هه ستيشم نه ده کرد خۇشه ويستيه کى روکەش بيتم. من له وه و پيش چه نده ها کچم ناسييو، به راستى زورم ناسييو. خۇشه ويستيه گه وره که م بۇ ماريا له بهر نه وه نه بوو که له وه و پيش که مم بينيبيتم. پيموا بيتم له وه و بهر کارم له وه دا کردبوو که بنچينه يه کى پته و بنيا د بيتم بۇ ئەوه ي پهبه نديه کى راسته قينه و به گورى له سهر ده ستيبيگه م.

له لام مابوونه وه، چونکه هه نديکى زور يان قرئان ره شيوو، چه نده دانه يه کيشيان قرئان لولبوو، ههروه ها سه ختبوو بوم هه ر هه مو يانم له ياد بيتم. به لام ئەو ئافره ته ي که له وي دا له به رده مدا وه ستا زور به ته مه نتربوو له کچه کانى تر، مه زنده م ده کرد نو يان ده ساليک له وان گه وره تريک بيتم. جگه له وه ش کچيکى هاوته مه نى خوم ناواها به بى ئەوه ي هيج شه رميک بکات، به و شيوه يه ده ستيبيشکه رى نه ده کرد. له ته نيشتمه وه له سهر چيمه نه که دانيشت و به سويدى وتى "من ناوم ماريا" يه. من هه رگيز له وه و پيش له گه ل کچيکى سويدا نه بووبووم، زور دلنياشبووم که ئەو چه نده مانگه ي پيشوتر ئەو "ماريا" يه بوو که من به دوايدا ده گه رام. ده بوايه بۇ يه ک بو يان يه، له راستيدا ته نها من و ئەو له وي دا بو يين، به لام بيگومان بۇ يه ک دانرابووين و ربي تينه ده چوو که ريکه وتيکى په تي بيتم، چونکه له و پاشنيوه رو گه رمه ي مانگى شه دا له شو ينيکى وه ک "ئولله قولسيته" دا چاومان به يه ک که وت.

بۇ ماوه ي يه ک دوو ده قه يه ک باسى شتى جورا و جورمان کرد، پاش ماوه يه کى که ميش وه به بى ئەوه ي به هيج شيوه يه ک زور له خومان بکه ين به راشکوى که وتينه قسه کردن و تاراده يه ک ههروه ک ئەوه و ابوو که له کۇنه وه يه کتر بنا سين. ئەو ته مه نى 29 سال بوو و هينده نه بوو له دانيشگاي ئولسۇدا پله ي ماجستري له ميژووى هونه ردا هينا بوو. له وه و پيش هه نهرى ريئيسانسى له ئيتاليا دا خو يندبوو. له "گرينگشو" له خانه يه کى قوتابياندا ده ژيا، ئەوه ش شتيکى نو و پره يوا بوو. هه موو ئەو کچانه ي که تاوه کو ئەو کاته ناسييووم، ناچار بوون له گه لدا بينه وه ماله وه، چونکه هيشتم مالى خويان نه بوو، له خيزانى گه وره وه هاتبوون و له گه ل داىک و باوک و خوشک و

¹⁸ تانيوس¹ واته لايه نى نيزينه له ده رونى ئافره تدا و تانيما^ش واته لايه نى ميينه له ده رونى پياو و.



تایبەتە بە پێگە ی پەرتوک

قولپەمان دەهات و وەك ئەو وەبوو لە ناو كەفیی شەمپانیادا مەلە بگەین.

راستە كاتیكی خۆشمان پێگەووە هەبوو، بەلام لەگەڵ ئەوێدا هەر لەیەكەمەین دیدارەووە هەستەمرد ماریاش وەك مەن بیریەكەتەووە و دەمۆدەست بەسەربردنی ئەو كاتە نایابە ناكاتە گەرانتیەك بۆ ئەوێدا پاشەپۆژێكمان پێگەووە هەبیت. مەن خۆم بۆ یەكەمەین جار لە ژانیەدا نامادەبووم بەكچێك بۆم "پێیدەچیت پۆلێكی گەنگ لەژانیەدا ببینیت و ببیتە تەنھا ئافەرەتی ژانم"، بەلام نەمەدزانی ماریا ئەو نامادەبیبەیی تێدایە كە مەن پۆلێكی هێندە گەنگ لە ژانیەدا ببینم یان نا.

كەمێك بەرلەوێ بەگەینە "سۆگنسان" باران باری. بۆ ئەوێ تەرنەبەین نەختێك لەولا رێگاگەووە چووینە ناو "خەلەنگ" 19 هەكەنەووە و لەژێر چەند لقیكی گەورە دارەكاندا وەستاین. دەستم لە ملیەووە ئالاند و ئەویش باوێشی پیاوێكەم، قایشی پانتۆلەكەمی كردووە، ئینجا پانتۆلەكانمان لەبەر یەكتریدا داكەند. لەپێشدا بەنەرمی دەستمان بەیەكتریدا هینا و دواتر پرسیاریك لێكرد و وتم؛ «حەبی دژ بە سكبڕوون دەخۆیت؟» خەندەبەكی مەكراوی هاتە سەرلێوانی سەریكی بۆ راوێشاندم. پرسیارم لێكردووە و وتم؛ «ئۆ نا؟» ئەوجا پێگەنی و وتی؛ «تۆ راستەو راست بەپێچەوانەووە پرسیارەكەیت» مەن لە مەبەستی تێنەگەیشتم. ئەو بەكەمەین جارمبوو لەگەڵ ئافەرەتیكدا بچ كە لێی تێنەگەم. دواتر وتی؛ «بەلامەووە ئاساییە گەر مندالم ببیت،

هەر ئەو كاتە ی لەسەر چیمەنەكە ی "ئولەفۆلسیتە" دانیشتبووین، مەن كەوتمە گێرپاوەوێ چیرۆك بۆی. هەستم دەكرد لە چاوما ئەو راستیە ی دەبینی كە مەن پیریوم لە چیرۆك، لەو دەچوو هێندە بزانیت كە زۆر بەئاسانی دەتوانیت چیرۆكەكانم پێی بەهێنیتە دەرەو. هەمیشەش دەیزانی چ چیرۆكێك هەلبەستوووە و چ چیرۆكێكیشم بەراستی بەسەرھاتوووە. ماریا لە ئایرونی و مەرامی ئایرونی تێدەگەشت، ئەوێش بچیمەنەكە ی گەنگی پێگەووە دووانە.

ئەو پۆژە هەلبژاردەبەكی بچكۆلە ی باشتەین چیرۆكەكانم بۆ گێرپاوە، بەلام ماریا تەنھا بەوێندە رازی نەدەبوو كە گویم بۆ شل بكات، بەلكو رای خۆشی دەوت و پرسیاریشی دەكرد و چەند روونكرد نەوێبەكی زبیرەكانەشی بەروودا دەدا. بەلام لەگەڵ ئەوێدا هەمیشە لەدوارجاردا رازیدەبوو بەو شیوێبەكی كە مەن كۆتاییم بە چیرۆكەكانم دەهینا، بەلام نەك لەبەر بەئەدەبی و دلپاگرتنی مەن بێت، بەلكو هێندە ی بۆ رووندەبوووەو كە خۆشی ناتوانیت بەشیوێبەكی باشتەر كۆتایی بە چیرۆكەكان بەهێنیت. ئەگەر شتیكی قۆر و بێمانام بووتایە، بە هەموو شیوێبەك هەوێی دەدا كە ئامازێ بۆ بكات. بەلام مەن هیچ شتیكی قۆر و تورەھاتم نەوت، هەموو ئەو شتانەكی كە ئەو پاشنیوێپۆیە بۆم گێرپاوە، زۆر بەباشی بیرم لێدەكردووە ئەوجا پێم دەوت. ماریاش هەستی بەو دەكرد، ئەو مندالم نەبوو.

دوو بەدوو بەپێ بەرەو "سۆگنسان" چووینە خوارەووە. هەستم دەكرد تەنەنت پێووست بەوێش نەكات پێشنیاری ئەو بەكەم كە هەموو پاشنیوێپۆكە و ئیوارەكە پێگەووە بەسەر بەرین. مەست و سەرحالبووین،

¹⁹ چۆرە گیایەكە گۆلی سور و مۆر دەگریت و



تابهته به پنگه پرتوک

کەسێکدا بێت و چ کاتیکیش وای بەباشتر دەزانیت کە تەنھا بێت. من تا ئەو کاتەش خۆم لەسەر ئەو سنووه دەبینیەوه.

هەموو کەرەتیک پاش ئەو کە پێکەوه دەخەوتین، مێشکم پێدەبوو لە ئەندێشە نوێ و سەرگم گێژی دەخوارد، ماریاش هەستی بەوه دەکرد. داوای لێدەکردم ئەو شتانە بۆ باسبکەم کە بیرم لێدەکردنەوه، منیش چیرۆکیکم بۆ دەگێرایەوه، زۆرینە کەرەتەکانیش چیرۆکیکی تەواو نوێبوو و هەرلەکاتی گێرانەویدا دەمھۆنیەوه. تاواناتایک هەستمدەکرد بۆیە لەگەڵمدا دەخەوێت، چونکە سور دەیزانی کە دواتر چیرۆکیکی سەرنجراکێشەری ترم بۆ دەگێرایەوه. من نامادەبووم بەیئە هێچ دڵپراوکییەک مامەلەییەکی لەو جۆرە بکەم، بەلام بە مەرجیک هەردوولامان بەشیوەییەکی پون و ئاشکرا لەسەری رێکبەوتینایە. هەلبەتە هێچ کەسێک نەیدەتوانی لۆمە ی من بکات و بێت بۆچی تۆ بەو شیوەییە مامەلەت لەگەڵ ئەو کچانەدا دەکرد کە لەوهو پێش لەگەڵیاندا بوویت، بەهەمان شیوەش کەس نەیدەتوانی سەرزەنشتی ماریا بکات و بێت تۆ شتیکی هەلە بەرامبەر ئەو کورە دەکەیت. هەردوو کمان وەک یەک وابووین. هەردوو کمان وەک یەک بێشەرمانە خۆمان ددایە دەست پێوسیستە سیکسیەکانمان و هەردووکیشمان وەک یەک ساردبووین لە میجرەبانیدا. ئێرمان لەیەکتەری خواردبوو و تەنھا ئەوندە مابوووە کە کام یەکەمان لەپێشدا بەئەدەبەوه بێت سوپاس تێرخوارد.

ئێوارەییەکیان لە ئۆپیژابووین و تەماشای نمایشی "ئافەرەتە پەپۆلە"مان دەکرد. من دلم بەوه خۆشبوو کە ماریا حەزی لە "پۆتشی"بوو. لەهەمان کاتیشتا هەستمدەکرد بازنەییەکی کۆتایی پێتھاتوو؛ چەند سالیکی تێپەریبوو و دیسانەوه لە ئۆپیژادا

هەر لەبەرئەوهش هێچ جۆرە حەببیک بەکارناھێنم» منیش وتم «تۆ شێتیت».

لەگەڵ رەحەتییونی ئەودا، هەموو شەھووتەکەم رژاندە سەر توترەکە مۆرەکە، ماریا دیسان پێکەنیەوه. ئەو دە ساڵ لەو کچانە گەورەتریبوو کە من لەوهو پێش لەگەڵیاندا بووم. من شەھووتەکەم بەسەر توترەکە مۆرەکەدا رژاند، چونکە ئەو هێچ جۆرە حەببیک نەدەخوارد، بەلام ئەو کارەکەمی بەلاوه ئاساییبوو. دلنایم پیاوێک مەتریبەکەش ئەوێ بەلاوه ئاسایی بوو. ئەو لەولاتریکەوه لەژێر بارانەکەدا بەخۆی و کلاو کەتانیەکیەوه وەستاوو و گۆچانە باریکە حەیزەرانیەکی دەستی دەکێشا بە توترەکاندا.

هەموو رۆژەکانی حەفتە ی دوا ئەو پێکەوه بووین. یەکەمین جارمیوو کە ئافەرەتیک بناسم و هەستبکەم هاوشانی خۆمە. لەوهو پێش کاتیکی خۆشم لەگەڵ کچەکانی تردا دەبردەسەر، بەلام هەرگیز پێم ناخۆشەندەبوو کە بۆ بەیانی رۆژی دواتر بەرێمدەکردن. گەشتبوومە ئەو ئاستە ی کە قینم لە ناخواردنی بێمانای بەیانینیش دەبوو،وه. زۆرەیی کچەکان ناخواردنی پێکەوهی بەیانینیان وەک سەرەتای پەپۆلەندیەکی دەبینی، لەکاتیکیدا بەلای منەوه کۆتایی بوو. بەلام ئەگەر ماریا لەناکاوا لەدوای ناخواردنی بەیانیهوه بەجێی بھێشتمایە، ئەوا بێگومان بیرم دەکرد. لەدلی خۆمدا دەموت "رێک لەبەرئەوهی کە هێندە هاویە کسانێ یەکتەری، هەرکاتیک بێت لە ژیانمدا دەروا تە دەروە". وام مەزەنەدەکرد کە ماریاش هەرۆک من سنووریکێ بۆ خۆی دانابێت و بزانییت چ کاتیک دەییەوێت لەگەڵ



تابهته به پنگه پرتوک

ده گڼپرتوهه"، ښو د هویوت "نو فهناسیایهکت ههیه که زیاد له پراده دهریده بری و منیش له وه دهرترسم". بهراستی ښو هه موو ترس و دلخواه پڼی و اقی ورماند. دواتریش وردتریک بوی پروونکرده مه وه و وتی "هیشتام پیمخوشه گوږ بۆ چیرۆکه کانت شلیکه م، لهراستیدا چیرۆکه کانت نامترسین، بهلام دودلم له وهی بمه ویت بۆ ماوهیه کی دورودریژ په یوه نډیه کی دلداریم له گهل که سیکدا هه بیت که زیاتر له جیهانی خویدا بزی وهک له وهی له هه فیه تدا بزی". بیگومان بیته قل بووم که باسی پیاوه بچکوله کم بۆ گڼپرايه وه، ښو شم پیوت که گۆچانیکی هه یزه رانی به دهسته وهیه، یهک دوو جاریکیش له مال هوه په نجه م بۆ راکښا و وتم "نا ښو هتا له ویدایه". هه لبه ته هه میسه راستگویی نایباته وه.

دواتریش هینده ی پیوتم که داوی کاریکي کردووه له سوید، دهویست له یه کی که له موزه خانه گه وره کانی سوید او وهک که سیک کاریکات که هه سیت به پاکراگرتن و پاراستنی که له پوری موزه خانه که.

دواتریش یه کتریمان هر ده بینی، بهلام له هه فته یه کدا له یهک دوو جار زیاتر تینه ده پیری، براده ریکي باشی یه کتری بووین و هر گیز قسه ی ناخوشمان له ښو اودا نه بوو. ماریا ته نانه ت له داوی جیا بونه وه شمان هر میهره بانبوو له گهلندا، منیش هه ستمه کرد واملپهاتیت وهک ماریا میهره بانانه رهفتار له گهل ښو کچانه دا بکه م که له وه وپیش له لام ما بونه وه.

بۆ سینما و شانۆ ده رویشتین، هه ندی جاریش پیاسه ی دورودریژمان له ناو "نورمارک" دا ده کرد. چهند چیرۆکیکی تریشم بۆ گڼپرايه وه، له وه به داوه ته نها ښو کاتانه بومده خوینده وه که داوی لیده کردم،

دانیشتبووین و ته ماشای نمایشی "نافرته په پوله که" مان ده کرد، بهلام ته نها جیاوازی له وه دا بوو که له ښوان به شی یه که م و دووه مه دا هچ که سیک پیی نه وتیین بۆتان نیه په رداخیک "سینزانو" بکرن. فیل و ته له که ی "پینکهرتۆن" پش هه روهک پیشوو خویناویوو و دلخواه ناسکه که ی "نافرته ی ناکازاکي" تیکشکاند، بهلام ښو کاته نه "پۆتشینی" و نه پاله وانه کانیشی له توانایاندا بوو درک به وه بکه ن که ښو مریکه کان پاش چهند ده سانیک ده گه پینه وه و هه موو "ناکازاکي" کاولده که ن. له و کاته دا که ته ماشای ښو نمایشه مان ده کرد، شه رکه ی فیتنام له و په ری گهرمه یدا بوو، پاشانیش له "ستورتورتگنس گینتگیغه" دانیشتین و باسی ښو مان کرد که چهندین هه زار "پینکهرتۆن" له دنیا دا هه ی به لام په پوله کان له وان زیاترن.

*

من سه رم له وه نه سوorma که ماریا له کۆتابی مانگی هه شتدا وتی په یوه نډیه که مان ته وا بوو. بهلام دلته نگي کردم. هه ستمه کرد که بیته قل م، هه ستمه کرد وهک ښو هه موو کچانه ناشی بووم که له و برپاوه دا بوون پاش پینچ شه ش جار پیکه وه خه وتن ښیدی په یوه نډیه که مان به دلنیا یی وه دریزه ده خایه نیت.

وهک وتم سه رم نه سوorma که ماریا له نا کاودا ویستی په یوه نډیه که مان بچیرپینت، چونکه له ماوه ی داویدا چهند جاریک وتی "واملپهاتووه لیت بترسم". ته نانه ت گه شته ښو وهی که رۆژیک ربه روم بووه وه و وتی؛ "ناویرم سهیری چاوه کانت بکه م". کاتیکیش که لیمپرسی "بۆ نا؟" روی وه رچه رخان د وتی "من له و هه موو چیرۆکانه دهرترسم که بوم



تابهته به پنگه ی پرتوک

بهکه بیان دوو یارد به دوو یاردبوو، داسی شتره نجه کهشی له تهخته داتاشیبوو و نه دنازه شیان به پیی نرخ و جوژی داشه کان له دوو "پی" وه بۆ سئ پی دهوون. نیواره درهنگانیکی هاوینان خزمه تکارانی کینگه که له بهردهم په نجه ره کانه وه دهوستان و تماشای "ژورد" یان دهکرد، نهو له سهر کاشیه مرمه ره که دهخولایه وه و داشه گه وره کانی دهجولاند. جاری واش هه بوو له سهر کورسیه کی باخه که بۆ دادنه نشت و پاش کاتژمیریکی هه لده سایه وه و داشیکی تری دهجولاند.

"ژورد" هکه زهنگۆله یه کی گه وره ی هه بوو و ههر کاتیکی ببویستایه سهرۆکی خزمه تکاران سینیه که ویسکی و ساردی بۆ بهینیت، زهنگیکی بۆ لیده دا. سهرۆکی خزمه تکاران جارچاریکی پیی دوت "گه وره م کاتی نه وه نه هاوتوه بییته وه ژوره وه؟" به لام ته نها له بهر نه وه لییده پرسی چونکه به راستی خه مخوری ته ندروستی بوو و له لایه کی تریشه وه له وه دهترسا رۆژیک له رۆژان حه سرهت و مهراقی له دهستدانی ژنه که ی و خولای به تینی یاریکردنی شتره نج شیتی بکات. نیواره به کیان سهرۆکی خزمه تکاران زیاتر ترسی لینیشت، چونکه "هامیلتن" داوی لیکرد بچیه سهر ته ختی شتره نجه که و شوینی نه سپیکی رهش پرېکاته وه، له بهر نه وه ی نهو پیشنیوه رۆیه نه سپیکی رهش بهر هه وره تریشه یه کی توند که ونبوو و به مه به سستی چاککردنه وه ی ناردیویان بۆ وه رشه. بۆ ماوه ی دوو سهعاتیک ناچاربوو له سهر ته ختی شتره نجه که بوه ستیت و له ماوه ی یاریه که دا ته نها چه ند جاریکی که م "ژورد" هاته سهر کاشیه مرمه ره کان و جولانی، نهویش یان دوو خانه پالی پیوه دنا بۆ پیشه وه و خانه به کیش به لادا یان خانه به ک دهیپنایه دواوه و دوو خانه به لادا ده ببرد. تا دواچار فیلیکی سبی کوشتی و توانی بروتاوه ماله وه، راسته له هه مان کاتا

به لام چیت له ناو توترکه موره کاندای بۆ پالنه ده که وتین. چیتریش له خانه ی قوتابیان له سهر جیگی خه وه که ی ماریا پیکه وه نه خه وتینه وه. توترکه موره کان پیگه یشتیوون. من بیر له ش ولاری ماریام ده کرد.

نیواره درهنگانیکی گهرمی هاوین له سهر پارچه زهویه دریزکۆله که ی بهردهم "فرۆگنه رسیتهر" دا دانیشتیوون، چیرۆکیکی دورودریژم ده رباره ی یاریه کی شه تره نج بۆ گپراهه وه که داشه کانی مروفی راسته قینه بوون. به هۆی نه وه شه وه بوو که که میکی له وه بهر له گهل ژن و میردیکی "سکۆتله ندی" دا قسه مان کرد، نهوان ئاماژه یان بۆ ناوه دره که ی ئوسلۆ کرد و وتیان نه رویج له سکۆتله ندا ده چیت. من له کاتی گپراهه ودا چیرۆکه که م ده وئینه وه؛ کۆمه لیک که سایه تی زۆری تیدیوو و ماریاش به تابیته تی سهری له وه سورماوو که توانیم به یی گرفت نه وه هه موو ناوه سکۆتله ندیانه م له یادیت. بنچینه ی دارشنتی چرۆکه که تاراده یه که وه ک نه م شیوه یه ی خواره وه بوو؛

"ژورد هامیلتن" له ته مه نیکی گه نجا ببوه بیوه پیاو و له کینگه یه کی گه وره ی سهر به رزاییه کانی سکۆتله ندا دا ده ژیا. ههر له سهر ده می مندالیه وه خولای شه تره نجه وو و یاریه که ریکی لیها توبوو. له کاتیکیشدا که حه زیده کرد کاتیکی زۆر له ناو باخچه گه وره که ی پشت بینا سهره کیه که ی کینگه که دا به سه ره بریت، یاریه کی شه تره نجه ی گه وره ی له ویدا دروستکردبوو، ریک له پانناییه کراوه که ی نیوان په رزینه بر دراوه پیچاویچه کان و ده ریاچه ده سترکه که دا دایه زرانده وو که پرپوون له سورمه ماسی. ته ختی شتره نجه که ی له 64 کاشی مرمه ری رهش و سبی دروستکردبوو و نه دنازه ی ههر



تابهته به پنگه ی پرتوک

په رادخېک وېسکيان بدهدسته وه گرتبوو و بدهدسته که ی تریشیان سېگارېک. "لورد" بؤ ماوه ی یک دوو چرکه یهک بېدهنگ دانېشتبوو و چاوی برېبووه جوڼی سورهماسیهک، بهلام دواتر پوی له سرهوکې خزمه تکاران وهرچه رځاند و وتی "پېشنیاره که تم بدهدله بهلام بهمه رجیک ټاههنگیکې روبه ندپوؤشی بېت".

له ماوه ی چهند کاترمېرېکې داهاتودا لیسته ی ناوی میوانه کانیان نوسی، ههر ټه وهنده ی "هامیلتن" وتی ده بېت 31 کهسی رېک بانگېرېت، یه کسهر شیوه نیگه رانیهک که و ته سهر سیمای سرهوکې خزمه تکاران، چونکه زور باش ده یزانی که 32 داش له یاری شه تره نچدا هیه، ههروه ها هیشتام هینده به سهر ټه کاته دا ټینه په رېبوو که خوی بؤ ماوه ی دوو سه عاتیک ناچاربوو له سهر ته ختی شه تره نجه که بوه ستیت و "لورد" یش به وپه یری هه ست ساردیه وه چیرې له یاریه که ی ده بینی. "لورد" خوی ټه راسیه ی نه ده شارده وه که یه نیک له مه به سته کانی ټه ټاههنگه رپه ندپوؤشیه یاریه کی شه تره نجه و ده یه ویت به مرؤفی راسته قینه بیکات، هه لبه ته وتی له پاش ناخوردنه وه ده توانین ټه یاریه بکه ینه جوره به زم و خوی شه یکی ئیواره که مان. چهند رورژیک پاشه وه کارتې ده عوه تنامه کانیان نوسی وه. تیایدا هاتبوو که ده یانه ویت له کیڼگه ی "هامیلتن" ټا ټاههنگیکې روبه ندپوؤشی شه تره نچ سازبکن، له بهر ټه وه داوایان له میوانه کان کردبوو که هه ریه که یان جلو به رگی وهک پاشا و شازن²⁰ و قه لا و فیل و ټسپ و جوتیار²¹ بیوئن. ټه جوتیارانه ی

په ستیشبوو و سه رماشی بوو به لام ټه کاته یاریه که هیشتام چهند سه عاتیکې تری مابوو ته او بېت، له بهر ټه وه گه لئ دلی به وه خو شبوو که وا زوو رزگارېبوو.

کانیک که "لورد" یاری ده کرد، مه حالبوو که سه بزانیټ که لایه نگرې سپیه کانه یان رده شه کان. چونکه له راستیدا تا ټه په ری توانای به باشی یاری بؤ هه ردوو رهنه که ده کرد، ټه له هه مان کاتدا یاری بؤ خوی و له درې خو ش یاری ده کرد، به و شیوه یه ش جگه له و کاتانه ی که یاریه که ی یه کسان ده وه ستایه وه، هه موو یاریه کی ده برده وه و هاوکاتیش ده ی دؤراند. زور جاریش رپوده دا هه موو داشه کانی به ټه سپایی له سهر ته ختی شه تره نجه که لاده برد و ده یخسته سهر چیمه نه پان و بهرینه که. دواتریش بؤ ماوه ی چهندین سه عات داده نیش و له کاشیه مه رمه ره کان ورد ده بووه وه، خه لکانی تری کیڼگه که ش ده یانوت "راسته هېچ داشیک له سهر ته ختی شه تره نجه که دا نیه، به لام له گه ل ټه وه شدا ټه هینده توانای هیه که بیانېټ"، ههروه ها ده یانوت "به یی ټه وه ی له سهر کورسیه که ی هه لیسیت گه یشتو ټه ټه وه ی که بتوانیت یاری له گه ل خویدا بکات".

بؤ ماوه یه کی دورودرېژ سرهوکې خزمه تکاران هه تا ټه په ری توانای هه وئیده وا له "لورد" بکات بیر له شټیکې جیاواز بکاته وه و سه رنجی له سهر داش و شه تره نچ لایه ریت، ئیواره یه کيان پېشنیاری کرد که "هامیلتن" ټاههنگیکې باخچه سازبکات، ههروه کو ټه کاته ی که هیشتام رنه که ی مابوو. "هامیلتن" به شیوه یه کی گشتی هه زیده کرد به ته نها بېت، به لام ټه ټیواره یه بکه یک بوو له ئیواره ده گمه نانه ی که "لورد" پیکیک وېسکی بؤ سرهوکې خزمه تکاران ټیکرد و پیکه وه له بهر دم ده ریاچه پر له سورهماسیه که دا دانېشتبوون، سهر و

²⁰ ټه زمانی دانیمارکیدا به وه زیری شه تره نچ ده لئین شازن و

²¹ به هه مان شیوه لیره به سه ربازی شه تره نچ ده وتریت جوتیار و



تایبته به ینگه پرتوک

ناهنگهکه، تنها ئهوهنده بهسبوو که بهجل و بهرگی ناسایی خۆیانوه نامادهبن.

رۆژی ناهنگ هات و ههر له کاتی نانخواردندا میوانه جیاوازهکان چهندها ناسیاو و برادهرایهتی نوئیان پیک هئینا. بۆ پاش نیوهپۆش کیک و قاوهیان له باخچهکهدا بۆ میوانهکان دانا. دواى ئهوه هئیندهی پینهچوو "لۆرد هامیلتن" زهنگیگی به زهنگه گهورهکهی لیدا و داواى له میوانهکانکرد که گوپی بۆ شلبکهن. ههموویان دهیانزانی که پاش نهختیک دهبیت یاریهکی شهترهنج لهسهر کاشیه مهپمهپهکان سازبکریت و میوانهکانیش وهک داشی راستهقینه پۆل ببینن، بهلام بهرلهوه دهبوايه "لۆرد" شوینی ههر دانهیهکیانی لهسهر تهختی شهترهنجکه دیاریبکردهیه.

لهکاتی قاوهلتنیهکهدا تابلئیت بهشیویهیهکی نارهسمیانه دانیشتیوون، بهلایهنی کهمهوه دانیشتنهکهیان ههر زۆر ههپههمهکی بوو، بهلام لهسهر تهختی شهترهنجهکه بهو شیویهیه نهبوو. لهپیشدا "لۆرد" جیوازهکانی (سهربازهکانی) لهسهر تهختی شهترهنجهکه دانا، ههشت پیاو و ههشت ژن بوون، "ماکلین"ی جوتیار وهک سهربازییکی سپی شوینی "a2"ی بهرکهوت، ژنهکشی ریک بهرامبهری له خانهی "a7"دا دانا. لهلای راستیهوه "ماکدۆنالډ"ی خانمی لهسهر خانهی "b2" دانا، ئهویش ریک بهرامبهر مێردهکهی بوو که وهک سهربازی رهش لهسهر خانهی "b7" وهستاوو. مهبهست لهو شیویهی دانانه ئهوه بوو که ههمو ژن و مێردهکان بتوانن لهسهر تهختی شهترهنجهکه چاویان لهیهکتری بیت، جگهلهوهش ههمو ژن و مێردیک دهیتوانی چاویک لهسهر یهکتری دابنن و بزائن مێردهکانیان یان ژنهکانیان

(سهربازانهی) که بانگکرابوون، ههر بهراستی جوتیاری ئهواوچهیه بوون، ههشت جوتیار و ژنهکانیان بانگکردبوو، وه ئهوانی تریش که دهبوايه وهک داشهکانی تر جلیان بیوشیايه کهسانی وهک سهربازی سوپا و خهئکانی خاوهن پلهوپای بهرز و نوینهرانی بهگزهدهکان و ئهرستۆکراتی بوون.

سهرۆکی خزمهتکاران سهری لهوه نهسورما که سهرتاپای کهسه بانگکراوهکان به سوپاسهوه پازیبوون نامادهی ئهوا ناههنگهبن، چونکه ههرچهنده "لۆرد هامیلتن" لهو چهده سألهی دوايیدا کهسیکی پهست و ساردبوو، بهلام لهگهئ ئهوهشدا ناوی خۆی و مالهکشی ریزییکی تایبتهی ههبوو لهناو خهئکیدا. تنها "دۆک"ی ناوچهی "نارگیول"، داواى لیکرابوو وهک پاشا خۆی بگۆریت، جگه لهو پلهی "لۆرد" له ههمو ئهوه کهسانه بهرزتربوو که بانگکرابوون. بهلای جوتیارهکانهوه بانگکردنیان بۆ میوانی "هامیلتن" ههر خۆی بۆ خۆی جهژنیک بوو و بۆنهکesh ههر مهزهنده نهدهکرا، چونکه لهدهروهی تهختی شهترهنجیشدا کۆمهئلیک یاسای نهگۆر و چهسپاو لهئیوان چینه جیوازهکاندا ههبوو.

ناههنگهکهیان خستبووه ئیواهری ناوهراستی هاوینهوه، بهلام چهده ههفتهیهک بهرلهوه له ههمو ناوچهکهدا تنها باس باسی ئهوه ناههنگی روهبند پۆشیهبوو. یهک دوو رۆژیک بهر له ناههنگهکه یهکیک له جوتیارهکان بههۆی نهخۆشیهکه له خیزانهکهیاندا پیپراگهیاندا که ناتوانیت نامادهبیت، بهلام لیبی ناسانتر نهبوو که جوتیارییکی تر و ژنهکهی لهبری ئهوان بدۆزنهوه که نامادهی ئهوه ناههنگه گهورهیهبن. جوتیارییکی زۆر لهو ناوچهیهدا ههبوون و پیویستیشی نهدهکرد هئنده خهریکی جل و پۆشاکى تایبتهی بن بۆ



تابهته به پنگه پرتوک

بخایه نیت، وتبوی پیذه چیت تابه به یانیش ته او نه بییت، چونکه "دوک" و خوی هه ردو و کیان یاریه کی لیها تووی شه تره نجیون. به لام له لایه کی تریشه وه مه به ست له وه بیوو که یاریه کی به کومه لی ناوها بییت که هه موو به شداران بواریکی باشیان بکه ویته به رده ست و بتوان یه کتری بناسن. هه موو داشیک رۆحیکی زیندوو بوو و داوایان لیکرابوو له و کاتانه دا که چاوه پروانده بن "دوک" یان "لۆرد" بیانجولینیت، هه تا ئه وپه ری راده کاتیکی خۆش له گهل یه کتریدا به سه ربه رن. دواتریش که به شداران ده کوژران و له یاریه که ده کرانه دهره وه، بویانه بیوو به شیوه یه کی ئاسایی له باخچه گه وره که دا پیکه وه بن.

"لۆرد هامیلتن" یاریه که ی کرده وه و فه رمانی به سه ربازی سپی "e2" دا که "ماک ئاوته ر" بوو دوو خانه بچیته پیشه وه و له سه ر خانه ی "e4" دا بوه ستیت، "دوک" ی "نارگیول" یش له وه لامیدا رنی "ماک ئاوته ر" دوو خانه برده پیشه وه له خانه ی "e7" وه بو خانه ی "e5" و ئیدی یاریه که ده ستیییکرد. سه رۆکی خزمه تکاران، که له مسه ره وه بو ئه وسه ری ته ختی شه تره نجه که هاتوچوی ده کرد و خواردنه وه ی بو ئه و میوانانه ده برد که داوایانده کرد، باشترین شاهیدی ئه و روداوانه بیوو که رویانده دا. ئه و خوی هینده زۆر گرنگی به یاری شه تره نجه نه دده دا، به لام زۆر به مه به سه ته وه سه رنجی دده ا به گزی به رده وام و به گوری سه ر کاشیه مه رمه ره کان. لیره دا ته نها تیشک ده خه ینه سه ر یه کیکی له و درامایانه، به لام له هه مووشیان گرنگتر بوو.

"ماری ئان ماک کینزی" ئافره تیکی له راده به دهر قه شه نگیوو و ته منه لی له ناوه راستی بیسته کاندابوو. له سه ر ته ختی شه تره نجه که وه ک سه ربازی سپی له سه ر خانه ی "d2" دانرابوو و به رامبه ر پیاوه که ی "تاین ماک کینزی" وه ستابوو که له سه ر خانه ی "d7" دا بوو.

چونچونی له گهل ژن و پیاوه کانی نه ملاو لایاندا ریکده که ون. ریک به هه مان شیوه شه نه دامانی تری یاریه که ی دانا. "ماک لاکلان" ی به رپوه به ری پۆلیس له سه ر خانه ی "b1" ئه سپی سپی بوو و له پشت ژنه که ی "ماکدوئال" وه بوو، هه ره وه ژنه که ی خۆشی له سه ر خانه ی "b8" ئه سپی ره ش بوو و له پشت "ماکدوئال" ده وه وه ستابوو که له سه ر خانه ی "b7" بوو. شانزه پیاو و شانزه ژن له سه ر ته ختی شه تره نجه که بیون، به سه ر دوو تیپدا دابه شکرابوون و هه ر هه مووشیان به رامبه ری ژن یان میرده که ی خویان وه ستابوون. ته نها حاله تیک که ئه و هاوشیوه یه یه ده شکاند شوینی پاشا و شارژ بوو. "لۆرد هامیلتن" خوی وه ک پاشای سپی خانه ی "e1" ی گرتبوو، رنی "دوک" یش وه ک شارژنی سپی له لای چه پیه وه له سه ر خانه ی "d1" بوو، "دوک" ی "نارگیول" ی میردیسی وه ک پاشای ره ش له سه ر خانه ی "e8" بوو. به لام خۆ ژنه که ی "هامیلتن" له نیوانیاندا نه بیوو، هه ر له به ره شه و هه "هامیلتن" ژنیکی بیوه رنی به ناوی خانه ی "ماک کوین" وه له سه ر خانه ی "d8" دا وه ک شارژنی ره ش دانابوو. ئه و له وه و پیش چه ند جاریکی که م قسه ی له گهل ئه و ئافره ته بیوه ژنه دا کردبوو، ئه ویش ئه و جارانه بوو که له ناوشاردا یان له سه ر فه براندا بینیبوو، به لام دلشی بوی لیده دا.

ته نها پاشاکان ده سه لاتیان به سه ر داشه کانداهه بوو و ئه وان بریارییان دده ا بو چ شوینیک و به چ شیوه یه ک بچولین، هه موو میوانه کانی تری ئه و یاریه ره سمیه له کومه لیک ئه کته ری بی رۆلی سه ر شانزیه ک زیاتر له هیچی تر نه ده چوون. "لۆرد هامیلتن" به ئاشکرا پییوتبوون که یاری شه تره نجه که له وانیه دریره



تابهته به پنگه ی پرتوک

رونیکهینهوه و بلنن پاشنهوهی ژن و میردیک پیکهوه نارزوی لهشلاری "ماری نان"یان دهکرد، ههرئوهه خۆی بو خۆی دهبووه هاندهریک که خۆشهویستی جهستهیی نیوانیان خرۆشگیریت.

ئهو نیوارهیه له یاری شهترههجهکی "هامیلتن"دا، "ماری نان" بهکهمین داش بوو که کوژرا. ئهو ههر له سههرتاوه بو خۆی بهسهربهستی له باخچه گهورهکهدا دههات و دهچوو، بهناو پهڕژینه پیچاوپیچهکانیشدا رۆیشت و پارچه کیکی بو ماسیهکانی ناو دهریاچه دهستکردهکش ههلهدا. بهناشکرا دیاریوو که "ناین" ئهو سهربهستهیی ژنهکی بهدلنهبوو که ههر لهسههرتای یاریهکهوه پینیهخسرا. زۆر بهوریاییهوه بهردهوام چاویکی لهسه ژنهکهی بوو.

دووههم کههیش که ریگی پیدرا کاشی مهپمهپهکان بهجیبهپیت، "نایلین"ماک براید"بوو که وهک سهربازیکی رهش لهسههر خانهی "g7"دا وهستاوو. "ماری نان" زۆر مهستوو، مهستی ئهو باخچه گهورهیه و جوانی ئهو نیوارهی هاوینه و ئهو ههموو شهرا به شیرینهبوو که خواردبوویهوه، هینده مهستبوو یهکسههر دهستی ژنهکهی "ماک براید"ی گرت و لهسههر چیمهه پان و بهرینهکه کهوته سهماکردن لهگهلهیدا. هیندهی پینهچوو ههردووکیان شان بهشان پرایانکرده ناو پهڕژینه پیچاوپیچهکانهوه، چهند کهسایهتیهکی سههر تهختی شهترههجهکه بهناستهم چاوانلنپوو که "ماری نان" و "نایلین" یهکتریان ماچدهکرد و دهستیان بهیهکتزیدا دههینا. "هامیش"ماک براید"یش چاوی لیانیوو لهناو پهڕژینهکهدا چی دهکن، بهلام پیی خۆشبوو که ژنهکهی لهگهله "ماری نان"دا،یه، چونکه کهسیکی بهخپیل نهبوو و سوریش دهیزانی ئهگهر ههمان ههله بو خۆی ههلبهکوتایه، ئهوا بی سئ و دوو ههمان شتی دهکرد. ماوهیهکی زۆر

"ناین" چهندهها سال لهو پیرتربوو و ههموان دهیزانی که کهسیکی میباز و ههوهستهبازه. تهناهته لهدوای نهوهی که "ماری نان"ی هینابوو، چهندهها دلداری ههبوو، لهسهرو نهوهشهوه کوهمهلیک ئافهرتی میردداری ناوچهکهکشی فریودابوو، یهک دوو دانهیان ئهو نیوارهی هاوینه لهسههر تهختی شهترههجهکی "لۆرد" وهستاوو و شهراپی شیرینیان دهنۆشی.

بهدریژیایی چهندهها سال ههموو خهلهکانی دهقههکه بهزهییان به "ماری نان"ی جوان و نازداردا دههاتهوه. ههرچی دهربارهی "ماک کینزی"یش بوو دهیانوت نهک تهنها خیانهته له ژنهکهی دهکات، بهلکو لهمالیشهوه وهک دیکتاتوریک بهسههریدا زاله. بهو شیوهیهش دوو کهسیوو که بهتهواوهتی پیچهوانه یهکتزیهوو. خهلهکی دهیانوت لهوانهیه "ماری نان" جوانترین ئافهرتی بهرزاییهکانی سکۆلتهندا بیت، جوانی و نازداریهکهی لهرادهبهدهربوو، ههچ زیادهپهڕییهک نیه گهر بلنن ههموو کهسیک که دهیبینی یهکسههر ئاشقی دهبوو، ئهو شتهش تهنها ئهو پیاوانه ی نهدهگرتوه که دهیانینی. شتیکی سههر له "ماری نان"دا ههبوو که ئافهرتیشی بهلای خۆیدا رادهکیشا، چهندهها ئافهرت بهدهمی خۆیان دهیانوت شهوانه خهومان لیژراوه و به ئهقینهوه بیرمان لهو کردۆتهوه.

"ناین" کهسیکی تیکدهربوو و لهو ماوهیهدا شیرازهی چهند خیزانیکی ناوچهکهی تیکدابوو، بهلام ئهو پارادۆکسه "ماری نان"ی نهدهگرتوه. چونکه کاتیک ژن و میردیک له کێلگهیهکهدا ههمان کهس سههرنجی رادهکیشان، بهردهوامدهبوون لهسههر خۆشهویستی یهکتزی، بهو شیوهیهش لهراستیدا ئهو ئافهرتیه ئهفسوناویه پهیوهندی نیوانیانی پتهوتردهکرد. لهوانهیه لیژهدا لهشوینی خۆیدا بیت که زیاتر



تابهته به پنگه پرتوک

مايهوه، ٺهه كاتهش ږيځ پيش كازيوهيوو. بڼيگومان زور ږيڼيڼيډهچوو
 "ماری ٺان" له كاتي گهړانهوهيدا بؤ مالهوهيان بههؤي
 ههټسوكهوتهكانيهوه سزابډرټ، بهلام لهويډا هينده دورى
 نهيدهروانى. ٺهه بيري لهه ههموو سالهش دهكردهوه كه "ٺاين"
 خيانهتى ليكردبوو و برواي به جوړه ههقانيهتيكيش ههيوو له ژياندا.
 ٺهه شوهه هئيشتام ههر شهوى خؤى بوو.

لهگهل زياتر بهتالبوونى تهختى شهترهنجهكهدا، ٺاههنگى باخچهكه
 زياتر و زورتر شيوازيكى بئشهمرمانه پيوه دياربوو، دواتریش
 وايلاوبوهوه كه "ماری ٺان" ٺهه شوهه هيچ ميوانتيكى باخچهكه له
 خؤشهويستى خؤى بڼيهيرى نهكرديوو. "ٺاين ماك كيڼزى"ش ناچاربوو
 لهسهر كاشيه مهړمهړهكه بهٺارامى بمڼيټهوه و لهويوه تهماشاي
 ژنهكهى بكات كه بيوه شانئى ٺاههنگهكه، ژنهكهى بيوه شتيك كه
 ههمووان ٺارهزومهنديبوون، "ماری ٺان" ٺهه شوهه زياد لهږاده
 ٺامادهبوو لهگهل ههموواندا خؤى فرڼياته ناو ياريهكى جهستهبييهوه.
 "ٺاين ماك كيڼزى"ش بهشيويهيك له شيوهكان لهسوچيځدا بهتانهها و
 بيدهسولات مايووهوه. بههيج شيويهيك نهيدهتوانى هيچ شتيك بكات،
 بڼيگومان ٺههگر پيش تهواوبوونى ياريهكه داوايېكردايه تهختى
 شهترهنجهكه بهجڼيهټيټ، ٺهوا ٺهه كارى دهبووه مايه
 شهرمزازيهكى زور، وهك ٺهه تهماشادهكرا كه ميواندازيهكهى
 "هاميلتن" رهنتيكاتهوه. تهنهها ٺهههندهى پيډهكرا كه زوو زوو دست بؤ
 سهروكى خزمهتكاران بهرزبكاتهوه و داواى ليبيكات پهرداخه
 ويسكيهكهى دستى بؤ پېركاتهوه. پاش ماويهكى كهميش چيتر
 نهيدهتوانى وهك پيشتر بهٺارامى بوهستيت، بهلام هئيشتام بهدم
 خواردنهوهوه دهيتوانى "ماری ٺان" بيڼيټ، ٺهه بهدم قاقاي

تيپهږى و ٺينجا چهنه ميوانتيكى تر توانيان كاشيه مهړمهړهكه
 بهجڼيهټن.

لهراستيدا ٺههه چيروكيكى زور ٺالوزه و چهندين جاريش كهوته بهر
 ليشاوى سهرنج و تيبينى و شيكردنهوه. بهلام ليږدها ههتابكريټ به
 كورتى و به پوختى دهبخمهه پروو.

ٺهه شوهه بوو به شهويكى ٺهفسوناوى و فريودان. ههموو ميوانهكان
 ههستيانهكرد پهري و فريشتهى خؤشهويستى دهسولاتى تهواويان
 بهسهر ٺهه شوهه ناوهراستى هاويندا گرتيټ. "لورد" و "دوك" زياتر
 و زورتر سهرنجيان دهخسته سهر ياريهكهيان، خهريكيوو نهخته
 نهخته بهرهو كؤتابى دهچوو. هيندهى نهبرد و باخچهكه پريوو له
 ميوانى خهيالواى كه رزگاربانوو بوو له كاشى مهړمهړهكه. ههمووان
 لهدهورى "ماری ٺان" خرپوويونهوه. تهنانهت ٺهه كهسانهش كه
 ههگرگيز لهوهپيش نهينايينييوو لهدهورى كوويويونهوه، كهسانى
 پهلههرز و ژنهكانيشيان بهكؤمهل بهههستيكي پږ لهجوښ و خرؤشهوه
 بهدهوريدا دهخولانهوه.

"ماری ٺان" بؤ يهكهمين جار له ژيانيدا ههستيدهكرد بهتهواوهتى
 خؤى خؤيهترى و بهماناى وشه سهربهسته، ههستيدهكرد دهتوانيت
 بهليشاو خؤشهويستيه لهبن نههاوتوهكهى بهسهرياندا بباريټيټ، وه
 ههړچهنه تهنانهت يهك زرهه خوينى پيسى لهدهماردا نهيوو، بهلام
 لهگهل ٺههوشدا پيى خؤشيوو كه "دوك" هئيشتام "ٺاين"ى ميږدى
 لهسهر كاشيه مهړمهړهكان له شوڼنيكهوه بؤ شوڼنيكى تر دهجولنيټيټ.
 چونكه ههتاوهكو ٺهه كاتهى "دوك" ى "نارگيول" كش ماتى له "لورد
 هاميلتن" كرد، "ٺاين ماك كيڼزى" لهسهر تهختى شهترهنجهكه



تابهته به پنگه ی پرتوک

و رېک په نجه بخاته سهر نهو هه له بهی که دواتر وایلیکرد یاربه که بدوژنیښت. بهردهوام له باخچه که دابوو و جوته له دواوای جوته ی یاربه که ی له سهر کاشیه مه پر مه که دوباره ده کرده وه. جارچارکیش "ماری ئان" له بهر دم ده ریچای سوره ماسیه کاندان له سهر کورسپه که دانه نیشته و قسه ی له گه گندا ده کرد.

بؤ ماوه یه که به په روښیوه باس باسی روداوه کانی نهو شه وه ی ناوه راستی هاوین بوو که له کینگه که ی "هامیلتن" دا رویاندا، که سیش لومه ی "ماری ئان" نه ده کرد که له دواچاردا توته ی خو ی له "ناین" سهندوه و هه قی نهو هه موسا له تالانه ی لیکر دوه که له گه لیدا به سه ریبردوو. به لام نه گهر نهو شه وه فریشته و په ری خو شه ویستی ده ستیان به سهر باخچه که ی "هامیلتن" دا کیشا بوویت، نهوا دوا ی یاربه که بوونه وه ری رهش و فریشته ی مه رگ ده ستی به سهر ناوچه که دا کیشا. ههر پاش ماوه بهی که هم زنجیره یه که کوشتنی درندانه ی یه که له دواوای یه که له ده قهره که دا پرویدا، له گه ل کوشتنی سیهم که سدا، "ماک لاکلان" ی به ری پوه به ری پو لیس هینده ی بؤ دهر که وت که هه هموو کوژراوه کان نهو میوانانه بوون که نهو شه وه ی ناوه راستی هاوین له سهر کاشیه مه پر مه که ی "هامیلتن" بوون. له پاش کوشتنی پینجه مه یین که سه وه، سهر وکی خزمه تکاران له کینگه که ی "هامیلتن" دا چاوی به به ری پوه به ری پو لیس که وت و پیویوت هه موو کوژراوه کان کتومت ههروه که چو ن میوانه کانی "لورد" له یاربه که دا یه که له دواوای یه که له سهر ته ختی شه تره نجه که کوژران، ناو هاش رېک یه که به دواوای یه که دا کوژراون. نهوانه ش که تا نه واکته کوژرابوون، دوو جوتیار و دوو فیل و نه سپیک بوون. نهو شیوه سیستمی کوشتنه تنها یه که سی نه ده دگرت هه؛ "ماری ئان ماک کینزی"، نهو یه که مه یین که سبوو که نهو

پنجه نینه وه ههر که په ته ی له گه ل نافرته تیک یان بیویکی نویدا یان له گه ل دوو ژن و میردی تر دا رایده کرده ناو په رژینه پیچاوپیچه که وه. نهو شه وه به خلی له باخچه که ی "لورد" دا بوونی نه بوو. هه مووان "ماری ئان" یان خو شه ویست، بهو شیوه یه ش به جوړیک له جوړه کان هه مووان یه کتریان خو شه ویست.

ههر رېک پاش نه وه ی "لورد هامیلتن" ناچار بوو دان به وه دانبنت که "دوک" ی "نارگیول" کش مانی لیکر دوه و یاربه که یان به ته وه که ردن له گه ل یه که دا کزتای پیه نیا، خیرا "ناین ماک کینزی" خو ی گه یانده باخچه که بؤ نه وه ی ژنه که ی بدوژنیته وه. دواتر له سهر چیمه نه که دا چاوی پیکه وت، له ویدا "ماک نیفر" و ژنه که ی باوه شیان پیدا کرد بوو، به لای خویدا رایکیشا و یه که زله ی توندی له رومه تی دا. له ماوه ی چند چرکه یه که دا زیاتر له ده سهر باز و که سایه تیه پله بهرزه کانی تری یاری شه تره نجه که چوارده و رویاندا، "ماک لاکلان" ی به ری پوه به ری پو لیس، که له یاربه که دا ده وری نه سپیک سی ده بیبی، یه که سهر گرتی.

نهو به یانیه "ماری ئان" کینگه که ی "هامیلتن" ی به جینه هیشت. بیگومان به هیچ جوړیک نه یده توانی بگه ریته وه بؤ لای "ناین" ی میردی، له کانتیکیشدا که "لورد" به راستی پیویستی به نافرته تیک بوو که کاروباری مالنه که ی بؤ رایه ریښت، داوای لیکر له کینگه که یدا بمینیته وه و ههر له ویشدا بڑی.

"هامیلتن" سهر تپای هه موو داش جولانده کانی یاری شه تره نجه که ی له یادیوو که له گه ل "دوک" ی "نارگیول" دا کردی، به لام ههر بؤ دنلیابیش هه مووی نویسه وه، چونکه ده ویویست به وری لئی بکوژنیته وه



تایبته به پنگی په پرتوک

بیگومان په که مین کس که گومانی خرابیه سر "ناین ماک کینزی" بوو، چونکه ژنه که ی لهو شه وه شومه دا به یه کجاری رسوا یکرد، جگه له وهش بو هه تاهه تایه له دستیدا. جگه له "لورد" و "دوک"، "ماک کینزی" دوا هه مین میوانبوو که له سر ته ختی شه تره نجه که دا مابوو وه، له بهر نه وه به لایه نی که مموه به شیوه یه کی تیروری گومانی نه وه ی لیده کرا که هه موو جول هه کانی یاری شه تره نجه که ی له یادی بیت. به لآم له کاتی کدا که کوشتنی ژماره سیانزه و چوارده لهو کاته دا رویدا که "ماک کینزی" له زیندان ابوو، به هیواشی ده ستیکیان کیشا به پش تیدا و به ریاندا.

ته نانه ت "لورد" یشیان بو لیکولینه وه بانگه یشکرد. نهو یاری شه تره نجه که ی دؤراند و نه وهش له ژیره وه زور په ستیکر دیوو. به درله وهش به کی ک بوو لهو چنده که سه که ممی که جول هه به جول هه یاری شه تره نجه که ی له بی ریوو. پؤلیسه کان زیاتر مه به ستیانوو بزاند به چ شیوه یه که نهو ئاهه نکه سه یروسه مه ره یه ی پیک خستبوو.

لهو کاته شدا که سه روکی خزمه تکارانیان به مه به سستی گه واهی بو پؤلیسخانه بانگکرد، هه ندئ ناتهابی نیوان خوی و "لورد" ناشکرا بوو، به لآم وهک که سیکی گومان لیکراو ته ماشایان نه ده کرد. هاوکات هینددی به پؤلیس وت که نهو له پییش نهو شه وه شومه ی ناوه راستی هاوین و له دوی نهو پؤزه شه وه نیگه رانی باری درونی "هامیلتن" بووه.

نهو ژن و میزده جوتیاره شبان هیئا بو پؤلیسخانه که چنده پؤژیک بهرله ئاهه نکه که نه یاننوانی به شداری له ئاهه نکه که دا بکن، به لآم به کسر پاش لیکولینه وه به ریاندا.

شه ودی ناوه راستی هاوین له یاریه که دا کوژرا و پؤیسته ناو باخچه که وه. "ماک لاکلان"، که هه رگیز "ماری ئان" ی ناسک و نؤلی له بیرنه ده چوو وه، گرنگیه کی زوری بهو خاله ددها. نهو به ئاسانی له وه تیده گه یشت که پیاوکوژه درنده که بچی نهو کچه نهرم و نیانه گهنجه ی نه کوشتوو. هاوکاتیش له دلی خویدا دهیوت "بیگومان" دؤزینه وه ی هو ی کوشتنه کانیش هه ر زور ناشکرایه، چونکه پیاوکوژه که یان پیاوکوژه کان_ ده یه ویت هه موو نهو خه لکانه له سه ر ریگاکه دا بس ریته وه که بهر بهر هکانی له سه ر خواژنی قه شه نگ ده کن و ده یه ویت بو خوی ببیت. لیره شه وه چنده ها که س له بهر ده ستابوو که جیگه ی گومان بن.

کوشتنی شه شه م و هه وته میس پوویدا، دیسانه وه ریگ له سه ر هه مان شیوه ی ترسناکی بهک له دوی به کی کوشتنه شومه کانی یاری شه تره نجه که بوو. له وه به دواوه بهر ده وام پؤلیس ده یزانی چ که سه یک ده بیته قوربانی دهااتوو، بیگومان تاراده به یک که سه که یان ده پاراست، به لآم نه یان ده توانی ریگه له پیاوکوژه که بگرن.

له زور به ی حال ته که اندا قوربانیه کان یان له ناو دارستانه که دا یان له ناو مه رزاکه دا ده کوژران، وه هه موو که ره تیکیش پیاوکوژه که چه قویه کی نیژی قه سایی به کار ده هیئا. هه ر له پاش ماوه یه کی کورت نزیکه ی نیوه ی میوانه کانی ئاهه نگی رویه نند پؤشیه که ی "هامیلتن" کوژران، نیدی پیاوکوژه که خه ریکبوو له "لورد" و "دوک" نزیک ده بوو وه، بیگومان له به ریوه بهری پؤلیسیش. نهو زور به باشی ده یزانی که خوی له یاریه که دا شانزه هه مین داشبوو که ریگه یان پییدا ته ختی شه تره نجه که به جیبه نیئت.



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

*

له مانگی نۆدا دهستم کرد به خویندنی میژوو. جارچاریک کچیکی قوتابیم بانگده کرده ماله‌وه، یان ده‌عوتی شهرابی سور و په‌نیرم ده‌کرد، یان بیره و هیلکه‌ی سورده‌و‌کراوم داده‌نا. هه‌ندئ جار گۆشتی گاشم سورده‌کرده‌وه، گۆشتی مهر و کهله‌رمیشم لیده‌نا، شله‌ی ماسی و ماسیه وردیلشم به داوده‌رمانه‌وه ناماده‌ده‌کرد.

من ههر چاوه‌روانبووم ماریا بگه‌رپه‌ته‌وه و بلّیت "ئه‌و کاره‌م ده‌ستکه‌وتوووه که له سویدا داوام‌کردیوو". تا ئیواره‌یه‌کیان ته‌له‌فونی بۆ کردم و داوا لیکردم سه‌ردانیکم بکات. که هاتیش چه‌پیک گۆله‌باخی زه‌ردی گهوری به‌ده‌سته‌وه‌بیوو. بۆ منی هی‌نابوو و منیش به‌لامه‌وه سه‌ریبوو. من راست و دروست نهمده‌زانی چی ده‌ویت، به‌لام بۆنی شتیکم ده‌کرد.

به‌سه‌ر میژی ناخواردنه‌که‌ی چی‌شتخانه‌که‌دا خۆمان چه‌ماندبووه‌وه و ده‌ستی یه‌کنتریمان گرتیوو. هه‌موو گۆله‌په‌کانم کوژاندبووه‌وه. ته‌نه‌ا یه‌ک مۆمی ناو مۆمدانیک به‌داگیرسای له‌نیوانماندابیوو. یه‌ک بتل شهرابی سوری هه‌وت کرۆنیشمان خواردبووه‌وه.

هه‌لبه‌ته پیم خۆشبوو که ماریا هاتبووه‌وه بۆ لام، به‌لام دواتر داوام‌لیکرد که ریک و ره‌وان مه‌به‌ستی هاتنه‌که‌یم بۆ رونیکاته‌وه. له‌پیشدا وتی "نیشه‌که‌ی سویدم ده‌ستکه‌وتوووه و له‌مانگی دوانزه‌دا ده‌گوزمه‌وه". له‌دلی خۆمدا وتم "بۆ نا، له‌وانه‌یه منیش بتوانم به‌باشی له سویدا هه‌لبه‌که‌م"، به‌لام پيش نه‌وه‌ی فریابکه‌وم هه‌چ شتیگ له‌و باره‌یه‌وه بلّیم، شتیکی پی وتم و له‌وه‌به‌داوه‌یه‌کسه‌ر

له‌دواجاردا ناره‌تیکیان به‌سه‌ر تاوانه‌که‌وه گرت، نه‌و کاته‌بوو که به‌دزیه‌وه خۆی کردبوو به‌گه‌وره‌که‌ی "ماک ئیشر" دا و چه‌قۆیه‌کی قه‌سابی کردبوو به‌سنگی جوتیاریکدا.

"ماری ئان زۆر به‌ئاسانی توانیوووی خۆی بگه‌یه‌نپه‌ته کینگه‌کانی ناوچه‌که، به‌بی هه‌چ گرفتیک خۆی کردبوو به‌ شوینی کارکردنی پارێزه‌ره‌کان و کینگه‌ گه‌وره‌کاندا. هونه‌ریکی سه‌ختیش نه‌بوو‌بوو به‌لایه‌وه که ژن و پیاوی ناوچه‌که له‌گه‌م خۆیدا بباته‌ ناو دارستان و کینگه‌که‌وه.

"ماک لاکلان"ی به‌رپه‌وه‌به‌ری پۆلیس خاوه‌نی نه‌زمونیکی زۆر بوو له‌ کاره‌که‌یدا، به‌لام له‌ویدا لیی بوو‌بوو به‌ گری و نه‌یده‌زانی چ هۆیه‌ک پائی به‌ "ماری ئان ماک کینزی" هه‌واوه که درنده‌ترین ریزه‌ کوژی له‌ میژووی سکۆتله‌ندادا بکات.

"ماری ئان"ی قه‌شه‌نگ وتی "شه‌رمکردن پائی پیوه‌نام بیانکوژم". نه‌و شه‌وه شه‌ویکی ته‌لیسمای بوو، نه‌و هه‌موو لیوانه‌ی که ماچی کردبوون ههر له‌به‌رچاویدا بوون، نه‌و هه‌موو باوه‌شه‌ پر له‌په‌رۆشیانه‌ی له‌بهرنه‌ده‌چوووه که خۆی به‌ویست و میهره‌بانی خۆی ریگه‌ی پیدابوون. به‌لام دواتر شه‌رمی له‌و به‌ره‌لاییه‌ی خۆی کردبوو. ده‌یتوانی خۆی بکوژیت، به‌لام هه‌چ یارمه‌تیه‌کی نه‌ده‌دا. "ماری ئان" رازی نه‌بوو میوانه‌کانی "لۆرد" به‌و یادوه‌ریه‌وه بزین که نه‌و له‌ ناو په‌رژینه‌کانی باخچه‌که‌ی "هامیلتن" دا خۆی دا به‌ده‌ست نیوه‌ی سکۆتله‌نداوه.

پاش چه‌ند مانگیگ "ماری ئان" یان له‌ "گلاسگو" دا هه‌ئواسی، نه‌و رۆژه‌ چه‌نده‌ها که‌س له‌ویدا کۆبوو‌بوونه‌وه و له‌ حه‌شه‌مه‌تا ده‌گریان.



تابهته به پنگه پرتوک

ماريا دهيوست مندالتيكى له من ببيت. نهو دهيوست "تو تهنه پياويت كه حهزبكه مندالتيك لبي ببيت"، زياتریش دهيوست "من هر زوو ههستم بهوه كرد، لهراستيدا ههرلهو پوژوهه زانيم كه بو يهكه مين جار له "نوللهفولسيته" دا يهكتريمان بينى، بهلام نهمدهتوانى پهيوهنديكى دريژخايهنت لهگهندا بههستم". دهيوست سكي پرېكه، پرسيارى ليكردم و وتى "دهتهويت دووگانم بكهيت؟"

پي پيگه نيم. بهلامهوه ههتا بلتييت بيروكه يهكى زورزانانه بوو، بهلام لهخه ياليمدا بوو. لهخه ياليمدا بوو كه مندالتيك ببيت و بههيج شيويه كيش نه به ستريمهوه.

بو ماوه يهكى دورودريژ لهسهرى دواين و تاوتويمانكرد، بهلام بههيج جورېك به شيويه يهكى جدى لهسهرى نه روښتئين. قسهى خوشمانده كرد و پيډه كهنين، ماريا وتى "نيتير لهمه و دواوه نه توانين ديسانوه لهگهال يهكدا بخه وينهوه". نهوه فريوى دام. دهمانتوانى ههتا وهكو نهو كاتهى دووگانده بوو پيگه وه بخه وين. دواتریش دهيوگواستهوه بو ستوكهولم.

من خوم به هيج شيويه يهك ناماده نه بووم مندالم ببيت. بهلام بلتييت روژيک له پوژان نهو ناماده گيم تيدا بو ببيت. من تهنه بيركردنهوه لهوى كه ته ماشاى ناو چاوى منداله كم بكه، دهيتراساندم. من كه خوم مندالتيك، پيمخوشنه بوو هيج كه سيك دهست بهسهرما بهيډيت، رقم ههله دستا كه دهستيان بهرومه تما دههينا. نهوى چون خوم دهست بهسهرى منداله كمدا بهيډيم؟ چون دهست بهرومه تيا بهيډيم؟

من نهو لايه نانه شم ليكده دايه وه. من نهمدهويست مندالم ببيت، بهلام دهمتوانى يارمه تى ماريا بدم. ههتا زياتر باسما ليده كرد، زياتر و زورتر قهنا عاتم بهوه دههينا كه بيروكه يهكى ناياى خستوته بهردهستم. نهو جهختى له خالتيك دهكردهوه و دهيوست "دهبيت پيگه وه

ههستمكرد كه من ههركيزا و ههركيز پوژيک له پوژان له ستوكهولمدا نازيم.

ته ماشاى ناو چاوى كردم و وتى "دهمهويت داواى شتيكت لى بكه، شتيكه كه به دريژايى ژيان ده مينتيتهوه".

لهويدا ههستمكرد له شم گهرمدا هات. نهوه يهكه مين جار بوو له ژيانمدا كه بتوانم خوم بو شتيك بكه مهوه كه به دريژايى ژيان بمينتيتهوه. من حهزم له وتنهوى وشى "ده مينتيتهوه" بوو، بهلامهوه وشه يهكى جوا نبوو.

وتى؛ "حه زده كه مندالتيك لهگهال خومدا بهرم بو ستوكهولم"

ديسانوه لهويدا ههستمكرد ماريا تهنه ئافره تيكيو كه له ژيانمدا بينيډيم و نه متوان ببيت هه مينشه لبي تيگه م. من راست و پهوان نهو لايه نهم به دل بوو. مهاله كه سيكت خوشبوويت كه هه مينشه پراوپر لبي تيگه يت.

دواتر وتى؛ "پيتهر... دهمهويت سكم پرېكه يت، دهمهويت مندالتيك له تو ببيت"

هيشتام به ته واهوتى له ناكامى وشه كانى تينه ده گه يه شتم. من هيشتام هر خه يالم به وهوه ليدهدا به چ شيويه يهك له ستوكهولمدا بيگوزهرينم؛ له دلى خومدا دموت "ناپارتمان كهى نوسلو بفروشم؟ يان هر بيدم به كرى؟"

بهلام لهويدا ماريا وتى "من نامهويت هه موو ژيانم لهگهال يهك پياودا بهرمه سهر. منيش ريک وهكو تو وام". ماريا باشى دهناسيم و له وهوپيش باسى هه موو نهو ئافره تانه بؤكردبوو كه هاتبوونه لام. هر دهتوت خوم له بهرده مى ده رگايه كدا بينيوه كه به ههر دوولادا دهكرتيتهوه.



تایبەتە بە ینگە پەرتووک

هەرگیز نەمدەتوانی ئەو پڕۆژانە بھێنمە بەرچاوم کە لەداھاتوودا دەھاتن. ھێندەم بە ماریا راگەیاندا کە بە مەرچەکانی رازیم، وتم پێشمخۆشە سکت پڕیکەم، ھەر بەراستی پێشمخۆشە. بۆ ماوہیەکی دورودریژ ھەر پێدەکەنین، بەشیوہیەکی دلرەقانە پێدەکەنین، ھەتا دەھات زیاتر ئالۆش دەیگرتین و زۆرتیش ھەمان لە سیکسبوو.

دواتر دوو ھەفتە ی زۆر خۆشمان رابوارد. تا ئیستاکەش ھەستدەکەم تەنھا لەو ماوہیەدا بەراستی ژیاجم. ئیمە ناوی ئەو پەپوہندیە تایبەتییەمان نابوو "خۆشەویستی ناچاری". بەلام خۆ نەدەکرا بەدریژایی پڕۆژەکە لە جیگادا پالکەوین و خەریکی مندال دروستکردن بین. لەگەڵ ئەوێشدا بیستوچوار سەعاتی پڕۆژەکە پیکەوہ بووین. پیاوسی درێژمان بەناو شار و "نۆردمارک"دا دەکرد، ھەندئ لە چیرۆکە ھەرە شیتانەکانیشم بۆ گێرایەوہ. ماریا لەپادەبەدەر ئەو چیرۆکە ئالۆزی خۆشدەویست کە دەربارە ی خۆش فرۆشیکبوو؛ ئەو لەچیرۆکەدا بەشیوہیەکی ترسناک و بەدەستی ئانقەست لەدوای مردنی خۆیەوہ سئ کەس دەکوژیت. ئەو چیرۆکەشم بۆ گێرایەوہ کە لە یانە 17ا بە نوسەرکەم فرۆشت. بەلاموہ ئاسایی بوو ئەو چیرۆکە ی بۆ بگێرەوہ، چونکە ماریا ولاتەکە ی بەجێدەھێشت.

دەبایە ھەندئ لە چیرۆکەکانم دوو سئ کەرەت بۆ بگێرایەتەوہ، چونکە ماریا دەبیوت "ھەوێدەدەم لەبەریان بکەم". کۆسیپەکە ی من لەوہدابوو کە ھەرگیز نەمدەتوانی دوو سئ جار ھەمان چیرۆک پیک بە ھەمان شیوہ بگێرەوہ. ھەموو جاریکیش کە تێدەکەوتم ماریا بەچرەچرپ پیتی دەوتەوہ. لەمن باشتر چیرۆکەکە ی لەیادبوو،

پەیمانیک بەستین". دەبیوت "دەبیت پەیمان بەیەکتەری بەدین کە دواتر پاش ئەوہ ی دەگوێزمەوہ بۆ سوید، بەدوای یەکتەریدا نەگەرین". دەبایە ئیتر ھەرگیز چاومان بەیەکتەری نەکەوتایەتەوہ. تەنانتە بۆم نەبوو ناوینشانەکە ی بزاتم. ھەرچی دەربارە ی باوکایەتی منیشە، دەبایە بەتایبەتی پەیمان بەیەکتەری بەدین کە وک نەینییەکی نیوان ھەردووکانم بھێننەوہ. لەسەرئەوہ ریک کەوتین کە تەنھا ئەوہندەم پێبێت کە کور دەبیت یان کچ و ھییچی تر.

ئەو ئەندیشە ییە زۆری ھەژاند، ھەستم بە ھاژە ی خۆینی ناو لەشی خۆم دەکرد. ماریا نەک تەنھا ھاوتای من نەبوو، بەلکو پیموابوو لە بیئەرمی و بەھرەمەندیدا لە من زۆر زیاتر پۆیشتییت.

بەلاموہ ئاسایی بوو سکی ژنی پیکەم و نەشیتە مندالی من. خۆ من ھەمیشە پێشمخۆشبووہ تەشەنەبکەم، ھەمیشە ھەزم لەوہبووہ خۆم بەتالکەمەوہ. ھەرگیزیش گرنگیم بەو شتە نەداوہ کە پیی دەئین "مافی بلاوکردنەوہ". لەدوای گەیانندی شتیکیش یاخود پاش ئەوہ ی شتیکم بەدوای خۆمدا جێدەھێشت، پۆیستم بەوہ نەبووہ دابنیشم و ئافەرین بچنەوہ، من ھەر لەکاتی مندالیئەوہ بەو شیوہیە بووم. کاتیک کەمندال بووم و تەکسیەکانم بانگدەکرد، کەس چەپلە ی بۆ لێنەدەدام. داواکردنی ئەو ھەموو تەکسیە بیریۆکە یکی بۆینەبوو، بەلام دواتر ھیچ کەسێک سوپاسی نەدەکردم.

لەلایەکی تریشەوہ لەماوہ ی داھاتوودا زیاتریک یەکتەریمان دەبینی. ھەرئەوہ خۆی بۆ خۆی شتیکی قورسبوو بەلاموہ. من ھەمیشە ئەو گرفتەم ھەبوو کە نەمدەتوانی لە چەند پڕۆژیکی کەمی داھاتوو زیاتریک ببینم. دەمتوانی بیر لە رابوردووم بکەمەوہ، دەمتوانی بەچەپ و راستدا بیر لەو کاتە بکەمەوہ کە تیایدا دەژیام، بەلام



*

تارادهیهک هه موو نهو وشانهی له بیربوو که من به کارمهینابوون، ماریا لهوه تینه دهگه بیشت و نهیده زانی بوچی نهو له من باشتریک وشه کانی له یاده. منیش بوم رونکردهوه و وتم "هونه ری ئیرتیجال"²² تهنها هونه ره که من به ته واوه تی کارامه بتم تیایدا. (ده توانین بلینین "گپزانه وهی سه ریپیی"، به لام هیشتام به ته واوه تی مانای پراوپری وشه که نابه خشیت و.

هیندهی پینه چوو نهو پوژه هاته پیشه وه که هه ردوو کمان چاوه پروانی بووین. ماریا به خه نده وه پیشوازیکرد و منیش به خه فه ته وه. تاقیکردنه وهی سکه که ی پوژه تیفی پیشان ددها، ماریا له خویشدا دهستی به ملاولادا باده دا و خه نیبوو. هه ر بو خویشی وتی «توش ده بیته "باوکیکی نمونه یی"»، دیسانه وه له ویشدا به شیوه یه کی زور دلره قانه بیکه نه بنه وه.

ماریا به رله وهی بگوژیته وه بو سوید، دوو مانگی تر له ئوسلودا مایه وه. زور به ده گمه ن لهو ماوه یه دا یه کتریمان ددهی. به لام که ره تیکیان ته له فونی بو کردم و وتی "تاقه تت هه یه بیت بو "گرینگشو" و چیرۆکنیکم بو بگپزیه وه"²³ منیش خومم به قورس رانه گرت. سه یریوو به لامه وه که به شیکی من هه ر لهو کاته وه له ناو له شی نه ودا بوو.

ئیدی ماریا به جیبی هیشتم. به رله وهی پروات ته له فونیککی بو کردم. به قیتار سه فه ریکرد، به لام من به ریم نه کرد.

بهو شیوه یه من گونجاوترین پیاو بووم بو نه وهی مندالیک بخرمه سکی نافرته تیکه وه و له هه مان کاتیشدا نه بیته مندالی خوم. ماریا ده بو یست مندالیککی لیم بییت، ئی بو نا؟ ئاسانبوو به لامه وه. به لاش ده که وهت له سه رم. هه ستمده کرد ده بوایه من سوپاسی نهوم بکر دایه. به لام هه موو شتیکی دوولایه نی هه یه و بیرم له وه نه کرده وه که من له هه موو باریکدا ده بیته نرخیکی گه وره بدهم؛ من بو هه تاهه تایه ئیتر ماریام نه ده بینیه وه.

به هه رحال چهنه سالیکی رابورد و نه وسا په یمانه که مان به راستی برده سه ر. چوار جار له گه ل کچه که دا سه ردانی ئوسلوی کرد. ماریا به ناوی "توپه له ئالتون" وه بانگی ده کرد، به لام بیگومان ناویکی تریشی هه بوو. وایزانم ماریا بو یه بهو نازناوه وه بانگی ده کرد، بو نه وهی من ناوه راستیه که ی نه زانم. دواچار که بینیم ته مه نی نزیکه ی سئ سال بوو. له وه کاته وه ئیدی په یمانه که مان نو یکرایه وه نه وه دوا هه مین جار بوو که ببینم. ماریا ده یوت "یا کچه که فریای نه وه نه که ویت وینه یه کی باوکی لا دروست ببیت". له راستیدا نهو شته منیشی ده گرت هه، منیش ده بوایه نه گمه نه وه راده یی که وینه یه کی باشی نهوم لادروست ببیت، چونکه هه ر له بنه ره ته وه باوکیکی ته واوه تی نه بووم.

کچیکی جوانبوو. به پروای من نه له ماریا ده چوو و نه له خو شم، به لام زور به ئاشکرا شیوهی دایکی خومم تیادا ده بینی. ئیسقانی سه ر رومه ته کانی ههروهک دایکم هه مان به رزیان هه بوو، ماوه ی نیوان چاوه کانیشی ریک ههروهک دایکم گه وره بوو. واده هاته بهرچام که

²² به داخه وه وشه یه کی پراوپرم له زمانی کوردیدا به رامبه ر نهو وشه یه نه دوزیه وه و



تابهته به پنگه پرتوڪ

پيدڪهني، بهلام من ههولمدا ههئدئ وشه سويديش بهكاربهينم،
بونهوهي ناسانتر ليم تيبگات.

باسي ڪچيڪي بچڪولم بؤ گيرايهوه كه هاوتهمهني خؤي بوو و ناوي
"پهنيئا مهنيئا" بوو، باوڪي نهو ڪچه بهريوهبهري گهورهترين و
جوانترين سيړكي دونياوو. سيړكهكه بهكيك لهسيړكهكاني ولاتيكي
دور دوربوو، بهلام گهلي گهلي سال لهمهوبهبر كهپهتيكيان بهروه
ستوكهولم هاتن، بؤ نهوهي لهويڊا خيمهكهيان له "گرينه لوند"دا
لهناوهپراستي پايتهختي سويديا ههلبدهن، نهوان پاشا و شارئي سويد
بانگهيشي ڪردبوون. ههموو فارغونهكاني سيړكهكه يهك بهدواي يهكد
بهناو "سڪونه" و "سمولاند"ا بهروه سهروه تيدهپهپرين. لهناو
فارغونتيكي گهوره قيتاردا فيل و سهگي ناو و ورچ و زهرافه و نهسپ
و سهگ و مهيموني تيڊابوو. جگهلهوانهش لهناو ماشينهكاندا چهند
گالتهبازيڪ و فهنباو و جادووگهر و پهتباو و راهينهري نازهان و
سوارچاڪ و كهساني موسيقي و جادووبازي تيڊابوو. "پهنيئا مهنيئا"ش
تهنها منڊال بوو لهنيوانياندا. ههروهك شازادهيهك پهفتاريان
لهگهلا دهكرد، چونكه ڪچي بهريوهبهري سيړكهكه بوو، وه دهيانوت
لهچارهوسي نوسراوه كه له داهاوتودا دهبهته هونهرمهنديكي
بهناوبانگي سيړڪ.

ڪچهكه وهك موميڪ قيت دانيشتيوو و گويي بؤ شتانه شلڪردبوو كه
بؤم دهگيرايهوه، بهلام هيچي نهوت، لهبهرنهوه بهدلنيابيهوه
نهمدزاني چهنديڪ تيدهگات. لهدلي خؤمدا دموت خؤ ههريچ
نهبيت كهميڪ لههكايهتهكه وهردهگريٽ. تهماشايهكي ماريام ڪرد
و نهويش به نيشارهت تيبگهياندم كه بهردهواميم. وازنام ماريا پيي
خؤشبوو كه ڪچهكه بهلايهني كهمهوه چيروڪيڪ لهگهلي خؤيدا دهبات،

دايڪم سهلنهوئ لهدايڪ بؤتهوه و مينيش نهو بواره نوييم
پييهخشيوه. بيگومان زور باش دهمزاني كه نهوانه ههمووي فهنتاسياي
خؤمن و هيچي تر.

دواههمن جار كه ماريا و "توپهله نالتون"م بيئي له نويورهيهكي
گهرمي مانگي شهي سالي 1985دا بوو. تنهنا چهند ڪانٽرميريڪ
پيگهوه بووين و ههمووشيمن له "سؤگنسٿان" بهسهربرد. بؤ خواردن و
خواردنهوش، رؤبيان و سهموني دريژ و شهراي سپيمان لهگهلي
خؤماندا برديوو. من و ماريا دانيشتيووين و باسي رؤزاني راپوردومان
دهكرد، لهو ڪاتهدا ڪچهكه لهگهلي قوورنگيڪدا، كه ههر پيسكهپسكي
بوو، لهقهراخ ناوهكه ههلبهز و دابهزي دهكرد. لهناوهكه هاته دهرهوه
و داواي پسڪيت و شهريهتي ڪرد، لهويڊا من خاوليهڪم تيوهنالاند و
وشڪم ڪردوه. ههلبهته بهرهزامهندي دايڪ و ڪچ نهوهم ڪرد. بيگومان
ڪراسهڪشم لهبهركردوه. ههر ماريا خؤي لهوهوپيش ڪهپهتيكيان
وتي "ئوش دهبهته باوڪيكي نمونهيي".

"توپهله نالتون" لهسهرخالويهڪ لهنيوان من و ماريادا دانيشتيوو و
مينيش چيروڪيكي دورودريژم بؤ گيرايهوه، يان ههروهڪ خؤم ناومناوو
"هكايهتيكي نيسلاندئ"²³. هيشتام بهتهواوهتي دهستم به گيرانهوهي
چيروڪهكه نهڪردبوو كه كهوته پيگهنين. نازانم لهو وشانه
تيدهگهيشت كه بؤم دهگيرايهوه يان نا، لهوانهيه تيگهيشتبيٽ، بؤيه

²³مهبهستي له جوړه چيروڪيكي دورودريژي نيسلاندبه كه كهه تا زور
لهسهر بنهماهيهكي ميژويي دارپيژراوه و لهسهردهمي سهداكاني
ناوهپراستدا باوبووو.



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

له‌وانه‌یه هه‌ولبده‌ن ناوی ده‌ریاچه‌که هه‌لبوشن. به‌لام دواتر حوشرته‌کان چبتر له‌توانایاندا نه‌ما ناو بخۆنه‌وه و کچی به‌پرتوه‌به‌ری سبیره‌که‌ش نه‌دیاریبوو و نه‌ده‌ریش که‌وته‌وه. ده‌گبترنه‌وه ده‌لین که به‌پرتوه‌به‌ری سبیره‌که‌که بۆ ماوه‌ی چه‌نده‌ها سالی تال به‌ده‌م خه‌وه‌وه ده‌گریا، چونکه "په‌نینا مه‌نینا" گلینه‌ی چاوی بوو و له هه‌موو سبیره‌که‌که زیاتریک خۆشی ده‌ویست.

به‌شپوه‌یه‌ک خۆمپیشانی مندا له‌که‌دا که فرمیسکیکم ده‌سرم، وابزانم له‌و کاته‌دا "تۆپه‌له‌ ئالتون" به‌لاچاویک ته‌ماشایده‌کردم. له‌وه‌ده‌چوو به‌لایه‌نی که‌مه‌وه له‌و به‌شهی دواتر تیگه‌یشتبیت. چونکه که‌میگ له‌وه‌ویه‌ر خۆی به‌پیتی په‌تی له‌قه‌راغی ئاوه‌که‌دا ده‌خولایه‌وه.

له‌به‌رئه‌وه خیرا درێژم به‌ چبیره‌که‌که‌مدا و وتم؛

«به‌لام "په‌نینا مه‌نینا" نه‌خنکابوو. له‌و کاته‌دا که ژن و پیاوه گه‌وره‌کان له‌لای ئاگره‌که‌وه خه‌ریکی خواردنی گۆشتی به‌رازی کۆی و خواردنه‌وه‌ی شه‌راب بوون، ئەو چوو‌بوو بۆ خۆی پیا‌سه‌یه‌ک بکات و ویستبووی ئەو ناوه‌ ببینیت. پرتو‌گه‌یه‌کی خۆشی ناو دارستانه‌که ده‌گریته‌به‌ر، به‌لام پاش ماوه‌یه‌ک قاچه‌کانی هیلاک ده‌بن و ناچارده‌ریت له‌ناو "خه‌لنگ"‌ه‌کانی نیوان داره به‌رزه‌که‌کاندا دابینیشیت. گوئ له‌گه‌می کۆتره‌کان و قازه‌قاژی کونه‌په‌پوه‌کان ده‌گریت، ئیدی خه‌و ده‌بیاته‌وه و خه‌ویکی قورسی لێده‌که‌ویت. کاتیگیش خه‌به‌ری ده‌بیته‌وه، واهه‌سته‌ه‌کات بۆ ماوه‌یه‌کی که‌م سه‌رخه‌ویکی شکاندوو، به‌لام له‌راستیدا به‌دریژی پیاوه‌که‌ و زیاتریش خه‌وتبوو، چونکه که‌ خه‌به‌ری ده‌بیته‌وه خۆر له‌ناوه‌راستی ئاسماندا‌یه. "په‌نینا مه‌نینا" ده‌چیته‌وه سه‌ر پرتو‌گه‌یه‌ی بگه‌ریته‌وه بۆلای ئەوانی تر، به‌لام ته‌نانه‌ت یه‌ک ماشینی سبیره‌کیشی

خۆشی هه‌روه‌ها. له‌و کاته‌دا پیاوه‌ یه‌ک مه‌تریه‌که له‌سه‌ر دارپک دابینشتبوو و چاوه‌روانی باقی چبیره‌که‌که بوو. کاتیگیش که هاته‌ خواره‌وه، که‌وته سه‌ر کلاوه سه‌وزه‌که‌ی و به‌شپوه‌یه‌کی نه‌ینی چاویکی لیدارگرم. وابزانم مه‌زاجیکی خۆشی هه‌بوو. له‌وه‌ده‌چوو ئەوه یه‌که‌مین جاری بیته‌ که هه‌سته‌بکات که‌سیکی سه‌ربه‌ خیزانه‌که‌یه.

که‌وته‌مه‌وه گبیرانه‌وه‌ی چبیره‌که‌که و وتم هه‌موو ماشینه‌ گه‌وره‌کان و فارغۆنی سبیره‌که‌که بۆ پشوو نیوه‌رۆ وه‌ستان، له‌لای ده‌ریاچه‌یه‌کی گه‌وره‌ی ناو دارستانه‌کانی سویدا لایاندا. له‌کاتی وه‌ستانیاندا کچی به‌پرتوه‌به‌ری سبیره‌که‌که پیتی خۆشبوو به‌ پیتی په‌تی به‌قه‌راغی ئاوه‌که‌دا بروات. به‌پرتوه‌به‌ری سبیره‌که‌که وایده‌زانی یه‌کیگ له‌ گالته‌بازه‌کان ناگی لیده‌بیته‌، به‌لام گالته‌بازه‌که به‌هه‌له‌ تیگه‌یشتبوو و پیتی وابوو یه‌کیگ له‌و که‌سانه‌ی که ئاژه‌له‌کانیان راده‌هینا ده‌بوا‌یه ناگی له "په‌نینا مه‌نینا" بوا‌یه، له‌و کاته‌دا ئاگریکی گه‌وره‌یان کردبووه‌وه و هه‌موو گه‌وره‌کان خه‌ریکی برژاندنی گۆشتی به‌رازی کۆی بوون. پاش چه‌ند کاترم‌تریگ ده‌بوا‌یه به‌ خۆیان و فارغۆنه‌ گه‌وره‌کانیان‌وه به‌ره‌و ستۆکه‌هۆلم بکه‌وتنا‌یه‌ته‌وه رن، به‌لام هه‌یچ که‌سیگ مندا له‌که‌ی بۆ نه‌ده‌دۆزرایه‌وه. به‌دریژی ئه‌و ئیواریه‌ و شه‌وه‌که‌شی به‌دوا‌یدا گه‌ران، چه‌نده‌ها گیانه‌وه‌دریشیان به‌و مه‌به‌سته به‌ردا که بۆنی بکه‌ن و بیدۆزنه‌وه، به‌لام بیسودبوو. به‌دریژی رۆژی دواتریش به‌دوا‌ی "په‌نینا مه‌نینا"‌دا گه‌ران، به‌لام دواتر هه‌مووان له‌و بره‌وا‌یه‌دابوون که له‌ ده‌ریاچه‌که‌دا خنکابیت. دوو حوشر له‌لای قه‌راخ ئاوه‌که‌وه وه‌ستا‌بوون و بۆ ماوه‌ی چه‌ند کاترم‌تریگ ئاویان ده‌خواردوه. هه‌ر ئاویان ده‌خواردوه و هه‌ر ده‌یان‌خواردوه، کۆمه‌لێک خه‌لکانی سبیره‌که‌که پیا‌نابوو له‌به‌رئه‌وه‌بیته‌ که بۆنی "په‌نینا مه‌نینا" بکه‌ن و ده‌یانوت



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

هله‌به‌ته ناتوانن به‌رِ پِک و پِنگه‌وه قسه‌بکهن، له‌به‌رئه‌وه ژنه‌که له‌لای جیگا‌ک‌یه‌وه داده‌نیشیت و همتا ئه‌و کاته‌ی خه‌ویکی قولی لیده‌که‌ویت لایلا‌یه‌ی بۆ ده‌کات. ناشزانیت ناوی چیه، له‌به‌رئه‌وه ناوی ده‌نیت "تۆپه‌له‌ ئالتون".

دیسانه‌وه "تۆپه‌له‌ ئالتون" ته‌ماشایه‌کی کردمه‌وه. پیمو‌ابیت له‌به‌رئه‌وه بوو که‌له‌کاتی گێپانه‌وه‌دا به‌ده‌ستی خۆم شیوه‌ی ناخواردنی "په‌نینا مه‌نینا"م نیشاندا، به‌لام له‌وانه‌شه‌ له‌به‌رئه‌وه بوو‌بیت که‌ هه‌ستیکرد‌بیت کچی ناو چیرۆکه‌که‌ش ناوی "تۆپه‌له‌ ئالتون"ی لێنرا. به‌دلنیا‌یه‌وه نه‌مه‌زانی چه‌ندیکی چیرۆکه‌که‌ تیده‌گات، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا هه‌ر به‌رده‌وامیووم؛

«بۆ ماوه‌ی چه‌ند سائیک "په‌نینا مه‌نینا" له‌و کێنگه‌یه‌دا مایه‌وه. هه‌ج که‌سێک نه‌بوو له‌ هه‌موو ولاتی سویددا که‌ بزانی‌ت دایک و باوکێ کی‌یه، وه‌ له‌گه‌ل تێپه‌ر‌بوونی ساله‌کانیشدا یاد‌وه‌ریه‌کانی "په‌نینا مه‌نینا" وه‌ک کچی به‌ر‌پۆه‌به‌ری سیرکینگ نه‌خته نه‌خته کال ده‌بوونه‌وه. له‌پاش ماوه‌یه‌کی که‌م سویدی‌یه‌کی ره‌وان فیر‌بوو، به‌لام هاوکات زمانه‌که‌ی خۆی له‌بیر‌چوو‌وه، چونکه‌ هه‌ج که‌سێکی شکه‌نه‌ده‌برد که‌ به‌و زمانه قسه‌ی له‌گه‌لدا بکات. به‌لام له‌ویدا په‌نجه‌ی دۆش‌او‌مژم به‌رز‌کرد‌وه بۆ ئه‌وه‌ی نیشانی بده‌م که‌ شتیکی گرن‌گم بیر‌چوو‌ه که‌ پینی بلیم _ ژنه‌ پیره‌که‌ی کێنگه‌که‌ تۆپیکی کریستانلی له‌ دۆلابی ژوری نوسته‌که‌یدا دانابوو. چونکه‌ ده‌مێ ده‌مێ سال له‌وه‌وبه‌ر ئه‌و ژنه‌ وه‌ک فال‌گره‌وه‌یه‌ک له‌ په‌کێک له‌ شاره‌ یاریه‌ گه‌وره‌کانی "لوند"دا کاری‌کرد‌وه له‌ر‌په‌گی فال‌گرتنه‌وه یارمه‌تی خه‌لکی داوه. له‌دوای هاتنی که‌چه‌که‌وه دیسانه‌وه تۆپه‌ کریستاله‌که‌ی ده‌رده‌هینیته‌وه و پیتشینی ئه‌وه ده‌کات که "تۆپه‌له‌ ئالتون" رۆژیک له‌ رۆژان ده‌بیته‌ پاله‌وانیکی په‌ت‌بازی

بۆ نادۆز‌ریته‌وه، پاش ماوه‌یه‌کی که‌میش له‌ناو دارستانه‌که‌دا ونده‌بیت. بۆ ده‌مه‌و ئیواره‌یه‌کی ده‌نگ ده‌گاته‌ لای کێنگه‌یه‌کی بچکۆله، له‌ویدا خانویه‌کی دیهاتی سور ده‌بینیت، داریکی نالای درێژ به‌خانوه‌که‌وه‌یه و به‌یاخیکی سویدی پۆه‌یه. له‌به‌رده‌م خانوه‌ سووره‌که‌شدا که‌ره‌فانه‌یه‌کی په‌م‌یی وه‌ستاوه، که‌ره‌فانه‌که‌ زۆر سه‌رنجی "په‌نینا مه‌نینا" راده‌کیشیت، چونکه‌ هه‌ر زۆر له‌ ماشینیکی سیرک ده‌چیت. راسته‌ ئه‌و کاته‌ ته‌مه‌نی ته‌نها سئ سال بوو، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا ده‌چیت به‌رده‌رگای که‌ره‌فانه‌که‌ و له‌ده‌رگا‌که‌ی ده‌دات، به‌لام که‌س ده‌رگا‌که‌ی لێنا‌کاته‌وه. "په‌نینا مه‌نینا" به‌سه‌ر چه‌ند پلێکانه‌یه‌کی به‌ردینی بچکۆله‌دا سه‌رده‌که‌ویت و خۆی ده‌گه‌ینیت به‌رده‌م ده‌رگای خانوه‌ سووره‌که‌ و له‌ده‌رگای ئه‌وئ ده‌دات. له‌ویدا ئافه‌رتیکی به‌ته‌مه‌ن ده‌رگا‌که‌ی لیده‌کاته‌وه. "په‌نینا مه‌نینا" ناترسیت و ابزانم له‌به‌رئه‌وه ناترسیت چونکه‌ به‌راستی کچیکی سیرکبوو. ته‌ماشایه‌کی ژنه‌ نا‌موکه‌ ده‌کات و ده‌لێت "باوکم لێ ونبووه"، به‌لام ژنه‌که‌ لێی تینا‌گات، چونکه‌ به‌زمانیکی تر ده‌یلت، وه‌ک له‌وه‌په‌ش وتمان "په‌نینا مه‌نینا" له‌ولاتیکی دور دور‌وه هات‌وه و ئه‌و ژنه‌ پیره‌ش هه‌ر‌گیز ئه‌و ولاته‌ی نه‌دیوو. "په‌نینا مه‌نینا" دوو رۆژه هه‌یجی نه‌خوارد‌وه، له‌به‌رئه‌وه ده‌سته‌ بچوکه‌کانی ده‌یات بۆ ده‌می، بۆ ئه‌وه‌ی نیشانی بدات که‌ برسپه‌تی. ئه‌وجا ژنه‌که‌ بۆی ده‌رده‌که‌ویت که‌ ئه‌و کچه‌ بچکۆله‌یه له‌دارستانه‌که‌دا ونبووه، ده‌یباته‌ ژوره‌وه و خواردنی بۆ داده‌نیت؛ ماسی و قیمه‌ و نان و شه‌ربه‌تی توترکی مۆر ده‌خاته‌ به‌رده‌می، "په‌نینا مه‌نینا" زۆر برسپه‌تی و زۆریشی تینوو، له‌به‌رئه‌وه هینده‌ی که‌سێکی گه‌وره‌ نان ده‌خوات و هه‌روه‌ک که‌سێکی گه‌وره‌ش شه‌ربه‌ت ده‌خواته‌وه. ئیواره‌ دادیت و ژنه‌که‌ جی‌گایه‌کی بۆ ده‌را‌زینیته‌وه.



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

به‌ناوبانگی سیرک. هەرله‌بەرئەوش دەکەوێتە ڕاهێنانی کچه‌که. فێری دەکات که ه‌اوسەنگی خۆی ڕاگرێت، هەموو شتێکیشی بۆ ئەو مەبەستە بەکارده‌هێنا ل‌ه‌گه‌ڵایدا، هەر لەسەر تەختە‌ی باریک و گوربەسەو هەتا مەنجەل و تەشتی گەورەش. رۆژیک له‌ رۆژانیش "تۆپه‌له‌ ئالتون"ه‌ینده‌ ئاماده‌گی تێدابوو که ه‌ونەرەکه‌ی پیشانی به‌رپۆه‌به‌ریکی سیرک بدات. ئەو کاتە سیانزه‌ ساڵ بەسەر ئەو کاتەدا تێپه‌رپبوو که کچه‌ سێ ساڵه‌که‌ بۆ یه‌که‌مین جار له‌ده‌رگای ژنه‌ فالگره‌وه‌که‌ی دا. له‌ رۆژنامه‌یه‌که‌دا خۆیندبوویه‌وه‌ که سیرکیکی به‌ناوبانگ له‌ دەرەوی ولاته‌وه‌ ه‌اتوونه‌ته‌ سټۆکه‌ۆلم و له‌ویدا نمایش ده‌که‌ن. رۆژیکیش هەر بۆ تاقیکردنه‌وه‌ی به‌ختی خۆیان پێکه‌وه‌ ده‌چنه‌ سټۆکه‌ۆلم. هەمان ئەو سیرکه‌بوو که سیانزه‌ ساڵ له‌وه‌په‌یش له‌ولاتیکی دۆره‌وه‌ ه‌اتبوونه‌ سټۆکه‌ۆلم، به‌لام "په‌نینا مه‌نینا" به‌هیچ شێوه‌یه‌که‌ له‌یادوه‌ریدا نه‌بوو که کاتی خۆی له‌گه‌ڵ سیرکیکیدا بووه. به‌رپۆه‌به‌ره‌ بیانیه‌که‌ سه‌ری له‌توانای ئەو کچه‌ سویدییه‌ دەسورمیت و یه‌کسه‌ر له‌سیرکه‌که‌دا وه‌ریده‌گرێت. به‌لام نه‌ "په‌نینا مه‌نینا" ده‌یزانی که به‌رپۆه‌به‌ری سیرکه‌که‌ باوکیه‌تی و نه‌ ئەویش ده‌یزانی که "په‌نینا مه‌نینا" کچی راسته‌قینه‌ی خۆیه‌تی».

ماریا ته‌ماشایه‌کی کردم و چه‌نده‌ها پرسیارم له‌ ده‌موچاویدا به‌دیکرد. ئەو هەمیشه‌ گرنگیه‌یه‌کی زۆری به‌و شێوه‌یه‌ده‌دا که من چیرۆکه‌کانم پێی کۆتایی ده‌هێنا. له‌وه‌شه‌ ئەو جارەیان به‌ناگاداریه‌کی زیاتره‌وه‌ گوێی بۆ شلکردبێتم، چونکه‌ دوو گوێچکه‌ی بچکۆله‌ش له‌نیوانماندا دانیشنبوو.

ده‌ستم به‌ چیرۆکه‌که‌م کردوه‌ و وتم؛ «به‌لام ده‌لێن خوی‌ن قه‌ت نابێت به‌ ئاو، وایزانم هەر له‌به‌رئەوه‌شبوو که له‌سه‌ره‌تاوه‌ "په‌نینا مه‌نینا" و

به‌رپۆه‌به‌ری سیرکه‌که‌ زۆر رێکبوون له‌گه‌ڵ یه‌کتزیدا. "په‌نینا مه‌نینا" به‌ریاریدا له‌گه‌ڵ سیرکه‌که‌دا بروت و بگه‌رێته‌وه‌ بۆ ئەو ولاته‌ی که لێوه‌ی ه‌اتبوون، له‌وێشدا له‌ماوه‌یه‌کی هەر زۆر که‌مدا وه‌ک په‌تازێکی به‌هره‌مه‌ند ناوبانگی بلا‌وووه‌وه‌. ئیواره‌یه‌کیان له‌سەر یه‌کێک له‌ په‌ته‌ به‌رزەکان سه‌مای ده‌کرد و به‌رپۆه‌به‌ری سیرکه‌که‌ش له‌خواره‌وه‌ له‌به‌رده‌م نۆرکیسترای سیرکه‌که‌دا وه‌ستابوو و قامچییه‌کی به‌ده‌سته‌وه‌بوو، له‌ویدا و له‌ناکاویکدا بۆی ده‌رده‌که‌وێت که به‌رپۆه‌به‌ری سیرکه‌که‌ باوکی راسته‌قینه‌ی خۆیه‌تی یه‌ته‌واوه‌تی له‌یادی نه‌کردبوو. ئا له‌ویدا شتێکم بۆ "تۆپه‌له‌ ئالتون" پونکردوه‌ و وتم؛ "به‌شێوه‌یه‌کی گشتی به‌و جۆره‌ ساتانه‌ ده‌وتریت" ساتی ده‌رکه‌وتنی هه‌قیقه‌ت". له‌و کاتەدا "په‌نینا مه‌نینا" ده‌شله‌ژیت و ئیدی ه‌اوسه‌نگی تێکه‌ده‌چیت و ده‌که‌وێته‌ خواره‌وه‌ بۆ ناو خه‌لکه‌که‌. به‌رپۆه‌به‌ری سیرکه‌که‌ به‌راکردن خۆی ده‌گه‌یینه‌تی لای، بۆ ئەوه‌ی بزانی‌ت بریناربووه‌ یان نا، به‌لام ئەو هه‌ردوو ده‌ستی به‌روپوری راده‌نیشیت و له‌ناخی دێیه‌وه‌ ه‌اوارده‌کات و ده‌لێت؛ باب! باب!». «تۆپه‌له‌ ئالتون" به‌سه‌رسامیه‌وه‌ ته‌ماشای کردم و که‌وته‌ پێکه‌نین، وایزانم ه‌ینده‌ له‌و شتانه‌ تێنه‌گه‌یشت که که‌میک له‌وه‌وبه‌ر بۆم گنێرایه‌وه‌. به‌لام له‌به‌رامبه‌ردا ماریا لێم تێگه‌یشت و زۆر توره‌ سه‌یری ده‌کردم. دیاربوو که دواهه‌مین کۆپله‌ی چیرۆکه‌که‌می به‌دلنه‌بوو.

خه‌ریکبوو خۆر به‌سەر دانیشتنی ئەو خێزانه‌ بچکۆله‌یه‌دا ئاواده‌بوو. شته‌کانمان کۆکرده‌وه‌ و به‌ره‌و "ترام"ه‌که‌ رۆیشتین. کچه‌ بچکۆله‌که‌ که‌میک له‌ پیشمانه‌وه‌ به‌ ه‌یوایشی رپیی ده‌بری. به‌ده‌م خۆیه‌وه‌ ده‌یوت «بابه‌، بابه‌!». ماریا ده‌ستی گرم و گوشتی، ته‌ماشایه‌که‌م کرد و بینیم فرمیسک به‌چاوانیدا دێته‌ خواره‌وه‌. که‌ گه‌یشتینه‌ ناوشاریش ئیدی



تابهته به پنگه پپرئوک

ههړیو دنیایی خۆم ده‌رگای ژوره‌که‌م به‌کلبل داده‌خه‌م، ته‌نانه‌ت ه‌ئو کاتانه‌ش که خۆش‌م له ژوره‌وه‌م. خۆ نه‌گه‌ر به‌کئیکم بۆ بئته ژوره‌وه، ه‌ئوا هه‌ر زۆر به‌ناسانی ه‌ئوتانئیت له پهنجه‌ره‌یه‌که‌وه فری‌میداته خواره‌وه. پهنجه‌ره‌کان نزم‌ن و به‌رزیه‌که‌شی تا جاده‌که‌ی خواره‌وه چهنده‌ها مه‌تر ده‌بئیت، ماشینیکی زۆریش به‌و شه‌قمامه‌ کۆنده‌ا تئیده‌په‌رئیت که به‌ره‌و قه‌راغ ناوه‌که‌ ده‌چئیت. ه‌ئوساکه‌ش شیوه‌ی مردنم له کاره‌ساتیکی ماشینیان له خۆکۆژئ ده‌چئیت.

ه‌ئینه‌ده‌ میوانی زۆر له ئوتئیله‌که‌دا نین، دوینی ئیواره‌ جگه‌له‌ من ته‌نها سئ ژن و پیاو و پیاویکی ه‌ئلمانئ ه‌اوته‌مه‌نی خۆم له چئشته‌خانه‌که‌دا دانئشته‌بووین و نانی ئیواره‌مان ده‌خوارد. به‌لام وامه‌زه‌ته‌ده‌که‌م چهنده‌ رۆژئیکي تر له کۆتایی هه‌فته‌ی جه‌ژنی "پاک"دا میوانی زیاتر پوو له ئوتئیله‌که‌ بکات.

پیاوه ه‌ئلمانیه‌که‌ بۆ ماوه‌یه‌کی دورودرئژ هه‌ر ته‌ماشای ده‌کردم. وایزانم ده‌یویست قسه‌م له‌گه‌لدا بکات، چونکه هه‌ر من و ه‌ئو به‌ته‌نها دانئشته‌بووین. من ه‌ئلمانیه‌کی ره‌وان ده‌زانم، به‌لام له‌گه‌ل ه‌ئوه‌شدا قسه‌م له‌گه‌لدا نه‌کرد و له‌بری ه‌ئو پرسیارم له خۆم ده‌کرد و ده‌موت "بئئیت له‌وه‌وبئیش نه‌مبئینبئیت؟".

کانئیکیش دواتر که چوومه جیگاوه بۆ خه‌وتن، ده‌سکی ده‌رگا‌که‌م پراوه‌شاند، ویستم دنیایم که به‌کلبل دامخستتوه. نه‌شچوم بۆ باره‌که‌. من مه‌شروبی خۆم له ژوره‌که‌دا هه‌یه هه‌ر له‌ئیس‌تاوه بتئیکي به‌تالم له سوچئیدا داناوه. هه‌ر وه‌ختئیکیش هه‌ست به‌ته‌نهایي بکه‌م، ه‌ئوا هه‌میشه ده‌توانم له‌گه‌ل پیاوه یه‌ک مه‌تریه‌که‌دا قسه‌بکه‌م. چونکه ه‌ئو ده‌موده‌ست له‌و کاتانه‌دا په‌یدا ده‌بئیت که من ته‌نها بم و چه‌زبکه‌م له‌گه‌ل یه‌کئیدا بدویم، ئیس‌تاکه‌ چوار رۆژه لئیره‌دام.

له‌یه‌کتر جودابووینه‌وه. ه‌ئوه دواهه‌مین جارپوو که ببینم، ئیتر له‌و کاته‌وه ه‌یچ هه‌وائیکی ماریا و مندا له‌که‌م نه‌بئسته‌وه.

یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر

ئیس‌تاکه‌ 26 سالن به‌سه‌ر ه‌ئو کاته‌دا تئپه‌ریوه، له‌به‌رده‌م پهنجه‌ره‌یه‌کی گه‌وره‌دا دانئشته‌ووم و ته‌ماشای شه‌پۆله‌کان و ده‌ریا ده‌که‌م. خۆر له ئاوابووندا یه‌ و توئیزائیک ره‌نگی زه‌ردی کال خۆی به‌سه‌ر که‌نده‌اوه‌که‌دا کئشاوه. به‌له‌مئیک که چهنده‌ گه‌شتیارئیکي تئدایه به‌ره‌و شو‌سته‌ی به‌نده‌ره‌که‌ ملده‌نئیت، چوو بوون بۆ ته‌ماشاکردنی ه‌ئو که‌وته‌ سه‌وزه زه‌مرووتیه‌که‌ی که یه‌ک دوو کیلۆمه‌ترئیک لئیره‌وه دور.

من خۆم به‌پیاسه به‌لای دار لئیمۆکاندا رۆبئشتم و دواتریش به‌ناو دۆلی "ناشه‌کان"دا تا سه‌ری سه‌ره‌وه‌ی شاره‌که رۆبئشتم. خه‌لکی ئئیره‌ میه‌ره‌بان و روخۆشن. نا‌فره‌تئیکي جل ره‌ش خۆی به‌سه‌ر پهنجه‌ره‌یه‌که‌دا چه‌مانده‌وه و فه‌رموی په‌را‌دخئیک مه‌شروبی لئیمۆ لئیکردم.

زۆر ناگام له خۆمه. هه‌رچه‌هنده له‌سه‌ره‌وه‌ی دۆله‌که‌دا ته‌نانه‌ت یه‌ک که‌سئشم نه‌دی، به‌لام له‌گه‌ل ه‌ئوه‌شدا هه‌ستم به‌ نارامی نه‌کرد، له‌وانه‌شه بۆیه نارام بووم، چونکه ه‌یچ که‌سئکم نه‌بینی. چهنده جارئیک وه‌ستام و ناوړئیکم دایه‌وه. ه‌ئو گه‌ر که‌سئیک له "بۆلۆگنا"وه دواکه‌وتبئیت، ه‌ئوا بنی ه‌ئو دۆله‌ی که پاشماوه کۆنه‌کانی شوئینی کاغه‌ز دروستکرنه‌که‌ی تئیا، باشتترین شوئینه بۆ زه‌فه‌رپه‌ئینانم.



تابهته به پنگه پرتوک

هه مه بهمانای وشهش بهراستیمه، هه رچی دهربارهی ماریاشه، نه وه شتیکی تهواو جیوازابوو من پیوستیم بهو بوو.

من نهو کاته لهدهفتهری یاداشتهکه مده بیره وهری رۆژانهی خۆم ده نوسیهوه، بهلام بهو مه بهسته نه مده نوسینه وه که بلاو بکرینه وه، به لکو تنهه چنده شتیکی کورتیبوو و خۆم بۆ خۆم نوسیووم، مه بهستم له وه به شتیکیوو له بابتهی چوونه ناو خودی خۆم و قۆلبوونه وه به کببو له خۆمدا و هیچی تر. هه ر بۆ وینه له شویندیکی دهفتهری یاداشتهکه مده نوسیووم؛

"من هه رگیز رۆژیک له رۆژان ناتوانم رۆمانیک بنوسم. چونکه ناتوانم سه رنج بخرمه سه ر تنهه بهک چیرۆک. نهگه ر له سه ر هه تادا چیرۆکیکی خه یالی بخرمه پرو، نهوا هه ر خیرا بهدوایدا جوار چیرۆکی تر یان هه شت چیرۆکی نوئی تر بۆلای خۆی رامده کیشیت و نهو کاتهش پیوستیان به ریکه خستنیکی مه زن ده بیته. جوارچی وه به کی نه ستوری گێرانه وه دروسته بیته و کومه لیک چیرۆکی سه رگیز که ری تیئاخرای تی داده بیته که چهنده ها که سایه تی به چهنده ها ناستی گێرانه وه ی جیواز جیواز شتی تی دا ده گێرانه وه، یان ده بیته بهو شتهی که ههندیک پییده لاین "قوتوه چینی هه کان". چونکه من ناتوانم بیرنه که مه وه، ناتوانم ده ست به سه ر بیرو که نوئیکاندا بگرم و نه هیلیم سه ر ده ربه یین. تاراده بهک شتیکی سروشته، شتیکیه خۆی بۆ خۆی دیت و ده روات. من له ناو نهو بره زیاده یه دا خنکاو م که له ناو خۆمدا به، من هه میشه خه ری که به تم، می شکم هه میشه نه ندیشه ی نوئ هه لده ریژیت. رهنگه هه ر له به ره وه بیته که حه زم له کورسی باره که کردوو، چونکه له ویدا ده توانم هه لیا نبریزم".

به ته مه نتر بوون، زۆربه شیان که سانیک بوون که له خه یالدا ده ژیان یان که سانیک به تالی بوون، زۆربه ی هه ره زۆر شیان خاوه نی ئومید یکی هونه ری بوون، یان به لایه نی که مه وه به لای خۆیا نه وه وهک شتیکی هونه ریان ده بینی. من وهک که سانیک کورتبیین و بیر ته سک ده مینین. هه ندیکان کتیبیکی وهک "گۆمه له شاعر" یان رۆمانیکان نوسیوو، هه ندیک تریش ده یانوت "ده نوسین" یان "ده مانه ویت شتیکی بنوسین". ناچار بوون وا بلین، ده نا هه ستیان به نو قسانی ره وایه تی خۆیان ده کرد. من له و ناوه ده دا چالاکیه کانم ده ست پیکرد.

زۆر جار نهگه ر یه کیکیان، چ ئافره ت بوایه و چ پیاو، له کاتی کدا که له گه لیدا ده مزار ده وه بیوتایه "من شتیکم نوسیوه" یان "ده مه ویت شتیکی بنوسم"، به کسه ر پر سباریکم لیده کرد و ده موت "ده ته ویت دهرباره ی چ شتیکی بنوسیت؟" به لام به شیوه به کی گشتی که نهو پر سبارم ئاراسته ده کردن وه لام یکی وایان پینه بوو. من نه وه م به لاره سه ر بوو. هه ر له و کاته وه هه لبه ته له گه ل تپه به پوونی کاتا زیاتر یکیش _ بیکه نینم به وه ده هات که که لتور مرو فیک په روه ره ده دکات که هه م ده توانیت و هه م ده شیوه ویت بنوسیت، به لام هیچی پینه که به لاری بکاته وه. بۆچی هه ندی که سه شتیکی "ده نوسن" هه ر خۆیا ن به ده می خۆیا ن و به راشکاو ده لاین "نیمه هیجان پی نه که بیلین و بلاویکه به نه وه؟" نه ی بۆچی ده ست له به خه ی نوسین هه لئاگر ن و بچن خه ریکی شتیکی تر بین؟ مانای نهو ئاره زوه به تی نه چه که به ویت شتیکی پینبخته ی و له هه مان کاتیدا هیجت پینه بیته؟ به لام نهو بابته به لای مه وه هه میشه به پیچه وان وه بوو. من هه میشه له گه ل یه کی کدا ده په ریم، به لام قه ت پیوستم به وه نه بوو مندا ل بخرمه جیهانه وه. نه م رسته یه ش هه م به ته وه سه وه ده لیت م و



تایبەتە بە ینگە پەرتوک

کورتخایەنم ھەبوو؛ من دواھەمین پارەوپیولم لە ماریادا سەرف کردبوو و ھیچم پێنەمابوو مەشروبى پێتیکرم .

پاشنیوەرۆیەکی درەنگ لە "یانەى قوتابیان"دا چاوم بە نوسەرێک کەوت. پانزە ساڵ لە من گەرەرتیوو، با بلێین ناوی "یۆھانس" بوو. من لەوھەپیش چەندھا جار قسەم لەگەڵدا کردبوو و دەمزانی کە وەک بلیمەتیک من دەبینی. رەنگە ھیندەى بۆ دەرکەوتنیت کە قسەکردن لەگەڵ مندا سودبەخشبیت بۆ بواى نوسینەکانى. کەرەتێکیان پرسیاریکی لیکردم وتى "گەنگى نیازت ھەبە یەكەمین کتیبىت چاپکەیت؟". بەلام تۆنى وتنەکەى زیاتریک لەگەڵ ئەو پرسیارەدا رێدەکەوت کە بلێت "گەى نیازت ھەبە بۆ یەكەمین جار لەگەڵ ئافەرەتیکدا بخەویت؟". منیش لەوھەلامدا وتم "ھەرگیز، قەت نامەویت کتیب چاپکەم". ئەو قسەبەم کاریگەرى تێکرد. لەو کاتەدا ھیندە خەلکیکی زۆر بەو شێوھەبە بیریان نەدەکردوھە .

داواملیکرد کە دەعوەتى بیرەبەکی بکەم. پێش ئەوت کە پارەم پێ نیە. لەدلى خۇمدا وتم "ئەگەر بەشێوھەبەکی خراب شکایەو، ئەوا لەو کاتەدا کە فاتورەکە دینن شتیک ھەر دەدۆزمەو". ھیچ کەسیک لەوھەپیش تاوانى درۆى نەدابوو پالم. بەلام زۆر دلنایابووم لەوہى ھەموو شتیک بەو شێوھەبە دەبیت کە من دەبخوازم. پریارمدا ھەموو پەندەکانى خۇمى بھەم بەردەست. ھەلپەتە لەسەرەتاوہ نیازم نەبوو بەو شێوھەبە بێت، بەلام دیسانەوہ سەفەرەکەى ماریا خەبالی گرتم و دەموویست تا ئەوھەبەرى راہە دلنایابم لەوہى کە ئەو ئیوارەبە بەدلى خۆم دەخۆمەو. پێیدەچوو ئەو بیست پەندە نرخیکی یەكجار زۆرى بۆ "یۆھانس" ھەبیت. ئەگەر تەنھا ئەوھندە بەشێوھەبەکی گونجاو بەکارى بەینانایە و خۆشى شتیکى زیادەى بختنایتە سەر،

لێرەوہ شێوہ "سودبەخشینیک بەبەکترى" بەخەیاڵمداھات؛ من بەلامەوہ ئاسانبوو کە بیروکە و ئەندیشەى نوێ بەینمە ناراو، بگرە زۆر سەختبوو بۆم کە نەھێلم لەداکین. بەلام بەلای ئەوانەى کە دەیانویست "بنوسن" بەھەمان ئەو شێوھەبە نەبوو. زۆرەیان بۆ ماوہى چەند مانگیک بیان سالیک دەھاتن و دەچوون بەبى ئەوہى یەك بیروکەى بنەرەتیاں بۆ بێت کە دەربارەى بنوسن. من کۆمەلێک خەلک چواردەوریان گرتبووم کە بەشێوھەبەکی یەكجار گەرە پێویستیاں بە شێوازى دەربرینبوو، بەلام پێویستبەکە لە برى دەربرینەکان گەرەتریکبوو، وە ھەز و ئارەزوہ بەگورەکەش لە پەيامەکان مەزنتربوو. من وام مەزەنە دەکرد کە بازارێکی بێسنور چاوەروانم بێت. بەلام بە چ شێوھەبەک کارەکەم بەریک و پێکی دەستپێکردایە؟

ھەر ئەو رۆژەى کە ماریا سەفەریکرد بۆ ستۆکھۆلم، چومە ناو شار و چەند تێببینبەک لەگەڵ خۇمدا برد، 20 پەندى پچیکمەت بوون. من ویستم بازارەکە تاقیبکەمەو، گەرەکم بوو بزاتم بە چ شێوھەبەک ھەنگاوبنیم. بیرم لەوہ کردوہ کە پەندەکانم یەكە یەكە بگۆرمەو، بۆ نمونە ھەر دانەى بەم بە بیرەبەکی فەلى گەرە. بیروکەکانم باشبوون، من ئەوہ ناشارمەو کە بەراستی نایاب بوون. بەھەرچال ئامادەبووم کە پەندىکی نایاب بگۆرمەو بە بیرەبەکی فەل وە بۆ ھەتاھەتاشە باسى ئەوہ نەکەمەو کە ھى من بوو. گرنگترین شتیش ئەوہبوو کە کەسیکی گونجاوى بۆ بدۆزمەو، ئەوہش کەوتبووہ سەرئەوہى تا چ راہەبەک بتوانم بەتەنھا و بەشێوھەبەکی نەپینى دوو بەدوو قسە لەگەڵ ئەو کەسەدا بکەم. جگەلەوہش من مەبەستىکی



تابهته به پنگه پرتوک

و دائیان بهوهدا دهنآ که ناتوانن پیی بگهن. بهلام له ههموو شوینیکدا بهو جوړه نیه. ئیستا کهش له چهنده شوینیکی جیهاندا، بهتابهته لهو شارانهدا که دابراون، دهکریت که کتومت پیچهوانه لهو وتهیه ببینن و بههه مان شیوه بهشتیکی شپانته لهقهلم بدریت. بیگومان تا ئیستا کهش چهنده جوتیاریک همن که بهتهواوه تی رقیان ههئدهسیت نهگهر رۆژیک له رۆژان کوره گهره کهیان له لهوه پگاوه یان له گیارنینهوه بیتهوه و بلیت "دهمهویت بیمه نوسهر".

ئهمرۆکه زۆرینه ی گهنجهکان دهئین "دهمانهویت ببینه کهسیکی بهناوبانگ" و بهپاستیشیان. ههر تهنها بیست سالیکی لهمهوبهر وتهیهکی ناوها دهبووه مایه ی شهزمازیهکی گهره. دهکریت له ماوه ی تهنها یهک نهوهدا ههموو بنچینه کهلتوریهکان سه رهوخوار ههلبهگهرینهوه. له سالهکانی 1950 کان و 1960 کاندا ههروا بی ئارهق بو ی دهرنده دهجوت بهگهر له کاتی گهنجیتدا وتبیت "دهمهویت بیمه کهسیکی بهناوبانگ". ههلبهته دهکرا بههینده پازی بوویتایه و بتوتایه "دهمهویت بیم به پزیشک یان به پۆلیس". بهلام نهگهر بتوتایه دهمهویت ناوبانگ دهریکه، لهو کاته ناچاردهبوویت زیاتریک وردبیکه یتهوه و ریک په نجه بخه یته سه ره لهو بواری که دهتهویت تیایدا ناوبانگ دهریکه یته واته پیش لهوه ی بهناوبانگ بیت دهبوایه ههلوئوته قه لای خۆت بدایه. ئیستا که چیدی بهو شیوه یه نیه. لهکاتی ئیستا خه لکی لهپیشدا بریاری خۆیان ددهن که ناوبانگ دهریکه ن و دواتریش لهپله ی دووههدا لهو بواره دیته پیشهوه که دهیانه وین بهناوبانگین تیایدا. تاراده یه کیش کهس گوئ ناداته لهوه ی که لهو کهسه شایسته ی لهو بهناوبانگیه یه که پپی دهگات یان نا. له خراپترین حالتهدا وهک کهسیکی کهر و بیئهقل له "بهرنامه یهکی

لهوا دهبووه کهسایه تیه کی نوئ. لهو لهماوه ی شهس سالدا دوو رۆمانی بلاوکردبووه، زۆر باشیش نه بوون. له سه رهتای 1970 کاندا بهدهگمه ن ریژه کهوت که رۆمانیک 20 پهندی برمانای له خوگر تبیت. چووین بو "گازینو". خو شبهختانه خه لکی هینده زۆری لینه بوو، میوانه کانیش تیکه له یهک بوون له نهکتهر و نوسهر و لهوانه ی که ههمیشه دههاتنه لهوئ و دهیانویست ببنه نهکتهر یان نوسهر. ئیمهش سوچیکی ئارامان دۆزیهوه و بو ی دانیشتن.

پاش نهختیک یهکی که پهندهکانم بو خویندهوه. یهکسه ر "یوهانس" پرسپاریکی لیکردم وتی؛ «کن لهوه ی نوسیوه؟». منیش په نجه م بو خۆم راکیشا و دانه یهکی تریشم بو خویندهوه. یوهانس وتی «تابلیت جوانه». دانه یهکی تریشم بو خویندهوه. لهو جا وتی «ئه تۆ خۆت نهتوت که هیچ نانوسم؟» سه ریکم بو راوه شاند و وتم «من وتم قهت نامهویت بیمه میدانهوه و دهرکهوم» دیسانهوه جهختم لهسه ره لهوه کردهوه که نامهویت بیمه نوسهر. لهو جا لهو سه ره راوه شاندا. پهنگه لهو ناوهندهدا هیچ کهسیک هه رگیز لهوه ی نه بیستبیت که یهکیک بلیت "نامهویت بیمه نوسهر".

ههموو ناوهند و کهلتوره لاوهکیهکان²⁴ خاوه نی کۆمه لیک خالی بنچینه یی رن و ئاشکرای تابیه ته ی خۆیان بوون. لهو ناوهنده ی "یوهانس" دا هیچ کهسیک نه بوو که بلیت "من نامهویت بیمه نوسهر". وایزانم لهوه شتیکوو که پاش چهندهها سال لهو جا لئی تیدهگه یشتن

²⁴مه بهست لهو کهلتورانه یه که تابیه ته به کۆمه لیک خه لکی دیاریکوار که له بواریکی تابیه تیایدا خۆیان ده بیننهوه، بو نمونه له بواری نوسیندا و.



تابهته به ینگه په ټوک

دوا تر وتم «نه گهر بتوانين له سر چه ند مخرجک ريکبه وين، نه وا ده توانيت هر بيست په نده که وهک نوسراوه يکي خوت به کار به نيټي». واقیروما وتی «مه به ست چیه، بیهتر؟»
 وته يکي کورتم بؤ باسکرد و له دوا جاردا هيندم تيگه ياند که من به پاستي نامه ویت بيمه نوسر، وا تيگه شت که من جوړه شهرم کردنيکی ناوازه ده ستي به سر دا گرتووم. وتم من پيمخوشنيه بيمه جيی سر نجي خه لکی و به شيوه يه يکي نه يني با شتر يک ده يگوزه ريټم، هينده شم پيوت که من هر گيز نامه ویت ناشکرا کردني ناوی خوم به پاره فرؤ شم. زيات تريکيش به شيوه يه يکي باوی نه و سر دمه هؤی نه و برپاره م بؤ پونکرده وه، زيات تريک به سياسه ته وه قسه مکرد و تم؛ «من گه يشتمه ته نه وهی که ناو ده رکردن پيشاندانی جوړه نايه کسانيه که به رامبر نه وانای که که متر يکيان پيټه». بؤ چي که سيکی چه نه باز که له بواريکدا له پيشه وه يه، سهری به سر خه لکانی تر دا به رزيکاته وه؟ با شتر يک نه ده بوو گهر هم مووان به هر ه و زانيار يه يکي هاوبه ش و هاوده ممان هه بوايه؟ شتيکيشم ده رباری "خه لکانی دژ به ده سه لات" وت که به رده وام سره له ده نه وه و سهخته بنبر بکړين، و ا بزائم راسته وراست ده بر يني "خه لکانی ناسايی" م به کار هينا، که له و سر دمه دا ده بر ينيکی ته ر بوه پيوو، به ته واو ته وک وته يه يکي سوک و ايوو. به ده رله وان هاش باسی هونه ری بيټاوی سه ده کانی ناوه راستم کرد و تم؛ «تا نيستا که ش که س نازان يټ چ که سيک "فولوسيا" و "تريمسکفاد"ی نوسيوه» دوا تر يش وتم؛ «به لام با به راشکاوی قسه بکه ين يو هانس، تو به پراستی له و پروا به دايت نه وه هيچ پوليکی هه يټ؟»

قوری ته له فيزؤندا" ده بيت، بؤ نمونه له به رنامه ی "رودوی راسته قينه دا"، وه له هره خراپترين حاله تيشدا دزيه کی سر نجر اکيش ده کات. من پيشه وخت نه م پيشه و تنم ده بينی؛ له وه ده چو که بزائم به ناويا نگیوون روژنيک له روژان ده بيته شتيکی سوک و نزم. من هم ميشه خوم له و سوکايه تيه لاده دا.
 يو هانس وتی؛ «بيتهر، تو خاوه نی که سايه تيه کی تايه تيت». هه موو نه و په رانه م خسته به رده می که بيست په نده کانم تي دا نوسيوونه وه و نه و يش خويندنيه وه. به ناشکرا ديار بوو به خيلي بيده بردم. پرسيار يکی لي کردم و وتی؛
 «به پراستی تو خوت نه مانه ت نوسيوه؟ خو له شوي نيکی تره و لولت نه کردوون؟»

موچور کم پيدا هات. هر ته نها بير کردنه وه له وهی که شتيک له که سانی تره و بدزم و وهک نوسيني خوم بيخه م پروو، دل می تيگه لده دا و خه ريکبوو بمرش يټي ته وه. من ته نانه ت نه و شتانه شم وهک شتی خوم نه ده خسته پرو که خوم نوسيوو من.
 ديار بوو که قسه کانم کار يگه ری تي کرد بوو و ناماده بوو، به لام هي شتام ياريه کی دژواری شه تره نجم له به رده مدابوو. يه که مين که رت زور تايه ته و منيش برپار مدابوو زور به ريکوپيکی نه نجامی بده م. هه ستمه کرد خه ريکی بنياتانی شتيک که له پاشه روژدا به رده وامي ده بيت، وام مه زنده ده کرد که چوو بيټم بؤ تا قي کردنه وه يه ک، چونکه نه و يار يه ده بوايه بوايه ته سر چاوه ی بژوي زيانی داهاتووم. نه گهر نه و که رته بکه و تما يه، نه مده توانی هه روا به ناسانی که ره تيکی تر هه ولده م وه.



تابهته به پنگه پرتوک

کۆمه‌لگابه‌کی سه‌رمایه‌داریدا ده‌ژین و ئیستا کهش به‌ره‌میکی فیکری وه‌ک "کالا" یه‌ک ده‌بیزئیت. پاشان وتم «هیج جیاوازیه‌کی واشی نیه له‌گه‌ل که‌سیکی وینه‌کیشدا که پاره له‌بری وینه‌کانی وهرده‌گریت. له‌ویشدا شتی که له‌خاوه‌نیکه‌وه بۆ خاوه‌نیکێ تر ده‌چیت و بیگومان هونه‌رمه‌نده‌که قه‌ت ناتوانیت بلیت من مافی خاوه‌نداریتی ئه‌و وینانه‌م هه‌یه که فرۆشتووم». و‌ابزانم یۆهانس دلی به‌وه خۆشبوو که هینده‌ی به‌خه‌مه به‌رچاو که ئیمه شتیکی ئاسایی ده‌که‌ین و که‌یفی به‌وه ده‌هات که ئه‌و لایه‌نه‌ی بیرخه‌مه‌وه.

ئینجا وتی: «به‌دوری نازانم که بیویستیم به‌هه‌ندی که له‌م نوسینانه‌ت بی‌ت و له‌و رۆمانه‌دا به‌کاریانبه‌ئیم که ئیستا که خه‌ریکی نوسینیم». منیش له‌ وه‌لامدا وتم: «شتیکی باش ده‌که‌یت، پاره‌شی پێ په‌یدا ده‌که‌یت و له‌وانه‌شه پاره‌یه‌کی هه‌ر زۆرت بیته‌ده‌ست، به‌لام بیگومان شایانی ئه‌وه‌یت. ری‌ده‌که‌ویت تابلویه‌ک به‌نرخیکێ دیاریکراو بکری و دواتر به‌پاره‌یه‌کی زۆر زیاتر بیفرۆشینه‌وه. هه‌ر ریک وه‌ک ئه‌وه وایه که به‌شێوه‌یه‌کی زیره‌کانه پاره‌یه‌ک به‌خه‌یته ئیشیکه‌وه».

خۆشه‌ختانه هه‌ر خۆی هه‌ستیارترین باب‌ه‌تی ده‌هینایه پێشه‌وه. ئاماژه‌ی بۆ لاپه‌ره‌کانی سه‌ر میژه‌که کرد و وتی: «به‌لام من چۆن دنیایم له‌وه‌ی که تۆ هه‌رگیزا و هه‌رگیز راستی نا ئه‌م دێرانه نادرکینیت و بلیت من نوسیوم».

له‌وه‌لامدا وتم «من ته‌نها دلم به‌وه خۆشده‌بی‌ت که په‌نده‌کانم ب‌لاو‌بکری‌نه‌وه و وه‌ک وتم نامه‌ویت بکه‌ومه به‌ر سه‌رنجی خه‌لکی. هه‌زه‌که‌م بلیت چهنده‌ها تییینی و نوسینی تریشم هه‌یه و رهنه‌گه له‌بواریکێ تردا ئه‌وانیش به‌هینینه پێشه‌وه». ئه‌گه‌ر ده‌می خۆم

سه‌ریکی بۆ راوه‌شاندم. یۆهانس که‌سیکی مارکسی‌لینی نی بوو. له‌به‌ره‌وه ناچاربووم به‌په‌له بلیت «به‌لام ئه‌وه ده‌ره‌نه‌نجامیکی تابه‌ت به‌ خۆمه و شتی که من خۆم پێی گه‌یشتووم و په‌یوه‌ندی به‌ هیج که‌سیکی تره‌وه نیه». دواتریش وتم «من هه‌ردوو رۆمانه‌که‌تم خۆیندۆته‌وه و نرخ ئه‌وه ده‌بینم که که‌سیک بیته‌ زمانی حالی خه‌لکی، به‌لام ته‌نها ئه‌وه‌نده‌یه که من خۆم له‌و رۆله‌دا نابینمه‌وه».

نه‌خته نه‌خته یۆهانس هینده تیگه‌یشت که پاش ماوه‌یه‌کی که‌م له "یانه‌ی قوتابیان" دا هه‌ر بیست په‌نده‌که ده‌خاته گیرفانیه‌وه. به‌لام هینتنام زۆر شتی تره‌ه‌بوو که ده‌بوا‌یه له‌سه‌ری ریکه‌وتینایه. من په‌که‌سه له‌باسی "پاره" وه ده‌ستمپیکرد. وتم "ئیستا که زۆر بیپاره‌م و ئاماده‌م هه‌ر "په‌ندی‌ک" به‌ په‌نجا کرۆن بیبفرۆشم، بیگومان ده‌شتوانیت هه‌ر 20 په‌نده‌که به‌ 800 کرۆن بکریت". له‌سه‌ره‌تادا و‌امزانی دا‌وای زۆرم کردوو، چونکه ئه‌و کاته 800 کرۆن بۆ قوتابیان و نوسه‌رانیش پاره‌یه‌کی زۆر زۆر بوو. به‌لام له‌وه‌نده‌چوو یۆهانس بیه‌ویت پاشه‌گه‌ز بیته‌وه. به‌راستی تابلویی 20 په‌ندی نا‌وازه و گرنگبوون و به‌دریژایی پێشنیوه‌رۆیه‌ک بیرملیکردبوونه‌وه هه‌تا توانیم دایانبرێژم. هه‌روه‌ها وتم "بیگومان ده‌شتوانیت به‌ئاره‌زوی خۆت چهن دانه‌یه‌کیان لێهه‌لبیژئیت و ته‌نها پاره‌ی ئه‌وانه‌ به‌دیت که به‌دلتن، به‌لام له‌سه‌ریکی تره‌وه حه‌یفه‌ گه‌ر جیا‌یانیکه‌ینه‌وه". من به‌تابه‌یه‌تی بیرم له‌ یۆهانس کردبوو و پێمخۆشنه‌بوو مافی ب‌لاو‌کردنه‌وه‌ی ئه‌و شتانه‌ی که من نوسیبوووم به‌چهنده‌ که‌سیکی جیا‌وازی بده‌م.

یۆهانس وتی «باشه... هه‌ر هه‌موویان ده‌کریم»
ئه‌وجا وتم «هه‌رچی ده‌ریاره‌ی لایه‌نی پاره‌یه‌که‌یه که می‌ک هه‌ست به‌سه‌رمه‌ده‌که‌م، به‌لام پێمخۆشه‌ ئه‌وه‌نده بلیت که ئیمه هینتنام له



تایبته به ینگه پرتووک

که داوامکردیون، به لکو بیرم له ووش دکردوه که نهو کاته بانق داخابوو و هیشتام لهسه رهای نیواره کدا بووین. به شیوه یه کی هیمن و لهسه رخۆ ههروهک چوله یه کی بالیت ئاسا دووسد کرۆنیهک و دهفته ری چه که که ی ده رهینا. هه ره به هه مان شیوه ش، ههروهک چۆن خه لکی ئیمزای خۆیان لهسه ر نیستیماری داهاتی سالانه یان دهکن، زۆر لهسه رخۆ و بهوردی چه که که ی نوسی. دواتر هه رلهسه ر میزه که بهروپوی من پالیکه به پاره که و چه که که وه نا، منیش په ره کانم قه دکرد و به ره وروی نهو پالیکم پیوه نا. دیسانه وه لهوئیشدا چاویکی به هۆله که دا خشانده وه، به لام چاوی له پیاوه بچکۆله که نه بوو که به خۆی و گۆچانه حه یزه رانه که یه وه ریک لهوئیدا خه ریکبوو پاشقولی له یه کیک له بۆیه کان ده گرت.

بۆهانس به یه له لایه ره قه دکراوه کانی خنیه ناو گیرفانی ناوه وه ی چاکه ته که یه وه و نه وجا وتی؛ «برۆین؟» منیش وتم «ده مه ویت بیریه کی تریشی بۆ بخۆمه وه». «زۆر سوپاست ده کهم پیتهر»، هینده ی وت و هه ستایه سه ری، ئینجا به ره وه ده رگا که ی ده ره وه به ریکه وت. چاوم لیبوو لهو کاته دا که له سوچی شوینی خۆگۆرینه که تیپه ری، به هیواشی ده ستیکه هینا به سه ر سنگیدا، و بزانم ده یوست خۆی دنیا بکاته وه و بزانیتم به راستی لایه ره به نرخیه کانی له گیرفانی ناوه و بیدایه یان نا. به ره وه ی پاره ی چه که که وه ریگرم، کۆپیه کم کرد. به راستی نازانم بۆ کۆپیمکرد، به لام هه ستمده کرد هه بوونی نهو یادگار یانه له داهاتوودا شتیکی باشییت.

بۆهانس مامه له یه کی باشی کرد، چونکه دواتر چه نده ها جاری پاره که ی خۆی به و په ندانه په یداکرده وه. به لام هه موو کاغه زه به هاداره کان به و شیوه یه، کهس نازانیتم له داهاتوودا نرخیان

له بهاری تیبینیه کانمه وه دانه خستایه، نهوا که ره تیکی تر بواری نهوم نه ده بوو که شتیکی تری پیفرۆشم. نه وه ی دواتر شتیکی زۆر گرنگبوو. ده بوایه زۆر به رونی تیمیگه یاندا یه که من به هیچ جۆریک جگه لهو (بۆهانس)، نه تم نه که نوسراویکم بدهم به که سیکی تر. کتومت نه ووش خالیکی بنچینه یی و گرنگبوو بۆ نه وه ی بتوانم شیوه تۆریکی فرۆشتن بنیاتینم و له ویشه وه چه ندین مشتهری له خۆم کۆبکه مه وه. ده بوایه قه ناعه تم به هه موو تاکه مشتهریه ک بگردایه که نهو، چ پیاو بوایه و چ ئافره ت، که سیکی هه لیزیردراوه و ته نها که سه و باشتترین نوسه رمه.

من له زۆر لایه نه وه لهو په رویه دا بووم که نهو ستراتییجه م بۆ ماوه ی چه نده ها سال به رگه بیگرتیت. چونکه نوسه رها کان قه ت شانازی به وه وه ناکه ن که که سیکی نادیار یارمه تی نوسینیان بدات. هه موویان پییان خۆشه وه ک که سیکی ره سه ن خۆیان ده ربخه ن و به رده وام ده یانه ویت وه ک که سیکی جیباوه ر و راسته قینه بناسرین.

به هیچ شیوه یه ک نیگه رانی نهو نه بووم که مشتهریه کانم رۆژیک له رۆژان قسه بۆ یه کتری بگپرنه وه. به هیچ جۆریکیش له وه نه ده ترسام که تۆره کم هه له بوه شیته وه، چونکه هه ر تالیکی ته نها له نیوان من و مشتهریه کی دیاریکراو دا بوو. ورپا بووم و هیچ دوو مشتهریه کم به تالیکه وه نه ده به سه ته وه.

بۆهانس چاویکی به هۆله که دا خشان، ئینجا خۆی به سه ر میزه که دا چه مانده وه و به چه ره چه رپ وتی؛ «ئیتساته که دووسد کرۆنت ده ده می و چه کیکی شه ش سه د کرۆنیش ت بۆ ده نوسم، باشه؟» سه رم بۆ له قانده. من به تاییبه تی دلّم به دووسد کرۆنه که خۆشیوو، نه ووش ته نها له به ره نه وه نه بوو که ده بوایه پاره ی نهو بیرانه م بدایه



تابهته به پنگه پرتوک

«سه رتای ساله کانی 1950 لدا دوانه پته کی "یهک هیلکه یی" له لادیبه کی بچکوله ی سر به دهلای "میکونگ" له دایک دهن، تهنه چهن خوله کیکیان به یهنه. پیشنه وهی ته مه نیان بگاته شه ش مانگ، سه ربازیکی فه رهنسی ده ستریزی ده کاته سر ناموسی دایکه که بیان و دواتریش ده یکوژیٹ، دوو خیزانی جیاوازیش هه ردوو منذاله که هملده گرنه وه و له کاتی گه وره بوونیاندا قهت یه کتری نابینن. یه کیک له کورپه کان په یوهندی ده کات به "بزوتنه وهی رزگاری فیننام" وه و نه وی تریان پشتگیری حوکمه ته که ی سه ربه شمیریکا ده کات. پاش هیرشیکی توند دوانه که له ناو جه نگه لیکدا روبه روی یه کتری ده بنه وه. هه ردوکیان سیخورن و به رله وهی شه پیکی گه وره تر رپودات په وانه ی نه وی کراون و به ته نه اش. به رواله ت و سیما کنومت وه ک یه کتری وان و هه ردوکیان هینده تیده گهن که برای یه کترین. به لام له گه ل نه وه شدا ده بیٹ یه کیکیان برمیٹ. هه ردوو سه ربازه که وه ک یه ک به خیزایی چه قوکانیان درده هیئن، به لام له به رله وهی که دوانه ه همان سیفاتی بؤماوه بیان هیه وه و وه ک یه ک به رپرچه یه کتری ده دهنه وه، هه رله به رله وهش له ه همان کاتدا زامیکی کوشنده ده که نه یه کتری.

چهنه خالیکی سه ره کی گرنگ؛ کاتیکی باش بؤ لوجیکی شه پ و نه وه لبرارنده به کاره پینه که هه ردوکیان خویان له به رده میدا ده بیننه وه. نه وه که سه ی که براهی خوی نه کوژیٹ، خوی دوچار ی کوشتن ده بیٹه وه. براکان فریای نه وه ده که ون به ر له مردنیان هیچ شتیگ به یه کتری بلین؟ شتیکی نوییان بؤ درده که ویت؟ (لبردا جیگه ی گفتوگوه کی بچکوله ده بیٹه وه؟) مهیدانی شه په که ش له یاد مه که، نه وه دوانه یه ی که مردوون، پیکه وه له سکی دایکیاندا له

چهنه به رز ده بیٹه وه. له لایه کی تریشه وه من نه وه کاته پبویستم به پاره بوو. ریک پاش نه وه کاته بوو که ماریا به جیبیه شتم، نه وه له قیاتریکدا دانیش ت و به ره و ستوکوه لیم رویشت.

ماوه یه کی که م له مه به ر یوهانس کچی دواپی کرد. دیره ورد و تیروانینه پوخته کانیشی وه ک سیمایه کی تابیه ت به نه وه له لای خه لکی ده مینیته وه.

من هه ر نه وه کاته بریارمدا که هه ر نوسه ره و شیوازیکی تابیه تی بده می. نه گه ر له پریکدا شاره که جمه ی به اتایه له یه ک جور نوسه ر، نه وا دبووه شتیکی گومانلیکراو. تهنه یه ک "گا" یه بیت هه بوو، به لام هه وه سی جوتیوونی هینده زوریوو ده یتوانی له گه ل یه ک په وه نوسه ردا بیه ریٹ.

ته نه یه ک که ره ت له و یاسایه لامدا و به تابیه تی یارمه تی "یوهانس" مدا، کومه لیک په ندی جوان و نه ندیشه ی قول و پسته م دایه نه وه خوی که ره تیکیان ناوی نه و شتانه ی نا "داوده رمان". نه وه یه کیک بوو له و که سانه ی که سالانه ریپنوانی مارکسی لینیینه کانی روروی یه کی پینجی ریکده خست، له به رله وه به دریزیایی ساله کان پیشنیاری چهنده ها دروشم ده خسته به رده سته، به لام پارهم له به رامبه ر نه و شتانه دا لئ وهرنه ده گرت.

به هه رحال نه وه که ره ته ی که له یاساکه م لامدا، بیرۆکه یه کی به نه ره تی چیرۆکیک بوو که ده رباره ی فیننام بوو. له دوو توویی نه وه لاپه ره یه ی که یوهانس سه د کرۆنیه کی پیدا، شتیکی وه ک نه مه ی خواره وهی له سه ر نوسرابوو؛



تابهته به پنگه پرتوگ

نامو پټ بڼم که گورپنی چیرۆکه که دلی داخوړپاندم، چونکه نهوه شتیکی چاوه پروانگراو بوو. زورپنه ی نه ده بیاتی ساله کانی 1970 بهو شیوه ده نوسران. نهو کاته نه ده ب نه ده بوو به پله ی به که م گرفته کان بهنینه سهر باسو خواس و بیانکاته بابتهی گفتوگو. نهو کاته ده بوایه نه ده ب رولیکي روشن بیرکه رانه ی هه بوایه.

*

له ماوه ی چهنه سالیکیدا له سهر ناستی ولات ده سته کاربووم و چهنه په یوه ندی هکی که میشم له ولاته باکوړیه کاند ا په یادکرد بوو. به لام ماوه ی هکی زورتی ویست هه تاوه کو توانیم له سهر ناستی جیهاندا ده سته کاربم نه وه ش ههنگای داها توومیوو.

په کی که له پرینسیپه گرنگه کانم نه وه بوو که تیبینی هکم له یهک جار زیاتر نه ده فرؤشت. جوانده بوو نه گهر له سالیکیدا دوو رومانی پو لیس ی له لایهن دوو نوسه ری جیاوازه ده ربچوایه و هه ردوو کیشیان له سهر هه مان بیرو که ی بنه رپته دارپژرانبایه. هه ندئ جار نهو خه یانه فریویده ادم، چونکه زور خؤشده بوو بؤ یهک که ردت نهو حالته م ببینایه که دوو نوسه ری جیاواز به چ شیوه یهک هه مان بیرو که به کارده هین.

له لایه کی تریشه وه ده بوایه وریابو مایه و ناگام لهو چیرۆکانه بوایه که له دانیشتنیک ی ناسییدا ده مگیزانه وه. نه مده ویست بوار به ره خنه گریک بدم که بڼت یه که مین رومانی سالیکی له ساله کان له سهر چیرۆکیک هه لچنراوه که له وه وپیش ده ماو دم وتراوه و دواتریش بڼت هه ر خؤم له سهر یه کی که له میزه کانی "تؤستروپشین دا"

ناشته ی که ته واودا ژباون، دواتریش هه ربه ناشتی هه ریه که وه شیر ی له مه مکیکی سهر سنگی دایکی خواردؤته وه، به لام پاشتر به کتری ده کوژن. بازنه که کؤتایی پیدیت. کاتی خؤی له یهک سه عاتدا له دایک ده بن و پاشانیش خوینی هه ردووکیان گو میک پیکدینیت. کئ دوانه که ده دؤژپته وه؟ بهر په رچی خه لکی له پاش دؤزینه وه یان به چ شیوه یهک ده پټ؟»

یوهانس نهو چیرۆکه ی نوسیه وه، به لام وهک کورته رومانیکی درپژ. پاش نزیکه ی سالیکی له گؤفاریکی نه ده بیدا خویندمه وه و نوسینه که یم به لاهه جوانبوو، به تاییه تیش سه رسامی نهو زانیاریه زوره ی بووم که ده رباره ی چهک و ته قه مهنی هه لپشتیوو، هه روه ها شیوه ی وه سفکردنی وردی ژینگه ی قیتمامیشیم به دل بوو. به لام له گه ل نه وه شدا ناومید بووم.

بگومان چیرۆکه که ی یوهانس به شیوه یه کی جیاواز کؤتایی دیت؛ نهو کوړه یان که نمونه ی بزوتنه وه ی رزگاری قیتمامه، دلی نایهت براکه ی خؤی بکوژیت، هه رچه نده براکه ی سه ربازه و نؤکه ریکی ئیمپریالیستی نه مریکیشه. دواتریش خؤی به شیوه یه کی درپنده ده کوژریت.

له رومانه که دا چهن دین جار دوو وشه ی "رورزان" و "قاره مان" به کاره ییناوه، به لام نهک ته نها بؤ یه کی که له براکان، به لکو بؤ وه سفکردنی هه ردووکیان. یوهانس به یاشی نهو لایه نه ی به کاره یینا بوو که دوانه که دوانه یه کی "یهک هیلکه یی" بوون. یوهانس چیرۆکه که ی بؤ نیشاندانی خالیکی به کاره یینا بوو؛ رولی هوکمه ده ری سیفاته بؤ ماوه کان چهنده که له گه شه کردنی مرو فنیکی دیاریکراودا.



تابهته به ینگه پرتوک

بهو شیوهیه هر له سهرتاوه تنها ماریا دیتوانی وهک "جانجائۆکهکه" ناماژم بۆ بۆکات و بمناسیتهوه. من هرگیز نه باسی ماریام بۆ نوسهرهکان دهگنژایهوه و نه باسی نوسهرهکانیشیم بۆ ماریا دهگنژایهوه، ههرچهنده که بۆ دواچار یهکتزیمان بینی، من بهتهواوهتی دهستبهکاربووم لهو ئیشهدا. بهلام من لهگهڵ ماریادا ههستم بهئارامی دهکرد و ئهویش سودیکی له چاکهکانی من وهردهگرت. "تۆپهله ئالتون" کهه ماریا له "لۆحیکی پیروز" له دایک بوو. بیگومان ئه و نایهویت پهرده لهسهر ئه و چیرۆکه لابادات. رهنگه ههرهوک یۆهانس لهوه بترسیت که ئاشکرا بیت، ئه و لهوهدهترسا ورتهرتتیک بهشاردا بلاو بیتتهوه که من 20 پهندهکهم نوسیوه، ئه و بیست تیبینییهی که دواتر ئاخیه ناو رۆمانیکهوه و ناوبانگی پیده کرد. تارادهیهک ماریا کتومت ههرهوک یۆهانس له ههمان حالهتدا خۆی دهبینیهوه، بهلام تنها تارادهیهک.

که شتیکیش دهفرۆشا، ئیدی کۆتایی پیدههات و هیچ گرفتتیکیشم لهوهدا نهبوو. تهنانهت وهک خهیا لیکیش ههرگیز به مئشکدا نههات که رۆژیک له رۆژان بیروکهم پینه مینیت و بهتالیمهوه _ئه وه تنها بیروکه بوو که دهمتوانی بهقولی بیری لیکه موه. من لهکاتی گه وره بیونمدا زۆر تنها بووم، هر له تهمنی ههژده سالیهوه ئه پارتمانی خۆم هه بوو... به ئی راسته، من هر له سه رده می باخچهی ساواپانهوه لهو بوارهدا بهگور مەشقم کردوه.

بههر حال کۆپیهکی هه موو ئه و تیبینیانه م دهکرد که دمفرۆشتن. کۆپیهکانیشم له مهله فیکتی تابهتیدا دهپاراست که لیمنوسیوو "فرۆشراوهکان". له سه روی لاپه رهکانیشدا ناوی ئه و که سه م دهنوسی که پیم فرۆشتبوو و بری پاره که شم دهنوسی. له سه رتادا، پش ئه وهی

گویم لیبوه که ئه و چیرۆکه بیان گنژایه ته وه. بهو شیوهیه ناچار بووم چیرۆکهکانم جودایکه موه؛ ئه و چیرۆکهکانی که وهک که سی خۆم له دانیشتنیکدا ده مگنژانه وه، له گه ل ئه و چیرۆکهکاندا که نیشانه م کردبوون بۆ کاروباری ئیشه که م. چارمنه بوو و ده بوا یه کۆنترۆلی ورده کاری ناو ئه و چیرۆکهکانم بکردایه که له ده ممه وه دهرده چوون. من ئه و سنوربه ندیه م وهک بهر به رهکانیه کی باش ده بینی، چونکه تانه و پهری راده فشاری بۆ ده هینام که هه میشه شتیکی نوئ بدۆزمه وه. به هه رحال تنها یهک حاله تی گرنگم شکده برد که له و یاسایه به ده ربوو و ههر له سه ره تای سه ره تاوه ناچار بووم قبولی بکه م؛ من کۆمه لیک چیرۆکی زۆر نایام بۆ ماریا گنژابۆوه و پیموانه بوو بتوانم ههر هه مو بیان وه لاهو نیم. ئه گه ر ماریا رۆمانه نه رویجه کانی ساله کانی 1980 و 1990 ی خۆیند بیتته وه، ئه و گومانم نیه که تانانا تو یک قاقایه کی بهرزی پیکه نینی له ده مه وه ها تو ته دهره وه. له و چه ند ساله ی پشتریشدا ئه گه ر زنجیره یهک رۆمانی بیانی خۆیند بیتته وه، ئه و بئ هیچ گرفتیک له توانایدا بووه به خه یال بگه ریتته وه بۆ ئه و کاته ی که له با وه شمدا بوو. من بیروکه ی بنه رته ی چه ند فیلمیکیشم له ئه ستو ادایه، یان بلیم له ناو لیستی کاره باشه کاندایه، هه له به ته ئه و دوو جۆره تیروانییه که وتۆته سه ر شیوه ی بیینی مان بۆ بابه ته که. چه زده که م بیر له وه بکه موه که ماریا ده چیتته سینه مایهک و فلیمیکی کاریگه ر ده بینی ت که له سه ر بنه مای یه کی که له و چیرۆکه نه هه لچنرا وه که من وه ختی خۆی له کاتی پیکه وه خه وتنماندا بۆمه ده و نیه وه و بۆم ده گنژایه وه. ئه و کاته له بری "ما فی بلا و کرد نه وه" من پیویستیم به هیچ جۆره ریزلینانیکی تر نه بوو.



تایبہ تہ بہ ینگہ پرتوک

من خۆم وەک کانیکە یێر لە ئەندێشە دەبینی. بەلام خۆزگە ھەموو راستیەکیەکیان دەزانی. من وەک شاخیکی بەفرینی ناو دەریا وابووم و ئەوانیش تەنھا بەشی سەرئاوێکیان دەبینی. من بە چ شیوێکیەکی بمتوانیبایە بەردەوامی بە داھاتەکەم بەدەم، ئەگەر ھەموو مشتەریەکانم ھێندە تییگەیشنایەن کە من لە راستیدا تۆپیکی نایابم چنیو و پۆژیک لە رۆژان لەبەر زۆری و ئالۆزبوونی تالە بەرەلکانی ھەندەوھەشتەو؟

پێدەکەوت کە بەکۆمەڵ لەدەوری مێژیکی قاوێخانەیک کۆدەبووینەو، ناوی چەند کەسیکیان لەناو لیستەیی مشتەریەکانمدا بووایە، بەلام ھەر ھەموویان، چ ئافەرەت بووایە و چ پیاو، بەتەواوەتی لەو قەناعەتەدا بوون کە خۆی تەنھا مشتەریە، بەلایەنی کەمەو چەند سالی سەرەتا بەو شیوێکیە بوو. ئەوان لەو برۆایەدا بوون کە من تەنھا لەگەڵ یەک کەسدا دەخەوم، من ھەمیشە ئەو حالەتەم وەک لایەنیکی تایبەت و خۆشی کارە دەگمەنەکەم دەبینی. ھیچ یەکیک لە مشتەریەکانم بە ھیچ جۆریکی درکی بەو نەکرد کە من لە راستیدا پیاویکم کە لەپادەبەدەر لەگەڵ چەندەھا کەسدا رادەبووێرم و دەخەوم. ھەندێ جار ھەستەدەکرد پیاویکم و کۆمەڵیک ژنم ھەیە، لەیەک کاتیشتا خزمەتی ھەر ھەموویانم دەکرد. من ھەر ھەموویانم دەناسی، ئەوانیش منیان دەناسی، بەلام ھیچیان یەکتریان نەدەناسی.

ئەگەر لە دانیشتنەکەماندا شەش کەس یان ھەشت کەسی لیبوایە، ئەوا پێیدەچوو سێ کەسیان بپێرێکیەکی یان دوو بپێرێکیەکی بنەرەتی رۆمانیک یان شانۆگەرێکیەکی یان فیلمیکی لیکریبیتیم. بەلام ھەر سێکیان پێیانابوو پلەوپلەییەکی تایبەتیان داگیرکردبیت، بەو شیوێکیەش بەردەوامیان بە پێزێلێنانی یەکتری دەدا. ئەوان لەسەر ئەو دەژیان.

ھێندە تییگەم کە پۆژیک لە پۆژان فشاریک لە دەرەوھەدا لەبەرەمبەر فشاری ناوھەوھەدا دروستدەبیت، ئەو سیستەمی پسونی پارییە تەنھا شیوێبوو کە بەکارمەھینا. ئەو کاتە کە قەسەم لەگەڵ نوسەرەکاندا دەکرد ھێشتام دەستم بەو نەکردبوو کە "دیکتافون" بەخەمە گیرفانمەو، ھێشتام نەگەیشتبووھەم ئەوێ کە گفتوگۆ تەلەفونیکەکانم لەگەڵیاندا لەسەر کاسیت تۆماربکەم. ھاوکاتیشت ھەر لەسەرەتای سەرەتاوھ کۆپیەکی سەرئاپای ھەموو ئەو چەکانەم کردبوو کە وەرمرگرتبوون. ئیستاکە ھەموو ئەو کۆپیانە و کاسیتەکانیش لە سندوقی بانکیکدا پارێزراون... ئەوا ئەوھەشمت.

چالاکیکەکانی من ریک لەو سەردەمەدا پەری سەند کە ئامیری کۆپیکردن ھاتە ئاروھ. بۆ ماوھەیکە کەم ناچاربووم کۆپیەکانم لە کتیبخانەیی زانکۆ و "بلیندەرن" بکەم، بەلام ھێندە نەبرد و بوومە خاوەنی ئامیریکی کۆپی مارکە "رانک ئیکسپرێکس". لەسالەکانی 1980شدا لەگەڵ ھاتنی کۆمپیوتەردا ھەموو جۆرە کاریکی نوسین و کاغەزکاری زۆر ئاسانتربوو، ئەو کاتەش کە بەگۆر لەدەرەوھیی ولانتدا کەوتەم ئیشکردن، ھەمیشە کۆمپیوتەریکی جانتایی پێشکەوتووم لەگەڵ خۆمدا دەبرد.

بە حوکمی کارەکەم ناچاربووم کۆمەڵیک خەلکی زۆر بناسم. جارجاریک ھەر بۆ تاقیکردنەوھ تیکەلیان دەبووم، بەلام ھەرگیز ئەو کارەم بەلاوھ سەختنەبوو. من کەسیکی روخۆشبووم، خۆشەویست و رۆح سوکیووم و زۆرکەم پێدەکەوت پاری خواردن و خواردنەوھیی چێشتخانەیک بەدەم. نازانم بۆ بەو جۆرەبوو، بەلام تارادەیکە ھەموو کەپەتیک کە فاتورەیکەکیان دا بەدەکرد، یەکیک بەشەکی منی دەدا. ھەمیشە بەو شیوێکیەبوو.



تابهته به پنگه پرتوک

شتانه کردبوو که دووبه دوو پیموتبوو. هه موو بههره کانی خۆی به کارهینابوو.

من لهو بۆنانهدا دهسه لاتیکی گهروم هه بوو و چێژیشم لێده بیینی. ههچ شتیکی هه لهم لهوهدا نه ده بیینی که ههست بکه م "خاوهن دهسه لاتم". ئی خۆ مه رج نیه دهسه لات به شیوهیهکی خراپ به کاربهینریت، من خۆم نمونهیهکی باشی ئه و حالته بووم. من دهسه لاتی خۆم له گه ل خه لکانی تردا دابه شه کرد. من هه میشه لێوانلیو بووم له فهنتاسی، هینده پرپووم که دهستمکرد به ریکخستنی دابه شکردنی دهسه لاتی فهنتاسیاکانم. رهنگه شتیکی بیشه رمانه بووبیت، لهوانه شه شتیکی زۆر دلێزانم کردیت، به لām له هه موو باریکدا به خشنده و دلناو بووم. له بهرچاوی میدیاکاندا "بیریت" خاوهن دهسه لاتیوو و من بێده سه لات. به لām ئه گه ر من بمویستایه شوینیکم له بهرچاوی میدیاکاندا هه بییت، ئه و ئه و کاته به هۆی کاره که مه وه، وهک ئه وه ده بوو که خۆم بکه مه قوربانی. به لām من هه رگیز نه مده خواست جینگایه کی ديارم له بهرچاوی خه لکیدا هه بییت.

من پیمخۆشبوو بزانه نوسه ره کان له بری ئه و هه موو بیروکانه ی که ده مدانی چیان ده سته که ویت، ته نها ئه وه نده بوو و هه یچی تر. من کاریکم له سه ربوو، واته ناچاربووم و ده بوایه شتیکم بکردبایه. له هه مان کاتیشدا ناچاربووم نانی خۆم په یادبکه م، هاوکاتیش ناچاربووم به شیکی ئه و داها تی کاره بۆ خۆم دابینبکه م که تاده ات زیاتر و زۆرتر په یه وه ستی هیز و توانای من ده بوو.

بیگومان که ده ره ئه نجامه کان به باشی ده سکانه وه هه سستیکی خۆشمه ده بوو و ئه و کاتانه پیمابوو چوارده ورم به ره وه یه ک ناژه ئلی نوسه ری خۆم گیرابیت. جار جاریک هه ستمده کرد پاشایه کم و

رێزگرتنیشیان له خۆیان شتیکیوو که زۆربه بیان ده میکیوو و نیا نکرده بوو. ئه و کاته رێزنه گرتن له خۆ شتیکی هینده نا ناسایی بوو که من هه ستم پیده کرد، به لām رهنگه ئیستا که هینده هه ستی پینه که م. ئه مرۆکه "رێزگرتن له خۆ" ناوی شتیکی هه ر زۆر ده گمه نه و هه ر زۆر به که می ده بییزیت. به هه رحال وهک سیفه تیکی باشه، "رێزگرتن له خۆ" به ته وا وه تی باوی نه ماوه.

بیگومان هه یچ که سیکیان نه ییده ویرا له پرێکدا هه وائیکی وا بلاو بکاته وه و بلیت له مانگی داها توه و رۆمانیک بلاو ده که مه وه که له سه ر یه کیک له و بیروکه به نه رپه تیان دارپێژراوه که له منی کرپوه. به لām له لایه کی تره وه خۆم زۆر که رپه ت هه ستم به جۆره نا ئارامیه ک ده کرد و له وه ده ترسام له پرێکدا نه یینه ک بدرکینم، بۆ نمونه بلیم رۆمانه پۆلیسیه که ی "بیریت" که ره خنه گره کان زۆر به باشی وه سفیا نکرده، له راستیدا له سه ر بیروکه یه کی شه ش لاپه ره یه ی من هه لچنراوه و به 4000 کرۆن پیم فرۆشتوه. من له و کاتانه دا هه ستم به و نا ئارامی و نیگه رانیه ده کرد که قاقای پیکه نینیکی شیتانه م لیده دا، یان ئه و کاتانه کی که مه یلمده کرد به په له یان زوو زوو له سه ر بابه تیکی سه ره کی لاده م و بجمه سه ر شتیکی تر.

جاریکیان له "قاوه خانه ی شانۆ" دانیشتیووین و ئاهه نگانم ده گێپرا، چونکه "کارن" خه لاتیکی نایایی به هۆی دوا هه مین رۆمانیه وه وه رگرتبوو، ئه و به درێژایی ئه و ئیوا ره یه چاوی له سه ر لانه ده بیرم. به نا شکارا دیاربوو که بیتاقه ته، به لām من خۆم زۆر دلخۆشبووم. له رو نکرده وه ی هۆی پهبه خشی نی خه لاته که یدا به تابه تی ئاماژه بۆ ئه وه کرابوو که چیرۆکه که ی له سه ر بیروکه یه کی جوان و به سه لیه که هه لچنیه. من به لاه مه وه زۆر ئاسایی بوو. ئه و با وه ری به و



تابهته به ینگه پرتوک

مه‌تریلیزما ده‌بوو، هەر له "دیمۆکریت و ئیپیکور" و "لوکریس" هوه هه‌تا "هۆبیس" و "لامیتری" و "هۆلباک" و "بوشنەر". به‌هه‌رحال رۆژنیکیان هاته‌لامه‌وه و وتی «له‌کاتی ئیستادا هیچ شتیگم لانیه له‌سه‌ری بنوسم، به‌لام ئه‌وه‌وه‌ی چاوه‌روانیهم به‌ لیکۆلینه‌وه‌ی "باگه‌شه‌دگیتا" وه²⁷ ده‌کوژم و به‌دوای پردیکدا ده‌گه‌پیم که تیروانینی مه‌تریلیستی و رۆحانی پیکه‌وه به‌سه‌ستته‌وه». ئه‌وه‌ نوسراوه‌ی که به‌تایبه‌تی بۆ ئه‌وم نوسیوو له‌بازنه‌ی ئه‌وه‌ پرسیارانه‌دا ده‌خولایه‌وه و من لای خۆمه‌وه وه‌ک کاریگ ناوی "مانه‌وه‌ی رۆح"م لێنا‌بوو، نوسینه‌که‌م به‌کورتی وه‌ک ئه‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌بوو؛

رۆحانیه‌کان راستیانکرد، مه‌تریلیسته‌کانیش هه‌روه‌ها. هه‌موو که‌سانی "دوالیستی" دونیا و هه‌موو ئه‌وانه‌ش که باوه‌ریان به‌ دۆناودۆنی رۆح بوو، هه‌قی خۆیانوو ئاهه‌نگ بگێرن.

ئه‌وه‌ کاته‌ی که ژماره‌ی دانیشتوانی سه‌ر زه‌وی که‌میگ له‌سه‌رو دوانزه‌ ملیارده‌وه جیگیربوو، منداڵیگی تابه‌تی له "پۆلیفیا"دا له‌دا‌یکبوو، له‌ لادیه‌یه‌کی ناوچه‌ شاخاویه‌کانی ته‌نیشته‌ دریاچه‌ی مه‌زنی "تیتیکاکا" وه‌ چاوی به‌دونیا هه‌له‌هینا. ناوی "پابلۆ" بوو و له‌زۆربه‌ی منداڵه‌کانی تر جوانتربوو، دهنه‌ وه‌کی تر هه‌ر له‌ کوره‌ منداڵیگی ئاسایی ده‌چوو. ئه‌وه‌یش وه‌ک زۆریه‌ی منداڵی ساوای تر هه‌واریده‌کرد، هه‌موو توانا سه‌روسته‌یه‌کان و غه‌ریزه‌یه‌کی هه‌بوو، به‌لام له‌چاوی تیکرای منداڵانی تر زووتر زامانی پیکه‌یه‌شت و زووتریش فییری کۆنترۆڵکردنی

من پێرسیتیکی دورودریژم ده‌خسته‌ به‌رده‌ستیان، نرخ‌ی جیاواز و شیاو‌زی هونه‌ری جیاوازیشم لایوو. بۆ نمونه‌ نرخ‌ی تاکه‌ سه‌روشیک یان نوسیبنیکی بچکۆله‌ که ته‌نها بۆ هاندان نوسیوووم به‌ته‌واوه‌تی جیاوازی‌تربوو له‌ نرخ‌ی بیره‌که‌یه‌کی داریژراوی رۆمانیکی گه‌وره‌، وه‌ هه‌ر زۆر جیاوازی‌تریش بوو له‌ بیره‌که‌یه‌کی قوڵ و ده‌وله‌مه‌ندی فیلمیک. من شیعری نیوه‌ ته‌واوکراو و چاره‌کی "گورته‌ رۆمانیشم" ده‌فرۆشت. که‌په‌تیکیان کورته‌ رۆمانیکی ته‌واوم نوسی و دواتر کردم به‌سێ به‌شه‌وه‌، هه‌ر سێ به‌شه‌که‌شم به‌ سێ نوسه‌ری جیاواز فرۆشت، به‌لام بۆ ئه‌وه‌ نه‌بوو پاره‌ی زیاتر له‌ بازاره‌که‌دا بکیشمه‌وه‌، به‌لکو ته‌نها هه‌ر بۆ خۆشیوو و هیچی تر.

گه‌لێ جار بیره‌که‌یه‌کی تابه‌ته‌یم بۆ مشت‌ه‌ریه‌کی دیاریکراو ده‌چنی. به‌کێک له‌وه‌ بیره‌که‌ دوراوانه‌م به‌ پاره‌یه‌کی زۆر به‌و پیاوه‌ گه‌نجه‌ فرۆشت که چه‌ند سالیگ له‌مه‌وبه‌ر له‌ یانه‌ی 17 بینه‌ییووم، به‌لام ئه‌وه‌ کاته‌ی که پیم‌فرۆشت هه‌ندێ سه‌ره‌که‌وتنی به‌ده‌سته‌هینابوو به‌هۆی ئه‌وه‌ تیبینه‌یانه‌وه‌ که کاتی خۆی خستبوومه‌ ئه‌ستۆی. ئه‌وه‌یش هه‌روه‌ک چه‌نده‌ها که‌سی تر کاریگه‌ری "بزوتنه‌وه‌ی هیپی"یه‌کانی له‌سه‌ربوو و هه‌روه‌ک "بیتلیس"ه‌کانیش گرنگی به‌ لایه‌نی رۆحانیه‌تی رۆژه‌لات ده‌دا. به‌لام جگه‌له‌وانه "ئه‌نتروپۆسۆف"یش²⁶ بوو. جیگه‌ی سه‌رنجیشبوو که زانیاریه‌کی فراوانی له‌بواره‌ی فه‌لسه‌فه‌ی

²⁶ له‌ وشه‌ی 'ئه‌نتروپۆسۆفی'یه‌وه‌ هاتوه‌؛ بزوتنه‌وه‌یه‌کی رۆحانیه‌ که له‌و بڕوایه‌دان مرۆف هیدی هیدی له‌ ریگه‌ی گه‌شه‌کردنی که‌سایه‌تیه‌وه‌ بتوانیته‌ به‌ زانیاریه‌کی سه‌روسروشتی بگات. 'رۆدۆلف شناینه‌ر' به‌ دامه‌زرینه‌ری ئه‌وه‌ بزوتنه‌وه‌یه‌ داده‌نریت و

²⁷ 700 دیڤ شیعری ئاینی هیندۆزیه و له به‌ره‌تدا به زامانی 'سانسکریتی' نوسراوه‌ته‌وه‌، ره‌نگه‌ له‌ ئه‌ده‌بیاتی ئاینی هیندیدا به‌ناوبانگترین تیکستی خۆینراوه‌ بیت و



تابهته به ینگه پرتوک

به ماشینهش ده یانه نیایه وه ماله وه، له پوله که شدا له سه مزیکی تۆکه ده یانه سه ته وه و میزه که شیان به برغو به چیمه نتۆی عه رزه که وه چه سپاند بوو. ئەو به لایه وه ئاسایی بوو چونکه به هیچ جۆریک ههستی به شهرم نه ده کرد و هیچ نرخیکی بۆ خۆی دانه دهنه. پابلۆ هه ر زۆر به ئاسانی فیژی شته بوو، لهو بواره دا تاراده یه که لیبی ده ترسان، یادوه ریه کی نایابی هه بوو، هه ر زوو به کێک له مامۆستاکان وتی که کوریک بئۆینه یه له زیره کیدا. به لām له گه ل تیبه ربوونی ساله کانیشدا خه لکی هینده یان بۆ پونبووه وه که پابلۆ رۆحی نیه. ئەوه ش ته نها نو قسانیبوو که هه یبوو.

چه ند چرکه یه که یاش ئەوه ی پابلۆ ها ته دونیا وه، مندائیکی تری لهو شیویه له نا وه پراستی له نه دندا له دایک بوو، کچیوو و ناویان نا "لیندا" و ئەویش له راده به دهر جوانبوو. له ده قه ی دوا به دوا یدا مندائیکی تری بئ رۆح له شارۆچکه ی "بۆپاردی" سه رقه راغ روبا ری "راین" دا له دایکبوو، به کێکی تریش له "لیلۆنجو" پایته ختی ولاتی "مالاوی" ئەفریقادا و 12 مندائی تر له چین و دووان له یابان و هه شت له هیندستان و چواری تریش له بهنگلادش له دایکبوون. له هه ر هه موو حاله ته کاندا چه ند سالیک تیبده پری ئینجا داموده زگای ته ندروستی ولاته جیاوازه کان ده یانتوانی به وردی وه سفی ئەو نه خۆشیه ده گمه نه بکه ن. به شیویه کی گشتی به و مندالانه یان ده وت "ئه و مندالانه ی که نه خۆشی میشکیان هه یه"، به لām ئەو زا راویه به رده وام له لایه ن خه لکانی پسپۆروه تاوتو یده کرا، چونکه ئەو منداله بئ رۆحانه له زۆریه نی حاله ته کاندا زیاد له راده زیره کبوون.

ته مه نی پابلۆ گه یشته بیست سا ل و تائه و کاته چه ندین جار دهستی درێژکردبوو بۆ ناموسی ئافره تان و چه ند تاوانیکی کوشتنیشی له

جوله ی ماسولکه کانی له شی بوو. هیدی هیدی له گه ل گه وره بوونیشدا، هه موو چواره ده ره که ی زیاتر و زۆتر بۆیان پونده بووه وه که منداله که هیچ توانایه کی رۆحی نیه. چه ندین که ره ت خرایه به ر فه حسی نه خۆشیه کانی ده مار، به لām هه موو جاره کان واده ده که وت که هیچ نه خۆشیه کی میشکی یان په شیویه کی له شییه نه بیئ. ته نانه ت له چاو زۆریه نی مندالی ها وته مه نی خۆیدا زووتر فیژی خۆینده وه و ماتماتیک بوو، به لām رۆحی نه بوو. پابلۆ کیفیکی به تالبوو، توکیکی بئ میوه بوو، قوتویه کی خشلی بئ خشلبوو. لیره دا به ئاسانی ده که وینه هه له وه نه گه ر بلئین "له فره لایه نه وه توانا رۆحیه کانی گه شه ی نه کردبوو" ئەو بره گه یه به شیویه کی گشتی ناها وسه نگیه کی ئایدی بۆلۆجی به هیزی تیدا یه، چونکه وای نیشاندهدات که توانا رۆحیه کان شتێکن که شیوا ی "گه شه کردنن"، هه روه ک چۆن لایه نه جهسته ییه کان یان پڕۆسیسه مرۆبیه کانی تر گه شه ده که ن. نه فرینی پابلۆ له وه دابوو که به هیچ شیویه که توانای رۆحی نه بوو، ئەنجامه که شی ئەوه بوو که وه ک مرۆفیکی ئازهلێ گه وره بوو، به هیچ جۆریک ویزدانی نه بوو، بیری له خه لکی تر نه ده کرده وه. ته نانه ت بیری له خۆشبه ختی خۆشی نه ده کرده وه، ته نها ئەوه نده بوو که له چرکه یه که وه بۆ چرکه یه کی تر ده ژیا و ته واو، هه روه ک رۆبۆتیکی پڕۆگرامکراوی زۆرزان ده ژیا.

هه ر له و کاته وه ی که ته مه نی پابلۆ گه یشته سا ل و نیویک، دایک و باوکی نه گبه تی ناچاربوون په تیکی پبوه بکه ن. به لām له گه ل ئەوه شدا قه شه ی لادیکه سوربوو له سه ر ئەوه ی که وه ک هه موو مندالانی تر بواری بدریئ و بخریئ به ر خۆیندن. له شه شه م سا لیه وه به ماشینیکی شت گواسته وه له ماله وه ده یانبرد بۆ قوتا بخانه و هه ر



تابهته به پنگه پرتوک

ههلهئینا، بهلام لهو کاتهوه هیج حالتهتیکى ترى "LSD" نه له پۆلیفیا و نه له لهندهنیشدا رووینه دایهوه. بههیج شیوهیهک گومانیان نه بوو که نهخۆشیهکه ساری بیټ، ههروهه بههۆی جینهکانیشهوه نه بوو. کۆمهلیک ئهستیره ناس ههر زۆر خیرا لیکنه وهیهکیان بۆ مندالانى "LSD" هینایه وه و وتیان ئه و مندالانه گه وره ترین نیشانهی کاریگهری ئهستیره کانمان نیشانه دات، بهلام ههر پاش ماوهیهکی کهم دهرکهوت که دهرئه نجامه که بیان شتیکى ههلهشه و ساویلکانه بوو.

کۆمهلیک توویره ره وهی هیندی بههۆی بهکارهینانى ئاماریکی ورد و گشتی ژماره ی دانیشتوانی سهر زهویه وه گه یشتنه ئه وهی که مندالانى "LSD" هه میسه له و کاتانه دا له دایک بوون که ژماره ی دانیشتوانی سهر زهوی له چه ند مانگیکی بهر له دایک بوونیا ندا گه یشتوته سهرو ئاستیکى دیاریکراو. له پاش نهخۆشیهکی ساری کوشنده، یان کارساتیکى مه زنى سروشتی، یاخود شه رپیک که ژماره ییهک مرۆشی زۆری تیدا کوزراوه، هه میسه ماوه ییهک تیه په رپوه ئینجا مندالانى "LSD" ها تونه ته دونیا وه، توژه ره هیندییه کان ههر زۆر ورد بوون له خه ملام لاندنه کانیا ندا؛ ژماره ییهک رۆحی دیاریکراو له گه ردووندا هیه وه له وهش ده چیت که ئه و ژماره ییه 12 ملیارد بیټ. هه موو که ره تیک که ژماره ی دانیشتوانی سهر زهوی له و ژماره ییه تیده په رپیت، کتوپر کۆمه لیکی مندالانى "LSD" بهر ده وام له دایک ده بن هه تا ئه و کاته ی ژماره ی دانیشتوانی سهر زهوی ده چیته وه ژیر 12 ملیارد رۆح.

ئه و رونه رده وه نووینانه هه موو جیهانی هه ژاند و بیگومان شیوه تیروانینیکى رادیکالانه ی نووپی له چه نده ها بواردا هینایه کاپه وه. تیروانینیکى سو دبه خشبوو بۆ کلئسه ی کاتۆلیکی و ههر خیرا یهک و دوو شیوازیکى نوو بیان دهر باره ی کۆمه لیکی پرسیا ری گریدراو و دژواری

ئه ستۆدابوو، ههر له نیوانیا ندا دایکی خۆی که زۆر درندانه به ته ور کوشنبوو. پاش بیست سا ل له دوا ی له دیکبوونی پابلۆ ریکخراوی ته ندروستی جیهانی "WHO" راپۆرتیکى جیهانی بلا و کرده وه و رایگه یان ده که 2000 لهو حالته ته له سه رانه ری جیهاندا هه یه و بۆ تا فیکر دهنه وه ناوی "LSD" یان ئینا، که کورته کرا وه ی "The Lack of Soul Disease" بوو²⁸. خالیکی راپۆرته که ی نه ته وه یه کگرتوه کان له هه موو شتیکى تر سه رنجرا کیشه رتربوو، له راپۆرته که دا سه لمینرابوو که مندالانى "LSD" له یهک کاتی زۆر که مدا له دایک بوون. نزیکه ی نیوه ی ئه و 2000 حالته ته ی که له راپۆرته که دا ها تیبوو، له ماوه ی که متریکی له شه ورپۆرتیکدا له دایک بوو بوون، دواتریش پاش چوار سا ل به هه مان شیوه 600 مندالی "LSD" ی تر له ماوه ی چه ند کاتر می ریکى که ما له دایک بوو بوون و ئینجا پاش هه شت سا ل شه پۆلیکی نووپی ئه و مندالانه ها تیبوونه دونیا وه و نزیکه ی 400 مندالیکی له و بابه ته بوون. وا ته وه ک کات منداله "LSD" کان په یوه ندییه کی به تینیان پیکه وه هه بوو، به لام به هیج شیوه ییهک شوینی جوگرافی "بلا و بوونه وه یان" په یوه ندى به یه که وه نه بوو. ته نها پاش چه ند چرکه ییهک له دوا ی له دایکبوونی پابلۆ له پۆلیفیا دا، لیندا له لهنده ندا چاوی به دونیا

²⁸ وا ته نهخۆشی نو قسانبوونی یان نه بوونی رۆح، به لام لی ره دا به پیویستی ده زانم بلیم که کورته کرا وه ی 'LSD' ها وکات ناوی یه کیکه له و ماده بیهۆشکه ره به هیزانه ی که تا ئیستاکه ش له لایه ن هه ندئ خه لکانی ئالوده وه به کار دیت، گرنگه ئه وهش بلیم که به و که سانه ده وتریت گه سانی بی رۆح؛ چونکه هینده به هیز خه لکی بیهۆشده کات که له وه ده چیت که سه که رۆحی تیدا نه مینیت و



تایبته به پنگه پرتوک

په کتریدا ده کهن، له نیوان په که مین نه و که سانه دا "پابلو" پوښی و "لیندا" به ریتانی بوو. هر پاش نه و هې که پشتوین و قاش و دهمبه ستیان لیکردنه وه، په کسر به ربوونه په کتری و به شپو په یه کی زور توند وتیز و دلره قانه خو شه ویستیان له گه ل په کدا ده کرد، هینده کیویانه له گه ل په کتردا ده خوتن، که له ماوهی سه عاتی دواتر دا "گاماسوترا" یان²⁹ کرده شتیکی مندا لانه. پابلو و لیندا خاوه نی پوښی نه بوون که به کار بیهین و له پنگه یه وه ناویزانی په کتری ببن، به لام ژن و پیاوینک بوون و هممو غه ریزه سیکیسه کانیان له ناوه وه دابوو. دوو ربوون له شهرم و شکوه و هیچ شتیکیان له بهرچا و نه ده گرت، چونکه پوښیکیان نه بوو که زالیبت به سهریاندایان ده سته سهر ناره وه سیکیسه کانیاندا بگریت، نیتر چوون بتوانن له په یوه نده کی ناوها گه وره تردا کونترولی خویان بکن.

دوا به دوا پیگه بیشتنی نیوان لیندا و پابلو، لیندا دوو گیانبوو و دواتریش مندا لیکې بوو، نه وهی جیگه یه سهرنجبوو نه وه بوو که کچیکی هر زور ناسایان بوو و وهک هممو مندا لیکې ناسایی تر له ش و پوښی هه بوو. به لام له لایه کی تریشه وه ده یانوت؛ پوښی نه و حالته هینده جیگه یه سهرنجبیت که پوښیکی به تال بیته ناو مندا لیکه وه که له دایک و باوکی بیروحه وه هاتوته دنیا وه؟ نایا پاست و دروست نه وه شتیکی نه بوو که چاوه روانیده کرا؟ تنها شتیکی که پیویست بیت بوئوهی مروفتیک بخولفینریت، نه وه یه که پوښیکی له 12 ملیارد پوښیکی گه دروون بیته ناو له شی کورپه یه که وه. دیسانه وه

کون گرت بهر، پو نمونه له بواری قده غه کردنی په سمی کلنسه پو که ره سمی پیشگرتنی (مه نکر دنی) سکیریبوون. پاپا و یاریه دهره گه وره کانی کلنسه ی کاتولیکی خیرا ده ستیان به هه لگرسانی بزوتنه وه یه کی جیهانی کرد و هه ندئ جار به نیشاندانی یه ک دروش نامانجی خویان ده خسته پوو و ده یانوت؛ "له گه ل په کتریدا بخه ون، به لام کرم دروسته کهن!" به درله وهش ده سه لاتی کلنسه به بئ هیچ چه ندو چونیک په فزی ناولینانی مندا لانی LSD ده کرد له کلنسه دا. له و برپا یه دابوون کفریکی گه وره بیت و هه روک ناوانی سه گیک بیت له کلنسه دا.

لایه نی مافی سزادانیش شیوازیکی نوئی وه رگرت. هه ندیک له ولتان به رده و امبوون له سهر شیوازی سزادانیا و تاوانباری مندا لانی "LSD" یان هه روک هممو تاوانباریکی تر سزاده دا، به لام زورینه ی کومه لگاکان هه زروو گه بیشتنه نه وهی که تاوان خستنه نه ستوی خه لکانی "LSD" به هوی هه لوسکه وته کانیا نه وه، وهک نه وه وایه که تاوان بخه نه نه ستوی توفانیکه وه یان بورکانیکه وه. جگه له وهش به رده و ام وهک شه پو لیکې ناو گفنگو ژیهک به رز و نرم ده پووه؛ تا چ راده یهک کومه لگا یان تاکه که سیک _ وهک موزال مافی نه وهی هه یه که مندا لیکې "LSD" بکو ریت، هه لیه ته له و کاته دا که به دلنیا یه یه وهک مندا لیکې له و جوړه ده ستنیشان ده کرا. جیگه یه داخه که له پوښی فحسی ناوی کورپه له وه نه ده کرا مندا لیکې "LSD" ده ستنیشانیکریت، چونکه بیگومان نه بوونی تواناکانی پوښی شتیکی نه بوو که له جینه کاندای بیت.

له ماوهی دوو سالی رابوردوودا هه ندیک له مندا لانی "LSD" پیگه وه کورکانه وه، تنها پو نه وهی بزائن به چ شیوه یهک په فتار له گه ل

²⁹ گنډیکی فیرکاری سیکیسی دیرینی هینده، تایبته به هه ندئ تنه کنیکی شیوازی پیگه وه خه وتنی زور سه خت و



تابهته به پنگه پرتوک

ده بیټ و له دایک ده بیټه وه. کاتیکیش که هه موو روجه کانی گه ردوون له هه مان کاتدا له له شی مرؤفا دهن، حاله تیکي وه ستانی ته واوه تی له دایکوبون دپته نارواه یه رده وامیش ده بیټ هه تا نه و کاته دیسانه وه خه لکیکی زیاتر دهمرن وه که له وانه ی که له سه رله نوئ له دایک دهن.

"کارتیسینا" مندالیکي دم به پیکه نینبوو و هه ر له دوا ی له دایکوبونیه وه خیرا ره وانه ی "خانه ی پاراستنی مندالان" کرا، هه لبه ته به هوی نه وه بوبو که واچاوه پروان ده کرا دایک و باوکی خوی نه توانن خزمه تی بکن. له پاراستیشدا هه ر هه ستیشیان پینه کرد. ئیدی ریگه یان پیدان که بو خویان پیکه وه بن. له و کاته دا زوربه ی خه لکی حوکمیکي پیشوه ختیان له به رچاودابوو و پئیانوابوو که شتیکی ناسروشتی و نااکاری بیټ نه گه ر ریگه به خه لکانی تری "LSD" بهن که وه چه بخه نه وه. له پاش هاندانی کلنیه شه وه، زوربه ی نه و که سانه یان به زوره ملی خه ساند.

بیگومان له ره رژه وه خه لکانی سه ر زه ی وه ک بوونه وه ریکی روهانی ریژیکی مه زنتریان له یه کتر ده گرت. خه لکی هه روا به ئاسانی توپه نه ده بوون له روه کیک، هه روا به ئاسانیش نه فرینی روه کیکیان نه ده کرد، چونکه له وانه یه 100 یاخود 100 ملیون سالی تر دیسانه وه بیبیننه وه.

له دوا ی دوا هه مین شه یولی له دایک بوونی مندالانی "LSD" یه وه، ژماره ی دانیش توانی زه ی بریکی باش له ژیر 12 ملیارده وه وه ستا، به لاه هه موو که سپک نه و گه شه کردنه ی پیخوشنه بوو. تاکوته رای خه لکی ده یانوت کاریکی سودبه خشه نه گه ر هه زاره ها مندالی "LSD" له که مپیکي یان له شوینیکي گه ورده ا به مه به سستی به خویو کردنیان

هاوسه نگه گه ردوونیه که لاسه نگ وه ستایه وه، چونکه بو ماوه یه کی که م ژماره نه و روهانه ی که له به رده سته دابوون، که متریکیبو له وانه ی که داواده کران.

کچه که ی پابلو و لیندایان ناونا "کارتیسینا"، که له ناوی فه یله سو فی فه ره نس ی "رینی دیکارت" وه³⁰ وه رگیرابوو، چونکه "کارتیسینا" یه ک جار و بو هه تاهه تایه هینده ی نیشانی جیهاندا که روه دیارده یه کی جه سته یی نیه. بیگومان روه شتیکی بو ماوه نیه. سیفاته له شییه کانه که ده میننه وه. ئیمه نیوه ی جینه کانه مان له دایکانه وه بو ده مینیه وه و نیوه که ی تریشی له باوکمانه وه، به لاه نه و جینه بو ماوانه به ته واوه تی په یوه سستی لایه نی بایلوچی مرؤفن یان لایه نی ئامیریبی مرؤفن. ئیمه نیوه ی روه مان له دایکانه وه بو نامینیه وه و نیوه که ی تریشی له باوکمانه وه. روه شتیکی نیه که بکریت به دوو که رته وه، وه به هه مان شیوه شو دوو روه ناتوانن په کبگرن و بینه روه کیک. روه شتیکی که شیوا ی دابه شکردن نیه، "مؤنده" یه که³¹.

نه وه یه که مین جارنه بوو که هاوشیوه ی نیوان فه یله سو فه روه ناوا ییه کانی وه ک "دیکارت" و "لایبنیز" و قوتابخانه هیندیه کانیانی وه ک فه لسه فه ی توند ره ی دوالیستی "سامکیا" ده رده که وت. دووهه زار و پینج سه د سال له مه به ر "پلاتون" و کومه لیک بیرمه ندی هیندی ئامازه یان بو نه وه ده کرد که روه چه نده ها و چه نده ها جاری بیکو تایی له له شی مرؤفا جار له دوا ی جار له دایک

³⁰ ناوی لاتینی دیکارت 'کارتیسوس' ه و
³¹ له فه لسه فه دا یه که یه کی روه حیه، وزیه کی تاکه که سه که به پیی
'لایبنیز' هه قیقه تی بوونه وه ر پیک ده هینیت و



تابهته به پنگه پرتووک

ده کرد و منیش کۆمه لئیک ئەندیشە جۆراوجۆرم دەخستە بەردەستیان، به هەقی خۆم دەزانی که داوی پارەیان لئیکەم.

بۆ نمونە پێدەهوت نوسەرێک یان کۆلکە نوسەرێک پارە ی تەکسی مالهۆم بۆ بدات و منیش لەبەر مابەردا لەسەر پارچە لاپەرەیهکی بچکۆلە یان لەسەر دەستەسڕیکی کاغەز بپێرژکەیهکی پوخت و چری کتێبێکم بۆ دەنوسی و دەمداپە، بۆ وێنە لەبری پارە ی تەکسیهک بۆ "تۆنسناگن" بپێرژکەیهکی کورتی کتێبێکم بەم شیۆهیهی خواروه لەسەر پشتی فاتورە ی چیشتهخانهیهک دەنوسی و دەمداپە؛ "کتێبێک بۆ مندا لآن (نزیکە ی 100 لاپەرەیهک) تەنھا پرسیارێکە و بەشیۆهیهکی هەرەمی بابەتە سەرەکیهکان و لاوهکیهکانی کتێبهکە پێکبخە".

لەوه زیاترم نەدەوت، بەلام هێندە بەسیوو بۆ ئەوهی گۆرێک بەدەم بە کەسێک لەو کەسانە ی که بەئاشکرا دیاریوو فەنتاسیای پێنە مابوو. ئەوه بەلای مشتەرییهکی پێکەوتەوه بپێرژکەیهکی بلیمه تانە بوو. من جەختم لەسەر ئەوه دەکردهوه که پێویست ناکات کتێبێکی ئاسایی پێرە پرسیار بنوسێت. هەموو بپێرژکەیهکە لەوه داوو که هانی ئەو مندا لانه بدات، که کتێبهکە یان بۆ دەنوسێت، که خۆیان بە پێی لۆجیکێ خۆیان دەرئەنجامی پرسیارهکان بدۆزنهوه. لەو کاتەشدا که چۆمه ناو تەکسیهکەوه وتم؛ «بەلام مەرج ئەوهیه که بەلایهنی کەمهوه سائیک خەریکی ئەو پێرژەیه بیت». من دەمزانی که ئەو کەسه زۆر ورد نیش دەکات، هێندەشم دەزانی که زۆر خێرا ناتوانیت بپریکاتهوه.

زۆرجاریش هەندئ لەو نوسراوه بچکۆلە نایابانەم کۆدەکردهوه که چەند سائیکبوو لێره و لەوئ لەلام مابوونەوه و دەمکردنە دەستە نوسراویکی سەر سۆر هێنەر. بۆ نمونە دەستەیهکم لەو نوسراوانە

کۆبکریڤهوه و له چواردهوریان دا بپرن، بۆ ئەوهی دواتر بۆ ئەو مەهەستە بەکاربێهرێت که ئەندامەکانی لەشیان له کاتی پێویستیدا بپرێت بهو کەسانە ی که ئەندامیان پێویستە. کەسانێکی تریش دەیانوت «با ئەو "ئافروڤدیت"³² و "ئادوونیس" انە"³³ له سۆزانیاخانهیهکی گشتیدا بخرێنە بەردەستی ئەو ژن و پیاوانهوه که بهبێ ویستی خۆیان لهتەنیایدا دهژین.³⁴

رێژهی ئەو کەسانە ی که پێیان باشتریکە دیسانهوه ژمارە ی دانیشتوانی خەلکی بگه پێنیهوه سەرو 12 ملیارد، له کاتی ئیستا که دا رێژهیهکی سەدی کهم پێکدههێنن.

هەندئ جار بۆ ئەوهی مشتەری نوئ پەیدا بکەم، هەندئ لە ئەندێشهکانم دەبەخشیوه و زۆرجاریش لەبەر مابەریدا داوی هیچ شتیکم نەدەکرد ئی خۆ تەنانەت له بازارهکانیشدا ببوو شتیکی باو و ئەو کۆمپانیانە ی خۆراکیان بەر هەمدههینا، خواردنی جۆراوجۆریان بۆ تاقیکردنەوه دەخستە بەردەمی خەلکی. بەلام ئەو کاتە ی که مشتەریهکان دەهاتنەوه بۆ لام و داوی بپێرژکەیهکی تێرۆتەسەلیان

³²لەناو میتۆلۆژیای یۆنانیدا خوارزنی خۆشهویستی و جوانیه و ³³دیسانهوه له میتۆلۆژیای یۆنانیدا، "ئادوونیس" ئەو کۆره قۆزیه که "ئافروڤدیت" خۆشی دهوێت و

³⁴لێره دا نوسەر وشهیهک بۆ کەسانی تنیا بەکاردههێنیت که بەتایبهتی ئەو کەسانە دهگهڕێتهوه که به هۆی ئاینهوه دورن له سیکس و ژن و پیاوهوه و



تابهته به ینگه پرتوک

هینده دربخم که دوو پوچی جیا له یهک تۆپهله گۆشتدا له دایک بوون. میشکی "دیزی" و "لیزی" بهته واوهتی سهر به خۆبوون له یه کتری، بهلام تنها هینده بوو که حوکم کرابوو به سهریاندا که له یهک له شدا بژین. تاوانا توک زور بهتوندی شهریان له گهله یه کتری دا ده کرد و به سهر یه کتری دا دهیان نه راند، زور جاریش بو ماوه ی چنده رۆژیک له سهر یهک قسه یان پیکه وه نه ده کرد، ئیدی شه وانه خراپ ده خوتن، بهلام ههرگیز نازاری له شی یه کتریان نه ده دا.

ئه گهر بزمانیایه نوسهریک هینده توانای هه یه که بو ماوه ی چنده سالیکی له سهر رۆمانیکی مه زن کاریکات، بو نمونه رۆمانیکی 700 بو 800 لاپه ری، ئه وا ئه و کاته بیروکه یه کم به ورده کاریه وه بو دادرشت، رویده دا تا 30 لاپه ری بو بنوسمه وه. که ره تیکیان به کیک له و بایه تانه م به 20 هه زار کرۆن به نوسهریکی به ناوبانگ فرۆشت. من خۆم ناوی تیبینییه کم نابوو "مرۆفایه تیه کی بچکۆله" و زور به کورتی هه ندیک له فاکته ره کانی به م شیوه یه ی خواره وه بوو؛

نه خۆشیه کی کوشنده به ناوی "قاریوسی ئه مه زۆن" وه، که له وه ده چوو له "هیمونیک" وه سهر یه ئه دابیت، به جیهاندا بلبوو وه و تاراده یه ک له ماوه ی چنده مانگیکی که م دا زهویه کی وشکی به دوا ی خۆیدا جیهیشت، ئه مرۆکه له پاش بلبوو نه وه ی ئه و نه خۆشیه وه هه موو مرۆفایه تی ته نها 339 که سی ماوه ته وه. ئه و که سانه ش له ریگی ئینته رنیته وه په یوه ندی له گه له یه کتری دا ده گرن.

هه موو مرۆفایه تی یه کتری ده ناسن. له کاتی ئیستا که دا کۆلۆنیه کی 85 که سی له "ته بیت" دا ده ژین، 28 که سیش له سهر دورگه کانی "سیشیل"، 52 که س له باکوری "ئه لاسکا"، ته واوی 128 که سیش له سهر دورگه ی

کۆکرده وه و ناومنا «26 چیرۆکی "هیمای" (مه جازی) له "A" تا وه کو "Z"، ئه و بابه ته م به 10 هه زار کرۆن فرۆشت. له راستیدا پارهییه کی زۆرم له بری ئه و کۆمه له تیبینییه داوانه کرد، چونکه به سبوو بو ئه وه ی سهرجه می نوسراوه کانی نوسهریک بخۆلقینییت.

ئه و کاته به رده وام ناچار بووم ده نگه کانی ناو میشکم به تالیکه مه وه و بیانکه م به نوسین، یه کیک له و نوسینه انه 52 گفتوگۆ لیده رچوو. هه ره وه ها ئه و بابه ته ش ده کرا سهرجه می نوسینه کانی نوسهریک پیکه هینییت و 15 هه زار کرۆنی به ناوچه وانه وه بوو. دیسانه وه له ویشدا پارهییه کی زۆرم داوانه کرد بوو. تا ئیستا که دوو گفتوگۆ یان کرا وه به شانۆنامه ی رادیۆ، له م ماوه ی داوا دییه دا یه کیک تریان وه ک شانۆیه کی یه ک به شی له سهر ته خته ی "شانۆ نه ته وا یه تی" بپه رگن" نمایش کرد، هه ره وه ها سی دانه شیانم وه ک ئه ده بی گفتوگۆ به جا پکراوی بییوه. بپه گومان کار له سهر گفتوگۆکان کرا وه و که میک گه شه یان پیداره. یه کیکیان پیکه اتیوو له گفتوگۆیه کی دوردرژی، تاراده یه ک کیشی ژبانی، نیوان دوانه یه کی "سیامی" و به تابه تیش گرنگیه کی زۆرم به به کاریه یانی هه ردوو رانای "من" و "ئیمه" به خشیبوو. ئه و دوو خۆشکه دوانه یه له بواری ته ندروستیدا روداویکی سهرسور هینه ربوون، چونکه ناچارانه تا سهر ته مه نی 60 سالی پیکه وه ژبان، به لام له گه له تیبه رپوونی ساله کاند تاراده یه ک چۆره تیروانیکی پیچه وانه یان به رامبه ر به ژبان له لا گه لاله یوو. له و کاته دا که گفتوگۆ که م دادرشت، بیرم له وه کرده وه که نوسینه کمه جوانتری ک ده بییت ئه گهر یه کیکیان وه ک مندالیک له دایک بوایه که کۆمه لیک نیشانه ی "LSD" ی تیدا دیار بوایه هه له به ته ئه و کاته هه ر زور به ناسانی له یه کتری جوداده کرانه وه. به لام من مه به ستمیوو



تایبته به یتگی پرتوک

پروفیسور بووه له بوری ئەستیره ناسیدا و لەسەر دورگی "سفالبار" یشدا تایبته تهنه نیک له بوری بهر و چاخه به فریه کاندایه دهژی، ههرله ویدا چوار زهوی ناسیش ماونه ته وه که به کیکیان کارامهیه له بوری زانسته به بهردبووه کاندایه.

پاش دایرانیکی 30 سالی، که به هیچ شیوهیهک خه لکی کۆلۆنیه جیاوازه کان وهک جهسته یه کترینان نه ده بینی، پسپۆره کان ته بابوون له سه ره وهی که کاتی ئه وه هاتبیت سه ره له نوێ خه لکانی جیهان به یهک بهگه نه وه. ئه لاسکا و سفالبار و ته بیت ده توانن تا دوو یان سێ نه وهی تر خۆیان پابگرن، به لام بۆ ئه وهی نه هیلن ئاکامی نه گه تیفی زاوریکردن له ناو خودی خیزانه کاندایه پویدا، کۆلۆنیه بچکۆله کان ناچاربوون به په له خۆینی خۆیان له گه ل خه لکانی ده ره وهی کۆلۆنیه کهی خۆیاندایه تیکه ل بکن. ده لێن له له ندهن باوکیکی سه ره لیشیواو ناچاربووه کچه کهی خۆی دووگیان بکات، بۆ ئه وهی نه هیلن کۆلۆنیه که به وتیت.

هیشتام زۆرینه یه ریگاکانی جیهان به ریک و پیک وهک خۆیان ماونه ته وه، به سه دان ملیون ماشینیش هه ن که زۆریه هه ره زۆریان هیشتام لێشه ده کن. له فرۆکه خانهکانی جیهانیشدا به هه زاران فرۆکه ئاوه دن که هه لسن. له لایهکی تریش هه وه ئه وه کۆمه لگای مرۆفایه تیه بچکۆله یه خاوه نی ئه مباریکی به تیزینیکی بیسنورن، به لام ته نها یهک که سی شاره زا له بوری ته کنیکی فرۆکه دا ماوه ته وه و له ته بیت ده ژێ، وه ته نها دوو فرۆکه وانیش هه ن، یه کیکیان له ئه لاسکا ده ژێ و ئه وهی تریان له شاری "لۆنگیاردبوین" له دورگی سفالباردا ده ژێ. ویته ی سه ته لایته کان وای نیشانداده ت که هه ندیگ له شارهکانی جیهان سوتاون، به لام زۆرینه ی شارهکان هه ره وهک 30 سال له مه وه بهر

"سفالبار"، 11 که سیش له و شوینه دا ده ژین که کاتی خۆی پیبی ده وترا "مه درید"، خیزانیکی شه ش که سی له له نده نده، 13 که س له شاری "شوکیکاماتا" ی "تشیلی" و 16 که سیش له پاريسدا ده ژین.

واته زۆرینه ی ئه وه که سانه ی که ماونه ته وه که م تازۆر له شوینی دایراوی وهک ته بیت و ئه لاسکا و سفالبار و دورگهکانی سیشیلی ناو ئۆقیانوسی هیندیدا ده ژین، بئگومان ئه وه ش نیشانه یه که بۆ ئه وهی که خه لکانی ئه وه ناوچانه هه رگیز بهر لیشاوی ئه وه نه خۆشیه ساریه نه که وتوون. هه رچی ئه وانه شه که له مه درید و له ندهن و پاريسدا ماونه ته وه، پیبده چیت که ماده یهکی کاریگه ری دژ به و نه خۆشیه یان له له شدا بووبیت. له لایهکی تریش هه ره نکه چه ند گروپیکی خه لکانی تر هه ین که تا ئیستا که پیه ونه دیان به کۆمه لگای مرۆفایه تیه وه نه کردبیت، له وانه شه تاک و ته رای خه لکی دایراویش هه ین (له وانه یه له ریگه ی روداوهکانی رۆمانه که وه ئه وه که سانه ده ربکه ون). ئه وه که سانه ی که ماونه ته وه به و فابریکۆسه ی که نزیکه ی هه مو مرۆفایه تی سربیه وه ده لێن "ئۆله ی ئه مه زۆن"، چونکه ده بیه ستنه وه به دایرینی شیتانه و بئشوماری جه نکه له کانه وه. ئیستا که ش وا مرۆفایه تی خۆی هه ره شه ی قه لچۆکردنی لیده کریت.

پیشه و توانای زیرهکی ئه وه که سانه ی که ماونه ته وه سنوربه نده. ته نها هه شت پزیشک ماونه ته وه، له نۆیانیاندا یهک پزیشکی ده مار و تایبته تهنه ندیکی نه خۆشیهکانی دژ و یهک پزیشکی نه خۆشیهکانی ژنان هه ن. له پاريسدا ژنیکی 58 ساله ده ژێ که له پپش نه خۆشیه که دا یه کیک بوو له و که سه پیشه وایانه ی که له بوری مایکروبا یۆلوجیدا له سه ر ئاستی جیهاندا ناسرابوو، ئیستا که ش ته نها که سه له و بواره دا. له ئه لاسکاشدا که سیک ماوه ته وه که کاتی خۆی



تابهته به پنگه پرتووک

ماونه تهوه بېگومان ده بېت له کاتیک له کاتهکاندا خه یالیان بۇ نهوه چووبیت که خۇشیان رهنگه بینه قوربانی نهو پهتا کوشندهیه. نهی نیستاکه نهو تاکه کهسانه کی ماونه تهوه به چ شپوهیهک ژبانیان دهگوزره زینن؟ چ خوشک و برابیهک ناچاربوون مندا ل پیکهوه دروستیکه ن بونوهی رهگهزه که بیان نهفهوتیت؟ باوکیک به چ شپوهیهک نهو حالته ده بینن که کچه که کی خوی دووگیان بکات؟ نهی کچه که کی به چ شپوهیهک لهوه دهروانیت؟

یه کیک لهو کیشه گه وراهی که ده بیت رونبکریته وه لهوه دایه که خه لکانی سره کیشوره جیاکان به چ شپوهیهک په یوهندی به یه که وه ده گرن. به شپوهیه کی تیروته سهل له سره یه که مین بیکه گه یشتن برؤ، بۇ نمونه نهو کاته کی که خه لکی ته بیت بۇ یه که مین جار په یوهندی به خه لکانی نه لاسکاهه ده کن. سود له چ جوزه نامیریک کی په یوهندی بگرتن وهرده گرن؟ بری نهو وزه یی له کؤلونیه کانداه به رده ستدایه چه ندیکه؟ ده توانیت له م باره یه وه پرسیار له نه ندازیاران و تابیه تمه ندانی بواری نه له کنترؤنی و کومپیوتر بکه ییت.

ده ته ویت کؤمه لیک که سایه تی سره کی کم هه لیبزیریت و رؤمانه که تی به ده وردا هه لیبچنیت؟ یان ده خوازیت رداوه کان له نیوان کؤمه لیک که سایه تی زورت ردا رپیدن؟ بېگومان مهرج نیه رؤمانیک کی قیزه وه ند درچیت نه گهر بته ویت ههر 339 که سه که بخرینه ناو رداوه کانی رؤمانه که ته وه، تنها نه وه نده یه که ده بیت به شپوهیه کی زیره کانه و رون نیشاندیرین رهنگه نهوه مۆرکیکی مه زن به چیرۆکه که ت به خشیت.

پرسیاره کان ههر زور زورن و وه لامه کانیش له دهستی تودایه وه ک نوسه ریک و "خودا" یه ک. هه موو چیرۆکه کان بگپره وه، به لام شپواری

وهک خویان ماونه ته وه. زوربه ی ناژه له ماله کان تۆپبون، به لام هه ندیکیان ماونه ته وه. له لایه کی تریشه وه ژینگه کی سره زهوی به خیرایی به ره و باشت ده چیت. تویژانی نوزون خه ریکه سه رانسهر چاک ده بیه ته وه و که ژوهه وای زه ویش له چاوه چه نده ها ده ساله ی رابورودا زور جیگیرتره.

نهمه نهو سیناریوییه یه که تۆ وهک نوسه ریک پپی تیده خه ییت. دووه مین بلا بوونه وهی مرفایه تی به سره زه ویدا به چ شپوهیه ک ده بیت؟ له سه ره تای بلا بوونه وه یاندا چی روده ات؟ چ جوزه کیشه و سه ختیه ک رپوهی یه که به یه که کی مرفه کان ده بیه ته وه؟ به کورتی! هه ست به چی ده که ییت نه گهر سه ربه کؤمه لگایه کی مرفایه تی بچکوله بیت؟ بلنیت زیاتر هه ست به نازادی بکه ییت؟

تۆ خوت ریک نهو روداوه هه لیبزیره که ده ته ویت له سه ری بنوسیت، بواره کانی به رده ستت هینده زورن سنوریان نیه، مه گهر فه نتاسیاکانی خوت سنوریان بۇ دابنیت. ههر چه نده فریای هینده ناکه ویت که باسی ههر هه موو نهو که سانه بکه ییت که ماونه ته وه، به لام له گه ل نه وه شدا ره نگه شتیک کی خراب نه بیت گهر خوت بۇ خوت ناوی ههر 339 که سه که بنییت و زیاتریک له لای خوت که سایه تیان رونبکه یته وه، چونکه ماده که ی به رده ستت، چاره نوسی نهو 339 که سه یه.

نه وانه کی ماونه ته وه به چ شپوهیه ک لهو پهتا کوشنده یه ده روان که نزیکه ی هه موو مرفایه تی سره روی زهوی سریه وه؟ ههر یه کیکیان چ که سیک کی نزیکه له ده ستداوه و نهو لایه نه به چ شپوهیه ک کاریگه ری تیکردوون؟ هینده ت له یادیبت که زور به وردی وه سفی ساته کاریگه ر و دلته زینه کان بکه ییت. نه وه نده ست له بیریبت که هه موو نه وانه کی که



تابه‌ته به پنگه پرتوک

من هه‌رزوو له‌وه تیگه‌یشتم که یه‌که به‌یه‌که‌ی نوسه‌ره‌کان چ شتیکیان لیم ده‌ویت، مه‌به‌ستم له‌ویه به‌ناگابوم له‌وه‌ی که پاره‌یان به چ شتیک ددها، به‌لام هاوکات ده‌بوايه لایه‌نیکی تریشم به وردی لیک‌دایه‌تیه‌وه؛ ده‌بوايه هیندهم بزانیبایه که چ که‌سیک ده‌توانیت کار له‌سه‌ر چ تیبینیه‌کی دیاریکراو بکات. له‌پیش هه‌موو شتیک‌دا ده‌بوايه شتیکی به‌نرخم نه‌دایه به که‌سیک که نرخی نه‌زانیبایه. نه‌گه‌ر نوسه‌ریکی قوژ ریگه‌ی پیندرايه که به‌ئاره‌زوی خوی یاری به بیرۆکه‌یه‌کی "رۆلس رۆیس" بکات، نه‌و کاته‌ر پیک وه‌ک نه‌وه ده‌بوو که فریت‌دایه‌ته‌نه‌که‌ی خۆله‌که‌وه. جگه‌له‌وه‌ش هه‌رزوو ده‌بووه جیگه‌ی گومان. من هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی که له‌قوتایخانه‌دا یاریده‌ی قوتاییه‌کانی ترم ددها، هینده‌ فیبرووم که وه‌لامیکی 10 نمره‌یی بۆ که‌سیک نه‌نوسمه‌وه که شایانی 5 نمره‌بیت. به‌هه‌رحال مه‌سه‌له‌که هه‌ر نه‌وه‌ده نه‌بوو که پاره‌ پیدایه‌م... نا، نا، من ناچاربووم جوړیه‌تی نه‌و نوسینه‌ی که ده‌مفرۆشتن به‌پیی جوړیه‌تی نه‌و نوسه‌رانه هه‌لبسه‌نگینم که پیچ ده‌فرۆشتن. "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" داموده‌زگایه‌کی وردبین بوو.

له هه‌ندئ حاله‌تیشدا له‌بری پاره‌ تیبینیه‌کی به‌نرخم به‌شتیکی تر ده‌گۆرپه‌وه و به‌جوړیکی تر هه‌قده‌ستیان ددهام. نه‌گه‌ر نوسه‌ریکی ئافه‌رم به‌دلبوايه، نه‌وا له‌بری "ساتیکی خۆشی" باب‌ه‌تیکم پیده‌به‌خشی. هه‌ستمده‌کرد که‌سیکی دلفراوانبووم، چونکه به‌و شیویه‌یه نوسه‌ره ئافه‌ته‌که هه‌ستیکی وای لادروسته‌ده‌بوو که شتیکی لیک‌ریبیتم. بۆ نمونه‌ ده‌موت؛ «ده‌مه‌ویت نه‌و تیبینیه‌ت هه‌روا بده‌می... که رۆیشتیت له‌گه‌ل خۆتا بیبه، به‌لام وایزانه‌م سعاتیکی تریش له‌لام ده‌مینته‌وه، وا نیه‌؟»

هونه‌ری داپشتنی تیروانییه‌ سهره‌کیه‌که له‌ده‌ست مه‌ده، مه‌به‌ستم له‌خودی ئاراسته و جوڵه‌ی چیرۆکه‌ گه‌وره‌که‌یه. که‌خوینه‌ریک رۆمانه‌که‌ت به‌ته‌واوه‌تی ده‌خوینیه‌ته‌وه، ده‌بیت فرمیسک به‌چاویدا بیته‌ خواره‌وه، چونکه ناچاره ده‌سته‌برداري هه‌موو که‌سایه‌تیه‌کانی نه‌و رۆمانه‌بیت، که له‌ ماوه‌ی چهند هه‌فته‌یه‌ک یان چهند مانگیکی پیش‌دا له‌گه‌لیاندا ژیاوه و زۆر به‌گۆر له‌نزیکه‌وه ئاشنایی له‌گه‌لیاندا هه‌بووه. ره‌نگه‌ ماده‌که ناچاره بکات که چهند به‌رگیک بنوسیت. به‌لام له هه‌موو باریک‌دا نابیت فریو بخویت و رۆمانیکی زۆر کورت بنوسیت. نه‌وه دوهمین میژوی مه‌زنی مروّقیه‌تیه و تۆش ته‌نها که‌سیت که ئاگی له‌و میژویه.

لایه‌نی بیینی نه‌و خۆشیه‌ بئ وینه‌یه‌ش ون مه‌که که له‌گه‌ل له‌دایکبوونی هه‌ر تاکه مندالیکی نویدا دیته ئاراهه. نه‌و کاته‌ش که چیرۆکه‌که‌ت ته‌واوده‌بیت، بیگومان یه‌ک دوو نه‌وه‌یه‌ک تیپه‌ریه‌وه و پیده‌چیت ژماره‌ی دانیشتوانی سهر زه‌وی گه‌لینگ زیاده‌ی کردبیت.

یان له‌بری نه‌وه ئاراسته‌یه‌کی تر هه‌لده‌بژیریت و کوّتایی به ره‌چه‌له‌کی مروّقیه‌تی ده‌هینیت. نه‌وه‌شیان ده‌توانیت بکه‌یت. نه‌ی له‌و کاته‌دا دواهمین که‌سی دوتیا بیر له‌ چی ده‌کاته‌وه؟ نه‌و، چ پیاویبیت و چ ئافه‌رت، له‌و کاته‌دا ته‌نها که‌سی گه‌ردوونه...

له‌کوّتایدا ده‌مه‌ویت ئامۆزگاریه‌کی باش بخه‌مه‌روو؛ له‌پیش‌دا "حه‌کایه‌ته ئیسلانديه‌کان" بخوینیه‌روه و ئینجا ده‌ستبه‌که به‌ نوسین، به‌رله‌وه ته‌نانه‌ت یه‌ک دیریش مه‌نوسه. مه‌سه‌للیکیش هه‌یه ده‌لئیت؛ "نه‌و کاته‌ ریگایه‌ک دروستده‌بیت که تۆ پیی تیده‌خه‌یت".

هیوای سهرکه‌وتنت بۆ ده‌خوازم!



تابهتہ به ینگه پرتوک

کاتوه ئیدی هیچی تریان نه نوسیبوو و دهنگیان نه مایوو. نهو که سانه بوون که نائومیڈیوون. زوربیهان به بهرده وامی دهاتنه بازنه ی نهدهبیهوه. ههندیکیان ههمیشه غمگین و دلتهنگ دهاتنه بهرچاو، بهلام ههرئه وهندهی له ناکاویکدا بیرۆکه یه کی وردی رۆمانکیان دهخراپه بهردهست، خیرا دهکرانه وه و زورجاریش ئاماده بوون پاره یه کی باشی پیدهن. له حالته ههره خراپه کانیشدا، ههر بهو پاره یه کی که دهیاند، چوار پینچ لاپه ره یه که میشم بهخواری بۆ دهنوسینه وه، تنه ا بۆ نهوه ی که بیانخه مه وه سهر پین، تنه ا بۆ نهوه ی گورینکیان پیدده مه وه و دهستپینکه نه وه.

کۆمه لئیکی تر نهو نوسه رانه بوون که باشیان دهنوسی، به ته واوه تی دهسه لاتیان به سه ر دارشتنی زمانه وانیدا هه بوو و لهو بواره دا مامۆستابوون، به لام له هه مان کاتدا نائومیڈیشیوون، چونکه هه چی وایان لا نه بوو که باسی بکه ن. من زیاتر هه زمه کرد له گه ل نهو گروپه دا کاربکه م. زورجاری شتیکی ههر زور که میان دهویست یرینگه شم به خۆم نه ده دا که زیاد له پاره بیداگرم. نه مه دنوانی کۆمه لئیک تییبینی پر له توانای گێرانه وه ی فه نتاسیا یان زانیاریه کی خه یانی بده مه نوسه ریک که به وه سف و دهرپرینیکی به هیز به ناوبانگبوو، من به هه چی جۆریک نه وه م نه ده کرد. به لام دهنوانی شتیکیان بخه مه به رده ست که له سه ری بنوسن، بۆ نمونه سه رگوزشته یه کی یان نه ندیشه یه کی وه ستایانه م ده دانئ، بهو شیوه یه ش نهو جۆره نوسه رانه به رده وامیان به کاره کانیا نه دا و به ره و ئامانجیکی نوئ دهرۆیشتن. دواتریش باسی هه ندیک لهو نوسه رانه یان ده کرد و ده یانوت "له پریکدا پینشکه وتنیان" له نوسینه کانیا نه دا به ده سه ئیناوه. من نهو دوو وشه یه م (پینشکه وتنیکی له پر) به دلنبوو. شیوه زرگاریوونیکی مه زن له وه دا ده بینریت که شتیکی

نافره تان له بواری گۆرینه وه ی دیاری و چاکه دا زور باشتریکن وه ک له وه ی مامه له ی ئیشیک بکه ن. زورجاری که نوسراویکی ئاماده م بۆ شانۆگه ریه ک یان رۆمانیک پیدده به خشین، له پاره به ده ر کاری تیده کردن. ئیدی گه ر ژنی به میردبوونا یه یان به به شیوه یه ک له شیوه کان ده سنگیرانی که سه یکی تر بوونا یه، هه یج گرنگیه کی نه بوو. له هه موو سه رده مه کاندای پینشبین کردنی پاشه پۆژیک که بۆنی ده سه لات و ناوبانگه رکردنی لیته اتییت، هه میشه وای له ئافره ت کردوو ه که ئاره زوی سیکیس بکه ن، وایلیکردوو ن هه ز له نه قین بکه ن.

هاوکات لهو حالته تانه شدا رویده دا که نه ئینی پۆشین ی کاره که مان مه رچیکی نهو نوسه ره بییت. ئافره تان توانایه کی سه رسوره یینه ریان تیدا یه و ده توانن نه وه نده بشارنه وه که سیکیس له بری ده سنگه وتنی شتیکی به کاربه یینن. من هه یج شتیکم به ئافره ته کان نه ده فرۆشت، به لایه نی که مه وه پریک وه ک پیچه وانه که ی وایوو نه وان شتیان به من ده فرۆشت.

من ده ستم له وه هه لگرتیوو که کچانی دهره وه به ئینه مه وه. هه ستمه ده کرد نهو ته مه نتم به سه ربرد بییت، به لام خو شبوو بۆ ماوه یه ک به نه ئینی له گه ل که سه یکدا رابویرم و به بی نه وه ی هه یج جۆره هه سته یکی قو ل تیکه له ی بابه ته که بکه م. نهو کاته رابواردنی نه ئینی شتیکی ئاسایی نه بوو.

*

به شیکی گرنگی بازاره که م نهو نوسه رانه بوون که شه ش هه وت سالیکی له وه وپیش رۆمانیک یان کۆمه لئیک کورته چیرۆکیان بلاو کردبووه و لهو



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

هیندم لهسه‌ربوو دهستیان بۇ بگه‌مه‌وه و به‌خۆشیه‌وه پېشوازیان لیبیکه‌م.

په‌یوه‌ندی سودبه‌خشینی دلایه‌نه‌ی نیوان نوسه‌ره‌کان و "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" کتومت له‌ناو په‌یوه‌ندیکی په‌رؤشانه‌ی نیوان سروشیکي خۆبه‌خۆ و کاریکی هونه‌ری ته‌واو‌بوودا ده‌بیرایه‌وه. بېگومان بیروکه‌کان له میثکی مندا له‌دایک ده‌بوون، بۇ نمونه له‌و کاتانه‌دا که پیاسه‌یه‌کم ده‌کرد، به‌لام دواتر کاری سه‌ختی پازانه‌وه‌یان ده‌خرایه‌ سه‌ر نه‌ستوی مامؤستا نوسه‌ره‌کان. له هه‌موو باریکدا نه‌وان له‌و باوردا زۆر باشتریکبوون له‌ من.

به‌و شیوه‌یه‌ کاری هه‌ر به‌یکک له‌ نوسه‌ره‌کان دیاریکراو‌بوو. به‌لام ژماره‌یان زۆربوو، چه‌ند نوسه‌ریکی زۆر له‌ یه‌ک کاتدا خه‌ریکی نوسینبوون و هه‌ر هه‌موویان ئیشیان بۇ من ده‌کرد. له‌دلی خۆمدا ده‌موت "ره‌نگه‌ له‌پاش مردنم، چیت هه‌یچ چیرۆکیک نه‌میئیته‌وه که بیگنیه‌وه"، من بیرکردنه‌وه‌ی به‌و جوهرم به‌لاوه‌ خۆشبوو. من هه‌موو ساروخه‌کانم ته‌قاندبوو، هه‌موو باروته‌که‌م به‌یه‌ک که‌په‌ت سوتاندبوو. له‌پاش منیشه‌وه‌ ده‌بوايه‌ بیده‌نگی بالی خۆی راکئیشایه. ده‌بوايه‌ هه‌یچ بیروکه‌یه‌کی ورد و زیره‌گانه‌ نه‌مایه‌ته‌وه، ده‌بوايه‌ هه‌یچ شتیکی نه‌مایه‌ته‌وه که بیریان لیبیکرايه‌ته‌وه. من ئامیژیکی گه‌وره‌م به‌رپۆه‌ده‌برد، من نایابترین و گه‌وره‌ترین فیستیغالی نه‌ده‌بیم رپکخستبوو، وه‌ زۆر به‌نه‌ینیشه‌وه‌ کاره‌که‌م نه‌نجامده‌دا.

سپه‌مین گروپی مشت‌ه‌ریه‌کانم له‌ هه‌موو نه‌و که‌سانه‌ پیکه‌تابوو که له‌ ژبانیا‌ندا هه‌یچیان نه‌نوسیبوو، به‌لام له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا ته‌ته‌واوه‌تی دننیا‌بوون له‌وه‌ی که رۆژنیک له‌ رۆژان ده‌بنه‌ نوسه‌ر. له‌سه‌ره‌تادا گه‌وره‌ترین گروپم بوون و به‌هه‌یچ شیوه‌یه‌کیش نا‌ئومیدیان

روده‌دات، شتیکی ده‌گاته‌ حاله‌تی ته‌قینه‌وه‌ و له‌ناکاودا ده‌بیته‌ هۆی هه‌نگاو‌یکي مهن و پېشکه‌وتنیک زۆر جار ته‌نها پېویستیت به‌ یه‌ک مشت باروتی وشک ده‌بیئت.

من بویه‌ به‌تابیه‌تی نوینه‌رانی نه‌و کۆمه‌له‌ نوسه‌ره‌م خۆشده‌ویست، چونکه‌ زۆریه‌ی جاره‌کان به‌شیوه‌یه‌کی زیره‌کانه‌ و رپکوپیک نه‌و ماده‌یه‌یان به‌کارده‌هینا که ده‌مدانی. کاتیکی باشیان بۇ ته‌رخانده‌کرد و بابه‌ته‌که‌شیان خه‌سار نه‌ده‌کرد. ره‌نگه‌ بتوانین بلئین نوسه‌ری مهن نه‌بوون، به‌لام وه‌ستا‌بوون و هونه‌ری نوسینیان ده‌زانی. "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" پراوپر له‌گه‌ل نه‌م گروپه‌دا رپکده‌که‌وت، له‌ویدا ته‌نها بیروکه‌ و نه‌ندیشه‌ی زۆر نایاب به‌کارده‌هینا. به‌راستی نامه‌ویت هینده‌ بشارمه‌وه که نه‌و نوسه‌رانه‌ توانیه‌کیان هه‌بوو که من خۆم به‌هه‌یچ شیوه‌یه‌ک نه‌میبوو؛ نه‌وان ده‌یان‌توانی به‌ میثکیکی ئارامه‌وه‌ دانیش و بۇ ماوه‌ی دوو یان سن یان چوار سال له‌سه‌ر یه‌ک رۆمان کاریگه‌ن، له‌پاده‌به‌ده‌ریش پېیان خۆشبوو، گه‌وره‌ترین چیرئیان لیوه‌رده‌گرت. زۆریه‌یان مامؤستا‌بوون له‌بواری جوانناسیدا. زۆر چه‌زیان له‌هه‌ژنیه‌وه‌ی زمان ده‌کرد، وه‌سفیکی وردی که‌سایه‌تیه‌کانیان ده‌خسته‌پوو و درپۆه‌یان به‌ شیوه‌ی هه‌ستکردنی هه‌موو که‌راکته‌ره‌کانی رۆمانه‌که‌ ده‌دا. به‌لام زۆریه‌ی نه‌و شیوازی کارکردنه‌ مه‌کراویه‌یان له‌سه‌ر زمان به‌لای منه‌وه‌ که‌میگ ده‌ستکرد و هه‌له‌به‌ستراو‌بوو، ناسروشتی و هه‌لچنراو‌ ده‌هاته‌ به‌راچاوم. به‌په‌چچه‌وانه‌ی نه‌و شیوازی قو‌لبوونه‌ویه‌ له‌لایه‌نه‌ هه‌ستیه‌کاندا و نیشاندانان، من خۆم سه‌رقالی بیروکه‌کانی خۆم بووم، نه‌ هه‌لئیشم ده‌به‌ستن و نه‌ ده‌ستکردیشبوون، وه‌ک پۆله‌ بالنده‌یه‌ک به‌روروم ده‌هاتن و منیش



تابهته به پنگه پرتوک

لهسه‌ره‌تای فیلمی "گُلۆپه‌کانی شار"دا "کالفیرۆ" دلنه‌وایی "تیری" ده‌داته‌وه، هانا بۆ سه‌رچاوه‌ی پروانگه و تیروانینه‌کانی خۆی ده‌بات. "کالفیرۆ" که‌سیکی نه‌لکحولی و گالته‌جارێکی بێپاره‌شبوو، له‌و حاله‌ته‌دا نه‌و دوولایه‌نه‌ کۆبونه‌وه‌یه‌کی نایاب بوو. به‌شێوه‌یه‌کی گشتی نه‌گه‌ر خۆت گه‌وره‌ترین ناومێدی ژیانته‌ به‌سه‌رداهاتبێت، نه‌و کاته‌ ئاسانتریک ده‌توانیت دلنه‌وایی که‌سیکی تر بده‌یته‌وه.

"تیری" له‌سه‌ر جیگای خه‌وه‌که‌ی "کالفیرۆ" پالکه‌وتوو و قژه‌ ره‌شه‌ درێژه‌که‌ی به‌سه‌ر چه‌رچه‌فه‌ سپیه‌که‌دا بلاوکردۆته‌وه. پزیشکه‌که‌ جێبه‌جێشتوو و له‌ویدا "تیری" له‌پاش هه‌ولێکی خۆکوژی خه‌به‌ری ده‌بێته‌وه. "کالفیرۆ" ته‌ماشایه‌کی ده‌کات و بێی ده‌لیت؛ سه‌رت دێشی؟ تیری؛ «له‌ کوێدام؟»

کالفیرۆ؛ «له‌ ژوره‌که‌ی مندایت. من له‌ دوو نه‌پارتمانی سه‌رووی تۆوه ده‌ژیم»

تیری؛ «چی رویداوه؟»

کالفیرۆ؛ «هم... هم ئیواره‌یه‌ که‌ گه‌رامه‌وه‌ بۆنی غاز له‌ ژوره‌که‌ی تۆوه‌ ده‌هات. منیش ده‌رگاکه‌م شکاندیت و ته‌له‌فونیکم بۆ پزیشکیک کرد، دواتریش پێکه‌وه‌ تۆمان هینایه‌ سه‌ره‌وه‌ بۆ ئیره‌»

تیری؛ «بۆ نه‌ته‌نێشت بمرم؟»

کالفیرۆ؛ «جا په‌له‌ی چیه‌ته‌؟ نازارت هه‌یه‌؟ (تیری سه‌ری بۆ راده‌وه‌شێنێت) نه‌وه‌ له‌ هه‌موو شتیگ گرنگتره. هه‌موو شته‌کانی تر خه‌یالێن. پێگه‌یشتنی ناگایی مرو‌ف به‌ بلیۆن سالی پینچوو، تۆش هه‌روا ده‌ته‌وێت بيسپرته‌وه‌؟ نه‌ی په‌رجوی هه‌موو بوونه‌وه‌ره‌کان چی؟ له‌ هه‌موو شتیکی تری سه‌رانسه‌ر گه‌ردوون گرنگترن. نه‌ستیره‌کان ده‌توانن چی بکه‌ن؟ هه‌یج، هه‌ر بۆخۆیان له‌ئاسماندا وه‌ستان و ته‌واو.

پێوه‌دیاره‌نبوو. له‌دیده‌یاندان به‌ناوبانگی ده‌بینرا و پېپوون له‌ چاوه‌پروانی. نوسه‌ریکی خه‌فه‌بووبوون و ته‌نها نه‌و کاته‌ ناومێد ده‌بوون که‌ بۆیان ده‌رده‌که‌وت که‌ پاره‌یه‌کی زۆریان داوه‌ به‌ بیروکه‌یه‌کی نایابی رۆمانیک که‌ هه‌رگیز ناتوانن ببنوسن. به‌و شیوه‌یه‌ش له‌ژێره‌وه‌ به‌ده‌ستیکی نه‌ینێ پهرده‌م له‌سه‌ر چه‌نده‌ها حاله‌تی خۆه‌ه‌خه‌تاندن هه‌له‌دمالی. من نه‌و کاره‌م به‌ شتیکی گرنگ ده‌زانێ. پێیده‌چیت شتیکی باشیته‌ گه‌ر ببیته‌ هۆی ده‌رخستنی هه‌قیقه‌تی خه‌لکی و وایان لێکه‌یت که‌ بزائن له‌ هه‌قیقه‌ت هه‌له‌تاوون. "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" به‌تابه‌ته‌ی وه‌ک هاندنریکی "خۆناسین" وایوو. ده‌بوايه‌ چه‌نده‌ها فرمیسک بسپرمه‌وه. به‌و شیوه‌یه‌ش هه‌ندئ جار سودم له‌ توانای ده‌روون ناسیه‌کانی خۆم ده‌بینی.

من هه‌میشه‌ خۆم وه‌ک ده‌روونناسیکی زیه‌ک ده‌بینی. بێگومان گرنگترین شت به‌لای ده‌روونناسیکه‌وه‌ نه‌وه‌یه‌ که‌ مرو‌ف بناستیته‌، منیش له‌و بروایه‌دا بووم که‌ شاره‌زاییه‌کی فراوانم له‌و بواره‌دا هه‌بێته‌، به‌تابه‌ته‌یش بپێکی زۆر له‌و هه‌موو شانۆگه‌ری و فیلمانه‌وه‌ فێر بووبوم که‌ له‌وه‌وپێش ببینیووم. له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ نه‌و کاته‌ی به‌سه‌ر شاره‌که‌دا ده‌فریم و له‌ په‌نجه‌ره‌کانه‌وه‌ ته‌ماشای ماڵه‌کانم ده‌کرد، شتیکی زۆری ده‌رباره‌ی ژێانی خه‌لکی فێرده‌کردم. من ته‌ماشای هه‌زاران ماڵم ده‌کرد. هه‌موو که‌سیگ بواری نه‌وه‌ی نه‌بوو ته‌ماشای هه‌زاران ماڵ بکات.

به‌ده‌رله‌وه‌ش که‌سیکی ده‌روونناس ده‌بیت بپتوانیت دلنه‌وایی خه‌لکی بداته‌وه، نه‌وه‌ش توانایه‌ک بوو که‌ له‌گه‌ل تێپه‌رپوونی ساله‌کاندا فێری بووم. دلدانه‌وه‌ مانای نه‌وه‌یه‌ که‌ وشه‌ت لێنه‌بپێت، به‌و شیوه‌یه‌ش دلدانه‌وه‌ شتیکه‌ که‌ خزمایه‌تییه‌کی زۆری له‌گه‌ل فه‌نتاسیادا هه‌یه‌. که‌



تابه نه به پنگه ی پرتوک

واباشتریک بیټ که زور پتو نه بیټ، به لآم لهسرو هموو شتیکه وه ده بیټ توانای نوسینی رښمانیکی ته اوت هه بیټ، ده بیټ هیئده توانات هه بیټ که گنځرانه وه به کی باوه پیکراو داپریټیټ، وه به درله وهش ده بیټ به سر هه ندیک دارشتنی بنچینه یی زمانه وانیدا ده سلانټ هه بیټ. هه رچهنده زور کم ریډه که ویټ که له واره دا شکستی بهینیت. نه گهر پاش 12 سالی قوتابخانه فیری نوسین نه بووبیت، نه و باشتریکه تازوو بهیټ خولیکی فیربوونی نوسین بخوینیت. چه نده ها خولی فیربوونی نوسین هه ن، بازاریکی فراوانیان هه یه. نه و شته ی که نوقسانه نه وه یه که شتیگ بدوزیته وه که له سهری بنوسیت، نه وهش ناکریته وانیه یک و بهیټ بیخوینیت. هیچ خولیک نیه فیری نه وهت بکات که شتیگ بدوزیته وه که له سهری بنوسیت. به لآم من هه بووم. من نه و کاره نوییم به هوی نه و نوقسانیه وه داهینا.

زوربوون نه و که سانه ی که ده یانویست بینه نوسر و ته نانه ت شتیکی هیئده بنچینه یی وه ک نه زمونی ژیانیان له لا ده ست نه ده که وت. نه وه تیغه گه یشتنکی پوټ مودیرنه که له و بره ویه دابیت له پیئشا بتوانیت بنوسیت و دواتریش بریت. زور به ی گه نجه کان به پله ی یه که م بویه ده یانه ویټ بینه نوسر، چونکه پیمان خو شه وه ک نوسر یک برین. نه و کاته شته کان سره ونخونده که یه وه. له پیئشا ده بیټ بریت، نه وسا نه و لایه نه هه لیسه نگینیت که شتیگ پییه بیټنیت یان نا، نه وهش شتیکه که ده گه پتیه وه بو خودی ژیان. نوسین به ره همی ژیانیه... ژیان به ره همی نوسین نیه.

بو نه وه ی هه تا بکریټ به شیوه یه کی نه قلانی "یاریده دهری نوسر" ه کم به ریټه به رم، گه یشته نه وه ی نوسراویکی ره سمی بنوسم و خوم ناومناوو "ده ناموزگاری باش بو تو که ده خوازیت ببیت به

نه ی خور گری خوی به به رزایی دو سه د هزار میل هه لده دات _ئی، نه ی پاشان چی؟ نه و هموو سه رچاوه سروشتیانه ی خوی به فیرپوټه دات. خور ده توانیت بیربکاته وه؟ به ناگایه؟ نه خیر، به لآم تو به ناگایت. "تیری" خه وتوه و به ده نگیکی به رز ده بریخینیت) بمبووره، خه تای من بو!

دواتریش چه ند جاریکی تر له فیلمه که دا "کالفیرو" به هه مان شیوه ناچارده بیټ ویستی ژیان له ناو نه و کچه سه ماکه ره ی بالیتدا بهینیتیه وه دره وه، نه و به رده و ام له جیگادا که وتوه چونکه قاچه کانی نیفلیج بوون. له شوینیکی فیلمه که دا پیی ده لیت؛ «گوئ بگره! که من مندالبوم همیشه گله ییم له باوکم ده کرد و ده موت یاریم نیه. نه ویش ده یوت؛ (کالفیرو نامازه بو که لله ی سهری خوی ده کات) نا نه مه مه زنترین یاریه که تا نیستاکه خولقیترابیت. نه پنی هه موو ناسووده ییبه کان لیره دایه!»

زور جار نوسره خه فه بووه کان³⁵، هه رچی دربارهی پاشه پروژیانه وه ک نوسر یک، چاوه پروانی رولیکی خه یالی "یاریده دهری نوسر" بوون له و باره یه وه. هه ر نه وه ندی نه ندیشیه کی نایابیان ده که وته ده ست، نیتر وا چاوه پروانده بوون که نه وی تری بو خودی پروات. بیگومان به و شیوه یه ش نه بوو. هه بوونی بیروکه یه کی باش به س نیه، ته نانه ت بیروکه یه کی پرله ورده کاری و پته ویش به س نیه. ره نگیه واباشتریک بیټ که بیروکه که هیئده زور ورده کاری تیټا نه بیټ، له وانه یه

³⁵ هه لیه ته مه به ستی له گروپی سیه همی مشته ریه کانیه تی، که هیجیان نه نوسیه و لای خو یانه وه دلنایان که ده بینه نوسر و



تابهتہ به ینگه پرتوک

لهسه ر نه م زهويه بهرينه سه ر. توش يه كه مين كه س نيت كه ناچاردهبيت بهدواي كاريكي تردا بگه رپييت .»

من هه رگيز هه ول م نه دا خو م له لاي نوسه ره گه وره كان شيرينبكه م. كاتي ك كه نوسه ريكي گه وره هيچ شتيكي پينا بي ت كه با سي بكات، ده چي ت شتيكي تر ده كات، ره نكه بچي ت ته خته له تله تي كات بؤ ناگر دانه كي. نوسه ريكي مه زن هه ول نادات شتي ك بدؤ ز يته وه كه له سه ري بنوسي ت. نهو ته نها لهو كاته دا ده نوسي ت كه ناچاره بنوسي ت. من خو م نوسه ريكي گه وره نه يووم. من به رده وام ناچار يووم بير كر دنه وه كاني ميش كم به تالي به كه مه وه، نه مده تواني نهو نه ندي شانه رابگر كه ر و م ده ريد ده دان، به لام قه ت هه ستم نه ده كرد كه پيويست به وه بكات ر و مان ي ك بنوسم. هه رگيز يش ته ختم له تله ت نه كر دوه بؤ ناگر دانه كه م. هه ميشه لهو كاتانه دا كه ده مويست مشته ريه كي نوي پهي دا بكه م، زؤر به ور ياي انه وه ده چوومه پيشه وه. من كاتيكي باشم ده خسته به رده م به رام به ره كه م كه خوي بكيشي ته داواه و به هيچ شي وه ي ك نه مده هيش ت وات يي گات كه ني از مه بي ر و كه يه كي نه ده بي پي ي فرؤ شم. ده بوايه به رله وه ي به رام به ره كه م به ته وا وه تي له وه ت يي گات كه با سي كر ين و فرؤ شتن له نارادايه، هينده فريابكه و تمايه كه ماده ي ك رابگيش مه وه بؤ خو م. ده بوايه شي رور پيوي م به ي نايه ته وه، ده بوايه به نه سپايي به ده روي دا بخولي م وه و ده شي وايه تواناي نه وه م هه بوايه كه له ما وه ي نيو چر كه به كدا هه موو شتي ك هه لنگ بپر مه وه و وا يده ر يخه م كه ته نها هينده م ده موي ت بز ان م نهو نوسه ره به چ شي وه يه كه له نوسي نه كه م ده رواني ت. من بؤ نمونه ده موت «نه م نوسي نه م هيچ نر خيكي هه يه له لات؟» بي گومان ئي تر نه مده تواني له

نوسه ر". من مامؤ ستايه كي ناسايي قوتاباخانه نه بووم. هه ستم ده كرد له ژير پله و پيايه ي منه وه بي ت گه ر به رده وام به ناچار ي شتيكي دياري كراو بل ي م و بل ي مه وه. له به ره نه وه زؤر ناسان تري بوو پارچه نوسراويكي دياري كراو بخمه ده ستي نهو مشته ريانه وه كه به ناشكرا دياريوو پيويستي ان پي ي بوو. نه وه شم به شي وه يه كي زؤر نه يني ده كرد. من نهو نوسراوه م به هه ر نوسه ري ك بدايه، جه ختم له سه ر نه وه ده كر دوه كه نهو ده نامؤ ز گاريه باشم به تاي به تي بؤ نهو نوسي وه، ئيدي چ ئافره ت بوايه و چ پياو، ده شموت بي گومان پيويست ناكات نامه يه كي تاي به تي خو ت له "بليندان" يان له "كارل يوه ان" دا به ده سه ته وه بگري ت و پيشاني هه موو كه سيكي به دي ت. له سه ر نامه كه شم نه ده نوسي «ده نامؤ ز گاري باش بؤ تو كه ده خو از ي ت بي ت به نوسه ر» به لكو ده مونسو؛ «بؤ "ئانه رس" ي نازيز» يان «بؤ "ئانا ليسا" ي نازيز».

هي دي هي دي تار اده يه ك بووم به كه سي ك كه گو ي م بؤ خه ل كاني نا ئوم ي د شله كرد و دل نه واي م ده دانه وه، گو ي م بؤ نه وانه ش ده گرت كه هيچ پاشه ر و ژيكي واي ان نه بوو كه ببنه نوسه ر، به لام ئيدي ناچار بووم نه خته نه خته خو م لهو حال ته بدز مه وه. ده بوايه گو ي م بؤ كو م نه ي ك نه گنجي زؤر شل بكر دايه. هه ر له سه ر نهو بنه مايه ش بوو كه نوسراويكي ترم نوسي و ناومنا "ده نامؤ ز گاري باش بؤ تو كه ناخو از ي ت بي ته نوسه ر". "نه بوون به نوسه ر" يش به ي ك ي ك بوو له هه ل بزا ر دنه كان و ده بوايه ر ي زي لي بگيرايه. شتي ك بوو كه من خو م هه ل نمي ز ا ر دي بوو. يه كه مين كو پله ي نهو نوسي نه م به م شي وه يه ده ستي پي ده كرد؛ «ري ي ت ي ده چي ت به ي نه وه ي ببينه نوسه ر، ژيان يكي ته واو و پرا و پي



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

شتانه ده‌بینی. به‌ه‌رحال پاش ماوه‌یه‌کی زور نُهو جوره نوسره به‌رتیل نه‌خورانه مه‌ترسیه‌کی کاریگه‌ریان خسته سهر سه‌لامه‌تی "پاریده‌دهری نوسهر".

نُهو نوسره به‌رتیل نه‌خورانه که‌سانیکی بیگه‌ردیوون. هیچیان زهره نه‌ده‌کرد که باسی یارمه‌تیه‌کانی من له‌لای نوسهرانی تر بگی‌پنه‌وه. هه‌ندیکیان تا ماوه‌یه‌کی زور له‌بواری نوسیندا پیوستیان به‌سهرجه تابه‌تیه‌کانی من ده‌بوو، من نُهو جوره "دل‌راگرتنی نوسهرانه‌یه‌شم" ده‌به‌خشی. به‌لام له‌وه ده‌چیت یه‌که‌مین ورته‌ورت ده‌براره‌ی چالاکیه‌کانم له‌و بازنه‌یه‌وه سهریبه‌آداییت. په‌نگه ههر نُهو نوسره پاکانه‌ش بووبن که ناوی "جال‌آلۆکه" یان خسته ناو ناوانه‌وه. نُهو ناوه هیچ په‌یوه‌ندی‌یه‌کی به‌ زهره‌که دیرینه‌که‌وه نه‌بوو که من و باوکم کاتی خوی له‌ مؤزه‌خانه‌ی جیول‌جییدا بینیمان. من له‌ ژبانمدا دوو که‌رته نازناوی "جال‌آلۆکه" یان لیناوم... نمم، له‌وانه‌یه به‌راستی جال‌آلۆکه بم.

جال‌آلۆکه هه‌موو شتیکی ده‌روه‌ی خوی به‌هوی شتیکی ناوخویه‌وه ده‌چنیت. یان هه‌روهک "تینگه هاگه‌روپ" ده‌لئیت «زور تابه‌ته که جال‌آلۆکه بیت و ته‌ونیک له‌ناوه‌وتدا بیت و به‌رده‌وام شت بچنی». به‌لام هه‌موو نوسه‌ره‌کان ناوها ناکهن. هه‌ندیکیان وهک می‌روله وان، لیره‌وه له‌وئ شت ده‌هینن و دوایش وهک شتیکی خویان ته‌ماشای نُهو شته فی‌ئابازانه‌یه ده‌که‌ن که کویان کردۆته‌وه. په‌خنه‌گره‌کان زور به‌ناسانی له‌و پروایه‌دان که نزیکه‌ی هه‌موو نوسه‌ره‌کان سهر به‌و گروه‌بن. زورجار ئامازه بۆ کتیبیکی دیاریکراو ده‌که‌ن و ده‌لین "کاریگه‌ری"، "سهر به" یان "قه‌رزارباری" کتیبیکی تری سهرده‌م یان کتیبیکی تری میژوی نُه‌ده‌به ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر نوسه‌ره‌که به‌هیچ

قسه‌که‌م پاشگه‌ز بیمه‌وه، به‌لام له‌پاستیدا پرسپاریکی ناساییه و ده‌کریت بهم شیوه‌یه مانایه‌کی تریش به‌خشیت؛ «رات چیه به‌رامه‌ر به‌نوسینه‌که‌م؟ به‌دلته یان نا؟». هه‌ندئ جار نا به‌و شیوه‌یه کۆبونه‌وه‌که‌مان به‌ته‌واوته‌ی هه‌لده‌گه‌پرایه‌وه و دواى نُه‌وه‌ش ناچارانه ده‌بوايه من دانیشم و گوئ بۆ قسه‌کانی نوسه‌ره‌که شلبه‌کم. مایه‌ی رسوایی بوو.

من له‌و لایه‌نه‌دا زیره‌کیووم که به‌ئه‌سپایی به‌ده‌وریاندا بخولیمه‌وه. من نُهو کاته به‌ته‌واوته‌ی فی‌ری نُه‌وه بووم که په‌یوه‌ندیم به‌کچانی نامۆوه ده‌کرد و رازیمده‌کردن له‌گه‌لمدا بین بۆ شانۆ و سینهما. به‌ئه‌سپایی خولانه‌وه به‌ده‌وری شتیکیدا شیوه‌یه‌که له‌ شیوه‌کانی شانۆی خۆبه‌خۆ ده‌شکریت له‌گه‌ل نُه‌و حاله‌ته‌دا به‌راوردیگریت که له‌سهر په‌تیک هاوسه‌نگی خۆت رابگریت و هیچ تۆپیکیش له‌ خواره‌وتدا نه‌بیت که پارێزگاریت بکات. له‌وانه‌یه له‌ شویکی به‌رزوه به‌کویه‌ته خواره‌وه، به‌لام شیوه‌یه‌کی نایایی هاوسه‌نگی راگرتنی داھینانه.

به‌لام له‌گه‌ل نُه‌وه‌شدا چه‌ند جاریکی که‌م نُه‌وه‌ش رویدا که پاش نُه‌وه‌ی باب‌تیکم به‌شیوه‌یه‌کی پیوست ده‌خسته به‌رده‌میان، "یارمه‌تی" یه‌که‌ی منیان په‌تکردوه. که‌ره‌تیکیان نوسه‌ریک برۆکانی بۆ به‌رزکرده‌مه‌وه، یه‌ک دوو دانه‌ی تریش زور به‌ توندی سه‌ریان بۆ پاره‌شاند، هه‌ندیکی تریش به‌توندی په‌تیا‌نکرده‌وه. به‌لام له‌به‌ره‌نُه‌وه نه‌بوو که نوسینه‌که‌ی منیان به‌دل نه‌بوو، به‌لکو هه‌ستمده‌کرد به‌په‌چه‌وانه‌وه بوو، وایزانم هه‌ندیشه‌کانی منیان زور به‌دل‌بوو، چونکه به‌های راسته‌قینه‌ی نُه‌و شته‌یان ده‌زانی که له‌ناکاوکیدا بواری نُه‌وه‌یان هه‌بوو که بینه‌ خاوه‌نی. شیوه‌ی فریودانه‌که‌م له‌ سیمایاندا ده‌بینی، به‌لام ته‌نها بۆ ماوه‌یه‌کی که‌مبوو و منیش چیرم له‌و جوره



تابهته به پنگه پرتوک

له و کاتاندا که نه‌ده پهره‌ده‌سه‌نیت، نوسه بری ژورینه‌ی وزه‌کانی له‌وه‌دا به‌کارده‌هینیت که بیسه‌لمینیت نوسه‌ره‌کانی تر هج نامانجیکیان نیه. له کۆتایی 1970 کاندایه‌ی هیدی خه‌ریکوبو له گه‌وری نوسه‌ره‌کاندا جینگا ته‌سکبیتته‌وه، وهک ناشکراشه که ناخوره‌که به‌تال ده‌بیت، نه‌سپه‌کان گاز دهرگن. کاتیک که جوتیاره‌کان که‌ره یان گهنمی زور به‌ره‌مه‌ده‌هینن، زیاده‌که‌ی فریده‌ه‌ن. کاتیکش که نوسه‌ره‌کان نیکیستی زور به‌ره‌مه‌ده‌هینن، به‌رده‌بنه‌یه‌کنتری.

بیگومان هه‌موو نه‌و شتانه‌ی که من ده‌مفرۆشتن نه‌بوونه کتیب، به‌لام له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا به‌شی خۆم به‌رپرسیاریم له‌وه‌لئاوساندنی نه‌ده‌بیدا هه‌یه که نیمه له‌دواه‌مین چاره‌کی سه‌ده‌ی پینشو بووینه شاهیدی. ده‌یانوت له‌راده‌به‌ده‌ر کتیب ده‌رده‌چیت، ئیدی په‌خنه‌گریکی دانیمارکیان وهک کارمه‌ندیک دامه‌زراند نه‌وش هه‌ر له‌کۆتایی ساله‌کانی 1970دا بوو. په‌خنه‌گره دانیمارکیه‌که هه‌موو نوسینه نه‌رویحیه‌کانی ساله‌که‌ی خوینده‌وه و هینده‌ی بۆ ده‌رکه‌وت که نزیکه‌ی هه‌ر هه‌موویان بی نامانجوبوون. به‌لام له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا هه‌میشه‌ی گرتفه‌که له‌وه‌دا نه‌ده‌بیدا که چه‌نده‌ها کتیبی خراپ نوسرابوون، به‌لکو له‌وه‌شدا‌بوو که چه‌نده‌ها کتیبی زوری باشیش نوسرابوون. نیمه‌ی سه‌ربه نه‌وه‌یه‌کی پر له‌وشه‌ین. نیمه‌ی بریک که‌لتوری زیاتر به‌ره‌مه‌ده‌هینن وهک له‌وه‌ی بتوانین هه‌زمی بکه‌ین.

له‌ماوه‌ی چه‌ند سالی رابوردودا له‌راده‌به‌ده‌ر گرنگیمان به‌شتیکی بچکۆله‌ی وهک وینه‌ی کیشان و نوسینی نایاسایی سه‌ر قیتاره‌کان به‌خشبووه، هاوکاتیش چه‌نده‌ها ملیون کرۆن له‌دروستکردنی کتیبخانه‌ی نویی نه‌ته‌وایه‌تیدا به‌کارده‌هینین. به‌لام خۆ وینه‌ی و نوسینی نایاسایش له‌سه‌ر یادوه‌ری نه‌ته‌وایه‌تی ده‌نه‌خشیندین.

شپوه‌یه‌کیش نه‌و کتیبیه‌ی نه‌دییه‌ی که باسی ده‌که‌ن. به‌لام په‌خنه‌گره‌کان تاراده‌یه‌یک گریمانیه‌ی نه‌وه‌ ده‌که‌ن که هه‌موو نوسه‌ره‌کان وهک خۆیان روناکبیر و بی‌فه‌نتاسیابن. له‌خه‌یالیاندا وهک بیرۆکه‌یه‌کی سه‌ره‌کی له‌وه‌ده‌چیت که وایدانین که چیتتر هج نه‌ندیشه‌یه‌کی سه‌ره‌ن له‌ولاتیکی بچکۆله‌دا سه‌ره‌لنه‌دات، به‌لایه‌نی که‌مه‌وه له‌ولاتیکی وهک نه‌مه‌ی نیمه. به‌لام له‌راستیدا گروپیکی سیه‌میش بوونیان هه‌یه؛ نه‌و نوسه‌رانه‌ی که سودیان له‌یارمه‌تیه‌کانی "یاردیده‌ده‌ری نوسه‌ر" وه‌رده‌گرت له‌هه‌نگ ده‌چوون. ده‌هاتن و له‌باخچه‌ی جالجالۆکه‌که‌دا گولوی گوله‌کانیان ده‌مژئی، نه‌وان به‌و شپوه‌یه‌ ماده‌ی سه‌ره‌تاییان په‌یاده‌کرد، به‌لام ژورینه‌یان نه‌رکیکی سه‌ختیان له‌سه‌ر شان بوو و کاریان له‌سه‌ر ماده‌ی کۆکراوه‌که ده‌کرد و گه‌شه‌یان پیده‌دا. گولوی گولی باخچه‌که‌یان هه‌زمه‌کرد و ده‌یانکرده‌هه‌نگویکی تابیه‌ت به‌خۆیان.

تا‌کوته‌رای نه‌و نوسه‌رانه‌ی که مشتهریم بوون پینان ناخۆشبوو هینده‌ی به‌یننه‌ به‌رچاویان که من په‌نگه‌ی له‌و بازنه‌یه‌دا بخولیمه‌وه و یارمه‌تی نوسه‌رانی تریده‌م، نامۆڤگاری باشی نوسینیان بکه‌م. به‌لای منه‌وه نه‌و که‌سانه‌ی دوره‌په‌ریزبوون له‌هه‌موو چیژیک. من نوسه‌ری وام بینوه‌ی که‌له‌یی له‌وه‌ کردوه که هاوه‌لۆکی سروش له‌وه‌وه بۆ ها‌توه‌وه که بتلیک شه‌رابی خواردۆته‌وه، یان شتیکی کیشاوه، یان ته‌نانه‌ت سه‌فه‌ری ده‌روه‌ی ولاتی کردوه. خراپترین شتی، هه‌روه‌ک ژۆریه‌ی نوسه‌ره‌کان ده‌زانن، نه‌و کاته‌ روده‌دات که نوسه‌ریک بچیت خولیکی نوسین بخوینیت. ژورینه‌ی نوسه‌ره‌کان شانازی به‌وه‌وه‌ ناکه‌ن که جگه‌ی له‌خۆیان سروشیان له‌هه‌ج شتیکی تروه‌وه بۆ هاتیت.



تابهته به ینگه پرتوک

شتیگی زیاتر لهسەر پۆمانیگی 400 لاپه‌په‌ی بهۆنینه‌وه و درێژه‌ی پییده‌بین.

نوسینی کتیب هەر زۆر ئاسان بوویوو، به‌دلنیا‌بیشه‌وه له‌گه‌ل هاتنی کۆمپیوتەر‌دا ئه‌و کاره سه‌خت‌تریک نه‌بوو. ئه‌و نوسه‌رانه‌ی که وه‌ک جاری جارن کتیبیان ده‌نوسی، مه‌به‌ستم له‌و که‌سانه‌یه که به‌ده‌ست یان به‌ ئامێری چاپ شتیان ده‌نوسی، له‌و برۆایه‌دابوون ئه‌و کتیبانه‌ی که به‌ کۆمپیوتەر ده‌نوسران جۆره ئه‌ده‌بیگی خراپین، چونکه خودی پرۆسه‌ی نوسینه‌که ئاسان‌تریک بوو. نه‌فرینی ئه‌و نوسینه له‌وه‌دابوو که پێیان ده‌وت "نوسینی ئه‌له‌کترۆنی". نه‌فرینی تری هاوشیوه کاتی خۆی له‌سه‌رده‌می پێنیا‌ساندا سه‌ریه‌ه‌لدا، ئه‌و کاته خه‌لکانیگی زۆر ده‌یانوت هونه‌ری چاپکردنی کتیب هه‌ره‌شه له‌ که‌لتوری نوسین ده‌کات. ئه‌و سه‌رده‌مه‌ش چه‌نده‌ها و چه‌نده‌های خه‌لکی کتیبی چاپ‌کراویان ده‌خوینده‌وه، ئه‌وه شتی که نکۆلی لیبکریت. به‌لام تا ماوه‌یه‌کی زۆریش کتیبی چاپ‌کراویان وه‌ک کتیبیگی راسته‌قینه نه‌ده‌بینی، به‌لکو ته‌نها وه‌ک "جیگریک یه‌دیلک" ته‌ماشاده‌کرا.

بیگومان نوسه‌رانیگی زۆریش هه‌بوون که نه‌یانده‌توانی به‌ هیچ شیویه‌ک ئه‌و مادانه بکاربه‌هێنن که من پیم ده‌فرۆشتن. ئه‌وه‌ش کاریگه‌ریه‌کی خراپی له‌سه‌ر ئیشه‌که‌م به‌جینه‌هێشت. به‌لام خۆ ده‌بوايه خه‌تاکه بخه‌نه ملی که‌سیکه‌وه، ئیدی وه‌ک که‌سیکی نادیار ده‌کرامه قوربانی. له‌راستیدا له‌و کاتانه‌دا که بیروکه‌یه‌کی منیان به‌کارده‌هێنا و نه‌ده‌بووه کتیبیگی، ته‌نها ئه‌و نوسه‌رانه‌ی ناوومید نه‌ده‌کرد که له‌وه‌وپێش هه‌یچیان نه‌نوسیوو. ناوومیده‌که به‌شیویه‌کی

نیتشه ده‌لێت ئه‌و که‌سه‌ی که له‌پاده‌به‌ده‌ر که‌لتوری خواردوه‌وه له‌ ماریک ده‌چیت که که‌رویشکیگی کئیو خواردییت و بۆ پشو له‌به‌ر خۆ‌دا پالکه‌وتییت، ناتوانییت بجوینته‌وه.

ئێستا که سه‌رده‌می دێره شیعری کورت و پرله‌ حکمه‌ت به‌سه‌رچوو. له‌ژیر به‌نده‌رگه‌ی "بیرگن" دا پارچه ته‌خته‌یه‌کی کۆنیان دۆزیوته‌وه که له‌سه‌ری نوسراوه؛ "ئه‌و کاته‌ی که من له "ستافانگه"دابوو، "ئینگه‌بیۆرگ" خۆشی ده‌ویستم». بیگومان کاتی خۆی ئه‌وه ناراده‌یه‌ک کاریگه‌ری له‌ نوسه‌ره‌که کردوه، په‌نگه پاش 800_900 سالیگی داوتریش هێشتام هه‌ر کاریگه‌ری له‌ خوینه‌ربکات. ئه‌گه‌ر ئه‌و نوسه‌ره که‌مدوو ئه‌مپۆکه بزیا‌بایه، ئه‌وا ئه‌و نوسینه‌ی ده‌کرده پۆمانیگی 400 لاپه‌په‌ی بیه‌وه و ده‌یسوو به‌ یادوه‌ری سه‌رده‌مدا، پۆمانیگی بێنرخ و قۆری ده‌رباره‌ی بیگه‌ه‌یشتنی له‌گه‌ل "ئینگه‌بیۆرگ"ی خۆشه‌ویستیدا ده‌هۆنیه‌وه. یان ده‌یکرده ئاوازیگی دلگیری "پۆپ" و میسکی سه‌ری خه‌لکانی هاوچه‌رخه پییده‌برد. پارادۆکساله‌که لێزه‌دایه؛ ئه‌گه‌ر له‌و 800 ساله‌ی پێشودا هینده‌ی 1970 کان پۆمان بنوسرایه، ئه‌وا ئه‌و کاته هیچ که‌سیگمان نه‌مانده‌توانی ئه‌و شیوه‌ی دابونه‌ریتی چری نوسینه بگه‌رپێنینه‌وه بۆ شتیکی ساده، به‌لکو چێژمان له‌ چیرۆکی "ئینگه‌بیۆرگ" ده‌بینی؛ ئه‌و کاته‌ی که من له "ستافانگه"دابوو، "ئینگه‌بیۆرگ" خۆشی ده‌ویستم. راسته ئه‌و چیرۆکی خۆشه‌ویستیه پرله‌جۆش و خرۆشه تا ئه‌و په‌ری راده کورتکراوه‌ته‌وه، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا پرله‌ مانای شاراوه. جگه‌له‌وه‌ش خۆینه‌ر بواری هه‌یه که شتیگ بخه‌ملنییت و بابه‌تیگی که‌وتوته به‌رده‌ست که ده‌توانییت به‌خه‌یالی خۆی شتی زیاتری له‌سه‌ر به‌هۆنیته‌وه. به‌لام خۆ ناتوانین



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

له‌وه‌وپیش به‌هونه‌روهه پرسیارم له کچیک ده‌کرد گهر بمویستایه هینده بزنام که ده‌یه‌وئیت له‌گه‌ئندا بجه‌وئیت بیان نا، وه به‌یه‌ئ هوه‌ی راسته‌وخو بزانیئت که من مه‌به‌ستم له‌وه‌یه، به‌لام له‌گه‌ئ له‌وه‌شدا به‌شویه‌یک وه‌لامی ده‌دامه‌وه که دلنیای ده‌کردم که دواتر له ههمان نیواره‌دا ده‌لئیت "به‌ئئ"، پئشده‌که‌وت که دواتر من تاقیکردنه‌وه‌که بگۆرم.

هه‌تا ئه‌و کاته‌ی به‌ته‌واوه‌تی له ده‌روه‌ی ولّاتدا ده‌سته‌کار نه‌بووم، هیچ جوړه بیروکه‌یه‌کم له‌و بیروکانه‌ی که چه‌ند سالیک له‌وه‌وپیش دابووم به‌نوسه‌ریکی نه‌رویجی، نه‌خسته به‌رده‌م نوسه‌ریکی ئه‌لمانی بیان فه‌ره‌نسی. ئه‌وه‌ش له چه‌ند حاله‌تیکی زور که‌مدا بووه هؤی که‌وتنه‌وه‌ی ئاگریکی بچکۆله و ناچاربووم به‌په‌له بیکوژئینمه‌وه، به‌لام من ماموستابووم له کوژاندنه‌وه‌ی ئاگردا. ئاگر کوژاندنه‌وه وه‌ک دلنه‌وایی دانه‌وه وایه.

*

خالیکی گرنگی وه‌رچه‌رخانی کاره‌که‌م له‌و کاته‌دا پویدا که له‌سه‌ره‌تای 1980 کاندا له‌وه تینگه‌یشتم که من چیتر پیویست ناکات ته‌نجا به‌هینده پازیبیم که به‌ک که‌رته هه‌قی بیروکه‌یه‌ک وه‌برگرم که له‌روانگه‌یه‌کی تیورییه‌وه پئی تیده‌چوو بیئته کتئیدیکی به‌ناوبانگ و زوری لیفروؤشریئت. داوام له نوسه‌ره‌که ده‌کرد که پئشه‌یه‌کی داهاتی داهاتوی کتئیه‌که‌م پییدات، بؤ نمونه له‌پاش ئه‌وه‌ی که 5 هه‌زار بیان 10 هه‌زار دانه‌یه‌کی لیده‌فروؤشرا. من ئاستیکی له سه‌دا "ده‌وه بؤ له‌سه‌دا" سی" داهاتی نوسه‌ره‌که‌م داواده‌کرد، هه‌ئبه‌ته دیاریکردنی

ناشکراش له‌لای ئه‌و نوسه‌رانه‌ش ده‌بینرا که له‌وه‌وپیش خو‌یان وه به‌یه‌ی یارمه‌تی من کتئیدیکیان بلا‌وکردبووه‌وه.

هه‌ئبه‌ته ده‌زگای چاپه‌کانیش بریکی زوری کتئیه‌کانی ره‌ته‌ده‌کرده‌وه و له‌سه‌ره‌تادا من به‌هیچ شیوه‌یه‌ک ده‌سه‌لات و کاریگه‌ریم له‌و یواره‌دا نه‌بوو. پئژه‌ی گه‌رانه‌وه به‌شویه‌یه‌کی ئاسایی له‌نزیکه‌ی له‌سه‌دا نه‌وه‌تا وه‌ستابوو. به‌لام کۆمه‌لئیکی زوری پوژژه‌کان هه‌ر به‌رله‌وه‌ی بگه‌نه ئه‌و ئاسته، نه‌ده‌بوون به‌هیچ و سه‌ریان نه‌ده‌گرت. جارجاریک تاکوته‌رای مشتیه‌یه‌کانم داوایان ده‌کرد مامه‌ئه‌که‌مان هه‌لویه‌شئیننه‌وه. ئه‌وه‌ش نه‌ک ته‌نها مندا‌لانه‌بوو، به‌لکو به‌پئچه‌وانه‌ی مه‌رجه دیاریکراوه‌کانیشمانه‌وه بوو، به‌لام کئیشه‌یه‌کی هینده گه‌وره‌ش نه‌بوو. بیگومان من زه‌ره‌رمده‌کرد، چونکه نه‌مه‌ده‌توانی تئیینیه گه‌راوه‌کان به‌که‌سیکی تر بفروشمه‌وه، به‌لام هیچ چاره‌یه‌کیشم نه‌بوو. به‌دلنیاییه‌وه مشتیه‌یه‌کانم پاره‌کانیان وه‌رده‌گرتوه. ئه‌و کاته من باری دارایم به‌هئیزبوویو و ناچاربووم به‌شویه‌یه‌کی ستراتجیانه بیریکه‌مه‌وه، ناچاربووم گرنگه‌یه‌کی زور به‌ناوبانگی و جئ متمانیه‌ی "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" بده‌م.

هه‌ئبه‌ته هه‌ر به‌حوکمی کاره‌که‌م هه‌تا ئه‌و کاته‌ی مشتیه‌یه‌کانم ماده‌یه‌کیان نه‌کرپیایه، نه‌مه‌ده‌توانی هه‌روا به‌ئاسانی بابه‌تئیکان بجه‌مه به‌رده‌ست. نه‌مه‌ده‌توانی بلئیم فه‌رموو ئه‌وه تئیینیه‌ک و تا ده‌رؤژی تریش بۆت هه‌یه بۆم بگه‌رئینته‌وه. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی که به‌که‌مین لاپه‌ره‌ی بیروکه‌یه‌کم بؤ مشتیه‌یه‌ک ده‌خوئینده‌وه، ئیدی ده‌بوایه بگه‌بشتینایه‌ته مامه‌ئه‌یه‌ک، ده‌نا ناچارده‌بووم بؤ هه‌تا‌هه‌تایه ئه‌و بیروکه‌یه‌م له‌بازاره‌که‌دا پاکئشایه‌ته‌وه. له‌وئشدا دیسانه‌وه ده‌بوایه به‌ئسه‌سپایی به‌ده‌وریاندا بخوئیمه‌وه، من چئژم له‌وه ده‌بینی. من



تابهته به ینگه پرتوک

به‌رِه‌گَز نیوه "فلامیش" بیوو³⁶ و هه‌تا نهو کاته ژیانیکی سه‌ختی به‌سه‌ربردبوو. نوسینه‌کانیشی له‌گه‌یشتبوونه نه‌وهی بیته کاسبیه‌کی باش، به‌تابه‌تیش به هۆی نه‌وه‌وبوو که له ته‌مه‌نیکه گه‌نجدا مندانیکی که‌مه‌ندامیان بوو، کوره‌که‌یان نه‌خۆشیه‌کی بچکۆله‌ی میشکی هه‌بوو. بیگومان نه‌وه‌ش فشاریکی خراپی خستبووه سه‌ر ژیان هوسه‌ریتی له‌گه‌ل "وینشه" دا، وینشه‌ش خه‌ریکبوو له‌گه‌ل نوسه‌ریکی تردا ده‌ستی تیکه‌لده‌کرد. "وینشه" و "رۆبیرت" هیشتام هه‌ر بیکه‌وه ده‌ژیان، به‌لام به‌هۆی کوره که‌مه‌ندامه‌که‌یان‌وه شیوه ژیانیکیان به‌سه‌رده‌برد که هه‌ر له ئامیزی شی‌ده‌رخستنی سه‌رده‌می زه‌مانی زوو ده‌چوو³⁷؛ له‌و کاتانه‌دا که پیاوه‌که له‌ماله‌وه ده‌بوو، ژنه‌که ده‌چوو ده‌روه و له‌و کاتانه‌شدا که ژنه‌که له‌ماله‌وه ده‌بوو، پیاوه‌که ده‌رده‌په‌ریه ده‌روه. من نهمده‌زانی که "رۆبیرت" خۆی به‌ناگایه له‌وه‌ی که "وینشه" په‌په‌نده‌یه‌کی له‌گه‌ل "یوهانس" دا هه‌یه یان نا، به‌لام من خۆم ئاگام له‌و په‌په‌نده‌یه‌یان بوو. شته‌کانی نه‌و بازنه‌یه به‌رونی ده‌بیزران.

"رۆبیرت" یه‌کنیکبوو له‌و گروهه نوسه‌رانه‌ی که به‌شیوه‌یه‌کی یه‌کجار گه‌وره چاوه‌روانی من بوون که به‌رپرسیاری هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژیانیان هه‌لبگرم. هه‌روه‌ها سه‌ر به‌و گروه‌ش بوو که وینه‌ی خۆیانیان تیکه‌لی نوسینه‌کانیان ده‌کرد. چه‌ند مانگیگ له‌وه‌وبه‌ر بیکه‌وه له "گازینو" دانیشتیبووین، نزیکه‌ی هه‌موو نه‌و ئیواره‌یه به‌په‌ستی‌وه

نه‌و پرتویه که‌وتبووه سه‌ر نه‌وه‌ی بیروکه‌که‌م تا چ راده‌یه‌ک ورده‌کاری تیدا‌بووه و تا چ راده‌یه‌کیش ریبتیده‌چوو له‌رینگه‌ی ده‌رخستنی لایه‌نه خه‌فه‌بووه‌کانی تیبینه‌که‌مه‌وه نوسه‌ره‌که به‌توانیت بیکات به‌کتیبیک که زۆری لیفرۆش‌ریت. نه‌و خالی وه‌رچه‌رخانه پانیکی یه‌کجار گه‌وره‌ی به‌باری ئابوری‌مه‌وه نا و دواتریش نه‌خته نه‌خته به‌هۆیه‌وه بووم به‌پیاویکی زۆر ده‌وله‌مه‌ند. به‌لام له‌دواترێکدا بۆم‌ده‌ره‌که‌وت که پرتیه‌ترسیش بوو.

نه‌و کاتانه‌ی که مامه‌له‌م له‌سه‌ر پرتویه‌کی داها‌تی نوسه‌ریک ده‌کرد، هه‌میشه "دیکتافۆن" یکم له‌گیرفانی چاکه‌ته‌که‌مدا دا‌ده‌نا. هه‌ستمه‌کرد به‌و شیویه‌ دلنه‌وا‌ییه‌کی زیاترم به‌مشته‌ریه‌کان ده‌به‌خشی. بیگومان ریکه‌وتن نامه‌یه‌کی ده‌مگۆبی هه‌روه‌ک په‌یمان نامه‌یه‌کی نوسراو سه‌نگ و کاریگه‌ری خۆی هه‌بوو. به‌لام کیشه‌که له‌وه‌دا‌بوو که ریکه‌وتنیکه‌ی ده‌مگۆبی کتومت که‌وتبووه سه‌ر یادوه‌ریه‌کی باشی هه‌ردوو لا، ئا له‌و کاتانه‌دا "دیکتافۆن" ئامیریکی هه‌تا بلنیت پتویستبوو و له‌یه‌ک حاله‌تی دیاریکراویشدا ناچاربووم ناوی ببه‌م. به‌ده‌ره‌له‌وه‌ش چه‌ند جاریک ناچاربووم به‌مشته‌ریه‌کان بلنم که من چه‌ندین ساله ئامیریکی تۆمارکردنی ده‌نگم به‌ته‌له‌فونه‌که‌مه‌وه به‌ستوه، ته‌نها بۆ نه‌وه‌ی قه‌ناعه‌تیا‌ن بیکه‌م که پارهم له‌لایان ماوه‌ته‌وه و ده‌بیت بده‌نه‌وه. من که‌سێک بووم که به‌شیوه‌یه‌کی ریک و بیک کاره‌کانم ریکه‌خست، ره‌نگه هه‌ندئ که‌س وامبیینیت که من شتی بچکۆله‌گه‌وره‌بکه‌م.

که‌په‌تیکیان یه‌کێک له‌و نوسه‌ره ناومیدانه یا ناوی بننن "رۆبیرت" - هات بۆ ماله‌وه بۆلام. ده‌سال له‌خۆم گه‌وره‌تربوو،

³⁶ به‌شی 'فلامیش' به‌لجیکا و

³⁷ ئامیریکی زۆر هه‌ستیاربووه و هه‌ر نه‌وه‌نده‌ی که‌میک شی‌ی هه‌وا

بگۆزایه یه‌کسه‌ر نیشانی ده‌دا و



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

«نە، تۆ سه‌یریت پۆبیرت. هه‌ستده‌که‌م هیلاکبیت کابرا. بلئی بزنام...
 ئا ئیستاکه‌م چۆنی ده‌گوزهرنییت؟»
 وتی؛ «هه‌تا بلئییت خراپم»
 ره‌نگی تیکچوو بوو. جیگای سه‌رنجبوو که له‌ماوه‌ی چه‌ند سائیکی
 پێشودا تاله‌ سپیه‌کانی قژی به‌ ئاشکرا له‌ناو قژه‌ ره‌شه‌که‌یدا
 ده‌رکه‌وتن. یه‌کێک بوو له‌و که‌سانه‌ی که‌ تا ته‌مه‌نیکی زۆر قژیکی پر
 به‌سه‌ریانه‌وه‌یه‌ و له‌ناکادا قژیان ده‌روتیته‌وه‌.
 دواتر پۆبه‌ت پرسی؛ «له‌لای هیچ که‌سیک باسی منت کردووه‌؟»
 منیش راستیه‌که‌م بۆ باسکرد و له‌وه‌لامدا وتم؛ «بیگومان نە. من تا
 نه‌و په‌ری پاده‌ نه‌ینی ده‌پاریزم. وه‌ستایانه‌ هه‌ردوولای مامه‌له‌که‌
 ده‌بینم. به‌هیچ شویه‌یک پێویست ناکات بیر له‌وه‌ بکه‌یته‌وه‌،
 به‌لایه‌نی که‌مه‌وه‌ هه‌تا نه‌و کاته‌ی ئاوها به‌ریکوپێکی ره‌فتاربه‌که‌یت،
 پێویست ناکات خه‌یالی خۆت به‌وه‌وه‌ بگوشیت»
 پاش چه‌ند حه‌فته‌یه‌ک دیسانه‌وه‌ په‌یدا بووه‌وه‌، نه‌و جاره‌شیان هه‌ر
 ریک به‌ی نه‌وه‌ی له‌وه‌وپێش پێیوتبیتیم له‌ده‌رگای دامه‌وه‌. جارپست
 بووم. من پێم خۆشه‌نبوو یه‌کێک له‌ نوسه‌ره‌کان ورده‌ ورده‌ ده‌ست
 وه‌رداته‌ ناو ژیانی تابه‌تیه‌مه‌وه‌. من هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی که‌ مندالبووم و
 منداله‌ چلمنه‌کان ده‌هاتن بۆلام بۆ نه‌وه‌ی یاری کابوؤ و هیندیه‌
 سوره‌کانیان له‌گه‌لداکه‌م، زۆر زۆر رقم له‌ ته‌پوه‌ری سه‌ر
 پێیلبیکانه‌کانبوو. به‌شکم میوانیکم هه‌بویه‌، به‌شکم له‌گه‌ل ئافره‌تیکی
 نوسه‌ردا له‌ گه‌رمه‌ی تاوتویکردنی باسیکی گرنگ و خۆشدا بومایه‌.
 یاخود بۆ نمونه‌ به‌شکم به‌ قولی سه‌رقالی شتیکی دیاریکراو بومایه‌.
 جگه‌ له‌وه‌ش من به‌رله‌وه‌ی میوانم بیئت، زۆربه‌ی جاره‌کان بیاوه‌ یه‌که‌

په‌رۆفیسۆر "هاهیجینس" کچیکی گۆلفروشی ئاسایی ده‌هینا و فیژی
 زمانیکی پاراویده‌کرد، یه‌کسه‌ر داوای لیده‌کرد که‌ ببیته‌ ئافره‌تی هه‌ره
 گرنگی ژیانی.
 نه‌وجا وتم؛ «باشه‌ پیتخۆشده‌بوو نه‌گه‌ر بتزانیاپه‌یه‌ که‌ من یارمه‌تی
 نیوه‌ی هه‌موو نوسه‌ران ده‌دم و بابه‌تبان ده‌دمی که‌ له‌سه‌ری بنوس؟
 نه‌و کاته‌ حه‌زنده‌کرد پیکه‌وه‌ ئیشمانبکراوه‌؟»
 سه‌ریکی راوه‌شاند و وتی؛ «به‌هیچ جۆریک»
 ئیدی له‌ویدا ئامازهم بۆ شتیکی کرد و وتم؛ «به‌لام وه‌سفکردنی
 ره‌خنه‌گره‌کانت به‌دلیوو که‌له‌سه‌ر دواهه‌مین پۆمانت نوسیویان.
 وایزانم "وینشه‌ش" نه‌وه‌ی پیتخۆشبوو. تۆ بیروکه‌یه‌کی هه‌شت
 لاپه‌ره‌پیت له‌ من وه‌رگرت، زۆر به‌ هه‌رزانی پیم فرۆشتیت. به‌راست،
 منیش له‌گه‌ل نه‌و ره‌خنه‌گره‌دا ته‌باب که‌ نوسیووی هه‌ندیکی جار
 زمانیکی تیکه‌ل و پیکه‌ل به‌کارده‌هینییت. ده‌بویه‌ ده‌ستنوسه‌که‌ت
 به‌ئینایه‌ بۆم تا بمخوینایه‌ته‌وه‌. خۆت ده‌زانیت من پاره‌یه‌کی هینده
 زۆر داواناکه‌م له‌بری خوینده‌نه‌وه‌ی ده‌سنوسیک»
 تۆزیک هاته‌وه‌سه‌رخۆی و وتی؛ «حەز ده‌که‌م بزنام یارمه‌تی چ
 که‌سیکی تریش ده‌ده‌یت؟»
 په‌نجه‌یه‌که‌م خسته‌ سه‌ر ده‌م؛ «تۆ شیت بوویت کابرا؟»
 به‌چاویکی پرله‌په‌راوی ساویلکانه‌وه‌ ته‌ماشایه‌کی کردم. وایزانم هیشتام
 هه‌ر پێیوابوو که‌ نه‌ینیکی زۆر تابه‌تیمان له‌ نیواندا بیئت. نه‌وجا
 وتم؛ «باشه‌ تۆ بیئت خۆشده‌بیئت نه‌گه‌ر باسی تۆ بۆ "بیئت" و "یۆهانس"
 بدرکینم؟»
 «یارمه‌تی "یۆهانس" ده‌ده‌یت؟»



تابه نه به پنگه ی پرتوک

که به پراستی له حاله تییکی ناومییدا خومان ده بینینه وه، نهو کاته چاوه پراونکردن و خۆبه ستنه وه به رودانی په رجویه کی خه یالی که حاله ته که مان باشتریک بکات، زیاتریک نازارمان پیده به خشیت. لهو کاتاندا تاراده یه که سستیون حاله تییکی باشتری میشکه، من به شیوه یه کی میهره بانانه قسم له گه لدا کرد و وامنیشاندا که لئی تیده گهم، نهو هس شتیکیبو که وهک خزمه تیک پیشکه شی نوسره کانم ده کرد. هینده شم پیوت که هرگیز هیچ که سیک بهو شتانه نازانیت که نهو لئیکریبووم. دوو په رداخی گهره ی و بسکیم تیکرد و که وتمه باسی "وینشه" و ویستم بزائم نهو به چ شیوه یه که ده یگوزه ریئیت.

پاش دوو سال ئینجا بینیمه وه، په نگی زهره له گه پابوو و وتی "نوسینه کانم وه ستاون". لهو کاتدا، ههروهک خوی پیی وتم، زوری پیخوشبوو که رۆمانیکی بۆلیسی بنوسیتم، منیش دوو بیروکه ی رۆمانیکی لهو جوهرم خسته به ردهستی و پیگه مییدا یه کیکیان هه لیبزیریت. په فتاریکی میهره بانانه م له گه لدا کرد. رۆبیرت زور به باشی ده یزانی که نهو بیروکه یه ی که تنه نا تماشای ده کات و نایکریتم، یه کسه ر ده بیته شتیکی بینرخ. ناچاربووم له مه له فی نهو تییییاندا ده ریبه ئیم که دامنا بوون بۆ فرۆشتن و بیخه مه ناو مه له فی نهو چیروکانه وه که دامنا بوو خۆم له دانیشنه کاندا بیانگزیپمه وه. من نه مدتوانی به ته واوه تی ده ست له گنپانه وه ی چیروک هه لگرم، چونکه هه میشه هه بوونی چیروکی نوئ شتیکی باشبوو و ده متوانی له ریگه یانه وه مشتتری نوئ په یدا بکه م.

نهو بیروکه یه ی که له گه ل خویدا بردی ناوی "گوشتنی سی که س له دوا ی مهرگه وه" بوو و په نگه تۆزقانیکی سروشی له گوزانی " Lusy in the sky with diamonds" ی بیتلیس "هوه وه رگر تبتت. تیبینینه کانم

مه تریه که م ده برده ژوری نوسته که. من نهو م به لاهه سه یریوو که به بی هیچ به ره نگاریه که رازیده یوو و به قسه ی ده کردم. دلنیا بووم له وه ی که چه ند که سیک پیگه وه قسه یان کردوو. مه زنه ی نهو م ده کرد باسی نهو ه یان کرد بیت که من چالاکیه کی پراویکاری یی گه وه و فره لایه نه م هه بیت. واشم دادنا که هه موو نهوانه ی پیگه وه قسه یان کردبوو، نکۆلیان له وه کرد بیت که ناوی خۆیان له ناو لیستی مشتیه کانن مندا بیت. من هه میشه له مه زنه کردنی شته کاندا زیره کیبووم. هه میشه ده متوانی نهو شته بخه ملینم که هاوشیوه ی چیروکیکی هه لبه ستراوی جباوه رپوو.

نالیه ویدا بۆ یه که مین جار له وه تیگه ییشتم که ریئیتیده چیتم رۆزیک له رۆزان که سیک دیاریکراو بیه ویت زهره م لییدات. هه ستم به قشاریکی زور ده کرد و به پیویستم زانی باسی کاسپته تۆمارکراوه کانم بۆ رۆبیرت بگنپمه وه. له سه رو نه وه شه وه چه ندها جار چه کم لهو وه رگر تپوو و به پیی یاساکانی خۆم کۆپیه کی هه موویانم لای خۆم پاراستبوو، نهوانه شم بۆ گنپاره وه و دواتریش وتم "من پلانیکی وردی تریشم دارشتوو و نه گهر شتیکم لییدت یه کسه ر سدوقی بانکه که م ده که نه وه و هه موو شتیگ ئاشکراده بیت". من وای بۆچووم نهو قسه یه م هیمنی بکاته وه. له سه ره تادا زور توپه یوو و هه لچوو، زور که ته شبوو، به لایه نی که مه وه بستیک له من دریز ترپوو. به ده رله وه ش له وه و پیش یه ک دوو جار لهو کاتاندا بینیبوووم که نه یه دتوانی ده ست به سه ر خۆلق و مه زاجیدا بگریتم. به لام هینده ی نه برد و میشکی هیوربووه وه و نه ویش ناچارانه خویدا به ده سته وه، من خۆشحالیبووم بهو حاله ته. نه گهر له پاستیدا له حاله تییکی بی ئومییدا ببین، نهوا هه رگیز باش نیه بهو هیوا خه یالییه وه بژین که شتیکی دیاریکراو سودیکمان پیده به خشیت.



تایبته به پنگی پرتوک

له "لوسی" هیچ نافره تیگی تر له ژبانی "ویم" دا نه بوو، لیږه شهوه هیچ که سیکي نه بوو که میراثیه که ی بؤ بمینیته وه. تنه شتیک که دلی خۆشه کرد و پوناکیه کی کزی دهخته ژبانیه وه، له وه دابوو که "لوسی" جار جاریک هه بؤ ریژلینانی براده رایه تیه کونه که یان سه راندیکي ده کرد. هیدی هیډیش سه بارت به ژبانی هاوسه ری داوی ناموزنگاری لیږه کرد، چونکه "کییس" ی میږدی پیاویکی وا نه بوو که که س بتوانیت به ئسانی نان و جیگای له گه لدا دابه شبکات.

ئه گهر "ویم" ی برا بچکۆله له پییش دوو برا گه وره که یه وه برمدایه، ئه وا ناچارده بوو له بهر قسه ی خه لکی به سیکي زۆری سامانه که ی بؤ "کییس" و "کلاس" جیبه پشنامه یه. وا پیکه وت له ته مه نیکي گه نجدا توشی نه خۆشیه کی کوشنده بوو و له وه سیت نامه که یدا نویسیبوی "دواهمین خۆزگه مه ئه وه به که "کییس" و "کلاس" له داوی مردنم پیکه وه قاسه گه وره که ی پاره کانم بکه نه وه". ورته ورتیک له ناو شاری "ئانتوتیپ" دا بلاوو بووه وه و ده یانوت بایي چه نده ها ملیون فرانکی به لجیکی، ئه ئمسانی سافکراو له قاسه که یدا یه.

"ویم" له بهر چاوی چه ند گه واهیتکا ئیمزای له سه ر وه سیتنامه که ی کرد و دوو مانگیک دواتر مرد، "کییس" و "کلاس" یش بؤ کردنه وه ی قاسه ی پاره که ی هاتن. له گه ل خۆشیا ندا پاریزه ریکی به ناوبانگی تایبه تیان له بواری ئیشوکاردا هینابوو. له و کاتدا که به چاویکی پر له ته ماحه وه ده رگا دلفرینه که یان کرده وه، زرمه ی قومبه له یه کی گه وره به رزبووه وه و هه ر سیکیان ده سته جی مردن. له ناو قاسه که شدا نه ئه ئمسانی تیډابوو و نه پاره ی ورده و کاغه زیش، "کییس" و "کلاس" تنه ا قومبه له یه کیان به میراتی بؤ ما بووه وه، به لام نرخیکي یه کجار مه زنی هه بوو و له فره لاهه زیره کانه بۆیان دانرابوو.

نزیکه ی 15 لاپه ره ده بوون، به لام به شیوه یه کی کورت چیرۆکه که به م شیوه یه ی خوار وه بوو؛

سئ برا به ناوی "ویم" و "کییس" و "کلاس" له شاری "ئانتوتیپ" ی به شی "فلامیش" ی به لجیکا دا ده ژبان، "ویم" په له یه کی سوری گه وره به ده موچاویه وه بوو و هه ر له مندالیه وه دوو برا گه وره که ی شه ریان پیډه فروشت و ئازاریان ده دا. له سه ره تای ته مه نی بیست سانیدا چاوی به "لوسی" شوخ و شه نگ ده که ویت و دلی داگیر ده کات، "لوسی" له پا ده به در جوا نه، به لام له گه ل نه وه شدا هه ر دوو حه فته پییش نه وه ی شوو به "ویم" بکات، "کییس" ی برای هه لیډه گنیریتنه وه و بؤ خۆی ده بات. په یوه ندی نیوان خیزانه که شیان له و کاتدا هینده ی تر تیډه جیت که دایک و باوکی یه که له داوی یه که له ماوه یه کی کورتدا کۆچی داوی ده که ن. دایک و باوکی وه سیتنامه یه کی ورد و رو نیان نویسیبو و به نا شکر دیا ربوو که به شه میراتی "ویم" یان زور که م دانا بوو. ده لئین به هۆی نه وه وه بووه که دایک و باوکی که وتبوونه ژیر کار یه ری و فرت و فیلی دوو برا گه وره که وه، به تایبه تیش "کلاس" که یارمه تی دا بوون وه سیت نامه که یان بنوسه وه. ئه و خۆی پاریزه ربوو و بؤ ماوه ی چه ند سالتیکیش له پاش مردنی دایک و باوکی به شاری "ئانتوتیپ" دا ده سو رپا یه وه و تارا ده یه ک شانازی به وه وه ده کرد که کاتی خۆی توانیبوو دایک و باوکی پیر و په ککه وته ی بکاته ئه لقه یه کی په نه جی خۆی.

به هه رحال "ویم" پشتی به خۆی به ست و توانی بیته ئه ئماس فروش، له گه ل تیپه ربوونی ساله کانیشا هه ر زور زور ده وله مه ند بوو. گه وره ترین خه م و په ژاره ی نه وه بوو که خیزانی دانه مه زران دیوو. جگه



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

دهسه‌لمینریت، دواتریش که کۆتایی به دادگاکه هیئا وتی؛ «له‌دوای مردو و سه‌لاوات خۆشه».

دواتریش "لوسی" بریارده‌دات شاری "تانتویرپ" به‌جیبه‌ئیت، هه‌لبه‌ته به‌هۆی ئه‌و هه‌موو دادگاکاری و باسی ناو رۆژنامه و له‌ده‌ستدانی می‌رد و شوبرا که‌یه‌وه ئه‌و بریاره ده‌دات. چهند رۆژیکی کم به‌رله‌وه‌ی ته‌مه‌نی بیته 30 سال، سواری فرۆکه‌یه‌ک ده‌بیت و به‌ره‌و شاری "بیونس ئایرس" ده‌روات بۆ ئه‌وه‌ی له‌لای کچه‌ مامیکی بمینیتته‌وه. له‌رۆژی له‌دایک بوونه‌که‌شیدا پیاویکی جلوبه‌رگ جوان له‌ده‌رگاکه‌یان ده‌دات. خۆی پیده‌ناسینیت و ده‌لئیت «من نوینه‌ری کۆمپانیایه‌کی گه‌وره‌ی ده‌لانییم و به‌رئیه‌به‌ره‌که‌م داوای لی‌ک‌ردووم که ئه‌م جاننا بچکۆله‌یه‌ ریک له‌م رۆژه‌دا بگه‌یه‌نمه‌ ده‌ستی "لوسی" فان دا هایدن". "لوسی" ئیمزای وه‌رگرتنی جانناکه‌ی بۆ ده‌کات و له‌پاش رۆیشتنی پیاوه‌که‌وه‌ جانناکه‌ ده‌کاته‌وه. پره‌ له‌ ئه‌لماسی سافکراو. له‌گه‌ل ئه‌لماسه‌کاندا پارچه‌ کاغه‌زێکی بچکۆله‌شی تیدایه‌ که به‌ده‌ستی له‌سه‌ر نوسراوه؛ «"لوسی" گیان، پیرۆزبابی رۆژی له‌دایکبوونی سی سائته‌ لیده‌که‌م. تۆ له‌بری هه‌ردووکه‌مان بژی. "ویم"ی خۆشه‌ویستت».

*

نخه‌ته نخه‌ته خه‌ریک بوو شیوازی ته‌ونه‌که‌م ده‌گۆرا. له‌و کاته به‌دواوه‌ جۆره‌ تالیک له‌نیوان مشتبه‌ریه‌کانیشدا ده‌بینرا، به‌و شیوه‌یه‌ش ته‌ونه‌که‌م هییدی هییدی زیاتر و زۆتر چرپوه‌وه، زیاتر و زۆتر مایه‌ی

ئه‌و روداوه‌ سه‌یروسه‌مه‌ریه‌ له‌ رۆژنامه‌کاندا ده‌نگیدا‌یه‌وه، وه‌ک "گوشتنی سئ که‌س له‌دوای مه‌رگه‌وه" گوزارشتی لیده‌کرا و کردیان به‌ بابه‌تێکی گه‌وره‌ و وه‌ک سه‌ره‌نجامیک چهند دانیشتنیکی دادگایی به‌دوادا‌هات. "ویم" له‌ وه‌سیت نامه‌که‌یدا جگه‌ له‌ شته‌کانی ناو قاسه‌که‌ی، هه‌موو شته‌ به‌نرخه‌کانی تری خۆی بۆ "لوسی" ژنی "کییس" به‌جیبه‌ئیتبوو. به‌لام ئایا دادگا دنیایه‌ له‌وه‌ی که "لوسی" ده‌ستێکی نه‌ینی له‌و پلانه‌دا نه‌بووه؟ هیچ که‌سیک گومانی له‌وه‌دا نه‌بوو که له‌ ماوه‌ی چهند سالی رابورددا سه‌ردانی دوکانه‌که‌ی کردبوو و له‌ ماوه‌ی سالی رابورددا زیاتریک چووبوه‌ لای، ئه‌و خۆشی نکۆلی له‌وه‌ نه‌ده‌کرد. په‌نگه‌ ئه‌ویش توانیبه‌تی قاسه‌که‌ بکاته‌وه. به‌ده‌ر له‌وانه‌ش دادگا هینده‌ی بۆ رونیوووه‌ که "لوسی" له‌ماوه‌ی پێشودا پارێزه‌ریکی گرتوووه‌ و ویستویه‌تی له‌ "کییس"ی می‌ردی جودا بیته‌وه، چونکه به‌بروای ئه‌و زیانیکی هاوسه‌ری وشک و سارد و وه‌جاخ کویری له‌گه‌ل‌دا به‌سه‌ربردوووه.

دواتر پارێزه‌ریک داده‌نن بۆ ئه‌وه‌ی پارێزگاری به‌رژه‌وه‌ندیه‌کانی ئه‌لماس فرۆشه‌ مردووکه‌ بکات. چونکه‌ کئ ده‌لئیت له‌پاش مردنی "ویم"ه‌وه، "لوسی" خۆی قومه‌له‌که‌ی له‌ناو قاسه‌که‌دا دانه‌ناوه؟ به‌راسه‌، ئه‌ی ئه‌لماسه‌کان کوان؟ ئایا پێش ئه‌وه‌ی هه‌موو شتیگ له‌ دادگادا رونیبیتته‌وه، جیگه‌ی گومان نیه‌ که ئه‌و ئه‌لماس فرۆشه‌ ده‌ولته‌مه‌نده‌ وه‌ک بکوژی سئ که‌س له‌ قه‌له‌م بدریت؟

هه‌رگیز "لوسی" تاوانبار نه‌کرا، به‌لام به‌هۆی شیوازی به‌نگه‌کانه‌وه‌ دادگا بریاریدا به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک "ویم"ی کۆچکردوو وه‌ک بکوژیگ باسه‌نکریت. یان هه‌روه‌ک دادوه‌ره‌که‌ خۆی وتی؛ «هه‌موو تاوانباریک بیگوناچه‌ له‌به‌رچاوی دادگادا هه‌تاوه‌کو ئه‌و کاته‌ی پێچه‌وانه‌که‌ی



تایبەتە بە ینگە پەرتووک

سێهەمین گروپ ئەو کەسانەبوون کە پارەیان لایبوو و هەمیشە بەناسانی نەیان دەدامەو. کە پەرتوکیان مشتەریەک لە مشتەریەکانم پارەییەکی زۆری لایبوو. نە من و نە مشتەریەکەش دەمانویست هێندە بەر گوپی خەلکی بکەوێت کە باشتترین پۆمانی سێهەمە لەسەر کۆمەڵیک تێبێنی ورد هەلچنراوە کە هی نوسەرەکە نین. هیچ یەکیکمان پێمانخۆشەنبوو کە لەناچاریدا واملێهات باسی کاسیته تۆمارکراوەکانی بۆ بکەم، بەلام بەراستی جارجاریک هیچ چارەبەکی ترم نەبوو. ئەو میتۆدە زۆر کاریگەر بوو. "پاریدەدەری نوسەر" لەبەنەرەتەو پەرشوبلاو بوو، هەر لەبەرئەوێش زۆر گرنگبوو کە بەلایەنی کەمەو پەییەندیەکی ریکوینیکی لەگەڵ مشتەریەکانیدا هەبێت.

دواھەمین گروپیش هەموو ئەو کەسانە بوون کە سودیکی مەزنیان لە "پاریدەدەری نوسەر" ەو وەرگرتبوو، هەم وەکو لایەنی ئەدەب و هەم وەکو لایەنی پارەش، بەلام کە زانیان چەندەها نیچیری تریش بەتۆرەکەو بوون، ئیدی هەستیان کرد پێیان خستۆتە شتیکەو کە دەسلەتتایان بەسەریدا ناشکێت. ئەو نوسەرانە کە زیاتریک سودیان لە یارمەتییەکانی من وەرگرتبوو، زیاتریک کەوتبوونە ژێرەو، زیاتریک لەو دەترسان کە ئابرویان بچێت. لەلایەکەو شەرمەزاربوون کە یارمەتیان لە کەسێک وەرگرتوو و لەلایەکی تریشەو شەرمەزاری ئەو بوون کە کلاویان کرابوو سەر. من بەباشی لەو تێدەگەم، بەلام خۆیان بوون کە خۆیان فریودا کە ئاوریشم بکرن.

دواتریش هەرچەندە کە هەندیک لە مشتەریەکانم زانیان کە من لە فرەلایەنەو دەستبەکارم، بەلام لەگەڵ ئەوێشدا هەندیکیان فریویان دەخوارد و داواي ریکەوتن نامەي نوێیان لێدەکردم. زۆر بەباشی

مەترسی بوو. لەگەڵ تێبەپوونی کاتیشتا نیشانە خراپەکانی لە چوار گروپی جیاوازدا دەرکەوتن.

گروپی بەکەم هەموو ئەو کەسانە دەگرتەو کە نەیان دەتوانی ئەو پڕۆژانە تەواوبکەن کە دەستیان پیکردبوو، لەبەرئەوێش هەر زۆر بەناسانی گلەبیان لە جۆریەتی ئەو نوسینانەدەکرد کە کەریبوویان. من زۆرم لەو کەسانە بینی کە بیروبووچوونی خۆیان بەو شیوەیە هەلدەگەرانەو. پیکەنینم پێیان دەهات. مایەي پیکەنینە ئەگەر گلەبی لە توانای ماشینیکی بیوینەي وەک "جاکوار" بکەین، لەکاتیکیدا کێشە راستەقینەکە لە شۆفیڕەکەدا بێت کە نەتوانی ئەپشتی سوکانەکیەو دابنیشی و لێی بخوێت. لەو کاتەدا گرافتەکە لە توانای لێخوێنی شۆفیڕەکەدا، نەک لە جۆریتی ماشینیەکەدا.

گروپیکی تر هەموو ئەو کەسانە بوون کە بەرتیلیان نەدەخوارد. ئەوانە زیاد لەپارە دەدمەمی بوون، چونکە خۆیان هیچ شتیکیان نەبوو کە لێی بترسن. نیگەرانیبوون. بێئارامبوون چونکە من یارمەتی نوسەرانە ترمەدا، تاکوتەرایان لەپارەبەدەر لەو دەترسان کە شتیکی لەو جۆرە رویدابێت. وەک ماسیگر و ابوون، بەلام دەریایەکی ورتەورتی ئێرەوئەوییان لەبەردەستابوو کە تۆرەکانیان تێغریبێدەن. نەیان توانی تەنانەت بەک ماسی راستەقینەش بکرن. بەرتیل نەخۆرەکانیش لەناو ئەو شیوە تێنەگەبێشتەدا دەژیان و پێیانوابوو کە یارمەتیەکانی من زۆر تایبەتی بن، بەلام لەلایەکی تریشەو وایلیکردن کە زیاتریک چاویکەنەو و بێرسن؛ ئەي کەواتە لە راستیدا یارمەتی کێ دەدە؟ بلێت یارمەتی ئەو نوسەر تازەییە دابیت کەلەپڕیکدا نازایانە دەرکەوت و خەلاتی رەخنەگرەکانی بردەو؟



تابهته به پنگه پرتوک

ورده کاری له رۆمانه ئەلمانیه که دا جیاوازیبوون، ناوه کان گۆردرابوون، شۆینی روداوه کان گۆیزرابوونه وه بۆ ئەلمانیا، به لām خودی چیرۆکه که به ته واوه تی وهک ئەو چیرۆکه بوو که من کاتی خۆی هۆنیمه وه لِه هه ندئ شۆینی دیاریدا له سه دا سه د وهک ئەوهی من بوو. نوسه ره که ناوی "ویلیمین ویتمان" بوو، من به هه یج شۆیه یه که له وه وپیش ناوی ئەو نوسه ره م نه بیستبوو، به لām بێگومان پیده چوو نازناویک بیت.

من له سه دا سه د دلنیا بووم که ئەو چیرۆکه م ته نها بۆ ماریا گێرا بووه، وه ته نها له به ره وهش به هه یج که سیکم نه فرۆشتبوو، چونکه تا ئەو کاته هه یج نوسه ریکی وام نه دۆزیبووه وه که به برپاوی من بتوانیت ئەو رۆمانه بنوسییت. ته نها دوو بوار رییتیده چوو؛ یان ماریا به ریکه وت ئەو چیرۆکه ی "لۆرد هامیلتن" ی بۆ که سیک گێراوه ته وه، بۆ نمونه بۆ نوسه ریک. یاخود قبولکردنی ئەم بواره یانم به لاهه سه ختتریکبوو. ماریا خۆی نوسیویه تیه وه و به نازناوی "ویلیمین ویتمان" وه بلاوی کردۆتوه. چیرۆکه که جوان داڕێژرابوو، تارا ده به کیش ئەنجامه که ییم به دلبوو، هه رچه نه ده به لای منه وه به ته واوه تی به سترابوو به ناوچه به رزاییه کانی سکۆتله نه داوه.

ده رکه وتنی له ناکای ئەو نیشانه زینده ی ماریا هه ژاندمی. بیریۆکه ی ئەو رۆمانی شه تره نجه ی که به ئەلمانی ناویان نابوو "نه ئینی یاری شه تره نج" ته نها یه کیک بوو له چه نه ده ها و چه نه ده ها چیرۆکی تری من که کاتی خۆی هه روا بۆ ماریام گێرا بووه، زۆریشیان بوو بوون به رۆمان و بلاویش کرابوونه وه. بلێیت چه نه چیرۆکیکی تریش له لایه ن "ویلیمین ویتمان" وه بلاو بکریته وه؟ له و حاله ته دا رییتیده چوو "یاریده ده ری نوسه ر" بکه ویته کیشمه وکیشیکی راسته قینه وه.

ده یانزانی له سه ر که شه تیه کن که له نفومبووندا یه، به لām ئیدی به سه ختی نه خۆشکه وتبوون و ده ستیان له خۆیان شۆریبوو، له به ره وه داوی زیاتر و زیاتر و زیاتریکیان ده کرد. هه ره وک هه موو جوړه ئالوده بوونیکی تروابوو، به لām له ویدا ته نها ئەوه نه ده بوو که کاتی روهه ئەلمانیه که یان داوا خستوو. پرسیاریکم له یه کیکیان کرد و وتم "نا ترسیت له وه ی له پاش مردنت په رده له سه ر هه موو نه ئینه کانت هه لمانریته؟"، سه ریکی بۆ راوه شاندم و وتی "ئێ خۆ ئەو کاته چیتر من لیڤه دا نیم، رۆیشتوو م". من وهک بێشه ره میه ک ئەوه م ده بیینی، به لām هاوکات مانایه کی زۆریشی هه بوو له لām. یه کیک له سیفه ته باوه کانی شارستانی بۆست مۆدیرنی له وه دا ده بیئریت که تارا ده یه ک به هه یج جوړیک ریز له سه روه ری پاش مردن ناگرن. ژیان شاریکی یاری و خۆشی و رابواردنه و ئەه ندیشه ی قول و دوربینیش له و کاته زیاتریک تیئا په ریت که شاری یاریه که دا ده خریت.

له لایه کی تریشه وه زۆر رپی تیده چوو که ئەو مشتته ریانه رقیان لیتمبیت. زۆر رپی تیده چیت که ئالوده ی هیروین بیت و له هه مان کاتیدا قیزت له و که سه بیته وه که بۆت په یدا ده کات.

من خۆم هه ر به نارامی مامه وه، هه تا رۆژێکیان وتاریکی کورتم له "دار سپایگل" دا خۆینه وه که ده رباره ی رۆمانیکی سه رسو په ئینه ر بوو که له ئەلمانیا ده رچوو بوو، رۆمانه که باسی یاری شه تره نجه ی ده کرد. رۆمانه که م په یدا کرد و تا هه موویم نه خو یینده وه دامنه نا، به ته واوه تی سه رسامیووم.

رۆمانه که کتومت له سه ر ئەو چیرۆکه داڕێژرابوو که من چه ندین سأل له وه به ره له "فرۆگنه رسیته ر" دا بۆ ماریام گێرا یه وه، ئەو کاته هه ر چه نه ده هه یه ک به ره له سکپریبونه که ی ماریابوو. کۆمه ئیک



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

نیشیکی کاتیم بوماوه‌ی سائیک له ده‌زگایه‌کی گه‌وره‌ی چاپمه‌نیدا دۆزیه‌وه، وهک سه‌رنوسه‌ری ئەده‌بیاتی وه‌رگێردراو دایانمه‌زراندم. من به‌کێک بووم له نێوان چه‌نده‌ها که‌سی تردا که داوا‌ی ئەو کاره‌یان کردبوو، به‌لام هه‌رئه‌وه‌ندی پیمراگه‌یانندن که ئەو کاره‌م ده‌وئ، به‌کسه‌ر منیان دامه‌زراند. ته‌نانه‌ت پێ‌ویستی‌شی نه‌کرد به‌نوسراوی ره‌سمی داوا‌ی ئیشه‌که به‌کم، چونکه ناویانگێکی باشم هه‌بوو، بێگومان هه‌مووان "پیتەر"یان ده‌ناسی. من که‌سیکی پایه‌به‌رزبووم و له‌ژیره‌وه ژبانی ئەده‌بیم به‌رپێوه‌ده‌برد.

به‌هیچ شێوه‌یه‌ک مایه‌ی سه‌رسوپمان نه‌بوو که من داوا‌ی ئیشیکم له ده‌زگایه‌کی چاپمه‌نیدا کرد. به‌پێچه‌وانه‌وه، ئەوه سه‌یربوو که زۆر له‌وه‌و‌پیش داوام نه‌کردبوو. ئەو راستیه‌ش که من جگه له شه‌هادیه‌ی شه‌شی ناماده‌یی هه‌یجی ترم نه‌بوو هانی بۆ به‌رم، هه‌یج شتیکی له پله‌وپایه‌م که‌منه‌کرده‌وه و گرنگیان پێنه‌دا. من خۆم خۆم فێر کردبوو و شه‌رمیشم له‌وه نه‌ده‌کرد که شه‌هادیه‌کی دانیشگام نه‌بوو من ئەو قۆناغه‌م په‌راندیوو. خه‌لکی وا هه‌یه که زۆرتریک له‌خودی خۆیان‌وه فێرده‌بن وهک له‌خه‌لکانی تروه‌و.

ئهو ده‌زگای چاپمه‌نیه‌ش به‌خته‌وه‌ربوو که ده‌رگای بۆ به‌کێکی وهک من کردوه. نیشیکی باشم بۆ ده‌کردن، هه‌یج گومانیک له‌وه‌دا نه‌بوو، به‌لام ته‌نها خۆم ده‌زمانی که من له‌رێگه‌ی ئەو ئیشه‌وه ده‌توانم چه‌نده‌ها پیه‌وه‌ندی به‌نرخ له‌گه‌ڵ ده‌روه‌ی ولاتدا دایمه‌زرێنم، ده‌توانم چه‌ند ناسیاویک بدۆزمه‌وه که کاریگه‌ریه‌کی مه‌زنی هه‌بێت بۆ بلا‌وبوونه‌وه‌ی "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر".

www.pertwk.com

له‌ویدا ماریا هه‌نده‌ی نیشاندام که یادوه‌ریه‌کی زۆر به‌هێزی هه‌یه و ده‌ستی به‌یاری شه‌تره‌نج کردوه.

نوسراوی سه‌ر دیواره‌که

له‌و کاته‌دابوو که به‌گۆر له‌ ده‌روه‌ی ولاتدا ده‌ستبه‌کاربووم. کاتی خۆشی بوو، چونکه ته‌وه‌نه‌که‌ی نه‌روو‌جیم زۆر چڕبوو‌بووه‌وه، راسته‌ خه‌لکی ولاتی ئیمه‌ په‌رشوبلا‌وه، به‌لام هه‌رچی ده‌رباره‌ی نوسه‌ره‌کانیه‌تی تابلیت خه‌لکه‌کانی نزیکه‌ی به‌کن. به‌راستی کاتی ئەوه هاتبوو که زوو زوو سه‌فه‌ریکه‌م بۆ ئەلمانیا و ئیتالیا و فه‌ره‌نسا و ئیسپانیا و به‌ریتانیا.

له‌پێشدا ناچاربووم کاریک له‌ ده‌زگایه‌کی چاپمه‌نیدا بدۆزمه‌وه. من ده‌میکوو ده‌زمانی که ئەوه قۆناغێکی پێویسته. هه‌ر له‌مێژوه‌هه‌ چه‌نده‌ها سه‌رنوسه‌ر هه‌نده‌یان بۆ ده‌رکه‌وتیوو که من که‌سیکی یاریده‌به‌خشم، که‌سیکم به‌خۆشبه‌خته‌یه‌وه نه‌ندێشه و بیروکه‌ی جیاواز به‌ناو نوسه‌ره‌کاندا به‌خنده‌که‌مه‌وه، من جیگه‌یه‌کی به‌رز له‌لای ئەوان داگیرکردبوو. زۆر که‌په‌ت هه‌ر به‌ناشکرا داوا‌یان لێ‌ده‌کردم که بیه‌م راویژکاری کتیبیک. شتیکی جیاواز و خۆشبوو به‌لامه‌وه، له‌لایه‌کی تریشه‌وه دڵشادبووم به‌وه‌ی که چه‌ند کاغه‌زێکی ره‌سمیم پێیوو و ده‌یسه‌لماند که پارهم په‌یدا کردوه، چونکه هه‌روا به‌ناسانی نه‌مده‌توانی قه‌ناعه‌ت به‌ دائیره‌ی باج به‌کم و لێ‌پیم به‌راستی هه‌ندێک له‌و پارانه‌ی په‌یدا‌نده‌که‌م باجیان له‌سه‌ره‌.



تایبہ تہ بہ ینگہی پھرتوک

نہدہبیاتی ئەسکەندەتافیادا بۆ دەرەوی ولآت. هەرگیزیش هیچ شتیکم نەدوت ئەگەر بەتەواوەتی دُنیا نەبوومیایه لئی. کاتیگ که به دەزگایهکی ئەئمانیم دەوت که پۆمانیکی دانیمارکی یان سویدی سەرکەوتنیککی نایاب له بازاری ئەئمانیدا بەدەست دینیت، ئەو کاتە دەزگاکە سور دەبزانێ که من قسەکم بەباشی هەئسەنگاندوو. گرنگە لەو کاتانەدا که مامەلە لەگەئ خەئکانی تردا دەرکەین، شتەکان بەباشی هەئسەنگینین. متمانە کردن شتیگە که لەگەئ تیپه‌ربوونی کاتدا دروستدەبیت.

بیگومان ئەو پاشنیوه‌پۆیهی لەدەرگای بەرپۆه‌بەری گشتی چاپمەنیه‌که‌مدا و وتم دەمەوئیت دەست له کار هەئیگرم، پەشوی و ناارامیه‌کی زۆر که‌وته ناو چاپمەنیه‌که‌وه. بەلام ئیدی دەبویایه لەسەر زینانی خۆم بەردەوامبوومیایه. من هەر لەسەرەتای هەشتاکانەوه وهک چاودێریکه‌ریگ کارم بۆ چەندەها دەزگای چاپه‌ گەرەکانی جیهان کرد. ئیشه‌که‌ی من لەوه‌دابوو که ناگام له کتیبه‌ نایاب و نوئیکانی ولاتانی ئەسکەندەنافیا و زمانی ئەئمانی بیت و ئەگەریش ناوئیشانیگ سەرئنجی رابکئیشامایه و پیموابویایه گرنگیه‌کی تایبەتی هەیه، دەبویایه بەزوترین کات زانیاریم بدایه به‌و دەزگایانە‌ی که نوئینەراییه‌تیم دەرکردن. ئەو کاره‌ بواریکی یه‌کجار نوئی بۆ کردمەوه، چونکه هەر زوو بووم به‌ نوئینەری چەندەها دەزگای چاپی به‌ناوبانگی ولاتانی دەرەوه و له‌وه‌بەدواوه زوو سەردانم دەرکردن.

لەسەفەرەکاندا بەردەوام بیروکه و ئەندیشه‌ی نوئی پۆمانم بۆ دەهات. ئەو کاتە‌ی که گەنجتریگ بووم چیژم له‌وه‌ دەبینی له‌کاتی

بۆ ماوه‌ی چوار سالی ره‌به‌ق له‌و دەزگایه‌دا کارمکرد، بەلام هەر له‌ سالی یه‌که‌مه‌وه که‌سایه‌تیه‌ گرنگەکانی ناو چاپمەنیه‌ هەرە گەرەکانی دەرەوه‌ی ولآت دەیانزانی چ که‌سیگ به‌تەواوەتی ناگای له‌ زینانی ئەدەبی ولاتەکانی ئەسکەندەنافیایه. ئەرکی سەرئاشی من ئەوه‌بوو که ئەو کتیبه‌ بیانیانە بەدۆزمه‌وه که شایانی ئەوه‌ بوون وهریگێردینە سەر زمانی نەرویجی. ئەو کاره‌ هەر زۆر ئاسانبوو. نوئینەرەکان دەیانزانی په‌یوه‌ندی به‌ چ که‌سیکه‌وه‌ بکەن. له‌ نیوان هۆله‌کانی پێشانگی کتیبی فرانکفۆرتدا وروژمیان بۆ دەرئیمان و به‌پاکردن بەرەرپوم دەهاتن. زۆر خۆشبوو، چیژم له‌و حاله‌ته‌ دەبینی. ئەملاولایان ماچدەکردم و کارتی ناوئیشانی خۆیان پێدەبه‌خشیتم. هەموویان ئەو راستیه‌یان زۆر باش دەزانی که ئەگەر من کتیبیک به‌باش نەزانم ئەوا شەنسیکی هێندە زۆری نابیت که له‌ ولاتانی ئەسکەندەنافیدا بڵاوکریته‌وه، به‌و شێوه‌ی‌ش بوومه‌ سه‌نگی مه‌ه‌کیان. جارجاریگ به‌رله‌وه‌ی دەزگایه‌کی چاپمەنی ئەئمانی یان ئیتالی کتیبیک بخاته‌ بەردەست بازاری یابانی یان ئەمریکیه‌وه، دەرەهاتن و داوای پای منیان دەرکرد، منیش یه‌کسەر بیروپرای خۆم پێدەرەیان و پیم دەوتن چ کتیبیک به‌پینی من شەنسی بڵاوبوونەوه‌ی له‌و ولاتانەدا هەیه. جاری واش هەبوو ناوی نوسه‌ریکی دیاریکراوم دەدات، یان یه‌ک دوو وشه‌ی باشم دەربرایه‌ کتیبیکی دیاریکراو دەوت. بەدەرله‌وه‌ش زۆر جار شیوه‌ ریکه‌وتننامه‌یه‌کی باشیشم بۆ دەرەهاتن. به‌و شێوه‌ی‌ش هەمیشه‌ رویان ئێدەکردم و داوای ئامۆزگاریان دەرکرد، تەنانەت دەربرایه‌ی ئەو شتانه‌ش که له‌بەرپرسیاری منوه‌ دوربوون. هەر له‌و کاتە‌وه‌ی که من سەرنوسه‌ری ئەدەبیاتی وهرگێردراوبووم، پۆئیکی گرنگم هەبوو له‌ بڵاوکردنەوه‌ی



تابهته به پنگه‌ی په‌رتوک

رۆمانیک بنوسریت، من ناگام لیبیوو... تهنانهت به‌رله‌وه‌ی نوسه‌ره‌که
خۆشی بزانیته که رۆمانیکی دیاریکراو دهنوسیت، من دهمزانی. ئه‌وه‌ش
بۆ که‌سیکی چاودیریکه‌ری وه‌ک من هه‌تا بلتیته ترخیکی به‌رزی هه‌بوو.
من زۆر زیه‌که‌یوو له‌ جیاکردنه‌وه‌ی ناوینیشانه‌ گرنگه‌کاندا. ده‌لین که
من هه‌ستی شه‌شهم هه‌یه.

به‌لای "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" هه‌ ما‌یه‌ی سه‌ربه‌سته‌یه‌کی گه‌وره‌بوو که
چیتر تهنه‌تا به‌ نوسه‌ره‌ ئه‌سه‌که‌ندنه‌فیه‌که‌نه‌وه‌ نه‌به‌سته‌ریته‌وه‌. هه‌ندیک
له‌ بیروکه‌ گرنگه‌کانم وه‌رگه‌رایه‌ سه‌ر زمانی ئینگلیزی و ئه‌لمانی و
فه‌رنسی و ئیتالی. بیگومان ئیشیکی گه‌وره‌بوو، به‌لام شتیکیش نه‌بوو
که‌ نه‌کریت. من هه‌میشه‌ حه‌زم له‌وه‌بووه‌ که‌ ئه‌ده‌ب به‌زمانه
ره‌سه‌نکه‌ی خۆی بخوینمه‌وه، له‌راستیدا تارا‌ده‌یه‌که‌ ئه‌وه‌ مه‌رجیکی
خۆینده‌نهم بوو. له‌به‌رته‌وه‌ هه‌ر له‌ سه‌ره‌تای حه‌فتا‌کانه‌وه‌ وه‌ک
ئاره‌زویه‌که‌ ده‌ستمکرد به‌ فیروونی چه‌ند زمانیکی نوێ. ئیدی
"یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" کۆمه‌لێگ نوسه‌ری زیاتری له‌به‌رده‌ستدا‌بوو و
ده‌یتوانی به‌ئاره‌زوی خۆی یه‌که‌کیان هه‌لبه‌زیریت. نوسه‌ریکی
ئه‌م‌ریکی یان به‌رازیلی تارا‌ده‌یه‌که‌ هه‌ستی به‌ مه‌ترسی نه‌ده‌کرد که
بیروکه‌یه‌که‌ له‌ که‌سیکی نه‌روجی بکړیت. له‌وه‌ کاته‌ به‌دا‌وه‌ ئیتر
به‌یه‌کجاری ده‌وله‌مه‌نده‌بووم.

کاتیکی زۆری رۆژانه‌م به‌وه‌وه‌ ده‌رۆیشت که‌ په‌یوه‌نده‌یه‌کی نزیک به‌
نۆینه‌ران و نوسه‌ران و چاپه‌مه‌نیه‌که‌نه‌وه‌ به‌یتمه‌وه، پاش ما‌وه‌یه‌کی
که‌میش بووم به‌ که‌سیک که‌ خه‌لکانیکی زۆر حه‌زیان به‌ مه‌عش‌رم
ده‌کرد و پێیانخۆشوو له‌سه‌ر میزه‌که‌م دابنیشن. به‌هه‌یج جوریکیش
ما‌یه‌ی شه‌رم نه‌بوو له‌ پێشانگای کتێبه‌خانه‌ی فرانکفۆرت و له‌نده‌ن و
بۆلۆگنا و پاريسدا له‌گه‌لمدا دانیشن و نانیکی نیوه‌رۆ بخۆن،

پیا‌سه‌کردنی سه‌رشاخه‌کاندا بی‌ریکه‌مه‌وه، یان کاتیکی که‌ به‌فیتار به‌
"هارده‌نگه‌ریدا" ده‌رۆیشتم. له‌وه‌ کاته‌شدا که‌ به‌هۆی کاره‌که‌مه‌وه
ده‌ستم به‌سه‌فه‌رکرد، ئه‌وه‌ حاله‌ته‌ هه‌روه‌که‌ خۆی ما‌یه‌وه‌ که‌ له‌به‌رزایی
40 هه‌زار "پێ" وه‌ به‌ره‌ "نیو‌رک" و "ساو پاولو" و "سیندی" و "تۆکیو"
ده‌فریم. زۆرجار تهنه‌تا به‌ک دوو ده‌قه‌یه‌که‌م پێویسته‌بوو بۆ ئه‌وه‌ی
بیروکه‌ی رۆمانیک دابه‌ریژم، ئی خۆ ده‌ش‌بوا‌یه‌ بیرم له‌ شتیکی هه‌ر
بکرده‌یه‌ته‌وه، می‌شکی من به‌وه‌ شێوه‌یه‌ خۆلقابوو. من نه‌مه‌ده‌توانی هه‌روا
دابنیشم ته‌ماشای دا‌لانی ناو فرۆکه‌که‌ بکه‌م، بێر له‌وه‌ بکه‌مه‌وه‌ که
ده‌سته‌ی خزه‌تگوزارانی ناو فرۆکه‌که‌ چ کاتیکی قا‌وه‌یه‌کی ترمان بۆ
ده‌هینن. من کاریکی تاییه‌تیم هه‌بوو که‌ پێک له‌گه‌ل ئه‌وه‌ سه‌فه‌ره
دورودریژانه‌دا پێکده‌هه‌وت، دلم به‌وه‌ش خۆش‌بوو که‌ موسافیریکی
خاوه‌ن ئیشی ئاسایی نه‌بووم، به‌تاییه‌تیش دلم به‌وه‌ خۆش‌بوو که
رۆمان نوسیکی ئاسایی نه‌بووم. ده‌فته‌ریکی تییینی نویسه‌وه‌
شوینیکی زۆر بچکۆله‌تر ده‌گریت وه‌ک له‌ ره‌شنوسی رۆمانیک، یان
کۆمپیه‌وته‌ریک، جگه‌له‌وه‌ش هه‌رزۆر که‌متر ده‌بیته‌ ما‌یه‌ی سه‌رنجی
خه‌لکانی تر. "هه‌یگه‌ل" له‌ جوانناسیه‌که‌یدا ده‌لینت "هه‌تا هونه‌ریک
نایابتر و پڕنه‌ندیشه‌ی قولتربیت، که‌متر و که‌متر ئه‌ندازه‌ی فیزیای
دا‌گیرده‌کات".

له‌وه‌به‌دا‌وه‌ هه‌یج که‌سیک به‌لایه‌وه‌ سه‌یره‌نه‌بوو که‌ من له‌هه‌موو
فیستیقال و پێشانگای کتێبه‌خانه‌ی سه‌رانسه‌ری جیهاندا ده‌رده‌که‌وتم،
چونکه‌ من پارهم له‌به‌رامبه‌ری ئه‌وه‌دا وه‌رده‌گرت که‌ چاوم کراوه‌بیته‌.
من ده‌بوا‌یه‌ ناگام له‌وه‌ رۆمانه‌ گرنگه‌ بوا‌یه‌ که‌ هه‌یشتام به‌ زمانه‌که‌ی
خۆیان چاپه‌کرا‌بوون. ئه‌وه‌ خاله‌ش که‌ هه‌یج که‌سیک نه‌یده‌زانی
ئه‌وه‌بوو که‌ من له‌ چه‌ند حاله‌تیکی دیاریکرا‌ودا به‌راستی به‌رله‌وه‌ی



تابهته به پنگه پرتوک

پېنجی داهاتی داهاتوی کتیبه فەرهنسیه که و وەرگێرانه کانیسی بۆ
 من بوايه. کتیبه کهی چهندها خه لاتى بردبووه و ههتا ئه و کاته بۆ
 ههوت ههشت زمانى تریش وەرگێردرابوو. منیش دهقیکی راست و
 دروستی ریکهوتن نامه که مانم له سه ر کاسیتیکى دیکتافونته کم لاپوو،
 بى خه م له گه ل کۆپیه کی پاره رهوانه کردنه کهیدا له سندوقى بانکیکدا
 دامناوو. به ده رله وهش دهنگیم له سه ر کاسیتیکى تر هه بوو که
 به ستبوو به ته له فونه کهی ماله وه م له ئۆسۆ. من هه میشه ژماره ی
 ته له فونی ماله وه م دها به نوسه ره کان، ئه و ئامیره ش بیده نگبوو که
 له ته له فونه که م به ستبوو و دهنگه کانم له سه ر کاسیتیکى بچکۆله پین
 تۆمارده کرد، هه ر بۆئه وه ی هیچ بواریکی تیدا نه هینمه وه که دواتر
 به هه له لئی تیبگه ن، له دواى قسه کانمانه وه به کورتی هه موو ئه و
 شتانم ده وته وه که له سه رى ریکه وتبووین.

هه رزوو دلنیا بووم له وه ی که ئه و سه رنوسه ره فه ره نسیه ده یزانى ئه و
 رۆمانه ی که ئه و هه موو خه لاته ی وەرگرتبوو، به چ شیوه یه ک
 دارپێزراوه. له دلنى خۆمدا ده موت "بلئیت نوسه ره که خۆی به شیوه یه کی
 ناراسته وخۆ پێی وتبیت؟ ئه که ر وابوو بیت، که واته بۆ پێی وتوو؟
 بلئیت که سیک بیت که به هیچ شیوه یه ک رپزی خۆی له لا نه بیت؟"
 هیچ شتی که به شیوه یه کی راسته وخۆ باسه نه کرا، به لام به و شیوه یه ی که
 سه رنوسه ره که ده سته ی به لیکۆلینه وه کرد له گه لندا، هینده تیگه یه شتم
 گومان له وه شه کات که ئه و یارمه تیه ی من که پیتشکه شی ئه و نوسه ره
 دیاریکراوم کردبوو، ته نها جارم نه بووه. هه ر راسته وخۆ وتی "تۆ
 ناگات له هیچ حاله تیکى تری له و بابه ته هه یه؟". دواتریش له و
 کاته دا که وامنیشاندا که چیتر تاقه ته ی ئه و گفوتگۆ قۆرهم نیه زۆر
 به ئاسانى قاوه ی ناو کوپه کارتۆنیه که م هه لگرت و بئنه وه ی گۆی به و

به پێچهوانه وه زۆر جار مایه شانازیوو له ته نیشتمه وه ببیرین.
 چهندها ئافرهت ده وره یان دابوو، وه به هیچ شیوه یه کیش لایه نیکى
 خراپه بوو که که سایه تیه کی خۆشت هه بیت؛ من چهندها شه وى
 خۆشم له گه ل چهندها به رپه وه به رى ئافره ته ی ده زگاکاندا رابوارد.
 ته نها شتی که به به ره ره کانپى ده کردم، ئه و که سانه ی تریبون که وه ک
 من چاودێریکه ربوو. نه مده توانی هه مان کتیبی نایاب بخه مه به رده م
 "سینویل" و "گالیمارد".

*

ئه و کاته ی که له به هاری ئه مساندا پێم خسته ناو پێشانگای جیهانی
 کتیبی مندا لآن و گه نجان له "بولۆگنا"، خورپه یه کی سه یر به دلندا
 هات و هه ستمکرد ئه وه دوا هه مین پێشانگای کتیبه که ببینم. هه ر
 له یه که مین پێشنیوه رپۆوه هه ستمکرد که شته کان وه ک جارانی پێشوو
 نین. من هه میشه ئه و توانایه م هه بووه و ده متوانی به کسه ر هه ست به
 جه وى خۆش و ناخۆش بکه م.

هه ر یه که سه ر له پاش کردنه وه ی هۆله کانی پێشانگا که، له گه ل
 سه رنوسه ریکى فه ره نسیدا که وتمه قسه که ماوه یه ک له وه وه پێش
 چیرۆکیکی چاپکراوی ده زگا که ی سه رکه وتنیکى نایابى به ده سته یناوو
 و ئه و چیرۆکه ش له سه ر یه کیک له بیرۆکه کانی من دارپێزرابوو.
 نوسه ره که ش که چه ند سا نیک له وه وه به ر له باریکى فیسیتفاله
 ئه ده به یه که ی "ئیدینبۆرگ" ببینیوو، مه رام و مه به سته کانی منی باش
 به کاره یناوو، زمانى رۆمانه که شی تابلیت نایاب بوو. کاتی خۆی
 له به رامبه ردا پاره یه کی باشى دامی، جگه له وه ش ده بوایه له سه دا



تابهتہ به ینگه پرتوک

بهلام تنها خۆم دهمزانی که چهنده فره پهنگم. زۆرم پئی خۆشبوو له گهڻ سهرنوسه رهکاندا باسی نهو کتیبه سه رکه وتوانه ی ساله که بکه م که من به باشم زانیبون، ههر زۆر راسته وخۆش رای خۆم دهرده بری. هه ستمده کرد ده بویه بهو شیویه بومایه و زۆر به یی به زهییانه ش رهخنه م لهو رۆمانانه ی خۆم دهگرت که به شیویه که ی خراپ نوسرابوون. بۆ نمونه دموت "نهو نوسه ره ئافره ته بیرۆکه ی سهره کی رۆمانه که ی خۆی به خه سارداه و دهیتوانی به شیویه که ی زۆر باشتر به کاریبه ئینیت". دواتریش به وشه ی خۆم کرۆکی راسته قینه ی رۆمانه که م بهو شیویه دهگێرایه وه که من بۆی دهچووم. نهوهم به لاهه خۆشبوو. من وام له زۆربه ی سهرنوسه رهکان دهکرد که زیاترێک بیربکه نه وه، چونکه هه موو سهرنوسه رهکان نه یانده توانی وهک من کتومت پیلان و گلۆله ی شاراه ی ناو چیرۆکیک دیاریبکه ن.

له پاره به دهر له زهت و خۆشیم له وه ده بیینی. من نه مده توانی هه میسه له پێش پێشانگاکاندا سهرتا پای هه موو کتیبه کان له سهرتا وه تا کۆتایی بخویندمه وه، به لام له گهڻ نه وه شدا ده متوانی به شیویه که ی گشتی ناوه رۆکی هه موو نهو کتیبانه بخه مه پروو که له وه و پێش خۆم ده ستنیکم له نوسینیاندا هه بوو بوو. من زیاده له پاره ئاگام لهو شتانه بوو. بێگومان ده بویه ههر بهو شیوه ش بویه.

له گهڻ نه وه شدا هه ستمده کرد شتی که له پێشانگا که ی "بۆلۆگنا" دا گۆراوه و وهک پێشانگای کتیبه که ی فرانکهورت نیه که شه ش مانگێک له وه و به ر سازکرا. وابزانم له ماوه ی نهو پێشنیوه رۆیه دا سه لام له 100 که سه یکی ناسیاو کرد. نهو زۆرنه بوو به لامه وه له ماوه ی بهک پێشنیوه رۆی ته واودا سه لام کردن له 100 که سه له شویندیک وهک

بدهم به ره وه لۆی نه لمانی رۆیشتم _ قۆلی گرتم و وتی: «ئاگات له خۆت بئیت پیتهر». به جۆریکی میهره بانانه وتی، به لام من پیموانه بوو مه به ستنیکی میهره بانانه ی هه بئیت. من قسه که یم وهک هه ره شه یه که لیکدا بیه وه. رهنگه خه می ناوبانگی نوسه ره که ی بووبئیت و له ویشه وه له جیمتمانه ی ده زگا که ی خۆی بترسئیت.

بۆ ماوه بهک وه ستام و قسه م له گهڻ به رپوه به ری یه کێک له ده زگا گه وه رهکانی چاپه مه نیه که ی نه لمانیدا کرد. وتی نه مسال چاپه مه نیه که مان ناوی کۆمه لێک کتیبی نایابی له لیسته که دا یه. په ردا خێک شه رابی ئیتالیمان خوارد وه، نهو پیاوه ی که قسه م له گهڻاده کرد ئاگی له وه نه بوو که ناماده کردنی دوو کتیب له وانه ی که باسما نکردن گه لئ گه لئ سال له وه و به ر له ئۆسلۆدا نه نجام دراون. به لام نه وه هچ رۆلیکی وای نه بوو.

به دریزایی نهو پێشنیوه رۆیه به نا وه لۆلهکانی پێشانگا که دا سورامه وه. من له سه ر ئیشبووم و هه میسه هه زم لهو جۆره پێشانگایانه بوو، ما یه ی خۆشحا لیم بوو ناماده یانیم. هۆلهکان و پاره وهکانی پێشانگا گه وه رهکانی نه ورپا وهک قه لایه کی ئیمپراتۆری تابه ته به خۆم وابوون، من به تابه ته ی له وه ورزی به هاره دا پیمخۆشبوو له "بۆلۆگنا" دا بم. له "بۆلۆگنا" دا باشتریک نانم ده خوارد. ئافره تیکی زۆر له ویدا هه بوون.

چێژم له وه ده بیینی له شویندیکه وه بۆ شویندیک تری پێشانگا که پرۆم و سلۆ له هاوکارانم بکه م که له هه موو سوچ و گۆشه یه کی جیهانه وه ها تبوون. هئنده نوسه ری زۆر له پێشانگا که ی "بۆلۆگنا" دا ناماده نه بوون، به لام چهنده ها کتیبی خۆم به رچا وکه وت. من به دریزایی نهو چهنده سالانه ی پێشوو چهنده ها کتیبی مندالان و گه نجانم دا هئینابوو،



تابهته به پنگه پرتوک

له دلی خۇمدا وتم "باشه، که واته وتاریک له "کۆریرئ دیلا سیرا"دا نوسراوه و ده بیئت من بیخوینمه وه". قهت ئه وه من نه بیوم که ئاوها بیئاگام، به لأم به راستی ماوه یه کی زۆربوو من نه چوو بووم بۆ خواروی شاخه کانی نه لپ. رقم له وه جهو گۆرینه کتوپره ی ناو ئیمپراتۆریه ته که بوو، چه ند که سیک خه ریکی پلاندانا نیوون، له وه ده چوو شۆرش هه لگیرسیت، ئه وه کاته ش که شۆرش به راستی هه لده گیرسیت، چی له ئیمپراتۆر ده که من؟

ئه وه رۆژه ئه وه نده م به سبوو، هه رچه نده وه ک کار ه یچ شتیکم ئه نجامنه دا بوو. له ریگامدا به ره وه درگی چوونه دره وه ی پێشانگا که چاوم به نوسه ریکی دانیمارکی که وت که رۆمانیکی بۆ گه نجان نوسیوو و تازه کی به زمانی ئیتالی ده رچوو بوو. به بره وای من نوسینه که ی هینده جوان نه بوو، به لأم بره ری ه ی بیرۆکه ی رۆمانه که ی سه رنجرا کیش بوو. له سه ر تییینه کی من هه لچینیوو که کاتی خۆی له فیستیغالی ئه ده بی تۆرنفۆدا لئی کرپیووم، پیمو ابو هه ر به لایه نی که مه وه هینده به ینم که به سه ر سه لامیکی براده رانه م لیبکات، راسته رییتیده چیت له وه پێشانگی کتیبانه دا به کجار سه رت قابلیت، به لأم ئه وه نوسه ره دانیمارکیه ریگ له وه کاته دا که بیینی به نا شکره رۆی وه رچه رخانده و سه ری لایه کی تری کرد. وا ده هاته به رچاوم که سه رسامی ئه وه بیئت که هیشتام هه ر له ژیا ندام. ره تگه ئه وه حاله ته هینده سه یر نه بیئت که که سیک گو مان له وه بکات که سه یری ناوچاوی که سیکی تریکات که وازبانی ت مردوه. جگه له وه ش شتیک ی تریشم بۆ روونیوه؛ له وه ده چیت گرفتیکی هه ر زۆر گه وه ره بیئت ه گه ر به رله وه ی براده رتیک بۆ هه تاهه تابه ونیبت، تۆ چه ند سه عاتیگ یان چه ند رۆژیک له وه پێش بیینی ت. وه به تابه ته تیش ه گه ر خۆت ده ستیکت له

پێشانگی کتیبیک به هیج جۆریک زۆر نه بوو، به لایه نی که مه وه بۆ که سیکی وه ک من که میوو.

ئه وه رۆژه هه تا ده هات زیاتر و زۆرتر قه ناعه تم به وه ده کرد که چه ند خه لگیک خه ریکی پلاندانا نیوون. بیگو مان ئه وه هه مووانی نه ده گرته وه، ئه وه شم ده بیینی، کۆکردنه وه ی هه موو ئه وه که سانه ی که من له ماوه ی ئه وه هه موو سه لاه دا کارم له گه لدا کرد بوون، شتیک بوو که ریی تینه ده چوو، هه ره وه ک ئه وه و ابوو بته ویت هه موو میرو له ی دارستانی که له یه ک شاره میرو له دا کۆبکه ی ته وه. به لأم چه ند که سیک خه ریکی پلاندانا نیوون. له وه ده چوو کاتی خۆی بیئت، له وانه بوو کاتی من ته و ابوو بیئت.

نۆینه ریکی ئیتالی قۆلی گرتم و هه ر له خۆیه وه به بیئ بیرکردنه وه هاواریکرد و وتی؛ «ئیی، ئه مسالیش هاتوو ی ت بۆ پێشانگا که؟» هه تا بلایت پرسیاریکی سه ریوو، چونکه له لایه که وه خۆی منی ده بیینی که له ویدا بووم، له لایه کی تریشه وه به لایه نی که مه وه ده سانیو له سه ر یه ک ده چومه ئه وه پێشانگیه ی "بۆلۆگنا". که میک دواتر "کریستینا" م بیینی، ده میکبوو ئه ویشم ده ناسی. ئه وه ئیشی بۆ یه کنیک له ده زگا هه ره گه وره کانی چاپی ئیتالی ده کرد و جوانترین چاوی دونیای پیوه بوو و خاوه نی سیکسیتترین ده نگی جیهانی ش بوو له دوا ی "ماریا" وه. به لأم له ویدا که بیینی یه ک به خۆی دا چله کی، ده توت خنویکی له رۆژی رو ناکدا بینیوه، هاواریکرد و وتی «بیتهر! وتاره که ی ناو "کۆریرئ دیلا سیرا" ت خویندۆ ته وه؟» هه ره ته وه نده فریا که وت بلایت و پورتوگالیه ک پیوه ی نوسا که من که میک له وه وه بر سه لام لیکرد بوو. که سیکی نۆی بوو. ئه ویش هه ره وه ک من کاری چاودیری ده کرد. به لأم ئیدی له دوا ی قسه که ی کریستینا وه سه رم گێژی ده خوارد.



تایبته به ږنگه په پرتوک

پېشانگای "پوټوگنا"دا ږړزه پیاو و نافرته وهک یه کیوو، به لآم تهناته بهک ژن و میږدیشی تیا نه بوو. من هممیشه دوو ژورم له نوتیلې "باگلیونی"دا دهگرت. چهندهها سه رنوسه ر و نوینه ری دهزگانکی تر زور ساکارانه تر نهو ماوه به بیان به سه رده برد.

له سه ر میږکی قاوه خانه که ی تهنیشما چاوم به "گریستینا" کهوت، له گهل "لویجی"دا دانیشتبوو. "لویجی" هه ر تهنه به ږیوه به ریکی به توانا و لپهاتووی دهزگایه کی چاپ نه بوو، به لکو کوری "ماریو"ی به ناوبانگیش بوو. که ږه تیکیان له "میلانو" بووم و ږیگه بیان پیدام له هولی "لا سکالا"دا له لوجی تایبته تی "ماریو"دا دابنیشم، نهو نیواریه نوبیږای سروسبه خشی "نوراندهوت" بیان نمایشکرد.

نهو کاته ی که له قاوه خانه که ی تهنیشما چاوم به "لویجی" کهوت، به کسه ر دایکم بیرکه وته وه. نه گه ر دایکم بمایه نهو بیگومان له ږاده به دهر چیرې له وه دهبینی که له هولی "لا سکالا"دا له لوجی تایبته تی "ماریو"دا دابنیشیت. نهو کاته وهک شازنیک رهفتاری ده کرد. به لآم من نهو نیواریه به تهنه له لوجی تایبته تیه که ی "ماریو"دا دانیشتبوو. نه گه ر دایکم بزایابایه، نهو له وانه یه "یاریده دهری نوسه ر" به هیچ شیوه یه کی بوونی نه بواویه، بهو شیوه یه ش رهنگه هه رگیز که سیکی وهک "ماریو"م نهانسیبایه. نه گه ر دایکم هه ر که میکی تر بزایابایه، نهو هممو شتیک جیاواز ده بوو و پینده چوو قهت که سیکی وهک "ماریو"م نهانسیبایه.

دیسانه وه ږماني "نهینی یاری شه تره نج" که م بیرکه وته وه. چنه سالیک به سه ر ده رچوونی نهو کتیبه دا تپه ږیوو. نهو کاته به کسه ر نهو بیرکه یه م له مه له فی نهو بیړکانه دا دهره نیا که دامنابوون بؤ

و نیوونه که یدا هه بیټ. من له ږاده به دهر فه ناسیایه کی ږله ژیانم هه بوو. مه زاجم خرابیوو و خه ریکی نویسه وه ی بیړکه ی ږمانیک بووم که دهرباره ی مردنی خوم بؤو.

نیتر به کسه ر به ره و دهرگای دهر وه هه نگو مانا و ته کسپه کم گرت بؤ نوتیله که م. له قاتی چواره می نوتیلی "باگلیونی"دا دابه زیووم. که گه می شتمه ژوره که م، بتلیک نوم له ږه بچکوله که دا دهره نیا و هه لمچری، دواتر خومدا به سه ر جیگای خه وه پانو ږه دوو نه فه ری که دا و هه ر به بتله که ی ده ستمه وه خه وم لیکه وت. پاشنه وه ی له خه ونیکی قول و دورودیر ژ خه به رمبووه وه، بؤ ساتیک له وه ترسام میزم به جیگا که م دا کردیټ.

*

پاش دوو سه عاتیک له دوکانی پیتزه ری "ماگیوری"دا دانیشتبوووم و بیرم ده خواره وه. بیئارام بووم. خه لکانی دهزگای چاپه می نه بکه انی تر له دهر روبه ری هه موو قاوه خانه کانی نهو ناوه دا به رچاوده که وتن، من که م تازور هه مو بیانم ده ناسی. هه ندیکیان وهک براده ریک به سه ر سه لامیکیان لیکردم، به لآم هه ندیکی تریان سه لامیان نه کرد. هه ستمه کرد به چاویکی ږله مه غزاوه نیگیان تیده گرتم. هه ستمه کرد که سیکی ره زاگرانم.

هه ر له م شوینه دابوو که جاران گه ر بمویستایه کچیک بؤ نیواریه که ده دوزیه وه؛ یان کچیک ده دوزیه وه که له وه و پینش ده مناسی، یان به کچیکه وه دهنوسام که له ماوه ی پینشودا پینان ناساند بووم. هیچ دوو که سیک له پېشانگای کتیبدا ده سترانی یه کتری نه بوون، له



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

«به‌داخه‌وه من ده‌بیٚت برۆم». من نه‌وه‌م به‌لاوه سه‌بربوو، بوچی پرتک له‌و کاته‌دا ده‌بوايه برۆيشتابيه که من گه‌يشتمه لايان؟ پيشنويه‌رۆ هه‌ر زۆر به‌په‌له له‌گه‌ل پورتوگاليه‌کدا که‌وته قسه‌وياس و له‌ویشدا هه‌روا به‌ناسانی جیي هیشتم و کورسیه‌که‌ی خۆی دامی، به‌ده‌ستی خواحافیزبوونیکی کرد و به‌ره‌رووی کلێسه‌که هه‌نگاوینا. له‌و کاته‌شدا که به‌په‌له وستی بۆی ده‌ربجیٚت، به‌چاو له‌گه‌ل «لویجی» دا قسه‌ی کرد. وا ده‌هاته به‌رچاوم که «لویجی» به‌چاو پیی بلێٚت «تۆ برۆ خه‌مت نه‌بیٚت، من خۆم مشوری «پیتەر» ده‌خۆم» ته‌ماشایه‌کی «لویجی» م کرد و لیمپرسی؛ «چ وتاریک له «کۆزیرئ دیلا سیرا» دا نوسراوه؟»

له‌سه‌ر کورسیه‌که‌ی پالی دایه‌وه و قوتوی سیگاره بچکۆله‌کانی له‌ گیرفانی چاکه‌ته‌که‌یدا ده‌ره‌ینا. ئیدی هینده تیگه‌یشتم که‌باسه‌که‌ی کاتیکی باش ده‌خایه‌نیٚت. پرساریکی لیکردم و وتی؛ «هیچ شتیٚک ده‌رباره‌ی «جالجائۆکه» گه‌ بیستوه؟»

منیش له‌ وه‌لامدا وتم؛ «بیگومان... من هه‌موو شتیٚک ده‌بیستم» «باشه» هینده‌ی وت و قومیتی له‌ بیره‌که‌ی دا. «لویجی» پیاویکی که‌مدوو بوو. له‌را‌ده‌به‌ده‌ریش ئارامبوو.

«هیچ شتیٚک له «کۆزیرئ دیلا سیرا» دا ده‌رباره‌ی «جالجائۆکه» که‌ نوسراوه؟»

سه‌ریکی بۆ له‌قاندم.

وابزاتم هه‌ستی به‌وه نه‌کرد که قسه‌که‌ی دایچله‌کاندم. منیش هه‌ولمدا ئاسایی وه‌ربگیرم و بیهمه‌وه سه‌رخۆم، هه‌رئۆیه وتم؛ «که‌واته له‌وانه‌یه نه‌وه به‌که‌مین جاربیٚت که شتیکی له‌سه‌ر بنوسریٚت و بلاوکرٚته‌وه، چ شتیکی له‌سه‌ر نوسراوه؟»

فرۆشتن و توپمدا. ناخۆ هه‌نگای دواتری ماریا چی بیٚت؟ هه‌ستمده‌کرد هیلاکیم.

له‌سه‌ر به‌کێک له‌ میزه‌کانی ته‌نیشتمدا چه‌ند که‌سیٚک به‌ زمانی «سلافی» قسه‌یان ده‌کرد، من لیبیان تینه‌ده‌گه‌یشتم، به‌لام خورپه‌یه‌ک به‌دلما هات و هه‌ستمده‌کرد باسی من ده‌کن. گویم له‌ ده‌نگی خه‌لکانی سه‌ر میزه‌کانی پشتیشمه‌وه بوو، دیسانه‌وه له‌ویشدا هه‌ستمده‌کرد هه‌موو خه‌لکانی قاوه‌خانه‌که باسی «جالجائۆکه» ده‌کن. چیڕۆکه‌که‌ی «ه. سی. ئاندرسن» م بیرکه‌وته‌وه که ده‌رباره‌ی په‌رٚیکه و دواتر ده‌بیٚته پینچ مریشک و که‌له‌شیر. بابروین! با برۆین! هه‌میشه‌ ورته‌ورت له‌ پيشانگای کتیبه‌کاندا هه‌بوو، به‌لام نه‌و جاره‌یان ده‌رباره‌ی من بوون. له‌ناکاودا ترسام، نه‌مه‌دزانی بۆ، به‌لام نا‌ئارامبووم. ره‌نگه «ه. سی. ئاندرسن» و نیگا پرله‌مه‌غزاکانی خه‌لکانی چوارده‌روم ته‌نها شتیٚک بووبیٚتن که من هه‌ر به‌خه‌یال مه‌زنه‌دم کردبیٚت. به‌لام نه‌گه‌ر له‌ شوپینگی وه‌ک پيشانگای کتیبه‌کدا بیٚت و به‌رده‌وام مه‌زنه‌نده‌ی نه‌وه بکه‌یت که خه‌لکانی تر دواتکه‌وتوون، نه‌وا پیویست ناکات چیتر له‌و ناوه‌دا بمینیٚته‌وه. بریارمدا بگه‌رٚیمه‌وه بۆ ئوتیله‌که و حه‌بیکی خه‌و بخۆم، به‌لام له‌پرتیٚکدا قسه‌که‌ی «گرستیٚنا» م بیرکه‌وته‌وه که له‌ پيشانگه‌که‌دا پیی وتم. پاره‌ی بیره‌که‌ م له‌سه‌ر میزه‌که‌م دانا و به‌ناو میزه‌کانی قاوه‌خانه‌که‌دا به‌ره‌و روو «گرستیٚنا» و «لویجی» رۆیشتم. نه‌وان منیان نه‌بینی. به‌هیشاشی ده‌ستیٚک به‌سه‌ر شانی «گرستیٚنا» دا هینا و وه‌ک پرساریٚک وتم؛ «کۆزیرئ دیلا سیرا؟»

هه‌ردووکیان به‌یه‌که‌وه داچله‌کین. ره‌نگه نه‌وانیش باسی منیان کردبیٚت. «گرستیٚنا» به‌په‌له ته‌ماشایه‌کی کاتزمیژه‌که‌ی کرد و وتی



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

دیسانه‌وه پنگه‌نیمه‌وه. ناچاربووم واینشانیدم که مه‌زاجیکی خۆشم هه‌یه و بێتاقه‌ت نیم. به‌هەر نرخیک بویه ده‌بویه وامده‌ریخستایه که باسه‌که‌مان باسیکی خۆشه.

سه‌یریکی ئەملاولای خۆم کرد و به‌چرپه‌چریک پی‌موت؛ «به‌لام بۆ؟ ئەو "جالجائۆکه" یه به‌چ شتیگ تاوانبارکراوه؟»

سیگاریکی بچکۆله‌ی داگیرساندبوو و ئەوجا به‌دورودریژی باسه‌که‌ی تاوتویکرد. به‌شێوه‌یه‌کی ئاسایی "لویجی" هیچ یه‌کیگ له‌و دوانه‌ی نه‌ده‌کرد. ده‌ستی به‌قسه‌کرد و وتی؛ «مه‌زنده‌ی ئەوه بگه‌ که

"کارگه‌یه‌کی فه‌نتاسیا" هه‌یه. ته‌نها یه‌ک که‌سیش ئەو کاره به‌رپوه‌ده‌بات، ئەوه‌نده‌ش وینایکه که ئەو که‌سه پیاویکه و به‌رده‌وام

به‌نه‌ینی یه‌ک له‌دوای یه‌ک بیروکه‌ی سه‌ره‌کی نایاب نایابی پۆمان و شانۆگه‌ری و ئەو شتانه‌ ده‌نجیت. وابیه‌ینه‌ره به‌رچاوت که ئەو پیاوه

نه‌یه‌ویت خۆی هیچ کتیییک بنوسیت. له‌وانه‌یه ئەو حاله‌ته هه‌م ته‌سه‌ورنه‌کریت و هه‌م پرله‌نه‌ینیش بێته به‌رچا، به‌لام هه‌ر زۆر زۆر

رێیتیده‌جیت. ره‌نگه به‌لایه‌وه سه‌ختبیت که ناوی خۆی بخاته سه‌ر نوسینه‌کانی، ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر ده‌دگه‌منی هه‌بیت و بیه‌ویت نه‌ناسراوبیت.

به‌لام له‌گه‌ئ ئەوه‌شدا ناتوانیت واز له‌ چنن و دارشتنی بیروکه‌ی سه‌ره‌کی و چیرۆک به‌ینیت، ناتوانیت خودی ئەو ماتۆره بوه‌سنیتیت.

وینای ئەو حاله‌ته‌یه‌که که له‌ماوه‌ی چهنده‌ها سالدا تۆرکی په‌یوه‌ندی به‌رفراوانی له‌ناو جیهانی کتیبیدا دامه‌زراندوه، هه‌م له‌ ولاتی خۆشی

و هه‌م له‌سه‌ر ئاستی جیهانیشدا، به‌سه‌دان نوسه‌ر ده‌ناسیت و زۆربه‌یان جارجاریک به‌ده‌ست ئەو شته‌وه ده‌نالینن که ئێمه پێی

ده‌لینن "گیربوونی نوسین". ئینجا هینده به‌ینه‌ره به‌رچاوت

وتی؛ «من زۆر به‌باشی نوسه‌ری وتاره‌که ده‌ناسم. ئەو شت له "ئینل ئیکسپریسۆ" شدا ده‌نوسیت و وایزانم خه‌ریکی لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی دورودریژ و قولی بابه‌ته‌که‌شه»

چارستبووم و ده‌ستم به‌ملاولادا بادا و وتم؛ «ئێ باشه‌ چی نوسیه‌؟» ته‌نها "لویجی" ده‌یتوانی به‌و شێوه‌یه خه‌نده بخاته سه‌ر لێوه‌کانی،

ئینجا وتی؛ «"ستیفانو" پێیویه که "جالجائۆکه" گه‌ که‌سیکی نه‌رووجی بیت»

«ناوی هیچ که‌سیگ ده‌بات؟»

سه‌ریکی بۆ پراوه‌شاندم. من قسه‌که‌م به‌چرپه‌چرپ پی‌وت. هه‌ستم ده‌کرد چه‌نده‌ها که‌س گۆئ قولاخ و گۆییان بۆ شل کردووین.

هه‌ر به‌چرپه‌چرپ وتم؛ «که‌واته‌ خوا ده‌زانیت چ که‌سیکی نه‌رووجیه»، "لویجی" یش زۆر سه‌رنجی ده‌دايه ئەوه‌ی که من به‌چرپه‌چرپ قسه‌م

ده‌کرد. ئینجا وتم؛ «"جالجائۆکه" که له‌ هه‌موو شوینیکدايه، له‌ هه‌موو شوینیکدايه و له‌ هیچ شوینیکیشدا نیه. وایزانم ناتوانم له‌م باره‌یه‌وه

یارمه‌تیت به‌م "لویجی"»

پرسیاریکی کرد وتی؛ «تۆ خۆت ئەو نیت "پیتەر"؟»

پنگه‌نیم و له‌وه‌لامدا وتم؛ «سوپاست ده‌که‌م که هینده متمانهم پێده‌که‌یت. به‌لام وه‌ک وتم ناتوانم یارمه‌تیت به‌م، ده‌شتوانیت ریک

ئەو قسه‌یه‌م به‌براده‌ره‌که‌ت بگه‌یه‌نیت»

چاوه‌کانی داچه‌قاند، که‌میک دواتر به‌رپه‌رچی قسه‌که‌ی دامه‌وه و وتی؛ «وایزانم شته‌کان سه‌ره‌ونخون هه‌لده‌گێریته‌وه. "ستیفانو"ی

براده‌رم ده‌لێت "ره‌نگه تۆ پێویستیت به‌ یارمه‌تی بیت". ئەگه‌ر تۆ "جالجائۆکه" گه‌یت، ئەوا من وه‌ک نامۆزگاریه‌ک پیت ده‌لێم هه‌تا زوه

بۆی ده‌رچۆ»



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

نه‌وه‌شم خویندیووه و به‌لای منه‌وه وهک دهنکه مروریه‌کی ناو چیروکیکی هه‌لبه‌ستراوی ئیتالی واپوو، به‌لام بیروکه‌ی ئه‌و یه‌که‌یان هی من نه‌یوو.

«ئافهرم» ئه‌وه‌نده له دهمم هاته دهره‌وه. نازانم بۆ واموت، به‌لام شتیکی بیئه‌قلانه‌م وت.

وتی؛ «بیگومان ئه‌و "کارگه‌ی فهنتاسیا"یه ده‌توانییت بۆ ماوه‌ی چه‌نده‌ها سال چالاکبییت، به‌لام هینده‌ش به‌یته‌ره به‌رچاوت که نوسه‌ره‌کان نه‌خته نه‌خته ده‌په‌شوکیین. تازه ئه‌وانیش وهک وه‌رزشه‌وانیک که ماده‌ی چالاکه‌ره‌وه ده‌خوات، ئالوده‌ی ئه‌وه‌بوون که له‌دهره‌وه ماده‌یان بۆ بییت، به‌لام ئیستاکه له‌وه ده‌ترسن که کۆنترۆل بیانگرییت. ده‌ترسن رۆژیک له‌رۆژان هینده دهره‌کوویت که ناته‌واون. چیتر تممانه به "جالجالۆکه" که ناکهن. له‌وانه‌یه له‌ داها‌تودا هه‌موو ئه‌و ریز و به‌ناوبانگیه‌یان لیبسه‌نیته‌وه که به‌هۆی کتیبه‌کانیا‌نه‌وه پپی گه‌یشتون. وینای ئه‌وه‌بکه که رۆژیک هینده ده‌په‌شوکیین، که خۆیان له‌گه‌ل یه‌کترا کۆده‌بنه‌وه و باسی ئه‌و حاله‌ته‌ ده‌که‌ن»

دیسانه‌وه ته‌ماشایه‌کی ئه‌م‌للام کرده‌وه، هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ی بزانه‌م که‌س گووی بۆ هه‌لخستووین یان نا. بیئه‌قلی بوو که من ئاوها به‌و شیویه سه‌یری ئه‌م‌للام ده‌کرد. به‌چرپه‌چرپ بیاموت؛ «به‌لام بلینیت ئه‌وه "جالجالۆکه" که نیگه‌ران بکات؟ ئی خۆ ئه‌و هیچ شتیکی نایاسایی نه‌کردوه، من خۆم بیامونه‌ی هیچ هه‌له‌یه‌کیشی کردبییت. بیگومان ریکه‌وتننامه‌یه‌کی رۆن و ره‌وانی له‌گه‌ل هه‌موو ئه‌و نوسه‌رانه‌دا به‌ستوه که مامه‌له‌ی له‌گه‌لدا کردوون»

دیسانه‌وه وتیه‌وه «تۆ ئیتالی نیت. ره‌نگه هه‌ر زۆر ساویلکه‌ش بییت. به‌لام ئه‌وه‌ش لیکبده‌ره‌وه که ئیستاکه نوسه‌ره‌کان پاره‌ی

ئالیزه‌دایه که پیوسته ئه‌و خه‌لکانه بدۆزینه‌وه که ناماده‌ی ئه‌وه‌بین که به‌راشکای قسه‌بکه‌ن و رای خۆیان بلین. مه‌زنده‌ی ئه‌وه بکه که ئه‌و کارگه‌ری فهنتاسیا‌یه هیدی هیدی ئه‌ده‌بیاتی نیوه‌ته‌واو به‌نوسه‌رانی ناومید ده‌فرۆشییت. لیم تیده‌گه‌یت؟»

ریک ته‌ماشای ناوچاوی ده‌کردم. له‌کاتی قسه‌کانیدا بۆیه‌که‌ی بانگ‌کرد و بتلیک شه‌رابی سپی داوا‌کرد. پیمناخۆشبوو که "لویجی" له‌و بره‌واده‌بوو که له‌ من زیاتریک زانیاری لابییت.

دواتر وتم؛ «بیگومان. وایزانه‌م راسته‌ده‌که‌یت که شتیکی له‌و بابه‌ته روده‌دات. منیش هه‌مان هه‌ستم هه‌یه»

"لویجی" وهک پرسیاریک وتی؛ «ئاوها؟»

منیش له‌سه‌ر قسه‌که‌م به‌رده‌وامیوو؛ «به‌لام جا قه‌بیچکه؟ راسته ئه‌و دیارده‌یه‌ی که باسیده‌که‌یت سه‌یریسه و سه‌رنج‌راکیشه‌ریسه، به‌لام له‌و بره‌واده‌دا نیت که نوسه‌ره‌کان دل‌یان به‌و یارمه‌تیه‌ خۆشییت که له‌ ریگه‌ی کارگه‌ی فهنتاسیا‌وه په‌یدای ده‌که‌ن؟ پیتوانیه‌ خۆینه‌رانیس خۆش‌حالیین به‌وه؟ ئه‌گه‌ر هه‌ر زۆرت سه‌رمابییت و نه‌توانییت گر به‌رده‌یه‌ ناگریک، ئه‌وا خۆ سوپاسی ئه‌و که‌سه ده‌که‌یت که له‌پریکدا به‌ده‌به‌یه‌ک نه‌وته‌وه دیته به‌رده‌مت»

پیکه‌نی وتی؛ «وايه وايه، به‌لام وایزانه‌م تۆ هیشتام ئه‌م ولاته به‌باشی نانا‌سیت»

ئه‌و قسه‌یه‌ی به‌لامه‌وه بیمانابوو. ئی خۆ من خۆم ئه‌ورویپیوووم. له‌ویدا لیمیرسی؛ «ده‌توانییت ناوی چه‌ند ناو‌نیشانیک بلینییت؟»

ناوی پینچ رۆمانی پیوتم که له‌ماوه‌ی دوو سالی رابوردودا له‌ ئیتالیادا ده‌رچوو‌بوون. چواریان هی من بوو. پینجه‌میشیان که ناو‌نیشانه‌که‌ی ریک به‌پینچه‌وانه‌ی خۆیه‌وه‌بوو و ناوی "سیتا" یان "ئاوریشم" بوو،



تابهته به پنگه پرتوک

"لويجی" وتی؛ «بیگومان. من زور دننیام لهوه. هر بیر له ههموو نهو بیروکه نایابانه بکهرهه که نهو داپرشتون. بۆ نمونه ریئیتیده چیت کامیرا و میکروفونی شاروهی بهکارهینابیت، نهگهریش بریت نهو ههموو جیهان راستیهکه بیان بۆ دهردهکویت و کتومت دوزانن چ رۆمانیک دهگهریتتهوه بۆ نهو. ههموو تاکه رستهیهک که نهو نوسیویهتی دهخریتته بهرچاوی خهلکی و بلاودهکریتهوه، لهوانهیه بخریتته سهر ئینتهرنیئتیش، نهوساکهش چهندهها نوسهر لهشهرما دهبنه دلوپیک ئاو و بهناخی عهردا دهچن. لهوهدهچیت ههر بههوی نهوهوهبوویت که توانیویهتی نهو ههموو ساله بهردهوامبیت، چونکه بنچینهی چالاکیهکانی لهسهر ریزی نوسهرکان هه لچنیوه. بهراست... لهو لایهنهوه نهنجامی باشی بهدهست هیناوه، نابیت نهوهمان لهبیربجیت. بهراستی نهگهر جالجالۆکه" که پروات بیرى دهکهن، بهتابیهتیش ئیمهی بهرپوهبههر و سهرنوسهر»

لهویدا بهراستی پنگه نهم و تم؛ «نهرو نهوه ئیمه باسی چی دهکهن؟ بهراستی تۆ لهو پروایهدایت خه لکانیک ههبن که نامادهبن کهسیک بکوژن ئینجا دواش "لهشهرما بهناخی زهویدا بجن"»
«نهه، پیتهر! ناومئدت کردم. بیگومان بیویست ناکات "جالجالۆکه" که لهوانه بترسیت که شهرم له خویان دهکهن، نهو هیشتام نهوانهیه لهدهستدایه»

بهکسهر تیگه بيشتم. پیمناخوشبوو کهسیکی تر وهک شتیکی ناومئد بمیینت. ریک لهویدا ویستم ههلهکه م راستیکه مهوه و تم؛ «تۆ راست دهکهنیت. بیگومان "جالجالۆکه" که دهبیت ناگای له بيشهرمهکان بیت. بهناویانگبونى شهرمیش بازاری خوی ههیه و بازاریکیشه که تابیت گهورهتر و گهورهتر دهبیت. لهکاتی گهنجیمدا

"جالجالۆکه" که بیان له لایه، پارهیهکی زوری نهویان لایه، ههر زور زور»

رقم لهوهبوو که بهکیک وهک کهسیکی ساویلیکه تهماشام بکات. لهژیانمدا قۆرتین شت بهلامهوه نهو کاتانهبوو که لهگه ل پهکیکدا دهبووم و بیویابوو که له من زیرهکتریکه. من لهوه نهدهترسام که وهک "جالجالۆکه" که نامازهم بۆ بکهن، بهلام قۆتیم لهوه دههاتهوه که کهسیک پینی وابیت که بهتهواوهتی له من دهگات.

ههر زور بهناسانی وتم؛ «نهوه ههر کیشه نیه. راسته نهیتوانیوه ههموو نهو پارانه وهبرگرتتهوه که نوسهرهکان قهرزارین، بهلام لهگه ل نهوهشدا وهزعی باشه و هیچ گرفتیکی نیه. بهدهرلهوانهش بهلامهوه نهوه شتیکی نیه که من و تۆ نیگهرانی ببین تهنانته خویتهرهکانیش بیویست ناکات نیگهرانی ببن»

رقم لهوهبوو که نهمدهتوانی شتیکی باشتر بدۆزمهوه و بیلیم. دهتوت دههمیان پپرکردوو له لم.

"لويجی" تاماشای ناوچاوی کردم و وتی؛ «پیتهر، بهبروای تۆ نیازی چیان ههیه؟ ههر وهک بیروکهیهکی سهرهکی رۆمانیک بیرى لییکهروه. فهتناسیات بهکاربهینه»
منیش وتم؛ «بیگومان نیازیان وایه بیکوژن»

سهریکی بۆ لهقاندم و وتی؛ «کهسیک بهکری دهگرن بۆ نهوهی بیکوژیت. نهوهش لهم ولاتهدا شتیکی هینده سهخت نیه»
دهمیکیوو بتلی شهرابه سییهکه بیان لهسهر میزهکه دانابوو و ههر تانه کاته من له نیوهی زیاتریکم خواردبووهوه. نهوجا وتم؛ «پیت وانیه "جالجالۆکه" که نهو شتانهشی لیكدابیتتهوه؟»



تابهته به پنگه پرتوک

شپوهه ش مه ترسيه که بیان دهره و پته وه، هيچ مه ترسيه که نامنييت و نوسره کان هيچ هويه کی و ايان نابيت که بيکوژن»
 شانپيکی بۆ هه لته کاندم. نازانم خنده يه که وه ته سر ليوانی يان نا؟
 نينجا وتی؛ «هوه ده ترسم تازه درنگ بيت بۆ هوه، چونکه به پيی ورته ورته کان هه ره لئيس تاوه پلاننيکیان داناوه که لولی بکه ن»
 لولی بکه ن، لولی بکه ن! يه کسه ره سرده می منداليم بيرکه وه ته وه و هوه هموو جارانه م هاته وه بهرچاوه که به مندالی يه خه يان ده گرتم، هموو هوه جارانه م بيرکه وه ته وه که لئيانده دام، هه و جارم هاته وه ياد که "پراگانر" سه ری هه لته قاندم و دواتر به دوانزه ته قه ل له به شی فرياگوزاريدا بۆيان دوريمه وه.

ته ماشايه کی پانتايی به رده م کلپسه ديپينه که م کرد و يه کسه ر پياوه يه که مه تريه که م بينی، کلاوه لبا ده که ی له سه ردا بو و گۆچانه که شی به ده سه ته و بوو. هه و "هؤمؤنکولوس"³⁹ بچکۆله يه له سه ره وه بۆ هه و سه ری دوکانی پيتره ربه که هاتوچۆی ده کرد و گۆچانه حه زيره رانه که ی ده کيشا به و که سانه دا که ده رپوشسته دهره وه، ههروه ک هه وه ی شمشيریکی تيژی پيپيت، به لام که س هه ستي پينه ده کرد. له دلی خؤمدا وتم "به راستی هه قه توژيک به خؤيدا بيته وه. خه ريکو بو خؤی له بهرچاوی خؤيدا دهبوه گالته جار".
 له وه ده چوو "لويجی" به وه يت بايه ته که بگوريت، چونکه له پريکدا پرسی؛ «هيچ شتيک دهرباره ی رؤمانیک ده زانيت که ناوی "گوشتي سن که س له دواي مه رگه وه" يه؟»

به هيچ شپوهه يه که بوونی نه بوو، به لام هه ره سه رده مه و شتي خؤی هه يه. ته نانه ت يابانه کانيش ده ستيان له "هاراکيری"³⁸ هه لگرتوه و. به لای منه وه هه مایه ی شه ره م زاريه. شتيکی سوکه که تابيت خه لکاننيکی زياتر و زؤرتر چيژ له شه رم ده بينن. بيشه رمی ستونيکی دياریکراوی رؤژنامه کانيان پيده به خشی و هينده ی تر به ناوبانگيان ده گات. تو راست ده که يت "لويجی"، باشی بۆ چوويت»

به سه ره نه وه سه ری بۆ له قاندم و وتی؛ «هه تاهه تايه نوسه راکان قه رزارباری هون و ره ننگه له سه دا ده يان بيستی داهاتيان بۆ هه و پروات. له راستيدا هه وانيش هيچ شتيکی ناياسايييان نه کردوه، هه وه ش شتيکه که ده بيت له يادت بيت. زيندانی ناكرين له به ره وه ی که بيرۆکه ی رؤمانيان وه رگرتوه، به لام له گه ل پيريوونياندا پيسکه تر و بهرچاوته نگتر ده بن، به وشپوهه ش "جانجالۆکه" که ناتوانيت هه و پارانه وه ربيگريته وه که که وتۆته لای نوسه ره کان. يان پيئوايه بۆ له هه تاهه تايه به وه يت ميراتی وه ربيگريت، پيتره؟ به بروای تو هه و بيی له و لايه نه کردۆته وه؟»

«نه». هه ليه کی که وره م کرد، شه رم ده کرد. له يادم چوو کاريگه ری "بيشه ره مه کان" پيشه وه خت به باشی هه لبسه نگينم.
 ئیدی وتم؛ «به لام هيشتام هه ر بواريکی تری له به رده ستدایه. ده توانيت په ياميکیان بۆ بنيريت و پييان رايگه يه نييت که ده سه ته رداري هه و پارانه ده بيت که نوسه ره کان قه رزاريني. به و

³⁹ Homunculus' مرؤفنيکی ده سترکه که کيميياگه ره ديپينه کانی سه ده ی ناوه راست له و بروايه دابون بيخولفين، و

³⁸ خؤ گوشتننيکی باو بوو له ياباندا و به و مه به سه ته ش ده يانکرد که شه ره ف به ده ست به يننه وه.



تابهته به پنگه پرتوک

مالهوه چهند خالنيكي سهرهكي چيرۆكهكهم نوسيهوه و ئيدي چيتر بيرم ليئنهكردهوه ههتاوهكو ئهوكاته پاش چهندهها سال "رؤبئرت"م بيني و خستمه بهردهمي، ههلبهته جهويكي "فلامييش" يم به چيرۆكهكه بهخشي، چونكه دايمي رؤبئرت خهلكي ئهوي بوو.

پرسبارنيك ليكرد و وتم؛ «ئهي باشه نوسهره ئهلمانيهكه ناوي چيه؟»
"لويجي" لهوه لامدا وتي؛ «ناوي "ويتمان" ه، "ويليامين ويتمان"»
ئهوكاته سيگار ه بچكۆلهكه كي كوزانديبووه، تهماشايهكي ئهملاولاي پيئزهرهيهكه كي "ماگيؤري" كرد و وتي؛ «لهوه دهچيت "جالجالۆكه" كه لهم دوايييه پيربوونييدا كه ميك يادوهري لاوازبووييت»

ئهو نه يه زاني ئهوه قسه يه يه چهنده نازاريديام. من هه ميشه زياد لهرا ده وريابووم كه هه رگيز رۆژنيك له رۆژان دوو چيرۆكي وهك يهك دهرنهكهون. تهنها كه سيك كه به شيويه كي تايبه تي مايه يه تمنا نم بوو "ماريا" بوو، به لام ئهوه نزيكه كي سي سال له مه وه به ريوو، زور پيش ئهوكاته بوو كه "ياريدهدهري نوسهر" بووني هه بييت. 26 سالبوو هيج هه والنيكي يه كتريمان نه بيستوو، به لام وا له ناكاودا دهنگيكي هات. بيگومان ناچاربووم يه كسهر پيه وندي پيه وبگرم. تازه شته كان روياندا بوو و هيج ده سه لاتنيك نه بوو. به لام له پريكتا شتيك به خه ياندا هات كه هه رگيز له وه پيش بيرم ليئنه كرديبووه؛ من كاتي خؤي قهت له ماريام نه پرسى "باوك ناوي چيه؟". له وان هيه وهك شتيكي سه يروسه مه ره بيته به رگوئ، به لام ئي خؤ ئيمه ته نها چهن مانگنيك يه كتريمان ناسي، وه له حه فقا كانيشدا شتيكي ئاسايي نه بوو كه باسي ناوي باوك بيته پيشه وه. له سه ر ده رگاي ژوره كه ي له خانه ي قوتابيانى "كرينگشؤ"دا پارچه كاشيه كي چيني هه لواسي بوو و به پيئي سوري گه وره ناوي "ماريا" ي له سه ر نوسي بوو و ته واو. هه ر ئهوكاته ش

قسه كه ي دا بچله كاندم. ئه ويش زور به ناشكرا هه ستي بيكردم. ئه وه رۆمانه پؤليسيه كه ي "رؤبئرت" بوو. كتي به كه ي ئه وه دوو ساليك له مه و به ره له ئؤسلؤدا ده رچوو.

وتم؛ «رۆماننيكي نه رويجي به و ناو نيشانه وه هه يه. به لام پيمواني هينده به نيئت كه لي ره دا با سوخواسي له سه ر بكه ين، "لويجي"»
تاراده يهك به بي زاريه وه پي كه نينيك هاته سه ر ليواني و وتي؛ «من ئاگام له و كتي به نه رويجي هه يه، ئه وه ش هؤيه كه له هؤيانه ي كه پالمپيو ده نيئت قسه ت له گه لدا بكه م. به لام من مه به ستم له رۆماننيكي ئه لمانيه كه له م دوايييه دا وه رگي دراو ته سه ر زمانى ئيتالي. به رپويه به ري ده رگاي چاپه ئيتاليه كه وتي هه ر زور سه رمسو رما كه يهك دوو رۆژ له مه وه به ر بيستم كه ريك هه مان چيرۆك به رپه ري رۆماننيكي نه رويجي هه و له هه مان ئه و سال دا ده رچوو كه رۆمانه ئه لمانيه كه بلا و كرا وه ته وه. به پيئي قسه كان هه ردوو چيرۆكه كه هينده له يهك نزيك كه هيج بواريكي ري كه وت له نارادا نيه»
هه ستم كرد هه ردوو رومه تم گه رمدا هاتن. ديسانه وه ماري يا ده ركه وته وه. هه ولندا ده سه له ر زۆكه كانم له "لويجي" به شارمه وه.

زور به باشي له يادمه كه من و ماري يا زور كه رت له و كاته دا كه نيازمانبو مندال دروست بكيه ين، له ژوري خانه ي قوتابيانه كه ي ئه ودا پي كه وه بووين. له چيشته خانه ها وبه شه كه ي پاره وه كه دا هئي كه و تويزاله گوشتي به رازمان سورده كرده وه و دواتريش ديسانه وه به ره و ژوره كه ي ئه و خلد هه بووينه وه و له سه ر قه نه فه ي خه وه كه ي پالده كه وتينه وه. ئا له وي دا بوو كه چيرۆكي "كوشتنى سي" كه س له دواي مه رگه وه "م بو ماري يا گي رايه وه. ريك له وي دا چيرۆكه كم دا هينا، ريك له و كاته دا بوو كه چيرۆكه كم بؤهات، ئه و كاته ش كه گه رامه وه



تایه ته به ینگه په پرتوک

دەرگایه کی چاپی نه رویجه یوه بیستیت، نهو هه میسه مافی کرپنه وهی کتیبی ده کری، ئیدی له ویدا سره له وه سورماوه که هه مان چیروک له لایه ن دوو نوسه ری جیاوازه وه دوو که رت نوسراوه ته وه. به دننیا یسه وه نه مده زانی که وتاریک له "گوریی دیلا سیرا" دا نوسراوه.

لویجی وتی؛ «هوانه یه پیوستت به پاریزگار یکردنیش هه بیت له دلی خومدا وتم "پاریزگاری". نهو بیرکردنه وه یه به لامه وه شتیکی نویوو، وهک شتیکی ناخوشیش دمبینی. له ویدا زیاتریک هه ستمکرد که بیئه قلم. نهو یه که مین که رتیبوو که هنتاسیام لی بپریت. فشاره کی دهره وم قورساییه کی سه ختی خستیبوو سه ر نهو فشاره ی که له ناوه مه وه دهات. به راستی هیج وشه یه کم یو نه ده دوزرایه وه که بیلیم. زیره کترین شت که به خه یالمدا هات نهو یوو که پییکه نم. هه رزور خرابیوو. به لایه نی که مه وه شتیکی وانه بوو که شانازی پیوه بکم.

لویجی وتی؛ «نهو شتیکی وانیه که پنی پییکه نیت»

زور تورهبوووم. تورهبوووم چونکه نه مده زانی به راستیه تی یان هه لمده خه تینیت. به په له هه سنامه سه ری، پاره ی شه رابه سپیه که م له سه ر میزه که دانا.

پرسیاریکی کرد وتی؛ «هه نوتیلی "باگلیونی" دابه زیویت؟»

وه لام نه دایه وه.

«نه ی یو کوئ نه رپویت؟»

دیسانه وه وه لام نه دایه وه و ئیدی په نجه ی دوشاومزه ی به رزکرده وه و

وتی؛ «که میک ناگات له نافرته بیت»

«هه به سست چیه؟»

که باسی مندالبون هاته ناروه، ئیتر به ناقه ست نه یده ویست ناونیشانی خوی و ناوی باوکی بزائم. له لایه کی تریشه وه من هه ر ته نها قسه کانی ماریام له به رده ستادیوو که وتی کاریکم له مؤزه خانه یه کی سویدا دوزیوه ته وه. له دلی خومدا وتم بیگومان هه روهک ده لئین جیهان بچوکه، به لام ته نانه ت کایه نیکیش گه وره یه نه گه ر به تویت له ناویدا به دوا ی دهرزیه کی ژه نگاویدا بگه رییت.

دواتر وتم؛ «ئی باشه، گه واته کاتیکی خوش چاوه روانانه، بابزاین چی روده ات. من "جالجاؤکه" که نیم. به لام بیگومان چاومده که مه وه و له مه ودوا به ناگاده بم. هه ر نهو نه ده ی شتیکم بیست، یه کسه ر...»

قسه که ی پییریم وتی؛ «وایه، وایه، بیته ر... زور باشه»

وهک که سیکی بیئه قل خوم دمبینی. هیلاک و ماندوو بووم. من له و کاته وه ی که دایکم مرد به رده وام هیلاکبووم.

ته ماشایه کم کرد وتم؛ «لویجی من چی بگم؟»

له وه لامدا وتی؛ «دورکه وره وه له "بؤلؤگنا"، باشتريشه هه تا زوه بوی دهرچیت»

به خه نده یه که وه نهو قسانه ی کرد، به لام خه نده که ی دوو لایه نه بوو.

پییکه نیم وتم؛ «وازانم رومانی پؤلیسی زورت خویندوته وه»

زیاتریک خه نده که وته سه رلیوه کانی. «لویجی» هه میسه که سیکی قوشمه باز و پرله نوکته بوو. له دلی خومدا وتم «بلنیت باسی کوشتنم فرت و فیل نه بیت».

ره نکه هه موو باه ته که ته نها نه وه نده بیت که «کریستینا» و «لویجی» مه زه نه یان کرد بیت که من «جالجاؤکه» که بم، ئیستا که ش «لویجی» به رامبه رم دانیشتوه و هه روا بو خوشی پیمراده بویریت. له وه یه ناوی کتیبی «گوشتنی سی که س له دوا ی مه رگه وه» له به ریوه به ری



تایپه ته به پنگه ی پرتوک

پاشنیوه پړوی سبه یئ پیکه وه له پېشانگای کتیبه کهدا په رداختیک شهرب پیکه وه بخوښه وه. به لام من دهمزانی که "یاریده دره ی نوسر" شتیکه که کاتی به سرچووه. من نهو حاله تهم وهک سره سستیوونیک نه ده بڼی، به لکو وهک شتیکه دهاته به رچاوم که به زور بیسه پیښ به سرما.

به روه پړوی ئوتیله که ههنگاومنا و ههستمده کرد چیتر له سره ئه م دنیا په دا نازیم. له وانه یه هه لکه له ودا بو بیټ که من هه رگیز له سره ئه م دنیا په نه بو بووم. من له بیهوده یدا ژیا بووم، هه موو ژیانم له بیهوده پیدا به سر برید بوو. من میسکیک بووم که له دهره وه ی هه موو شتیکیدا چالاک بووم. هه میسه ته نها دوو شت بوونی هه بوو؛ جیهان و میسکم، میسکم و جیهان.

من بریکی فه نتاسیای زیاترم هه بوو وهک له وه ی جیهان پیویستی بوو. من قهت ژیانکی راسته قینه نه ژیا بووم، من باجمده دا بوئوه ی ژیانکی راسته قینه بریم. نه مده زانی کئ سزامده دات، دایکم بوو، یان ماریا، یان خوّم.

*

ته نها چهند کاتژمیړیکی کهم خه وتم و سر له به یانییه کی زوی پړوژی دواتر خوّم گه یانده هؤلی گه وره ی ئوتیله که. له دهره وه "قیا ئیند بیښند بئزا" نارام دهاته به رچاو، به لام لهو کاته دا که پاره ی ئوتیله کهم دا، هه ستمکرد پیوویکی گه نج چاود بریم دهکات. له سره کورسیه ک دانیشتبوو و کهم تازور خوئی له پشت پړوژنامه یه که وه شارد بؤوه. سه ختبوو بزانه که تازه له خه وه ستاوه یان هیشتام

«ده ئین که میک به رامبر نافرته شلیت. وایزانه نه وه ته نها خالی لاوازیته، وانیه»

هه ستم نه کرد که زور به راستی چاوه روانی وه لام بیټ، له به رنه وه وه لام نه دایه وه. نه ویش به لایه وه ناسایی بوو. "لویجی" پیوویکی بیته قتل نه بوو. هه ر نه وه ماوه دوو پیووی وهک من و نهو له قاوه خانه یه کدا دانیشین و باسی نه وه بکه ین له گهل نافرته تاندا چوئی ده گوزه ریښین؟ هه ر به راستی شتیکی وانه بوو که بیته ناو ناوانه وه، به لکو باسیکبوو که ته نها سرودلی ده گرتین و هیچی تر. ئیدی وتی؛ «په ننگه که سیکت بؤ بنیرن که فریوت بدات. بؤ نمونه برادر نیکی نافرته تی کؤنت»

مرخه مرخیکم بؤ کرد و وتم؛ «وایزانه پړومانی سیخوری زور ده خوښیته وه»، ویستم دیسانه وه پیکه نمه وه. خوژگه بزانیایه به چ شیوه یک بیگرم!

کارته که ی خوئی دامی و وتی؛ «ئمه ژماره ی ته له فونکه ی منه» کارت که م لپوره رگرت و خوښدمه وه. من هه میسه ده متوانی ژماره یه ک یه که به دوا ی یه کدا له به ریکه م. ئینجا کارت که م له توپه تکرر و فریمدایه ناو ته پله کی جگه ره که وه. ته ماشای ناو چاویم کرد، چونکه ده مزانی ئیدی ره ننگه هه تاهه تایه نه بیبمنه وه.

وتم «سوپاس» و ئیتر پویشتم. هه ر زوو پوم وهرچه رخاند، چونکه هه ستمکرد فرمیسیک خه ریکه له پیلوی چاومه وه ده خزیته خواره وه. نهو هه ره شه و گوره شانه نه بیه ژاندم که نیاز یانه پیکه وه به نه ینی شتیکم لیکه ن، چونکه له ناوه ومدا لهو برپوایه دابووم که "لویجی" تفه ننگ به تاریکیه وه بیټ. بیگومان هیشتام چاوه روانی نه وه یه



تابهته به پنگه‌ی په‌رتوک

رپه‌فهی کتیبه‌کاندا خۆم کتیبکی "ئه‌لف و بی"م دۆزیه‌وه. هیچ به‌لاشمه‌وه سه‌خت نه‌بوو که 29 بیت بناسمه‌وه.

که‌رته‌تیکیان به‌ته‌نھا له‌ماله‌وه بووم، قه‌له‌میکی سورم به‌ده‌ستمه‌وه گرت و خۆمگه‌یانده ژوری نوستنه‌که‌ی دایکم. دوو په‌نجه‌ره‌ی گه‌وره به‌دیواریکی ژوره‌که‌وه بوو و له‌ویوه دیمه‌نیکی جوانی شار دیاربوو، په‌رده‌ی مۆریشان پیوه‌بوو. به‌دریژایی دیواریکی تریش که‌نتۆری سپی جلی لی‌دانرابوو و دوو دیواره‌که‌ی تریش ته‌نھا کاغزه‌ی سپی پیوه‌بوو. وه‌ک شتیکی وشک و ناخۆش ده‌هاته به‌رچاوم. وایزانم دلّم به‌دایکم ده‌سوتا. من خۆم له‌ژوره‌که‌مدا وینه‌یه‌کی "لاندهرسی مراوی"م به‌دیواره‌که‌دا هه‌لواسیبوو.

چیرۆکیکی "خۆش"م له‌ می‌شکدا هۆننبوووه‌وه، چیرۆکیکی که‌ چه‌نده‌ھا رۆژبۆو خه‌ریکی بووم و هه‌بچیشم له‌لای دایکم نه‌درکاندیوو. من ده‌مویست بۆی بکه‌مه شتیکی چاوه‌روان نه‌کراوی خۆش. به‌قه‌له‌مه سورکه‌م له‌سه‌ر دیواره‌ سپیه‌که‌ ده‌ستمکرد به‌ نوسین. له‌پێشدا ناچاربووم له‌سه‌ر کورسیه‌ک بوه‌ستم، چونکه‌ پیویستم به‌ هه‌موو دیواره‌که‌ بوو، پیویستم به‌ هه‌ردوو دیواره‌که‌بوو. پاش دوو سه‌عات لییوومه‌وه و له‌سه‌ر جیڠای خه‌وه‌که‌ی دایکم پالکه‌وتم، هه‌موو چیرۆکه‌ دورودریژه‌که‌ی سه‌ر دیواره‌که‌م خویندنه‌وه. شانازیم به‌ خۆمه‌وه ده‌کرد، چونکه‌ به‌پروای من له‌وه‌به‌دواوه هه‌موو شه‌ویگ به‌رله‌وه‌ی دایکم بخه‌ویت، ده‌یتوانی ئه‌و چیرۆکه‌ خۆشه‌ی من بخوینیته‌وه. من ده‌مزانی که‌ چه‌زی له‌و حه‌کایه‌ته‌ ده‌بیت، له‌به‌رئه‌وه‌ی چیرۆکیکی جوانبوو، له‌دلی خۆمدا ده‌موت له‌وانه‌یه‌ زیاتریکیش چه‌زی لیبیت، چونکه‌ به‌تایبه‌تی بۆ ئه‌وم نوسیبوو. ئه‌گه‌ر حه‌کایه‌تیکم بۆ خۆم به‌هۆننبایه‌ته‌وه، ئه‌وا شتیکی ته‌واو جیاواز ده‌رده‌چوو، خۆ ئه‌گه‌ر

نه‌چۆته جیڠاوه. ئه‌و کاته‌ش که‌ رۆیشتمه‌ ده‌روه و سواری ته‌کسیه‌ک بووم، هه‌ر به‌دوامه‌وه بوو. فریا نه‌که‌وتم بزایانم ئه‌ویش سواری ماشینیکی ده‌بیت یان نا، به‌لام پیموایه‌ دواتر سیمای هه‌مان پیاوم له‌ فرۆکه‌خانه‌که‌ بینه‌وه. مایکرۆفۆنی ته‌له‌فونیکی مۆبایلی له‌ گوئیچه‌دابوو و داشی نه‌پۆشیبوو. وایزانم من له‌پیش ئه‌ودا بۆردین کارتیکم په‌یداکرد.

ئه‌و کاته‌ی که‌ گه‌یشتمه‌ ناو هۆلی به‌رده‌م فرۆکه‌که‌، خه‌لکی ورده ورده چووبوونه ناو فرۆکه‌که‌وه و پاش چه‌ند خوله‌کیکی که‌م هه‌مووان له‌ناو فرۆکه‌که‌دابووین و به‌رزبووه‌وه. من له‌سه‌ر کورسی ژماره "A1" دانیشتیووم، وه‌ به‌تایبه‌تی داوای ئه‌و شوینم کردبوو. زۆرم پیخۆشبوو به‌لای راستمدا ته‌ماشای ده‌روه‌به‌که‌م. من به‌ره‌و "ناپۆلی" ده‌رۆیشتم، ئه‌و به‌یانیه‌ به‌که‌مین فرۆکه‌ له‌ "بۆلۆگنا"وه به‌ره‌و ئه‌وئ ده‌رۆیشتم. بیست خوله‌ک له‌داوای ئه‌و فرۆکه‌یه‌کی تر به‌ره‌و "فرانکفۆرت" هه‌لده‌سا و دواتریش به‌ره‌و ئۆسلۆ ده‌رۆیشتم.

هه‌رئه‌وه‌نده‌ی که‌ فرۆکه‌که‌ گه‌یشته‌ ئاستی به‌رزی خۆی، کورسیه‌که‌م بۆ داوه‌ لا‌رکرده‌وه و وه‌ک چاوه‌روانبووم هه‌مینه‌ک بالی به‌سه‌رما کیشا. پاش نه‌ختیک چیرۆکیکی سه‌رده‌می مندالیم بیره‌که‌بووه. یادوه‌ریه‌که‌ راسته‌قینه‌ بوو، به‌لام له‌سه‌رده‌می مندالیمه‌وه بیرم لیته‌کردیوه. کات چه‌نده‌ خه‌یتر رۆیشتم، من ئه‌و کاته‌ ریک ته‌مه‌نم به‌قه‌د ته‌مه‌نی ئه‌و کاته‌ی دایکم بوو که‌ مرد. چیرۆکه‌که‌ به‌م شیوه‌یه‌ بوو؛

من هه‌ر له‌ته‌مه‌نی چوار سالیه‌وه فیری خویندنه‌وه و نوسین بووم. دایکم فیری نه‌کردم، چونکه‌ پییابوو ده‌بیت چاوه‌روانیم هه‌تاوه‌کو ده‌چه‌ قوتا‌بخانه. من خۆم خۆم فیری خویندنه‌وه‌کردم، وایزانم له‌سه‌ر



تايپتە بە يىڭى پەرتووك

وتى "پرۇبخەۋە". رېڭ بەقسەمكرد، بەلام ھىچ وشەيەكم نەوت. بۇ ماۋەى چەند رۇژىك قەسم لەگەل دايكمدا نەكرد، بەلام ھەموو ئەو شتانەم دەكرد كە پېي دەوتم. تا لەدواجاردا لىمپارايەۋە و داۋاى لىكردم ديسانەۋە بگەومەۋە قەسە، منىش وتم "ئىتر قەت ھىچ شىك لەسەر ديوار نانوسم"، زۇر بەجدىش وتم "ئىتر قەت لەسەر كاغەزىش شت نانوسم، تەنانەت لەسەر كاغەزى تەۋالئىتىش. من كەسىكى خۇگربووم و قەسى خۇم دەبردەسەر، تارادەيەكىش ئەو پەيمانەم نەدەشكاند كە بەدايكم دا. لەپاش ئەو روداۋەۋە پىگەم بەدايكم نەدا ھىچ شىك لەو شتانە بىنىت كە دەمنوسىن، نەمدەھىت تەنانەت بەك پىتىش بىنىت. تەنانەت ئەركى مالمەۋەى قوتابخانەش پىشان نەدەدا. جارجارىك لەگەل مامۇستاكانمدا باسى ئەۋەى دەكرد و ئەۋانىش ھىچ لارەيكىان لئ نەبوو. من زۇر بەرېك وپىكى ھەموو دەرسەكانم لەيادبوو و ھىچ پېويىستى نەدەكرد دايكم سەيرى دەفتەرى مالمەۋەم بكات. بىگومان دەۋايە ھەرواش بۋايە.

من نامەۋىت بلىم بەھۋى ئەو روداۋەۋە نەبوومە نوسەر، بەلام بەلايەنى كەمەۋە بوۋە ھۋى ئەۋەى دەست لە وئىنەكىشان ھەلگرم. من كەسىكم نەبوو وئىنەكانى نىشان بەدم، لەبەرنەۋە ھىچ خۇشەيەكم لە وئىنەكىشان نەدەبىنى. تارادەيەك ھىندەم دىتەۋە ياد كە كەرەتتىكىان لەدىلى خۇمدا وتم ئەگەر رۇژىك لەرۇژان كنىبىكى وا بنوسم كە بەھزاران دانەى لئ چاپىكرىت، ئەۋا ئەۋكاتەش دلىنانىم لەۋەى دايكم نوسىنەكانم دەخۇئىتەۋە يان نا. بەلام من نەمدەۋىست بەو شىۋەيە خۇم دەربخەم. من خۇم لە زورى نوستنەكەى دايكمدا لەپىگەى نوسىنەكانى سەر ديۋارەكەۋە دەرخست و تەۋاۋ. نەمدەۋىست ئەو

چىرۆكىكم بۇ باوكىشم نامادەبىكردايە، ئەۋا ئەۋكاتەش شنىكى جىۋاۋ دەردەچۋو. بەلام ئەو كاتە باوكم چىتر لەگەلماندا نەدەژىيا، من تەمەنم سئ سالىبو كە مالمەكەمانى جىئىشت.

بۇ ماۋەيەكى زۇر لەسەر جىگاكەى دايكم پالگەۋەم و چاۋەروانى دايكم بووم. زۇرم پىخۇشبوو بىتەۋە مالمەۋە و پېرووم لە چاۋەروانى. من زوو زوو شتى بچكۆلەى چاۋەروان نەكراوم پىشكەشكەكرد، بەلام ئەو يەكەيان شنىكى گەۋرەبوو.

لەسەر كورسى ناو فرۆكەكەدا كە بەرەو "ناپۆلى" دەرپۇشتم، لەپرىكدا دەنگى دايكمم بىرگەۋتەۋە كە ئەو پاشنىۋەرپۇ تايپتە دەرگاكەى كردهۋە و ھاتە ناو دالانەكەۋە. ھاۋارم كرد و وتم؛ «ئىرەدام! من لىرەدام»

تورەبوو. زۇر زۇر تورەبوو. ھەر بەرلەۋەى ئەو شتانە بخۇئىتەۋە كە من لەسەر ديۋارەكە نوسىبووم، ئاگرى دەكردەۋە. لەسەر جىگەى خەۋەكەى بەرزىكردمەۋە و فرىيدامە سەر عەرزەكە، زۇر بەقايىمى زللى لە ھەردودو رومەتم دا، دۋاى ئەۋەش بەپارەۋەكەدا رايكىشام، خزاندىمىە ناو گەرماۋەكەۋە و دەرگاكەى بەكلىل لەسەر داخستم. نەگرىيام. ھىچ وشەيەكىش لە دەم نەھاتە دەرۋە. گويم لىبوو دايكم تەلەفونى بۇ باوكم كرد، گوئىلمىبوو لىتى تورەبوو و وتى ھەر ئەبىت بىت و كاغەزى نوئ لەديۋارەكە بەدەيت. پاش چەند رۇژىك ھات و قەسەكەى دايكمى بەجىئەيانا. بوئى سىكۆتىن بۇ ماۋەى چەند ھەفتەيك لە ئەپارتانەكەدا نەدەرپۇشت. مايەى شەرمىبوو.

پاش ماۋەيەكى زۇر ئىنجا دايكم دەرگاى گەرماۋەكەى لىكردمەۋە. نانى ئىۋارەى خۋارد، قاۋەشى خۋاردەۋە و گوئى بۇ بەشى يەكەم و دۋەمى ئۇپىراى "لا بۇھىمەش" شلكرد، ئەۋجا دەرگاكەى لىكردمەۋە و



تابهته به پنگه‌ی په‌رتوک

نده‌شچیت "خولگی فیربونی نوسین" بخوینیت. به‌سەر قاوه‌خانه‌کاندا ناخولگیته‌وه و به‌خه‌لکی بلئیت "خه‌ریکی نوسینی شتیکم". رهنه‌گه خه‌لکی شت بنوسن، ئه‌وه‌ش هیچ شتیکی هه‌له‌ی تیدا نیه، به‌لام "نوسین" شتیکی نیه که به‌تۆپزی ئه‌نجام‌دریت. رهنه‌گه خه‌لکی له‌به‌رئه‌وه شت بنوسن چونکه هه‌سته‌که‌ن شتیکی گرنگیان پێیه، چونکه چه‌ند وشه‌یه‌کی ئارام‌به‌خشیان پێیه و ده‌خوازن بیگه‌یه‌ننه خه‌لکانی دی، به‌لام که‌س له گه‌له‌هه‌ساره‌یه‌کی شیوه لوله‌کی وه‌ک ری ئی کاکیشاندا له‌سەر میزیک دانانیشیت ته‌نها بۆئه‌وه‌ی شتیکی "ب" و "س" و "ت" یان بۆ "ن" و "س" و "ن" دانانیشیت. به‌لام شاعیره‌کان به‌لاروله‌نجه هه‌روه‌کو نیشاندانی جلی مۆده دینه‌ سەر سه‌کۆی خوینیشاندان؛ "خوشک و برایی نازیز وهرنه پێشه‌وه! به‌خیزبیت بۆ سه‌رحه‌می کاره‌کانی سالانه‌ی "کاپیپنه‌واهر" و "ویتج". لێ‌ده‌دا شتیکی هونه‌ریمان هه‌یه و ریک به‌لای ئیوه‌وه گرنگی خۆی هه‌یه، ئانه‌مه‌ پۆمانیکی نایابی "ئه‌رمانی" یه و له‌وه‌واره‌دا بۆینه‌یه. لێ‌ده‌دا نمونه‌ی شیعیره‌کانی "سورکامپس" ده‌بینین ییگومان له‌سەر چه‌ند ئاستیکی شعیری جیاواز پیزکراون. فه‌رموون ناو و کاته‌کانیش نوسراون".

ماندوو بوم. به‌لام ئیدی "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" کۆتایی پیهات، قۆناغیکی ئه‌ده‌بی به‌سه‌رچوو. ئیتر له‌مه‌ودوا هه‌رگیز سه‌ردانی ئه‌و پێشانگا گه‌رانه‌ی کتیب ناکه‌م. بریارمدا که هه‌ولێ پرگارکردنی ژيانم بده‌م. کاتیک له "ناپۆلی" نیشته‌وه، من یه‌که‌مین که‌سیوم که له فرۆکه‌که‌وه هاتمه‌ دهره‌وه. به‌ناو هۆلی پيشوازی فرۆکه‌خانه‌که‌دا رامکرد، خۆم فریادیه‌ ناو ته‌کسیه‌ک و داواملیکرد تا "نامالی" م

بواره بده‌م به‌دایکم که هه‌روا به‌ناسانی خۆی بکات به کتیبخانه‌یه‌که‌دا و کتیبیک بکریت که ناوی منی به‌سه‌روهه‌ بیت.

نهمویست نانی به‌یانی ناو فرۆکه‌که‌ بخۆم، له‌بری ئه‌وه هه‌ولمدا که‌میک بخه‌وم، به‌لام هه‌رپاش یه‌ک دوو خوله‌ک داچله‌کیم و خه‌به‌رمیوه‌وه. له‌په‌نجه‌ره‌که‌وه ته‌ماشایه‌کی زه‌ویه ته‌ختانه‌یه‌کی خواره‌وه‌م کرد. من ته‌مه‌نم 48 سال بوو، نیوه‌ی ژيانم به‌سه‌ربردبوو، له‌سه‌دا 75ی ژيانم به‌سه‌ربردبوو، رهنه‌گه زیاتریک، له‌وانه‌یه له‌سه‌دا 99ی ژيانم رۆیشته‌بیت، ژيان له‌را‌ده‌به‌ده‌ر کورته و کورته‌ی ژيان به‌ وشه‌ گوزارشتی لیناکریت. رهنه‌گه هه‌ر له‌به‌رئه‌وه بووینیت که نه‌مه‌دوویست ناوم بخه‌مه‌ سەر به‌رگی کتیبیک. نرخ و گرنگی ئه‌و پوکه‌شکازیه ته‌نکه‌ی که‌لتور و شه‌ره‌ف و پوهانه‌ت په‌رستی مرۆپیه، له‌چاو ئه‌و چیرۆکه‌ مه‌زنه‌دا هه‌ر هیچ نه‌بوو که من به‌په‌له‌ پێیایدا ده‌رۆیشتم. من ئه‌وه‌نده‌ فیربووبوم که پوم له شته ناگرنه‌گه‌کان وه‌رچه‌رخینم. هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی که مندا‌لبوم ناشانی میژوویه‌کی تربووم و جیاوازیبوو له‌میژووی گۆفاره‌ حه‌فته‌یه‌کان و میژووی کتیبه‌ وه‌رزیه‌کان. که مندا‌ل بووم له‌گه‌ل باوکمدا تۆپه‌لێک زه‌ره‌کم بینی که ته‌مه‌نی چه‌نده‌ها ملیۆن سالبوو، له‌ناو ئه‌و تۆپه‌له‌دا جالجا‌لۆکه‌یه‌کی تیا‌بوو که ریک هه‌وته‌مه‌نی زه‌ره‌که‌که‌ بوو. من پێش چوار ملیارد سال له‌مه‌وه‌به‌ر له‌سه‌ر زه‌ویبوم، ئه‌و کاته هه‌یشتام ژيان له‌سه‌ر زه‌ویدا سه‌رپه‌ه‌لنه‌دا‌بوو، زۆر به‌باشیش ده‌مزانی که پاش ماوه‌یه‌که‌ که‌م خۆر ده‌بێته شتیکی سوری به‌کجار گه‌وره، به‌لام پێش ئه‌وه زه‌وی وشک ده‌بێته‌وه و ده‌بێته ئه‌ستیره‌یه‌کی بێگیان. گه‌ر که‌سیکی ئاوه‌ییت، ناچیت خولگی وینه‌کیشان ببینیت بۆ ئه‌وه‌ی فیری نه‌خشان‌دی وینه‌ی گول ببیت. ئه‌وکاته‌ خاوه‌نی میشکیکی ئارام نابیت بۆ ئه‌و کاره.



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

هه‌بوون، پیاوه‌ی یک مه‌تریه‌که له‌سه‌ر نوکی په‌نجه له‌به‌رده‌م په‌نجه‌ره‌که‌ی تر‌دا وه‌ستابوو و نه‌ویش ته‌ماشای شه‌پۆله‌کانی ده‌کرد. خۆر هه‌شتام له‌خواری ناسماندا ده‌بینرا، کاتژمێر هه‌شتام نۆ و چاره‌ک بوو.

له‌سه‌ر کورسیه‌ک بو‌ی دانیشتم و خۆم به‌سه‌ر می‌زیکی نوسینی کۆندا چه‌مانده‌وه. من ده‌مزان‌ی کاتی خۆی "هه‌نریک ئی‌بسن" له‌سه‌ر نه‌و می‌زه دانیشتوو و شتی نوسیوه. نه‌ه‌نده‌م بیستبوو که نه‌و ئوتیله‌ کاتی خۆی خانه‌ی لانه‌وازان بووه و "ئیبسن" له ژوری ژماره 15 ژیاوه، له‌بنه‌په‌تیشدا له‌سه‌ده‌ی 1300دا دێر بووه. "ئیبسن" ئاله‌م ژورده‌دا نوسینی کتییی "خانویه‌کی بوکه‌شوشه‌ی ته‌واوکرد و وینه‌یه‌کی خۆشی به‌ ژوره‌که‌دا هه‌لواسرابوو.

خو‌ریه‌یه‌ک به‌دلما هات و هه‌ستمه‌کرد منیش له‌ جو‌ره‌ خانویه‌کی بوکه‌شوشه‌دا گه‌وره‌بووم. دیسانه‌وه بیرم له‌و شته‌ کرده‌وه که هه‌میشه ده‌مویست له‌بیریه‌که‌م، نه‌و چیرۆکه‌ش نه‌بوو که له‌سه‌ر دیواره‌که‌ بو دایکم نوسی، به‌لام مۆته‌که‌یه‌ک بوو که شوینیکی قولتری ناوه‌وه‌می داگیرکردبوو. هه‌ستمه‌کرد نه‌و تاریکاییه‌ قول و سارده‌ی ژیر نه‌و توێژاله‌ ته‌کنی به‌فره هه‌ره‌شهم لێ‌ده‌کات که من له‌سه‌ریه‌وه سه‌مام ده‌کرد.

له‌دلی خۆمدا ده‌موت "ئاله‌م ژورده‌دا ئی‌بسن "نۆرا"ی فیزی سه‌مای جالجا‌لۆکه‌ کرد، نه‌و سه‌مایه‌ی که له‌راستیدا سه‌مای مه‌رگیوو. نه‌و که‌سه‌ی که جالجا‌لۆکه‌یه‌کی گه‌وره‌ گازی لێ‌ده‌گرت، ده‌یتوانی بو‌ خۆی سه‌مای مردنی خۆی بکات. بی‌گومان له‌چیرۆکه‌که‌دا جالجا‌لۆکه‌که "گروستاد"ی پارێزه‌ربوو، من هه‌رگیز له‌وه‌وپه‌ش بیرم له‌وه نه‌کردیوه‌وه، به‌لام له‌ویدا به‌خه‌یال‌مدا هات. خۆم پینه‌گیرا و

به‌رپیت. گومانم نه‌بوو که که‌م بو‌ی پێ‌ده‌که‌وتیت نه‌فه‌ریک بو‌ شوینیکی ناوها دور بیات.

من هه‌رگیز له‌وه‌وپه‌ش سه‌ر قه‌راغ ناوی "ئامالفی"م نه‌بینیبوو، به‌لام چه‌نده‌ها جار به‌دریژایی نه‌و سالانه‌ خه‌لکی پێ‌یان ده‌وتم که شوینیکی خۆشه و نه‌وه ده‌هه‌نیت چه‌ند رۆژیک له‌و شاره‌ دله‌رینه‌ی سه‌ر نیوه‌دورگه‌ی "سۆرینتۆ"دا به‌سه‌ره‌بریت. ماریاش باسی "ئامالفی" بو‌ کردم. نه‌و که‌په‌تیکیان له‌گه‌ل کچیکی براده‌ریدا پشویه‌کی له‌وئ به‌سه‌ربردبوو. "رۆبیرت"یش زوو زوو باسی سه‌فه‌ره‌کانی خواری ئیتالیای بۆ‌ده‌کردم به‌رله‌وه‌ی "وینشه" به‌جی به‌هێنیت.

به‌لای "پۆمای"دا رۆبیرتین و ده‌مویست چه‌ند ساتیکی که‌می به‌رله‌ ته‌قینه‌وه‌ی بو‌رکانی ناوچه‌که‌ به‌هێنمه‌ به‌رچاوم، ده‌مویست وینه‌ی نه‌و کاته‌ی خه‌لکی شاره‌که‌ به‌هێنمه‌ به‌رچاوم. هه‌رکه وینه‌یه‌کی رو‌نیش ده‌هاته به‌رچاوم، هه‌لۆ‌مده‌دا سه‌رله‌نوئ له‌ناوه‌وه‌مدا بیسه‌رمه‌وه. نه‌و شته‌ی که من بینیم، ده‌کریت له‌ ته‌نها یه‌ک وشه‌دا کۆبکریته‌وه؛ بێمانایی. نه‌وجا گرمه‌یه‌ک دیت. ئیدی تو‌په‌یی بو‌رکانی "فیسوفس" به‌سه‌ر هه‌موو بێماناییه‌کاندا داده‌باریت.

به‌سه‌ر شاخه‌کاندا سه‌رکه‌وتین و دو‌اتریش به‌ناو په‌زی لیمۆکاندا به‌ره‌و قه‌راغی ده‌ریا‌که‌ چووینه‌ خو‌اره‌وه، له‌ویدا داوام له‌ شو‌فیره‌که‌ بوو که بگه‌یه‌نینه‌ ئوتیلی "لونا کونفینتۆ"، ئوتیلیک بوو که من له‌وه‌وپه‌ش ناو‌بانگیم بیستبوو. نه‌مه‌دزانی ژوری به‌تالیان هه‌یه‌ یان نا، به‌لام هه‌شتام یه‌ک حه‌فته‌ی ته‌واوی ما‌بوو بو‌ جه‌ژنی پاک.

چه‌نده‌ها ژوری به‌تالیان هه‌بوو. داوای ژوری ژماره 15م کرد و به‌تالیش بوو. وتم حه‌فته‌یه‌ک ده‌مینمه‌وه و پاش که‌میک له‌په‌نجه‌ره‌ی ژوره‌که‌وه ته‌ماشای ده‌ریام ده‌کرد. دوو په‌نجه‌ره‌ی گه‌وره‌ له‌ ژوره‌که‌دا



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

له و کاته‌وه‌ی که ماریا به‌جیبیشتیم، بۆ به‌که‌مین جار ئافره‌تیکم بینی که دلم بۆی لیبات و ته‌بابم له‌گه‌لیدا، کچیکی برادهرم په‌یدا کردووه و پیکه‌وه پپاسه‌ی دورودریژ به‌و ناوچه به‌رزونمانه‌ی قه‌راغ ده‌ریای "ئامالفی" دا ده‌که‌ین. جلوه‌برگی گه‌نجانه ده‌پوشی، ماکبسه‌کی هاوینه‌ی زهد له‌به‌رده‌کات و جوتی سهرپایی سپی له‌په‌یده‌کات، پۆشاکێ ده‌پۆشی که زۆر به‌راشکاو و دلخۆشیه‌وه به‌و ناوچه به‌رزه‌لانیانه‌دا هاتوچۆی پپوه‌ده‌کات. پره له مه‌زاجی خۆش و سلناکاته‌وه له‌وه‌ی خۆی فریبداته ناو ده‌ریایه‌کی سارده‌وه. ئه‌مپۆ هه‌وره‌تریشفه و لیژمه‌ی بارانیکی توند له‌ناکاودا سه‌رسامی کردین.

زۆر بیرم له ئامۆزگاربه‌که‌ی "لویجی" کرده‌وه، به‌لام له‌و‌بروایه‌دا نیم "بییتا" فریوم بدات. ئیجه هه‌ر له‌ئیستاوه زۆر نزیک بووینه‌ته‌وه له‌یه‌کتري. ئه‌گه‌ر وه‌ک که‌سکیش ناریدیبتیان بۆ "ئامالفی" که فریوم بدات، ئه‌وا ده‌بیت له‌ریگادا په‌شیمان بوویته‌وه و رای خۆی گۆریبیت. تائیتسا که هیچ پیاویکم له‌و ناوه‌دا نه‌ببینوه که مایکروڤۆنی له‌ گۆتچکه‌دابیت، وه دوو که‌ره‌تیش له‌سه‌ر "قالا دای مولینی" بووین و ته‌ناهت یه‌ک که‌شیمان به‌دی نه‌کرد.

گومانم نیه که "بییتا"ش ئه‌هینیه‌کی له‌ناوه‌وه‌دا هه‌شارداوه. ئه‌م ئیواره‌یه کاتیک له‌ دبی "پۆگیزیلا" وه هاتینه خواره‌وه، زۆر سه‌یر ده‌هاته به‌رچاوم. له‌ناکاودا ترسی لینیشت و به‌ده‌م کۆلپی گریانه‌وه وتی "با ئیتر به‌کتري نه‌ببینه‌وه".

به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا وامانداناوه سه‌ره‌له‌بیانی زوو بچینه سه‌ر شای "رافیلۆ". هیچ پیاویکی تر له‌ ژبانی "بییتا" دا نیه، له‌به‌ره‌وه ده‌مه‌وێت پرساری لیبکه‌م و بزانه له‌گه‌لما دیت بۆ شوینیکی ئۆقیانوسی ئارام بیان نا. ناچارده‌بم باسی "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ری" بۆ

زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ک که‌وته سه‌رلیوانم. من به‌ ریکه‌وت خۆم له "ناپۆلی" دا ببینه‌وه. ئه‌گه‌ر چاره‌نوس بوونی هه‌بیت، ئه‌وا شتیکی ئایروۆنیه.

ته‌ماشایه‌کی شه‌پۆله‌کانی خواره‌وم کرد و دیسانه‌وه سه‌ریکی ئه‌ملاولای زۆره‌که‌م کرده‌وه. پیاوه یه‌ک مه‌تریه‌که بیئارامبوو و له‌مه‌سه‌روه بۆ ئه‌وه‌سه‌ری خشتی کاشیه‌کانی سه‌ر عه‌زه‌که‌دا هات و چۆی ده‌کرد. ته‌نها یه‌ک که‌ره‌ت وه‌ستا و وه‌ک که‌سکی به‌ده‌سه‌لات ته‌ماشایکردم و وتی؛ «ئێ، ره‌نگه ئیستا که‌کاتی ئه‌وه‌بیت که دان به‌ گوناهه‌کانماندا به‌ینین، وایه؟»

کۆمپیوته‌ره‌که‌م ده‌ره‌ئینا، له‌سه‌ر میزه‌که دانیشتم و ده‌ستمه‌کرد به‌ نوسینه‌وه‌ی چیرۆکی ژبانم.

بییتا

دوو بتلی به‌تالی ویسکی له‌به‌رده‌م ناگردانی سوچه‌که‌دا دانراوه. نازانم بۆ خه‌مه‌تگوزاری ئوتۆبۆله‌که لای نه‌بردوون، به‌لام سه‌به‌نی به‌ره‌له‌وه‌ی برۆمه خواره‌وه و نانی به‌یانی بخۆم، فرییان ده‌ده‌مه ناو ته‌نه‌که‌ی خۆلی زۆره‌که‌وه.

وا ده‌ پۆزه ئیتره بۆته مالی من و سه‌ پۆزه هیچ شتیکم نه‌نوسیه‌وه. هیچی تر نه‌مابوووه که ببنوسم. به‌لام ئیستا که‌ شتی ترم هه‌یه و ده‌مه‌وێت ئه‌وانیش بنوسم.



تابهتہ به ینگه پرتوک

دیسانهوه له فهنتاسیادا ده ژیم. به لآم نیستاکه که میک بیډاده گرم.

*

هر پاش نهوهی شیوه بیروکه یه کی چیروکی ژیا نی خوم دارشت هتا نهو کاتهی که به په له له "بولوگنا" وه بوی درچومو. بوی ماوهی چهندها کاتژمیر له به دردم په نجه ره که دا دانیشتم و تهماشای شه پولی دریا مده کرد که دهیدا له "توره ساراسینا". رژی هه یینی پیش جه ژنی پاک بوو، رژی که پیشه وهی "بییتا" ببینم. تهنانهت تاقه تی نه وه شم نه بوو برومه ناوشار و سهیری ریئیوانی گهره ی یادکردنه وهی نازاره کانی مه سیح بکه م.

بریارمدا داوای یارمه تی له ئوتیله که بکه م هتا نهو شتانه ی که نوسیبووم به "نی مه یل" ببینم بوی "لویجی". به لاهمه وه شتیکی سوده خشیوو که کوپیه کی نوسراوه که له شوینیکی تریشدا هه بیت و تهها له شوینه دا نه بیت که خومی لیبووم. هر بوی نمونش "لویجی" دهیتوانی هه موو چیروکه که بگه یه نیته دهستی برادره رژی نامه نوسه که ی که له "کوزیری" دیلا سیرا" دا وتاری ده نوسی و پی بوتایه به ناره زوی خوت ماده که به کار به پیته. له قازانجی مندایوو که چیروکه که به زوترین کات بلاو بکر پیته وه، یان به لایه نی که مه وه نامه ژ به بابته که بکر پیته. ئیدی ده بویه منیش به زوترین کات ولاته که م به جی به پیشتایه که سیکی نا نارام نابیت بوی ماوه یه کی دورودریژ له یه ک شویندا بمین پیته وه.

له گهل نه وه شدا کاتیک که بوی به یانی خه به رم بووه وه، بریارمدا به رله وهی خوم ونبکه م، رژیکی تریش "نامالی" دا بمینمه وه.

بکه م و هر له نیستاشه وه دوو چیروکه بوی گنپاوه ته وه. نیستاکه چیر پییست ناکات ده ست به سه ر خومدا رابگرم، هه موو بیروکه که نام سه ر به سترکدوو و پاشگه ست بوومه ته وه له وهی که هی منن.

پاش ماوه یه کی که م هه موو نهو نوسینانه م پیشانی "بییتا" ده دم که له ماوه ی نهو چهنه رژی ه ی پیشوودا نوسیومن. پیموانیه چیروکی نافره ته کانی ژیا نم سه ری بسورمینیت، رهنگه پر به دل پیی پیکه نیته. من پیخوشحال ده بم گهر له داوی نهو هه موو فرمیسکانه ی ئیواره هه لیرشتن پیکه نیته. بیگومان نهویش به شی خوی ژیا نی دیوو، من تانیستاکه پرسیا ری رابوردوویم لی نه کردوو، به لآم نهو هه یچ گرنگیه کی نیه، به لایه نی که مه وه به لای نیمه وه هه یچ رلیک نابینیت. نهو نازانیت که من زور ده وله مه ند م، ده مه ویت به رله وهی پیی بلیم پاره یه کی زورم له به رده ستدایه و لهو بواره وه په یوه سستی هه یچ لایه نیگ نیم، پرسیا ری لیکه م و بزانه م پیی خوشه له گه لمدا له شوینیکی ناو ئوقیانوسی نارامدا بزی یان نا. هر له نیستاهه سوراخ ی چهنه شوینیگ کردوو که به فریوکه بتوانم سه فه ری بوی بکه م. چوارشه ممه فریوکه یه ک له "میونش" وه به ره و "سینگاپور" هه لنده سیت، من هه روا بوی دلنیایی دوو بلیمت پاسپاردوو، شوینی "D1" و "G1" ی پله ی یه که مم داوا کردوو.

بازانین چون ده بیت. ده توانین بوی ماوه یه ک له دورگه یه که وه بوی دورگه یه کی تر بچین و داوتر به دلی خومان له شوینیگدا جیگیربین. ده شتوانین خانویه ک بکرین. رهنگه قیلایه کی نایاب بدوزینه وه که به سه ر دریا دا بروانیت. هینده ش گهنج نیم که بلیم کاتی خانه نشینیم نه هاتوو، "بییتا"ش وینه ی ئاوی ده کیشیت.



تابهته به پنگه پرتوک

کلنسه هميشه شتیکي لهو بابهتهيان دهرباره کتیبهکانی نینجیل وتوو. بیگومان نینجیل لهلایهن چهند نوسهړیکي جیوازهوه نوسراوتهوه، بهلام تبولؤجهکان پییانوابوو که تنها یهک نوسهړی گهوره کؤیکردونهتهوه و نهو لهپشتی سهرتاپای هممو کتیبهکانهوه بوه. بیگومان لهو بروایه دانهبوون که خودا سروشی زمانهوانی به یهک بهیهکی رستهکانی نینجیل بهخشیبیت، چونکه خودا بهوشیوهیه کارناکات. بهلام کللی کردنهوهی نهینیهکی به ههریهکیک لهو نوسهراوه بهخشیوه. شتیکي داونهتی که بیری لییکه نهوه.

ههستمده کرد هاوکاری خودام و زؤر بهباشی له شیوهی مامهله کردنی نهو لهگهله مرؤفدا تیدهگهیشتم. نهویش لهبری یارمهتیهکانی داوی ههنديک شتی دهکرد. نهو لهپیششوه داوی شتیدهکرد، ههر له پیداهه ندانیهوه ههتا سزادانی خویي له کاتی گوناککردندا. بهلام نهو لهمن زیاتریک رؤیشت؛ ههرهشهی له سرپنهوهی هممو نهوانه دهکرد که باوهړیان پیئندهدهکرد، مرؤفی مؤدیرینیش رازی نهبوون لهژیر نهو هه لومره جانهدا بژین. نیستاکهش خودا مردوو و ههر دهسیسهی نهینی خه لکه ناؤمیدهکانیش کوشتی.

کهواته "ستیفانو" بوه. بهوشیوهیه بؤمدهرکهوت که "لویجی" راستی دهکرد و پئی رانده بواردم، بهلام هیشتام وهک نیشانهیهک ده مبینی و گومانم ههر هه بوو. هیچ شتیک له وتاره کهدا نه هاتوو که وایده رخت رؤژنامه نوسهکه لهوهو پیش شتیکي لهسر "گارگهی فهناسیا" که نوسیبیت، بهلکو به پیچهوانهوه وتاری رؤژه که لهوهدهچوو که پیئشینکردنیکي نهو گفتوگو دورودریژه بیټ که لهگهله "لویجی" دا له "بولؤگنا" دا کردم. جگه لهوهش له وتاره کهدا به هیچ جوړیک ناوی

ناووههوا ههر زؤر خؤشبوو و هیشتام سهردانی مؤزهخانهی کاغهزه کهشم نه کردبوو. له داوی ناخوردنی بهیانیهوه رؤیشتمه ناوشار و رؤژنامهیهکی "کؤریئر دلبلا سیرا" م کری، من هممو رؤژنیک دانیهکه لیده کری. دوو رؤژ لهمهو بهر وتاریکی کورتیان دهربارهی پیئشانگای کتیبهکهی "بولؤگنا" نوسیوو، تیایدا هاتوو که نه م سال کتیبیکي سهرکه وتووو تاییهت له پیئشانگاکه دا دهرنه که وتوو، ناوونیشانیکي وا نه بووه که هممو بهرپوه بهرانی دهزگاکان ههولنی کرپینی بدن، هیچ کتیبیکي نوئی "هاری پؤته" یش بهرپوه نه بووه. ههروهها نوسرابوو که ورته رتی سهرکی نه م سال دهربارهی شتیکي تهواو جیوازه، کتومت دهربارهی "جالخالؤکه" گهیه، له پشیت نهو ناوه پرله نهینیهیه شدا وهک ده لئین "گارگهیهکی فهناسیای" مؤدیرن خوی حهشارداوه (ههر به راستی وانوسرابوو!) که بیروکهی نه ده بی و رؤمانی نیوه تهواوی به نوسه رانی سهرانسهری جیهان فرؤشوتوه. نوسهړی وتاره که ناوی "ستیفانو فؤرتیساری" بوو و نامازهی بؤ نهوه کردبوو که له سهردهمی ههره کؤندا هیئنده رپویداوه که خه لکی دونیایهک کتیبیان گهراندؤتهوه بؤ نوسهړیکي دهسرتؤیشتوو و بهناویانگ، بهلام له راستیدا کتیبهکان چهند نوسهړیکي جیواز نوسیووونی. بهلام لهوه دهچیت حالتهی "گارگهی فهناسیا" شتیکي کتومت پیچهوانهی نهو حالته بیټ. چهندهها رؤمان، رهنگه دوو سهد دانیهکه، له راستیدا لهسر بیروکه و نه دندیشهی سهرکی تنها یهک کهسهوه دارؤیرابن. لهکاتی خویندهوهی نهو وتاره دا خؤم پیئنه گیرا و خهندهیهک کهوته سهر لیوانم. من جیپیی خؤم جیهیشتوو.

نوسهړی وتاره که خالیکي گرنگ دهو رؤژنیت و نهو دیاردهیهی که وهسفیده کات هیئنده رسهن نیه وهک نهوهی که دئته بهرچاوه پیاوونی



تابهته به ینگه پرتوک

ئیتالی نیه. منیش وتم "جگهره کیش نیم"، به لام هاوکات لهسر به کیک له میزه کانی تهنیشتمه وه چاوم به چهرخیک کهوت. بهی نهوی داوی یارمته تی لهو توژیسته نه لمانیهی تهنیشتم بکهم، دهستمادیه چهره کهی و جگهره کهم بۆ داگیرساند، پاشان چهره کهم لهسر میزه کهی دانایه وه و هک سوپاسیک سهریکم بۆ لهقاند. دواتر نانم خوارد و پارهم دا، لهکاتی رۆیشتمندا به دهست خواحافیزبوونم له کچی جگهره به دهسته که کرد. دانیشتبوو و لهسر دهفته ریکی سکچ هیئکاری شتیکی ده کیشا، خهنده یه کی پرله نهینیی کهوته سهر لیوانی و نهویش به دهستی خواحافیزبوونی لیکردم. من دلنیا بووم که ههرگیز له وه و پیش نه مینیبوو، چونکه نه گهر له وه پیش بمینیبایه، نه وا بیگومان نه وه دموجاوه تابهته یه سهرنجی راده کیشام.

بهناو شاردنا به ریکه وتم و پیا سه یه کم بهناو "موسیؤ دیللا کارتا" دا کرد، له ویدا ناشیکی دیرینی به ره مهانی کاغزی لیبوو. کاتی خۆی "ئامالغی" له به ره مهانی کاغزدا یه کیک بووه لهو شاره پی شه وایانه ی نهوروپا، پیاویکی پیر له مۆزه خانه کهدا شیوهی فلیقانه وهی داره کانی نیشاندنا و دواتریش شیوهی که بسکردن و وشککردنه وهی کاغزه کانی خسته پرو. وتی "من تا ئیستا کهش بهو شیوه کۆنه کاغز به ره مه مه هینم، نهوش نه ریتی که ده گه پرتیه وه بۆ عهر به کانی سه دهی 11". نمونه ی نهو کاغزی نامه تابهته ی و بیۆنه یه ی نیشاندنا که دروستی کردبوو و شیوازی سهره لدان ی نیشانه ی تابهته ی ناو کاغزی شی 40 بۆ رونکردمه وه.

رۆمانی "کوشتنی سئ کهس له داوی مه رگه وه" نه هاتبوو، نه رۆمانه نه رویه یه کهی و نه ئیتالیه که شی.

نهمه توانی به دلنیا یه وه بزنام که به راستی پلانیا بۆ کوشتنم داناوه یان نا، به لام نه مویست بهختی خۆم تاقیبکه مه وه و گومان کردنه کهم سودی خۆی هه بوو.

به شه قامه قهره باله کهی سهر قهراغ ده ییادا په ریمه وه نهو بهر و له دوکانیکی پیتزه ری سهر قهراغ ده ری دانیشتم، له ویدا زه لاتهی ته ماته و پیتزایه ک و بیره یه کم داوا کرد.

ناچار بووم به رده وام ناگام له خۆم بیت و به چاویکی کراوه وه ته ماشای چوارده وره کهم بکه م. چیتز پیموانه بوو که سیک له "بۆلۆگنا" وه دوامکه وتیت، به لام به دوریشم نه ده زانی به رتیه به ری ده زگایه کی چاپی به ریتانی یان نه سه کنده نافی پشوی جه زنی پاک ی له گهل پيشانگای کتیه که دا دانا بیت و بیه ویت له خواروی ئیتالیادا به سه ریه ریت. پيشانگای کتیه ی "بۆلۆگنا" هه میشه یان ریک له پیش جه زنی پاکه وه بوو یا خود ریک ده که وته داوی نهو جه ژنه وه.

لهو کاته دا که چاوه روانی خواردنه کهم بووم، رۆژنامه م ده خوینده وه، به لام سهرنجم چوو سهر کچیکی دلفرین که ماکسیه کی هاوینه ی زهردی له به ردا بوو و جوتی سه پایی سبی له پیدابوو. له وه ده چوو ته مهنی له نزیکه ی 30 سالدیدا بیت و لهسر یه کیک له میزه کانی تهنیشتمه وه به ته نیا دانیشتبوو. چهرخیکی په مه یی به دهسته بووه و بیه وه ده بیووست جگهره یه ک داگیرسینیت. له ناکاودا له شوینی خۆی به رزبووه و چهند هه نگاویکی کهم به ره ورپوم هات و وتی "شقارت ته پییه؟". به زمانی ئیتالی قسه ی کرد، به لام به نا شکر دیا ربوو که

⁴⁰ بۆ نمونه وهک نهو نیشانه یی که له ناو دراودا هه ن و



تابهته به ینگه پرتوک

دورهه و له‌ته‌نیستمه‌وه وه‌ستا. هه‌مان نه‌و کچه‌بوو که ماکسیه زرده‌که‌ی له‌به‌ردابوو.

هه‌ر به‌زمانی ئیتالی وتی؛ «ئهم کاته‌ت باش؟»، خه‌نده‌یه‌کی گه‌وره‌ی خسته‌سه‌ر لیوه‌کانی و له‌وه‌ده‌چوو چاوه‌روانی نه‌وه‌بوویت که له‌ویدا بمیینت. دوو چاوی قولی قاوه‌یی پیوه‌بوو و قژیکی زه‌ردی توخی به‌شپه‌یه‌کی سروشتی به‌ردابوو.

له‌وه‌لامیدا وه‌تم؛ «ئهم کاته‌ت باش!». زور به‌وریاییه‌وه ته‌ماشایه‌کی لای پشته‌وه‌ی توله‌رینگاکه‌م کرد، به‌لام که‌سم نه‌بینی و هه‌ر خوی به‌ته‌نها‌بوو.

نه‌وجا وتی؛ «ئهم سه‌ربه‌زاییه شوینیکی زور خۆشه، تو قه‌ت له‌وه‌وپیشت هاتوویت بۆ ئیزه‌؟»

وه‌لام دایه‌وه و وتم؛ «ته‌نها یه‌ک که‌ره‌ت»

له‌وه‌ده‌چوو نه‌زانیت که منیش که‌سیکی بیانیم. له‌دوری په‌نجا مه‌تریک له‌پیشه‌وه‌ماندا تاڤگه‌یه‌کی لیبوو، ئاماژهی بۆکرد و وتی؛ «برۆینه ناو ئاوه‌که‌وه‌؟»

هه‌ر نه‌و قسه‌یه‌ی به‌سبوو بۆنه‌وه‌ی قه‌ناعه‌ت بکه‌م که له‌ویدا چاوم به‌ خۆشه‌ویستی زیانم که‌وتوو. هه‌رگیز له‌وه‌وپیشت یه‌کتریمان نه‌بینیبوو، جوتی سه‌رپایی سپی له‌پیدا‌بوو و جگه‌ له‌ ماکسیه‌کی ته‌نکی هاوینه‌ زیاتر، هیچ شتیکی تری له‌به‌ردانه‌بوو. دنیا زور گه‌رم بوو، راسته‌ هیچ به‌کیکمان وه‌ک که‌سیکی ره‌سمی نه‌ده‌هاتینه به‌رچا، به‌لام پینشیاره‌که‌ی هه‌ر زور ناره‌سمیبوو که‌ وتی "برۆینه ناو ئاوه‌که‌وه‌؟".

"برۆینه ناو ئاوه‌که‌وه‌؟"، نه‌و سێ وشه‌یه‌ پریبون له‌ مانای ناراسته‌وه‌خۆ. مه‌به‌ستی بوو پیکه‌وه‌ خۆمان بخه‌ینه ژیر ناوی تاڤگه‌که‌ و له‌هه‌مان کاتیشدا مه‌به‌ستی نه‌بوو. له‌راستیدا ده‌یویست بلیت

دنیا گه‌رمیوو، به‌لام له‌گه‌لنه‌وه‌شدا به‌رله‌وه‌ی "ئامافی" جیپه‌ئلم بریارمدا بۆ دوا‌جار پیاسه‌یه‌ک له "قالا دای مولینی"دا بکه‌م. من له‌وه‌وپیشت یه‌ک که‌ره‌ت سه‌ردانی نه‌و سه‌ره‌م کردبوو، به‌لام دیسانه‌وه‌ نه‌م جاره‌ش سه‌ختبوو به‌لامه‌وه‌ به‌ناو نه‌و کۆلانه‌ ته‌سک و باریکانه‌ی شاردا رینگه‌ی دهره‌وه‌ی شار بدۆزمه‌وه. به‌هه‌رحال هینده‌ی پینه‌چوو شارم به‌جته‌پشت و له‌ هه‌موو شارستانیه‌ک دورکه‌وته‌وه.

که‌پر نه‌م به‌ر و نه‌وبه‌ری رینگا باریکه‌که‌ی گرتبوو و له‌ ژیریاندا پرپوون له‌داری لیمۆ، داره‌کانیشیان به‌ تۆری نایلۆنی سه‌وز و ره‌ش داپۆشبوو، بۆ نه‌وه‌ی لیمۆکان له‌ ره‌شه‌با و ته‌رزه‌ بپارێزن. مندالیککی بچووک بینی سۆنده‌یه‌کی بازه‌یه‌ی به‌تاوقه‌دیه‌وه کردبوو و ده‌یخولانده‌وه، به‌لام نه‌و ئافه‌ره‌ته‌ ره‌شپۆشه‌م نه‌بینی که‌ هه‌فته‌یه‌ک له‌وه‌وپیشت به‌سه‌ر په‌نجه‌ره‌که‌دا خۆی چه‌مانده‌وه و فه‌رموی په‌رداخیک مه‌شروبی لیمۆ لیکردم. خۆری رۆژی جه‌رنی پاک سه‌ده‌ها مارمیلکه‌ی بچوکی هینابوو دهره‌وه. سرک بوون، وابزانم هینده‌ زوو زوو خه‌لکی به‌و شوینه‌دا نه‌ده‌رۆیشتن.

له‌ دوا‌هه‌مین خانوی شار تپه‌پریم و به‌سه‌ر پرديکی دیرینی سه‌ر گۆلاویکیشیدا په‌ریمه‌وه. به‌سه‌ر توله‌رینگه‌یه‌کی به‌چه‌و داپۆشراودا رۆیشتم که پێیان ده‌وت "قیا پارادیسۆ"، نه‌و ناوه‌یان زور به‌باشی هه‌لێژاردبوو. کاتی خۆی هه‌ر زوو توله‌رینگای "قیا پارادیسۆ" بووه‌به‌ توله‌رینگه‌یه‌کی هه‌م و خۆش بۆ گاوگۆلی ناوچه‌که‌ و بنی دۆله به‌په‌یته‌که‌ی له‌ روبره‌که‌ی ته‌نیشتی جوداده‌کرده‌وه.

که‌ره‌تی پینشو که‌ به‌ویادا رۆیشتم هیچ که‌سیکم نه‌بینی، به‌لام نه‌م جاره‌یان له‌پرێکدا له‌پشته‌وه‌ گویم له‌ خسه‌خشی لق و گه‌لای دره‌خته‌کان بوو. که‌میک دواتر ئافه‌رتیک له‌ناو دهره‌خته‌کانه‌وه‌ هاته



تابهته به پنگه پرتوک

له شتیکی هیئده گشتی و ناسایی بدزیایه ته وه، نهوا نهو کاته وهک که سیکي زور ره سمی دهاته مه برچا، وهک نهوه دهبوو که ره فزی بکه م.

ده ستیکی بو دریزکردم و وتی؛ «باشه، به یانی ده چین»، پاشان به دهم پیکه نینه وه وتی «بابرۆین!» ئیدی که وتینه رۆیشتن. نهو له سه ر توله رینگه بهک دوو ههنگاوئیک له پیشمه وه ده رۆیشت.

ناوی «بییتا» بوو و خه لکی «میونشن» بوو. نهویش حه فته به که له وه و پیش هاتبووه «ئامالفی»، به لام نیازیبوو هه موو هاوینه که له ویدا به سه به ریئت. وینه یی ناویی ده کیشا و زوریکی له لای بیوه رتیکی میهره یان به کرئ گرتیوو، ویدا ناوو له کۆتایی مانگی «نۆ» دا پیشانگایه کی گه وره له شاری «میونشن» دا بو وینه کانی بکاته وه. داوی لیکردم که ئاماده ی پیشانگاکه ی «میونشن» ی بم. به یمانم پندا که برۆم، چونکه چاره ی ترم نه بوو. پار پیشانگایه کی بچکۆله ی کردبووه و دربارهی نهو شتانه بوون که له شاری «پراخ» دا بینیبوونی، نهو ماوه ی دوو مانگی له پایته ختی «چیک» دا مابوووه.

ده میه کبووه به زمانی نه لمانی قسه مان پیکه وه ده کرد. بو من ئاسانتریک بوو که به نه لمانی قسه بکه م وهک له وه ی نهو به ئیتالی قسه بکات. به له هجه ی زمانه کهیدا ده مزانی که له «بایرن» دا له دایک نه بووه و له دلی خۆمدا ده موت رهنگه نه وه به کیک بیئت له وه هۆیانه ی که وایله ده کات شوینی له دایکبوونیم پیته ئیئت. نازانم بو هه ستمه ده کرد که دایک و باوکی له وه نه لمانیانه بوون که کاتی خۆی له چیکۆلسۆفاکیادا ده ژبان و له داوی شه ری جیهانی دو هه مه وه زۆربه یان رایانکرد و له «بایرن» دا نیشته جیبوون، به لام و ابزانم هه ر به هۆی نه وه وه نهو هه ستم لادروستبوو چونکه وتی چه ند مانگی له پراخدا ژیاوم.

«گه رمای ناووه وا هه ره وه ک گه رمای فرنیکی سه مون وایه . ئامازهی بو تافگه که کرد و ده یخواست بیئت تافگه به کی جوانه و نه شه نه ده به خشن، شتیکی سه رنجر اکیشه و دل ده فرینی. نهو پرسیاره کورته ی هه ر بوئه وه لیکردم که بزانیت من به چ شیوه به ک به ره به رچی ده ده مه وه. گه ره کیبوو بیئت حه زم لیته و ده بو یست بزانیت من به چ شیوه به ک وه لامی ده ده مه وه. ده بو یست بزانیت من به چ جو ریک سه ماده که م. تۆنی خۆی خسته رو و نهو سی وشه هیه ش وهک «زرنه چنگال» یک⁴¹ و ابوو. نافه رته ماکسی زه رده که ده بو یست بیئت ده مه ویت له گه لتا بیم، به لام هاوکاتیش نه یده وه یست به شیوه به کی ده سترکد گفتم گۆیه کم له گه لدا دابه ز زینیئت. بیی وانه بوو شتیک هه بیئت که شه رمی لیکه یین.

بیرم له ئامۆزگاریه که ی «لویجی» کرده وه و وتم؛ «رهنگه و اباشتریک بیئت به یانی نه وه بکه یین»

که میک سه ری لار کرده وه. نهو منی تاقیکرده وه و منیش باشترین وه لام دایه وه. وه لامیکی زیره کانه و پر به پستی خۆیم دایه وه. نه گه ر به کسه ر کراسه که م دایه کانه و قاییش پانتۆله که م شلبرکرایه ته وه، نهو نهو کاته ده بووه مایه ی پیکه یین. نهو مه به سته نه بوو به مانای وشه پیشنیاره که ی به ئینه دی. قسه که ی مه ته لئیکی پر له وینه بوو. نه گه ریش له وه لامدا بموتایه «بیگومان نامه ویت له گه ل نافه رته یکی نه ناسیاودا بچه ژیر ناوی تافگه به که وه، نهوا نهو کاته ش له و تاقیکردنه وه یه دا ده رنه ده چووم که خسته بووه به ر ده م. نه گه ر خۆم

⁴¹ ئامی ریکه له شیوه ی چنگالی دوو دانایه، بو نه وه به کار ده هیئریت که تۆنی مؤسیقی له سه ر ریک بخریت و



تابهته به پنگه پرتووک

وهلامهکه می به دلپوو، به لام هیشتام دلنیانه بووم له وهی که باوهرم پیدهکات بیان نا. له دلی خۆمدا ده موت "بلیت بزانیت من کیم؟".
 نه گهر قسه کهی "لویجی" دربارهی پلانه نهینیه که تهنه قسه کهی که به تال بیت، نهوا ههرگیز لیبی نابورم.

به لای پاشماوهی به قهوزه داپوشراوهکانی ناشه کۆنه کهی کاغهزه که دا رۆبشتین. "بییتا" ناماژهی بۆ گوول و درهختهکان ده کرد و ناوهکانیانی پیده وتم. باسی "رۆمانسیهکانی جینا" مان کرد که کاتی خۆی تاسهی گهرانه وهیان ده کرد بۆ پاشماوهکان و دیمه نه که لتوریهکان. باسی "گۆته" و "نۆقالیس" و "نیتشه" و "ریلکا" مان هیئایه پیشه وه. باسی هه موو شتییمان ده کرد. "بییتا" هه کایه تیکی خه یالی بوو بۆ خۆی، کۆی کۆمه لیک هه کایه تی خه یالی بوو. که سیکی وانه بوو که تهنه یهک ناراستهی هه بیت، به لکو که سایه تیه کی هه مه رهنگی هه بوو. هه ستم ده کرد له خۆم ده چیت.

هیئده زوو زوو رونادات که نافره تیک له خشته م به ریت، به لام نهوا کاته ده گمه نانه کی که نافره تیکم به راستی خۆشه وهیت، ئیدی پیوستیم به کاتیکهی هیئده زۆر نیه تا بیناسم. تهنه ناسینی نهوا که سانه کی که حه زمان لییان نیه، کاتیکهی زۆریان ده وهیت.

دوای نهوهی پاشماوه کۆنهکانی ناشی کاغهزه که مان به جیهیشت که پییان دوت "کارتیرا میلانو" ریگا که به لای راستدا توله ریگایه کی تری لیده بووه وه. "بییتا" وتی "تۆ قهت چوویت بۆ "پۆنتونا"؟". ده مزانی نهوه ناوی شارۆچکه یه کی بچوکه و ده که ویته سه ر به کیکی له به رزاییهکانی سهرو "نامالفی" یه وه، به لام من خۆم نه چوو بوومه نهوا سهروه. «وه ره!» هیئدهی وت و به دهستی ناماژهی بۆ کردم که بچه لایه وه. نهخشه یه کی پیوو و وتی نهوا ریگایه کی که بۆ "پۆنتونا"

من ناوی راسته قینهی خۆم بی نهوت، به لام نازناویکی گونجاوم بۆ خۆم دۆزیه وه. لهوا کاته شدا که بییم وت، ریک ته ماشای ناو چاویم کرد. ناچار بووم تا قیبه که مه وه، به لام نازناوه که می به لاهه ناسایی بوو.

من که سیکی بی نهقل نه بووم. رهنگه ههر لهوکاته وه عاشقی بوویم، به لام که سیک بووم که هه ستم به بهرپرسیاری ده کرد. نه مه ده توانی هه روا به ناسانی ناگادار کرد نه وه کهی "لویجی" له میشکدا در به یینم. ناوی باوکی لی نه پرسیم، به لام من وتم خه لکی دانیمارکم و له کۆبنها گندا ده ژیم. نهوه شی به لاهه ناسایی بوو. وتم من له ده زگایه کی چاپدا به ریوه به هری ده سته ی نوسه رانم، نهوه ش ههر زۆر زۆر شیابوو. ئیدی بۆم رۆنکرده وه و وتم؛ «کۆمپیوته ریکی جاننایی و هه ندئ کارم له گه ل خۆمدا هیئاوه بۆ "نامالفی"، پیوستیم به وه بوو که مییک دوربکه ومه وه». خۆم پیموابوو باوهر به قسه که م بکات، به لام وایانم به ته و او وه تی نهوم هه لئه سه نگان دبوو.

«کار؟»

له وه لامدا وتم؛ «مه به ستم له هه ندیک کاری به ریوه بردنه». «باوهرت پیئا که م. هه یج که سیک له دانیمارکه وه نایه ته "نامالفی" تهنه بۆ نهوهی هه ندیک "کاری به ریوه بردن" نه نجام بادت. من وای بۆ ده چم خه ریکی نوسینی رۆمانیک بیت»

نه مه توانی درۆی له گه لدا بکه م. زۆر زی ره ک بوو. له به ره وه وتم؛ «باشه، رۆمانیک ده نوسم» که مییک دوای نهوه دریزه م به قسه که مدا و وتم؛ «بییم خۆشه که لیمتی ده گه یه ت»

شانیکهی هه لته که اند و وتی؛ «رۆمانه که ت دربارهی چیه؟» سه رم بۆ راوه شانند و هیئده م پیوت که من هه تا رۆمانه که م ته واونه که م نامه ویت به هه یج چۆریک باسی نوسینه که م بکه م.



تابهته به پنگه پرتوک

شهمپانیای دهستیوه بجیت لهسهر میژی ناخواردنهکه دابنیشیت، کهوتوو و ههئنهساوهتهوه. پزیشکیک لهناو ئامادهبواندا بووه، بهلام نهپوتانیوه رزگاربیجات، ئینجا وتی دایکم بهنهخۆشی دل نهمرد، ههچ هۆیهکی تری ئاشکراشمان بۆ رونا نهبووه که پیتی مردبیت. ئهوههر زۆر بهناسانی ئهم جیهانهی بهجیهیشت. لهویدا پرسیاریکم لیکرد و وتم؛ «ئه باوکت؟» لهوهلامدا زۆر بهتوندوتیژی وتی «پیمخۆش نیه باسی ئهوت بۆ بکه». لهپریکدا بهخۆیدا هانهوه و بهشیهویهکی نهرمتر وتی؛ «باشتره ئهواسه بۆ سبهینن ههلبگرین» تهماشایهکی کردم و پیکهنی. وابزانم بیرری له تافگهکه دهکردهوه.

یهک دوو جار له شوینی نارهحهته و چالوچۆلی ریگاکهدا دهستی گرتم، چونکه سهریایی لهپیداو، بهلام کاتیک که گهیشینه بهردهم "پۆنتونا" دهستی خسته ناو دهستمهوه، بهو شیوهیهش وهک ژن و پیاییک ههنگامان نا و چووینه ناو "پیزیتا دی پۆنتونا"وه. ههر زۆر ئاسان بوو، یاریهکی خۆشبوو، لهوه دهچوو ههموو جیهان ههلبخهتینین. ههندئ خهلی لهپاش چهندهها سال ئهوجا یهکتری دهناسن، بهلام ئیمه سهربه جۆره مرۆفیکی تهواو جیاوازر بووین. ئیمه ههر لهو کاتوه چهندهها ریگای قهدهری جوانمان لهیهکنریدا دۆزیبووهوه و دهمانتوانی لهریبانهوه لهیهکتر نزیکبینهوه، لهبهرنهوه ریگامان بهیهکنردهدا که یهک دوو نهینی لهلای خۆمان بشارینهوه.

پاشتهوهی تهماشایهکی ئهواوهمان کرد، رۆبیشینه باریکهوه و بهپێوه قاوهیهکمان خواردوه. "بییتا" داوی پهرداخیک مهشروبی لیموی کرد و منیش بیکیک براندیم داواکرد. بهناستهم قسهمان لهگهڵ یهکتریدا دهکرد. "بییتا" جگهرهیهکی دهرهینا و منیش شقارتهکهه

دهجیت ناوی "فیبا پیسترؤفا"یه. من نهوهم پیناخۆشبوو که نهمدهتوانی وشهیهکی شیوا وهک رهسهنی ئهوشهیه بدۆزمهوه. دۆلهکهمان لهپاش خۆمانهوه بهجیهیشت و چووینه سههر ریگایهک که بهخشت داپۆشراوو، ئهملاولای ریگاکهش تا ئاستیکی بهرز بهبهرد ههلهچنراوو. چهند جاریک بۆ وهستاین و تهماشای خوارهوهمان کرد. لهویشهوه هیشتام گویمان له هازهویهکی قولی تافگهکه بوو، ئهوه تافگهیهی که دامان نابوو بۆ بهیانی خۆمان بخهینه بهر ئاوهکهی. بهلام هیندهی نهبرد و ئیدی دهنگی تافگهکه و خوهری لاوازی روبراوهکه جودانهدکرایهوه که له خواری خوارهوهی "قالا دی مولینی"یهوه دهگهیشته لامان.

پاش سهعاتیک ئینجا گهیشینه "پۆنتونا"، بهلام ئیدی ههردوگمان شهکهت بوویوین. بهدریژیایی ئهواوهیه بهردهوام پیکهوه قسهمان دهکرد و ههر لهویدا هینده لهیهک نزیکبوویوینهوه که ههردوگمان دهمانزانی ئهویت نهینییهکی گهره لهناوهودایه. من لهوه دهرتسام "بییتا" ئهوشته بزانیته که من ههولمدهدا بیشارمهوه، ئهویش ناوارام دههاته بهرچاوم و دیاربوو لهوه دهرتسا ههولێ دۆزینهوهی نهینییهکی بدهم.

"بییتا" باسی دایکی کرد و وتی هینده نایبیت مردوه، ئهوهشی وت که بهدریژیایی ژبانی زۆر پهیوهستی یهکتربیوون. دایکی زۆر له ناکادا کۆچی داوی کردبوو، سهرباری ئهوهش ریک له رۆژی لهدایکبوونیدا مردبوو. لهگهڵ چهند برادرهیکیدا له "بایرشهار هۆف"دا ئاههنگی رۆژی لهدایکبوونی گێراوه. "بییتا" وتی ئهوه رۆژه دایکم تا بلنیت دلی خۆشبوو، بهلام لهو کاتهدا که ویستبووی بهخۆی و پهرداخیک



تابهته به پنگه پرتوک

نه شترسايه، نهوا بهلايهنى كه موه گومانى له نه قلم ده كرد. له برى نهوه برپارمدا چيرۆكئيك بۆ "بييتا" بگيرمهوه و له پنگه پيرۆكه كه وه ناراستهوخۆ باسى پياوه بهك مهتريه كه بكهه. خاله گرنگهكانى چيرۆكه كه بهم شيوهيه بوو؛

ماوهيهكى زۆر له موه بهر كوړيكي بچكوله بهناوى "جبرى كوليك" له "پراخ"ى پايتهختى "چيك"دا دهژيا. باوكى نه بوو، بهلام له گهه دايكيدا له نه پارتمانئيكى بچكوله دا دهژيا، له ته مهنى سئ سالييهوه زوو زوو خه ويكى به تينى به پياويكى بچكوله وه ده بينى، پياوه كه كلاويكى لبادى سه وزى له سه رده كرد و گۆچانئيكى هه يزه رانى بارىكى به ده سته وه ده گرت. له خه وه كانيدا بالاي نهوه پياوه بچكوله به كتوت به قهه بالاي خوى بوو، به لام به شيوه و روخسار وهك پياويكى ئاسايى وايوو. تنها نهوه نده بوو كه بالاي كوړتيوو و له چاو زۆر به خه لكانى ئاسايدا ده مديژتربوو و راسته وخۆتر قسه يده كرد.

نهوه پياوه بچكوله به له رنجه خه وه كانه وه ده بويست قه ناعهت به "جبرى" بگات كه هه موو نهوه شتانهى نهوه كوړه بچكوله به ده يانكات، نهوه دياربانه كات، نهكه تنها له كاتى خه وه تنيدا، بهنگو لهو كاتانه شدا كه به خه به ره. له بهر نهوه نهوه وهختانهى كه "جبرى" شتيكى لهو شتانه ده كرد كه دايكى لئى قه ده غه كرد بوو، له دلئى خويدا ده بويت "ئمم، كه واته نهوه پياوه بچكوله كه پيى كردم". جگه له وهش زۆر جار "جبرى" وشه و ده برپينى گه ورانهى به كار ده ئينا و دايكى نه يده زانى له كوئيه فيريان بووه. له سه ره نهوه شه وه چيرۆكى كوړت و دريژى زۆر ترسناك و سه ير و پرله نه ئينى ده گنپرايه وه، نهوه چيرۆكانهى باسه كرد كه پياوه بچكوله كه له خه ويذا بوى ده گنپرايه وه.

له ده سته فراند و بۆم دا گيرساند. به سه ره ميژه به رزه كهى باره كه ده خۆمان چه مانده وه و سه يرى به كتريمان ده كرد، وهك نهوهى به ربه ره كانئى به كتري بكه ين. خه نده به كه وه ته سه ره لئوه كانى. له وه ده چوو له به كه كاتدا به چه نده ها شت پييكه نيئ. وتم "ئو شپيت". نهويش له وه لامدا وتى «ده زانم». نهوجا وتم من زۆر به ته مه نترم له تۆ، كه چى وه لامى دامه وه و وتى «كه ميگ به ته مه نترت». تا نهوه كاته كه سمان ته مهنى خوى بهوى تر نهوت بوو.

له "پوننونا" وه به ره و "ئامالفى" خلبوي نه وه و نهوه رنجا ته سه كه سه ره ولئيه له هه زار پيپليكانه به كه زياتريك بوو. له شوئنيكى رنجا كه دا پياويك به لاماندا هات كه هيس تريكى پيپوو، ناچار بووين خۆمان به شاخه كه وه بنوسين. من و "بييتا" زۆر نزيك بووين له به كتريه وه. بۆنى هه لوژه و گيلاسى ليده هات. بۆنى زه ويش.

له سه ره كوړسيه كى ته ختهى رهق و تهق دانيشين بۆ نهوهى پشو به قاچمان بدين. پاش به كه دوو چركه به كه پياوه به كه مه تريه كه به لاره له نهجه ليمان په يدا بوو و له ته نيشتمانه وه له قه راغى رنجا كه دا له سه ره به رديك دانيشت. به ره له وهى دانيشيت به گۆچانه كهى ده سته ئاماژهى بۆ كردم و وهك نهوهى به رسيت "بۆم هه به لئره دا دانيشم؟" منيش نه مو پرا به ره نكارى بيمه وه، چونكه زۆر باش ده زمانى نهوه له هه موو بارى كدا ريك نهوه شته ده كات كه به دلئيه تى. كه مندال بووم هه ميشه وهك په نديك ده بويت "پياوه به كه مه تريه كه وه ستايه وه ستا!". به ده ره له وهش نه مده توانى لهو كاتدا راسته وخۆ له گه ئيدا قسه بكهه، چونكه "بييتا" له گه لدا بوو. گه ره به قسه داوام لئيكردايه كه بروات يان بمترساندايه، نهوه له وانه بوو "بييتا"م بترساندايه. گه ره



تابهته به پنگه پرتوک

پیاوه بچکۆله که به شیوه یه کی ته و او جیاواز هه لسوکه وتی ده کرد و به شیوه ی باوی ناو خه وه کانی "جیری" رهفتاری نه ده کرد. هیشتم جار جاریک ناوری له "جیری" ده دایه وه و یهک دوو وشه ی پیده وت، به لام زور به ده گمهن نه وه رویده دا. نه وش گه وره ترین گۆرانکاری بوو له په یوه ندی نیوانیاندا، چونکه کاتی خۆی له خه وه کانی "جیری" دا پیاوه بچکۆله که جگه له یاریکردن به وشه، تاراده یهک هیچ شتیکی تری نه ده کرد. له وه ده چوو له وه به دواوه ههر له به رخا تری "جیری" بچکۆلانه وازی له زۆر به ی ههره زۆری زمانه که ی هینابیت. به ده رله وهش له خه وه کاندای حهزی له هه لوه راندی هه لۆزه و گنیلاس بوو و به چینه وه یه کسه ره ده یخسته ده میه وه و ده یخواردن، یان "جیری" ده برده ژیر زه مینه که وه و نه مباریکی نه ینی شه ره ته ی پیشانده دا، له ویدا یهک له دوا ی یهک بتلی شه ره ته ی شیرینی هه لده چیری و ده یخواردنه وه، به یه نه وه ی دلو پیک بدات به و مندا له بو نه وه ی تینوه ته ی پی بشکینیت. به لام له جیهانی راسته قینه دا جگه له کلوه که ی و گۆچانه که ی که تاراده یهک هه میشه هه لیده سو راند و به ملاولا دا رایده یوه شانده، هه رگیز روینه دا که شتیکی به رزبکاته وه. نه هیچی ده خوارد و نه هیچی ده خوارد وه. له جیهانی راسته قینه دا خۆی خۆی نیوو و شتیکی تریوو، هه لیه ته به به راورد کردنی له گه ل نه و کاتانه دا که له فه نتاسیای "جیری" دا پرله ژیان و چالاکی بوو. رهنگه نه وهش نه و نرخه بیت که له بری نه وه دابیتی که له جیهانی خه ونه وه هاتیوو ناو جیهانی راسته قینه وه، به لام له راستیشدا نه وهش خۆی له خۆیدا گۆرانگاریه کی مه زن بوو.

"جیری" گه وره تریک بوو و نه و پیاوه بچکۆله یه ش که م تازور له هه موو شۆینیکدا ههر له گه لیدا بوو، به لام ته نانه ت یهک ملیمه تریش گه وره تر

خه وه کانی شی به و پیاوه بچکۆله یه وه هه میشه خۆش و پرله ژیان بوون، له به رنه وه زۆر به ی جار هکان "جیری" به دم خه ندیه که وه خه به ری ده بووه وه، هه رگیزیش به ره نگاری دایکی نه ده یوه وه که پی ده وت "ئیدی کاتی خه وه و ده بیت به ویت". کیشه کان له و کاته وه سه رایانه لدا که به یانیه کیان پیاوه بچکۆله که له گه ل ته و او بوونی خه وه که دا ون نه بوو. نه و رۆژه، رۆژیکی هاوینی خۆشیوو و که "جیری" چاوی ده کاته وه، زور به رونی پیاوه بچکۆله که ده بین، به خۆی و کلوه لباده سه وزه که یه وه له ژوره که یدا له ته نیشته جیگا که یه وه وه ستاوه، پاش نه ختیکی گرده پیاوه که له ده رگا کراوه که وه ده چینه دالانه که و له ویشه وه خۆی ده کات به زوری دانیشته که یاندا. "جیری" یه به پله له جیگا که یدا به رزده بیته وه و ناچارانه به ره و زوری دانیشته که یان دوا یه که ویت. له ویدا به راستی پیاوه بچکۆله که ده بین گۆچانه که ی هه لده سو رینیت. پیاویکی پرله ژیان و چالاک ده بینیت.

پاش ماوه یهک پیاوه بچکۆله که له سوچیکی ژوره که دا له لای کتیبخانه که وه ده وه ستیت و به گۆچانه که ی ده ستی ئامازه بو کتیبیک ده کات، له و کاته دا دایکی دینه ژوره وه و "جیری" ش زور به په رۆشه وه ئامازه بو پیاوه بچکۆله که ده کات، به لام دایکی هیچ نابیینیت، به راستی ناتوانیت پیاوه بچکۆله که بینیت. "جیری" سه ری له وه ده سو رمیت، چونکه نه و پیاوه به لایه وه شتیکی نادیار نه، شتیکی سه رابی و نارونیش نه له به رچا ویدا. هه روهک گۆزه گه وره که ی سه ر عه رده که و پیاو کۆنه که یان به رونی ده بین، نه و پیاو یه ی که ماوه ی پیشوو دایکی به رهنگی سه وز بویاخی کردبوو، چونکه رهنگه سپیه که ی زه ر دباو بوو بوو.



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

ببینیت. همه‌ی پیاوه بچکۆله‌که خۆی دایده‌نا له چ کاتیڤدا خۆی پيشانی "جیری" بات. هه‌ندئ جار له ناوه‌خترین ساتی ژيانی "جیری" دا خۆی دهرده‌خست.

جگه له "جیری" هه‌چ كه‌سێکی تر نه‌یده‌توانی پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که ببینیت، نه له‌و خانوهدا كه تێبیدا ده‌ژیا و نه‌له‌سه‌ر شه‌قام و كۆلانه‌كانی "پراخ"یشدا. "جیری" به‌رده‌وام سه‌ری له‌وه‌ ده‌سو‌رما. رۆژێك له‌رۆژان كاتیك كه "جیری" بووبه پیاویکی گه‌وره، له‌گه‌ڵ كچێكدا ده‌كه‌وێته‌ عه‌شقه‌وه. كچه‌كه ناوی "جاركا" بوو. "جیری" ده‌یه‌وێت ژيان و رۆحی له‌گه‌ڵ كچه‌كه‌دا دابه‌شبات، هه‌رله‌به‌رئه‌وه یه‌ك دوو جار كه پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که ده‌چووهر ژوره‌كه‌یانه‌وه، ئاماژه‌ی بۆ ده‌كرد و ده‌یویست ده‌ستگیرانه‌كه‌شی سیمای ئه‌و پیاوه بێ‌وێنه‌یه‌ ببینیت، هه‌رچه‌نده ئه‌گه‌ر بۆ ماوه‌یه‌کی كه‌میش بێت. به‌لام "جاركا" پێیوابوو كه "جیری" هه‌یدی هه‌یدی به‌ره‌و شیتبوون بجیت، له‌به‌رئه‌وه كه‌مێك خۆی لێ‌ده‌كیشیته‌ داواه، رۆژێك له‌رۆژانیش به‌یه‌كجاری جیی ده‌هێلێت و داوی پیاویکی گه‌نجی ئه‌ندازیار ده‌كه‌وێت، چونكه به‌پێی ئه‌و "جیری" زیاتریك له‌ناوه‌نتاسیای خۆیدا ده‌ژی و كه‌متریك له‌ناوه‌ جیهانی راسته‌قینه‌دا له‌گه‌ڵ خه‌لكی تردا ده‌ژی.

دواتر "جیری" پیرده‌بیت، ته‌نها و دا‌براو ژيان به‌سه‌رده‌بات و له‌گه‌ڵ مردنیدا گۆرانکاریه‌کی یه‌كجار سه‌رنجراکیش رووده‌بات. له‌و رۆژه‌وه‌ی كه "جیری" ده‌ستبه‌رداری کات ده‌بیت، مه‌به‌ستم له‌وه‌ كه ئه‌م جیهانه‌ی ئێمه به‌جێ‌ده‌هێلێت، ورته‌ورتیکی زۆر به‌پراخدا بلاوده‌بێته‌وه و ده‌لێن ده‌مه‌وئێوارن كه‌سێکی "هۆمۆنكولوس" یان بېنیوه كه به‌ته‌نیا له‌قه‌راغ رو‌باری "قُلْتانًا" دا پیاسه‌ی كردووه. تاک و ته‌رای

نه‌بوو. ئه‌و کاته‌ی كه "جیری" ته‌مه‌نی گه‌یشته‌ هه‌وت سالان، به‌بالا بستیك له پیاوه بچکۆله‌که گه‌وره‌تربوو، له‌و کاته‌شه‌وه پێی ده‌وت "پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که"، چونكه بالای ته‌نها یه‌ك مه‌تر ده‌یوو. له‌و رۆژه‌وه‌ی كه پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که سه‌ری هه‌ینایه‌ ناوه‌قیقه‌ته‌وه و بۆ یه‌كه‌مین جار له ئه‌پارتمان‌ه‌که‌ی "جیری" دا خۆی نیشاندا، له‌و رۆژه‌وه‌ ئیدی "جیری" چیتر خه‌ونی پێوه نه‌بینی. له‌به‌رئه‌وه "جیری" هه‌چ گومانێکی نه‌بوو كه پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که یان خۆی به‌ئاره‌زوی خۆی له جیهانی خه‌وندا ها‌تۆته‌ دهره‌وه، یاخود به‌زۆر له‌ ولاتی هه‌كایه‌تدا دورخراوه‌ته‌وه و ئیستاكه‌ش رێگای گه‌رانه‌وه‌ی بۆ نا‌دۆزێته‌وه. "جیری" پێیوابوو كه پیاوی ناوه‌نه‌كانی به‌هۆی ئه‌وه‌وه و ئنبوو‌بیت، له‌به‌رئه‌وه هه‌میشه ئومێده‌واربوو كه رۆژێك له‌رۆژان بگه‌رێته‌وه بۆ ئه‌و جیهانه‌ی كه لێ‌وه‌ی ها‌تیبوو. له‌راستی‌دا ئه‌و سه‌ر به‌و جیهانه‌بوو، هه‌موو كه‌سێك ده‌بیت هه‌ینده وریابیت كه زۆر له‌و جیهانه‌ دورنه‌كه‌وێته‌وه كه به‌راستی خۆی تێیدا ده‌بینیته‌وه. نه‌خته‌ نه‌خته "جیری" گه‌وره‌بوو و پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که‌ش به‌رده‌وام له‌ چواره‌وری بوو، جارجاریك ئه‌و حاله‌ته "جیری" بێزار و نیگه‌ران ده‌كرد.

به‌دریژایی هه‌موو ژيان پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که وه‌ك سیه‌رێك داوی "جیری" كه‌وتبوو. له‌وه‌ده‌چوو كه به‌هه‌یووشی له‌داوی "جیری" وه‌ بروت، به‌لام پیاوه بچکۆله هه‌میشه له‌و به‌روایه‌دا‌بوو كه ئه‌و حاله‌ته به‌پێچه‌وانه‌وه‌بیت، ئه‌و ده‌یوت "من پالی پێوه‌ده‌نێم بۆ پێشه‌وه و من ده‌سه‌لاتم به‌سه‌ر هه‌موو ژيان یه‌و كورده‌ا هه‌یه". له‌سه‌رێكه‌وه قسه‌که‌ی كه‌مێك راستی تێدا‌بوو، چونكه "جیری" خۆی ده‌سه‌لاتی به‌سه‌رئه‌وه‌دا نه‌بوو له‌ چ کات و شوێنێكدا پیاوه یه‌ك مه‌تریه‌که



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

ده‌کردده و ِشتیک بوو له‌وینیه‌ی دیواره‌که‌وه هات به‌خه‌یالمدا، به‌ته‌واوته‌ی له‌و بر‌وايه‌دابووم که "بییتا"ش باریکی قورسی به‌شانه‌وه‌یه. له‌دلی خۆمدا ده‌موت "به‌راست کی ده‌لپت ئیمه‌ داهاتویه‌کمان پیکه‌وه‌ نیه‌؟". ژوریکی له‌ ناوشار به‌کرئ گرتبوو و وینه‌کیشیش بوو. ئه‌و نه‌یده‌زانی که من هه‌ر ژور ژور ده‌ولمه‌ندم، ئه‌وه‌ش شتیک بوو له‌و شتانه‌ی که دامنا‌بوو له‌ دواجاردا پیتی بلیم.

کاتژمیری ده و نیوی به‌یانی له‌سه‌ر پلکانه‌کانی به‌رده‌م کلێسه‌که‌دا دانیش‌تبوو. دیسانه‌وه‌ ماکسیه‌ زه‌رده‌که‌ی له‌به‌ردابوو، له‌ خه‌یالی خۆمدا وتم "له‌وه‌ده‌چیت ئه‌ویش له‌باره‌ی شتی رۆژانه‌ی وه‌ک جل و به‌رگ له‌من بچیت". من ئه‌و کاتانه‌ی سه‌فه‌رم ده‌کرد تا جله‌کانم ژور ژور پیس نه‌بوونا‌یه، دامنه‌ده‌نان بۆ شۆرین. به‌لام خۆ ده‌شگونجیت که ژور دلی به‌و ماکسیه‌ زه‌رده‌ خۆش‌بیت. منیش به‌دلَم بوو. به‌ده‌ر له‌وه‌ش رۆژی جه‌ژنی پاک بوو، ئی له‌وانه‌یه‌ دوینی ئیواره‌ ماکسیه‌که‌ی شۆربیت، رهنگه‌ ئه‌وه‌ یه‌کیک له‌و کارانه‌بووبیت که وتی ده‌بیت بیانگه‌م. به‌لام له‌بری سه‌رپاییه‌ سپیه‌کانی جوتی کاله‌ی له‌پیکردبوو. به‌نیازی پیاسه‌کردن بووین.

له‌سه‌ر پلکانه‌کان هه‌ستا و به‌ره‌وروم هات. له‌پیشدا به‌سه‌ر هه‌موو پلکانه‌کاندا سه‌رکه‌وتین و له‌به‌رده‌می کلێسه‌که‌دا وه‌ستاین، گویمان بۆ گۆزانی جه‌ژنی پاک شلکرد. "بییتا" به‌ریزه‌وه‌ گوئی گرتبوو، به‌لام له‌هه‌مان کاتدا مه‌کراویش ده‌هاته به‌رچاوم.

ئو کۆلانه‌ باریکانه‌مان دۆزیه‌وه‌ که به‌ره‌و ده‌ره‌وی شار ده‌رپۆشتن، له‌و کاته‌شدا که به‌سه‌ر گرده‌ چالوچۆله‌کانی ناو دار لیمۆکاندا ده‌رپۆشتین ده‌ستیکرد به‌قسه‌ و وتی "هه‌رگیز هیچ پیاویکم نه‌ناسیه‌و

که‌سیک ئه‌و هه‌شت ساڵه‌ی دوا "چل"ه‌که‌ی نه‌ده‌دی. ئه‌و خۆشی وتی "که‌میک به‌ته‌مه‌نتریت". من کاتی خۆی هه‌ر ژور به‌لامه‌وه‌ ناسایی بوو که "ماریا" ده‌ ساڵ له‌ من به‌ته‌مه‌نتر بوو، ئه‌ویش هه‌رگیز گله‌یی له‌وه نه‌ده‌کرد که من ده‌ ساڵ له‌و مندالتربووم.

من پیم وانه‌بوو پیاوکوژیک "بییتا"ی به‌کرئ گرتبیت بۆ ئه‌وه‌ی فریوم بدات و بمخاته‌ ته‌له‌یه‌که‌وه، پێشم وانه‌بوو خۆی پیاوکوژیکی به‌کرئ‌گیروا بیت. به‌لام ئه‌گه‌ر وابوویه، ئه‌وا ئه‌م‌رۆش پیک وه‌ک ئه‌و پاشنیوه‌رۆیه‌ ره‌فتاری ده‌کرد که کردی. له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ ئه‌ویش هه‌ر وه‌ک من هه‌فته‌یه‌که‌ بوو هاتبووه "نامالفی". پێیده‌چوو من پارویه‌کی ناسانیم بۆی. به‌یانی‌ش پیکه‌وه‌ ده‌رپۆینه‌ ناو دۆله‌که‌ و له‌ویشه‌وه‌ ده‌چینه‌ سه‌ر شاخی "پۆگیرولا". ئه‌و خۆی شوینی پیاسه‌که‌مانی دیاریکردبوو و له‌وه‌و‌پیشیش به‌ناو دۆلی "ناشه‌کاندا" رۆیشتیوو بۆ "پۆگیرولا". نه‌بوویست نانی ئیواره‌م له‌گه‌ندا بخوات، چونکه‌ وتی "کاری ترم هه‌یه". له‌دلی خۆمدا ده‌موت "ره‌نگه‌ کاره‌که‌ی ته‌له‌فون کردن بووبیت، پێیده‌چیت بۆ پێشنیوه‌رۆی به‌یانی له‌لای" قالا دای مولینی" جمه‌ی بیت له‌ پیاو و هه‌موشیا‌ن شتیان له‌ گوچکه‌دا بیت. هه‌موویانم له‌به‌رچاودابوو، ده‌مبیین له‌ناو پاشماوه‌کانی ئاشی کاغه‌زه‌که‌دا هه‌ر یه‌که‌یان چووبه‌ شوینی خۆیه‌وه‌ و خۆیان ماتکردبوو. گویم له‌ قاتای پیکه‌نینی "بییتا" بوو و هه‌ر له‌ویدا وینیه‌ی ئه‌و سه‌فته‌ پاریه‌م ده‌دی که ده‌بوا‌یه‌ پیا‌ن ببه‌خشیایه‌. من فه‌نتاسیا‌یه‌کی پیرله‌ژیا‌نم هه‌بوو.

ته‌ماشایه‌کی وینه‌که‌ی "ئیبسن"م کرد که به‌دیواره‌که‌وه‌ هه‌ل‌واسرابوو. خۆم به‌ خۆم ده‌وت "به‌لام خۆ ریشی تیده‌چیت من و "بییتا" وه‌ک دوو که‌س بین که له‌دوا‌ی که‌شتی تیگشانیک هه‌ولنی به‌یه‌که‌ گه‌بشتن به‌دین؟ بۆ نا؟" بیرم له‌ "لیندا"ی خانم و "کروستاد"ی پارێزه‌ر



تابهته به پنگه پرتوک

زور جياواز كه وته باسكردن و وتی؛ «رهنگه كه سيكي وريا بيت، به لام من لهو بپروايه دام كه هينده باش خوت نه ناسيت. نهو كاته كه هاتپته ناو پيتره ريه كه وه، رورژنامه يه كي "كوريرر ديللا سيرا" ت له ژير بالدا بوو، واته به خه يالي من زور رپييتيده چوو كه ئيتالي بيت، واشي بوچوم كه كه سيكي رورژنابووي به ده گه مني نهو ناوچه يه بيت، نهو جا دانيشتيت و نيگايه كت تيگرتم، نيگايه كه كه هينده زوري پينه وتم، به لام به لايه ني كه موه هينده تيگه يشتم كه نيرياز نيت. داواي پيترايه كه و بيره يه كت كرد، كه واته له گهل نهو شدا ربي تيده چوو كه كه شتيرايك بيت، به لام دياربوو به زمانكي ئيتالي ره وان قسه ت ده كرد. دواتر ديسانه وه ته ماشايه كت كرد موه، و ايزانم نهو جاره بيان ته نها سه يري قاچمت كرد و سه رنجت چوو سه ر سه رپاييه سپيه كاني پيم. به پرواي من نهو ورده كار يه كي گرنگ بوو، چونكه هه موو بياويك ته ماشاي قاچ و قولي ثافره ت ناكات، به لام تو كردت. بو ماوه يه كه هه ر ته ماشاي قاچمت ده كرد، له سه رپاييه كانم ورده بوويته وه، واته به شيويه كي تر بلين تو كه سيكيه كه چيژه هه سته يه كانت به لاوه مه به سته. نهو جا رورژنامه كه كت كرده وه و يه كسه ر چوپته سه ر به شي كه لتوري، واته هينده شم بو دره كه وت كه له وان يه كه سيك بيت كه كه لتورت به لاوه گرنگ بيت. ديسانه وه نيگايه كت تيگرت موه، ته نها يه كه نيگا، به لام زور دننيا و به گور سه يريت كردم. له وان يه له يادت نه بيت كه من له ويذا وه لامی نهو نيگايه م داپته وه. هه رچه بنده يه كه مين نزيكيوونه وه مان، يه كه مين جار من و تو ماوه يه كي زور كورت سه يري چاوي يه كتريمان كرد، به لام له گهل نهو شدا سه ير كردني چاوي يه كتري به بينه وه ي چاوتي له سه ر لابه ريت _هه روه ك زور جار له و كاتانه دا روده دات كه به ريكه وت دوو نيگا پينك ده گهن _ پنيده چي ت

كه هينده لي نزيكيم و لي تيگيم". مينيش وه لامی دلسوزيه خيرا كه يم دا يوه و وتم "راسته من كو مه ليك به يوه ندي كورت كورتم هه بووه، به لام و ايزانم له كاتي گه نجيمه وه هه رگيز به راستي نه كه وتوم ته عه شقه وه. زور به دلخوشيه وه وتم "چاوه پروانتم بووم". قسه كاني نهو رورژشمان به ته واوه تي بي ئايروني و زياده رويي نه بوو، به لام شتيكي زور جدی له ژير قسه كانماندا خوي هه شاردا بوو. من به ته واوه تي دنيا بووم له وه ي كه "بييتا" به راستي هه زي ليكر دووم، به لام نهو شم پيوت كه نياز مه رورژي چوار شه ممه سه فه ريكه م و "تامالفي" به جيبيلم.

ليميرسي و وتم "باشه تو دوپن هه روا به ريكه وت له تاو نهو هه موو كه سه دا هاتيت و داواي شقارته ت له من كرد". خه نده يه كي مه كراوي خسته سه ر ليواني و وه ك كه سيكي به سه ته زمان سه ريكي بو له قاندم. دواتر يش وتم "نه ي باشه دواتر دوانمه كه وتيت بو دولي" فلا دا ي موليني؟"، سه ري راوشاند و وتي "مه زه نده مكرد كه تو ده ته وي ت بياسه يه كه بكه يت، ئي هونه ريكي زور گه روه ش نيه كه بزانم بو كوئ ده رويت، چونكه له م ناوه دا ته نها يه كه دولي لييه كه خه لكي بياسه ي تيذا بكات". مينيش به كورتي وتمه وه "كه واته به ريكه وت داواي شقارته ت ليكردم، به لام ريكه وت نه بوو كه دواتر به هه مان نهو ريگايه دا هاتيت كه مني پيدا رويشتبووم؟"، له وه لامدا به ده نكيكي پرله نه ينيه وه وتي "له وان يه نهو بيان هه روا ريكه وت نه بووي ت". من ده مويست بجمه بنج و بناواني نهو بابه ته وه، له وي شدا ته نها بيرم له قسه كاني "لويجي" نه ده كرده وه. نهو جا ورد تريك وتم "ئاخر ني مه ته نانه ت قسه شمان بيكه وه نه كرد، ته نها يه كه دوو جار سه يري يه كتريمان كرد و ته واو". له پي شدا بيكه ني، نهو جا دواتر به شيويه كي



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

مروغی‌کی تابه‌ته‌دا ده‌گه‌رپیت و پِیشی تیده‌چوو ئه‌و کسه‌ من بم، بۆ نا، روم وەرچه‌رخاند و گه‌رامه‌وه‌ سهر میزه‌که‌ی خۆم، ئه‌وه‌ش چرکه‌ و نیویکی‌ خایاند، له‌پشتی ملمه‌وه‌ هه‌ستم ده‌کرد که‌ سه‌یرم ده‌که‌یت، به‌لام بیگومان پییده‌چیت ههر به‌ خه‌یال مه‌زنده‌ی ئه‌وم کردیت. له‌و کاته‌شدا که‌ پاره‌که‌ت خسته‌ سه‌رمیزه‌که‌ و ویستت برۆیت، تاراده‌یه‌ک به‌ دلته‌نگیه‌وه‌ سه‌یریکت کردم و به‌ده‌ست خواجه‌فیزبونیت لیکردم، به‌ شیوه‌ی ده‌ست راوه‌شاندنه‌که‌ته‌دا ده‌میینی که‌ تۆ له‌ خه‌یالی خۆتدا دلناییت که‌ هه‌رگیز یه‌کتري نابینی‌ه‌وه‌. من دانیشتیبوم له‌سه‌ر ده‌فته‌ری سکنچه‌که‌م هیلکاری ده‌موچاوی تۆم ده‌کیشا، چونکه‌ سیمای تۆم به‌دلیبو، به‌لام تۆ هینده‌ بی سهرنج بوویت که‌ نه‌ترانی من دانیشتیبوم و هیلکاری ده‌موچاوی تۆ ده‌کیشم. به‌و په‌ری کراوه‌بیه‌وه‌ خنده‌یه‌که‌م بۆ کردیت، چونکه‌ ده‌مویست به‌ چاوم پی‌ت بلیم که‌ ژیان سه‌رباری هه‌موو شتیگ شتیکی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌یه‌. تۆ رۆیشیت، به‌لام هه‌ستمده‌کرد که‌ شتیگ له‌گه‌ل خۆتدا بردیت، شتیگ که‌ له‌ناو چاوی مندا به‌دیت کردبوو. به‌و شیوه‌یه‌دا که‌ پیئزه‌ریه‌که‌ت جیه‌پشت، زانیم که‌ ده‌ته‌ویت برۆیت بۆ "قالا‌ دا‌ی‌ مولینی". بیگومان ریئیتیده‌چوو که‌ به‌هه‌له‌دا‌ چوویم، به‌لام به‌هه‌له‌دا‌ نه‌چوویم. له‌دلی‌ خۆمدا‌ ده‌موت "تۆ‌ که‌سیکیت‌ که‌ به‌راستی‌ پی‌م‌ خۆش‌ ده‌بی‌ت‌ که‌ بی‌ناسم،‌ هه‌له‌ته‌ نه‌گه‌ر‌ بو‌ارم‌ هه‌بی‌ت‌».

له‌سه‌ر‌ توله‌ ری‌گا‌ بچکۆله‌که‌ وه‌ستام‌ و‌ دوو‌ جار‌ چه‌په‌م‌ بۆلیدا،‌ ئه‌وجا‌ وتم‌ "نافه‌رم!". هه‌ستمده‌کرد‌ زۆر‌ به‌باشی‌ لیمتی‌گه‌یشتوو‌ و‌ هه‌ستی‌کی‌ خۆشبوو،‌ پی‌م‌ خۆشبوو‌ یه‌کێک‌ ئه‌وها‌ بمی‌نی‌ت‌ و‌ بمناسی‌ته‌وه‌،‌ هه‌روه‌ک‌ ئه‌وه‌وابوو‌ که‌ گه‌رابیتمه‌وه‌ ماله‌وه‌. زۆر‌ زۆر‌ ده‌میک‌ بوو‌ که‌سی‌کی‌ وام‌ نه‌بوو‌ که‌ شایانی‌ ئه‌وه‌بی‌ت‌ بگه‌رپه‌مه‌وه‌ ماله‌وه‌ بۆ‌ای.

که‌ زۆر‌ دل‌سۆزانه‌ و‌ پرله‌خۆشه‌ویستی‌ بی‌ت. نیگا‌که‌مان‌ دوولایه‌نه‌بوو. ئه‌و‌ که‌ره‌ته‌ بۆ‌ ئه‌وه‌چوو‌م‌ که‌ هه‌ولی‌ ئه‌وه‌به‌دیت‌ ته‌مه‌نم‌ بخره‌م‌بی‌ت، به‌لام‌ ره‌نگه‌ له‌و‌ خاله‌دا‌ هه‌له‌م. من‌ "له‌زانیا"‌که‌ی‌ خۆم‌ خواردیو‌ و‌ ده‌مویست‌ جگه‌ره‌یه‌ک‌ به‌چه‌رخیک‌ دا‌بگیرسینم‌ که‌ غازی‌ تیدا‌ نه‌ما‌بوو. تۆ‌ سهرنجت‌ چوو‌ه‌ سه‌ر‌ ئه‌وه‌،‌ به‌لام‌ وابزانم‌ سهرنجت‌ نه‌چوو‌ه‌ سه‌ر‌ ئه‌وه‌ی‌ که‌ من‌ سه‌رنجم‌ چوو‌بووه‌ سه‌ر‌ ئه‌وه‌ی‌ که‌ تۆ‌ سهرنجت‌ چوو‌بووه‌ سه‌ر‌ ئه‌وه‌. وابزانم‌ هه‌موو‌ ئه‌و‌ حاله‌ته‌ ته‌نها‌ پینچ‌ چرکه‌یه‌کی‌ خایاند،‌ ریک‌ هی‌نده‌ی‌ پی‌ده‌چوو‌ که‌ تۆ‌ له‌سه‌ر‌ کورسیه‌که‌ت‌ هه‌ستی‌ت‌ و‌ بی‌یت‌ بۆ‌ای‌ من‌ و‌ جگه‌ره‌که‌م‌ بۆ‌ دا‌بگیرسینیت،‌ هه‌له‌ته‌ نه‌گه‌ر‌ چه‌رخت‌ پی‌یوایه‌،‌ به‌لایه‌نی‌ که‌مه‌وه‌ نه‌گه‌ر‌ که‌سی‌کی‌ به‌و‌ شیوه‌یه‌ بویتابه‌ که‌ من‌ مه‌زنده‌م‌ ده‌کرد. له‌بری‌ ئه‌وه‌ ناچاربووم‌ خۆم‌ هه‌ستم،‌ چه‌ند‌ هه‌نگاوێک‌ بپنیم‌ و‌ بپه‌ سه‌ر‌ میزه‌که‌ت‌ و‌ دا‌وی‌ ناگرت‌ لیبیکه‌م،‌ تۆ‌ له‌ زمانه‌ ئی‌تالیه‌که‌ی‌ من‌ گه‌یشتیت،‌ به‌لام‌ به‌له‌هجه‌که‌مه‌دا‌ دلنایبوویت‌ که‌ من‌ که‌سی‌کی‌ بیانیم. تۆ‌ وت‌ "من‌ جگه‌ره‌کیش‌ نیم،‌ به‌لام‌ له‌ما‌وه‌ی‌ یه‌ک‌ دوو‌ چرکه‌ی‌ دا‌هاتوو‌دا‌ چه‌رخیکت‌ له‌سه‌ر‌ یه‌کێک‌ له‌ میزه‌کانی‌ تره‌وه‌ هه‌لگرت‌ و‌ جگه‌ره‌که‌ت‌ بۆ‌ دا‌گیرساندم. تۆ‌ یه‌کێک‌ نه‌بوویت‌ له‌و‌ که‌سانه‌ی‌ که‌ هه‌روا‌ به‌ناسانی‌ ره‌وانه‌ی‌ می‌زی‌کی‌ ترم‌ بکه‌یت،‌ به‌لکو‌ به‌رپرسیاریه‌که‌ت‌ خسته‌ ئه‌ستۆی‌ خۆت،‌ یان‌ راستتریک‌ بی‌لینن؛‌ به‌لاته‌وه‌ ئاساییبوو‌ که‌ جگه‌ره‌که‌م‌ دا‌بگیرسینیت. پی‌تخۆشیو‌ که‌ من‌ هانام‌ بۆ‌ تۆ‌ هینابوو. له‌و‌ کاته‌شدا‌ که‌ جگه‌ره‌که‌ت‌ بۆ‌ دا‌گیرساندم،‌ ئه‌و‌ نه‌په‌یه‌شت‌ ده‌رخست‌ که‌ ئه‌وه‌ یه‌که‌مین‌ جارت‌ نیه‌ که‌ جگه‌ره‌یه‌ک‌ بۆ‌ ئافه‌رتیک‌ دا‌بگیرسینیت. من‌ سوپاسم‌ کردیت‌ و‌ ریک‌ له‌و‌ کاته‌دا‌ تاریکیه‌ک‌ که‌ته‌ سه‌ر‌ ده‌موچاوت،‌ که‌ پپی‌ وتم‌ تۆ‌ که‌سی‌کیت‌ و‌ له‌ ته‌نگانه‌یه‌که‌دا‌یت،‌ که‌سی‌کیت‌ که‌ تاراده‌یه‌ک‌ به‌د‌و‌ای‌ دۆزینه‌وه‌ی‌



تابهته به پنگه‌ی پرتوک

پرتوک شهرمی له‌وه‌کردبیت که دوینی به‌هیچ شیوه‌یه‌ک باسی نه‌وه‌ی بۆ نه‌کردم.

هیندهم بیوت که من به‌رله‌وه‌ی بیم بۆ "نامالی"، له پیتانگی کتپه‌که‌ی "بۆلۆگنا" بووم. له‌کاتی ئه‌و قسانه‌مدا زۆر به‌وردی ته‌ماشامکرد، به‌لام هیچ شتیکی نا‌ناساییم تیدا به‌دینه‌کرد. ده‌بوایه ئیتر چیتز بیرم له "لویجی" نه‌کردایه‌ته‌وه. ئینجا وتی؛ «که‌واته تۆش کتپیی مندا‌لان دهنوسیت؟» سه‌رم بۆ له‌قاند و ده‌ستیکم به‌قژیدا هینا. زۆری به‌لاوه ناسایی بوو.

پاش نیو سه‌عاتیک گه‌یشتینه سه‌ره‌وه‌ی "قیا پارادیسۆ"، له‌ویدا چاومان به‌ کۆمه‌له‌ هه‌رێکی هه‌ر زۆر گه‌وره‌ گه‌وره‌ که‌وت که له شاخه‌کانه‌وه به‌ره‌و ئاسمانی دۆله‌که ده‌هاتن. گویمان له‌ ده‌نگی زه‌نگی گۆنسه‌کانی "نامالی" بوو که له‌ خواره‌وه ده‌هاتن، به‌ک چرکه به‌دوایدا زه‌نگه‌کانی "پۆنتونا" ده‌نگیان لیبه‌رزبووه‌وه، له "پۆگیرۆلا" شه‌وه که که‌وتبووه سه‌ر لوتکه‌ی شاخه‌کانی ئه‌و په‌ری دۆله‌که‌وه، ده‌نگی زه‌نگی گۆنسه‌مان ده‌گه‌یشتی. پۆژی جه‌ژنی پاک بوو و کانترمیر 12 بوو.

یه‌که‌مین شریخه‌ی هه‌وره‌گره‌مه هات و "ببیتا" ده‌ستی گرتم. داوام لیکرد بگه‌رپینه‌وه، به‌لام ئه‌و سوربوو له‌سه‌رئه‌وه‌ی به‌رده‌وامبین. خه‌یالم بۆ ئه‌وه‌چوو که له‌سه‌ره‌وه‌ی دۆله‌که‌ په‌یمانی له‌گه‌ل یه‌کێکدا هه‌بیت، ده‌شمزانی که ته‌نها فه‌نتاسیای خۆمه و هیچی تر. له‌و کاته‌وه‌ی "بۆلۆگنا" جیه‌یشتبوو، به‌ بیست _ سی جووری جیاواز شیوه‌ی مردنی خۆم دا‌رشتبوو. به‌لام "ببیتا" له‌ هیچ یه‌کێک له‌و پلانا‌نه‌دا نه‌بوو. له‌ فره‌لایه‌نه‌وه ئومێده‌واربووم که ئه‌و پرگارمکات له

وتم؛ «یه‌که‌مجار وتت "من به‌رپنگه‌وت داوی شقارته‌م لیکردیت"، ئیستا که‌ش ده‌لئیت "مه‌زنده‌م ده‌کرد که چه‌رخت پینه‌بیت"»

پنگه‌ینیی به‌ قسه‌ که‌مه‌که‌م هات. ئه‌وه نیشانه‌یه‌ک بوو بۆ ئه‌وه‌ی که من هه‌موو تاکه وشه‌یه‌که‌یم به‌ ته‌رازویه‌کی زپیرین هه‌لسه‌نگاندوو. وتی؛ «به‌لایه‌نی که‌مه‌وه ئه‌وه‌یان پنگه‌وتیوو که چه‌رخه‌که‌م غازی تیدا نه‌ما‌بوو، به‌لام تۆ که‌سیکی پنگه‌وت نه‌بوویت، تۆ وه‌ک کتپییکی کراوه وایوویت و من هه‌ر له‌ویادا ده‌ستمکردبوو به‌ خۆینده‌وه‌ی»

له‌دلی خۆمدا وتم "یان له‌پیشه‌وه هه‌موو شتیکیان به‌باشی تیگه‌یان‌دوویت"، به‌لام هه‌ر خیرا ئه‌و خه‌یاله‌م له‌ میسکدا ده‌هینا.

من به‌هۆی شتی تره‌وه پرسیاریکم لیکرد و وتم؛ «چه‌رخ‌ی ترت پینه‌؟»

له‌مه‌به‌ستم تینه‌گه‌یشت، له‌به‌رئه‌وه وتم؛ «هه‌میشه چه‌رخ‌یکی به‌تال و چه‌رخ‌یکی پرت له‌گیرفاندا‌یه‌؟»

ته‌ماشایه‌کی کردم و به‌هێواشی زله‌یه‌کی لیدام. وایزانم هه‌قی خۆی بوو.

هیدی هیدی پنگه‌مان ده‌بهری. هه‌تاوه‌کو دوو که‌س قسه‌ی زیاتریکیان هه‌بیت پنگه‌وه‌ بیکه‌ن، هێواشتر و هێواشتر به‌رپنگادا ده‌رۆن. زیاتریکی ده‌رباره‌ی تابلۆ ئاویه‌کانی و پیتانگی داها‌تووی بۆ باسکردم. هه‌روه‌ها وتی وینیه‌ی دوو هه‌کایه‌تی نابایی "گریم"م کیشاوه که بۆ مندا‌لانه و له‌و چه‌ند ساله‌ی دواتریشدا خۆشم خه‌ریکی نوسین بووم.

سه‌رسام بووم. سه‌رم له‌وه‌سورما که ته‌نها له‌و کاته‌دا بۆم‌ده‌رکه‌وت که نوسه‌ره، به‌لام هه‌ستمکرد که به‌جۆره شه‌رمیکه‌وه ئه‌و چه‌ند وشه‌یه‌ی دواتری وت، له‌به‌رئه‌وه نه‌مویست له‌ویادا هیچ شتیکی له‌سه‌ر باسیکه‌م. زۆرم له‌و که‌سانه‌ ده‌ناسی که هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی ده‌یانوت خه‌ریکی نوسینی شتیکم، یه‌کسه‌ر که‌میک شه‌رم دا‌یده‌گرتن، به‌لام



تابهته به پنگه پرتوک

کردمهوه و کهومه گنرانهوهی، به شیوهیهکی گشتی باسی چیرۆکهکه بهم شیوهیه بو؛

هر له دواى شه‌رى جیهانی دوهه‌مهوه خیزانیکی ده‌وله‌مهنده‌ناوی "کیاگو" له خانویهکی دیریینی شاری "سیلکه‌بو" به‌ناوبانگی دانیمارکدا ده‌ژیان. کاره‌که‌ریکی نوییان له‌ماله‌که‌یاندا دامه‌زراندیوو و ناوی "لۆده" بوو، به‌لام ناوی باوباپیری دیارنه‌بوو، چونکه کچیکی بی دایک و باوک بوو. تهمه‌نی 16_17 سالان بوو و هیشتام به‌رسمی له کلێسه‌دا نه‌بوویوو به‌مه‌سیحی. کچه‌که له پاده‌به‌ده‌ر جوانبوو، له‌به‌رئهوه شتیکی سه‌یره‌بوو که کوره‌ تاقانه‌کهی "کیاگو" نه‌بیده‌توانی چاوی له‌سه‌ر هه‌لگریت، به‌رده‌وام نیش و کاری بیکۆتایی ماله‌کهی هه‌لده‌سوراند و کوره‌که‌ش هه‌ر چاویکی له‌سه‌ربوو. وه‌ک کلکیک له ماله‌که‌دا هه‌میشه هه‌ر به‌دواى کچه‌که‌وه‌بوو. تهمه‌نی کوره‌که هیشتام هینده زۆر نه‌بوو، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا پۆزیک له پۆژان له ژوری جل شوشته‌که‌یاندا فریویده‌دا و له‌و کاته‌دا که خه‌ریکی جل کولاندن ده‌بیته زه‌فه‌ری لیدنییت. تهنه‌ ئه‌و که‌رته شتیکی له‌و بابته‌ه‌روه‌دا، به‌لام کچه‌که دوو گیانه‌بیته.

بو‌و ماوه‌ی چهند سالیکی دواتر به‌دیان چیرۆک ده‌رباره‌ی روداوی ئه‌و پاشانیوه‌رپۆ شومه‌ی ناو ژوری جل شوشته‌که‌ ده‌ماوده‌می ده‌کرد. له ژیره‌وه ده‌بیانوت کوره‌که، که ناوی "مۆرتن" بوو، له‌و کاته‌دا که کچه‌که خه‌ریکی ئه‌مدیدیوکردنی جله‌کانی ناو ته‌شته‌که‌بووه، ده‌ستی درێژکردۆته‌سه‌ر کچه‌که و زه‌فه‌ری لیه‌یناوه. به‌لام خیزانی "کیاگو" سوربوون له‌سه‌رئه‌وه‌ی که "لۆده" به‌ره‌لآبووه و ده‌بیانوت ئه‌و کوره‌که‌مانی فریوداوه. زۆریش بوون ئه‌وانه‌ی که ده‌بیانوت له‌ماله‌که‌دا

داهینانه‌کانم. نه‌خته نه‌خته چاوه‌پراوی نه‌وه‌بووم که بتوانیته به شیوه‌یه‌ک له شیوه‌کان فیزیکات وه‌ک مرۆفیک بژیم.

کاتیکی که له پیریکدا به‌له‌یزمه دایکرده باران، هینده‌مان نه‌ماوو بگه‌ینه لای ئه‌و تاقه‌یه‌یه که له‌وه‌پیش به‌لایدا تیه‌هرین. "بیینا" ئاماژه‌ی بو‌و پاشماوه‌کانی ئاشی کاغه‌ز دروستکرده‌که کرد و بو‌نه‌وه‌ی ته‌رئه‌بین به‌په‌له‌ پۆیشتیته‌ ناویانه‌وه. هه‌تا توانیمان چووینه‌ ناوه‌وه. هه‌روه‌ک مندانیکی بچکۆله‌ پیده‌که‌نی، زایه‌له‌ی قاقا‌کانی به‌ توندی ده‌نگیده‌دایه‌وه. له‌ژێر سه‌قفیکی سێ چوار مه‌تر دوجا‌دایووین، به‌لام ئه‌و عه‌رزه‌ی له‌سه‌ری دانیشبووین وشکبوو.

پاش نه‌ختیک خۆمان له‌ناو خراپترین شه‌سته‌باران و هه‌وره‌تریشه‌دا بیینه‌وه که له‌ژیاندا وینه‌یم نه‌دیوو، یان ده‌توانم بلیم باشتین باران و هه‌وره‌تریشه‌ی ژیانم بوو، چونکه هه‌رزوو هه‌ردوکمان وتمان که هه‌زمان له‌ بارانی زۆر و هه‌وره‌تریشه‌یه. زۆر به‌له‌یزمه ده‌باری.

زیاد له دوو کاتژمیر باران باری. به‌بێ وه‌ستان هه‌ر ده‌باری، به‌لام ئیمه‌ شوینه‌که‌مان وشکبوو و ته‌رئه‌بووین. وتم له‌وه ده‌چیت له‌ چاخه به‌ردینه‌کاندا بین و له ئه‌شکه‌وتیکدا دانیشتبین. «لێرده‌ نا پرابوردوو و نه‌ داهاتوش بوونی هه‌یه، هه‌موو شتیکی تهنه‌ ئیسته و ئیره‌یه»، ده‌نگم هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی له ئه‌شکه‌وتیکدا قسه‌به‌که‌م، ده‌نگی ده‌دایه‌وه.

له‌ناو ده‌ستدا دانیشتیوو و دیسانه‌وه وتی "پۆمانه‌که‌ت ده‌رباره‌ی چیه‌؟". ئه‌وجا وتی "ئێ خۆ ئیسته‌که‌ کاتی ئه‌وه‌ت هه‌یه که بۆم باسیه‌یت". پزایبووم و یه‌کیکی له‌و چیرۆکه‌نهم هه‌لێژارد که دامنا‌بوون بو‌و فرۆشتن، هه‌له‌ته‌ه‌پیش ئه‌وه‌ی "یاریده‌ده‌ری نوسه‌ر" هه‌ره‌س به‌یئیت، چیرۆکیکی بوو ده‌رباره‌ی نه‌هامه‌تی ره‌چه‌له‌کیکی دیاریکرا‌بوو. من بیره‌وه‌کی سه‌ره‌کی چیرۆکه‌که‌م له‌میشک‌دایوو و له‌ویدا



تابهته به پنگه پرتوک

له‌ته‌مەننیکى ژۆردابووين". ده‌بیت ئەوکاته دایکى نزیکه‌ى 50 سائیکى بووبیت، بەلام قەت ئەوه‌ى بەخەيالد ئەدهات که "ياکوب" و "ستينا"ى مام و مامۆزنى، دایک و باوکى راسته‌قینه‌ى خۆى نه‌بن. هەميشه‌ش له‌ رۆژى له‌دايکبوونیدا کارتیکى پيرۆزبایى له "مۆرتنى کورە مامه‌وه" بۆ ده‌هات، هەتا ئەو کاتەش که له‌ کلێسه‌دا بوو به‌ مەسیحى له‌ هەموو جه‌ژنیکى له‌دايکبوونى مەسیحدا دیاریه‌کى بچکۆله‌ى به‌ پۆستا بۆ دەنارد، بەلام هەرگیز هینده‌ى بەخەيالد ئەهات که ئەو کورە مامه‌ى که هەژده‌ ساڵ له‌ خۆى گه‌وره‌تربوو باوکى راسته‌قینه‌يه‌تى. ئەو شته‌ نه‌ننیه‌کى خێزانه‌که‌بوو، زۆر به‌باشى دایانپۆشيبوو و لێیان شارده‌بووه‌وه‌.

"ياکوب" که‌بتاینى که‌شته‌کى شت و مه‌ک هەنگرى گه‌وره‌ بوو، "کاستن" له‌سه‌رده‌مى مندالیدا جارجاریک له‌گه‌ئ باوکیدا به‌که‌شتى سه‌فه‌رى به‌ملاولای جیهاندا ده‌کرد. کورەکه‌ زۆر په‌یوه‌ستى دایک و باوکى بوو، له‌رەستیشدا تاقانه‌بوو و له‌ هەموو شتیکى تری دونیا زیاتریکیان خۆشده‌وويست. بەلام کاتیک "کاستن" له‌پۆلى شه‌شى ناماده‌یى بوو، "ستينا" و "ياکوب" يەك به‌دواى يەكدا به‌ نه‌خۆشى مردن، ته‌نها چه‌ند مانگیكى که‌میان به‌ینبوو. به‌و شێوه‌یه‌ له‌ناکاوتیکدا "کاستن" وه‌ک که‌سێکى بێ دایک و باوک مایه‌وه‌ یێ خێزانیش، چونکه‌ ئەو کاته‌ نه‌نک و باپیره‌شى کۆچى دوايان کردبوو. به‌لام له‌گه‌ئ ئەوه‌شدا ئەو کاته‌ى "ياکوب" له‌سه‌ره‌مرگدا ده‌بیت، هەموو شتیک بۆ کورەکه‌ى ده‌گێرێته‌وه‌، چیرۆکى ناو زورى جل شوشنه‌که‌ى بۆ ده‌گێرێته‌وه‌، باسى کاره‌که‌ره‌که‌ و "مۆرتن"ى کورى مامى بۆ ده‌کات، که‌ له‌رەستیدا باوکى راسته‌قینه‌ى بوو.

کچه‌که‌مان بینبوه و هەميشه‌ له‌و کاتانه‌دا که‌ کورەکه‌ له‌ده‌وره‌یه‌رى بووه، که‌وتۆته‌ حیلکه‌حیلک و پنگه‌نن، ده‌یانوت کچه‌که‌ هەر به‌شێوه‌یه‌کى گشتى کچیکى سه‌نگین نه‌بووه‌.

خێزانه‌که‌ زۆر به‌نه‌ینى هەموو شتیک ریکده‌خەن و کچه‌ کاره‌که‌ره‌که‌ ده‌نیرنه‌ لای خێزانیکی تر له‌ خواروى "یولاند". به‌لام "لۆده" له‌پاش چه‌ند مانگیک کوریکى ده‌بیت و خێزانه‌کەش منداله‌که‌ى هەلده‌گره‌وه‌، چونکه‌ ده‌لێن له‌ هەموو باریکدا منداله‌که‌ خوینى باوباپیرانمانى هەلگرتوه‌، راسته‌ وه‌ک سامان و ده‌ولمه‌ندى له‌ هیچ شتیکیان که‌مه‌نه‌بوو، به‌لام خێزانى "کياگۆ" له‌ مندالدا زۆر هەژاربوون، له‌به‌ره‌وه‌ نه‌یاندەويست ته‌نانه‌ت دلۆپیکى خوینه‌ گرانبه‌هاکه‌يان به‌ فیرۆ بدەن. "لۆده" هەتا پۆى کرا به‌ره‌نگاریان بووه‌وه‌ و گرێانه‌که‌ى جه‌رگى ده‌برى، چونکه‌ ته‌نها پاش دوو هه‌فته‌ منداله‌که‌يان لێسه‌ند، به‌لام ئەوان ده‌یانوت مندالى پێ به‌خێو ناکریت، هەم وه‌ک لایه‌نى مه‌سره‌ف و هەم وه‌ک لایه‌نى رۆحیش. جگه‌له‌وه‌ش کورەکه‌ى باوکى نه‌بوو.

بێگومان "مۆرتن" نه‌یده‌ويست به‌ هیچ جۆریک به‌رپرسیارى منداله‌ ساواکه‌ هەلبگریت، بگره‌ هەر زۆر گه‌نجیبه‌بوو بۆ ئەوه‌ى باوکایه‌تى خۆى بسه‌لمینیت. له‌لایه‌کى تریشه‌وه‌ دایک و باوکى له‌ته‌مه‌ندا بوون و نه‌یاندەتوانى منداله‌که‌ وه‌ک مندالى خۆیان به‌خێویکه‌ن. به‌لام "مۆرتن" مامیکى هەبوو که‌ له‌گه‌ئ ژنه‌که‌یدا مندالیان نه‌ده‌بوو، ئیدی مامى و مامۆزنه‌که‌ى کورە بچکۆله‌که‌يان خسته‌ ئەستۆى خۆیان و هەلبانگرتوه‌، ناویشیان نا "کاستن".

"کاستن" گه‌وره‌بوو و هەندێجار خورپه‌یه‌ک به‌دلیدا ده‌هات و له‌دلى خۆیدا ده‌یوت "ده‌بیت ئەو کاته‌ى که‌ من له‌دایک بووم، دایک و باوکم



تابه‌ته به پنگه پرتوک

سهرکه‌وتنی له خویندنه‌که‌یدا بۆ بخوازیت و پالی پیوه بنیت، 500 کرۆنیه‌ک ده‌خاته ده‌ستیه‌وه. به‌لام "کاستن" که ههر به‌رله‌وه‌ی بیهته میوانی، تاراده‌یه‌ک رقی له باوکه راسته‌قینه‌که‌ی بوو، چونکه بۆ ماوه‌ی چنده‌ها سال به‌شویه‌یه‌کی ناسروشتی خۆی نواندبوو_ ئاوپریک له کوری مامه‌که‌ی ده‌داته‌وه، ریک ته‌ماشای ناوچاوی ده‌کات و پیی ده‌لئیت؛ «شهرم له‌وه ناکه‌یت که قهرزیکه‌ی چهند هه‌زاری که‌م به کوره‌که‌ی خۆت نابه‌خشیت؟ رهنه‌گه جاری داها‌توو بچم قسه له‌گه‌ل "مالینا" دا بکه‌م». "مۆرتن" واقیده‌ورمیت، به‌لام ئیدی "کاستن" روی لئ ورده‌چه‌رخینیت و له‌و کاته‌دا که به‌جیبی ده‌هینیت ده‌لئیت؛ «ئیس‌تاکه ئیدی له‌وه‌نده زیاتر له‌سه‌ر له‌و باسه نارۆین!»

پاش چهند سالیکی خویندی ناهه‌موار، "کاستن" کچیک به‌ناوی "گریستینا" وه ده‌ناسیت، له‌و کاته‌ش به‌دواوه نزیکه‌ی هه‌موو سه‌رنجی ده‌به‌خشیته‌ ئه‌و. له‌ماوه‌ی ئه‌و چهند سالی رابوردودا ته‌نها یه‌ک که‌په‌ت ته‌له‌فون بۆ "مۆرتن" ده‌کات و که‌په‌تیکیش بۆ "مالینا" به‌لام هه‌ردوو جاره‌که "مۆرتن" ته‌له‌فونه‌که هه‌لده‌گریت. "کاستن" به‌دندنی‌یه‌وه یه‌ک شت ده‌زانیت؛ هه‌رگیزا و هه‌رگیز چیترا نایه‌ویت داواي پاره له کوری مامه‌که‌ی بکات. به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا یه‌ک دوو جاریک چه‌کینکی به‌ پۆستدا بۆ ره‌وانه ده‌کات. ئه‌و کاته‌ش که "کاستن" "گریستینا" ده‌هینن، چه‌کینکی 5 هه‌زار کرۆنیا بۆ دیت، "مۆرتن" ی کوری مامی و "مالینا" و "مارین" و "ماتیلده" بۆیان ده‌نیرن. به‌لام ئه‌و پاران له توره‌یی و په‌ستی "کاستن" به‌رامبه‌ر به‌ باوکه راسته‌قینه‌که‌ی که‌مناکاته‌وه، هه‌ر له‌گه‌ل ئیمزاکردنی ژنه‌پاناکه‌که‌یدا نازناوی خیزانی "گریستینا" له‌بری نازناوی خیزانی خۆی

له‌و کاته‌دا "کاستن" به‌هیچ شویه‌یه‌ک په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل کوری مامه‌که‌یدا نه‌بوو. چهند سالیکی زۆر بوو په‌کتريان نه‌دیوو. له‌ دانیشگای "ئۆغوس" ده‌یخویند و یه‌ک که‌په‌ت زۆر بی پاره ده‌بیت. سه‌ری لیده‌شوی و ناچارده‌بیت هانا بۆ "مۆرتن" به‌ریت، بی‌گومان ئه‌و سور ده‌یزانی که "کاستن" کوری راسته‌قینه‌ی خۆیه‌تی، زۆر دلنیشیوو که ته‌نها خۆی ئه‌و راسته‌ ده‌زانیت، چونکه "ستینا" و "یاکوب" ییش کۆچی دوا‌ییان کردبوو.

"مۆرتن" ئه‌و کاته له‌ خه‌سته‌خانه‌ی "ئۆغوس" دا وه‌ک سه‌رۆکی پزیشکه‌کان دامه‌زرا‌بوو و له‌ناو خه‌لکیدا جی‌گه‌یه‌کی تابه‌ته‌ی هه‌بوو و ریزیکه‌ی زۆری لیده‌گیرا. ژنیکی جوانی هینابوو و ناوی "مالینا" بوو، کچی داده‌وره‌یکه‌ی دادگای بالای کۆپنهاگن بوو، دوو کچی نازداریان هه‌بوو و هه‌ردووکیان له‌ کۆرالی کلنسه‌دا گورانیان ده‌وت. "مۆرتن" نیازی نه‌بوو "کوری مامه‌که‌ی" بخاته‌ ناو ژیا‌نی پرله‌پله‌وپایه‌ی به‌رز و بی‌خه‌وشیه‌وه، به‌تاییه‌تیش هه‌موو پاشینه‌ و بنه‌مای ناخۆشی خیزانی کوره‌که‌ی ده‌زانی.

"کاستن" به‌بی ئه‌وه‌ی پیی بلێ که ئه‌ویش هه‌قیقه‌ت ده‌زانیت، داواي کۆمه‌کی قوتابیا‌نی له‌ کوری مامه‌که‌ی ده‌کات، وتی "ئه‌گه‌ر کۆمه‌کیشم ناکه‌یت ئه‌وا قهرزیکه‌ی پچکۆله‌ی 5ه‌زاری یان 10ه‌زاریم بده‌رئ"، ئه‌و ده‌یزانی که کوری مامه‌که‌ی یه‌کجار ده‌وله‌مه‌نده. به‌لام "مۆرتن" به‌کسه‌ر به‌بی سئ و دوو داواکه‌ی "کاستن" ره‌تده‌کاته‌وه. به‌فیزه‌وه داواي ئه‌و گه‌نجه‌ که‌سه‌سه ره‌تده‌کاته‌وه و له‌و باره‌ ناهه‌مواره‌ی ژیا‌نیدا ده‌ستی یارمه‌تی بۆ درێژناکات. پیکیک و یسکی نایابی بۆ تیده‌کات و یه‌ک دوو به‌سه‌ره‌اتی پیکه‌نیا‌وی رابوردویانی بۆ ده‌گێژته‌وه، داوتریش به‌رله‌وه‌ی به‌شویه‌یه‌کی گشتی هیواي



تابهتہ به ینگی پرتوک

پزیشکی ناوچهکه هیچ وهلامیکی له خهستاخانهوه پینهگهیشووه. بهشویهیهکی رهسی "مؤرتن کباگو" سهرۆکی پزیشکان بهرپرسیاری نهو لایهنهدهبیت، بهلام لهوهدهچیت هیچ پهیوهندیهکی بهو حالته دیاریکراوهوه نهبیت، زیاتریک واپیی تیدهچیت که یاریدهدهریکی نهومونگهکه بهبی مهبهست کهمتهرخهسی کردبیت. رۆژنامهی رۆژانهی "نوغوس" پهیامیکی بچکۆلهی بلاودهکاتهوه وهک ناوینشانیک دنوسیت؛ نهو سهرۆکی پزیشکهی که ناگادار نهکرایهوه، لهبهرنهوه دهرفتهی رزگارکردنی کوری مامهکهی لهدهستدهدات، بهلام ههر زوو باسهکه لهیاددهکریت.

"کاستن" لهدوای نهخۆشیهکهیهوه تهنها ماوهی چهند حهفتهیهکی کهم دهژی. لهمالهوه له جیگادا دهکویت و "گریستینا" دایک و باوکی تا نهو پهپری توانایان خزمهتی دهکن. جگهلهوانیش سستهریک رۆژانه سهریان لیدهدا و یارمهتی و کۆمهکیان دهکات. سستهرهکه ناوی "لۆده" دهبیت، نهو کاتهش که "لۆده" بهتهواوتهی شوینی نیشانهکهی دهبینی، جاریکی تریش بۆ دنیایی تهماشای رۆژی لهدایک بوونی "کاستن" دهکاتهوه، نهو کاته تهنها چهند رۆژیکی کهمی لهژیاندا ماوه، بهلام لهو چرکهیهوه شهو و رۆژ بهبهردهوامی لهلی جیگاگهیهوه دادهنیشت و دهستی دهگریت، ههتا نهو کاتهی که گیانی دهردهچیت. "کاستن" بهرلهمردنی چاوی دهکاتهوه و تهماشای "لۆده" و "گریستینا" دهکات و وهک دوا قسهی دهلیت؛ «ئیسناکه ئیدی لهوهنده زیاتر لهسهر نهو باسه نارۆین!».

دانیشتبوم و دهستمکردبووه ملی "بییتا"، زیاتر له کاتزمیریک بوو چیرۆکم بۆ دهگێرایهوه. هیچ وشهیهکی لهدهم نههاته دهرهوه،

ههلهدهبژیرییت. خیزانی "گریستینا"ش لهدهلهوه پیشوازی لیدهکهن و قیولی دهکن.

"کاستن" "گریستینا"ی زنی خۆشدهویت و ههرلهو رۆژهوهی که ناسیبووی ههستیدهکرد پیویستی به هیچ جۆره پهیوهندیهکی تر نهبیت. بهلام چارههوس واز لهو کهسانه دههینیت که خۆیان ددهن بهدهستهیهوه و نهو کهسانهش لهگهله خۆیدا دهبات که بهرهنگاری دهبنهوه؛ "کاستن" ههر لهگهله لهدایک بوونیهوه نیشانهیهکی زگماکی ناشیرین به پشتی ملیهوه بوو، بهلام له ناکاودا ههر له خۆیهوه خۆینی لیدییت، "گریستینا"ش داوای لیدهکات بچیت پیشانی پزیشکی ببات. پزیشکی ناوچهکه نیشانهکه لیدهکاتهوه و ههرهک رۆتینیکی ناسایی بۆ شیکردنهوهی زیاتر رهوانهی خهستهخانهی "نوغوس"ی دهکات. بهلام له نهگهتی نهودا نهجامی شیکردنهوهی خانهکانی له خهستهخانهوه نانیزنهوه بۆ دکتۆزی ناوچهکه. چهند حهفتهیهک و چهند مانگیک تیدهپهپیت و "کاستن" هیچ وهلامیکی نه له پزیشکهکهوه پیدهگات وه نه له خهستهخانهشهوه. لهبهرنهوه "کاستن" و "گریستینا" چیتر بیر لهو نیشانه ناشیرینه ناکهنهوه. لهگهله وهوشدا له بههاردا "کاستن" نهخۆشدهکهویت، دهردهکهویت که نهخۆشی شیرپهنجهی ههیه و بهلهشیشیدا تهشهنهی کردوو، ههرخیزا نهخۆشیهکهی بهو شیکردنهوهی شانانهوه گریدهدهنهوه که چهند مانگیک لهوهوبهر رهوانهی خهستهخانهیان کردبوو.

پاش ماوهیهکی زۆر ئینجا خهستهخانه دان بهوهدا دهنیت که شیکردنهوهیهکی "کاستن"یان پینگهیشووه و له نهجامیشدا دهرکهوتوو که وهرهمی ترسناکی "میلانۆم"ی تیداوووه، بهلام لایهنهکهی تری وهک مهتهلیک دهمینیتهوه و کهس نازانیت بۆچی



تابهته به پنگه پرتوک

که وتمه ماچکردنی، به لآم هیچ لاریه کی لینه بوو. «نیستاکه که میک بیشرمین؟» به چرپه چرپ هیئنده ی پیوتم و جله کانی داکند. له بهر روناکی شینباوی ئەو ناو و ههوا بیهدا ههروهک کاریکی هونه ری "ماگریتا" دههاته بهرچاو. به هیواشی له سهر خستی عهزه که پالکه وتین.

هیچ چاره بیه کمان نه بوو. نه مانتوانی بهر نه نگاری ئەو هیزه سروشتیه هه لچوو به بینه وه. ئەگه له ژیر ئەو بارانه به لیزمه بیهدا، له ژیر ئەو هه وره گرمانه دا له گه ل یه کدا نه خه وتینایه، ئەوا ره وشتیکی خراپمان نیشانده دا. وهک ئەوه واده بوو که پز له دهنگی سروشت نه گرین. گه ر پیکه وه خه وتینایه، ئەوا ریک وهک ئەوه واده بوو که نکۆلی له سروشت بکه یین و نه هیئین به ناراسته ی خۆیدا پروات.

ههتا ئەو کاته ی هه وره تریشقه کان خامۆش بوونه وه، له ته نیشته یه که وه پالکه وتیووین. بوئی هه لۆزه و گیلایه لیده هات و پیووستی نه ده کرد هیچ شتیگ بوتریت. هه ربه و شیوه بیه پالکه وتیووین ههتا ئەو کاته ی که به ته واوه تی بارانه که خۆشیکرده وه، ئەوجا له ته نیشتمه دانیشته وتی؛ «نیستاکه کاتی ئەوه بیه که خۆمان بخه یینه ژیر دوشه که وه!» سه ربوو به لاهه وه که وای وت، چونکه ریک له وه کاته دا بوو که دوشه که بیان گرتبووه وه و چیتر ناو له ناسمانه وه نه ده هاته خواره وه. به لآم له گه ل ئەوه شدا هه ستایه سه ربین و منیشی له گه ل خۆیدا راکیشا. هه ر به روت و قوتی زامانکرده سه ر توله رینگاکه، سه ر ماشمان نه بوو. "بییتا" به ره و تافگه که رایکی شام و وتی "تۆ خۆت په یمانت دامی". پاش یه ک دوو چرکه بیه که له ژیر ناوی تافگه که دا بووین و گۆرانیمان دهوت. له پشدا "بییتا" ده ستیکر ده گۆرانی و ئۆپیرای "نزای تۆسکا"ی "پۆتشینی" وت، من هه لبژاردنه که ییم به لاهه

تا پاره بیه ک گویم له هه ناسه دانیشی نه بوو. به لآم ئەو کاته ی که له چیرۆکی "کاستن" بوومه وه، سه ربیکی کردم و وتی؛ «چیرۆکی سه ر نه رچا کیش بوو، به لآم له هه مان کاتیشدا چیرۆکیکی ترسناک بوو. هاوکات سه ر نه رچا کیش و ترسناکیش بوو». ئەو گوئیگیکی باشبوو و به دل گوئی بۆ شلده کردم. من هه ره وه ونده ی بیرو که بیه کی دا ریژراوم هه لبرشتایه، ئیدی کردنه وه ی چیرۆکه که م به لاهه سهخت نه بوو، به لایه نی که مه وه له و کاته دا به لاهه مه ئاسانبوو که له گه ل "بییتا" دا دانیشتبوو، له کویشدا، له ناو پاشماوه بیه کی دیری نی ئاشیکی کاغه ز دروستکردندا و به رده و امیش هیز و درامام له شریخه ی هه وره تریشقه ی یه ک له دوا ی یه که وه بۆ ده هات. دیسانه وه وتیه وه که رۆمانیکی نایابی لیده رده چیت و دلنایابو له وه ی که وه ریده گێر نه سه ر نه لمانی. دواتریش وتی "زۆرم پیخۆشده بیته پیخۆشتمه وه".

هه وه برۆسکه و هه وره تریشقه هه ر به رده و امبوو و بارانیکی به لیزمه ش ههروهک پیشو ده باری، به لآم ئەو چیرۆکه ی که گێرما وه کۆمه لیک ئەندیشه ی زۆری هیئایه پیشه وه و هه ستمکرد له شوینی خۆیدا نه بیت که چیرۆکیکی تر بگێرمه وه. جگه له وه ش خۆ من نه مده توانی له یه ک کاتدا له سه ر دوو رۆمان کاربکه م، ئەو کاته ره نگبوو باوه ریم پینه کات.

دانیشتیووین و باسی ورده کاری ناو چیرۆکه که مان ده کرد. به شیوه بیه ک خۆم پیشانی "بییتا" دا که هه ستیکات چه ند ئامۆزگاریه کی به سو دم ده داتی، وا هه ستیده کرد که ئەگه ر من ئەو رۆمانه بنوسم، ئەوا سو دیکی زۆر له و خالانه وه رده گرم که ئەو ئامازه ی بۆ ده کردن. زیاتریک لیم نزیکبووه وه، ده ستیکی خسته ده ستمه وه و یه ک دوو جار یک ماچی لاملی کردم. و ابزانم من زیاتریک به جۆش و خروشه وه



تابهته به پنگه پرتوک

نیمچه دورگه‌ی "سۆرینتۆ" ببینین. "بییتا" دانه‌ویه‌وه و چه‌پکیک گۆلی "سئ پهره‌ی چنی، نه‌وجا ده‌ستی بۆ راکئیشام و وتی؛ «فهرموو، نه‌وه چه‌پکه گۆلی جه‌ژنی پاکه». منیش وتم له هه‌ندئ زماندا به‌و ره‌گه‌زی گۆله زهره ده‌لئین "پیلایو ئالتونی ماریا". زۆر جاریش له زمانی ئینگلیزیدا پبئ ده‌لئین "پیلایو مندالان"، نه‌وجا هۆکه‌شم بۆ رونکردوه. نه‌خته نه‌خته بۆ خواره‌وه به‌ره‌و "پۆگیرولا" که‌وتینه‌و، چه‌پکیک گۆلی "پیلایو ئالتونی ماریا" به‌ده‌ستی‌کمه‌وه بوو و ده‌ستی "بییتا"ش له‌ده‌سته‌که‌ی ترما بوو. پاش نه‌ختیک "بییتا" وتی؛ «ده‌توانین ببینه ژن و میرد و مندالیشمان ببیت». به‌مانای وشه مه‌به‌ستی نه‌بوو، به‌لام له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا پبم خۆشبوو گویم له‌و قسه‌یه‌ بیت. هه‌روه‌ک چۆن دوینئ به‌مانای وشه مه‌به‌ستی نه‌بوو که‌ وتی بابرۆینه ژیر ئاوی تافگه‌که، نه‌و قسه‌یه‌شی هه‌ر شتیک بوو له‌و بابه‌ته. منیش له‌وه‌لامدا وتم "پبم خۆشه‌بیت نه‌گه‌ر له‌گه‌لما ببیت بۆ ناوچه‌یه‌کی سه‌ر ئۆقیانوسی ئارام". "بییتا" ته‌ماشایه‌کی کردم و پیکه‌نی. به‌لام تازه قسه‌که‌م کردبوو.

له "پۆگیرولا"دا چوینه بارپیکه‌وه و داوای سه‌نده‌ویچیک و بتلیک شه‌رابی سپیمان کرد. له‌درووه دانیشترین و چیرۆمان له‌و دیمه‌نمه قه‌شه‌نگه‌ ده‌بینی، قاوه و مه‌شروبی لیمو و براندیمان خواردوه. په‌رداخیک ئاویشیان بۆ چه‌پکه گۆله‌که‌ی ده‌ستم هئینا.

له‌و کاته‌دا که به‌ پلکانه خواروخیچه‌کاندا به‌ره‌و "ئامالفی" خله‌دبووینه‌وه وتی؛ «باشه تۆ له‌لایه‌که‌وه رۆمان دنوسیت، به‌لام وه‌ک وت له‌ ده‌زگایه‌کی چاپه‌منیشدا کارده‌که‌یت، سه‌خت نیه به‌لاته‌وه هه‌ردوکیان پیکه‌وه نه‌نجامیده‌یت؟»

سه‌ریبوو، له‌به‌رئه‌وه به‌ نۆبیرای "توراندۆت" وه‌لام دایه‌وه و به‌لامه‌وه باشتریک له‌گه‌ل نه‌و کاته‌ماندا ده‌گونجا. به‌لام نه‌و هه‌ر به‌رده‌وام نۆبیراکه‌ی خۆی ده‌وت؛ «پبیرچی، پبیرچی، سیگنۆر؟» من به‌لامه‌وه خۆشبوو که‌ شه‌رازای نه‌ده‌بیاتی نۆبیرابوو. سه‌ری نه‌سورماندم، به‌لام به‌دلیمبوو و نرخ‌ی تاییه‌تی خۆی هه‌بوو له‌لام. نازانم بۆچی له‌ ناکاودا ده‌ستمکرد به‌ وتنی گۆزانیه‌کی کۆنی مندالان، ره‌نگه له‌به‌رئه‌وه بووبیت که‌ زۆر دلشادیووم. من له‌سه‌رده‌می مندالیمه‌وه بیرم له‌و گۆزانیه نه‌کردبووه‌وه، به‌لام تئسته‌که‌ی به‌م شیویه‌وه؛ «پبته‌ره» بچکۆله‌ی جالجالۆکه به‌دیواریکدا سه‌رده‌که‌وئیت، به‌لام بارانیک ده‌بارئیت و "پبته‌ره" ده‌خزئته خواره‌وه. ئینجا خۆر هه‌لدئیت و ده‌یدا له‌ له‌شی، "پبته‌ره" بچکۆله‌ی جالجالۆکه دیسانه‌وه به‌دیواره‌که‌دا سه‌رده‌که‌وئته‌وه»

دواتر راما‌نکردوه ناو پاشماوه‌کان و جله‌کانمان له‌به‌رکردوه. کانتیکش که‌ گه‌راینه‌وه سه‌ر توله‌ریگا‌که، خۆر دیسانه‌وه هه‌له‌ناووه‌وه. هه‌ستمان به‌ شه‌رم نه‌ده‌کرد. ته‌نها شتیک که‌ که‌میک شه‌رم لیده‌کرد، وتنی نه‌و گۆزانیه‌ کۆنه‌ی "پبته‌ره" بچکۆله‌ی جالجالۆکه‌ بوو. خۆشبه‌ختانه هه‌یج پرسیارئیکی ده‌رباره‌ی نه‌و گۆزانیه‌ لینه‌کردم، وایزانم زۆر به‌باشی گۆیی لینه‌بوو، به‌لام من په‌شیمان بووم له‌وه‌ی که‌ هه‌ینه‌ه بی‌ناگابوو. هه‌ستمده‌کرد دیسانه‌وه گه‌راومه‌ته‌وه بۆ پیته‌ره‌ی "ماگیۆری" هه‌که‌ی شاری "بۆلۆگنا".

ریک له‌و کاته‌دا که له‌روباره‌که‌ په‌رینه‌وه و به‌به‌زاییه‌ چال و چۆله‌که‌دا سه‌رکه‌وتین، "بییتا" که‌لکی له‌ کاله‌کانی پبئ وه‌رگرت. پاش کانتزمریک گه‌یشتینه به‌زاییه‌که‌ که‌ پبیان ده‌وت "لوسیبیللو". له‌ویوه شاری "ئامالفی" که‌وتبووه خواره‌وه‌مان و ده‌شمانتوانی زۆرینه‌ی



تابهته به پنگه پرتوک

که می‌ک زیاتر باسی فهنتاسیا و "یاریده‌دهری نوسه‌رم" بۆ کرد. جارچارپک سهری بۆ راده‌وه‌شاندم و له‌وه‌ده‌چوو هیڤی هیڤی زیاتر و زۆتر دوولئی و نیگه‌رانی بیگریت. بریارپکی گه‌وره و به‌رفراواندا و وتم "ده‌مویت ئه‌و شتانه بخوینیته‌وه که له‌ماوه‌ی چه‌ند رۆژی پێشدا له ئوتیله‌که‌دا نوسیوم"، هه‌روه‌ها وتم "ده‌توانم بۆت وه‌ریبگی‌رمه‌ سهر زمانی ئه‌لمانی". من نه‌مه‌ده‌ویست هیچ نه‌ئینه‌ک له "بییتا" بشارمه‌وه. ئیدی ده‌مویست کۆتایی به‌ هه‌موو شیوه‌یه‌کی خه‌یالنی‌دان به‌ینم. دیسانه‌وه له‌دلی خۆدا بیرم له‌وه‌ده‌کرده‌وه که هه‌ردوو کمان پیکه‌وه سه‌فه‌ربکه‌ین و له کیشوهریکی تردا نیشه‌جیبین، ئی خۆ ئه‌و هه‌ر له‌و کاته‌وه شوینی خۆی بۆ ماوه‌ی هه‌موو هاوینه‌که له‌ خواروی ئیتالیادا کردیوه‌وه. بریارما له‌وه‌به‌دواوه هه‌ولیده‌م ژیانم وه‌ک مرۆفیکی باش و پیک به‌سه‌ره‌رم. خۆم به‌ خۆم ده‌وت "ته‌نها یه‌ک که‌رته‌ ده‌ژیم و ده‌مویت به‌مانای وشه ئه‌و ماوه‌یه‌ی که‌ ماومه‌ بزیم".

کانترمیر بووبه‌ شه‌ش. له‌پاش ئه‌و هه‌موو پیاسه و شه‌راهه، قاچه‌کانم هیلاک بووبوون. له‌سه‌ر ئه‌وه‌ پیک که‌وتین له‌ شوینی‌کدا دابنشین و ته‌ماشای خۆر ئاوابوون بکه‌ین. "بییتا" هیڤه‌ زۆر قسه‌ی نه‌کرده‌ و پاش نه‌ختیک ده‌ستم‌کرد به‌ گێرانه‌وه‌ی چیرۆکی‌کی دورودریژ. له‌کاتی گێرانه‌وه‌دا زوو زوو سه‌یری ئه‌وم نه‌ده‌کرد، وابزانم زیاتر له‌به‌رئه‌وه‌بوو که له‌کاتی گێرانه‌وه‌دا چیرۆکه‌که‌ دروستده‌بوو. ورده‌کاری چیرۆکه‌که‌م له‌یاد نیه‌، به‌لام هیله‌ سه‌ره‌کیه‌که‌ی به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌بوو؛

ئه‌و چیتر نه‌یده‌ویست هه‌روا بۆ خۆشی قسه‌م له‌گه‌لدا بکات، له‌وه‌یدا به‌راستی ده‌بویست بزانی‌ت که‌ من کیم. لای خۆمه‌وه بریارما و وتم ئه‌گه‌ر دیاردی "جالجالۆکه‌" که‌ی بیستبیت، ئه‌وا ریک هیڤه‌ی بۆ باسه‌که‌م که‌له‌وه‌ تیبگات که‌ من "جالجالۆکه‌"م. وتم من یارمه‌تی نوسه‌رانی ترمداوه که‌ بنوسن، باسی ئه‌وه‌شم‌کرد که‌ هه‌ندئ جار بیروکه‌یه‌که‌م داونه‌تی که‌ ده‌رباره‌ی بنوسن، وتم به‌ده‌رله‌وانه‌ش تیبینیم داونه‌تی که‌ به‌رده‌وامی پێیده‌ن و بیکه‌نه‌ نوسین. ئه‌وجا وتم؛ «من هه‌میشه‌ فه‌نتاسیاکانم له‌ پێویستی خۆم زیاتریک بوون». دواتر وتم؛ «فه‌نتاسیا که‌ره‌سه‌یه‌کی خاوی هه‌رزانه‌». به‌راستی واموت، وتم «فه‌نتاسیا که‌ره‌سه‌یه‌کی خاوی هه‌رزانه‌».

دیاریبوو قسه‌که‌م کاری له‌ "بییتا" کردبوو. ئه‌ندیشه‌ گرتیوو و بیده‌نگ بوو، بیده‌نگیه‌که‌یم به‌ چه‌ند شیوه‌یه‌کی جیاواز لیک‌ده‌دايه‌وه. وا له‌دواجاردا بۆی ده‌رکه‌وت که‌ من "جالجالۆکه‌"م، وه‌ هێشتمام ریشی تیده‌چوو که‌ ئه‌و که‌سانه‌ نارده‌بیتیان که‌ پلانه‌که‌یان بۆ دانا‌بووم. به‌لایه‌نی که‌مه‌وه پێیده‌چوو وتاره‌ کورته‌که‌ی ناو رۆژنامه‌ی "کۆریی دیلا سیرا"ی خویندبیته‌وه، چونکه‌ خۆی به‌شتیکی پێویستی ده‌زانی که‌ کتومت ئه‌و رۆژنامه‌یه‌ بخوینریته‌وه، هه‌لبه‌ته‌ ئه‌گه‌ر به‌مانه‌ویت که‌م تازۆر ناگامان له‌ دنویا بیت، به‌تایه‌تیش ناوی لاپه‌ره‌ی که‌لتوری هینا. مه‌رجیش نه‌بوو بیده‌نگیه‌که‌ی پێیوه‌ندی به‌وه‌وه‌ هه‌بیت که‌ ناوی "جالجالۆکه‌" که‌ی بیستبیت. به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا باهه‌تییکی زۆری که‌وتیوه‌ به‌رده‌ست که‌ بیری لیبکاته‌وه، چونکه‌ من باسی پێسه‌یه‌کی سه‌یر و نامۆم بۆ کرد.



تابه‌ته به پنگه‌ی په‌رتوک

چونکه هه‌موو ئیواریه‌یک سنځی نوځیان تیدا ده‌بینی کس پی‌شوه‌خت نه‌یده‌زانی چ شتیک ده‌کات، به‌و شیوه‌یه‌ش بینه‌ران هه‌میشه دوو نمایشتیان به‌یه‌یک بلیت ده‌بینی؛ له‌لایه‌که‌وه نمایشتی ئاسایی ئیوارانی سیرکه‌که و له‌لایه‌کی تریشه‌وه ته‌ماشاکردنی "په‌نینا مه‌نینا"، زور که‌رته‌و له‌و کچه‌ بچکوله‌یه به‌سه‌ر قه‌راغی سیرکه‌که‌دا هه‌لده‌زنا و به‌شداري نمایشته‌که‌ی ده‌کرد. رینگه‌یان پی‌ده‌دا له‌وه بکات، چونکه به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که له‌را‌ده‌به‌ده‌ر دلی به‌و کچه بچکوله‌یه ده‌سوتا که له‌و ته‌مه‌ندا دایکی له‌ده‌ستدابوو، له‌به‌رته‌وه دلی به هه‌موو له‌و شتانه ده‌کرایه‌وه که کچه‌که‌ی ئاسوده ده‌کرد. له‌و به‌شه تابه‌تیانه هه‌میشه به‌شیوه‌یه‌کی خۆبه‌خۆیی رو‌یاند‌ه‌دا، له‌پریکدا له‌و مندا‌له بچکوله‌یه خۆی له به‌شیکي گالته‌بازه‌کاندا هه‌لده‌قورتان، یان له‌نیوان دوو به‌شدا خۆی هه‌لده‌دایه ناو پانتایی سیرکه‌که‌وه و نمایشتی تابه‌ته‌ی خۆی پی‌شکه‌شده‌کرد یو نمونه به تۆپیک که له سه‌گنیکي ئاوی وهرده‌گرت، یان به‌یه‌یک دوو قوچه‌ک یاریده‌کرد که له یه‌کنیک له یاریبازه‌کانی قه‌رزده‌کرد، یخود به سو‌نده‌یه‌کی شیوه‌بازنه‌یی، یان له‌سه‌ر "ترامپۆلین" یکی بچکوله هه‌لبه‌ز و دابه‌زی ده‌کرد، یان ده‌مانچه‌یه‌کی ئاوی پی‌که‌نینا‌وی ده‌دۆزیه‌وه و وه‌ک نامرازیکي نمایشت به‌کاریده‌هئینا. هه‌میشه "په‌نینا مه‌نینا" به‌هۆی له‌و به‌شه تابه‌تیانه‌وه چه‌پله‌یه‌کی زۆری بو‌ لی‌ده‌درا. به‌و شیوه‌یه‌ش به‌ر له نمایشته‌کان خه‌لکی زیاتر په‌رۆشی بینینی ئیشه‌کانی کچی به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که‌بیوون و که‌متریک خۆیندنه‌وه‌ی لیسته‌ی لاف و گه‌زافی دورودریژی ناو پروگرامه‌که‌یان به‌لاوه مه‌به‌ستبوو.

گه‌لئ سا‌ل له‌وه‌به‌ر سیرکیکي گه‌وره له‌شاری "ئولم" له‌نزیک رو‌یاری "دانوب" دا خیمه‌که‌یان هه‌لده‌ده‌ن. به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که بیاویکی به‌شکۆ و به‌رپۆزده‌بی‌ت، هه‌رزوو له‌گه‌ل کچیکي په‌تیا‌زی جوانی سیرکه‌که‌دا به ناوی "تیری" یه‌وه ده‌که‌و‌پته عه‌شقیکی قوله‌وه. خوازبینی ده‌کات و پاش سا‌نیک کچیکي ده‌بی‌ت، ناوی ده‌بی‌ت "په‌نینا مه‌نینا". له‌و خیزانه بچکوله‌یه به‌ئاسوده‌یی له که‌ره‌قانه‌یه‌کی په‌میی سیرکدا ده‌ژین، به‌لام هه‌ر بو‌ ماوه‌یه‌کی کورت به‌و شیوه‌یه ده‌میننه‌وه، چونکه ته‌نها پاش سا‌نیک له‌دوا‌ی له‌دایکبوونی کچه‌که‌یان "تیری" له‌سه‌ر په‌ته‌که ده‌که‌و‌پته خواروه و یه‌کسه‌ر گیانی ده‌رده‌چیت. به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که خه‌فته و قه‌هری له‌ده‌ستدانی ژنه‌که‌ی له‌یاد ناکات، به‌لام خۆشه‌ویستی بو‌ کچه‌که‌ی له‌گه‌ل گه‌وره‌بیوونیدا زیاتر و زۆرت‌ر ده‌بی‌ت. بیگومان دلی به‌وه خۆشه‌که "تیری" به‌ر له مردنی نا‌کاو‌ی مندا‌لیکی پی‌به‌خشی. یادگاریه‌کی زیندوو له ژنه‌که‌یه‌وه بو‌ ما‌بووه‌وه، چونکه له‌گه‌ل تپیه‌رپوونی کاتدا شیوه‌ی کچه‌که‌ی زیاتریک ده‌چوووه سه‌ر دایکی. هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی که ته‌مه‌نی سا‌ل و نیویک بوو له شوینتیکي دیاریکراوی سیرکه‌که‌دا داده‌نیشت و زۆر به‌سه‌رنجه‌وه له‌گه‌ل نمایشته‌کاندا ده‌رۆشت. جارجاریک له پشوه‌کاندا یه‌کنیک له گالته‌بازه‌کانی سیرکه‌که په‌شمه‌کیکي بو‌ ده‌هینا، وه به‌ر له‌وه‌ی ته‌مه‌نی بی‌ته‌سه‌ر سا‌ل به‌ین یارمه‌تی هه‌چ که‌سیک خۆی ده‌چوووه شوینی خۆی و ده‌شگه‌رایه‌وه. بینه‌رانی سیرکه‌که و کارمه‌ندان سیرکه‌که‌ش هه‌رزوو وتیان له‌و کچه‌ خیز و به‌ره‌که‌ت به‌سه‌ر سیرکه‌که‌دا داده‌بارینیت، جارجاریک له‌و خه‌لکی که نمایشتیکي دیاریکراویان بینیبوو، که‌رته‌تیکي تر ده‌هاتنه‌وه بو‌ سیرکه‌که، ته‌نها بو‌ ته‌ماشاکردنی "په‌نینا مه‌نینا"،



تایبہ تہ بہ ینگہ پرتوک

"پینینا" مہنیا" لہگہل گہورہ پوونیدا جوانتر و جوانتریک دہبیت و لہگہل تیہ پوونی سالہ کاندا بہ جوانترین کچی پوڑھہ لاتی "نورال" دادہ نریت. لہو سہرہ مہدا "ستالین" دہسہ لاتی حوکمی روسیای بہ دہستہ و دہدہ بیت، بہ لام زردایکی "پہنیا مہنیا" نہ اندامیکی متمانہ پیکراوی پارٹی کومونسستہ و پوڑیک لہ روژان "پہنیا مہنیا" رادہ کات بؤ "مؤسکو"، بؤ بڑیوی ٹیانی بؤ ماوہی یہک دوو سالیک و ہک مؤڈیلیک کار لہ لای چہند کہ لہ ہونہرمہندیکی ولاتی روسیا دہکات. ہر بہریکہوت، لہراستیدا نہم چیروکہ باسی ریکہوتہکانی ژیان دہکات، لہ پوڑیک ہیویندا دیت بؤ "میونشن" کہ نہوہندہ لہ "نولم" وہ دور نیہ. لہو کاتہدا سیرکہ گہورہکھی باوکی لہ شای "میونشن" دا خیمہیان ہلداوہ، "پہنیا مہنیا" لہو کاتہدا کہ بہ پایتہختی نہو وختہی "بایرن" دا پیاسدہکات، چاوی بہ سیرکہکہ دہکہویت. بہرہ روی دہچیت، لہراستیدا ہستدہکات کہ شتیکی نادیار بہرہو خیمہکھی رادہکیشیت، بہ لام ہتا نہو کاتہش ہیئدہی لہ یاد نیہ کہ کاتی خوی کچیکی راستہقینہی سیرک بووہ، بہتایبہتیش کہ لہو کاتہدا خیمہککش لہ شاریکی تر ہلداوہو. بہ لام لہگہل نہوہشدا دہبیت لہناخی ناوی ناوہوہیدا شتیکی ہہبوویت کہ ناو بازنہی سیرکہکھی لہ یادبوویت، بہ ہہموو گالتہباز و گالیسکہ و بہشارانیہوہ، دہبیت شتیکی ہہبوویت کہ نہسپ سوارہ سہیروسہمہرہکان و سہگہ ناویہکانی لہ یادبوویت. چہندہا خہلک لہ بہرہدمی خیمہکدا و ہستابوون، چونکہ ہیئدہی نہماوہ کہ نمایشتی نیوارہکہ دہستیپیکات. "پہنیا مہنیا" بہرہو شوینی کرینی بلیت فروشتنہکہ دہروات و بلیتی باشترین شوینی سیرکہکھی دہکری، چونکہ زور لہدورہوہ ہاتوہوہ و لہو کاتہدا

"پیوٹر نیلیاتسی" کہ گالتہبازیکی روسیوو، تہنہا کہسیک بوو کہ نہو کارہی پیناخوشبوو. پینی ناخوشبوو کہ "پہنیا مہنیا" بیتہ ناو بہشی گالتہبازی نہوہوہ و بہہیچ جوڑیکیش حہزی لہوہ نہبوو کہ تارادہیہک ہہموو کہرہتیک چہ پیہیہکی زیاتریان بؤ نہو لیڈہدا. لہ لای خویہوہ ہریریدا کہ کوتابی بہوہ بہینیت و پوڑیک لہ پوژانیش پلانی فراندی جیبہجیکرد. فراندی کہکہ لہکاتی پشویہکی نمایشتہکدا رویدا. وہک ہہموو جاریکی تری پشوکان "پہنیا مہنیا" دہرواتہ لای نہو گالتہبازہی کہ لہدورہوہ پشہمک دہفروشیٹ، بہ لام نہو پوڑہ گالتہبازہک لہگہل نافرہتیکی کہمیٹ بہتہمہنی روسیدا ریک کہوتبوو کہ بہسہردان ہاتبوو بؤ شارہکہ. ناوی "ماریوسکا" بوو و "پیوٹر نیلیاتسی" پارہی پیدابوو کہ "پہنیا مہنیا" لہگہل خویدا ہریت بؤ روسیا، بہو شویہیہش نہو کہچہ بہدبختہ لہ کیلگہیہکی بچکزلہی لادیہکی ہہژاردا گہورہدہبیت کہ کہوتبووہ شوینیکی دور و ساردی روسیاوہ. ژنہکہ قہت بہشویہیہکی خراپ رہفتار لہگہل "پہنیا مہنیا" دا ناکات، چونکہ ہہمیشہ ناواتی بووہ کہ کچیکی ہہبیت، بہ لام کہچہکہ ہہموو شہویک ہیری باوک و سیرکہکھی دہکات و بؤ ماوہی سالیک ہہموو شہویک بہدہم گریانہوہ دہخہویت. بہ لام نیتر نیوارہکیان خوشی نازانیت بؤ چ شتیکی دہگری. راستہ بہرہدوام ہر دہگری، چونکہ "پہنیا مہنیا" ہر ہیئدہی جاران دلئی تہنگہ، بہ لام تہنہا نہوہندہیہ کہ لہوہ بہدواوہ نازانیت بؤ چ شتیکی دہگری. ہہموو یادورہیہکانی سیرکہکہ لہ یاددہکات. بونی وردہ تہلاشی سہر عہرزہکھی لہبیردہچیتہوہ و چیت لہیادی نیہ کہ باوکیکی ہیہی و لہولاتیکی دوردادہڑی.



تابهته به پنگه پرتوک

ددرده که ویت نهو کچهی که په شمهک و کلاوه کهی به دهسته وه په رهنه گه سیکي شیت بیت بیان سرخوش بیان مادهیه کی بیوشکهری خواردیټ، نارهازی خویان ددرده برن و داواده کهن بیکه نه دهره وه. "پهینا مهینا" یهک دوو چرکه یه کی تریش لهو حالته تی هه لچونه بیدا ده مینیته وه و لهو کاتدا چاوی ده چیته سر پیاویکی به شکو و به ریز که له بهر دم ژورکیسترا گه وره کدا وه ستاوه و قامچیه کی به دهسته وه یه، به ریوه بهری سیرکه که یه. "پهینا مهینا" خوی ددا به سر ورده ته لاشی سر عرزه کدا و ده سته کات به گریان. ژور به کول ده گری، چونکه ته نها له ویادا، ته نها له ویادا هه سته کات شتیکی ژور شهرمه زاران هی کردوه. ریگ لهو کاتدا به ریوه بهری سیرکه که هی بنده یو رونده بیته وه که نهو کچهی که حالی لیها توبو کچی خویه تی. به ره وروی کچه که ده چیت، نهویش سهری به رزده کاتوه و سهری کی دکات، لهو کاتدا، ریگ لهو کاتدا "پهینا مهینا" نهوهی بیرده که ویته وه که خوی کچی به ریوه بهری سیرکه که یه، چونکه خوین همرگیز نابیت به ناو. به ریوه بهری سیرکه که بریارده دات که پاشماوهی نمایشته که بوه سیتیت و نهو نیواره یه هیچی تر پیشکش نه کهن. ته ماشایه کی ژورکیسترا کی سره وه دکات و داوا له به ریوه بهر که بیان دکات که پارچه موسیقای "خنده" فیلمی "سهرده مه مؤدیرنه کان" "شاپن" بژهن. له گهل ده سته پکردنی موسیقا که داوا له بینه ران دکات که سیرکه که به جیته یین. بیگومان چاوه روانی نه وه ده بیت که کاره کی وهک به ریوه بهری سیرک له ده سته چیت، چونکه کهم ریده که ویت خه لکی "میونشن" له هه لیه کی گه وری ناوا ببورن، به لام له گهل نه وه شدا به ریوه بهری سیرکه که ناسوده یه. کچه کهی خوی دژیوه ته وه و نه وه له هه موو

روداویکی گه وره بوو که کچی روسی سیرکیکی مؤدیرن له شاری "میونشن" بیینیت. له بهر دم راره وی پیش چونه ژوره وهی خیمه که دا لوله یه که په شمهک ده کری. هه لیه ته نهوه که میک سهرنجی خه لکی راده کیشیت که نافره تیکی ریگ و پیکی وهک نهو له ریزی پیشی پیشه وه دانیش توه و خهریکی خواردن یه شمه کی په مهبیه، به لام "پهینا مهینا" له لای خویه وه بریاری دابوو تامی نهو لوله شیرینه بکات، چونکه نهو شتانه هه روا به ناسانی هه موو پوزیک لهو شوینه دا ده ست نه ده که وتن که نهوی لیوه هاتبوو.

نمایشته که ده سته پیده کات، یه که مجار هه موو به شدارانی سیرکه که دینه ناو بازنه ی سیرکه که وه و دواتریش په تیزه نازاکان هونر خویان پیشه که شده کن، نیجا گالته باز و توپ بازه کان، دواتر گروپی سوارچاکان و فیله مه شقی پیکراوه کان خویان پیشانده دن.

به لام له پشوه کورته که دا شتیکی ژور سهریر روده دات. "پهینا مهینا" له نا کاودا ده سه لاتی به سر خویدا نامینیت، یهک و دوو به سر قه راغی سیرکه که دا هه لده زنی و ده چیته ناو بازنه ی سیرکه که وه، کلاویکی گه وری ژنانه ی به ده سته کی وه یه و به ده سته کهی تریشی په شمه که کی. له ویادا ده سته کات به هه لیه زینه وه و ده که ویته سه ماگردن، به لام به شیوهی کچی که سماناکات که نهو ته مهنه ی هه بیت، نا، هه روهک مندالیک چون به سر فهرشیکی گه ورده ده خولیته وه و خوی هه لده دات، "پهینا مهینا" ش ناوا به بازنه که دا به نارپک و پیکی ده خولیته وه و هه لده به زیته وه. بینه ران له سه رته ادا قاقای پیکه نینیان لیبه رزده بیته وه، چونکه واده زانن نهوه سه رته ای ده سته پکردنی به شتیکی نویی گالته بازیه، به لام خه لکی "میونشن" هه میشه به که شخه یی به ناو بانگبوون و لهو کاتدا که بویان



تایبەتە بە ینگە پەرتوک

خۆم بەخۆم وت "لەو کاتەو کات وەستاو و وا ماریا گەراو تەو بۆ لام". رۆژی جەژنی پاک بوو و ماریا زیندوو بوویو وە. بیری کردنەو بەیک بوو کە بەرواڵت قەناعەتی پێدەکرا.

مەزاجی "بییتا" لە پیریکیدا گۆرا. لەدلی خۆمدا وتم رەنگە پەییو ندى بە پلانەکەو نەبیت، بەلام خۆ پێیتیدەچیت ناوی "جالجالۆکە" کەى بیستبیت. ئەو پەییو ندى کى بە جیھانی کتیبەو هەبوو و هەر خۆشى لە دۆلەکەى خوارو وەدا وتی دەستم کردوو بە نوسین. بەدلییا پەییو ندى نەمەزانی شتیکی دلخۆشکەرە یان نا کە ناوی "جالجالۆکە" کەى بیستبیت. چونکە پێیتیدەچوو کچی یەکیک لەو نوسەرەنەبیت کە من یارمەتیمدا بوون، بەلایەنى کەمەو نوسەرێکم بیری کەوتەو کە لە شاری "میونشن" دەژیا، بیاویک بوو تەمەنى لە ناوهراستی پەنجاکاندا بوو و هیچ شتیکم دەربارەى خیزانەکەى نەدەزانی.

کەتیبوینە باروودخێکی ناخۆش و سەختەو، ئەگەر هەر ئەو ندى بەمزانیایە چ شتیگ ناوھا پەستی کردوو، ئەوا دلییا بووم لەو ندى کە چارەیکەى باشمان دەدۆزیو. من لەو پێش توشی چەندەھا گرفتم و کیشی ناخۆشبوو بووم و چارەم بۆ دۆزیو نەو. "بییتا" لەو و بەر ئەو ندى پێ وتم کە دایکی چەند مانگیگ لەو پێش مردوو و زۆریش پەییو ندى بوو. لەبەرئەو بەلامەو سەیر نەبوو کە بارى دەرونى جیگیر نەبوو لەپیریکیدا مات دەبوو. دەمزانی هەروا ئاسان نیە، چونکە خۆش مردنى دایکم ئەزمونکردبوو.

بەلای کێلگەیدا رۆیشتین و یەک دوو سەگ تیایدا دەوهری، چەند قازیکیش لەناو قەفەزیکى پێسدا زاقوزیقیا ن بوو و دەخولانەو. بەرلەو ندى لەدواھەمین پلیکانە پێینە خوارو، "بییتا" وەستا،

هونەرەکانی تری سیرکە کە گەورەتریکە. لەو بەدواو دەخوازیت هەموو ژیا نى لەگەل کچەکیدا بەسەر بەریت.

لەو کاتەدا کە چیرۆکە کەم گێرایو، "بییتا" بەتەواو تى پێدەنگ بوو. تارادەیک لەو دەچوو ئیغلیج بوو بیت، کانتیکیش کە تەواو بووم و تەماشام کرد، زۆر غەمگین و مات ھاتە بەرچاوم. هەوئەدا وری بەرزبکەمەو و وتم "ئى خۆ بەلایەنى کەمەو چیرۆکە کە بەشیو پەیکى خۆش کۆتایى ھات"، بەلام قەسەم بێسو دبوو و هەر دلتەنگ بوو. بەرلەو ندى چیرۆکە کەى بۆ بگێرەو دەستى دانیشتیوو و دەستى گرتبووم، بەلام هەر لەسەرەتای چیرۆکە کەو دەستى لەناو دەستما دەرھێنا. سەرم لەو سورما کە چیرۆکە کە بەشیو پەیکى ھیندە زۆر کاریگەرى لێکرد.

پاش ماو پەیک وەک کەسیکی گۆشەگیر بەناستەم دەمى کردو و پەرسى؛ «تۆ تەمەنت چەندە؟»، منیش لەو لەمدا وەتم 48. ئینجا بەشیو پەیکى سارد پرسیو؛ «پێک 48؟». من لە پرسیارە کە تینەگەیشتم و پێم وانەبوو ئەو چەند مانگە زیادەى هیچ پۆلکی گرتگی ھەبیت، بەلام خۆم بە خۆم وت «پەنگە خەریکی ئەستێرەناسى بیت». وتم «من بورجى "سیر"م و لە کۆتایى مانگی ھەوتدا 48 ساڵ پێدەکەمەو».

نەختە نەختە بۆ خوارو و بەرو شار رۆیشتین. شیو ناچارەیک بە دموچاویو و دیاربوو، وەک ئەو و ابوو ھەستى بریندارکرا بیت. لەویدا لیمپرسى؛ «نومیدەواربوویت کەمیک گەنجتر بووما یە؟». مرخەمرخیکى کرد و سەرى بۆ راوہشاندم. وتى من تەمەنم 29 ساڵە، منیش بیری لەو کردو و کە ماریاش پێک لە ھاوینی 1971دا لەو تەمەنەدا بوو.



تابهته به پنگه پرتوک

نه گهر به پراستيش له کاره کي په شيمان بوويته، نهوا نهو کاته له ناوهوی خویدا ده بیته شته، بیان هر هر هیج نه بیته به سر مندا هلی نده رشت. خو من له شاری "نامالی" دا چاوم به "ماری نان ماک کینزی" نه که وتیوو.

به دم گریانه وه دیسانه وه وتیه وه؛ «ناچارین و ده بیته هه موو شتیک له یاد که یین. تیده گه یت؟» دواتریش وتی؛ «ده بیته په یمان به یه کتری به یین که ئیتر قهت یه کتری نه بیینه وه، قهت قهت!»

من وه لاهم نه دایه وه، له بهر نه وه وتی؛ «چی، له هیج تینا گه یت؟ له وه تینا گه یت که درنده یت؟»

ترسه که یی نهو منیشی گرتوه. په ننگه درنده یه ک بوو یوم، نهو نه دندیشه به پراستی لیی دام. گومانم له وه کرد که هه موو بیروکه کان و چیروکی ره چه له که کانم جگه له سه مایه کی تو قینر له گه ل رچی شیتما زیاتر، هیچی تر نه یین.

شتیک هه بوو که نهمده توانی بیرم بیته وه، نازانم چی بوو، به لاهم شتیکی گه وره و قورسبوو و له یادم کردبوو.

پاش ماوه یه ک ژیر بووه وه. "بییتا" کچیکی نازابوو، له وانه نه بوو که به درو خو نیشان بدات. به لاهم ته نها نه ونده بوو که له ویدا رهق و ساردبوو له گه لمد. نهمده ناسی، نهمده زانی له سر چ ریگایه که، لهو کاته دا نهمده توانی قه لغانه که یی دهستی بیرم و لیی نزیکی به وه.

نینجا وتی؛ «ده ترسم... له هه دروو کمان ده ترسم»

من نهو قسه یه وک کللیک بیی. که واته ناگای لهو پلانانه بوو که بو کوشتمن دانرابوون، به لاهم هینده تینه گه یشتبوو که من "جالالوکه" که م. بهر له ئیستا نه وه یی نهمده زانی، نهو کاته بو ی رونبووه وه که وتم من یارمته یی نوسره کانم داوه، که چیروکه

سه ریکی کردم و وتی؛ «نهمده بوو نهو چیروکه بگریته وه!» نینجا ده ستیکرد به گریان. ویستم دلنه وایي بدمه وه، به لاهم پالی پیوه نام.

پرسیارم لیکرد و وتم؛ «هینده چیروکیکی غه مگین بوو به لاته وه؟» دیسانه وه وتیه وه؛ «نهمده بوو نهو چیروکه م بو بگریته وه. بیته قلیت کرد، هر زور بی ته قلیت کرد!»

سه ریکی کردم، که میک دواتر نیگای له سر لابر، نینجا دیسانه وه به چاویکی توره و گومانه وه ته ماشای کردم وه. له وه دچوو ته ماشای خویک بکات. ده ترسا، له من ده ترسا.

من له هیج شتیک تینه ده گه یستم. پیم خو شوو له گه ل نافرته تیکد ابم که لیی تینه گه م، به لاهم نا له ویدا خوش نه بوو. له خه یالی خو مدا دموت "ده بیته له خالیکی هه ستیاریم دابیت". په ننگه خو وه کچی به ریوه بری سیرکه که بی بییت، کئ ده زانیت، خو من هیج شتیکم ده رباری رابوردی "بییتا" نهمده زانی. زور ده گمن پیده که وت که چیروکیک هینده کاریگر بیت، به لاهم روژیکی دورودریژشمان بردبووه سر، روژیک که چه نده ها نهمدیشه و ههستی قولی هینا بووه پی شه وه.

دیسانه وه له نا کایو تیکدا ته ماشای کردم وه، چاوی ناگری لیده باری و وتی؛ «ناچارین نهم چاویکه و تنه مان له یاد که یین. شتیکه که نابیت هه رگیز باسی بکه یین. نابیت بو هیج که سبکی بگریته وه!»

من له ههستی هه لچوو تینه ده گه یستم. له وه پيش نافرته م بی بیوو که له پاش پی که وه خه وتن، شیوه شهرم و په شیمانیه کی قول ده یگرتن، نه وه شتیکبوو که من وه ک سیغه تیکی تابه ته یی نافرته دم بیی، به لاهم له ویدا به ته و او ته شتیکی جیا وازبوو. "بییتا" که سیک نه بوو له وانه یی شهرم له وه بکات که باران و هه وره تریشقه مهستی بکات.



تایبەتە بە ینگە پەرتوک

سەرم بۆ راوه‌شاند. لەسەر خۆی نەبوو. دیسانەوه لەوێشدا "ماری ئان
ماک کێزنی" یم بێرکەوتەوه. نەمەدەزانی دەستم بە چ شتیکی کردوو.
وتم؛ «هەرگیزاو هەرگیز؟»

کەمیک بیری کردەوه و دواتر وتی؛ «لەوانەیه بەناچاری یەک کەرەتی
تر یەکتەری ببینین، بۆ نمونە بەیانی، بەلام ئیتر ئەوه هەرە هەرە
دواھەمین جار دەبێت»

قەسەکی زۆر بە شێوھەکی سارد وت، ترساندمی. لە وەلامدا وتم ؛
«زۆر باشە. حەزەدەکەیت سبەینێ بئیتە ئوتیلەکە و نانی بەیانی
پێکەوه بخۆین؟»

سەری بۆ راوه‌شاند. نامۆمیدبوو، زۆر نامۆمیدبوو. ئینجا وتی؛ «هەروا
دەچین بۆ خۆمان بیاسە یەک دەکەین»
«ئاوھا؟»

«دەتوانین بچینە سەر شاخی "رافیللو"»

لەوھەوێش ناوی "رافیللو"م بیستبوو. "واگنەر" کەمیک بەر لەمردنی
نۆبێرای "پارسیفال"ی لە فیللا کۆنەکە سەر شاخی "رافیللو"دا نوسی.
"پارسیفال" دواھەمین شاکاری "واگنەر" بوو.

نەموست لەو زیاتر سەر بەکەمە سەری، چونکە دیاربوو زۆر بە قوڵی
لێیدرابوو. منیش چیتەر ھێزم نەمايوو. من لەکاتی ناستنی دایکەدا
نەمتوانی ھیچ شتیکی بلێم، مایە شەرمبوو. لەو کاتەوه من لەناو
پەرژینیکی پێچاوپێچ و دژواردا گیرم خواردبوو، پەرژینی دژواری خۆم،
لەناو زبێدانی خۆمدا گیربوویم. من خۆم ئەو پەرژینە پێچاوپێچەم
دروستکردبوو، بەلام ئیدی نەمەتوانی رێگای ھاتنە دەرەوی خۆم
بدۆزەمەوه.

دورودریژەکە کچە ی بەرێوھەری سێرکەکەم بۆ گێراپەوه، ئەو
کاتەش بەتەواوەتی دانیابوو کە تەمەنی تەواوەتی خۆم پێت.
چاوانی "جالجانۆکە" کە ی بینیبوو، تەنھا دوو چاویش نەبوون، بەلکو
چەندەھا چاوی بوون. ئەوھش ترساندبووی. زانیبووی کە "جالجانۆکە" کە
گیانەوھەریکی تۆقینەر، بەلام بەرلەوھە بەتەواوەتی بۆی رونبیتەوه،
فریویدابوو. ناگای لەو پلانانەبوو کە بۆ کوشتم دانرابوو و ئیدی لە
ھەردووگمان دەترسا.

بەبێ دەنگی بەلای پۆلیسخانەکەدا رۆیشتین و دواتریش بەناو شاردا.
خەلکی شارەکە لە بالکۆن و بەردەم پەنجەرەکاندا کە دەپروانیە سەر
شەقامەکان، جلیان ھەلخستبوو، چەندەھا فانیلە و سوخمە وەک
نیشانە و ئالای ژێانیکی ئاسایی لەبەر ئەو ھەوا فێنکەدا
دەشەکانەوه. لەوێدا واملێھاتیوو کە شتە جوان و پەرلەئومێدەکانی ئەو
رۆژە ئاساییە ببینم، بەلام "ببیتا" خێراتر و خێراتر ھەنگاوی ھەلدەنا،
بە ئاستەم فریای دەکەوتم و ھەتا نەگەیشتیئە قەراغ ئاوەکەش
نەوہستا. نەمەدەزانی لە چ شوێنیک دەژی، بەلام ئیتر لەوێدا رێگامان
جودادەبوووه.

دەستێکم خستە سەر شانی، دەتوت بوو بە سەھۆل.

وتم؛ «من لەمە تیناگەم»

«نا، تیناگەیت... منیش ناتوانم پێت بلێم»

دەستمی لەسەر شانی لادا.

وھک پرسیاریکی وتم؛ «ئیتەر قەت یەکتەری نابینینەوه؟»

وتی؛ «قەت» ئینجا درێژە بەقەسەکیدە وتی؛ «رەنگە پێویستکات
یەکیکمان بمریت. لەو تیناگەیت؟»



تايپەتە بە يىڭەي پەرتووك

بەردەوامبووم لەسەر نوسىنى چيرۆكى زيانم. نوسىن بىرکردنەوكانى كۆدەكردەو، شتىكبوو ئارامى بېدەبەخشىم. دەربارەي ناسىنى "بىيتا"م نوسى كە لە "تامالفي"دا بىينىم، باسى پياسەكانى "پۇنتۇنا" و "پۆگىرۇلا"شم كرد.

وا چەند كاتزىمىرىكە لىزەدا دانىشتووم، ئىستاكە كاتزىمىرى دوو، كەمىك لەلاي پەنجەرەكەو وەستام و تەماشاي شەپۆلەكانم كرد، خۇيان دەدا بە "تۆرە ساراسينا"دا. پياوۋە بچكۆلەكە هېشتام بە ژورەكەدا ھەر ھاتوچۆدەكات. بەدەم رۇيشتنەو ڭۇچانە ھەيزەرەنەكەي دەدا بەملاولادا و دەلئىت «ششش، ششش!». من ھەولئەدەم سەرنجى نەخەمەسەر، بەلام ناتوانم رىڭەي لىيىگرم و ناارامىەكەي ئەو منىش دەگرېتەو.

كاتزىمىر دوو و نيوە. وا كەرەتتىكى تىرىش بەوردى بىرم لە ھەموو ئەو شتانە كىردەو كە لە چەند رۇژى رابوردودا بەسەرمدا ھاتن، بەتايپەتەش ئەو شتەي كە ئەم ئىوارەيە بەسەر "بىيتا"دا ھات. سەرمامە.

كاتزىمىر سىيە، ئەندىشەيەكى تۆقئىنەر لەناكاودا بەخەيالىمدا ھات. ھەست دەكەم كەسىكم كوشتېت، ھەست دەكەم بەسەرخۇشى بە ماشىنىك لە مندالىكم دابىت و خەبەرم بووبىتەو. سەرمامە. دلم تىكەندىت.

نازانم ديسانەو ھەنتاسايە كە ھەلمدەخلەتېنىت يان نا. دەمەوئىت رىك ئەو شتانە بنوسم كە بىريان لىدەكەمەو، بەلام دەستەكانم دەلەرزىن. "بىيتا" ھىندەي پىوتم كە دايكى لەپرىكدا لە رۇژى لەدايك

وتم؛ «من زيانىكى بەتال و بچكۆلەم بەسەرىردوو. تۆ يەكەمىن كەسەيت كە بەراستى خەزم لى كىردىت. تەنھا كەسەيت كە بەدلم بووبىت»

ديسانەو بەكول دەستىكردەو بە گىريان. خەلكىش وردە وردە سەيرىان دەكردىن.

ئەندىشەيەك بەخەيالىمدا ھات و وتم پەنگە ئەو پزگارمان بكات. وتم؛ «تۆ دوئىنى پەيمانم دەمى كە باسى باوكتم بۇ بكەيت. خۆ ھەر ھىچ نەبىت ھىندەت لەيادە، ھا؟»

موچورەكەي پىداھات. ئىنجا بۇ ماوۋە يەك دوو چركەيەك بىرى كىردەو و تى؛ «زۇرم باسكرد» لەوئەندە زياترى نەوت.

بۇ ساتىك ھەرەكە چۆن توتەئە سەگىك لەترسى گەورەيى جىھان خۇى لە دايكى نىزىك دەكاتەو، ئەويش بەو شىوۋە خۇى بەرەوروم چەماندەو و سەرى لەسەر سىگم دانا. ديسانەو لەپاش ئەو ھەموو فرمىسك ھەلرشتن و ھەلچونى دەرونيەي بەزەيىم پىدا ھاتەو. باوۋەشم پىداكرد و ناوچەوانىم ماچكرد، بەلام بەپەلە خۇى لى راپىسكاندم و يەك زللەي قايمى تىسەرەواندم، زللەيەكى تىرىشى پىپاكىشام. نەمزانى توپەيە يان نا، نەمزانى خەندە كەوتە سەر لىوانى يان نا. لەباوۋەشما خۇى دەرفرتاند و رۇيشت.

*

نانى ئىوارەم نەخوارد، چونكە بەھىچ جۆرىك نەمتوانى بچم لە ھۆلى ناخواردنەكە دابنىشم، خۆشەختانە پاكەتتىك پىسكىت و كىسەيەك فىستقم لە ژورەكەدا ھەبوو. لەلاي مىزى نوسىنەكە دانىشتنم و



تابهته به ینگه پرتوک

کاتریمیر چواره. ناره قیگی سارد به له شمددا دیته خواره وه. سهرتاپای بوونم تیکشکاوه، تهنه بیست و نئیسقانه کانم ماونه ته وه.

هموو هیوا به کم نه وه بوو که له گه ل "بییتا" دا پاشه رۆژیکم هه بیته، به لآم وا همووی به هه دره چوو و مایه پوچبووم.

رێک له و کاته دا به ته واوه تی وشکبوو که چیرۆکی کچی به رێوه بهری سیرکه کم بۆ گێرپایه وه. وتی "نه ده بوا به نه و چیرۆکه ت بۆ بگێرپایه ته وه، بئ نه قلیت کرد، هه ر زۆر بئ نه قلی". نه یوت نه و

چیرۆکه کم له وه پێش بیستوو، به لآم وایزانه مبه سستی له وه بوو. به شیوه به کی ناراسته وخۆ مبه سستی بو بلیت "نه ده بوا به چهنده ها سال

له مه وه به نه و چیرۆکه کی کچی به رێوه بهری سیرکه کم بۆ بگێرپایه وه". نه گه ر خۆشی نه و چیرۆکه کی له یادی کرد بیته، نه وا بئگومان دایکی

باسی نه و بپاوه سه به ری بۆ کردوو که کراسه که کی له به رکرده وه و باسی نه و کچه بچکۆله به ی بۆ کرد که له ناو دارستانه کانی سویدا

له باوکی ونبوو.

ماریا چیت له ژياندا نه، ماریا نه گه بت. له 19ی مانگی دوودا و له رۆژی جه ژنی له دایکی بوونی 58 ساله ییم مردوو. نه خۆش نه بووه،

به لآم ده بوا به له وه به ته مه نتر نه بیته. ماریا ته مه نی 29 سالبوو که سکی به "بییتا" هه بوو، نئیسقانه کاش "بییتا" ته مه نی 29 ساله.

ناگونجیت نه وه هه روا رێکه وت بیته.

ماریا ده بوا به نه وه نده بزیا به که ته مه نی کچه که کی رێک به قه د نه و کاته ی لئیهاتایه که خۆی هه روا به بی باکی رێگه ی به

"جالانۆکه" که دا که دوو گیانی بکات. به و شیوه به ش خۆی و کچه که شێ دوچارێ تۆله ی بیباکی خۆیان بوونه وه هه ره وکو تۆله ی شه رم شتیکی لۆجیکیه و رێگه ی لئیناگیریت. منیش ده بوا به به

بوونیدا مردوو، له دوا ی چه تده هه فه به یه کی که میش من له "نامالقی" دا بینیم.

نا بیته ... ده بیته دیسان فه نتاسیای خۆم بیته که هه لمده خه له تینیت. گویم له ته به ی دلی خۆمه. رۆیشتمه گه رما وه که و ده مم نا به

به لوعه که وه، به لآم هیشتام هه ر دل ته تیکه ل دیت. مبه سستی چی بوو که وتی "تۆ درنده ته؟" بلنیت به هۆی "یاریده ده ری

نوسه ره" که وه بوو بیته که وای پووتم، یاخود به هۆی شتیکی ته وا و جیا وازه وه بوو؟ ناویرم تا کۆتایی دوا ی نه و نه ندیشه یه بگه وم. قه ت

زات نا که م که بیرو که کی سه ره کی چیرۆکه که کی خۆم به و شیوه ناخۆشه و پرنازاره کۆتایی پێه ییم. ته نه نه ت فه ناتاسیای منیش له ته وانیدا

نه بوو که بیر له شتیکی ناوها بکاته وه.

بۆ نا بیته چیت ره کتری بیبیننه وه؟ له ته وانیدا نه بوو به رونی بیلیته، به لآم به شیوه به کی ناراسته وخۆ وتی "یه کی که مان ده بیته بمریت".

وایزانه مبه یه کجاری له سه ر خۆی نه بوو. بۆ نه وه ی بۆ ساتیک خه یایی بخه مه سه ر شتیکی تر داوام لیکرد که باسی باوکیم بۆ بکات، که کی

داچله کی و وتی "زۆرم باسکرد".

دل ته تیکه ل دیت و به هۆی نه وه شه وه نه یه که بیر له "بییتا" ده که مه وه، ته نه نه ت به هۆی نه وه شه وه نه یه که له دۆلی "نا شه که دا" له نا میزم

گرت. به لکو قیز له خۆم ده که مه وه. له خۆم بیزارم.

دیسان وه که ره تیکی تریش بۆ ناوخواردنه وه چوومه وه گه رما وه که. بۆ ماوه به کی دور دریز له به رده م ناویننه که دا وه ستام و ته ماشای

ده موچاوی خۆم کرد. تا نه و په ری توانا هه ولندا له ناو ده ستشۆره که دا نه ر شیمه وه. نئیسقانی رومه ته کانی منیش به رزن. چاوی منیش تارا ده یه ک له چاوی دایکم ده چیت.



تابه‌ته به پنگه‌ی پرتوک

کوشنی سئ کهس له‌دوای مه‌رگه‌وه. موچورکه‌م پئیدا دیت. ناونیشانه‌که‌ی خۆم ده‌مترسینت. له‌ئیستاوه به‌شپوه‌یه‌ک له‌ شپوه‌کان هه‌ر سیکمان قامچه‌یه‌کی مه‌رگمان خواردوه. به‌لام هیتشام دوانمان له‌ ژياندايه، هه‌لبه‌ته به‌ پپاوه‌ یه‌ک مه‌تریه‌که‌وه سی کهس ماوه‌ته‌وه.

تازه کچه‌ی به‌دیه‌ختی سیرک که‌وتبووه خواره‌وه و ده‌بوايه من به‌رپزه‌وه داوای لیبکه‌م که به‌رزیکه‌مه‌وه. له‌سه‌ر ته‌لاشه‌ دارینه‌کانی ناو بازنه‌که‌دا ته‌ختبوو، له‌وئیشدا به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که‌ پپی لئنا. له‌پاش ئه‌وه هه‌موو ساله‌ له‌ دهره‌هی ولآندا باوکی خۆی دۆزیه‌وه، که‌چی باوکی نه‌ک هه‌ر نه‌یتوانی چاره‌نوس لیکباته‌وه، به‌لکو ده‌ستی درپژێر کرده‌ سه‌ری. باوکی له‌ داویبه‌دا له‌ سیرکه‌ گه‌وره‌که‌ی پپشانگی کتیبی "بۆلۆگنا" رایکردبوو. له‌دوای ئه‌وه‌وه ئیدی هه‌یج نمایشیکی تریان پشکەش نه‌ده‌کرد.

ره‌نگه‌ له‌ ماوه‌ی چه‌ند کاتمه‌ریکی داها‌تودا چیرۆکی کچنکی بچکۆله‌ی سئ سالانه‌ ببيستم که له‌گه‌ل دایکیدا بۆ ماوه‌یه‌ک له‌ سویدا ژیاوه، به‌لام هه‌ر زوو له‌ویوه‌ گواستویانه‌ته‌وه بۆ ئەلمانیا. یان هه‌ر قه‌ت له‌ سویدا نه‌ژیاوون، له‌وانه‌یه‌ کچی به‌رپوه‌به‌ری سیرکه‌که‌ له‌ ئەلمانیدا له‌دايک بووبیت. کاتی خۆشی دایک و باوکی ماریا هه‌ر له‌ویدا ده‌ژيان، من ئه‌وه‌شم له‌یاد کردبوو.

هه‌له‌که‌ له‌وه‌دايوو که من هه‌یج شتی‌کم نه‌ده‌بیست و ناگام له‌ هه‌یج نه‌بوو. نه‌گه‌تیه‌که‌ش له‌وه‌دايوو که ماریا ده‌یویست هه‌نده‌ له‌ ته‌ونه‌ ناوریشمیه‌ گه‌وره‌ و ناشیرینه‌ دورکه‌ویته‌وه که هه‌رگیز نه‌که‌ویته‌ به‌ر چرنوکی "جالجالۆکه". ته‌نانه‌ت بۆم نه‌بوو ناوی کچه‌که‌ش بزنام،

شپوه‌یه‌ سوک و ریسوا بوومايه. به‌و جوژه‌ش هه‌موومان له‌ شه‌رم و شکۆدا به‌کتریمان گرته‌وه و کوپوینه‌وه. من هه‌ر له‌وه‌و پپیش زۆر به‌باشی ده‌مزانی که بوونه‌وه‌ره‌ تاریکه‌کان و فریشته‌ی مه‌رگ، زۆر به‌باشی ده‌یانزانی که خه‌لکی ده‌بیت به‌ چ شپوه‌یه‌ک هاریکاریان بکه‌ن.

ره‌نگه‌ به‌یانی زیاتریک دهرباره‌ی "ویلیامین ویتمان" بزنام. به‌لام من هه‌ر ئیستاوه ده‌زانم که "ببیتا" ئه‌وه کهسه‌یه‌ که خۆی له‌پشتی ئه‌وه نازناوه سه‌یره‌وه هه‌شارداوه. نه‌ئینه‌که‌ی "ببیتا" ئه‌وه بوو.

ماریا هه‌نده‌ چیرۆکی له‌به‌رده‌ستدا بوو که له‌ ماوه‌ی ئه‌وه چه‌ند ساله‌ی پیکه‌وه ژياندا بۆ کچه‌که‌ی بگه‌رپه‌ته‌وه. ره‌نگه‌ هه‌ندیکه‌یانی شه‌وانه به‌رله‌ خه‌وتنی "ببیتا" بۆی گه‌رپه‌ته‌وه، چونکه من کاتی خۆی چه‌نده‌ها کورته‌ چیرۆکی خۆشیشم بۆ ماریا گه‌رپه‌ته‌وه. به‌و شپوه‌یه‌ش ئه‌وه چیرۆکه‌ی که کاتی خۆی من بۆ ماریام گه‌رپه‌ته‌وه، به‌شپوه‌یه‌کی نوێ دهرکه‌وتنه‌وه، مه‌به‌ستم له‌وه‌یه‌ که ئیستا که "ببیتا" له‌ دواهه‌مینانه‌وه ده‌ستیکردبوو به‌ نویسه‌وه‌یان، له‌پیشدا له‌ "ئهمینی یاری شه‌تره‌نج" و "کوشنی سئ کهس له‌دوای مه‌رگه‌وه" ده‌ستیپه‌کردبوو. هه‌تاوه‌کو ئه‌وه کاته‌ی کچه‌که‌ی ماریا گه‌وره‌نه‌بوو و توانای نویسی ئیدا دهرنه‌که‌وت، من هه‌یج هه‌والیکیم نه‌بیست.

له‌و کاته‌دا که وتی خه‌ریکی نویسیم که‌میک شه‌رمی کرد، به‌لام من ده‌بوايه له‌بوا‌ری ناسینه‌وه‌ی ئه‌وه جوژه‌ شه‌رمه‌دا شاره‌زاییه‌کی مه‌زنج هه‌بوايه. بیگومان مایه‌ی سه‌رسورمان نیه‌ که که‌میک هه‌ست به‌شه‌رم بکه‌ین له‌گه‌ر چیرۆکیک به‌ناوی خۆمانه‌وه بلاوبکه‌ینه‌وه که له‌ راستیدا له‌ده‌می یه‌کیکی تره‌وه بیستبیتمان.



تابهته به پنگه پرتوک

بم، دهخوارم دست له فنتاسياکانم هه‌لېگرم و بۆ خۆم بژېم. له پېش هه‌موو شتېکدا ده‌بېت داوايکهم که پڼگه‌م پېندهن بېمه باوکی کچه‌کەى خۆم، من ده‌بېت بۆ شتېکی هېنده ئاسايی بپارېمه‌وه. له‌وانه‌یه "بېیتا" هېچ پڼگه‌ چاره‌یه‌کی تر نه‌بېنئى جگه‌له‌وه‌ی که به‌هېچ شېوه‌یه‌ک چیتر په‌یوه‌ندیم پېوه نه‌گرېته‌وه، من زۆر به‌باشی له‌وه تېده‌گه‌م، من تاوانبارم، به‌لام ئایا جیاوازیه‌کی بچکۆله‌ له‌نیوان گوناحیکدا نیه که هه‌ستی پېیکه‌یت و گوناحیکش که هه‌ستی پېنه‌که‌یت؟ ئه‌وه‌ی که من له‌گه‌ل "تۆپه‌له‌ ئالتون" دا کردم شتېک نه‌بوو که من به‌ده‌ستی ئانقه‌ست کردبېتم، به‌مه‌به‌سته‌وه نه‌بوو.

کاتزمېر پېنجه. چیتر هېزم نه‌ماوه. به‌لام به‌لامه‌وه ئاسايیه، خۆ تازه هېچ شتېک نه‌ماوه که به‌ره‌نگاری لېیکهم. توێژاله‌ سه‌هۆله‌که شه‌قی بردووه و قولاییه سارد و تاریکه‌کەى ژیره‌وه‌ی خۆی ده‌کاته‌وه. چیتر پېویست ناکات به‌شېوه‌یه‌کی بازنه‌ی به‌سه‌ر سه‌هۆله‌که‌دا سه‌مابکهم، له‌ئېستا به‌دواوه ده‌بېت فېرېم له‌ناو ئای قوئدا مه‌له‌ بکهم.

پیاوه یه‌ک مه‌تریه‌که له‌لای ئاگردانه‌که‌وه وه‌ستاوه و تارپاده‌یه‌ک سیمایه‌کی ره‌سمیانیه‌ی خستۆته سه‌ر ده‌مچاوی. ئه‌وه به‌که‌مین جاره گۆچانه‌ حه‌یزه‌رانه‌که‌ی به‌و شېوه‌یه‌ بخاته سه‌ر شانی، ده‌لئیت کۆلئیکی قورسی پېیه. ته‌ماشامده‌کات و ده‌لئیت؛ «ئى؟ ئېستاکه ئیتر بېرمان بکه‌وئته‌وه؟»

له‌خه‌یالی خۆمدا ده‌لئیم "ئاگونجیت یادوه‌ریه‌کی رونی به‌سه‌ره‌اتیکم هه‌بیت که له‌ ته‌مه‌نى سئى سائیمدا رویداوه". سه‌یری ئه‌و پیاوه

نه‌وه‌ش هه‌له‌یه‌کی گه‌وره و ناشیرین بوو. هه‌موو باوکیک ده‌بیت ناوی کچه‌کەى خۆی بزانی‌ت. هه‌له‌یه‌کی تریش له‌م دواوايیه‌دا رویدا و ئه‌وه‌یان خه‌تای خۆم بوو؛ من هه‌روا به‌ کویرانه‌ باوه‌ریم به‌ قسه‌ قۆره‌کەى "لویجی" کرد که وتی کۆمه‌لێک نوسه‌ری قه‌رزدار پلانئیکی نه‌ئینیان بۆ داناویت. هه‌ر له‌به‌ره‌وه‌ش بوو که نه‌متوانی به‌شېوه‌یه‌کی پڼک و پڼک خۆم به‌ "بېیتا" بناسینم، به‌لام من هه‌رگیز ئه‌وه‌م به‌خه‌یالدا نه‌هات که پۆزئیک له‌ رۆژان "تۆپه‌له‌ ئالتون" بېینمه‌وه. من هه‌رگیز ئه‌و کچه‌ منداله‌م وه‌ک کچیکى گه‌وره نه‌ده‌هاته به‌رچاوه‌، ته‌نانه‌ت زۆر به‌ده‌گه‌من بېرم له‌ ته‌مه‌نى ده‌کرده‌وه.

ئېستاکه شه‌وه، به‌لام هېشتام تاوانتاویک گویم له‌ ده‌نگی ماتۆرئیکی بچکۆله‌یه‌ که به‌ سه‌ر شه‌قامی قه‌راغ ده‌ریادا ده‌رپات. بۆ تاویک له‌لای په‌نجه‌ره‌که‌وه وه‌ستام و چاوم به‌ گۆڤی به‌له‌میک که‌وت که له‌ناو قولایى ده‌ریادا‌بوو، جارجارئیک روناکیه‌کەى ده‌بوو به‌ژێر شه‌پۆله‌کانه‌وه و دیسانه‌وه ده‌رده‌که‌وته‌وه. مانگ نیوه‌یه و به‌ره‌و ئاخروئۆخری ده‌رپات، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا خه‌تئیکی پانی زیوی به‌سه‌ر ئاوه‌که‌دا نه‌خشاندووه.

دیسانه‌وه له‌سه‌ر میزی نوسینه‌که دانیشتمه‌وه. دانیشتووم و چاوم بپروه‌ته‌ه‌لاگه‌یه‌کی جلی ناشیرین که له‌ ژوری خه‌وه‌که‌دایه، هه‌رله‌ داهۆل ده‌چیت و به‌هۆیه‌وه هه‌ستده‌که‌م که به‌چکه‌ی بالنده‌یه‌کم. خۆزگه‌ی من ئه‌وه‌یه‌ که پڼگه‌م پېیدرئیت وه‌ک مرۆفئیک بژیم، جگه‌ له‌وه هېچ خۆزگه‌یه‌کی ترم نیه. ئه‌وه‌نده‌م به‌سه‌ که سه‌یری بالنده‌کان و داوه‌کان بکهم، گوئى له‌ پڼکه‌نینه‌ی مندالان بگرم. ده‌مه‌وئیت له‌ جیهاندا



تایبته به ینگه پرتوک

ناسای دهکات، له سهر چیچکان داده نیشیت و ماچیکی رومه تی دهکات. دایکی هه لده سیتته وه سهر پی، ماچیکی ناوده می باوکی دهکات و هیوای رۆژنکی خۆشی بۆ دهخوازیت.

پیتهر و باوکی له پاسدا دانیشتون. پیتهر پرسیار دهکات و ده لئیت "بۆ ده بیته بجم بۆ باخچهی ساوایان؟" باوکی ده لئیت "من ناچارم بجمه سهر کار و هه موو ترامه کانی شار به ریک و پینکی به ئلمه وه"، ههروه ها ده لئیت "دایکیشته ده بیته برواته شوینی جل شوینه که و جله کان بشوات، دواتریش ده روات قژی چاک دهکات". پیتهر ده لئیت "ده توانم له گه ل دایکمدا برۆم بۆ جل شوین و دواتریش پیکه وه برۆینه سالۆنی قژ برینه که ی"، به لام باوکی ده لئیت "ناخر پیتهریش ده بیته بچیتته سهر کار. نیشی پیتهر نه وه یه که بچیتته باخچهی ساوایان و له گه ل منداله کانی تردا یاری بکات". باوکی که میک نه ندیشه ده یگریت و به کوره که ده لئیت "یاریکردنی مندال ههروه ک کاری گه وره کان گرنگه". ده گه نه باخچهی ساوایان، به لام پارچه کاغه زینکیان به ده رگا که وه نوساندوو و نوسیویانه "باخچهی ساوایان داخواوه، چونکه هه رودو مامۆستای پهروه ده یی باخچهی مندالان نه خۆشن. باوکی به ده نگی به رز نوسراوی سهر کاغه زه که بۆ پیتهر ده خوینیتته وه، ده ستی ده گریته و ده لئیت "دیسانه وه ده ته به مه وه ماله وه بۆ لای دایه". ده چنه دوکانیکه وه که شتی هه مه چه شنه ی هه یه؛ سه مونی گهرم ده کرن، چه ند پارچه باستورمه یه کی بر دراو ده کرن که که میک بۆ دو که ئی لیدیت (ده خریتته ناو کاغه زی تایبته ی پیاچانه وه ی خوار دنه وه)، شوشه یه که خه یاری له تله تی ترش و زه لاته ی ئیتالیش ده کرن. باوکی ده لئیت "من کاتی نه وه م نیه نه وه خوار دنه خۆشه بخۆم، به لام هه مووی بۆ تو و دایه یه".

بچکۆله یه ده که م و ده لئیم؛ «ناوانم نه وه شته به وشه بلیم. من نه وه زمانه م بیریچۆته وه که نه وه کاته به کارم ده هینا. کورپکی بچکۆله یه و به زمانیک هاوارم بۆ دهکات که من لئی تینا گهم»
پیاوه بچکۆله که ده لئیت؛ «به لام خۆ شتیکت هه ر دیتته وه یاد؟»
له وه لامیدا ده لئیم؛ «ههروه ک فیلمیک وایه. له چه ند مه تریکی به کره ی فیلمیک ده چیت»
پیاوه یه که مه تریه که ده لئیت؛ «که واته ماده ی سهره کی نه وه فیلمه بنوسه»
ده چه مه قولاییه وه. له دلئی خۆمدا وتم "نه وه دوا هه مین بیری که ی سهره کیه" و ده ستم کرد به نوسین؛

ئۆسلۆ، ناوه راستی ساله کانی 1950 کانه، پایزه. پیتهر سئ سالانه و له گه ل دایک و باوکیدا له نه پارتمانیکی مۆدیرندا ده ژی. باوکی له گه راجی ترامی "گریفسن" دا کار ده کات، دایکیشی ئیشیکی نیوه ده وای له شاره وانیدا هه یه.

ویته ی خیزاننکی نمونه یی، 12_15 چرکه یه کی پیا سه ی ناو دار ستانی "سۆگنسان"، پیا سه یه کی یه که شه مانی "نوله فۆلسیته" و هتد. ویته ی دایک و باوکی له وه کاته دا که به خیر هاتنی دراوستیه کی نوئی قاتی خواره و یان ده کن. پیاویکه و سه گیکی "لابرادۆر" ی هه یه.
به یانی زوه؛ پیتهر و باوکی له دالانه که ی به رده م ده رگا که دا وه ستان و جلی دهروه یان له به ردا یه. دایکی (رۆبکی به یان یانی له به ردا یه) له چیشته خانه که وه دوو قوتوی ناخواردن بۆ هه رودو وکیان دینیت. پیتهر جانتایه کی مندالانه ی شینی له پشتدایه، دایکی قوتوی نانه که ی تیده خات و بۆ داده خات. که میک له گه ل پیتهر دا قسه ی



تابهتہ به پنگه پرتوک

داپک و باوکی دینہ ژوری دانیشتنه وه. باوکی له دایکی دهدات، دهکه ویت و سهری دهکشیت به بیانوویه کی سپی کوندا، ده می خوینی لیدیت. دراوسیکه بیان دهیو ویت بیته پیشه وه، به لام باوکی تله فونه که له دیواره که داده مائی و دهیکیشی به سه رییدا. دراوسیکه بیان دست به لوتیه وه دهگرت. هه موویان هاوار دهکن و دهقیزینن، پیتهریش. جنیو تنها شتیکه که دیته بهر گوئ، جنیوی ژور ژور پیس بهیه که ددهن. پیتهر هه وئده دات دهنگی به سه رگه وره کاندای بهر زبکاته وه و هه موو ئه و وشه ناشیرینانه دهئیت که دهیزانیت.

پیتهر دهستده کات به گریان. پاده کاته دالانه که ی دهر وه و له ویشه وه بوقاتی خواره وه. ده پواته دهر وه و له زهنگی هه موو ده رگاکان دهدات و هاوار ده کات؛ «سه یاره ی پویس، سه یاره ی ناگر کوژاننده وه، سه یاره ی فریاگوزاری! سه یاره ی پویس، سه یاره ی ناگر کوژاننده وه، سه یاره ی فریاگوزاری!».

دیسانه وه دهرواته وه ناو دالانی بینا که و خوی ده کات به ژیر زه مینه که دا. له سه ر ده رگای ژیر زه مینه که به پیتی سه وزی بریسکه دار نوسراوه "ژوری په ناگا". پیتهر ده رگای ژیر زه مینه که ده کاته وه و خوی له دپشت چهند پاسکیلیکه وه دهشاریته وه. ژور ژور به بیدهنگی داده نیشت.

پیتهر ههر به چچکانه وه له پشت پاسکیله کاندای دانیشتنه وه. ماوهیه کی ژور تیده په پرت.

دایکی دیته ژیر زه مینه که وه و له پشت پاسکیله کاندای دهیدوزیته وه. هه ردوکیان ژور به کوئ دهستده کهن به گریان.

پیتهر و باوکی دیسانه وه له پاسدا داده نیشنه وه. هه ردوکیان دلیان خوشه. پیتهر پوو له جامی پاسه که ده کات و ته ماشای خه لکی دهر وه ده کات، سهیری ماشینه کان ده کات (به لایه نی که مه وه ته کسیه کیان تیدایه)، سهیری پاسکیله کان ده کات و مه کیه یه کی هه لمبی په ستنه وه ی ریگابوبان ده بینیت (واته ته ماشای جیهانی گه وره ی دهر وه ی خیزان ده کات).

له پاسه که داده بزن، له ریگادا به ره و ماله وه باوکی به فیکه موسیقی "خنده" فیلمی "سه رده مه مؤدیرنه کان" ی "شاپلن" لیده دات.

ده چنه ناو دالانی بینا که وه، پیتهر په روشی بینینی دایکیه تی له ماله وه. باوکی ده رگای نه پارتمان که ده کاته وه. دایکی به پارکردن له ژوری دانیشتنه که وه به ره وروویان دهر ده په پرت، له ترساندای ناگای له خوی نیه، رۆبه که ی به دهسته وه ده گرت و خوی پیداده پوشت، تاراده یه که روت و قوته. هه موان ده شله ژین.

تیروانینی پیتهر له بهرزی یه که مه تره وه؛ دایک و باوکی هاوار و قیزه یان لئ بهر زه د بیته وه و جنیوی پیس پیس بهیه کتری ده لئین. پیتهریش هاوار ده کات، بۆ نه وه هاوار ده کات که گه وره کان بیدهنگ بکات. دهر ده فرتیته ژوری دانیشتنه که وه، له ویدا دراوسئ نوپکه یان ده بینن خهریکه له سه ر فرشه گه وره هه لیسیت، نه ویش روت و قوته. جله گانی به تۆپه لئ له سه ر ته پله که که داناوه، له سه ر ی ته پله که که وه ره فه یه کی دارینی لئیبه و رادیویه کی کوئی له سه ر داناوه، به ده فته ریکی نۆته خوی داده پوشت (بۆ نمونه که شکوئی ئوپیرای "به بی وشه").

شیوه دیه نیکی فیلمی بی قسه، به لام بپله هاوار و قیزه قیز (له روانگی پیتهر وه)، به لام کهس به پونی گوئی له وشه کان نیه.



تابه‌ته به پنگه پرتوک

هه‌وئیک له‌گه‌ل پینج پیتی "م، ا، ر، ی، ا" شدا ده‌دهم، به‌لام هه‌ردوو باره‌که زور نالوز دینه به‌رچاوم، له‌به‌رئه‌وه دایانده‌نیم بۆ که‌رپه‌تیکی تر که کاتیکی باشرتم له‌به‌رده‌ستدا بیئت.

زه‌ویه‌که زور گه‌وره‌یه و زور به‌ئاسانی ده‌توانم چوارگۆشه‌یه‌که جیابکه‌مه‌وه که له 36 کاشی پیکه‌تابیئت. هه‌رئه‌وه‌نده بوو که ده‌بوایه جوتی پیلوم بختایه‌ته لاوه. ئه‌و 36 کاشیه هی ئوتیله‌که‌یه، به‌لام ئه‌و په‌یوه‌ندیه مه‌زنه‌ی که گرئییان ده‌دات به‌یه‌که‌وه هی منه. پیم وانیه میوانانی تری ئوتیله‌که هه‌رگیز له‌وه‌وپیش سه‌رنجیان بۆ ئه‌و چوارگۆشه‌ هاوانا‌هه‌نگه‌ چوو‌بیئت، چونکه من خستمنه ناو په‌یوه‌ندیه‌کی گه‌وره‌تره‌وه، من خستمنه ناو مه‌مله‌که‌تی فیکر و سه‌رنجه‌وه. په‌یوه‌ندیه گه‌وره‌که‌ی نیوانیان له‌سه‌ر زه‌ویه‌که نیه، به‌لکو له‌شو‌پنیک‌ی ئه‌مینی ناو سه‌رمدا پاریزراون. ئه‌و 36 کاشیه ده‌توانن له‌ناو رۆحمدا چوارچیوه‌یه‌کی هه‌لبه‌ستراو به‌ده‌وری خۆیاندا هه‌لبه‌ستن. من خۆم پیموایه به‌میهره‌بانیه‌وه حسابیان بۆیکم. هه‌ر به‌چاو به‌سه‌ر ئه‌و 36 کاشیه‌دا ده‌جولیمه‌وه، به‌سه‌ریاندا ده‌خولیمه‌وه، به‌شیره‌یه‌کی شاقولی و تیره‌یی به‌سه‌ریاندا ده‌رۆم. کاشیه‌کان هه‌ست به‌وه‌ نا‌که‌ن که من به‌چاو به‌په‌له به‌سه‌ریاندا ده‌رۆم. سه‌رنج خستۆته سه‌ر کاشی ژماره 13، یه‌که‌مین کاشی پرزی سیه‌مه. له‌سوچی خواره‌وی لای راستیدا قلیشیک‌ی بچکۆله‌ی تئیدایه، له‌دلی خۆمدا ده‌لیم "به‌لام پیویست ناکات خه‌فته به‌وه بخوات، چونکه هه‌ج کاشیه‌که نیه که که‌میک روشاوی پیوه نه‌بیئت". کاشیه‌کان له‌سه‌ر پشت پالکه‌وتون و رویان بۆ سه‌ره‌ویه، له‌به‌رئه‌وه ناتوانن یه‌کتری بیینن. راسته پیکه‌وه زه‌ویه‌کیان داپۆشیوه، به‌لام مه‌رج نیه په‌یوه‌ندیان به‌یه‌که‌وه هه‌بیئت. له‌ ئانیستاکه‌دا ته‌نها په‌یوه‌ندیان به‌ منه‌وه هه‌یه

کوره‌ منداله‌که له‌وه‌نده زیاتری له‌یاد نیه و ناشتوانم زوری ئلیکه‌م. به‌دلنیا‌یه‌یه نازانم ئه‌و شتانه‌ی که کوره‌که بیریکه‌وته‌وه هه‌قیقه‌ته بیان نا.

گۆچانه‌هه‌یه‌رانه‌که‌ی پیاوه یه‌که مه‌تریه‌که که‌وتبووه سه‌ر زه‌ویه‌که، بیان خۆی بۆ هه‌تاهه‌تایه گۆچانه‌که‌ی داناوه، چونکه هه‌لینا‌گرئیته‌وه. هه‌روا وه‌ستاوه و به‌ نیگایه‌کی غه‌مگینه‌وه ته‌ماشام ده‌کات، به‌ ماتیه‌که‌وه سه‌یرم ده‌کات. ئینجا ده‌لئیت؛ «ئینستاکه ئیدی له‌وه‌نده زیاتر له‌سه‌ر ئه‌و باسه نارۆین!».

چرکه‌یه‌که دوا‌ی ئه‌وه ونبوو، ده‌شزانم ئیدی قه‌ت چاوم پیناکه‌ویئتته‌وه. زه‌ویه‌که به‌ خشتی کاشی سیرامیک داپۆشراوه، دانه‌یه‌کیان په‌نگی سوره و دانه‌که‌ی ته‌نیشتی سه‌وزیکی زه‌یتونیه. وا خه‌ریکی ژماردنیا‌م.

هه‌ر به‌چاو چوارگۆشه‌یه‌کم له‌ ناوه‌راستی زه‌وی ژوره‌که‌دا نیشانه کردوو و له‌ چوار کاشی پیک هاتوو، زور به‌زه‌قی وه‌ک یه‌که‌یه‌کی دیار دینه به‌رچاوم و به‌و شیوه‌یه‌ش به‌سه‌ر باقی زه‌ویه‌که‌دا زالن، به‌لام ئیتر له‌وه زیاتر ناخۆشه سه‌یری بکه‌م. له‌به‌رئه‌وه نۆ کاشی جوداده‌که‌مه‌وه، سێ که‌رپت سێ ده‌کاته‌نۆ، به‌لام له‌وه‌ش وه‌رسم، نۆ خشتی کاشی ده‌توانن چیم پینان؟ چوارگۆشه‌یه‌کی تر جیاده‌که‌مه‌وه که له 16 کاشی پیکه‌تاوه، ئینستاکه هه‌ر کاشیه‌که له‌وانه به‌شیک‌ی به‌که‌یه‌کی گه‌وره‌تر پیک ده‌هینن. بیگومان خۆیان نا‌گایان له‌وه نیه، به‌لام من ئه‌وه ده‌زانم. هه‌شتام هه‌ر بیمانا دینه به‌رچاوم، له‌به‌رئه‌وه چوارگۆشه‌یه‌کی تر جوداده‌که‌مه‌وه که له 25 کاشی پیکه‌تاوه. له‌سه‌ر پینج کاشی سه‌ری سه‌روه پیتی "ب"، "ی"، "ی"، "ت"، "ا" ده‌نوسم، ده‌مه‌ویت چوارگۆشه‌یه‌کی ئه‌فسوناوی له‌و پینج پیته‌وه دروستبکه‌م.



تایبەتە بە ینگە پەرتوک

لە شوێنیکی ریزی یەكەمی نۆرکێسترایەك دەچیت، بێگومان دەبیت هەرواش بیت. هەموو داشەکانی تر لەسەر شانۆ گەورەکە بەردەمدا وەستان، کەمیک رقم لە ریزی سەربازەکانی خۆمە، هەرزۆر نزیکن لێهە و بۆنیکی ناخۆشیان لێدیت، بەلام لەوسەر ئه‌وسەرەوه بەلای چەمدا سازنی رەش بە رونی دەبینم، لەسەر "d8" ه، ئەویش لەسەر کاشیەکی سیرامیکی سور وەستاوه. بەپرۆای من ئەویش شوێنیکی باشی بەرکەوتوو، بەدەستی چەم دەستیکی بۆ رادەوه‌شێنم، ئەویش بەشوێیەکی جوان و پرلەنھێنی دەستم بۆ رادەوه‌شێنیتەوه. تاجیکی لەسەردایە، لەئالتونی نایاب دروستکراوه و بریقەى دیتەوه.

داشەکان شوێنی خۆیان گرتوو و ئیستاکەش یاریەکە دەست پێدەکات. من هەروا بەکردنەوی ئاسایی پاشا دەستپێدەکەم؛ "e4_e2"، ئەویش بەئەدەبەوه بە "e5_e7" وەلام دەداتەوه. من ئەسپەکەم دەجوێنم بۆ ئەوهی پارێزگاری لە سەربازەکەم بکەم؛ "c3_b1"، بەلام ئەو جۆلەیکە چاوه‌پوان نەکراو دەکات و سازنەکەى لە "d8" دەخاتە سەر "f6"، بەلام بۆ؟ پێداده‌گرتیت، نازایە! من سەربازی "d2" بۆ "d3" دەجوێنم، بۆئەوهی پارێزگاری لە سەربازی سەر "e4" بکەم. ئەویش فیله‌کەى دەجوێنیت؛ "c5_f8". ئەو سازنە بێر لەجی دەکاتەوه؟ دیسانەوه ئەسپەکەم دەجوێنمەوه و هەپەشە لە سازنەکەى دەکەم، بۆئەوهی بیگەرپنمەوه دواوه؛ "d5_c3". ئەوجا دەقەومیت و بەهیچ جۆرکیش ناتوانم هیچ شتیک بکەم؛ سازنەکەى لە "f6" دەجوێنیت و سەربازی سەر خانەى "f2" دەخوات. سازنی رەش هەر زۆر نزیك دەکەوتەوه لێم، کشم لێدەکات، بۆنى گێلاس و هەل‌وژەى لێدیت، بەلام ئەگەبیتەکە لەوه‌دایە کە ناتوانم دەستی بۆ بەرم. گەورەترین هەلمەمکرد کە یارینێکی شەترەنج بیکات، من هەتا لوتی خۆم دەبینم

نیوه‌کەى تریشى سەوز؟ هەستدەکەم پەشوکاوم، گومان لە میشکی خۆم دەکەم.

جۆره ریزکردنیکی زیاتر رزگاری کردم، چوارگۆشەیه‌کە کە لە 64 کاشی بیکەتوو. ناچاربووم کەمیک پال بە میزی نوسینەکەى "ئیسس" هوه بنێم. قورس بوو، جگەله‌وه‌ش بەم نیوه‌ش هەروەک هەورەگرمة دەنگی دایه‌وه. هەشت کەرەت هەشت دەکاتە 64، هیچ گومانیک لەوه‌دا نیه، ئیستاکە 32 کاشی سور و 32 کاشی سەوز لە چوارگۆشەکە‌دایە، هەر بەبێ ئەوهی هیچ شتیک بکەم، هاونا‌هەنگیه‌کی پراوپرم لەبەردەستادا بوو. ئیستاکە هاوسەنگیه‌کی تەواوتیم لەنیوان سور و سەوزدا بەرهم هیناوه. بەدەرله‌وه‌ش ئیستاکە دەتوانم یاری شەترەنج بکەم، لەوانه‌یه هەرله‌ سەرتاوه هەموو مەبەستەکە لەوه‌دا بووبیت کە یاری شەترەنج بکەم. من زۆر بەباشی دەتوانم لەگەل خۆمدا یاری شەترەنج بکەم، بەبێ داشیش دەتوانم یاری بکەم، من هەمیشە ئەو توانایەم هەبووه؛ یەك، دوو، سێ، چوار، پێنج، شەش، هەوت، هەشت ریزم هیه. قەلاکان و ئەسپەکان و فیله‌کان و شازن و پاشا لەریزی یەكەمدا دادەنێم؛ "a", "b", "c", "d", "e", "f", "g", "h". هەر زۆر ئاسانە، پراوپر ئاگام لە هەموو تەختی شەترەنجەکەیه، هەموو خانەکان بەیه‌ک جار دەبینم. من یەكە یەكە داشەکان لەسەر تەختەکە دادەنێم و بەوردیش یەك بەدوای یەکیان دەهینمە بەرچاوم. لە مەرمەری رەش و سپی دروستکراون و زۆر گەورەشن، گەورەترینیان پاشاکان و سازنەکانن، درێژییان لەسەر 30 سانتیمەتره‌ویه؛

من پاشای سپیم و لەسەر خانەى یەكەم، واتە شوێنیکی سورم بەخۆم بەخشیه، لەسەر بلیتەکەم نوسراوه "e1"، تا بلیت شوێنیکی نایابە،



تایبەتە بە ینگە پەرتووک

نامەوێت لە ئوتیلەكەدا بەجێی بهێلم، چونكە حەزناكەم دواتر بگەرێمەوه بۆی.

هەستەكەم شتێكى گرنگم لەبەداكردووه. دواتر ئەو شتەم بیریكەوتەوه؛ من نەمەزانی چ كاتێك و لە چ شوێنێكدا "ببیتا" دەبینمەوه؟ ئیمە لەسەر ئەوه رێك نەكەوتین. بەلام لە هەموو بارێكدا دەبیت لێرەدا نەمێنم، دەبیت لە ناگایی خۆم دوربکەومەوه.

كۆمپیوتەرە جانتاییبەكەم لە ژۆرەكەدا بەجێدەهێلم. لەیادی دەكەم، هەروا دايدەنێم بۆئەوهی خەلكی ببینن و بیری لێبکەنەوه. هەموو ئەو فایلانەم سەپۆتەوه كە بە پێویستی نازانم، بەلام ئەو فایلانەم جێهێشتووه كە مەبەستمە بێنێنەوه. زۆر زۆر، هەر زۆر زۆر. هێندە بیریكەى سەرەكى و ئەندێشەى تێدایە كە بەشى سەرجهمی نوسراوهكانى كۆمەلێك نوسەر دەكات. دەتوانم پارچە كاغەزێك لەسەر كۆمپیوتەرەكە دانێم لەسەرى بنوسم "ئەمە مۆلكى هەموو نوسەرانى جیهانە. فەرموون بەئارەزوى خۆتان لێى بێن، هەمووى بەلاشە". ئەو كاتەش بەئارەزوى خۆیان چى لێدەكەن با بیکەن. من بەلامەوه ئاساییە گەر وەك پێشوو بەردەوامبەن، گەر وەك پێشوو سەمابكەن.

بەلام پام دەگۆرم. لەسەر پارچە كاغەزێكى زەرد دەنوسم "بۆ ببیتا" و دەبینوسم بە كۆمپیوتەرەكەوه. من تەنها ئەوەندە دەخوژم كە پزێگەم پێیدەن وەك مەژوونێكى ئاسایی بژیم، هێچى ترم ناوێت. تەنها ئەوەندەم دەوێت كە تەماشای باندەكان و درەختەكان بكەم و گوێ بۆ پێكەنینى منداڵان بگرم.

و لەوه زیاتر نازانم بیریكەمەوه، لەلایەكى تریشەوه حسابم بۆ جۆلەى پێشوترى یاریەكە نەكردبوو. ئەوهم لەبەداكردبوو كە شازن رابوردبووێكى هەیه، كە لە رەجەلەكێكى نەجیبزادەوه هاتوو، لەبیرم چوووبوو كە مائەكەى پیرە لە ئاوریشم، ئیستاكەش فیلێكى نەینى بەتەریبى لەسەر خانەى "CS" داناوه. ئەوه كە لە كاتى دەرکەوتنى هەقیقەتدا پارێزگارى لە شازن دەكات و ناھێلێت بگيریت. من كس ماتم لێكرا!

یاریەكى كورتبوو، هەر زۆر كورتخایەن بوو. شازنى رەش بەسەرما زالبوو و یاریەكەم دۆراند. من تاوانبارم، مەبەستم نەبوو، بەلام بەدەستى ناناوێت تاوانێكى گەورەم كرد و بەهۆى ئەوهوه تاوانبارم. من كە هەمیشە دەموت خەلكى زەرەپەك شەرمیان لەلا نەماو_ و خۆم بێشەرمترین تاوانم كرد كە پیاویك بیکات.

لەسەر جیگاكەم پالکەوتم و توانیم بەك دوو سەعاتێك بخەوم. كە چاوم كردەوه، وەك ئەوه وابوو كە لە یەكەمین یان دواھەمین رۆژى ژياندا خەبەرم ببێتەوه. خەویكى خۆشم بە كچێكى بچكۆلەوه بینی كە بەرەورپوم هات و چەپكێك گۆلى "پێلاوى ئالتونى ماریا"ی بەدەستەوهبوو. نازانم لەلای "سۆگنسفان" هوه بوو یان لەلای یەكێك لە دەریاچە گەورەكانى سویدەوه بوو. بەلام تەنها خەونێك بوو هێچى تر. دیسانەوه لەسەر مێزى نوسینەكە دانیشتمەوه، كاتژمێر نۆیە. شتەكام كۆكردۆتەوه، لەپاش یەك دوو خولەكێك دەچمە دەرەوه و پارەى ئوتیلەكە دەدەم. ئەگەر پزێگەم پێنەدەن جانتاكەم لە ژۆرەكەى "ببیتا"دا دانێم، ئەوا دەبیمە پۆلێسخانەكە. بەلایەنى كەمەوه



وا که سیک له‌ده‌رگا کهم ده‌دات. منیش ده‌لیم «به‌یارمه‌تیت ده‌قه‌یه‌ک»
ئینجا گویم له‌ده‌نگی "بییتا"یه. ده‌لئیت "له‌باخچه‌ی کئیسه‌که‌ی
خواره‌وه‌چاوه‌روانتم".
ئهمه‌ بیان یه‌که‌مین بیان دوا‌هه‌مین رۆژی ژبانمه. نازانم بویرم ئه‌و
ئومیدم هه‌بیته‌که‌ په‌رجویه‌ک رویدات بیان نا. هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی که
نوسیمون ده‌پاریزم و کۆمپیوته‌ره‌که‌م ده‌کوژینمه‌وه. هه‌موو شتیک
ئامادیه. ئاماده‌ی گه‌وره‌ترین گۆرانکاریه.